

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Asta & Jensenius

...en syerske og en maler

Indhold

Forord	2
Opbygning	3
Ane-kriterium	3
Anenumre	4
Mine forældres aner	4
Far's aner	5
Mor's aner	5
Min far	6
Min mor	7
Statistik	8
Anetavle - 5 generationer i halvcirkel	10
Hvor kommer slægten fra i Danmark? (kort)	11
Hvor kommer slægten fra i Tyskland? (kort)	12
Anebeskrivelser (ikke-adelige)	13
Anebeskrivelser (adelige) for ane 1921	338
Efterslægtstavle I (i træstruktur)	378
Efterslægtstavle II (i kasse)	380
Efterslægt (foto)	381
Generationsopdelt aneliste (ikke-adelige)	382
Sogneopdelt aneliste (ikke-adelige)	395
Navneliste (ikke-adelige aner)	399
Ordforklaringer og forkortelser	405
Årstal og begivenheder	413

Forord

Denne slægtsbog er anden udgave af *Asta og Jensenius - en syerske og en mæder*, der udkom 1997. De blev begge født i 1904 og var hhv. 58 og 66 år, da de døde i 1963 og 1971.

Materialet til bogen er hovedsagelig indsamlet med assistance fra professionelle forskere og indsamlet over en 40-årig periode. Som i enhver bog af denne art, vil der forekomme både tryk- og stavfejl samt fejl i datoer o.a., og skulle læseren finde sådanne, vil jeg være taknemmelig for at modtage rettelser.

For mig blev slægtsforskning meget mere end en hobby; det gav en uventet og tilfredsstillende følelse af at være en del af noget større; at være bindeled mellem de der var, og de der kom. Mange spændende timer er tilbragt blandt ligesindede på biblioteker og arkiver, hvor varme og glæde gennemstrømmede én, når man efter timers søgning i de gamle arkivalier, kunne sætte endnu en kvist på anetræet.

Rigsarkivar Johan Hvidtfeldt citeres for følgende: *Det slægtshistoriske studium er ikke et pedantisk samleri, der kun egner sig for folk med god tid. Det er i virkeligheden et udslag af menneskets trang til at prøve at finde en indre sammenhæng i livets mangeartede foreteelser* Sådan er det!

For slægtens medlemmer er bogen en samling minder om ens forfædre, som kan hjælpe én til at finde et ståsted i en forjaget og rodløs tid. Løb først bogen overfladisk igennem - og tag den så frem igen, når der er tid til fordybelse. Skulle du under læsningen få den tanke: *Hvad glæde har jeg egentlig af sådan en bog med omtale af en mængde forfædre, som jeg jo slet ikke har kendt? Vedkommer disse mennesker i det hele taget mig?* Så husk at vor tid, med alle dens tekniske fremskridt, bygger på fortiden, og at alt - også én selv - er et produkt af denne.

Nutiden bliver rigere for os, når vi færdes på steder, hvor vi véd, vore forfædre har levet. Selv om tiden har ændret billedet, står endnu meget som det stod engang. De af vore aner der blev født i København, boede i gader og ejendomme hvoraf mange stadig eksisterer; en købmandsgård i Næstved er i dag restaureret tilbage til den tid, da en af vore aner ejede den, og Maren Turisgade i Ålborg er opkaldt efter vor tip-11-oldemor.

På landet ligger skove, søer og åer ofte, hvor de altid har ligget, og i landsbyer står både kirker og flere huse fra dengang. Den gamle landsbystruktur kan stadig ses, og tit findes stedet hvor anernes fæstegård og dens marker lå. Befinder man sig dér hvor ens aner blev født, lo, græd og døde, føler man en særlig tilknytning til stedet og anerne.

Man lærer også at værdsætte livet mere, når man opdager, hvor meget held der har skullet til, for at netop vi blev født. Kirkebogs-studier viser, at børnedødeligheden for bare få generationer siden ofte var 50%, og beregner vi dette over kun 10 generationer ($50\%:2^{10}$), var vor chance for at blive født mindre end 1 ud af 2000!

Jeg håber, både slægten og andre vil få glæde af bogen, og at den måske en dag vil inspirere nogen til at bygge videre på slægtens historie.

Tak til alle der hjalp og gav råd: De professionelle forskere, fritidsforskere, personale på biblioteker og arkiver - og ikke mindst til min familie samt Anni og Birgit. En særlig tak til min tålmodige hustru Laila, der mange nætter måtte hente mig ved computeren og til mine børn, der lånte mig øren - og skjulte deres gaben.

Opbygning

Slægtsbogen er skrevet som en traditionel anetavle i listeform med en fortløbende nummerering af slægtens aner. Under den enkelte ane er alle oplysninger om den pågældende medtaget, dog kan enkelte oplysninger være noteret under anens ægtefælle/partner. Kilde- og referencehenvisninger findes som fodnoter på de enkelte sider; dog kun i tilfælde, hvor en kilde eller reference ikke fremgår af teksten¹⁾.

Bogens probander²⁾ er børnene efter ane 2 og ane 3 (se efterslægtstavler). For overskuelighedens skyld er anerne til ane 3842 og 3843, som er forældre til ane 1921 Anna Catharina von Ahlefeldt, taget ud af anebeskrivelsen og vist i en særlig liste for adelige aner (se nedenfor). På denne liste er ane 1921 proband.

For de ikke-adelige aner til ane 2 og ane 3 findes:

Anebeskrivelse i anenummerorden fra ane 2 til ane 492723.

Aneliste opdelt i generationer med anernes fødsels- og dødsdato.

Sogneregister med henvisning til de anenumre, hvorunder et sogn er nævnt.

Navneregister med anenumre hvorunder den pågældende ane findes.

For de adelige aner til ane 1921 *Anna Catharina von Ahlefeldt* findes:

Aneliste opdelt i generationer med enkelte data om anerne fra ane 2 til ane 25091904242016.

Ane-kriterium

Nogle af slægtens anegrene går mange generationer bagud og andre kun få. Som hovedregel for denne bog gælder, at en anegren stopper, når det ikke er lykkedes at tilvejebringe *en tilstrækkelig relevant bekræftelse eller dokumentation* på slægtskabet mellem en ane og dennes forældre. Sådanne forældre er dog i enkelte tilfælde medtaget, når sandsynlighed og kilder taler herfor, men dette vil i så fald fremgå af teksten - og aner til disse forældre er ikke medtaget i slægtsbogen.

¹⁾ F.eks. kirkebogs- og folketællingsoplysninger

²⁾ En anetavles proband er den person (og dennes søskende), hvis forældre og forfædre beskrives i anetavlen - altså anetavlens udgangspunkt og, teoretisk set, tavlens nr. 1. Således bliver ane 1921 proband på listen over de adelige aner

Aneenumre

Bogens nummerering af aner baserer sig på et nummereringssystem, der for 100 år siden blev taget i anvendelse af *Stephan Kelule von Stradonitz*. Systemet er enkelt at arbejde med, når man husker følgende:

- tavlens lige anenumre (2,4,6 osv.) er altid mænd, og ulige anenumre (1,3,5 osv.) er altid kvinder.
- en mands hustru/partner har altid et anenummer, der er lig mandens plus 1 (ane 10 mand plus 1 = ane 11 kvinde).
- en kvindes mand/partner har altid et anenummer, der er lig kvindens minus 1 (ane 11 kvinde minus 1 = ane 10 mand).

Ovenstående gør det nemt at regne ud, hvilke aner der er gift/partner med hvem. Ønsker man at finde en anes forældre, *ganger* man blot den pågældende anes nummer med tallet 2. Derved får man anens far, og tillægger man da tallet 1, har man også moderens nummer, f.eks.: far til ane 17 (17×2) er ane 34 - og mor er ($34 + 1$) ane 35. Og far til ane 376 (376×2) er ane 752 - og mor er ($752 + 1$) ane 753.

Skal man omvendt finde en anes barn, *deles* anenummeret med tallet 2. Børns anenumre beregnes altid ud fra faderens nummer, idet moderens anenummer er ulige, f.eks.: barn af ane 418 ($418 : 2$) er ane 209 (en datter). Og barn af ane 212 ($212 : 2$) er ane 106 (en søn).

Mine forældres aner

I slægtsbogen er nævnt 2799 personer fordelt på 979 familier. Af de 2799 personer er 1584 aner, mens 1215 er aners søskende samt efterkommere af Asta og Jensenius. Af de 1584 aner er 1065 *adelige aner*, mens 519 er *ikke-adelige* aner.

Gennem ane 1921 *Anna Catharina von Ahlefeldt* går slægten tilbage til de gamle danske og tyske adelsslægter, bl.a. Ahlefeldt, Rantzau, Reventlow og Rosenkrantz. Dette giver os aner blandt europæiske hertuger, konger og kejsere tilbage til *kong Gibica af Burgund*, der er født omk. 325 e.k. og som er tip-53 bedstefar til ane 2 Asta. Skulle alle kendte oplysninger om disse personer være medtaget i slægtsbogen, ville den fylde mere end 1000 bind, så derfor er disse personers data alene medtaget i det omfang, de har været oplyst i den anvendte litteratur - og uden at jeg selv har forsket i disse aner.

Omvendt er det for de ikke-adelige aners vedkommende. Der kunne jeg have ønsket at finde mange flere oplysninger, selv om jeg i adskillige tilfælde har beskåret i tilgængeligt materiale om en ane. Dette er f.eks. sket ved retssager og i skifter, og hvor der er skrevet hele artikler om en ane i Amtsårbøger, Personalhistorisk Tidsskrift o.l.. I sidstnævnte tilfælde henvises til den pågældende artikel.

Far's aner

Far's aner er næsten alle af *bondeæt*; hovedsageligt fra sogne i Viborg, Skanderborg, Vejle og Ribe amter. Udover de mange gårdfæstere, husmænd og daglejere er også 3 herredsfogeder, 6 landsbysmede, 6 fogeder, 2 kronbønder, 1 mejeribødker, 1 kyrassér, 1 rytter og 1 jordemoder. Kun farfar (ane 4), der blev cigarhandler i København, kan siges at repræsentere byerhvervene.

Der er fundet 258 aner og den ældst-kendte af disse er herredsfogeden Jep Pedersen, der i 1495 nævnes som selvejergårdmand i Hodde by i Ribe amt. De oftest forekomne fornavne blandt far's aner er: Niels (26), Maren (15), Anna/Anne (16), Jens (14), Hans (13), Peder (11), Anders (6), Ellen (8), Christen (8). Blandt efternavnene er det: Nielsdatter (19), Nielsen (18), Hansdatter (13), Pedersen (11), Christensdatter (10), Hansen (10), Pedersdatter (8), Jensdatter (7), Christensen (7) og Hermansdatter (5).

Mor's aner

Mor's aner er både geografisk, erhvervsmæssigt og af stand langt mere varieret end far's aner. Bortset fra de 1065 adelige aner gennem Ahlefeldt'erne er der fundet 261 ikke-adelige aner med enkelte forgreninger til Norge, Sverige og Tyskland. Der er selvfølgelig også mange gårdfæstere, husmænd og daglejere i mor's slægt og desuden 6 forpagtere, 6 sognepræster, 4 gårdejere og 3 ladefogeder. I mor's slægt er tillige mange handlende og håndværkere fra byerhvervene, bl.a.: 6 købmænd, 4 studeeksportører, 3 tømrere, 3 murersvende, 2 parykmagere, 2 skomagere, 2 snedkersvende og 2 jordemødre. I offentlige stillinger ses bl.a. 6 borgmestre og 5 rådmænd.

Mange af de adelige aner er dobbelt-aner flere gange, hvilket f.eks. også gælder for *Gorm den Gamle* og hans hustru *Thyra Danebod*. Deres søn *Harald Blaatand* fik to børn, der begge er aner, og den ene af disse, *Svend Tveskæg*, fik tre børn - der hver især også er aner.

Af ikke-adelige aner de ældste født omk. 1425: Henrik var fra Pommeren og kom til Horsens Købstad, hvor han blev skrædder, og hans hustru Bege Nielsdatter var født i Kiel. De oftest forekomne fornavne er: Maren (16), Anna/Anne (15), Anders (11), Christen (9), Niels (8), Kirsten (7), Hans (6) og Johan (6). Blandt efternavnene er det: Munk (13), Bech (11), Nielsdatter (9), Krag (8), Jensen (7), Christensen (7), Jørgensdatter (7), Jensdatter (7), Holst (6) og Stennecke (6).

Min far

Det er svært at begrænse sig, når man skal øse af sine barndoms minder. Men én af de første spændende oplevelse jeg erindrer, var da far omk. 1945 tog mig med ind i Ingerslevsgade på Vesterbro. For en 5-6-årig knægt så det ud, som om halvdelen af Københavns indbyggere stod i kø ved små luger i muren¹⁾. Der var flest mænd med kasket, og deres tøj var i samtlige nuancer af gråt. For at jeg ikke skulle blive væk i dette menneskemylder, sad jeg på fars skuldre, og i denne position så jeg med store øjne, hvordan der blev handlet med tobak og rationeringsmærker. Far købte tobak og cigaretpapir samt fem par sutsko, hvor overdelen var i blåt sækkelærred, mens sålen var lavet af gamle cykeldæk.

Længe før mine jævnaldrende kammerater i gården og på fritidshjemmet fik jeg min første cykel. Far cyklede med mig på bagagebæreren ud til en lejlighed i Viborggade på Østerbro, hvor vi hentede stumperne til en rusten herrecykel. Efter hjemkomsten gik far igang med stålborste og maling, og næste dag havde jeg en flot cykel - stellet i køkkenblåt og styr, hjul og bagagebærer i sølvbronze. Det gav intet sår i stoltheden, at pedalerne blev forsynet med tykke træklodser.

Far havde svært ved at styre sig, når vi fik kæledyr i hjemmet. Et par stuefugle blev til mange, og kort tid efter byggede far voliere i stuen og opsatte flere ynglebure. Mor forærede mange fugle væk men kunne ikke følge med i fuglenes tempo, og til sidst måtte far skille sig af med dem. På samme måde gik det med fars akvariefisk, der til sidst stod gælle ved gælle i akvariet. Og da min søster Marly af sin forlovede fik foræret en hamster, som hun iøvrigt var bange for, synes far den skulle have en mage. Det par ynglede som rotter, og snart måtte far flytte hamsterfarmen ned i kælderen, hvor han byggede yderligere 10-15 ynglebure. Far havde vel mere end 100 hamstere, da han fra den ene dag til den anden tabte interessen for dem: den ene halvdel af gnaverne var sluppet ud af burene og blev jagtet af Københavns Kommunes rottejægere, og den anden halvdel afleverede far til dyrehandleren. Siden fik vi ikke kæledyr i hjemmet.

I flere perioder var far beskæftiget som andet end maler, men det er i det erhverv, jeg husker ham bedst. Som knægt har mine søskende og jeg omdelt i tusindvis af reklamer for far's malervirksomhed i nabolagets boligblokke. Far hørte til i gadebilledet: i hvidt malertøj på cykel, belæst med to spande på styret, tapet på bagagebæreren, et to meter langt tapetbord under armen, to bukke over skuldrene, sin uundværlige *jordemodertaske* bundet til bagagebæreren - og en udgået cerutstump mellem læberne.

I et vindue i vor 3-værelses stuelejlighed tændtes fars lysreklame om natten. Badeværelset var indrettet som malerværksted, og i flere dage kunne det lugtes, når far havde kogt perlelim og mos²⁾. Far var en dygtig maler, der altid arbejdede for åbne vinduer, mens han fløjtede højt. Ved hvidtning af lofter havde han et helt

1) Arbejssløshedskontrol eller udlevering af rationeringsmærker?

2) Perlelim anvendtes til forlimning af "tørre" vægge før tapetsering, og kogt mos var binde-midlet i pulveriseret kridt, der blev brugt til hvidtning af lofter

fantastisk "svip" i håndleddet, der sendte stænk mange meter ud gennem vinduerne. Man behøvede kun at kende gaden, når man skulle hente ham i en lejlighed - kunne man ikke høre hans fløjten, skulle man blot se efter stænk på kørebanen.

Min mor

I min tidligste barndom var mor udearbejdende syerske, mens min bror og jeg var i vuggestue og børnehave. Men jeg erindrer også at mor, det må have i slutningen af krigen, havde rengøringsarbejde om søndagen på Københavns Rådhus. Mens mor og hendes veninde *Musse* svang kost og klud, legede min bror og jeg i de enorme gange.

Mor og Musse arbejdede i en 6-7 år som hjemmesyersker i vor lejlighed i Lundtoftgade. Musse riede, vendte og pressede ærmer og bæltter, mens mor sad foroverbøjet ved maskinen ved vinduet. Symaskinen var af mærket *Singer*, som min fingersnilde far havde påsat elektrisk motor. Musse husker jeg som en omfangsrig, humørfyldt og slagfærdig kvinde med sort hår og brune øjne. Hun kendte alle tekster til den tids slagere og havde en god og kraftig sangstemme, som kunne høres ude på hovedtrappen.

I perioden under og lige efter krigen, hvor næsten alt var en mangelvare, reparerede og omsyede mor også tøj for naboer; frakker blev vendt eller omsyet til børnetøj og slidte og ofte hullede lagener kunne omsyes til drengeskjorter eller pigeskjoler. Flipper og manchetter så nye ud efter at være blevet vendt. Mor måtte slide hårdt i det i disse år, der skulle også købes ind og laves mad til mand og fire børn, stoppes strømper og vaskes tøj. Hjælp til rengøringen fik hun af far's tante *Kristine*, der kom en gang om ugen.

Dengang var varer som sukker, kaffe og smør rationeret, mens andre varer som tøj og cigaretter var næsten umulige at opdrive. Stor var mors glæde, når hun fik tiltusket sig tobak og cigaretpapir. Kostbarhederne skjulte hun for far i køkkenet, hvor han kun sjældent satte sine ben. Kun når vi skulle have flæskesteg, måtte far i køkkenet for at tænde gasovnen, som mor nægtede at røre, efter at den havde "slået bagud".

En gang havde far i god tid tændt gasovnen og lagt sig på sofaen. Kort tid efter lugtede der brændt i lejligheden, og mor vækkede far, der kunne berolige hende med, at han blot havde tændt gasovnen. Mor blev ingeniørligt beroliget, men udstødte et lille skrig, drejede om og styrtede til køkkenet og flåede gasovnens dør op - men da var hendes tobak allerede, bogstaveligt talt, gået op i røg. Jeg erindrer kun at have set min mor græde denne ene gang.

I denne periode, hvor økonomien var stram, fik mor dagligt udbetalt kostpenge af far. Men mange år derefter, hvor far tjente godt og mor var hjemmegående, fortsatte disse daglige udbetalinger. Hver morgen udspillede der sig ved morgenkaffen en morsom sketch om, hvor mange penge mor behøvede netop den dag. Det lyder ubehageligt, men det var det ikke; altid var der et lunt og kærligt smil på

læben hos dem begge. Argumenterne var de samme dag efter dag, men de beherskede variationens kunst. Far mente selvfølgelig, at mor brugte for mange penge på madvarer, men når mor f.eks. svarede: "*Måske Jensenius, men til gengæld er vore unger aldrig syge*", så var far slået; det vidste både far, mor og vi børn - og også, at næste dag ville give samme resultat.

Det var altid mor, der åbnede for os, når vi som voksne kom på besøg - og sådan kan jeg endnu se hende: Hånden på dørhåndtaget, det stille smil og forklædet med lommen, der altid var proppet med en lighter, et lommestørklæde og en 20-styks *Queens* eller blå *Scotsman*.

Statistik

Storm P skal engang om statistikker have sagt: *De er som gadelygter - ikke særligt oplysende, men gode at støtte sig til.* Dette gælder specielt i en bog som denne, hvor mange årstal for fødsler, dødsfald og vielseer ikke kendes, og på denne baggrund skal følgende tal læses.

Peder Rasmussen Dalby (ane 36) sætter flere rekorder i slægtsbogen: Han havde 5 hustruer og var 65½ år gammel, da han blev gift sidste gang med *Margrethe Maria Hansdatter* (ane 37), der var 42 år yngre end han; 11 af hans 15 børn blev født, da han var mellem 52 og 74 år. Fire af de 15 børn døde inden 14 dage efter fødslen, og yderligere tre børn døde før ham selv. Hans søn *Hans Pedersen Dalby* (ane 18) fik kun 12 børn, men det var til gengæld med kun én hustru (ane 19).

Ældste kvindelige ane er nr. 583 *Juditte Augusta Berrig*. Hun døde 91 år og 2½ måned gammel i 1811. Den ældste mandlige ane er nr. 758 *Niels Pedersen Knur-borg*, der var 96 år gammel, da han døde i 1740.

Dorothea Blome (ane 5 i liste for adelige aner) var knapt 17 år, da hun blev viet til den 24 år ældre *Frederik von Ahlefeldt*. Ane 7 *Juliane Amalie Bechmann* fik flest børn født udenfor ægteskab, idet hun med tre partnere fik alle sine 5 børn (2+2+1), inden hun som 50-årig giftede sig for første gang. Ane 107 *Cathrine Larsdatter* var 62 år gammel, da hun giftede 1812 sig for 3. gang. Ane 143 *Johanne Andersdatter* blev ældste mor, da hun 1758 fødte sit 13. barn - som 49-årig!

Ane 86 *Knud Lund Jørgensen Tranbjerg* blev far flest gange, idet han blev far til 21 børn med sine to hustruer (11+10). *Erik Ottesen Rosenkrantz* (ane 182 i liste for adelige aner) fik 17 børn med én hustru, og ane 1936 *Arent Berntsen Bergen* fik ligeledes 17 børn - men med to hustruer (10+7). Blandt de mest fødende kvinder var *Sophie Henriksdatter Gyldenstjerne* (ane 183 i liste for adelige aner), der med sin mand fik 17 børn og ane 241 *Anna Margrethe Sigvardt*, der fik 14 børn - den sidste da hun var 40 år gammel.

Der er forekommet flere tvillingefødsler blandt anerne, men i de fleste tilfælde mangler en præcis fødselsdato.

Fødselsdatoer kendes for 4 tvillingepar, der overlevede i mere end et døgn - og 3 af disse 8 tvillinger blev aner: Ane 5 *Anna Nielsen* født 1878, ane 26 *Christian*

Frederik Nielsen (Krag) født 1814 samt ane 30 Johan Peter Christian Stennecke født 1821 - hvor moderen døde blot 11 dage efter fødslen – kun 20 år gammel!

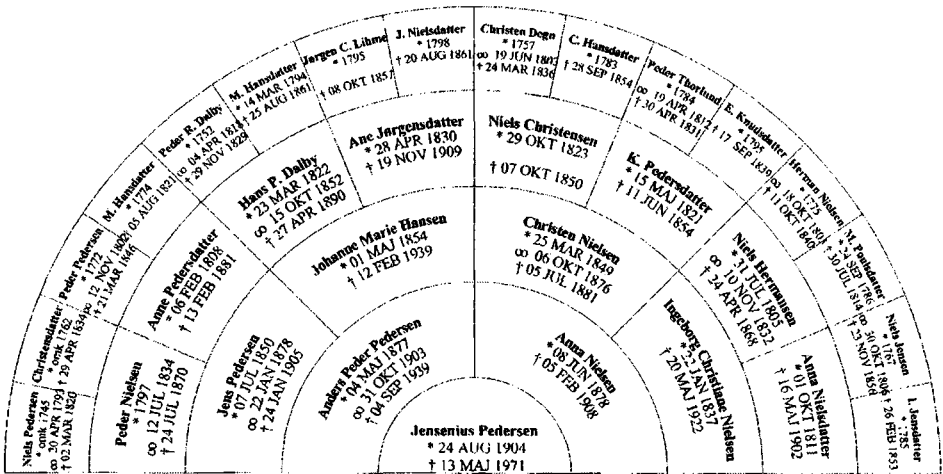
Syv kvindelige aner fødte tilsammen 10 børn udenfor ægteskab, og ingen af disse kvinder blev efterfølgende gift med den udlagte barnefar (UBF). En af kvinderne var gravid og trolovet med barnets far, da denne døde. Fem af de 10 børn er blandt slægtsbogens aner: Ane 3, 10, 19, 76 og 144. NB: Tallene dækker kun de kvindelige aner, der har kunnet findes i kirkebøgerne, og hvor barnet omtales som *uægte*.

Aneparret 142/143 gav 5 af deres 13 børn navnet *Anders* - idet de 4 ældste med dette navn døde som små.

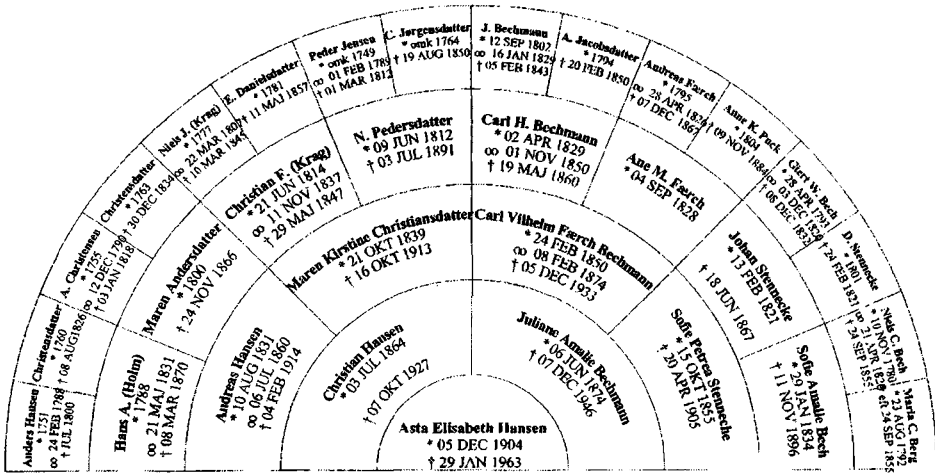
Ane 72 *Rasmus Andersen* tegner sig for det kortest-varende ægteskab. Han blev 13-FEB-1743 gift i St. Dalby sogn med *Olifa Pedersdatter* - og hun blev begravet blot 2 dage efter brylluppet!

*Alt for mange
- døde alt for tidligt.
Med gudskelov at de var
- for ellers var jeg ikke
Kurt Dalby*

Anetavler - 5 generationer i halvcirkler

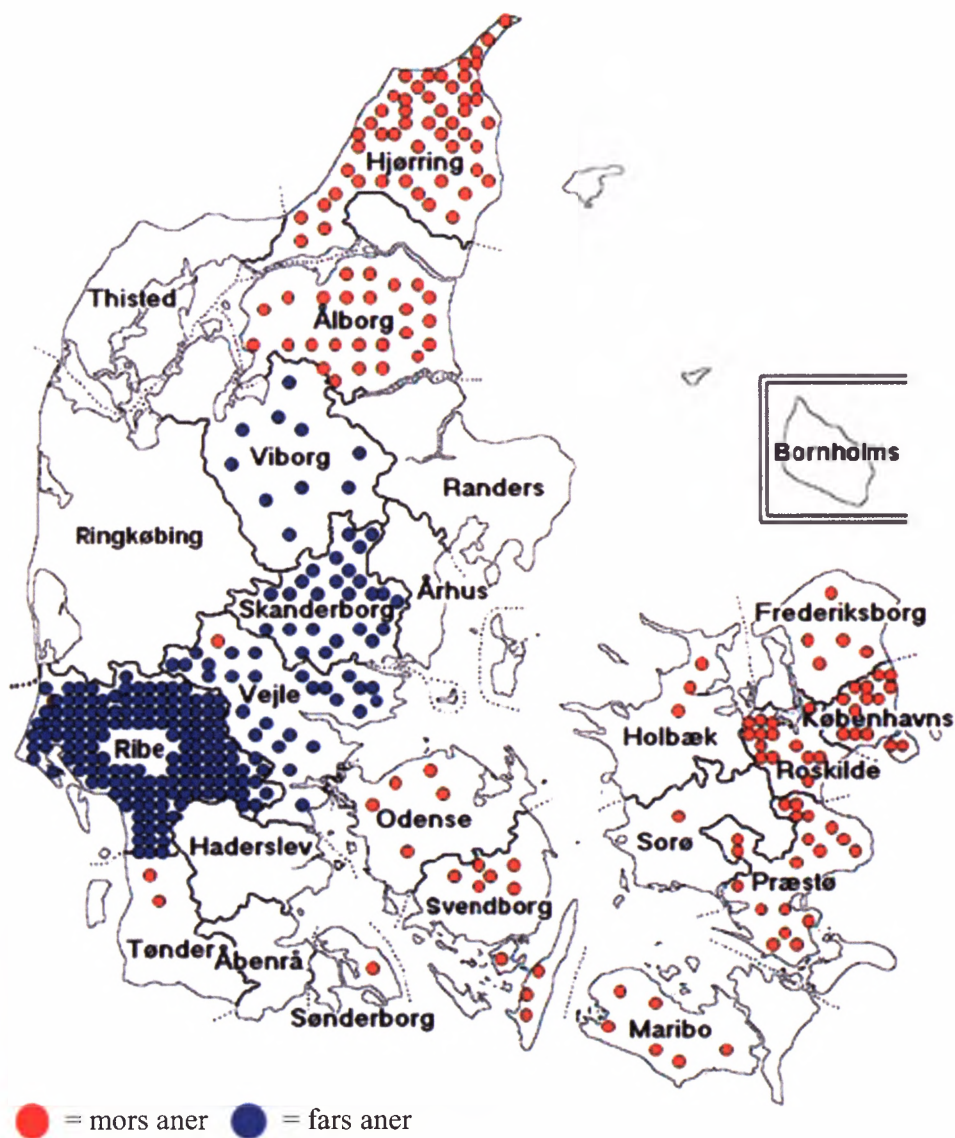

Far's tip-oldeforældre

Mor's tip-oldeforældre

Hvor kommer slægten fra - i Danmark?

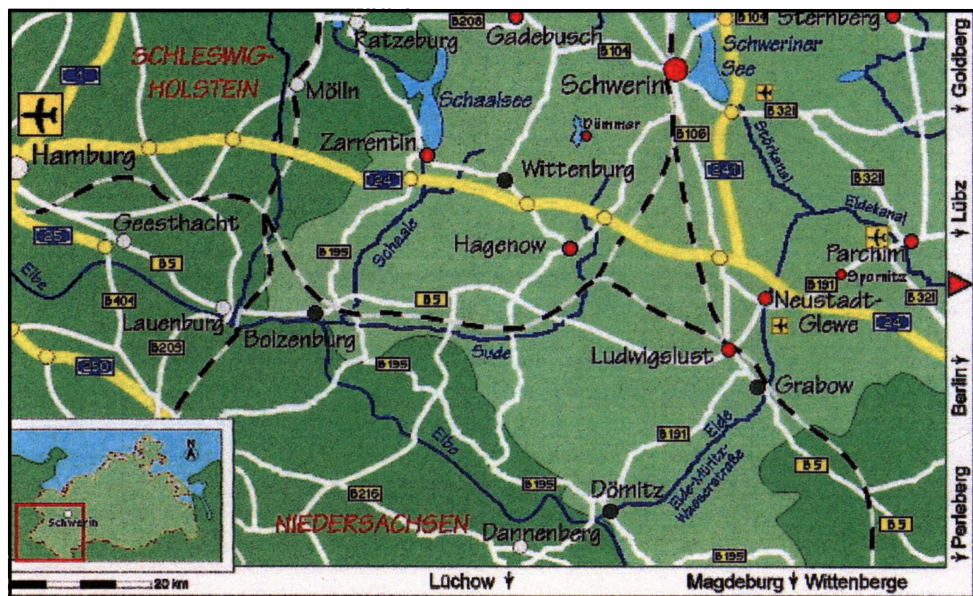
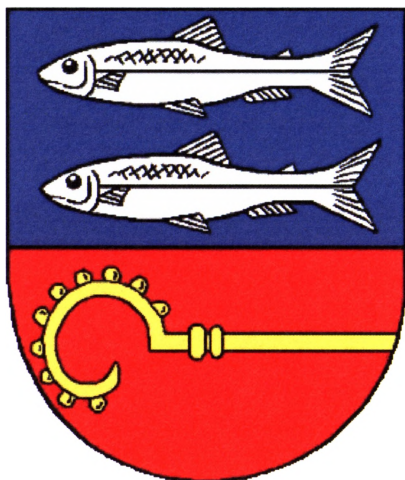

Hvor kommer slægten fra - i Tyskland?

Zarrentin byvåben

Zarrentin kirke grundlagt 1194

Zarrentin ligger 68 km øst for Hamburg og 44 km ssø for Lübeck

Anebeskrivelse (ikke-adelige aner)

2. Jensenius Peder Dalby Pedersen, Malermester, født 24-AUG-1904 København, døbt 02-OKT-1904 Skt. Stefans Kirke, død 13-MAJ-1971 Roskilde, begravet 01-JUN-1971 Bispebjerg Kirkegård. Viet 01-OKT-1927 Københavns Rådhus Asta Elisabeth Cecilie Hansen, børn: Henny Krista Dalby Pedersen født 15-DEC-1927, Marly Bibbi Dalby Pedersen født 07-JUN-1933, Kurt Teddy Dalby Pedersen født 13-NOV-1939, Keld Teddy Dalby Pedersen født 06-MAJ-1942.

Ved dåben 1904 nævnes far som *søn af Kusk Anders Peder Pedersen og Hustru Anna Nielsen*, og som faddere ses *Møller Morten Dalby og Hustru, Nansensgade 16*. Denne Morten Dalby var formentlig farfars morbror, der 1906 i Skt. Stefans Kirke udmeldte sig af Folkekirken.

Far boede ved FT 1906 hos forældrene i Vølundsgade 20, 3. sal på Nørrebro, hvor farmor døde FEB-1908, da far kun var 3½ år gammel. Ved FT 1916 boede far hos farfar og dennes nye hustru på Havrevej 22¹⁾, hvor han var 11 år gammel.

Han blev som 14-årig konfirmeret i Brønshøj Kirke 06-OKT-1918, og som 20-årig indkaldt som soldat. Den 09-MAR-1925 blev far indkaldt til *Kongens Artilleriregiment's 21. Artilleriafdeling*, men allerede 22-MAJ samme år blev han erklæret *for stedse uskikket til al krigstjeneste for kronisk venstresidig mellemørebetændelse med pusdannelse*.

Fra konfirmationen og indtil far igen flytter til København i 1926²⁾ fra Lyngesogn i Allerød kommune, har vi ellers kun få informationer om ham. Allerød kommune oplyser, at far 01-NOV-1924 kom til Lyngesogn fra Nørre-Herlev sogn i Hillerød kommune, og at han i Lyngesogn arbejdede som ugift tjenestekarl på gården Hvilebjerg ved Kollerød. Far har ikke kunnet findes ved FT 1925 - hverken i Lyngesogn eller omliggende sogne, ligesom Hillerød kommune ikke har kunnet finde ham i det lokale folkeregister.

Toldbodarbejder Jensenius Peder Dalby Pedersen, Havrevej 20, blev gift 01-OKT-1927 på Københavns Rådhus med *Syerske Asta Elisabeth Cecilie Hansen*, Jagtvej 29, København N.. Ægteskabet fik en dårlig start, idet far og mor mindre end to måneder senere³⁾ i fællesskab søgte separation, der bevilgedes på følgende vilkår: *at det Barn, Hustruen venter at føde, undergives Hustruens Forældremyndighed, og at Manden svarer Bidrag til Hustruens og det ventede Barns Underhold efter Øvrighedens Bestemmelse*. Der fastsattes et bidrag på 8 Kr. ugentlig til Hustruen, *at erlægge ugevis forud fra 8' November d. A. at regne, og 324 Kr. aarlig til det ventede Barn [Henny] fra dets Fødsel at regne til dets fyldte 4' Aar, derefter 252 Kr. aarlig til dets fyldte 14' Aar og 156 Kr. aarlig for Tiden derefter, at erlægge halvaarsvis forud*.

1) Matr. 417 Brønshøj

2) Tilmeldt Københavns Folkeregister 05-NOV-1926

3) Den 21-NOV-1927

Af sagsbehandlingen ses, at far i 1927 havde en indkomst på Kr. 2.200 (ca Kr. 42 pr. uge), og han angav da at have følgende ugentlige udgifter: Kr. 20 til Kost, Logi og Vask; Kr. 7,50 til Skat, Fagforening og Sygekasse, og et banklån, *som jeg maatte stifte da jeg skulde Giftes, maa jeg afdrage med 4 Kr pr. Uge, desuden skal jeg saa udrede 11 Kr om Ugen til mit Barn og min fraseparerede Hustru, og da der yderligere er andre smaa nødvendige Udgifter, saa er det umuligt for mig at faa en Smugle Tøj*. Parterne blev ikke skilt, idet sagen blev henlagt¹⁾ i 1930. Ved folketællingen dette år boede far til leje hos Blanche Edele, Vigerslevvej 44, 2 sal tv., og det oplyses, at han er maler, separeret, og at han i NOV året før havde boet hos sin far på Havrevej 20 i Brønshøj.

Københavns Folkeregister har registreret far og mor som boende på følgende adresser fra 1932: Refsnæsgade 39, st. tv. København N (fra 21-MAJ-1932 til 13-JUN-1932), Halvdansgade 3, st. th. København S (fra 13-JUN-1932 til 15-JUN-1932), Refsnæsgade 39, st. tv. (fra 15-JUN-1932 til 11-OKT-1932), Frederikssundsvej 257 st. tv. Brønshøj (fra 11-OKT-1932 til 03-FEB-1933). Guldbergsgade 126 st. tv. København N (fra 03-FEB-1933 til 15-APR-1935), Lundtoftegade 18 st. th. København N (fra 15-APR-1935 til 01-APR-1939) og Lundtoftegade 10 st. tv. København N (fra 01-APR-1939).

Far fik 1937 af Københavns Kommune udstedt et *Vandrebrev*, som tillod ham at drive handel med grøntsager fra et flytbart stade. Familien erindrer, at far's stade var en hestetrukken vogn, der om natten var opstaldet bag *Ladegårdsåen* på Frederiksberg, og at han med hest og vogn ofte stod i Humlebækgade ved Rungsted Plads, hvilket kun var ca. 100 meter fra bopælen i Lundtoftegade. Selv om far 1938 fik *Næringsadkomst* som maler, fortsatte han med salget af grøntsager.

Ved FT 1940 boede familien i Lundtoftegade 10 st., og hér oplyses, at far er *selvstændig maler med Hjælp fra Kommunen*. Det oplyses også, at han på selve optællingstidspunktet 05-NOV-1940 opholdt sig i Tyskland.

I Tyskland boede far i *Hohentstrasse 52* i Bremen og arbejdede som *Maler-svend* for firmaet *Nau & Elmers* i perioden fra 30-SEP-1940 til 12-FEB-1941. Efter disse 4½ måned rejste far tilbage til Danmark, hvor han blev i 7 måneder, inden han rejste til Norge. Hér arbejdede han i 3 måneder fra 10-SEP-1941 til 15-DEC-1941 i firmaet *Sager & Wørner* i Trondheim²⁾. Årsagen til disse udenlandsophold var sikkert den store arbejdsløshed i vinteren 1940/41- hvor hver tredje arbejder var stod uden job³⁾.

I forbindelse med endnu en separationsansøgning i 1946 blev fastsat et bidrag til mor på 15 kr. pr. uge samt 444 kr. årligt til hvert af de tre yngste børn. Ægtefællerne tilbagekaldte dog ansøgningen⁴⁾.

Selv om far både ved folketællingerne i 1930 og 1940 betegnes som maler, og i Kraks Vejviser for samme år nævnes som *Malermester Jensenius Pedersen*,

1) Københavns Overpræsidium 15-JAN-1930

2) Statens Udvandringskontor, journalsager, Norges- og tysklansarbejdere K1052 og S1072

3) Hans Jørgensen, forlaget Fremad 1998: *Mennesker for kul*

4) Brev til Overpræsidenten af 30-JUL-1946

Lundtoftegade 10 st., N., Tlf. TA 2276 y¹⁾, har han indtil omk. 1950 dog også haft andre erhverv.

I en lægejournal fra Militærhospitalet²⁾ nævnes far 1944 og 1946 som *Overportør ved Militærhospitalet*, der lå på Tagensvej. Senere arbejdede han på *Metalvarefabrikken Kronen*, Åboulevarden ved Blågårdsgade, der bl. a. fremstillede broncefignurer. Om far også var ansat på *De Danske Sukkerfabrikker* - som sin halvbroder Vilhelm, der senere blev teknisk direktør samme sted - eller om han blot udførte smedearbejde dér som ansat i firmaet *H. Nielsen & Søn*, Aldersrogade, er uvist. Men fra omk. 1950 til 1970 drev far udelukkende sin virksomhed som selvstændig maler fra lejligheden i Lundtoftegade.

Han døde 66 år gammel på plejehjemmet *Lindegården* ved Roskilde, og hans urne overførtes til Bispebjerg Kirkegård, hvor den nedsattes i *De ukendtes Grav*.

Far har aldrig talt om sine oplevelser under krigen. Jeg kan dog huske en enkelt episode, som jeg også senere fik fortalt og bekræftet af min mor og mine ældre søstre.

En nat omk. 1943, da jeg var ca. fire år, sov jeg med min mormor på sofaen i stuen i Lundtoftegade. Vi blev vækket ved, at 2-3 mænd i lange sorte frakker gennemrodede lejlighedens skabe og skuffer. Af en eller anden grund har jeg bevaret billedet på min nethinde af min mormor og mig siddende op i den opredte sofa med de fremmede mænd i stuen. Jeg véd ikke, om de fandt hvad de søgte, men efter en kort tid kørte de bort med far. Mændene havde åbenbart ikke nænnet at hive min da 70-årige mormor *Juliane* og mig op af sofaen, hvilket var heldigt, eftersom jeg senere fik at vide, at den var skjulested for våben.

Far efter en hård arbejdsdag på malerstigen

Jeg véd ikke, om ovenstående hænger sammen med, at far i en periode var medlem af *Danmarks kommunistiske Parti*. Jeg husker, at far holdt mange møder i vort hjem med bestyrelsen for afdeling 39 på Nørrebro, og at han i flere perioder var afdelingens sekretær. Jeg opbevarer endnu den protokol³⁾, hvori afdelingens mødereferater for perioden 09-NOV-1945 til 27-

¹⁾ Partstelefon med drejeskive.: TA = Taga, y = ydun

²⁾ Fysiurgiske Klinik, lb.nr. 1681/44, 1176/45 og 1074/46

³⁾ Bogen afleveret i 2006 til Frihedsmuseets Venner

MAR-1950 er indført og kan af bestyrelsesmedlemmernes adresser se, at disse boede i nabolaget: Borups Plads, Stefansgade, Humlebækgade, Rungsted Plads, Sandbjerggade, Ørholmgade og Nærumgade.

3. Asta Elisabeth Cecilie Hansen, Syerske, født 05-DEC-1904 Gentoftegade 7 i stueetagen, døbt 19-MAR-1905 Skt. Stefans Kirke, død 29-JAN-1963 København, begravet 14-FEB-1963 Bispebjerg Kirkegård.

Mor var datter af Juliane Amalie Bechmann og udlagte barnefar *Staldmester* Carl Christian Hansen. Ved dåben var følgende faddere: *Madam Sofie Bechmann, Vølundsgade 18 st., Madam Dagmar Lund, Gentoftegade 7, 3. sal¹⁾, Linoleumsarbejder Carl Bechmann, Vølundsgade 19.* Sofie og Carl Bechmann var mor's mor- og morfar (ane 14 og 15).

Hun gik syv år i *Sjællandsgades Skole* fra 1911 til 1918²⁾ og et år i *Nansensgades Skole* til 01-APR-1919.

I 1918 gik mor i 7' *Pige Klasse A*, på *Sjællandsgades Skole*³⁾. Klassen havde 21 elever og blev undervist i følgende fag (karakterer ses i parentes⁴⁾): Flid (5), opførelse (5), religion (5), dansk (5), stil (5), fædrelands/verdenshistorie (4+), geografi (5), naturhistorie (5), naturlære (3), hovedregning (5), tavleregning (6), orden i skriftlige arbejder (5), håndarbejde (5+) og gymnastik (5). Endelig viser årsprotokollen, at mor dette skoleår er noteret for 11 fraværdsdage p.g.a. sygdom.

Som 18-19-årig⁵⁾ boede mor i Gormsgade 25 st. på Nørrebro - og derved har hun haft kontakt med sin biologiske far Christian Hansen! Han boede nemlig med sin hustru Anna Margrethe på samme adresse. Mor boede altså dengang hos sin biologiske far og forméntlign haft kontakt med ham til hans død i 1927.

Mor ved onkel Charles til træning i køllesving

I store perioder af sin ungdom boede mor hos sin moster og onkel, Poula Kamilla Bechmann og Charles Petersen på Jagtvej nr. 29, 1. sal på Nørrebro⁶⁾. *Onkel Charles* gjorde mor interesseret i atletik, og hun var i mange år aktiv konkurrencesvømmer, bl.a. ved badeanstalten *Helgoland* på Amager. Hun dansede også *Rokokko-dans*, og sammen med onkel Charles har hun givet

¹⁾ Gentoftegade omdøbt 1916 til Vedbækgade

²⁾ Fra 01-APR-1911 til 03-APR-1918

³⁾ Sjællandsgade, 2200 Nørrebro

⁴⁾ Sjællandsgades Skole's årsprotokol 1918, s. 19

⁵⁾ Folkeregisteret: Fra 04-NOV-1923 til 01-AUG-1924

⁶⁾ Folkeregisteret: Fra 15-APR-1925 til 01-OKT-1927 og fra 18-OKT-1925 til 01-MAR-1929

opvisninger i *køllesving*. Det foregik med køller med indlagt lys, der ved hjælp af omviklet crepepapir lyste rødt og grønt. Lyset blev slukket og i mørke blev køllerne til valsemusik svunget i rytmiske cirkler over, under, foran, bagved og ved siden af kroppen. Ved FT 1925 opholdt mor sig hos sin onkel Charles på Jagtvej, hvilket hun også gjorde, da hun 1927 viedes til Jensenius. I 1929 arbejdede hun som herreskrædder hos *Firmaet Rosenberg & Co*, Vestergade 9, København, hvor hendes ugentlige indtægt var Kr. 34,00¹⁾. Dengang boede mor alene med den ældste datter Henny på Volmer Kjærs Alle 28, Taarnby Villaby hos *Thisted*, hvor hun betalte 28 Kr. pr. uge for kost og logi for sig og datteren²⁾.

Ved FT i 1930 boede mor i Jægersborggade 5, 4. sal i sidehuset med datteren Henny og var da *Herrekonfektionssyerske* og arbejdede hos FDB i Njalsgade. Fra omk. 1947 til 1953 arbejdede hun mest som hjemmesyerske i Lundtoftegade 10, hvorefter mor blev hjemmegående. Den yngste søn Kjeld var endnu hjemmeboende, da mor i 1963, kun 58 år gammel, døde på Blegdamshospitalet som følge af en blodprop i hjertet. Hendes urne blev nedsat i *De ukendtes Grav* på Bispebjerg Kirkegård.

4. Anders Peder Pedersen, Brødkusk, Cigarhandler, født 04-MAJ-1877 Hansted sogn, døbt 27-MAJ-1877 Hansted sogn, død 04-SEP-1939 Bagsværd, begravet 10-SEP-1939 Brønshøj Kirkegård. Viet (1) 31-OKT-1903 Fredericia Trinitatis Kirke Anna Nielsen, børn: Jensenius Peder Dalby Pedersen døbt 02-OKT-1904, Svend Aage Dalby Pedersen født omk. APR-1907. UBF Emma Mathilde Buch, barn: Ebba Gerda Buch født 10-JAN-1909. Viet (2) 19-FEB-1909 Olga Anna Petrine Pedersen (født Jacobsen), barn: Vilhelm Viggo Dalby Pedersen født 06-NOV-1909.

Farfar blev født 1877 og hans dåb blev indført i kirkebogen således: *Anders Peder Pedersen, født 04-maj 1877, døbt 27-MAJ-1877, søn af ugift fruentimmer Johanne Marie Hansen, 23 aar af Ølsted, opholder sig hos Peder Rasmussens enke i Hansted. Udlagt barnefader Bødker og Mejeribestyrer Jens Pedersen af Ørritslevgaard. Faddere: Barnets moder, Pige Karoline Sørensen fra Egebjerg, Ungkarl Isak Rasmussen, Hannerup, Ungkarl Morten Hansen, Horsens, Ungkarl Peder Hansen, Hansted.*

Som 20-årig blev han soldat 10-APR-1897 indkaldt som soldat i 12. Bataljon i Fredericia, hvor han hjemsendtes efter 14 måneder som *Korporal* den 10-JUN-1898³⁾. Farfar rejste 1902 til København, hvor han 01-FEB-1902 boede i Frejasgade 10, 2. sal på Nørrebro⁴⁾. Han og farmor blev 1903 viet i Fredericia Trinitatis Kirke: *Ungkarl Anders Peder Pedersen, Kusk, Søn af Bødker og Husmand Jens Pedersen og Hustru Johanne Marie Hansen af Hansted, født 4. maj 1877, ophol-*

1) Københavns Amts Søndre Birk, rapport L.Nr. 395/29

2) Københavns Politi, L.nr. 1239 og Københavns Amts Søndre Birk, rapport L.Nr. 395/29

3) Lægdsrulle Hansted 4-154-T-7 og Fredericia 3-275-Ø-132

4) Lægdsrulle 1-1-Ø-5107 København

der sig i København, 26 aar, og Fabrikarbejderske Anna Nielsen, Datter af Arbejdsmand Christen Nielsen og Hustru Ingeborg Christiane Nielsen af Fredericia født 8. juni i Fredericia, opholder sig i Fredericia. Forlovere Murer Søren Jensen og Arbejdsmand I. Knudsen, begge Fredericia.

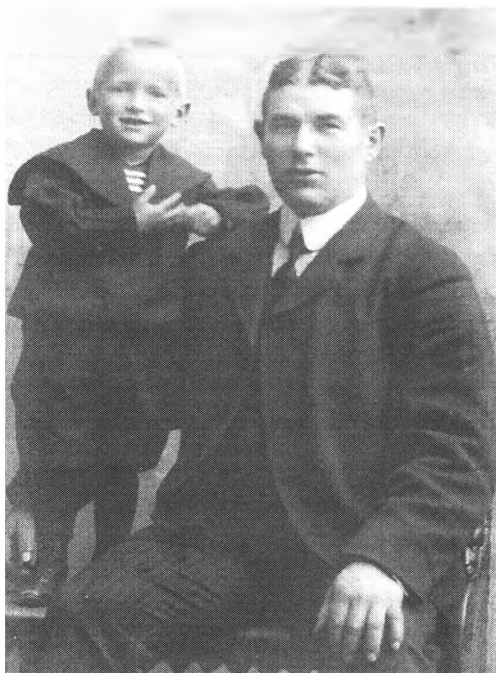
Farfar og farmor flyttede til Nørrebro i København, hvor de 01-MAJ-1904 boede i Lokesgade 20, 2. sal¹⁾ og 11-MAR-1905 i Vølundsgade 20, 3. sal²⁾. Der boede de også ved FT 1906: *Anders Peter Petersen, født 4. maj 1877 i Hansted, Brødkusk, kom fra Fredericia 1902 og Hustru Anna Petersen, født 8. juni 1878 i Fredericia; Jensenius Peter Dalby Pedersen, født 24. august 1904 i København.*

Han blev enkemand allerede i FEB-1908, og samme år blev farfar af *Emme Mathilde Buch* udlagt som far til hendes datter Ebba, der blev født i JAN-1909 Byfogden i Kolding³⁾ pålagde 01-AUG-1908 farfar at betale kr. 72 hvert halve år i børnepenge.

Far og farfar ca. 1908

Som enkemand giftede farfar sig i FEB-2009 med *Olga Anna Petrine Pedersen*⁴⁾. Med sin nye hustru flyttede han fra adressen i Vølundsgade og 01-NOV-1911 boede de i Esromgade 16, 3. sal⁵⁾, der også ligger på Nørrebro.

Farfar flyttede 1914 til Havrevej 22⁶⁾ i Brønshøj, hvor familien også ses ved FT 1916: *Bagerkusk paa Arbejdernes Fællesbageri Anders Peder Pedersen* med sin anden hustru og deres fælles søn Vilhelm, der da var 6 år. Hos dem boede også hans søn af første ægteskab, far (ane 2), der da var 11 år gammel. Det oplyses ved denne folketælling, at farfar havde en årlig indkomst på Kr. 2.950 samt en formue på Kr. 2.500. Det oplyses også, at han stod *udenfor Trossamfund*. Endelig oplyser folketælling også, at farfar skulle betale hhv. kr. 8,21 og kr. 28,13 statsskat og kommuneskat, hvilket svarer til godt 1% af årsindkomsten!

1) Lokesgade ømdøbt til Vølundsgade 1904

2) Lægdsrulle 1-1-Ø-5107 København

3) Emma Mathilde Buch har forméntlig opholdt sig i Kolding på tidspunktet for fødslen

4) FT 1930, Havrevej 20, Brønshøj

5) Lægdsrulle 1-1-Ø-5107 København

6) Politiets Registerblade: 01-MAJ-1914 tilmeldt matr. nr. 417 Brønshøj

Ved FT 1921 boede farfar med sin anden hustru stadig på Havrevej, men da er husnummeret ændret p.g.a. grundopdeling fra nr. 22 til nr. 20. Det oplyses ved folketællingen, at hustruen Olga Anna Petrine blev født 17-NOV-1881 i Vindeby sogn i Maribo amt. Sønnen Vilhelm (11 år) boede hjemme, mens sønnen Jense-nius (16 år) ikke var på adressen. Endelig oplyser FT 1921 også, at farfar's årsind-tægt da var Kr. 3.350 - hvilket var en stigning på Kr. 600 i forhold til indtægten fem år tidligere.

Ved FT 1925 og FT 1930 boede familien stadig i villaen i Brønshøj, og på op-tællingsdagen 05-NOV-1930 boede også en *Slægtning af Familien* på adressen, nemlig Margrethe Jacobsen, der nævnes født 06-NOV-1913. Ved begge disse fol-ke-tællinger oplyses at farfar stadig var *Brødkusk på Arbejdernes Fællesbageri*, og i lønprotokollen fra Arbejdernes Fællesbageri fra 1927¹⁾ står han med en ugeløn på ca. kr. 95,00.

På samme side i denne lønprotokol stod også *Christian Hansen* (ane 6). Chri-stian Hansen og farfar må have kendt hinanden, da de begge havde arbejdet på Arbejdernes Fællesbageri i årevis - men mon de anede, at de i OKT-1927 skulle blive svigerfar til den andens barn? Det er muligt men kræver vel, at Christian Hansen, der 23 år før var udlagt som barnefar til datteren Asta, har haft løbende kontakt med datteren (se ane 3), der 01-OKT-1927 blev viet til farfar's søn Jense-nius!

Farfar fik næringsbrev som *Cigar-handler* i 1932 med forretning på Fre-derikssundsvej 325 i Brønshøj. Han dø-de 1939 på *Hareskov Kuranstalt* i Bag-sværd af indre blødninger i hjernen i for-bindelse med en nyresygdom [*Nephro-sclerosis, hæmorrhagiacerere bri*]. Han blev bisat fra Brønshøj Kirke og begrav-vedes på Brønshøj Kirkegård i grav H-2-77/78.

Der blev afholdt skifte efter farfar 13-SEP-1939²⁾, hvor der henvises til et pri-vat testamente, som han havde oprettet 14-SEP-1927. Under skiftet nævnes at farfar i sit første ægteskab med farmor også havde haft sønnen *Svend Aage*, der imidlertid var afgået ved døden *uden at efterlade sig livsarvinger*. Familien har in-ter hørt om Svend Aage, som formodes født i omk. 1907 og ikke er set ved folke-tællingerne 1906 og 1916, hvorfor det formodes, han er død som lille.

Farfars cigarforretning i Brønshøj ca. 1935

¹⁾ Arbejderbevægelsens Arkiv: Lønjour. fra Arbejdernes Fællesbageri 1927, uge 1-47

²⁾ Hovedregister. Københavns Skiftekommission, nr. 980, 39/40: Privat skifte v. Overretssagfø-rer H. Bredmose, Jorchs Passage

Farfar's datter *Ebba*, der blev født udenfor ægteskab i 1909, er ikke nævnt i et privat skifte der 13-SEP-1939 blev underskrevet af farfar's enke *Olga Pedersen* og sønner *J. Pedersen* og *Wilhelm Dalby Pedersen*. Da de tre arvinger skriver under på *At afdøde ikke efterlader sig Adoptivbørn eller Børn udenfor Ægteskab*, formodes farfar's datter *Ebba* enten død før farfar - eller også har familien ikke haft kendskab til hendes eksistens.

Ved FT 05-NOV-1940 boede farfar's enke *Olga Anna Petrine* alene på adressen i *Brønshøj* og nævnes da som *Enke og Cigarhandler*. I *Kraks Vejviser* for 1940 ses, at der på adressen fandtes telefon med nummer *BE 1138¹⁾*.

5. Anna Nielsen, Fabrikarbejderske, født 08-JUN-1878 Fredericia, døbt 07-JUL-1878 Fredericia Skt. Michaelis Kirke, død 05-FEB-1908 Øresunds Hospital, begravet 09-FEB-1908 Bispebjerg Kirkegård.

Farmor blev døbt i Fredericia Skt. Michaelis Kirke: *Anna Nielsen, født 8. juni 1878, døbt 7. juli 1878, Datter af Arbejdsmand Christen Nielsen og Hustru Ingeborg Christiane født Nielsen, 40 aar. Faddere: Clausens Hustru, Pige Ellen Nielsen, Vaabenmester Koch, Barnets Fader, alle af Fredericia.*

Hun var kun 29 år gammel, da hun på sønnen *Jensenius's* 3-års fødselsdag den 24-AUG-1907 indlægges på Øresundshospitalet, hvor hun får stillet diagnosen *Lungetuberkolose*. Til hospitalsjournalen oplyser farmor bl.a., at hun havde født to børn - den seneste af disse ca. 4 måneder før. Farmor dør på hospitalet godt fem måneder efter indlæggelsen: *Kusk Pedersens Hustru Anna født Nielsen, død 5. februar 1908, begravet 9. februar 1908, 29 aar gammel, Bispebjerg Kirkegaard. Død paa Øresunds Hospital²⁾*.

6. Christian Hansen, Staldmester og Brødkusk, født 03-JUL-1864 Sæbyhuse, Sæby sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, døbt 01-OKT-1864 Sæby Kirke, død 07-OKT-1927 København, begravet den 12-OKT-1927 Bispebjerg Kirkegård. Vi-et *Anna Margrethe Hansen³⁾*. *UBF⁴⁾*, børn: *Asta Elisabeth Cecilie Hansen født 05-DEC-1904, Aage Vilhelm Bechmann født 06-APR-1907.*

Morfar blev født 1864 i Sæby sogn, og ved hans dåb var fadderne *Pige Elisabeth Knudsen af Kbholm, Husmand Hans Pedersen, Husmand Anders Philipssen, Husmand Niels Pedersen af Sæbyhuse*. I skoleprotokollen⁵⁾ for *Sæby Skole* ses hans fars navn *Andreas Hansen*, og af samme protokol ses de karakterer, som *Christian* opnåede ved eksamen den 29-APR-1878, da han var knapt 14 år gammel: Religion (mg), Læsning (mg), Skrivning (g+), Regning (mg), Retskrivning

1) BE = Bella

2) Københavns Begravelsesvæsenes Arkiv

3) Begravet 19-JAN-1939 Bispebjerg Kirkegård

4) UBF = Udlagt som Bamefader

5) Bramsnæs Museum: Skoleprotokol for Sæby Skole 1878

(ug!). Christian blev konfirmeret 06-OKT-1878 i Sæby Kirke, og faderen var da *Ladefoged paa Krabbesholm*.

Der er ikke fundet børn i ægteskabet mellem morfar og hans hustru *Anna Margrethe*. Men i 1904 blev han af mormor *Juliane* (ane 7) udlagt som far til hendes datter *Asta* (ane 3), og 1909 bekræftede mormor, i forbindelse med faderskabs-sagen om hendes femte barn *Ella Rigmor*, at morfar også var far til *Aage Vilhelm*, der blev født i 1907. Mormor oplyste, at hun månedligt modtog Kr. 15,00 fra morfar til disse to børns underhold.

Ved FT 1906 bor morfar på adressen Gormsgade 25 i stuen og nævnes som *Husfader og Kusk* på *Arbejdernes Fællesbageri*. Hans hustru er *Anna Margrethe Hansen*, der er født 13-NOV-1863 i Holeby på *Laalland*, der som 18-årig flyttede til København. Det ses af folketællingen, at morfar i 1886 flyttede til København fra Risby i Herstedvester sogn.

Ved folketællingen 10 år senere boede morfar og hans hustru *Anna Margrethe* stadig på adressen i Gormsgade, og da nævnes han som *Staldmester* på *Arbejdernes Fællesbageri*. Det fremgår af denne folketælling, at morfar havde en årsindkomst på kr. 1.900 og årligt betaler kr. 4,13 og kr. 16,73 i hhv. Stats- og Kommuneskat. Endelig oplyses, at både han og hustruen *Anna Margrethe* er medlemmer af *Spiritistisk Trossamfund*.

Også ved sin død 1927 arbejdede morfar som *Staldmester*, hvilket fremgår af en lønprotokol fra *Arbejdernes Fællesbageri* fra samme år¹⁾. I perioden fra JAN-1927 og til sin død 07-OKT-1927 havde han normalt en ugeløn på Kr. 74,17, men i perioden forekommer flere uger, hvor han udbetales en mindre løn - eller slet ingen løn. Dette kunne skyldes fravær p.g.a. sygdom, for morfar døde fredag 07-OKT-1927 - samme dag som hans sidste lønudbetaling på Kr. 39,25 fandt sted. Efter denne sidste udbetaling, er i lønprotokollen noteret død.

På samme side i lønprotokollen står også *Anders Peder Pedersen* (ane 4), der ligesom morfar havde arbejdet på *Arbejdernes Fællesbageri* i årevis. Det vides ikke, om disse to kolleger anede, at de i 01-OKT-1927 blev svigerfar til den andens barn - men denne dato giftede hans datter *Asta* sig med farfar's søn *Jenseni* på Københavns Rådhus - blot én uge før, morfar døde!

Københavns Begravelsesvæsens protokol oplyser, at *Staldmester Kristian Hansen*, Gormsgade 25, døde 07-OKT-1927 og blev begravet på Bispebjerg Kirkegård i gravsted nr. B.22-12/13. Hans enke *Anna Margrethe* døde som 74-årig den 13-JAN-1938, og blev begravet i samme gravsted den 19-JAN-1938.

¹⁾ Arbejderbevægelsens Arkiv: Lønjournal fra *Arbejdernes Fællesbageri* 1927 uge 1-47

7. Juliane Amalie Bechmann, Syerske født 06-JUN-1874 København, døbt 05-JUL 1874 Vor Frelser Kirke, død 07-DEC-1946 København, begravet 12-DEC-1946 Bispebjerg Kirkegård. UBF (1) Søren Christensen, børn: Knud Christian Bechman¹⁾ Christensen døbt 05-SEP-1895, Poul Søren Christensen født 09-FEB-1897. UBF (2) Christian Hansen, børn: Asta Elisabeth Cecilie Hansen døbt 19-MAR-1905, Aage Vilhelm Bechmann døbt 17-DEC-1977²⁾. UBF (3) Axel Leonhardt Lindstrøm, barn: Ella Rigmor Bechmann født 05-OKT-1909. Viet (4) Københavns Rådhus 14-APR-1924 Herman Gustav Ljungbeck.

Ved dåben boede mormors forældrene i Brogade 4 på Christianshavn og faderne var: *Forældrene og Haandskomager J.G. Stennecke, Lille Torvegade 3*. Juliane blev konfirmeret 30-SEP-1888 i Skt. Johannes Kirke og boede da hos forældrene i Ryesgade nr. 57 på Nørrebro.

Ifølge Politiets Registerblade var mormor *Tjenestepige og Husjomfru* fra 01-MAJ-1892 hos familien Schreiber i Stefansgade 1, 3. sal. Fra 01-JAN-1893 til 1915 boede Juliane 15 forskellige steder³⁾: Collingsgade 5, 4. sal, Thorsgade 29 st., Læderstræde 34 kld., Landemærket 14 kld., Skyttegade 13, 2. sal, Prins Jørgensgade 14, st., Thorsgade 6, 1. sal, Nannasgade 14, st., Rosagade⁴⁾ 82 st., Gentoftgade⁵⁾ 7 st., Ordrupgade⁶⁾ 13, 4. sal, Korsgade 18, 2. sal, Ølundsgade⁷⁾ 1 A, 3. sal, Thorsgade 20, 1. sal, Nannasgade 12 st.. Bortset fra Collingsgade (Østerbro), Læderstræde og Landemærket (København K).

Ved FT 01-FEB-1895 boede hun i kælderens i Læderstræde 34 sammen med *Søren Christensen*, der da opgives at være mejerist, enkemand og født 18-JAN-1849 i Wissingø, Jylland og indvandret til København som 45½ år gammel. Han var far til mormor's to ældste sønner, *Knud Kristian* og *Søren*, og da Søren Christensen blev udlagt som far til den ældste af disse sønner i 1895, opgives hans stilling som *Reservebud ved Statsbanerne*.

Ved FT 1901 boede mormor med de to sønner og deres far i en 2-værelses lejlighed i Thorsgade 6 A i baghuset på 1. sal til en årlig leje på Kr. 93,00, men i 1906 boede hun alene med sønnerne og datteren Asta i Ordrupgade⁸⁾ 13, 4. sal. Drengenes far menes død mellem 1901-1906, idet mormor ved FT 1906 kalder sig *Christensen og Enke*.

Mormor's to næste børn, *Asta* og *Aage*, fik hun med morfar (ane 6) i hhv. 1904 og 1907, og heller ikke med ham var hun gift.

1) Navnet Bechmann tilføjet ved Kulturministeriel Resolution 23-APR-1903

2) Voksendåb = døbt i Brønshøj Kirke

3) Politiets Registerblade, Stadsarkivet på Københavns Rådhus

4) Kbhn. Stadsbibliotek: Rosagade er idag en del af Mimersgade, 2220 Nørrebro

5) Kbhn. Stadsarkiv: Gentoftgade omdøbt 1916 til Vedbækgade, 2220 Nørrebro

6) Kbhn. Stadsarkiv: Ordrupgade omdøbt 1916 til Skodsborggade, 2200 Nørrebro

7) Kbhn. Stadsbibliotek: Ølundsgade omdøbt 1941 til Uffesgade, 2200 Nørrebro. (Ølund Mølle lå i gaden, efter hvilket gaden var opkaldt; navnet ændredes p.g.a. forvekslinger med Vølundsgade)

8) Ordrupgade fik i 1916 ændret navn til Skodsborggade

Hendes femte barn var datteren *Ella Rigmor*, som hun fik med *Former Axel Leonhardt Lindstrøm* i 1909. Axel Leonhardt Lindstrøm var født 13-JUN-1864 i Landskrona i Sverige¹⁾. Han var enkemand og boede i Søllerødgade 21, 4.sal, da han udlægges som far til Ella Rigmor. I børnepenge skulle han årligt betale Kr. 144,00 i *Barnets 2 første Leveaar og derefter Kr. 120,00 indtil Barnet er fyldt 18 Aar*.

Ved mors dåb 1904 og hendes indskrivning på Sjællandsgades Skole 1911 kaldte Juliane sig *Bechmann*, men i perioden 1915-1921 underskrev hun Aage's karakterbøger som *J. Christensen*. Ved FT 1916 boede mormor med alle sine fem børn i Nannasgade 12 st. tv. som *Husmoder, Enke, Juliane Amalie Christensen, Drejlsyverske ved Militærdepotet*. Sønnen Knud var da Forretningsbud hos *Rønne & Terkelsen* med en årsløn på kr. 1100,00, og af denne løn betalte han årligt i stats-skat kr. 1,13 og til kommunen kr. 6,53. Sønnen Poul var 1916 Arbejdsmand (Smed) hos *Dannesen & Boutrup*.

I 1921 boede mormor i Nansensgade 18, 1.sal med de to yngste børn Aage og Ella, og som logerende havde hun *Herman Gustav Ljungbeck*, født 05-SEP-1870, *Fraskilt og Tilskærer i A/S Monarko*. Med ham blev den da 50årige Juliane viet på Københavns Rådhus 14-APR-1924 - hendes første vielse!

Mormor Juliane Amalie

Herman Gustav Ljungbeck døde omk. 1938, og otte år senere døde mormor på bopælen i Sct. Hansgade 7 i st.. Hun efterlod ved døden et afskedsbrev indlagt i en kuvert, hvorpå der var skrevet *Læs dette*. Brevet havde følgende tekst:

*Farvel Alle sammen.
Kun dette Beder jeg om, betal samtidig med
Bisættelsen,
for Vedligeholdelse af Graven i 10 aar.
Mormor Juliane Ljungbeck.*

Mormor blev begravet som *Enke Juliane Amalie Ljungbeck* på Bispebjerg Kirkegård i grav nr. O431.

Når hun indtil FT 1916 ved flere lejligheder oplyste, at hun var enke, må det skyldes, at det på den tid var mere acceptabelt at være enke med børn - end ugift med børn!

¹⁾ Københavns Overpræsidium 01-MAJ-1910, Alimentationsresolution

Mormor var ikke gift med sine børns fædre, hvilket bl.a. kan ses på dåbsattesten for sønnen Knud Kristian udstedt den 06-FEB-1903: *Uægte født af Ugift Juliane Amalie Bechmann* og ved faderskabssagen vedrørende Ella Rigmor 1909: *Ugift Juliane Amalie Bechmann* og hvor hun underskrev sig med *Beckmann*. Det ses også af papirerne fra hendes vielse i 1924 på Københavns Rådhus, hvor det er angivet, at hun ved vielsen var ugift og underskrev sig som *Juliane Amalie Beckmann*.

8. Jens Pedersen, Bødker, Gårdejer, født 07-JUL-1850 Torp, Underup sogn, Nim hrd, Skanderborg amt, døbt 11-AUG-1850 Underup Kirke, død 24-JAN-1905 Hansted Mark, Hansted sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 30-JAN-1905 Hansted sogn, viet 22-JAN-1878 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt Johanne Marie Hansen, børn: Anders Peder Pedersen døbt 27-MAJ-1877, Louise Frederikke Pedersen døbt 26-DEC-1878, Marius Dalby Pedersen døbt 14-AUG-1881, Jens Pedersen døbt 17-SEP-1884, Jørgen Yding Pedersen døbt 08-JUL-1888, Hansine Kirstine Pedersen døbt 11-OKT-1891.

Han blev født i Underup sogn: *Jens Pedersen, født 7. juli 1850, døbt 11. august 1850 i Kirken: Søn af Gaardmand Peder Nielsen i Torp og Hustru Ane Marie Pedersdatter. Faddere: Morten Lauersens Hustru Jensine Sørensdatter i Torp, Casper Jacobsen af Torp, Hmd. Jens Sørensen Bork, Torp Mark, Gmd. Niels Christensen, Aale Mark, Anders Christensens Hustru, Ane Caspersen af Torp.*

Jens blev i MAJ-1877 af Johanne Marie Hansen udlagt som barnefar til sønnen Anders Peder Pedersen (ane 4), og da nævnes han som *Mejeribødker af Ørridslevgaard*. Otte måneder senere giftede han sig med drengens mor i Ølsted sogn: *Viet 22. januar 1878 i Kirken: Ungkarl Jens Pedersen af Ørridslev Mejeri, 27 aar, søn af Hmd. Peder Nielsen i Nim Sogn, og Ugift Fruentimmer Johanne Marie Hansen, 23 aar, Datter af Husmand Hans Pedersen Dalby i Ølsted. Forlovere: Hans Pedersen og Anders Sørensen, Husmænd i Ølsted.*

Ved FT 1880 bor Jens (29 år) og hustruen, der hér kaldes Marie Hansen (25 år) i et hus i Hansted by med deres to førstefødte børn, Peder (2 år) og Louise Frederikke (1 år). I huset bor også Marie Hansen (22 år) og Stine Hansen (21 år), der begge nævnes som ugifte sypiger fra Skanderborg amt.

Ved folketællingen 10 år senere ses Jens på en gård i Hansted By i Hansted sogn. Her nævnes han som *Husfader og Bødker*, og er fejlagtigt angivet som kun 30 år gammel. Endvidere ses hustruen Johanne Marie Hansen (34 år) samt børnene Anders Peder (12 år), Louise Frederikke (11 år), Marius Dalby (8 år), Jens Pedersen (5 år) og Jørgen Yding (2år).

Fra 1894 boede ægteparret syd for Hansted Skov på gården "Poppelhøj", Vandmøllevej 23 i Hansted sogn¹⁾.

¹⁾ Mogens Kirkegaard's bog om Hansted, s. 88: Matr.nr. 3e

9. Johanne Marie Hansen, født 01-MAJ-1854, Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 11-JUN-1854 Ølsted Kirke, død 12-FEB-1939 Alderdomshjemmet i Hadsten, begravet 16-FEB-1939 Hansted sogn, Voer hrd, Skanderborg amt.

Hun blev født i Ølsted sogn: *Johanne Marie Hansen, født 1. Maj 1854, døbt i Kirken 11. Juni 1854, Datter af Husmand og Tømrer Hans Pedersen, Ølsted Mark, og Hustru Ane Kirstine Jørgensdatter (24 aar gammel), baaret af Pige Signe Marie Cecilie Andersen af Horsens. Faddere: Niels Madsens Datter Birthe af Ølsted Mark, Ungkarl Jørgen Jensen i Bottrup, Vilhelm Nielsen af Spettrup, Niels Pedersen af Horsens.*

Johanne blev vaccineret 18-APR-1868 af Dr. Meyer og konfirmeret i Ølsted Kirke samme dag. Hendes karakterer for kundskab og opførsel var: *Meget god, flittig, hæderlig.*

Ved FT 1906 boede Johanne på Hansted Mark (matr. nr. 3c) og nævnes som Enke, Husmoder og Husmandskone. Hos hende bor hendes 25-årige ugifte søn Jens Pedersen, der er tømmersvend.

Johanne solgte gården *Poppelhøj* i 1908¹⁾ - tre år efter hendes mands død. Johanne døde 1939 som 84-årig og blev begravet fra Hansted Kirke af sognepræsten fra Taps sogn, *Frede Dalby Pedersen*, der var hendes sønnesøn - en søn af sønnen Jørgen Yding Pedersen.

10. Christen Nielsen, Arbejdsmand, født 25-MAR-1849 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 09-APR-1849 Ølgod Kirke, død 05-JUL-1881 Ullerup, Fredericia Trinitatis sogn, begravet 08-JUL-1881 Fattigjord, Fredericia Trinitatis sogn. Viet 06-OKT-1876 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt Ingeborg Christiane Nielsen, børn: Anna Nielsen døbt 07-JUL-1878 (tvilling), Niels Nielsen døbt 07-JUL-1878 (tvilling), Christine Nielsen døbt 14-JUL-1880.

Christen blev født 1849, og i forbindelse med hans dåb er i kirkebogens forælderubrik noteret således: *Moderen Kirstine Peders^{datter} hos Aftægtskone Peder Iversens Enke paa Lille Grønlund, som Barnefader udlagtes Ungkarl og Skræder Niels Christensen, som tillige var hendes Forlovede; men som for Tiden er i Krigstjenesten; han er født i Grindsted Sogn. Fadderne ved Christens dåb var Gmd. Jørgen Haahr Nielsen, Pige Marie Pedersdatter på Lille Grønlund, Ungkarl Anders Pedersen i Torlundgaard, Gmd. Jens Christian Jeppesen i Grønlund.*

Han blev vaccineret 17-JUL-1860, hvilket ses ved hans konfirmation 12-APR-1863 i Ølgod kirkebog. Ved konfirmationen nævnes Christen's forældre således: *Ugift Fruentimmer Kirstine Pedersd. og Afd.[Afdøde] Ungk. og Skrædder Niels Christensen paa Lille Grønlund. Moderen er nu gift med Hmd Niels Bertelsen paa Lindberg Mark.*

¹⁾ Mogens Kirkegaard's bog om Hansted, s. 88: Matr.nr. 3e

I 1865 indskrives han i lægdsrullen i Tistrup sogn, der er hans nabosogn. Her noteres hans højde til 64 $\frac{3}{4}$ tomme (ca. 1,69 m). Han bliver først indkaldt i 1875 til 12. Bataljon men senere overført til 21. Bataljon.

Christen kom til Fredericia i 1875, og året efter bliver Christen og Ingeborg gift i Grimstrup sogn. Deres forlovere var *Thøger Jensen* og *Klemen Pedersen*, begge af Grimstrup.

Ved FT 01-FEB-1880 boede familien i Fredericia i Danmarksstræde nr. 36 st. i forhuset: Christen *Nielsen*, 32 aar, født i Ølgod, Arbejdsmand og Kone *Ingeborg Christiane Nielsen*, 42 aar, født i Grimstrup. Deres tvillinger *Niels* og *Anna* nævnes da som 1 år gamle og født i Fredericia. Kort efter denne folketælling fødtes familiens tredje barn, datteren *Kierstine*.

Christen døde 05-JUL-1881 i Ullerup, og hans begravelse er indført i kirkebogen 08-JUL således: *Selv mord, form. ved Hængning; Funden i en Lade paa Fred M... 5/7 81; (Fattigjord)*. Den triste hændelse blev omtalt i avisen således¹⁾: *En her i Byen bosiddende Mand paa nogle og trevive Aar, der i disse Dage har arbejdet i Fuglsang Skov med Forberedelserne til Festen idag [6. Juli], blev igaar fundet hængt i Boalths Lade. Man formoder at Mandens daarlige finansielle Stilling har været den nærmeste Grund til denne sørgelige Handling. Den Ulykkelige efterlader sig Kone og 3 Børn.*

Et referat fra Fogedretten²⁾ oplyser om sagen: *Aar 1881, den 5. Juli Eftermiddag klokken 1 blev Fogedretten sat med vidnerne Nutzhorn og Meng i Kragh og Utzons Bygning paa Byens Mark, hvor foretoges Forhør i anledning af, at Arbejdsmand Christen Nielsen har aflivet sig. Fogden, tillige med den konstituerede Stadslæge Hildsbrandt, forefandt Liget i Ladebygningen liggende paa Gulvet paa Knæene med Ansigtet mod Væggen, og over Bjælken, der var ca. 4 Alen fra Gulvet, var befæstet en stærk Lystring³⁾, der var overskaaret ved Ligets nedskæring og, skønnedes det, at der ikke var spor af vold paa Liget, men at den afdøde maa antages at have hængt sig. Fremstod Røgter Niels Jensen Grøn, som forklarede, at han ikke kender meget til den afdøde, der var her i Laden i Gaar Formiddag omtrent klokken 10, da han havde arbejdet her i den nærtliggende Granskov, og han var da en times Tid her i Laden, og han talte ogsaa med Avlskarlen. Senere har Komparenten ikke set ham, førend han i Dag, da Komparenten var i Laden og søgte Læ for Regn, og en Nabo, Niels Mortensen, kom herind for at tale med ham, og de blev opmærksom paa, at den afdøde stod halvt opret i en mørk Krog, hvorfor de gik derhen og saa da Liget i den betegnede Stilling og skar det ned og fandt ingen Livstegn, men skønnede, at han var Død og gjorde straks anmeldelse til Politikammeret. Fremstod Arbejdsmand Niels Mortensen, der forklarede aldeles overensstemmende med forrige Komparent. Fogedretten hævet.*

Fogedretten afhørte Christens hustru dagen efter: *Fremstod da afdødes Hustru, Christiane Nielsen, der formanet til Sandhed forklarede, at afdøde i mandags*

¹⁾ Fredericia Dagblad 06-JUL-1881

²⁾ Fredericia Fogedprotokol s. 176-178

³⁾ Lystring = tykt silkebånd, der anvendtes til Klunkestilmøbler og -gardiner

morgen som sædvanlig gik paa Arbejde, og siden har Komparenten ikke set ham, og hun véd saaledes ikke, til hvilken Tid han har aflivet sig. Han har ikke været tungsindig, men det er nok muligt, at han i den senere Tid kan have været tænkelig i anledning af deres ugunstige Stilling. Afdøde kunde ikke taale megen Spiritus, og kunde derfor let blive beruset uden derfor at kunde siges at være drikfældig. Afdøde var 32 Aar og har været gift med Komparenten i 5 Aar og har 3 Børn. Komparenten anser det for uden al Tvivl, at den afdøde har hængt sig selv. Afdøde var ofte pe..... Betjent,, men forklarede, at hun har søgt nærmere oplysninger om afdøde, navnlig hvor han har arbejdet i de sidste dage, men hun har ikke kunnet erholde saadanne, da han ikke som forklaret har arbejdet i Granskoven. Forhøret afsluttet, Fogedretten hævet.

Christen blev begravet 08-JUL-1881 i *Fattigjord* i Fredericia Trinitatis sogn og efterlod sig hustruen Ingeborg med tvillingerne Anna og Niels på 3 år samt datteren Kierstine på 1 år.

11. Ingeborg Christiane Nielsen, født 22-JAN-1837 Grimstrup By, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 23-MAR-1837 Grimstrup Kirke, død 20-MAJ-1922 Fredericia Trinitatis sogn, begravet 25-MAJ-1922 Assistents Kirkegård, Fredericia.

Ingeborg blev født 1837 og havde ved dåben følgende faddere: *Pige Mette Marie Nielsdatter, Niels Smed af Omme, Herman Nielsen, Ungkarl Hans Hermansen af Grimstrup, Gmd. Hans Christensen.*

Hun bliver 1851 konfirmeret i Årre kirke, og ved denne lejlighed giver præsten hende *Dom for Kundskab og Opførsel* (hhv. G+ og Mg¹⁾). Kort før jul 1858 rejser den da 21-årige Ingeborg til Fåborg sogn i Skast hrd for at tjene hos Ole Svendsen Autrup, hvilket ses af Fåborg sogns Tilgangsliste,

Ved FT 1916 ses Ingeborg boende i Nørre Voldgade 100 i Fredericia hos datteren *Kierstine Sørensen* og dennes mand, Svenning Sørensen, der var *Sergent ved 12. Bataillon*. Ingeborg nævnes da som *Enke og Svigermoder* født 22-JAN-1837. Hun boede også hos familien i Fredericia ved FT 1921, hvor familien var flyttet til *Villa Rosa* på 6. Juli Vej. Hun var da stadig enke og svigermoder, og det oplyses da, at hun var født 22-JAN-1837 i Grimstrup sogn og kom til Fredericia i 1875.

Ingeborg døde af en hjertesygdom (*mb cordis*) i 1922 i *Villa Rosa*. Ingeborg, der blev 85 år, er ikke fundet gift anden gang, og hun må således have levet som enke i 41 år.

12. Andreas Hansen, Ladefoged og Gårdejer, født 10-AUG-1831 Lundergaard, Jetsmark Sogn, Hvetbo hrd, Hjørring amt, døbt 11-SEP-1831 Jetsmark sogn, død 04-FEB-1914 på Frederiksberg, begravet 08-FEB-1914 Herstedøster sogn, Smø-

¹⁾ G+ (godt+) og Mg (meget godt)

rum hrd, Københavns amt, viet 06-JUL-1860 i Rye Kirke, Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt Maren Kirstine Christiansdatter, børn¹⁾: Ane Elsiné Hansen døbt 06-JUL-1860, Hans Hansen døbt 20-AUG-1863, Christian Hansen døbt 01-OKT-1864, Maren Kirstine Hansen døbt 16-JUN-1867, Anne Cecilie Hansen døbt 16-JUN-1870, Frederik Vilhelm Hansen døbt 03-NOV-1872.

Andreas blev født 1831 og havde følgende faddere ved sin dåb i Jetsmark Kirke: *Morten Andersens Kone Maren Andersdatter, Pigen Else Marie Jørgensdatter, Niels Christensen, Peder Sørensen af Lundergaard, Christen Thomsen, Møllekusk i Lundegaards Mølle.*

Ungkarl Andreas Hansen af Krabbesholm 29 Aar gl. og Pigen Maren Kirstine Christensdatter af Rye 21 Aar gl. blev gift 06-JUL-1860 i Rye Kirke - og samme dag blev deres datter Ane Elsiné døbt! Dåben må være gennemført før vielsen, idet præsten ved dåben benævner barnets mor som et "*Ugift Fruentimmer*".

Ved FT 1860 var Andreas i Gershøj sogn i Voldborg hrd, hvor han arbejdede som *Tjenestekarl paa Krabbesholm Gods*. Han var da 28 år gammel, og opgives da som værende født i Ålborg(?). Ved hans vielse samme år til Maren Kirstine Christiansdatter var gårdmændene Peder Bendsen og Søren Pedersen forlovere.

Både ved FT 1870 og FT 1880 nævnes Andreas som Ladefoged på Krabbesholm, og begge steder opgives han at være født i Jetsmark sogn i Hjørring Amt. På et tidspunkt i 1880'erne har Andreas og hans hustru forladt Gershøj sogn og bosat sig i Risby i Herstedvester sogn, hvor de ved FT 1890 boede på en gård. Andreas nævnes da som *Husfader og Gaardmand*, 59 år, gift og medlem af Folkekirken. Hos dem boede datteren *Kristine Hansen, 23 Aar, ugift* og den 24-årige ugifte *Tjenestekarl Jens Peder Sørensen*.

Ved FT 1901 boede ægteparret stadig i Risby²⁾. Her er det også nævnt, at Andreas blev født i Hune sogn i Jylland den 10-AUG-1831, og at sidste bopæl før tilflytningen til Risby var Sæby sogn. Andreas erhverv var 1901 *Egen Bedrift*, og hos dem boede stadig deres ugifte datter Kristine Hansen, født 03-APR-1867 i Sæby sogn samt *Tjenestepigen Hanssine Maria Rasmussen*, født 28-JAN-1848 i Horsens. Hos dem boede også *Pensionist Christijan Poulsen*, der var født i Varninge (?) sogn 13-DEC-1823. Endelig fremgår det ved FT 1901 også, at Andreas og hustru Maren Kirstine Christiansdatter havde haft seks børn, men at to af disse var døde før 1901.

Andreas døde 3½ måned efter sin hustru, og boede da på Frederiksberg i København: *Andreas Hansen, 82 Aar, død 4-2-1914 i Kbh. Vodrof Tværgade 18, begravet 8-2-1914 i Hersted Øster Kirkegaard. Fhv. Gaardejer i Risby, født den 10-8-1831 i Alstrup ved Brønderslev(?). Enkemand. Boede hos en Datter i København efter Hustruens Død.*

¹⁾ Alle børn er døbt i Sæby sogn - bortset fra den ældste datter, der er døbt i Rye sogn

²⁾ Matr. nr. 1b Risby, Herstedvester sogn

13. Maren Kirstine Christiansdatter, født 21-OKT-1839 Eibye, Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, døbt 08-DEC-1839 Rye sogn, død 16-OKT-1913 Herstedøster sogn, Smørum hrd, Københavns amt, begravet 21-OKT-1913 Herstedøster sogn.

Maren fødtes 1839 og blev ved dåben båret af *Ane Margrethe Hansdatter hos Gaardmand Ole Larsen i Eibye*. Maren havde følgende fadderne: *Indsidder Jens Rasmussen i Saaby, Lars Hansen ... og ... Rasmus Frandsen, begge hos Gaardmand Christen Haagesen i Eibye*.

Fire måneder før sin vielse til Andreas Hansen nævnes Maren i FT 01-FEB-1860 som ugift tjenestepige i Rye sogn, 21 år gammel, og ved FT 1870 var Maren i Sæby sogn, hvor det oplyses, at hun var 30 år, *Husmoder og Jordbruger*. Hun boede da alene med de fire børn Ane Elsiné (9 år), Hans (7 år), Christian (5 år) og Maren Kirstine (3 år), medens hendes mand Andreas Hansen ved samme folketælling boede på Krabbesholm i Gershøj sogn, hvor han var ladefoged.

Ved FT 1890 i Risby, Herstedvester sogn nævnes Maren som *f. [født] Kristensen, 50 Aar*, og medlem af Folkekirken, og ved FT 1901 sst. bekræftes, at hun var født 21-OKT-1839 i Rye sogn.

Maren døde i Herstedøster sogn 1913: *Maren Kirstine Hansen f. Christiansen død 16-10-1913 i Hersted Øster, begravet 21-10-1913 i Hersted Øster Kirkegaard. Gift med fhv. Gaardejer Andreas Hansen i Hersted Øster, født 21-10-1839 i Rye, Sonnerup sogn. Datter af Husmand Christian Frederiksen og Hustru Nikoline, Rye*. Maren blev således begravet på sin 74-års fødselsdag!

14. Carl Vilhelm Færch Bechmann, Voksdugstrykker, Detailhandler, Sadelmager, Linoleumsmontør født 24-FEB-1850 Fødselsstiftelsen, København, døbt 05-MAR-1850 Fødselsstiftelsens Kirke (nedlagt sogn), København, død 05-DEC-1933 Filips sogn, Københavns søndre hrd, København, begravet 10-DEC-1933 Bispebjerg Kirkegård, viet 08-FEB-1874 Vor Frelser Kirke Sofie Petrea Stenneche, børn: Juliane Amalie Bechmann født 06-JUN-1874, Ella Bechmann født omk. 1878¹⁾, Johan Frederik Vilhelm Bechmann født omk. 1879²⁾, Carl Vilhelm Bechmann født 09-SEP-1881, Ingeborg Vilhelmine Bechmann født 21-JUL-1885, Paula Kamilla Bechmann født 13-MAR-1887, Aage Vilhelm Bechmann født 09-JUN-1889, Hertha Margrethe Bechmann født 05-MAR-1892. Viet (2) 05-AUG-1906 Rasmine Christine Rasmussen, børn: Holger Carl Vilhelm Færch Bechmann født 24-JUL-1907, Jenny Sofie Vilhelmine Bechmann født 07-JUN-1910.

Carl Vilhelm menes konfirmeret i Trinitatis Kirke i København³⁾, men konfirmationen er ikke fundet i kirkebøgerne.

¹⁾ Ved FT 1880 og FT 1885: hhv. 2 år og 7 år

²⁾ Ved FT 1880: Under 1 år. Ses ikke i FT 1885

³⁾ Lægdsrullen for København 1866, nr. Q 927

I lægdsrullen for København 1866, nr. Q 927 oplyses, at Carl Vilhelm da boede i Borbergade 48, 3. sal og var *Opvarter*, og i samme lægdsrulle fortælles også, at Carl Vilhelms adresse 30-MAR-1870 var Gernersgade 7, 1. sal. I 1872-lægdsrullen er indført, at han da var *Gartner* og havde *Underlivsbrok*.

Carl Vilhelm blev viet i Vor Frelser Kirke 1874: *Viet 8. Februar 1874 i Kirken: Ungkarl Tjenestekarl Carl Vilhelm Færch Bechmann, 24 aar, og Pige Sofie Petrea Stennecke, 19 aar, Forlovere: Fuldmægtig O. Christensen og Assistent C. Schønberg*. Både ved vielsen og sin datter Juliane's dåb samme år, nævnes Carl Vilhelm som *Tjenestekarl* og boende i Brogade 4, men ved datter Julianes konfirmation 1888 nævnes han som *Voksdugstrykker*.

Ved FT 1880 ses *Carl Vilhelm* (29 år) og hustru *Sophie Petrea* (25 år) i Ryesgade på Nørrebro. De bor i nr. 55 på 4. sal i forhuset, og Carl Vilhelm nævnes som *Voxdugstrykker*. Om lejligheden oplyser folketællingen, at den er på tre værelser med vinduer og koster kr. 120 hvert halve år - og har 3 vandhaner! Samtidigt ses, at Carl Vilhelm og Sophie har fået fire børn, hvoraf én var død inden FT 1880. Udover de tre førstfødte børn, Juliane (5 år), Ella (2 år) og Johan Frederik (under 1 år) er der to beboere yderligere i lejligheden. Det er *Sophus Georg Rasmus Stennecke*, der er 22 år, ugift og *Handskemager* og *Kamilla Juliane Marie Stennecke*, der er 19 år, ugift og *Handskesyerske*. Efternavnet Stennecke kunne tyde på, at disse to unge var slægtninge til Carl Vilhelm's hustru Sophie. Også ved folketællingen i 1885 bor familien på adressen i Ryesgade.

Familien mener, at Carl Vilhelm omk. 1895 havde en *viktualieforretning* i Thorsgade på Nørrebro. Dette bekræftes delvist i skiftet 1896 efter hans svigermor Sofie Amalie Bech. Heri nævnes Carl Vilhelm som *Detailhandler C. V. Beckmann, Thorsg. 36*.

Ved FT 1901 boede Carl Vilhelm på Øster Fasanvej nr. 92¹⁾, hvor han nævnes som detailhandler. Her ses også hustruen og deres børn, bortset fra de to ældste døtre Juliane Amalie og Ella. Ved FT 1906 nævnes Carl Vilhelm som *Sadelmager* og boede som enkemand i Vølundsgade 16 B på Nørrebro med børnene Carl Vilhelm, Poula Kamilla, Aage Vilhelm og Hertha Margrethe. Da hustruen Sofie Petrea Stennecke døde året forinden, i APR-1905, boede familien på samme adresse.

Carl Vilhelm giftede sig som enkemand 1906 med *Rasmine Christine Rasmussen* (født Frandsen i Præstø 25-AUG-1870 og død København 08-OKT-1947), men parret blev senere skilt.

Han døde 05-DEC-1933 på sin bopæl i Tycho Brahes Alle, og dødsårsagen blev angivet som *hjerteslag*. Hans urne blev nedsat i *Urnehaven* (nykøbt gravsted nr. 564) på Bispebjerg Kirkegård.

¹⁾ Københavns Stadsbibliotek: Omdøbt 1918 til Nordre Fasanvej med ny nummerering. Det gl. nr. 92 menes at have ligget på Nørrebro-delen af Nordre Fasanvej

I det efterfølgende skifte¹⁾ omtales Carl Vilhelm som både *Enkemand* (1. hustru) og *Fraskilt* (2. hustru) ved Kgl. bevilling af 10-MAJ-1929 og som *Fhv. Lino-leumsmontør Carl Wilhelm Beckmann, Thycho Brages Alle 5. 1., 83 Aar gl., død d. 5. dennes*. Boet blev af skifteretsbetjenten gennemgået sammen med *afdødes søn Forvalter Carl Bechmann, Heimdalsgade 17, 3 (Telf. C.²⁾ 10918)*. Boets indtægter og udgifter gik lige op.

15. Sofie Petrea Stenneche, født 15-OKT-1855 København³⁾, død 20-APR-1905 København, begravet 24-APR-1905 Bispebjerg Kirkegård, København.

Sofie Petrea døde 1905, og følgende ses i København Begravelsesvæsens Arkiv: *Sadelmager Bechmanns Hustru Sofie Petrea, død 20. april 1905, begravet 24. april 1905 Bispebjerg Kirkegaard, 50 aar gammel. Bopæl: Vølundsgade 16B. Sogn: Skt. Stefan. Dødsarsag: Cancer.*

16. Peder Nielsen, Gaardmand, født 1797 Hansted sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 11-MAR-1797 Hansted sogn (hjemmedøbt), død 24-JUL-1870 Torp, Underup sogn, Nim hrd, Skanderborg amt, begravet 29-JUL-1870 Underup Kirkegård, viet 12-JUL-1834 Underup Kirke Anne Marie Pedersdatter, børn⁴⁾: Mette Kirstine Pedersen døbt 13-MAJ-1835, Else Kirstine Pedersen døbt 30-APR-1837, Maren Pedersen døbt 27-OKT-1839, Frands Pedersen døbt 16-JUL-1843, Niels Peder Pedersen døbt 21-JUN-1846, Jens Pedersen døbt 11-AUG-1850.

Peder blev hjemmedøbt i Hansted sogn den 11-MAR-1797. I 1819 kom han på session i Århus, og da målttes den 21-årige Peder's højde til 1,64. I juli 1820 blev han indkaldt som soldat i *Jydske Regiment*.

Han rejste 1824 som 27-årig fra Hansted⁵⁾ sogn til *Julianelyst*, der var en *Afbyggergaard*⁶⁾ under *Urup Gods* i Østbirk sogn.

Da søsteren Mette Nielsdatter fik sin søn Niels døbt 07-JAN-1830, var Peder blandt drengens faddere, og det oplyses i kirkebogen, at Peder på dette tidspunkt tjente i Vorbjerg i Underup sogn. Senere tjente Peder i Tamdrup og Nim⁷⁾, inden han 1831 kom tilbage til Underup sogn.

Ved FT 1834, der blev holdt den 8. februar, ses den 37-årige Peder og den 25-årige Anne som tjenestefolk hos gårdmand Jørgen Nielsen.

1) Forseglingsprotokol 1-587-1 U

2) C = Central

3) FT 1901 Øster Fasanvej 92: Født 15-OKT-1855

4) Alle børn er døbt i Underup sogn

5) Til- og afgangslister

6) Afbyggergaard: Gård, der er bygget på en parcel, som er udskilt fra en anden (større) gård

7) Til- og afgangslister

Men 01-JUL-1834 - få måneder efter folketællingen - købte Peder jord (matr.nr. 9a og 9b) af Søren Jeppesen, og samme måned blev Peder gift med den fraskilte¹⁾ Anne Marie Pedersdatter: *Ungkarl Peder Nielsen af Torp, 37 Aar og Pigen Ane Maria PedersDatter af Torp, 26 Aar*. Ved vielsen oplyses endvidere, at brudgommen havde haft naturlige Kopper²⁾, mens bruden var vaccineret den 20-OKT-1814.

Både ved Folketællingen 1845 og 1850 ses Peder i Torp By i Underup sogn. Han nævnes da som *Husmand og Husfader, der lever af sin Jordlod*. Også hustruen Anne Maria Pedersdatter ses ved disse folketællinger.

Peder solgte 1854 matr. 9b ved *Julianelyst Skov* til murer Søren Eriksen og døde 73 år gammel i 1870 som *Husmand i Torp*, Underup sogn.

17. Anne Marie Pedersdatter, født 06-FEB-1808, Trampenbjerg, Østbirk Sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 27-MAR-1808 Østbirk Kirke, død 13-FEB-1881 Underup By, Underup sogn, Nim hrd, Skanderborg amt, begravet 19-FEB-1881 Underup sogn. Viet (1) 07-JUN-1828 Østbirk Kirke Knud Christensen.

Anne Marie blev døbt *Dom. Lætare*, der er den 4. Søndag i Fasten, og i 1808 var det den 27-MAR. Ved dåben var hendes faddere: *Sognefoged Knud Rasmussens Hustru, Enevold Jensen af Satrup, Christen Pedersen og Jens Pedersen jun. af Monberg, Mads Christensens Hustru i Tamperbjerg*.

Hun blev konfirmeret i Østbirk Kirke som 14-årig i 1822, hvor præsten nævner, at Anne Marie's *Kundskab og Opførsel[var] meget god*.

Anne Marie blev 13-APR-1828 i Østbirk sogn trolovet: *Ungkarl Knud Christensen af Monberg, 30 Aar gl. og Ane Marie Pedersdatter af Trampenbjerg, 20 Aar gl., begge vaccinerede i følge Attester - og vielsen fandt sted 07-JUN samme år*. Der er ikke fundet børn af dette ægteskab, der blev opløst i 1834, hvilket fremgår af Underup sogns Kirkebog ved vielsen til Peder Nielsen samme år: *Pigen Ane Maria Peders Datter af Torp 26 Aar adskilt Hustru fra Knud Christensen Monbjerg og Bruden forev: bevilling til nyt Ægteskab af 26 Febr: 1834*.

Anne Marie var enke, da hun 27-JUN-1872 skædede jorden ved *Volbjerg Skel* til Søren Jensen Borch. Ved FT 1880 boede Anne Marie hos sin ældste datter Mette Kirstine og dennes mand Henrik Peder Pedersen i Underup by og sogn. Her nævnes Anne Marie som enke, 72 år og født i Østbirk sogn i Skanderborg amt.

Den 73-årige Anne Marie dør i 1881, og ved begravelsen nævnes hun som *Knud Henrik Pedersens Aftægtskone på Underup Mark*.

18. Hans Pedersen Dalby, Husmand og Tømrer, født 23-MAR-1822 Eriksnavr, Hatting Sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 19-MAJ-1822 Hatting Kirke, død 27-APR-1890 Ølsted sogn, Hatting hrd, begravet 03-MAJ-1890 Ølsted sogn, viet 15-OKT-1852 Ølsted Kirke Ane Kjerstine Jørgensdatter, børn: Peder Hansen Dalby

¹⁾ Bruden havde opnået bevilling til nyt ægteskab af 26-FEB-1834

²⁾ Se om koppevaccinationer under ordforklaringer

døbt 15-OKT-1852, Johanne Marie Hansen døbt 11-JUN-1854, Morten Hansen Dalby døbt 07-OKT-1855, Ane Margrethe Hansen døbt 12-DEC-1856, Morten Pedersen Dalby døbt 09-MAJ-1858, Mette Kirstine Pedersen døbt 29-APR-1860, Niels Peder Hansen Dalby døbt 09-MAR-1861, Rasmus Peder Edermand Hansen Dalby døbt 17-JUL-1864, Nielsine Hansen Dalby døbt 22-APR-1866, Rasmine Pedersen Dalby døbt 31-OKT-1869, Ane Magdalene Hansen Dalby døbt 26-DEC-1871, Hans Peder Hansen Dalby døbt 08-DEC-1876.

Hans blev hjemmedøbt 25-MAR-1822 og fremstillet i Hatting Kirke 19-MAJ-1822. Han var søn af Peder Rasmussen Dalby og denne 5. hustru Margrethe Maria Hansdatter. Ved dåben var fadderene: *Gmd. Søren Nielsens Datter Bodil, Gmd. Jens Kjærs Datter Bodil, Gmd. Claus Mønster, Gmd. Morten Pedersen, Indsieder Søren Madsen Møller, alle af Eriksnavr.*

På sessionen måles Hans's højde til 62 tommer. Det er uvist om han har været soldat, for i 1844 trak han Frilod. Han er formentlig den 24-årige ugifte *Hans Pedersen*, der ved FT 1845 ses i tjeneste hos gårdmand Søren Jørgensen i Eriksnaur i Hatting sogn.

I 1852 blev Hans viet til Ane Kjerstine Jørgensdatter i Ølsted Kirke, og da var *Jens Thygesen og Morten Rasmussen* forlovere.

Ved FT 1880 bor Hans og hustruen, der hér kaldes *Stine Jørgensen*, i Ølsted by, og hos sig har de børnene Nielsine (14 år), Rasmine (11 år) og Ane Magdalene (8 år). Deres yngste søn Hans Peder, der blev født 1876, døde af *Strubehoste* inden folketællingen.

Hans var ejer af ejendommen matr. 46 Ølsted, som han 1885 overlod ved nedstående aftægtskontrakt til sin ældste søn Peder Hansen Dalby, hvorefter han og hustruen Anne Kjerstine Jørgensdatter boede på aftægt hos sønnen. Indledningen til den håndskrevne aftægtskontrakt:

*Underskrevne Selvejer Peder Hansen (Dalby) af Ølsted,
der i dag har faaet Skjæte paa Ejendommen Matr. N: 46 Ølsted
forpligter herved mig og efterkommende Ejere af denne Ejendom
at være mine dødsbo, Hans Pedersen (Dalby) og Hustru
Kirstine Jørgensen, saa længe de leve, følgende*

Aftægt.

1.

Til Brug for Aftægtsfolkene indrettes dem en god og passende Bolig i to af de tre østre Fag af Ejendommens Stuehus. Lejligheden indrettes efter Nyder-

nes Ønske i enhver Henseende med fornødne Vinduer og Døre, Fjællegulv¹⁾ og Fjælleloft og vedligeholdes i Tiden af Yderen saavel indvendig som udvendig paa Tag og Fag. Yderen og Nyderen skulde dog have fælles Forstue. I 3 Fag af Udhuset indrettes derhos et Værksted til Brug for Aftægtsmanden. Den Syd for Huset liggende Have overlades Aftægtsfolkene til fri Brug og Afbenyttelse, og navnlig maa Nyderen holde Bier.

2.

Saalænge Aftægtsfolkene dermed føle sig tilfredse, skulde de hos Yderen have foruden den i Post 1 anmeldte fri Bolig m.m. endvidere fuld Kost, Lys og Varme samt Vask og Renlighed, ligesom Yderen i Sygdomstilfælde og Svaghestilfælde skal yde den fornødne Pleje og Opvartning. Kosten skulde de have ved Yderens Bord af samme Mad som Yderen og Familie. Derhos har Yderen Aarlig i Haandpenge at betale Nyderen 50 Kroner, halvtreds Kroner, som betales med $\frac{1}{4}$ Part hvert Aars 1. Januar, 1. April, 1. Juli, 1. Oktober, stedse for det kommende Kvartal.

3.

Skulde Nyderen ikke føle sig tilfreds med ... saaledes hos Yderen, som i Post 2 anmeldt, da ere de berettigede til at flytte fra Ejendommen og Yderen har da i Stedet for at yde efter de foregaaende Poster at betale dem 300, tre Hundrede, Kroner, som betales med $\frac{1}{4}$ Part hvert Aars 1. Januar, 1. April, 1. Juli, 1. Oktober, stedse forud for det kommende Kvartal og med et forholdsmæssigt Beløb ved Fraflytningen.

Saafremt Ejendommen skifter Ejer, og jeg Peder Hansen altsaa ikke længer er Yder efter denne Kontrakt, forhøjes den foran nævnte Sum af Kroner 300 til 400 Kroner om Aaret, saaledes at Aftægtsnyderne faar 100 Kroner, ét Hundrede Kroner, den første i hvert Kvartal.

Dersom Aftægtsfolkene skulde ønske det, ere de berettigede til mod at give Yderen et Kvart Aars Varsel at flytte tilbage i Lejligheden igjen og indtræder da i deres oprindelige Rettigheder efter denne Kontrakts Post 1 og 2, saalænge de dermed føle sig tilfreds, men kunne selvfølgelig atter flytte bort.

4.

Naar Aftægtsfolkene flytte paa Aftægten, maa de af Stedets Indbo udtage, hvad de mene at have Brug for paa Aftægten, men dette falder ved den længstlevendes Død tilbage til Stedets Ejer mod, at denne besørger og bekoster Aftægtsfolkenes hæderlige og anstændige Begravelse efter Egnens Skik og Brug.

5.

Saalænge Aftægtsfolkene bo i Aftægtslejligheden, have de selvfølgelig fri Adgang til og Afbenyttelse af Stedets Brønd med Redskaber, og have de ligeledes Ret til at færdes paa Ejendommen,

hvor de vil, naar de ej dermed anretter Skade, dog ikke i Yderens Beboelses-Lejlighed.

¹⁾ Fjællegulv og fjælleloft = bræddegulv og -loft uden gips eller lignende

6.

I den 11. Juni eller 11. December Termin, der først indtræder ½ Aar efter den længstlevende af Aftægtsfolkene Død, betaler jeg eller Stedets Ejer derhos hver af mine Søskende 100 Kroner, nemlig:

Møllersvend Morten Hansen Dalby af Kjøbenhavn ét Hundrede Kroner	100 Kr.
Johanne Marie Hansen, gift med Bødker Jens Pedersen af Hansted Mark, ét Hundrede Kroner	100 -
Ane Margrethe Hansen, gift med Boelsmand Dines Jørgensen, Spettrup Mark, ét Hundrede Kroner	100 -
Mette Kirstine Hansen (Dalby), Kjøbenhavn ét Hundrede Kroner	100 -
Nielsine Hansen Dalby af Horsens, ét Hundrede Kroner	100 -
Rasmine Hansen Dalby af Eriknaur, ét Hundrede Kroner	100 -
Ane Magdalene Hansen Dalby af Ølsted ét Hundrede Kroner	100 -
-----	-----
I alt	700 Kr.
-----	-----

Skulde nogen af nævnte mine Søskende være afgaaet ved Døden inden Udbetalingsterminen uden at efterlade sig Livsarvinger, da bliver Kapitalen ikke at betale, men den paagældende Sum kan udslettes mod Forevisning af Dødsattest; Dersom den eller de afdøde derimod skulde efterlade sig Livsarvinger, bliver de 100 Kroner at udbetale disse.

7.

Aftægten ansættes for 5 Aar til 2000 Kroner.

8.

Til Sikkerhed for mine efterkommende Ejeres Forpligtelse, der efter denne Kontrakt og dens Post 6 meddeler jeg herved Prioritet og Panteret næstefter 1000, ét Tusinde Kroner, i den mig efter Skjøde af D.D. tilhørende Ejendom i Ølsted med paastaaende og tilkommende Bygninger og underliggende Jorder, som under Matr. N° 46 staar for Hartkorn 1 Skp. 2 Fjd. 2¼ Alb., Glsk. 2 Kr. 52 Øre med tilhørende Herligheder og Rettigheder, Indtægter og Interesser, Sæd, Afgrøde, Aal [?] og Besætning og i Ildebrands Tilfælde det pantsattes Assurancesum.

Den 7. Oktober 1871 er læst Overenskomst med Ejeren af Matr. N° 4 a Ølsted om en Vej.

Til bekræftelse med min Underskrift Vidnes fast. p.t. Horsens 8. Maj 1885 - Peder Hansen.

Ved folketællingen 01 FEB 1890 ses Hans og hustruen Ane Kjerstine boede på aftægt hos sønnen Peder Hansen Dalby, men bare 3 måneder efter folketællingen døde Hans.

Der blev ikke afholdt skifte efter Hans - skifteprotokollen står kun et kort notat, der viser, at en søn sørgede for begravelsen.

19. Ane Kjerstine Jørgensdatter, født 28-APR-1830 Nederbjerre, Bjerre sogn, Bjerre hrd, Vejle Amt, døbt 16-MAJ-1830 Bjerre Kirke, død 19-NOV-1909 Ølsted Mark, Ølsted sogn, begravet 26-NOV-1909 Ølsted sogn.

Ane Kjerstine blev født og døbt i Vester Bjerre i 1830, og som hendes far blev udlagt *Kyraser*¹⁾ *Liime*, der var i tjeneste hos *Ritmester Schou i Horsens*. Ved dåben var hendes faddere: *Pigen Maren Nielsdatter i Remmerslund, Ungkarlene Jens Nielsen, Jørgen Nielsen, Klavs Nielsn, Mariane Hansdatter, Kirsten Sørensdatter, alle af Vester Bjerre.*

Ved sin konfirmation 1844 i Ølsted Kirke fik Ane Kjerstine karakteren *meget god* for både kundskab og opførsel. Både ved hendes konfirmation og vielse til Hans Pedersen Dalby ses i kirkebogen, at Ane Kjerstine var blevet vaccineret mod *Kopper* 24-JUN-1832. Ved vielsen kaldes hun *Pigen Ane Kjerstine Jørgensdatter 22 Aar gl, en Sted=Datter af Huusmand Morten Rasmussen paa Ølsted Mark*, som hendes mor var blevet gift med i 1833.

Ved folketællingen 1906 bor *Kjerstine Hansen* stadig på aftægt hos sin ældste søn Peder Hansen Dalby i Ølsted by (matr. 4b).

Ane Kjerstine fik 12 børn, og den yngste af disse blev født OKT-1876, hvor Ane Kjerstine var 46 år! Ane Kjerstine døde i NOV-1909, 79½ år gammel, og nævnes ved begravelsen som *Ane Kirstine Dalby født Jørgensen*. Den endelige opgørelse over boet efter Ane Kjerstine fandt først sted 07-NOV-1910. Boets aktiver var Kr. 117,61, som var indestående på *Kontrabog Nr. 57043 med Spare- og Laanekassen for Horsens By og Omegn*. Der var ingen gæld i boet, og efter fradrag af gebyrer blev til hver af de otte overlevende børn udbetalt Kr. 10,45.

20. Niels Christensen, Skrædder, Landsoldat, født 29-OKT-1823 Morsbøl, Grindsted sogn, Slavs hrd, Ribe amt, døbt 23-NOV-1823 Grindsted Kirke, død 07-OKT-1850 Augustenborg, Augustenborg Flække sogn, Als Søndre hrd, begravet 10-OKT-1850 Augustenborg, Als Sdr. hrd, Sønderborg amt. UBF Kirstine Pedersdatter, barn: Christen Nielsen født 25-MAR-1849.

Niels blev døbt i hjemmet samme dag han fødtes, og dåben blev bekræftet i Grindsted Kirke 23-NOV samme år. Ved dåben var fadderne: *Barnets søster Ane Marie Christensdatter, Peder Jensen og Hans Madsen, alle af Morsbøl og Jens Mortensen og Jens Hulmose i Horsbøl.*

¹⁾ Kyras betegnede omk. 1600 den fulde rustning, der blev båret af det tunge rytteri, *Kyrasserne*. Da man omk. midten af 1600-årene indskrænkede sig til kun at bære bryst- og rygplade, fulgte navnet *kyras* denne rustning. Som særligt gallaudstyr for tungt rytteri har kyrassen i Danmark holdt sig til 1866

Den 11-årige Niels ses ved FT 1834 boende hos forældrene i Morsbøl i Grindsted sogn, hvor han også bliver konfirmeret i Grindsted Kirke 22-APR-1838. Ved konfirmationen nævnes Niels far som *afdød Christen Degn i Morsbøl*. Det er også noteret, at Niels blev vaccineret som 7-årig den 27-JUL-1830.

Ved FT 1840 bor den 17-årige Niels hos sin mor og stedfar på Lindbjerg Mark i Ølgod sogn. Samme sted bor han som 22-årig ved FT 1845, men da er gården *Lille Grønlund* overtaget af Niels's fire år ældre bror *Niels Christian Christensen*, der var gift med Maren Pedersdatter Haahr og gårdmand i Ølgod sogn.

Ølgod sogn havde ved FT 1845 i alt 1.306 indbyggere - og heraf var 43 enker og 19 enkemænd. Niels var skrædder af profession og i 1848 forlovet med Kirstine Pedersdatter¹⁾.

I både 1846 og 1847 var Niels på session, men *findes for klein* begge gange, da han kun er 62½ tomme høj (ca. 1,63 m). Niels prøver igen i 1848, og da han nu er vokset ½ tomme til 1,65 m, bliver han udtaget som *Trainkusk* og indkaldt til militærtjeneste den 06-JUL samme år. Niels ménes sendt til Odense og uddannet som trainkusk og herefter udstationeret til artilleriregimentet, der levede på feltfod²⁾.

Niels nåede ikke at blive gift med Kirstine, idet han kort før sin 27-års fødselsdag i 1850 døde af *Tyfus* under treårskrigen og begravedes i Augustenborg under soldaternavnet: *Trainkusk, Madsbølle 177 af batteriet Schjultz. Død af indre sygdom 7. Oktober, begravet 10. Oktober 1850 i Augustenborg*.

Hans storebror *Niels Christian* deltog også i treårskrigen, hvor han blev såret *ved udfaldet ved Frederits* (Fredericia). For denne indsats søgte han og fik tildelt en erindringsmedalje.

21. Kirstine Pedersdatter, født 15-MAJ-1821 Torlundgaard, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 15-MAJ-1821 Ølgod sogn, død 11-JUN-1854 Ølgod sogn, begravet 18-JUN-1854 Ølgod sogn. Viet (1) 16-MAJ-1851 Ølgod sogn Niels Bertelsen, barn: Niels Peter Nielsen født 18-JAN-1852.

Kirstine blev døbt 1821, og ved dåben havde hun som faddere: *Gaardmand Knud Jørgensen Tranbjergs Kone i Agersnap, Pigen Nicoline Nielsdatter i Frøsig, Gmd. Mads Pedersen i Nytoft, Christen Nielsen af Lindbjerg Mark, Ungkarl Jørgen Knudsen Tranbjerg i Agersnap*.

Ved skiftet 1831 efter faderen Peder Andersen Thorlund tilkom der Kirstine, der da var ca. 10 år, og hendes søstre hver 14 rbd. 5 mk. og 11 1/9 sk., hvilket var det halve af, hvad hendes brødre fik tildelt. Kirstine og hendes søstre fik samtidig lovning på *en anstændig og christelig Opdragelse indtil de vorde 18 Aar gamle*, hvor de også skulle have *et Lag Kirkeklæde, ½ Sengeklæder af Værdie 16 Rbd. Sølv, samt frit Bryllup, hvis Størrelse og Beskaffenhed dog alene skal overlades til Enkens Forgodtbefindende*.

¹⁾ Det nævnes ved sønnen Christens (ane 10) dåb 1849, at Niels var *skrædder* og at forældrene var *forlovede*

²⁾ Bivuak

I FT 1834 ses Kirstine som 13-årig boende hos moderen Ellen Knudsdatter og dennes anden mand Jørgen Nielsen Haahr. Ved skiftet efter moderen Ellen Knudsdatter 1839 tilkom Kirstine 46 rbd. 5 mk. og 4 6/7 sk. samt, når hun fyldte 18 år, *1 sort Merenus Kjole og 1 stribet Do*.

I 1849 fødte Kirstine sønnen *Christen* hos *Aftægtskone Peder Iversens Enke på Lille Grønlund*¹⁾. Peder Iversens enke var *Christine Hansdatter* (ane 41), der da var enke for anden gang. Hun boede på aftægt hos sin søn *Niels Christian*, der var bror til Kirstine's forlovede *Niels Christensen* (ane 20), der på dette tidspunkt var i krigstjeneste.

Ved folketællingen året efter ses Kirstine med sønnen Christen stadig boende på gården *Lille Grønlund* i Ølgod sogn.

Efter hendes forlovede Niels Christensen's død 1850, giftede Kirstine sig året efter med ungkarl Niels Bertelsen (1824-1899).

Kirstine døde dog allerede i 1854 som 33-årig af *Tæring*, og Niels Bertelsen giftede sig det efterfølgende år med Anneken Ebbesen, der var født 1825 i Skovlund i Ølgod sogn. Dette ægtepar fik sammen børnene Maren Kirstine Nielsen (født 1857), Maren Nielsen (født 1859) og Bertel Nielsen (født 1864).

22. Niels Hermansen, Gaardmand og Sognefoged, født 31-JUL-1805 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 01-AUG-1805 Grimstrup Kirke, død 24-APR-1868 Grimstrup sogn, begravet 01-MAJ-1868 Grimstrup sogn, viet 10-NOV-1832 Vester Nykirke sogn, Skast hrd Anna Nielsdatter, børn: Mette Nielsen døbt 27-MAJ-1833²⁾, Mette Nielsen døbt 13-APR-1835, Ingeborg Christiane Nielsen døbt 23-MAR-1837, Mariane Nielsen døbt 21-JUN-1839, Herman Nielsen døbt 29-AUG-1841, Bodil Marie Nielsen døbt 01-JAN-1844, Niels Nielsen døbt 07-JUN-1846, Mette Marie Nielsen døbt 12-JUN-1848.

Niels blev født 1805 i Grimstrup sogn: *Herman Nielsen og Mette Poulsdatter i Grimstrup deres søn NIELS, født 31. Juli 1805, døbt 1. August 1805. Faddere: Kristen Grimstrup, Christiane Jensdatter i Omme, Anna Poulsdatter i Rovsthøje.*

Han var på session i Ribe 1824³⁾, hvor det er nævnt, at han havde en øjenscade og var 1, 65 m høj. Han tilknyttedes *Kystmilitsen*, indtil han i 1842 gives *Fripas*.

Ved vielsen med Anna Nielsdatter 1832 var forloverne Herman Nielsen og Niels Jensen. Ægteparrets første barn, datteren Mette, blev født 1833, men døde året efter, hvor hun blev begravet 12-MAR - mindre end 10 måneder gammel.

I FT 18-FEB-1834 ses Niels (29 år) og Anna (23 år) på en gård i Grimstrup sogn med deres første barn Mette, der var født året før, men som døde blot en måned efter folketællingen. Niels har sin far, Herman Nielsen (58 år og enkemand) på aftægt. Endvidere har familien tre *Plejebørn, der af Husfaderen [Niels] forsør-*

1) Dette nævnes ved sønnen Christens (ane 10) dåb 1849

2) Begravet 19-MAR-1834 Grimstrup sogn

3) Hovedrulle 1824, Lægd 44 Ribe, Grimstrup sogn

ges: Thomas Hermansen (15 år), Niels Sillas Hermansen (13 år) og Mette Hermansdatter (10 år). Disse tre plejebørn er faderens børn med Niels's stedmoder Bodil Poulsdatter - og altså halv søskende til Niels.

Niels var *Gaardmand* og *Sognefoged*, og nævnes som sådan i FT 1840, 1845 og 1850. Gården *Østergaard*¹⁾ lå i Grimstrup By, og den havde Niels arvet efter sin far Herman Nielsen, der som aftægtsmand døde på gården i 1840. I 1841 kom loven om oprettelse af *Sogneforstanderskaber* (sogneråd), og det første valg i.h.t. denne lov blev afholdt 13-DEC samme år for Årre og Grimstrup sogne²⁾, hvor der var opstillet 33 kandidater til de otte sognerådspladser. For Årre sogn valgtes som sognefoged Jørgen Pedersen med 72 stemmer, og som sognefoged for Grimstrup sogn valgtes Niels med 70 stemmer.

Beboerne i Årre sogn var ikke tilfredse med et fælles skolevæsen for de to sogne og sendte Det kgl. danske Kancelli en anmodning om omlægning og adskillelse af skolevæsenet. Som et indlæg i denne sag findes en skrivelse fra Niels, hvori han går imod Årre sogns ønsker om ændringer af de da eksisterende skoleforhold, og denne skrivelse, der er dateret 22-APR-1842³⁾, har Niels underskrevet således: *Underdanigst Niels Hermansen / Sognefoged og Sogneforstander*. Skolestriden fortsatte i endnu to år, indtil en resolution fra Kancelliet fastslog, at *det skal have sit forblivende ved den bestående inddeling af skoledistricterne og ved begge sognes forbindelse i henseende til skolevæsenet*.

Det var ikke alle børn (og forældre) der var lige skolemotiverede, hvilket resulterede i mange udeblivelser fra undervisning. Derfor vedtog man 1856 en *Mulktning*⁴⁾ (bøde) for alle børn, hvis de ikke mødte i skole mindst fire dage om ugen. Senere fulgte man lovens bestemmelser om fravær ved undervisning, og sognerådet gennemgik forsømmelseslister og idømte bøder ved alle dets ordinære møder. Men efterhånden som pengenes værdi faldt, blev dagsbøder på nogle få øre så lave, at ingen tog disse alvorligt: når en dreng i sommertiden kunne tjene 30 kr. om dagen i *Tørvemosen*, betød *Skolemulkterne* intet.

Niels døde 1868 - 60 år før elektriciteten kom til Grimstrup. På et matrikelkort fra 1892 udgør jordarealet til hans gård *Østergaard*, (matr. 3a i Grimstrup by) 41 hektar, hvilket svarer til ca. 73 tdr. land.

23. Anna Nielsdatter, født 01-OKT-1811 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 10-NOV-1811 i Vester Nykirke sogn, død 16-MAJ-1902 Grimstrup sogn, begravet 22-MAJ-1902 Grimstrup sogn.

Anna blev 1811 døbt i Vester Nykirke sogn: *Omme. Huusmanden Niels Jensen Smed og hustru Christiane Ingeborg Jensdatter. Anna. Født den 1ste October og hjemmedøbt den 3die October. Dets daab publiceret Dom 22 p: Fest:*

1) Matr.nr. 3a i Grimstrup By

2) J. Bastholm: *Degne i Grimstrup - Aarre; Sogneforstanderskab, Skolevæsen og Lærere*, s. 21

3) J. Bastholm: *Degne i Grimstrup - Aarre; Sogneforstanderskab, Skolevæsen og Lærere*, s. 27

4) J. Bastholm: *Degne i Grimstrup - Aarre; Sogneforstanderskab, Skolevæsen og Lærere*, s. 47

Trinit: [10-NOV] baaren af Anna Jenskone i Omme. Fadd: Herman Gravgaard, Tøger Smed af Grimstrup, Niels Nielsen og Mads Hansens hustrue af Omme. Samme søndag blev Anna's mor introduceret i kirken.

Ved folketællingen 1890 ses den 78-årige *Ane Nielsen som Enke og Aftægtskone* på en gård i Grimstrup by. Gården ejes af den 28-årige *ugifte Jørgen Kristian*, og udover en tjenestepige og en tjenestedreng ses også *Johanne Marie Pedersen*, der nævnes som 16 år og født i Nykirke sogn. Denne Johanne synes at være en datter af Anna's datter Bodil.

Anna, der blev mor til seks piger og to drenge, døde 90½ år gammel i 1902 på *Østergaard* i Grimstrup sogn, og ved begravelsen nævnes hun som enke efter *Gaardmand Niels Hermansen*.

24. Hans Andersen (Holm), Ladefoged, født 1788 Hollensted, Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 04-JAN-1789 Hallund Kirke, død 08-MAR-1870 Alstrup sogn, Hvetbo hrd, Hjørring amt, begravet 16-MAR-1870 Alstrup sogn, viet 21-MAJ-1831 Jetsmark sogn, Hvetbo hrd Maren Andersdatter, børn Andreas Hansen døbt 11-SEP-1831, Christen Peder Hansen døbt 04-APR-1833, Johannes Hansen døbt 26-JUL-1835, Ane Elsiné Hansdatter døbt 28-MAJ-1837, Jens Andreas Hansen døbt 13-JAN-1839, Anders Christian Hansen døbt 04-APR-1841, Niels Hansen døbt 01-APR-1843.

Ved sin dåb 1789 havde Hans følgende dåbsfaddere: Jens Jørgensen, Hans Hansen, Rasmus Frandsen, Johanne Christensdatter og Karen Hansdatter, og han var nær 18 år gammel, da han 12-OKT-1806 blev konfirmeret i Hallund Kirke.

Hans havde været på session i Hjørring flere gange, hvor han fik konstateret *Tarmbrok i højre side*. Ved disse lejligheder blev hans højde målt til 6¼ tomme, der svarer til en højde på ca. 1,68 m.. Det vides ikke, om Hans blev fritaget for soldatertjeneste, men i 1826 får han udstedt et *Fripas*.

Da Hans 1831 i Jetsmark Kirke blev viet til Maren Andersdatter, var deres forlovere *H. Jeramiassen og Peder Andersen*. Hans var ved vielsen *Ladefoged paa Lundergaard*, og hun var *Husholderske* samme sted. Lundergaard, der også lå i Jetsmark sogn, ejedes dengang af *Else Cathrine Gleerup*, der var enke efter gårdens tidligere forpagter, og senere ejer, *Mads Hastrup*¹⁾.

I Jetsmark sogn fødtes de to ældste børn, og i NOV 1833 flyttede Hans med familien til gården *Holmen*²⁾ i nabosognet Hune sogn, hvor ferieområdet *Blokhus* idag ligger. Her blev de fem yngste børn blev født.

Ved FT 1834, der blev afholdt den 18. februar, ses Hans (46 år) og Maren (34 år) med børnene Andreas (3 år) og Christian Peder (2 år) på gården Holmen. Hos dem bor den 20-årige tjenestepige Ane Cathrine Albrethsdatter.

Ved FT 1850 boede familien stadig på gården Holmen. Hans nævnes som *Gaardfæster og Husfader*, og bortset fra den ældste søn Andreas, er de øvrige

¹⁾ TRAP, bind 14, s. 376

²⁾ Matr. nr. 14, Hune sogn

børn hjemmeboende. Ved den efterfølgende FT 1855 var yderligere en søn, Christen, fløjet fra reden.

Ved FT 1860 er ægteparrets alder opgivet som hhv. 71 og 61 år, og de boede da stadig på Holmen. Sammen med dem boede deres yngste søn Niels (18 år) og deres næstældste søn Christen Peder Hansen (28 år), der var flyttet hjem og tjente hos faderen. Også denne søns hustru Petrea Hansen (28 år) og dette pars søn Hans Christian (2 år) boede ved FT 1860 på Holmen.

I 1867 boede Hans som enkemand i Alstrup sogn, hvor han 06-JAN samme år var forlover ved sønnen Anders Christian Hansen's bryllup med Karen Marie Christensen. Ved denne lejlighed nævnes Hans med tilnavnet *Holm*, som sikkert kan henføres til gården Holmen i Hune sogn, hvor Hans havde boet indtil ca. 1863.

Ved FT 1870 boede Hans på aftægt hos sønnen Anders i Alstrup sogn i Hvetbo hrd, hvor han døde 1½ måned senere som 82-årig. Der blev holdt skifte efter ham 10-MAR-1870 og udstedt *Synsattest* 14-MAR samme år.

25. Maren Andersdatter, Husholderske, født 1800 Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 29-JUN-1800 Vrejlev Kirke, død 24-NOV-1866 Alstrup sogn, Hvetbo hrd, Hjørring amt, begravet 01-DEC-1866 Alstrup sogn.

Maren blev døbt i Vrejlev sogn: *29. Juni 1800 havde Anders Christensen og Kone Else Christensdatter af Poulstrup et Pigebarn til Daaben i Vrejlev Kirke, kaldet MAREN.* Hendes faddere var Mette Christensdatter i Høgsted, Mette Hansdatter, Thomas Christensen, Christen Nielsen af Poulstrup, Søren Christensen af Bakker i Serritslev sogn.

Som 15-årig i 1815 blev Maren konfirmeret i Vrejlev Kirke. I kirkebogens felt *angaaende Kundskab og Opførsel* har præsten noteret: *meget god baade i Kundskab og Sæder.* Det fremgår også, at Maren ikke er blevet vaccineret imod koppr, da hun har *hawt naturlige Kopper 1811.*

Ved vielsen 1831 var Maren *Husholderske paa Lundergaard* i Jetsmark sogn, hvor hendes tilkommende var *Ladefoged.* Efter at have født sønnen Anders Christian 05-JAN-1841 blev Maren Andersdatter introduceret i Hune Kirke 21-FEB (Fastelavns Søndag) samme år.

Maren døde 1866 som *Aftægtskone* hos sønnen Anders Christuan, der overtog forældrenes gård i Alstrup sogn.

26. Christian Frederik Nielsen (Krag), Indsiddet og Arbejdsmand, født 21-JUN-1814, Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, døbt 17-JUL-1814 Rye sogn, død 29-MAJ-1847 Rye sogn, begravet 03-JUN-1847 Rye sogn. Viet 11-NOV-1837 Rye Kirke Nicoline Jørgine Pedersdatter, børn: Niels Christian Christiansen og Peder Søren Christiansen (tvillinger) døbt 11-NOV-1837, Maren Kirstine Christiansdatter døbt 08-DEC-1839, Ellen Cathrine Christiansdatter døbt 31-OKT-

1841, Anders Peder Christiansen døbt 12-NOV-1843, Jens Peter Christiansen døbt 16-NOV-1845, Christiane Frederikke Christiansdatter døbt 21-NOV-1847.

Christian Frederik og hans tvillingbroder blev døbt i Rye Kirke: *Frederik Christian Nielsen og Christian Frederik Nielsen, tvillinger, født 21. juni 1814, hjemmedøbt 22. juni, døbt i Kirken 17. juli, sønner af Indsidder i Rye, Niels Jensen og Hustru Ellen Danielsdatter.* Christian Frederik blev båret af *Skovfoged Christian Jensens Hustru i Borrevejle* og faddere var Jens Pedersen og Niels Jørgensen; begge husmænd i Rye.

Han blev indskrevet som soldat i Lægd 47 i Rye sogn, og i hans lægdsrulle-papirer står han i 1833 som 18 år og med en højde på 61 3/4 tommer¹⁾. Som bemærkning står i 1833 skrevet, at Christian Frederik er *smalbrystet og rundrygget*. I 1836, hvor Christian Frederik var 21 år, findes han uegnet til soldatertjeneste, men duelig som *Trainkudsk*.

Christian Frederik, der jo selv var tvilling, blev af Nicoline Jørgine Pedersdatter udlagt som far til hendes tvillinger Niels Christian og Peder Søren, der blev født 03-OKT-1837 og som hjemmedøbtes 11-OKT samme år. Disse tvillinger kaldtes derfor uægte, da de 11-NOV-1837 døbt i Rye Kirke - samme dag, som forældrene blev viet: *Christian Frederik Nielsen tjenende i Torp ved Ringsted, 23 aar gl. vac. 21-6-1817 viet 11-11-1837 i Rye til pigen Nicoline Jørgine Pedersdatter i Eiby, 29 aar gl. vacc. af Peter Krog. Forlovere: Inds. Niels Jensen og HMD Anders Pedersen begge af Eibye.*

Ved FT 1840 boede Indsidder og Arbejdsmand Christian Frederik og hustru i Rye sogn, og deres alder er da opgivet som hhv. 26 år og 28 år. Hos dem boede tvillingerne, Niels og Peder Søren (3 år), og Maren Kirstine (1 år).

I lægdsrullen for 1842 står *Kristian Frederik, 27 år, Højde 61 3/4, Opholdssted Eybye, Bemærkninger: Trainkudsk.* I FT 1845 for Rye sogn ses familien boende i et hus for 2 familier: *Christian Frederik Nielsen, 31 år, gift, født i Rye sogn, Indsidder og Arbejdsmand; Nicoline Jørgine Pedersdatter, 33 år, gift, født i Rye sogn, Kone.* Hos dem bor tvillingerne Niels Christian og Peder Søren på 8 år; Maren Kirstine på 6 år; Ellen Cathrine på 4 år og Anders Peder på 2 år.

Christian Frederik døde 1847, og ved hans begravelse i Rye sogns Kirkebog står: *Christian Frederik Nielsen, død 29. maj 1847, begravet 3. juni 1847, 33 aar gl., Indsidder i Rye, født i Rye, Søn af Niels Jensen. Død af Brystbetændelse.*

Der afholdtes ikke et egentligt skifte efter Christian Frederik, men hans dødsfald blev indført i skifteprotokollen: *Aar 1847 den 1. juni blev paa Skifteforvalterens Contoir anmeldt at Indsidder Christian Frederik Nielsen af Ry er afgaaet ved døden den 29. f.m.. Den afdøde efterlader foruden Enken Nicoline Pedersdatter, 6 umyndige børn.* Nicoline Jørgine Pedersdatter anmodede om at måtte sidde i uskiftet bo, og af boregistreringen fremgår, at der kun har været *nogle hoist ubetydelige effekter, der langtfra vilde tilstrække til dækning af begravelsesomkostninger.*

¹⁾ 1 tomme = 2,615 cm; 61 3/4 tomme = 161,504 cm

Da hans enke Nicoline Jørgine Pedersdatter selv døde 1891, blev det i skiftet efter hende af børnene oplyst, at deres fader *Chr. Kraghs rette navn var Christian Frederik Nielsen*¹⁾.

27. Nicoline Georgine Pedersdatter, født 09-JUN-1812 Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, døbt 14-JUN-1812 Rye sogn, død 03-JUL-1891 Rye sogn, begravet 07-JUL-1891 Rye sogn.

Nicoline blev født 1812 i Rye sogn: *Dominica 3.p. Trinitatis døbt afgangne Hmd. Peder Jensens Enke Cathrine Jørgensdatters Datter, født 9. juni, kaldet Nicoline Georgine, Baaret af Mads Nielsen på Rygaard. Faddere: ... Andreasen og Christen Kusk, Houg skriver alle fra Rygaard.*

Hun blev konfirmeret²⁾ 1. søndag efter påske 1826 (02-APR) og kaldtes da Nicoline Jørgine Pedersdatter. Ved denne lejlighed gav præsten hende karaktererne "mg" i kundskab og "g" i opførsel. Nicoline ses i FT 1834 under Ryegård Herregårds beboere, hvor hun nævnes som 22 år gammel og ugift.

Ved FT 1860 boede Nicoline i Rye sogn i et hus med 6 husstande; hér nævnes hun som 48 år gammel, enke og arbejderske født i Rye sogn. Hos hende boede da sønnen Peder Søren Christiansen, der var *Havekarl* og 23 år gammel.

Ved FT 1880 ses hun boende i Rye sogns *Fattighus* som enke, 68 år, der *nyder Almisse*, og i FT 1890 nævnes Nicoline som *Husmoder under Fattigforsorgen*.

Nicoline døde 1891 som 79-årig og enke efter Indsidder Christian Frederik Nielsen (Krag) i Rye, der døde allerede i 1847, og Nicoline har således levet som enke i 44 år. Der afholdtes skifte efter Nicoline 17-SEP-1891 ved *Lejre Herreds Skifteret* på herredets kontor i Roskilde. *Gårdejer Andreas Hansen af Risby* mødte på sin hustru Maren Kirstine Christiansdatters vegne, og desuden mødte afdødes børn Niels Christiansen, Rømersgade 25, 1. sal og Ellen Kathrine Christiansdatter, Klosterstræde 4, 4. sal. Børnene tilkendegav, at deres fader: *Chr. Kraghs rette navn var Christian Frederik Nielsen*. De tilstedeværende børn oplyste, at der som arvinger tillige var deres afdøde broders tre børn: Ane Sofie Christiansen (20 år), Jens Peder Christiansen (18 år) og Johanne Marie Christiansen (14 år). *Arv og Gjæld blev ikke vedgaaet*.

28. Carl Heinrich Georg Bechmann, Tømmersvend³⁾, født 02-APR-1829 København, døbt 31-MAJ-1829 Skt. Petri Kirke, død 19-MAJ-1860 Almindeligt Hospital i København, begravet 27-MAJ-1860 Trinitatis Kirkegård, viet 01-NOV-1850 Helligånds Kirke Ane Margrethe Wilhelmine Færch, barn: Carl Vilhelm Færch Bechmann døbt 05-MAR-1850.

¹⁾ Krag-navnet må have hængt på efter faderen's (ane 52) stedfader, Lars Pedersen Krag

²⁾ Kancelli-resolution af 13-DEC-1825

³⁾ Både i Lægdsrullen for København 1847 (nr. 7467) og ved vielsen 1850 nævnes han som tømmersvend

Carl Heinrich blev 1829 født i Gammel Mønt nr. 155, og 02-APR-1843 konfirmeredes han i Skt. Petri Kirke, på hvilket tidspunkt han boede hos forældrene i St. Regnegade 184.

Ved FT 1850 boede den da 22-årige ugifte *Tømmersvend Carl Begmann* hos sin mor i Kr. Bernikowsstræde 221, 2. bagsal. I lægdsrullen for København 1847 ses han med nr. 7467, og da ses også hans øvrige opholdssteder: Den 27-SEP-1853 boede han i Borbergaden 111, 3. bagsal, den 05-APR-1854 i Klædesgaden 431 i bagstuen og den 19-APR-1856 boede han atter på adressen i Borbergaden 111.

Ved vielsen 1850 til Ane Margrethe Wilhelmine Færch nævnes Carl Heinrich som *Tømmersvend* og boende i Kr. Bernikowsstræde 221. Forlovere ved vielsen var: *Værtshusholder D.A. F. Bechmann, Studiestræde 73 og Barber Swartzalt, Kr. Bernekowsgade 221.*

Carl Heinrich døde 1860 på Almindeligt Hospital i København og blev begravet fra Trinitatis Kirke, hvor begravelsen er indført i kirkebogen: *Død 19. maj 1860 af Delirium, begr. 27. maj, Carl Bechmann, Tømmersvend, Blegdam 70, gift, 32 Aar. I fri Jord.*

Fra skiftet¹⁾ efter Carl Heinrich citeres: *24. maj 1860 indfandt Skiftekommissionen sig ved på Blegdammen no. 70 [no. 70 er senere overstreget] for at afholde skifteforretning efter Arbejdsmand Carl Bechmann, som den 19. ds. er død på Almindeligt Hospital, der fordrer efter nu fremlagt anmeldelse 1 Rdl. 5 Mk. 7 Sk.. Paa den afdødes bopæl var f.....tig [fejlagtig?] opgivet og efter sket Forespørgsel paa Blegdamsvejen og Almindeligt Hospital ikke var at finde, blev forretningen straks sluttet. (sign.) (sign.)* Ovenstående tekst kan vel tolkes således, at Skiftekommissionen, der bl.a. har skullet opkræve et tilgodehavende til Almindeligt Hospital, ikke på den opgivne adresse har kunnet finde familie eller pårørende til Carl Heinrich og derfor har opgivet skifteforretningen.

29. Ane Margrethe Wilhelmine Færch, født 04-SEP-1828 København, døbt 19-OKT-1828 Trinitatis Kirke, død eft. 19-MAJ-1860. Viet (2) 19-MAJ-1867 Garnisonskirken, København Jens Johansen.

Ane Margrethe blev født 1828, og da boede forældrene i Ll. Regnegade 179 i København. Faddere ved hendes dåb var forældrene og *Gjordemoderen*.

Ved FT 1845 boede den da 16-årige Ane Margrethe i Borbergaden 111 på 3. sidesal hos ægteparret Frederik Christensen og Marie Fischer. Hendes forældre boede da på 2. sidesal på samme adresse.

Da hun blev viet første gang i 1850 boede hun i Kr. Bernekowsgade 221 - samme sted som sin tilkommende ægtefælle Carl Heinrich Georg Bechmann.

Ane Margrethe's anden vielse var i Garnisonskirken den 16-MAJ-1867: *Enken Ane Margrethe Vilhelmine Bechmann født Ferck, 38 Aar gl, Frb. Hospital* blev viet til *Ungkarl Jens Johansen, 26 Aar gl.*

¹⁾ Københavns Skiftekommissions Forsøgelsesprotokol 1860-1861

30. Johan Peter Christian Stennecke¹⁾, Former, født 13-FEB-1821 Næstved Købstad, døbt 05-MAR-1821 Næstved Skt. Peters Kirke, død 18-JUN-1867 Frederiks Hospital København, begravet 23-JUN-1867 Assistens Kirkegaard (Amager), viet Sofie Amalie Bech, barn: Sofie Petrea Stennecke født 15-OKT-1855.

Sammen med sin tvillingebror *Kjæl Nicolai Zacharias* blev Johan Peter Christian hjemmedøbt på fødselsdagen 13-FEB-1821 - og dåben blev konfirmeret i Næstved Skt. Peters Kirke 3 uger senere. Bare 11 dage efter denne tvillingefødsel døde deres mor.

Former Johan (39 år) ses med hustruen fabriksarbejderske Sofie (25 år) og datteren Sofie (4 år) ved folketællingen 1860 på adressen Amagergade 14.

Johan Peter Christian, døde 1867 på Frederiks Hospital, men havde ellers bopæl i Amagergade 14. Der blev på bopælen afholdt skifte²⁾ efter ham, hvor enken *Sofie Amalie Bech* påviste boets effekter. Boet blev opgjort: *1 Bord, 4 Stole, 1 Komode, 1 Spiel [spejl?], 1 Klædeskab, 2 Dynner, 2 Puder, 1 par Lagen, 15 Rdl. som udlagdes Compt. [enken] til nogen Erstatn. for Begravelsen, der [er] bekostet af hende med et større Beløb uden Ligkassehjælp.* Der synes ikke at have været dækning for et krav fra Frederiks Hospital på 8 rdl. 16 skill..

31. Sofie Amalie Bech³⁾, født 29-JAN-1834 København, døbt 27-APR-1834 Vor Frelser Kirke, død 11-NOV-1896 Skt. Johannes Stiftelse, begravet 15-NOV-1896 Assistens Kirkegård.

Sofie Amalie blev døbt i Vor Frelser sogn: *Født 29. januar 1834, døbt i Vor Frelser Kirke 27. april 1834, Datter af Slagtermester Niels Christian Bech og Hustru Marie Kirstine født Berg, Brogade 11. Faddere: Forældrene, Gartner Peter Hansen, Gjordemoder Bülow.*

Ved FT 1880 ses den da 46-årige *Sophie Amalie Wenecke* (?) som *Enke og Tjenestetyende* hos *Fhv. Hofapoteker Herman Edvard L. Hasselriis*, der var født i Hasle på Bornholm. Familien bor i Nørresøgade nr. 29, i forhuset på 1. sal. Ved FT 1885 er familien flyttet til [H. C.] Andersensvej nr. 12 på 1. sal, og Sofie nævnes som *Sophie Amalie Steineke 52 [år], Enke, Tyende* og født i København.

Hun døde 1896, og begravelsen er indført i Skt. Johannes sogns kirkebog således: *Sophie Amalie Bech Stennecke, død 11. november 1896, begravet 15. november 1896, 63 aar, Enke, Møllegade 19, IV. sal. Død paa Skt. Johannes Stiftelse.*

¹⁾ Hans far var Gerth Watkinson Bech, men Johan blev døbt med sin mor *Dideriche Michaeline Stennecke's* - efternavn

²⁾ Københavns Hof- & Stadsret, Forseglingsprotokol 1865, 3. afd. A, protokol 3 B. pag. 107, nr. 656

³⁾ Hendes mand var også født med efternavnet *Bech*, men noget slægtskab er ikke fundet

Der blev 25-NOV-1896 afholdt skifte¹⁾ efter *Former Stenneches Enke, Sophie Amalie Bech, født Nielsen*. Tilstede var *afd. Svigersøn Detailhandler C.V. Beckmann, Thorg. 36* som oplyste, at der kun var nogle ubetydelige effekter i boet til en værdi af 40 kr. *som udl. Kompar. til Erst. for Begv.*

32. Niels Pedersen, Inderste, født omk. 1745²⁾, død 02-MAR-1820 Hansted sogn³⁾, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 05-MAR-1820 Hansted sogn, viet 20-APR-1793 Hansted Kirke Else Cathrine Christensdatter, børn: Mette Nielsdatter døbt 09-MAR-1794, Peder Nielsen døbt 11-MAR-1797.

Ved FT 1787 ses kun én person i Hansted sogn, der kunne være ane 32. Det er den 40-årige ugifte *Niels Pedersen*, der er i tjeneste hos den 66-årige enke og gårdfæster *Karen Hansdatter*, der bor i Hansted by med sine fire børn, der er i mellem 19 og 29 år.

Niels blev den 13. Martii i 1793 trolovet til Else Cathrine Christensdatter, og den 20. i måneden efter blev de viet i Hansted Kirke.

Ved begge børns dåb i Hansted sogn i hhv. 1794 og 1797 oplyses, at familien boede i Hansted by, men hverken børn, Niels og eller hustru Else ses i Hansted sogn ved FT 1801.

Niels døde 1820, og ved begravelsen nævnes han som *Inderste Niels Pedersen, Almisselem i Egeberg, 75 Aar*, og han må altså være født omk. 1745.

33. Else Cathrine Christensdatter, født omk. 1762⁴⁾, død 29-APR-1834 Hansted sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 08-MAJ-1834 Hansted sogn.

Ved FT FEB 1834 boede *Else Kirstine Christensdatter* i *Et Huus i Egebjerg Bye* i Hansted sogn hos datteren Mette Nielsdatter (41 år) og dennes mand, *arbejdsmand Lads Hansen* (34 år) og deres børn Hans Ladsen (11 år), Else Kirstine Ladsdatter (9 år) og Niels Ladsen (1 år). Else Cathrine nævnes hér som *ugift Enke og Almisselem, 73 aar*.

Else Cathrine døde tre måneder efter denne folketælling, og ved begravelsen nævnes hun som *Fattiglem i Egeberg, Niels Pedersens Enke* og 71 år gammel.

34. Peder Pedersen, Gårdmand, født 1772 Sattrup, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 06-SEP-1772 Østbirk Kirke, død 21-MAR-1846 Trampenbjerg, Østbirk sogn, begravet 28-MAR-1846 Østbirk sogn. Viet (1) 12-NOV-1802 Østbirk Kirke Mette Kirstine Hansdatter, børn: Elsebeth Pedersdatter døbt 21-AUG-

¹⁾ Københavns Hof- & Stadsret, Forsegingsprotokol 1896, 2. afd. J, protokol 3 A, nr. 471

²⁾ Niels er forgæves søgt født i Hansted sogn, og ved begravelsen 1820 siges han at være 75 år

³⁾ Ane 32/33 er forgæves søgt i FT 1801, og der er heller ikke fundet skifter eller fæster i Hansted Hospitals arkivalier, som ægteparret ellers kunne formodes at høre under

⁴⁾ Else Cathrine er ikke fundet født i Hansted sogn. Ved FT 1834 opgives hendes alder som 73 år, men ved hendes begravelse tre måneder senere, angives hun at være 71 år gammel

1803, Peder Pedersen døbt 19-AUG-1804, Karen Elisabeth Pedersdatter døbt 04-MAJ-1806, Anne Marie Pedersdatter døbt 27-MAR-1808, Hans Pedersen døbt 21-JAN-1810, Mads Pedersen døbt 30-JUL-1821¹⁾. Viet (2) 30-SEP-1821 Østbirk Kirke Johanne Knudsdatter, børn: Knud Pedersen døbt 09-JUN-1822, Mette Kirstine døbt 11-DEC-1823²⁾. Christen Pedersen døbt 04-JUL-1825, Mette Marie Pedersdatter døbt 26-DEC-1826, Erich Pedersen døbt 17-FEB-1829, Rasmus Pedersen døbt 12-JUN-1831.

Han blev født 1772, ca. to måneder efter sin fars død, og havde ved sin dåb følgende faddere: Pigen Ane Christensdatter, Jacob Christensen, Peder Nielsen og Hans Nielsen.

Peder boede ikke hjemme ved FT 1787, men var sikkert ude at tjene. Hvor han opholdt sig vides ikke, men han var måske dén Peder Pedersen, der 1787 som 14-årig var *Tjenestekarl hos Gaardmand Christen Pedersen i Monbjerg*, og som var den eneste i den alder og med det navn i Østbirk sogn ved FT 1787.

Også ved FT 1801 tjente den da 29-årige Peder hos gårdmand Christen Pedersen i Monbjerg. Peders højde er i lægdsrullerne for 1794, 1800 og 1804 angivet til 61 tommer³⁾, som svarer til knapt 1,60 m.

Dom. 18te, 19te og 20de efter Trinit. i 1802⁴⁾ blev der i Østbirk Kirke lyst for vielse mellem *Ungkarl Peder Pedersen af Monberg og Pige Mette Kirstine Hansdatter af Trampenborg* - og selve vielsen foregik i kirken den 12-NOV samme år.

Hustruen Mette Kirstine døde AUG-1821 - og knapt to måneder senere giftede Peder sig igen: *Enkemand Peder Pedersen af Trampenborg 49 Aar og Pige Johanne Knudsdatter 32 Aar*.

Ved FT 1834 ses *Gaardmand Peder Pedersen* (62 år) og hustruen Johanne (46 år) på en gård i Monbjerg i Østbirk sogn med 5 af deres 6 fællesbørn - datteren Mette Kirstine døde kun godt 1½ år gammel i 1825.

Udover de seks døbte børn Peder fik med hver af sine hustruer, fik Peder og hans første hustru også tre dødfødte børn (i 1812, 1814 og 1816)

Peder døde 1846 og nævnes ved begravelsen som *Gaardmand i Trampenbjerg*.

35. Mette Kirstine Hansdatter, født 1774 Monberg, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 01-JAN-1775 Østbirk sogn, død 05-AUG-1821 Trampenbjerg, begravet 11-AUG-1821 Østbirk sogn.

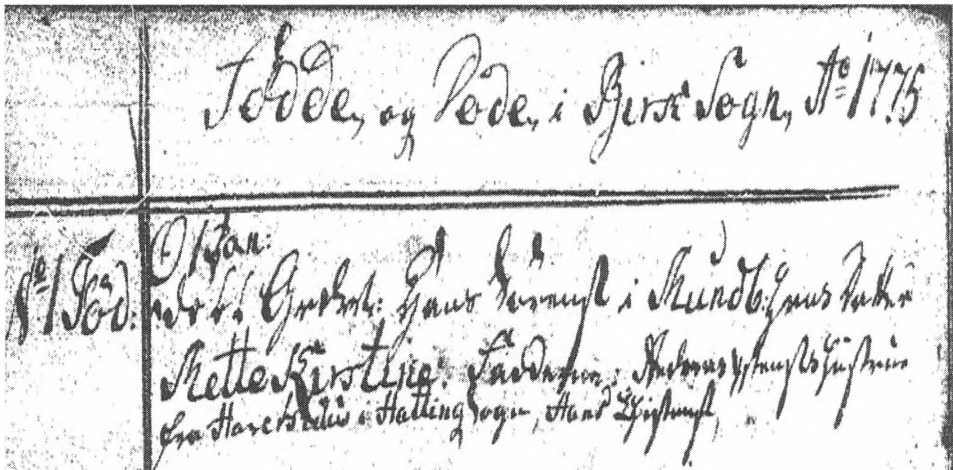
Da Mette Kirstine blev døbt 1775 var hendes faddere: *Anders Xstenßs Hustrue fra Havelshuus i Hatting sogn [og] Hans Christensß*.

¹⁾ Hjemmedøbt og *døde førend daabens publikation i kirken*. Begravet 05-AUG-1821 Østbirk sogn

²⁾ Begravet 26-MAR-1825 i Østbirk sogn

³⁾ Lægd 99 Århus, Østbirk sogn, Hovedrulle 1794

⁴⁾ Dcn 17., 24. og 31-OKT-1802

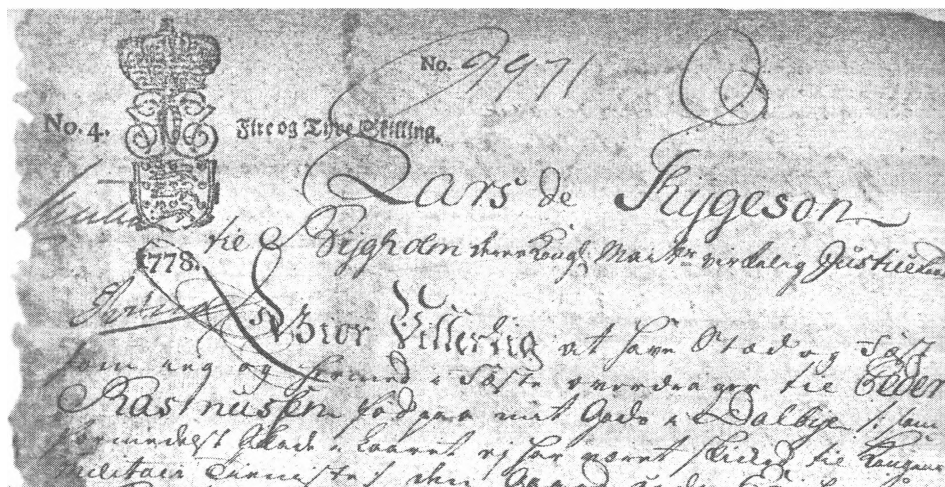
Ved FT 1801 boede Mette Kirstine hos forældrene (ane 70 og 71) i *Monbjerg Bye* i Østbirk sogn nævnes og nævnes som *28 Aar og Ugivt*, men allerede året efter blev hun gift med Peder Pedersen.

Mette Kirstine døde 05-AUG-1821 - 46 år gammel. Døden skyldes forméntlig komplikationer i forbindelse med fødslen af sønnen Mads ugen før. Sønnen blev kun to dage gammel - og begravedes samme dag, som Mette Kirstine døde!

36. Peder Rasmussen Dalby, Gårdfæster, født 1752 St. Dalby sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 17-SEP-1752 St. Dalby sogn, Hatting hrd., død 29-NOV-1829 Eriknavr, Hatting sogn, begravet 06-DEC-1829 Hatting sogn. Viet (1) omk. 1778 Ane Kirstine Pedersdatter. Viet (2) 14-OKT-1796 Ørum sogn, Bjerre hrd, Vejle amt Karen Pedersdatter, børn: Dødfødte tvillingepiger født 1799. Viet (3) Hatting Kirke 16-AUG-1799 Maren Sørensdatter, børn: Ane Catharine døbt 24-APR-1800, Ane Kirstine døbt 24-APR-1802, Rasmus døbt 09-SEP-1804, Kirsten døbt 21-AUG-1806, Kirsten døbt 25-JAN-1808, Søren døbt 18-NOV-1811 Viet (4) Ørum Kirke 30-MAJ-1812 Bodil Pedersdatter, børn: Niels Peter døbt 04-JUL-1813, Søren døbt 21-NOV-1814, Maren døbt 26-JAN-1816. Viet (5) Hatting Kirke 04-APR-1818 Margrethe Maria Hansdatter, børn: Hans Pedersen Dalby døbt 23-MAR-1822, Rasmus Pedersen Dalby døbt 07-OKT-1823, Anders Pedersen Dalby døbt 13-FEB-1825, Niels Pedersen Dalby døbt 12-NOV-1826.

Peder blev døbt i St. Dalby Kirke 1752: *Dom: 16 post Trinit: døbt Rasmus Andersøns Barn af Dalbye kaldet Peder, baaren af hans Søster Anne Anders Datter i Dalbye.*

Peder fæstede 1778 gården *Lykkegaard*, der hørte under *Bygholm Gods*:

Fæste Brev for Peder Rasmusen, gaardmand i Erichsnauer. Lars de Thygeson til Bygholm Deres Kongl: Maitte virkelig Justice Raad gjør vitterligt: At have Stæd og Fæst som ieg og hermed i fæste overdrager til Peder Rasmussen fød paa mit Gods i Dalbye /:som formedelst Skade i laaret ei har været skicket til Kongens Militair Tieniste:/ den Gaard udi Erichnauer Bye som Niels Andersen er fradød og bestaar af Hartkorn 6 td 4 skpp paa følgende Vilkaar. 1:) Ægter han Encken Ane Kirstine Pedersdatter og strax antager gaarden med all sin tilliggende og tilhørende besætning og Inventarium saaledes som udi sluttede Skiftte under 31te January sidst opteignet og vurderet er, under vedbørlig Ansvar og Bestyring. 2^{det}:) Holder han sig b^{me} Skiftteforrætning udi alle deele esterrættelig saavel ihenseende Børnenes Opdragelse, Creditorernes Afbetaling og Børnenes tildeelte Arfs udbetaling til mig som Oberformynder. 3de:) Fæsteren istandsætter strax Gaardens Bygninger dens Besætning og Aufslings Drift forbædrer og bestandig vedligeholder, Saa den altiid og i Tilfælde af Aflevering kan staae for fuld Syhn. 4de:) Svarer og udreeder Fæsteren til rætte Forfalds Tiider og Stæder de Kongl: Ordinaire og Extraordinaire Paabudde og udi Landgilde til hver Aars Martiny 6 R^d 3 Mk uden Restance alt under Fæstes Forbrydelse. 5te:) Forræter han det sædvanlige Hoverie og reiser liigesom Formanden upaaklagelig. 6te:) I øvrigt rætter han sig estter Kongl: Maytte Lov og Forordninger iagttager disse og øvrige lovbefalede Fæstepligter da han dette sit Fæste paa livs Tiid skal beholde: Udi Indfæstning haver Peder Rasmussen betalt Tredive Rixdaler. Til Bekræftelse under min Haand og Seigl: Bygholm den 2^{den} February 1778: L: Thygeson.

Peder underskrev fæstebrevet: *Liigelydende Original Fæstebrev imodtaget og herved lover og tilforbinder mig samme at efterleve Bygholm ut supra - Peder Rasmussen.*

Som tillæg til fæstebrevet følger en *Fortegnelse over det Hoverie som Gaardfæsteren Peder Rasmusen Dalbye af Erichnaur Bye, i Overeensstemmelse med Hoverie-Foreningen for Bygholm Gods, aarlig tilkommer at forrette.* Dette Hoveriarbejde skal bl.a. udføres på *De Hovlodder paa Hovedgaardens AgerMark, som benævnte Peder Dalbye har, i Fællig med Peder Jensen at dyrke til Korn-Avl. Arbejdet ved disse Hovmaale er: Rensning for Steen og Muldskuds Udjevning, Giødnings Paaførsel og Spredning, Pløining, Sæd og Harvning, dernæst Kornet at høste og optage, Stubberne rive, Kornet i vanskeligt Veir at røgte, samme at binde og dertil giøre Baand, samt indkiøre og i Laden fratage. Ogsaa hører herunder: Gaardens Skovling i Møgagningstiden.*

I fæstebrevstillægget følger yderligere en beskrivelse af hvilket, i hvilket omfang og hvorledes *Hoveriarbejdet* skal udføres. Peder skal bl.a. udføre: *10 Favne Riisgierde at forsvarlig holde, 60 Favne Bandgrøfter at oprense, 2 til 3 Alen brede, 1 til 1 en og halv Alen dybe.*

Peder skulle også arbejde med træfældning og -kørsel samt gravning af tørv: *Fæsteren faaer aarlig anvist et Hovmaal paa 2250 Qvadrat Alen, som han udlægger med Tørv af 8 Tommers Længde, 6 Tommers Bredde og 3 en halv Tommes Tykkelse¹⁾, samt Pladsen at udlægge saa tæt, at ingensteds er over 2 Tommers Rum mellem Tørvene.*

Peder's første hustru var den 20 år ældre *Ane Kirstine Pedersdatter*, der var født 1732 i Nøttrup i Skjold sogn, Bjerre hrd.. Ane Kirstine Pedersdatter havde været gift to gange forinden; først med Jens Mortensen (død 1765) og dernæst med Niels Andersen (død 1777). Ved ægteskabet med Ane Kirstine Pedersdatter fik Peder fæstet af *Lykkegaard*, der havde et hartkorn på 6 tdr. 4 skpr²⁾ og hørte under *Bygholm Gods*.

Gården kan dateres tilbage til 1688, og på matrikelkort fra 1819 ses Lykkegaards bygninger og jorde som matr. nr. 5. Omkring samme tid foretoges en brandtaksering, der fastsatte gårdværdien til 850 rdl. og som beskrev Lykkegaard således: *13 Fag Stuehus Norden i Gaarden 10 Alen wiid med 2de Skorstene og 1 Ovn samt Loft lagt over 11 Fag af Elge under og Fyr over Tømmer med klinede Vægge og Straatag; 13 Fag Lade Østen i Gaarden 10 Alen wiid af Elge under og Fyr over Tømmer med klinede Vægge og Straatag; 16 Fag Lade og Vognport Sønden i Gaarden 8 Alen wiid af Elge under og Fyr over Tømmer med klinede Vægge og Straatag; 14 Fag Stald og Fæhuus Vesten i Gaarden 8 Alen wiid af Elge under og Fyr over Tømmer med klinede Vægge og Straatag.*

Hustruen Ane Kirstine Pedersdatter døde 02-JUN-1795 i Eriknavr, og ved begravelsen den 09-JUN nævnes, at hun levede i sit *Ægteskabs 17de* og i sit *Alders 63nde aar.*

¹⁾ 1 tomme = 2,615 cm

²⁾ Angivet i fæstebrev af 02-FEB-1778

Året efter giftede Peder sig i Ørum sogn med *Karen Pedersdatter*. Dette ægteskab varede dog kun 2½ år, idet: *Jordet paa Palme Søndag [17 Marts 1799] Gaardmd Peder Rasmussens 2den Hustru Karen Peders Datter. Hun var født i Ørum i Bierre Herred Aar 1768. blev gift med ovenmeldte Enkemand Aar 1796 og blev ved ham Moder til 2de Døtre, men som vare dødfødte og kostede Moderen sit Liv i sit Ægteskabt 3^{die} og Alders 31te Aar 9de Maaned 5te Dag, thi hun døde bort efter Forløsningen d 9 Marts.*

Samme år giftede Peder sig for 3. gang, Denne gang med *Maren Sørensdatter*, der var født 14-MAR-1774 i Eriknavr. Med hende fik Peder seks børn, før hun døde 24-NOV-1811 i barselseng. To af disse børn, Kirsten (født 1806) og Søren (født 1811), døde kort efter fødslen.

Den fjerde hustru var *Bodil Pedersdatter*, der var født i Ørum sogn omk. 1790, og med hende fik Peder tre børn, inden hun døde for egen hånd 27-OKT-1816. I kirkebogen har præsten i anmærkningsfeltet skrevet: *Tungsindighed, hvoraf hun i nogen Tid havde været plaget, var Aarsag til hendes Død, hvilken hun haver fremskyndt ved at overskjære Luftrøret med en Ragekniv.*

Peder's femte og sidste hustru var *Margrethe Maria Hansdatter* (ane 37), med hvem han i 1818 blev gift i Hatting Kirke. Forlovere ved denne vielse var Enevold Sørensen og Claus Mortensen af Eriknavr.

Gennem sine fem ægteskaber blev Peder far til 15 børn, men fire af disse døde allerede indenfor 14 dage efter fødslen, og yderligere tre børn døde inden skiftet efter Peder i 1830. Den næst yngste søn Anders emigrerede omk. 1845 til New Zealand, men vendte hjem i 1896 og døde 06-JUL-1903 på Alderdomshjemmet i Hatting sogn 78 år gammel. Peder's yngste søn blev født 1826 - og da var Peder 74 år gammel - og hustruen Margrethe Maria Hansdatter var 32 år! Som det ses, var der stor aldersforskel mellem Peder og hans hustruer:

1. hustru var 20 år ældre, og der fødtes 0 børn i ægteskabet, der varede i 17 år.
2. hustru var 16 år ældre, og der fødtes 2 børn i ægteskabet, der varede i 2½ år.
3. hustru var 22 år yngre, og der fødtes 6 børn i ægteskabet, der varede i 12 år.
4. hustru var 38 år yngre, og der fødtes 3 børn i ægteskabet, der varede i 4½ år.
5. hustru var 42 år yngre, og der fødtes 4 børn i ægteskabet, der varede i 11½ år.

Peder døde 1826 og 15-DEC samme år blev på *Herredskontoret i Daugaard* afholdt skifte efter ham. Tilstede var enken Margrethe Maria Hansdatter (ane 37), hvis *Laugværge* var Anders Pedersen af Eriknavr. Arvingerne af 3. ægteskab var Rasmus Pedersen, der var myndig og hans tre ugifte søstre, Ane Cathrine, Ane Kierstine og Maren.

Boets aktiver var vurderet til ialt 37 dlr. 8 sk., og at der også var passiver fremgik af, at *Forvalter fra Bygholm lod fremlægge en Lodseddell af 30 Nov. 1816, tinglæst d. 15. April 1822, hvorefter han i Boet fordrer 100 dlr. sedler i Arv til sønnen Niels [Peter] Pedersen, samt nogle Vaser til ham og søsteren Maren Pe-*

dersdatter [begge børn af 4. ægteskab]. Hvilken Arv var dem tilfalden efter deres Moder Bodil Pedersdatter

Endelig nævnes børnene af 5. ægteskab: Hans (7 år), Rasmus (6 år), Anders (5 år) og Niels (4 år). Skiftebehandlingen slutter: *Enken erklærede nu at kunne betale den fordrede Summa. Hvorfor auction over Boet bekendtes til den 12. Jan. 1830, til hvilken Tid Skiftet blev udsat.* Margrethe Maria Hansdatter underskrev skiftet således: *Grethe Hansdatter m.f.p.* (med ført pen).

Skiftet fortsatte 19-JAN-1831, hvor enken forklarer årsagen til, at en del af boets løsøre tilsyneladende er forsvundet: *At hun siden hendes mands Død, har sat i et Hus paa Eriksnaur mark, med 4te smaa uopdragne børn, og har ej haft andet, til disses Føde og Klæde, end hvad hun har fortjent med hendes egne hænders gerninger.* Dette har imidlertid langt fra været tilstrækkelig, hvorfor Margrethe Maria Hansdatter har været nødt til tid efter andet at sælge af Boet, for at stille sine børns Hunger for *at til at betale hendes mands begravelse med.*

Skiftet afsluttedes året efter 27-JAN-1832: *Hvor da Boet blev ekstraderet enken: Grethe Hansdatter, imod at hun selv tilsvare afdødes begravelsesomkostninger og gæld.*

37. Margrethe Maria Hansdatter, født 14-MAR-1794 Gjedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 23-MAR-1794 Tolstrup Kirke, død 25-AUG-1861 Skjold By, Skjold sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, begravet 30-AUG-1861 Skjold sogn. Viet (2) Hatting Kirke 12-FEB-1832, Hans Christian Sørensen Borch, barn: Peder Hansen døbt 17-FEB-1833.

Margrethe blev født 1794 i Tolstrup sogn, og fadderne ved hendes dåb var *Søren Kiær's Hustru, Alvert Rasmussens Hustru, Jens Nielsen, Niels Hansen, Jørgen Jensen, alle af Gjedved.*

Enken Margrethe Maria blev i 1832 - blot 14 dage efter at skiftet efter Peder Rasmussen Dalby var afsluttet - gift med *Hans Christian Sørensen Borch.* Med ham fik hun året efter sønnen *Peder Hansen*, der formodentlig blev opkaldt efter hendes første mand.

Margrethe (41 år) og hendes anden ægtemand Hans Christian (34) ses i FT 1834 boede i *Et huus i Erichnauer bye.* Udover deres 2-årige fælles barn Peder ses også Margrethe's fire børn af første ægteskab: Hans (12 år), Rasmus (11 år), Anders (10 år) og Niels (8 år).

Ved FT 1845 ses Margrethe (52 år) med sin 2. ægtemand Hans Christian Sørensen (46 år og daglejer) i et hus i Eriksnaur By i Hatting sogn. Hos dem bor deres fælles søn Peder Hansen (12 år) samt et 8-årigt plejebarn, Niels Peder Dideriksen. I FT 1850 nævnes Hans Christian (51 år) som *Husfader og Træskomand* og opgives født i Hvirring sogn i Skanderborg amt. Margrethe's alder er da 55 år.

Ægteparret flyttede omk. 1857 til Skjold sogn, hvor de ved FT 1860 ses boende hos *Høker Niels Pedersen Dalby*, der var en søn af Margrethe's første ægteskab. Margrethe døde 1861 og ved begravelsen 30-AUG nævnes, at hun var 69½ år.

38. Jørgen Christoffersen Lihme, Kyrassér og Skovfoged under Bygholm Gods og, født 1795 i Lihme sogn, Rødding hrd, Viborg amt, døbt 12-JUL-1795 Lihme sogn, død 08-OKT-1857 Horsens Købstad, begravet 13-OKT-1857 Horsens Købstad. UBF 1830 Johanne Marie Nielsdatter, barn: Ane Kierstine Jørgensdatter døbt 16-MAJ-1830. Viet 03-JUN-1831 Horsens Købstad Karen Jørgensdatter, børn: Kathrine Elisabeth døbt 30-DEC-1832, Bodil Sophie døbt 16-MAR-1834, Ane Marie og Kirsten Marie (tvillinger), døbt 30-ARP-1836, Henningmine døbt 17-DEC-1837, Christine 23-FEB-1840, Margrethe døbt 18-FEB-1844.

Jørgen blev døbt i Lihme sogn 1795: *Den 12te Julii blev Christoffer Jensens Søn af Lime døbt og kaldet Jørgen, baaren af Kierstine Stuepige af Kaas. Faddere Niels Pedersen, Just Sørensen Kudsk, Mathias Jensen af Kaas og Peder Huusteds Koene Kiersten.*

Den 30-NOV-1818 blev den 22-årige Jørgen indrullet i *Slesvigske Kyrassér-regiment 2. Eskadron*, der var indkvarteret i Horsens under *Ritmester Schou*. Hans soldaternavn var *Kyrasser Lihme*, og af hans lægdsrullepapirer fremgår, at han var blond, 66 3/4" høj¹⁾, havde blå øjne og faste skuldre.

Jørgen blev i 1830 af *Johanne Marie Nielsdatter* udlagt som far til hendes datter *Ane Kirstine*.

I 1831 blev Jørgen i Horsens viet til Karen Jørgensdatter, og den 13-JUN-1833 flyttede parret med deres ældste datter Kathrine Elisabeth fra Horsens til Eriksnavr, der ligger i Hatting sogn, Hatting hrd.. Her ses familien ved FT 1834 i et hus i *Erichsnaur Skov: Jørgen Christoffersen Liehme* (37 år), *Huusbeboer og Skovfoged for Bygholm Gods*, hans hustru Karen (26 år) og deres 2-årige datter *Catrine*. Hos dem boede også en 16-årig ugift tjenestepige *Ane Catrine Thomasdatter* samt *Peder Lauersen Hald* (55 år), der nævnes som et i *Pastoratet omgaaende Almissem.*

Ægteparret fik i alt 7 børn, bl.a. et par tvillinge-piger der døde h.h.v. 30 og 38 timer efter fødslen.

Jørgen demitteredes som *Udtjent Kyrassér* den 31-MAR-1835, 39 år gammel.

Ved FT 1840 boede familien endnu i *Skovfogedhuset* under Bygholm Gods i Eriksnavr sogn, men flyttede året efter til Korning sogn²⁾ i Hatting hrd. Her boede Jørgen i Merring by ved FT 1845, hvor han nævnes som *Indsiddet*, og hvor datteren Bodil Sophie Jørgensdatters konfirmeredes 1848.

Jørgen var 1818-1835 hvervet til Slesvigske Kyrassérregiment, om hvilket der er skrevet følgende³⁾:

1) 66 3/4 tomme = ca. 1,75 m

2) Til- og afgangslister

3) Vejle Amts Årbog 1981, side 132ff

Den nye hærlov af 25-JAN-1816 havde fastsat en eskadron til 4 overofficerer, 11 underofficerer, 2 trompe-tere og 114 menige. Der skulle være 4 eskadroner i et regiment, hvis fulde styrke således blev på 664 mand, hvortil kom 301 stamheste og 288 heste ude i distriktet, som kun blev indkaldt i øvelsestiden. Uniformen bestod dengang af en hvid kjole med lyseblå krave og ærmeopslag, blå epauletter med sølvstrib, hvide knapper og lyseblåt foer, lange blå benklæder, bandoler med patronstaske, hjælm med en mægtig uldkam (raupehjælm), hvide kravehandsker og en livrem med to sabelbæreremme til rytterpallasken, som sammen med to pistoler udgjorde bevæbningen. Regimentets heste blev indkøbt af en remontekommission i Kiel, der rejste landet rundt for at

udvælge dem, efter at have annonceret sin ankomst. Det fremgår af annoncen, at hestene skal måle 10 kvarter, to tommer (godt 1,61 m), være mellem 4-6 år gamle og "have et forholdsmæssigt hoved, der er godt forenet med en velrejt hals, en høj skarp manke, en velsluttet krop, flade fastliggende og kraftige bove, lige ryg og lænd samt et tilrundet og nogenlunde lige kryds, velstillede og stærke ben, et let, lige og kraftfuldt fodskifte".

Kyrassérregimentets 4. eskadron var indkvarteret i Vejle, medens 1. 2. og 3. eskadron lå i Horsens. Både officerer og menige kyrassérer var indkvarteret hos private i Horsens-området, og til dækning af disse omkostninger ydedes "Kvarterpenge". En menig kyrassér udbetaltes årligt 6 Rbdl. 8 Sk. (Rigsbankdaler og Skilling), og for hans hest ydedes 4 Rbdl. 77 Sk.. For de gemene hvervedes korn udbetaltes også 6 Rbdl. 8 Sk.. En beregning over omkostningerne i 1819 ved indkvartering af 22 officerer (inkl. dyrlæge og kirurger) og fordeling af underofficerer og menige på 158 husstande viser, at an total på 3391 Rbdl. 34 Sk. sølvværdi. Men til dette kom et beløb til eksercerskolen, som i 1829 var på 545 Rbdl. 68 Sk. sølvværdi til dækning af omkostningerne ved fourage til 36 heste, kvarterer for 1 officer, 2 underofficerer og 36 menige kyrassérer samt staldrum for 44 heste.

For menige kyrassérer gik dagen med at røgte hesten, røre den og ride remonter til. Dertil kom øvelser i hugning og skiveskydning, svømning og eksercits på eksercerpladsen. En gang om året, i MAJ måned, holdtes øvelser med deltagelse af regimentets 4. eskadron fra Vejle.

39. Johanne Marie Nielsdatter, født 1798 Bjerre sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, døbt 04-NOV-1798 Bjerre sogn, død 20-AUG-1861 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 25-AUG-1861 Ølsted sogn. Viet (2) 11-AUG-1833 Ølsted Kirke Morten Rasmussen, barn: Niels Mortensen døbt 31-MAR-1834.

Johanne blev efter hjemmedåb 07-OKT-1798 fremstillet i Bjerre Kirke: *var Ind=Siddere Niels Puusholms og Hustrues, Stine Rasmus-Daatters Barn af Nør=Bierre i Kirke, som forhen ved Hjemme=Daab den 7de Octobr var kaldet Johanne Marie.* Johanne blev i kirken båret af Søren Jacobsens hustru i Barrit, og fadderne var Jens Jørgensen, Oluf Jensen, Hans Thøgersen, Lars Olufsens Datter Maren, alle af Nørre Bjerre.

I Vejle amts journal¹⁾ ses i 1830: *Nederbjerre. Johanne Marie Niels^d indleverer en Døbeattest med Anmodning at Kyrasseer Liime i Horsens maa tilpligtes at yde et aarligt Bidrag til hans med hende avlede uægte Barn.*

Vejle amt sendte herefter brev til *Slesvigske Cyrasseer Regiment* med følgende indhold: *Da Regimentet af vedf: Døbeattest behageligst vil erfare, at en Currasseer Liime er udlagt som Barnefader til det af Fruentimmeret Johanne Marie Niels^d i Nederbjerre fødte uægte Barn, saa skulde jeg tjenstligst anmode om at benævnte Currasseers Erklæring om han vedkjender sig Paterniteten maatte indhentes og tilstilles mig tilligemed Bilaget.*

Regimentet svarer på brevet 18-JAN-1831: *Det Slesvigske Currasseer Regiment har i Anledning af et fra Fruentimmeret Johanne Marie Niels^d i Nederbjerre indkommet Andragende om at Currasseer Lihme maa tilpligtes at yde et aarligt Bidrag til deres sammenavlede uægte Barn, tilmeldt mig at benævnte Currasseer erkjender Paterniteten og at hans Douceurpenge skal vorde udbetalt til Barnets Underholdning.*

Johanne rejste fra Bjerre sogn til Ølsted sogn og blev 1833 i Ølsted Kirke gift med Morten Rasmussen, der var født 1785 i Løsning sogn. Ved vielsen blev deres alder opgivet som hhv. 35 år og 48 år.

Ved FT 1834 ses Johanne og Morten i Ølsted sogn, hvor de bor med Johanne's 4-årige datter Ane Kjerstine, der nu kaldes *Kirstine Nielsdatter*. Ved FT 1855 ses ægteparret også Ølsted sogn - nu på aftægt hos Johannes datter, *Ane Kjerstine* (ane 19) og dennes mand, *Hans Pedersen Dalby* (ane 18).

Johanne døde i 1861, og præsten har i kirkebogen tilføjet *død af Saar i Halsen*.

40. Christen Nielsen Degn, Gaardmand, født 1757 Morsbøl i Grindsted sogn, Slavs hrd, Ribe amt, døbt 27-FEB-1757 Grindsted sogn, død 24-MAR-1836 Morsbøl, Grindsted sogn, begravet 01-APR-1836 Grindsted sogn. Viet (1) Grindsted Kirke 14-APR-1800 Ane Marie Nielsdatter, barn: Niels Christensen døbt 01-NOV-1801. Viet (2) Grindsted Kirke 19-JUN-1803 Christine Hansdatter, børn: Anne Marie Christensdatter døbt 22-APR-1804, Niels Hansen Christensen døbt

¹⁾ Kategori L = Skilsmisse Sager, Hor, Leiermaal og Opfostringshjelp, lb. nr. 125, 24-NOV-1830

10-OKT-1807, Hans Christensen døbt 17-JAN-1814, Maren Kjerstine Christensdatter døbt 16-OKT-1816, Niels Christian Christensen døbt 04-MAR-1821, Niels Christensen døbt 23-NOV-1823, Mette Marie Christensdatter døbt 30-MAR-1828.

Christen fødtes i Morsbøl i Grindsted sogn: *Dominica Invocavit, 27. februar 1757, døbt Niels Deins Søn i Morsbøl CHRISTEN. Margrethe Lisbeth Brach holdt huen. Faddere: Ebbe Andersen af Horsbøl, Niels Jørgensen ibid., Niels Borresen, Niels og Karen Madsdatter og Lisbeth Nielsdatter.*

Ved FT 01-JUL-1787 boede den da 30-årige Christen i Morsbøl hos moderen Engel Christensdatter, der var enke efter første ægteskab.

I 1790 fik Christen skøde på ejendom, som hans forældre indtil da havde haft i fæste. Han var den ene af de to, der ved Morsbøl bys udskiftning 1795, flyttede uden for byen.

Christen's første hustru Ane Marie Nielsdatter siges ved vielsen 1800 at være fra Horsbøl, der også ligger i Grindsted sogn. Ægteparret fik 1801 sønnen Niels, der dog allerede begravedes 20-DEC samme år; kun 2 måneder gammel.

Ved FT 1801 bor Christen stadig i Morsbøl. Han nævnes hér som bonde og gårdbeboer, og hans alder opgives at være 40 år, medens hustruen Ane Marie Nielsdatters alder siges at være 29 år. Hos ham bor hans 81-årige moder Engel på aftægt, samt hans søster Sidsel (48 år) og broder Niels (28). Endelig ses også Kirstine, der er 14 år og tjenestepige.

Hustruen Ane døde og begravedes i MAR-1803, og ved denne lejlighed blev hendes alder opgivet som 33 år; altså født omk. 1770. Tre måneder efter sin hustru død giftede Christen sig med den 19-årige Christine Hansdatter, der var 26 år yngre end han selv. Deres forlovelse er indført i Grindsted sogns kirkebog:

Vi underskrevne Enkemand Christen Nielsen Degn og Pige Christine Hansdatter fra Morsbøl bevidner herved at have besluttet Ægteskab med hinanden ligesom vi underskrevne Niels Bundesen af Horsbøl og Søren Nielsen Bredal af Grindsted som forlovere for bemeldte Personer indestaar for at disse forlovede ej ere beslægtede - At de ere fri for al anden Ægteskabsløfte samt at den i Loven som paa nogen maade forbyder deres besluttede Ægteskab. Grindsted Præstegrd. d/ 18. Maj 1803.

Både Christen og Christine Hansdatter underskrev ovenstående *med ført Pen*, medens forloverne selv underskrev. Endvidere har præsten i kirkebogen noteret, at der var fremlagt kvittering for betaling af arv til arvingerne efter Christen's første hustru.

Ved FT 1834 ses Christen Nielsen (78 år) og hustruen Christine Hansdatter (48 år) samt sønnerne Niels Christian (14 år) og Niels (11 år) boende i Morsbøl hos deres 17-årige datter Maren, der sammen med sin ægtemand Hans Pedersen fra Hejnsvig (30 år) havde overtaget gården.

Christen blev 79 år gammel og døde 1836 som *Aftægtsmand* i Morsbøl. Datteren *Maren* og hendes ægtefælle *Hans* byttede i 1840 gård med Hans Mogensen Jensen fra Nollund, og familien flyttede derfor til Nollundvej 130.

41. Christine Hansdatter, født 1783 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 28-DEC-1783 Ansager Kirke, død 28-SEP-1854 Ll. Grønlund, Lindbjerg Mark, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, begravet 03-OKT-1854 Ølgod sogn. Viet (2) Ølgod Kirke 16-JUL-1837 Peder Iversen.

Christines dåb er 1783 indført i Ansager sogns kirkebog: *Søndag imellem Juul og Nye Aar d 28 December Hans Madsen og Maren Nielsdaatters Daatter døbt og kaldet Christine baaren af Hr. Fabricius kæriste [præstens hustru]. Faddere: Niels Thomsen, Mads Thomsen og Thomas; Jeppe Møllers Kone; Jørgen Pedersens Kone og Mads Østergaard Anna.* Christine's søster Ellen var blevet døbt året før og da *baaren af sin Stifmoder Christina Jensdaatter*, der faktisk var pigernes stedmormor, og det er sandsynligt, at Christine blev opkaldt efter hende.

Hun blev konfirmeret 31-MAR-1799 i Ansager Kirke, og hun var kun 19 år gammel, da hun 1803 giftede sig med den 26 år ældre enkemand Christen Nielsen Degn.

Efter dennes død 1836, rejste Christine året efter fra Grindsted til Lindbjerg Mark i Ølgod sogn, hvor hun giftede sig med enkemand (for anden gang) Peder Iversen, der var 56 år gammel og født i Tofterup i Starup sogn som søn af Gårdmand Iver Hansen.

Ved FT 1850 bor Christine på aftægt i *Lindbjerg Mark* hos Niels Christian Christensen, der er hendes søn af første ægteskab. Hun nævnes som *Enke, Aftægtskone* og 65 år gammel. Hun bor sammen med en 17-årig ugift Mette Marie Nielsdatter, der nævnes som *Pleiedatter i Barns Sted* og født i Grindsted sogn.

Christine nævnes ved begravelsen 1854 som *Aftægtskone* og død af *Alderdom*.

42. Peder Andersen Thorlund, Gaardmand, født 1784 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 29-FEB-1784 Ølgod sogn, død 30-APR-1831 Thorlund, Ølgod sogn, begravet 02-MAJ-1831 Ølgod sogn, viet 19-APR-1812 Ølgod Kirke Ellen Knudsdatter, børn: Maren Pedersdatter døbt 15-OKT-1812, Mads Pedersen Thorlund døbt 08-MAJ-1815, Ingeborg Pedersdatter døbt 13-SEP-1817, Ellen Margrethe Pedersdatter døbt 16-NOV-1819, Kirstine Pedersdatter døbt 15-MAJ-1821, Anne Marie Pedersdatter døbt 04-MAR-1825, Anders Pedersen Thorlund døbt 16-NOV-1828.

Peder blev døbt i Ølgod Kirke: *1784 d. 29 feb. døbt Anders Thorlunds og Maren Pedersdaatters barn som blev kaldet Peder. Jomfru Holm, børnenes læremester paa Lindbjerg, bar barnet. Testes: Hans Møller af Lindbjerg Mølle, Jens Madsen Ladefoged på Lindbjerg, Peder Madsens hustru Appelone Nielsdatter af Vester List.*

Den 3-årige Peder boede ved FT 1787 hos sine forældre på *Thorlundgaard* i Ølgod sogn. Hans far, der var fæster af Thorlundgaard, døde året efter, og ved FT 1801 boede den da 16-årige Peder hos sin mor Maren Pedersdatter og dennes anden mand Mads Christensen, der 1789 havde overtaget fæstet af Thorlundgaard, som han frikøbte i 1791.

I 1811 købte Peder gården af sin stedfar, og samme år købte Peder den næved liggende gård *Smaanæring* af Niels Hansen Simmelgaard for 1100 rdl.

Året efter blev *Ungkarl Peder Andersen af Thorlund* gift i Ølgod Kirke med *Pigen Ellen Knudsdatter af Ølgod sogn*, der havde sin far Knud Jørgensen Tranbjerg som forlover.

Peder døde i APR-1831, men da *der for nogen Tid siden havde hersket smitsom Sygdom heri Strevbogaarden, af hvilken Aarsag Skifteretten ikke før har kunnet fremme Forretningen*, blev registreringen af boet først gennemført 24-JUN-1831. Som lavvæрге for enken Ellen Knudsdatter mødte hendes far, *Gaardmand Knud Jørgensen Tranberg af Agersnap*, og som formynder for børnene blev beskikket *Gaardmand Mads Pedersen af Heibøl*.

Thorlundgaard blev vurderet til 300 rbdl., og den mindre gård *Smaanæring* blev vurderet til 200 rbdl. Af kreaturer var der 9 køer, 3 kvier, 3 kalve, 2 gamle hopper, 1 plæg, 14 får, 2 grise og en gammel so. Løsøret, hvori bl.a. fandtes 2 *Stripper*¹⁾ og 1 *Skjæggemand*²⁾, blev opgjort til ialt 200 rbdl., og boets samlede indtægter var på 1120 rbdl..

Boets gæld var på 850 rbdl., hvoraf svigerfaderen var den største kreditor med et tilgodehavende på 103 rbdl.. Boet afsluttedes 30-JUN-1831 med, at enken Ellen Knudsdatter blev ejer af Thorlundgaard og fik halvdelen af boets overskud på 270 rbdl..

Til hver af de to sønner blev 29 rbdl. 5 mk. og 6 2/9 sk., medens de fem døtre måtte nøjes med halvdelen af dette, nemlig 14 rbdl. 5 mk. og 11 1/9 sk. *Desuden lovede Enken at give de Umyndige en anstændig og christelig Opdragelse, indtil de vorde 18 Aar gamle, imidlertid nyde de ingen Rente af deres Arvemidler. Fremdeles skjænkede og gav Enken enhver af Sønnenne ved 18 Aars Fylde et Lag Kirkeklæder og hver af Døttrene til samme Tid et Lag Kirkeklæde, 1/2 Sengeklæder af Værdie 10 Rdl. HC eller 16 Rbdl. Sølv, samt frit Bryllup, hvis Størrelse og Beskaffenhed dog alene skal overlades til Enkens Forgodtbefindende. Enken underskrev skiftet m.f.p.*³⁾

43. Ellen Knudsdatter, født 1795 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 15-FEB-1795 Ølgod sogn, død 17-SEP-1839 Ølgod sogn, begravet 22-SEP-1839 Ølgod sogn. Viet (2) 20-NOV-1831 Ølgod sogn Jørgen Nielsen Haahr, børn: Pe-

1) Strippe = lille kar af træstaver, hvor en af disse er forlænget som hank. F.eks. som malke-spand

2) En korthalset, tykbuget stendunk til øl eller brændevin; på ældre typer var halsen formet som, eller bar en afbildning af et skægget hoved

3) m.f.p. = med ført pen

der Jørgensen Haahr døbt 23-SEP-1832, Knud Jørgensen Haahr døbt 29-JUN-1834, Nikoline Kirstine Jørgensdatter Haahr døbt 23-JUN-1837¹⁾, Nikoline Kirstine Jørgensdatter Haahr døbt 25-FEB-1839.

Ellens dåb er indført i Ølgod sogns kirkebog: *1795 d. 15 feb. blev Knud Jørgensen og hustru Ingeborg Pedersdatter fra Agersnap deres datter, der tilforn var hjemmedøbt og kaldet Ellen, båret til kirke af Jørgen Hansen Tranbjergs hustru. Faddere var Christen Hansen fra [Heaune?], Niels Madsens hustru fra Medum, Peder Madsens søn Niels fra Vester List og min pige Kirstine Nielsdatter.*

Hun blev enke på Thorlundgaard i 1831, hvor hendes mand Peder Andersen Thorlund døde. Fire måneder senere giftede hun sig med sin morbrors søn, fætterren Jørgen Nielsen Haahr, der var født 30-MAJ-1806 på gården *Vesterlist* i Ølgod sogn. Jørgen Nielsen Haahr var ved vielsen ungkarl og tjente på gården *Forsomho*.

Ved FT 1834 boede Ellen (39 år) på Thorlundgaard med hendes anden mand Jørgen Nielsen Haahr (26 år). Hos dem boede børnene af Ellens første ægteskab samt sønnen af hendes andet ægteskab, Peder Jørgensen Haahr (2 år).

Ellen blev mor til 11 børn. Med sin første ægtefælle Peder Andersen Thorlund fik hun 2 drenge og 2 piger, og i ægteskabet med Jørgen Nielsen Haahr fødte hun 5 piger og 2 drenge.

Hun døde 1839 og blev begravet som *Jørgen Nielsen Haahrs kone af Torlund, 45 Aar gammel*. Boet efter Ellen registreredes 16-OKT-1839, og *Som Tilsynsværge for de Umyndige [børn] af begge Ægteskaber var Gaardmand Knud Jørgensen Tranberg af Agersnap tilstede, ligesom han og lovede at paasee den fra-værende Søns Tarv og Bedste.*

Blandt det registrerede løsøre ses 1 *Viseværk*²⁾ vurderet til 2 rbdl., 1 *Kakkelovn* vurderet til 6 rbdl. 1 *Dosin Træskeer*, ½ *Dosin Knive*, ½ *Dosin Gafler*, 2 *Sølv Spiseskeer*, 2 *Do Theskeer*. Af kreaturer på Thorlundgaard var 3 hopper, 1 stud, 4 studekalve, 2 kvier, 9 køer, 2 svin, 8 får, 7 lam og 1 bistade. *Den afdødes Kiste [skibskiste?]* og *Klæder* blev vurderet til 10 rbdl.. Thorlundgaard med tilhørende ejendomme blev vurderet til 850 rbdl., og den samlede vurdering lød på 1133 rbdl..

Enkemanden Jørgen Haahr Nielsen accepterede denne vurdering, medens børnenes tilsynsværge, Knud Jørgensen Tranbjerg, nægtede at underskrive vurderingen. Ved det efterfølgende skiftemøde 09-NOV-1839 erklærede Knud Jørgensen Tranbjerg *sig misfornøjet med den foretagne Taxation over Boets faste Eiendomme og Løsøre, som han paastod ikkun at være det halve af den samlede Værdie.*

Der blev da afholdt en *Om-Taxationsforretning*³⁾ i *Stervboet i Anledning af indkommen besværing fra de umyndige Børns Værge Selveiergaardmand Knud Jør-*

¹⁾ Død året efter, begravet 28-JAN-1838

²⁾ Et stucur

³⁾ Den 19-NOV-1839

gensen Tranberg, over den af sognefoged Anders Mortensen og Jens Nielsen af Gammelgaard den 16de f.M. over Boets faste og løse Eiendele forfattede Taxationsforretning, som Værgen ansaae at være alt for lav.

Den nye vurdering blev foretaget af fire af retten udpegede *Over-taxationsmænd*, og resultatet af denne vurdering viste, at Knud Jørgensen Tranbjerg havde ret, da han mente, den tidligere vurdering var alt for lav. Fra i første omgang at være vurderet til 1133 rbdl., blev den nye vurdering på ikke mindre end 3230 rbdl.

Udgifterne beløb sig ialt til 1911 rbdl.- herunder var afsat 30 rbdl. til ægtemanden Jørgen Nielsen Haahrs egen begravelse. Ved det endelige skifte 19-DEC-1839 fik Jørgen Nielsen Haahr halvdelen af boets overskud (659 rbdl. 4 mk. og 2 sk.) og resten blev delt ligeligt mellem børnene af Ellen Knudsdaters to ægteskaber med 93 rbdl. 4 mk. og 9 5/7 sk. til hver af sønnerne og 46 rbdl. 5 mk. 4 6/7 sk. til hver af døtrene. *Fremdeles skænkede Enkemanden hver af Børnene i begge Ægteskaber 2 Lag Klæder saaledes at det ene Sæt af Sønnernes bliver 1 Frakke 1 par boxer og 1 Vest og det andet Sæt 1 Trøie 1 par boxer og 1 Vest Sønnernes Klæder skal være ægte farvet i en Kjøbstad [!]* Desuden ville Jørgen Nielsen Haahr forære sin egen datter Nikoline Kirstine, når denne fyldte 18 år, *½ Senge Klæder og frit Bryllup i Tilfælde af Giftermaal.*

Enkemanden Jørgen Nielsen Haahr giftede sig igen 05-MAJ-1840 i Tistrup sogn med den 21-årige Marie Hansdatter smst. Han døde 80 år gammel 15-MAJ-1885 som *Aftægtsmand paa Thorlundgaard.*

44. Herman Nielsen, Bonde og Gaardbesidder, født 1775 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 11-JUN-1775 Grimstrup Kirke, død 11-OKT-1840 Grimstrup, Grimstrup sogn, begravet 18-OKT-1840 Grimstrup sogn. Viet (1) 18-OKT-1803 Grimstrup Kirke Mette Poulsdatter, børn: Niels Hermansen døbt 01-AUG-1805, Ana Hermansdatter døbt 15-NOV-1807, Mette Marie Hermansdatter døbt 12-NOV-1809, Maren Hermansdatter døbt 18-MAJ-1812, Anna Kirstin Hermansdatter født 25-JUL-1814. Viet (2) omk. 1814¹⁾ Bodil Poulsdatter, børn: Poul Silassen Hermansen døbt 23-JUN-1816, Jens Peder Hermansen døbt 26-APR-1818, Thomas Auctrup Hermansen døbt 26-DEC-1819, Niels Sillassen Hermansen døbt 02-DEC-1821, Mette Hermansdatter døbt 19-JUN-1825, Ane Marie Hermansdatter døbt 02-SEP-1827.

Herman blev født 1775 Grimstrup sogn: *Festo Trin. 1775 [11-JUN] blev Niels Hermansens søn i Grimstrup døbt og kaldet HERMAN. Sørenns Pige Charlotte Amalie fra Eidrupholm bar ham.* Dåbsfadderne var Hans Laugesen, Kirsten - Hermansdatter, Mourits Hermansen af Grimstrup.

I FT 01-FEB-1801 oplyses, at Herman var *25 Aar og Ugivt, Bonde og Gaardbesidder.* Han havde overtaget gården *Østergaard*, som efter hans fars død 1780 midlertidigt havde været overtaget af hans moder Mette Thomasdatter (ane 89) og

¹⁾ Første hustru døde 30-JUL-1814, og anden hustru får første barn 01-MAJ-1816

Herman's stedfader Jens Thomsen (ane 94). Disse to boede på aftægt hos Herman ved FT 1801 sammen deres 15-årige datter *Ingeborg Christiane* (ane 47).

Herman's første hustru Mette Poulsdatter (ane 45) døde 1814 og blev knapt 28 år gammel. Herefter giftede han sig med sin afdøde hustrus 24-årige søster Bodil Poulsdatter, som døde i Grimstrup 1829.

Sønnen Niels Hermansen (ane 22) overtog gården *Østergaard* efter sin far, og her boede Herman på aftægt i 1840, hvor han døde som 65-årig.

45. Mette Poulsdatter, født 24-SEP-1786 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 01-OKT-1786 Grimstrup Kirke, død 30-JUL-1814 Grimstrup, Grimstrup sogn, begravet 05-AUG-1814 Grimstrup sogn.

Mette blev født 1786 i Grimstrup sogn: *Dom. 16. post. Trin. 1786 Loed Poul Sillesen og Hustru Anne Jensdatter af Rovsthøje en Datter døbe, som blev født Mandag 24. September, kaldet METTE. Faddere: Jens Christensens Hustru i Rovsthøje bar Barnet, Niels Villadsen i Aare, Peder Sørensen og Hustru i Rovsthøje, Jeppe Jensen i Rovsthøje.*

Hun blev knapt 28 år gammel, idet hun døde 1814 kun fem dage efter at have født datteren Anna Kirstin.

46. Niels Jensen, Gårdmand og Smed, født 1767 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 08-JUN-1767 Vester Nykirke sogn, død 23-NOV-1856 Omme, Vester Nykirke sogn, begravet 30-NOV-1856 Vester Nykirke sogn, viet 30-OKT-1806 Grimstrup sogn Ingeborg Cristiane Jensdatter, børn¹⁾: Anna Nielsdatter døbt 10-NOV-1811, Jens Smed Nielsen døbt 05-DEC-1813, Søren Peder Nielsen døbt 22-AUG-1818, Mette Maria Nielsdatter døbt 01-APR-1821, Thomas Nielsen døbt 12-APR-1825, Marianne Nielsdatter døbt 27 APR-1828.

Niels blev ved sin dåb 1767 båret af Anders Jacobsens hustru i Størsbøl, og hans faddere var Christen Madsen, Peder Nielsen, Jens Jensen, Mikkel Andersens Datter Maren, Christen Madsens Hustru, alle af Omme.

Den 03-APR-1785 blev den 17-årige Niels, samme dag som sin et år yngre bror Tøger, konfirmeret i Vester Nykirke kirke, og ved sessionen fem år senere måles hans højde til $60\frac{1}{2}$ tomme²⁾ = ca. 1,58 m.

Ved FT 1787 boede Niels Jensen og broderen Tøger hos forældrene i Omme, og deres alder opgives da som h.h.v. 21 år og 19 år. Hos familien boede også smedevsvend Herman Jensen (33 år) og faderens søster Ingeborg Nielsdatter (76 år), der var enke efter andet ægteskab og *Knipler*.

Også ved FT 1801 boede Niels (35 år) i Omme. Han var da endnu ugift og havde sine forældre boende på aftægt.

¹⁾ Alle børn er døbt i Vester Nykirke sogn

²⁾ Lægd 37, Vester Nykirke sogn, Hovedrulle 1790

Niels Jensen og Ingeborg Christiane Jensdatter blev 1806 viet i *Grimstrup sogn*, mens alle deres seks børn er fundet døbt i nabosognet *Vester Nykirke* - begge sogne ligger i Skast hrd i Ribe amt.

Og ved FT 1834 findes *Gaardmand og Smed Niels Jensen [på] en Gaard i Omme Bye*. Han er da 67 år, og hustru *Ingeborg Christiane Jensdatter* er 49 år. Deres ældste søn *Jens* (21 år) er i *Smedelære hos Faderen*. Af ægteparrets øvrige børn er nævnt *Søren Peder* (16 år), *Mette Marie* (14 år), *Thomas* (9 år) og *Marianne* (6 år).

Niels og Ingeborg ses i FT 1850 stadigt i Omme, hvor deres alder opgives som hhv. 83 og 65 år. Jens blir' enkemand i 1863 og nævnes også sådan i FT 1855, hvor alderen opgives til 88 år. Niels dør året efter som 89-årig, og var da *Aftægtsmand* hos sønnen, *Gaardmand og Smed Jens Nielsen* i Omme, *Vester Nykirke sogn*.

47. Ingeborg Christiane Jensdatter, født 1785 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 24-JUL-1785 Grimstrup Kirke, død 26-FEB-1853 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, begravet 06-MAR-1853 Vester Nykirke sogn.

Ingeborg var halvsøster til Herman Nielsen (ane 44), idet de havde samme mor. Ved Ingeborg's dåb blev hun *baaret af Sig. Tranbergs Datter af Endrupholm Mølle*, og hendes faddere var *Thomas Rasmussen, Herman Pedersen, Hans Pedersen, Hans Laugesens Datter Mette og Mourits Hermansens Kone, alle af Grimstrup*.

Begravelsen i 1785 ses i kirkebogen for Vester Nykirke sogn og da ses, at Ingeborg blev 67½ år gammel.

48. Anders Hansen, Husmand, født 1751 Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 08-APR-1751 Hallund sogn, død JUL-1800 Hollensted, Hallund sogn, begravet 27-JUL-1800 Hallund Kirkegård, viet 24-FEB-1788 Hallund Kirke Anne Christensdatter, børn: Hans Andersen (Holm) døbt 04-JAN-1789, Christen Andersen døbt døbt 15-JUN-1794.

Anders blev døbt i Hallund sogn: 8. April - Skærtorsdag - 1751 døbt Soldat *Hans Andersens og Sidsel Christensdatter af Hallund deres barn navnlig ANDERS*. Ved dåben var fadderne Lars Christensen af Heegaard, Lars Rasmussen, Thomas Olesen, Maren Vognsdatter og Mette Christensdatter.

Som 20-årig blev Anders konfirmeret i Hallund Kirke: 1771 Konfirmeret - *Dominica Qvasimodogenita [1. søndag efter påske] Hans Andersen en søn ANDERS af Hollensted*.

Ved skiftet 1785 efter faderen Hans Andersen tjente Anders i *Hæbbelstrup*. Den 20-JAN-1788 blev Anders troløvet til pigen Anne Christensdatter af Hollensted, og de havde som forlovere *Jens Jørgensen af Klemgaard og Christen Pedersen i Nørgaard*.

Anders Hansen i Hollensted [blev begravet] Dom: 7. efter Trinitatis - 49 aar gl.

49. Anne Christensdatter, født 1760 Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 28-SEP-1760 Hallund sogn, død 08-AUG-1826 Hollensted, Hallund sogn, begravet 13-AUG-1826 Hallund sogn. Viet (2) 28-DEC-1800 Hallund Kirke Christen Frandsen.

Anne blev døbt i Hallund Kirke: 28. September - 17. Søndag efter Trinitatis - 1760 døbt Christen Christensen Møller af Hollensted og Maren Hansdatter deres barn ANNE, og hendes faddere var Niels Jensen Ørum, Karen Vognsdatter, Thomas Andersen og Ane Jensdatter. Hendes konfirmation fandt sted 06-APR-1777 i samme kirke.

Ved FT 1787 bor Anne (26 år og ugift) hjemme hos faderen i Hollensted by.

Ægtefællen Anders Hansen døde i JUL 1800 og i DEC samme år giftede Anne sig med Christen Frandsen, der var født i Hallund sogn 1774. Ægteparret ses ved FT 1801 boende i *Hollensted Bye*: Christen Frantzsen (26 år) nævnes som *Huusmand og Gevorben Soldat* og Anne Christensdatter (40 år) med sin 6-årige søn Christen af ægteskabet med Anders Hansen.

Christen Frandsen overlevede Anne og døde 04-DEC-1839 i Hollensted, og ved hans begravelse i Hallund sogn 15-DEC-1839 nævnes han som *Husmand og Almisseelem*.

50. Anders Christensen, Selvejergaardmand, født 1755 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring døbt 06-APR-1755 Vrejlev sogn, død 03-JAN-1818 Poulstrup, Vrejlev sogn, begravet 11-JAN-1818 Vrejlev sogn, viet 12-DEC-1790 Vrejlev sogn Else Christensdatter, barn: Christen Andersen døbt 20-NOV-1791, Christian Andersen døbt 12-JAN-1794, Anne Andersdatter døbt 02-OKT-1796, Maren Andersdatter døbt 29-JUN-1800, Jens Andersen døbt 07-APR-1806.

Anders blev født 1755 og ved dåben i Vrejlev Kirke var fadderne Maren Thomasdatter fra Aarup, Christen Christensen, Bodil Thomasdatter, Niels Jensen i Gunderup og Johanne Thomasdatter i Poulstrup.

Ved FT 1787 bor Anders (32 år og ugift) hos sin 39-årige også ugifte ældre bror *Gaardmand Thomas Christensen i Poulstrup Bye* i Vrejlev sogn. Anders nævnes som *Hosbondens Søkende og Land Soldat*. Også de to brøders søster *Giertrud*

Hallund Kirke

(37 år) bor på gården med sin 4-årige *uægte* søn *Christen*. Hos familien bor endvidere tjenestefolkene Niels Pedersen (12 år) og Johanne Nielsdatter (38 år).

Ved FT 1801 ses *Huusbonde og Bonde Anders Christensen* (48 år) og *Hans Kone Else* (36 år) boende i Poulstrup by med deres fire ældste børn. Hos dem bor også Jens Bertelsen, der er 25 år og *Ugift Tienestkarl og Soldat*.

Anders fik antagelig skøde på gården i 1807, da *Vrejlevkloster*¹⁾ udskiftede sit fæstegods²⁾. Anders og hans hustru var fætter og kusine, idet deres mødre var søstre (ane 101 og ane 103).

51. Else Christensdatter, født 1763 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 02-OKT-1763 Vrejlev Kirke, død 30-DEC-1834 Gunderup, Vrejlev sogn, begravet 06-JAN-1835 Vrejlev sogn.

Else blev født 1763 og ved dåben i Vrejlev Kirke var fadderne Maren Nielsdatter fra Poulstrup, Christen Bertelsen fra Poulstrup og Kirsten Larsdatter fra Høgsted.

Hun fortsatte driften af gården efter sin mands død indtil 1832, hvor den ældste søn Christen³⁾ overtog gården.

Ved FT 1834 boede Else stadig hos sønnen Christen og nævnes som *Enke og Aftægtskone*. Ved denne folketælling, der afholdtes 18-FEB, angives Else's alder som 65 år (?), men ved begravelsen mindre end eet år senere, opgives alderen korrekt til 71 år: *Else Christens=Datter, Aftægtskone i Gunderup, 71 Aar*.

52. Niels Jensen (Krag), Indsidder og Arbejdsmand, født 1777 Store Karleby⁴⁾, Kirke Hyllinge sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, døbt 13-APR-1777 Kirke Hyllinge sogn, død 10-MAR-1845 Ejby by, Rye sogn, Voldborg hrd, begravet 16-MAR-1845 Rye sogn, viet 22-MAR-1807 Ejby sogn, Ramsø hrd., Roskilde amt Ellen Danielsdatter, børn: Rasmus Nielsen døbt 14-OKT-1807, Jens Nielsen døbt 26-MAR-1810, Christian Frederik Nielsen og Frederik Christian Nielsen⁵⁾ (tvillinger) døbt 17-JUL-1814, Karen Sofie Nielsdatter døbt 24-DEC-1816, Frederik Christian Nielsen døbt 30-MAR-1820, Kirsten Nielsdatter døbt 18-JAN-1823, Maren Nielsdatter døbt 26-AUG-1827.

Niels blev født 1777 i Kirke Hyllinge og døbt i kirken *Dom 2. p. pasche 1777 Gaardmand Jens Bertelsens søn Niels fra St. Carlebye baaret af præstens stuepige Dorte, fadd: Hagen Jensen, Peder Truelsen, Axel Jensen alle ibid*.

¹⁾ TRAP, bind 14, s. 312: Der 1809 ejedes af købmand Niels Friderichsen Hillerup

²⁾ Vrejlev-Hæstrup Lokalhist. Arkiv

³⁾ Vrejlev-Hæstrup Lokalhist. Arkiv: Sønnen Christen overtog 1832 gården efter sin mor, og drev den til omk. 1863

⁴⁾ Ved dåben 1777 siges Niels at være fra *Carlebye*, hvilket gentages ved hans begravelse 1845. Men i Lægdsrulle 47 (1796, nyt nr. 139) er Store Karleby overstreget, og i stedet er skrevet *Biltris*. St. Karleby ligger i Kirke Hyllinge sogn, medens Biltris ligger i Sæby sogn

⁵⁾ Frederik Christian, der var tvilling, døde 5 uger senere og begravedes 07-AUG i Rye sogn

Det oplystes 1796 i lægdsrulle 47 for Rye sogn, at Niels var 19 år gammel og 64 ¼" (168 cm¹⁾) høj. I 1803-rullen opgives Niels opholdssted som Eibye, og i senere ruller er noteret: *Jæger Rekrut 98, over... sep. 1805, afsked 1806*. Oplysningen om at Niels var *Jæger Rekrut* og i 1803 havde opholdssted i Ejby, gør det rimeligt at antage, at han også var den Niels Jensen, der var i Ejby by ved FT 1801. Her nævnes han som *Niels Jensen, 24 år, Jæger i tjeneste hos Rasmus Andersen, Bonde og Gaardbeboer*.

Niels og Ellen Danielsdatter blev gift i MAR-1807 i Ejby sogn i Ramsø hrd, mens deres første fælles barn, sønnen Rasmus, blev døbt i Lellinge sogn i Bjæverskov hrd - 6 måneder efter brylluppet. Herefter rejste ægteparret til Rye sogn i Voldborg hrd, hvor alle deres syv efterfølgende børn blev døbt.

Ved FT 1834 bor Niels og Ellen i 7. *Huus i Eibye Bye*. Deres alder er da opgivet som hhv. 57 og 54 år. Hos dem bor børnene Frederik Christian (15 år), Kirsten (11 år) og Maren (7 år).

Ved folketællingen 6 år senere boede *Arbejdsmand og Husmand* Niels og hustruen Ellen Danielsdatter i Ejby og var da h.h.v. 63 år og 60 år gamle. Sammen med dem boede børnene Sofie Nielsdatter (23 år) og Maren Nielsdatter (13 år).

Niels Jensen Krag ses i *Rye Bye* i Rye sogn ved FT 1845 som *Indsidder og Fattiglem, 68 Aar gammel* og *Hans Kone Ellen Danielsdatter, 64 Aar gammel*. Hos dem boede et plejebarn på 5 år ved navn *Niels Christiansen*, som kan have været et barnebarn.

Niels døde samme år og ved begravelsen 16-MAR-1845 oplyses i Rye sogns kirkebog: *Død af brystsyge. Indsidder i Eibye, født i St. Carleby, hvor hans fader Jens Bertelsen var Gmd. I Skifteprotokollen 12-MAR-1845 oplyses: at Niels Jensen Krag af Eibye den 10. dennes er afgaaet ved døden. Den afdøde var Fattiglem og efterlader intet*.

Både ved Niels's dåb og i hans lægdsrullepapirer nævnes hans far som Jens Bertelsen, men ved anmeldelsen af hans dødsfald og ved hans begravelse har Niels fået "Krag" føjet til efternavnet "Jensen". Dette tilnavn må have hængt på Niels siden 9-års alderen, hvor hans mor giftede sig med Niels's stedfar Lars Pedersen Krag (se mere herom under ane 26).

53. Ellen Danielsdatter, født 1781 Vedskølle, Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, døbt 02-SEP-1781 Herfølge-Sædder sogn, død 11-MAJ-1857 Lyndby sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, begravet 17-MAJ-1857 Lyndby sogn. (1) UBF Thomas Jensen, barn: Jens Thomasen døbt 23-JAN-1803.

Ellen fødtes i Vedskølle 1781 og blev døbt i Herfølge sogn: *Dom. 12 p. Trin: døbt Daniel Jørgensen Indsidders Datter ELLEN af Witschiølle, baaret af Forpagter Jacobsens Stuepige Dorthe Reinhardt fra Billesborg. Test: Hans Andersen Kroemands Hustrue af Herfølge, Hans Persens Qd [Quinde] af Witschiølle*.

¹⁾ Lademann's Leksikon 1987, bind 28 s. 204: Gammel dansk tomme = 2,6154 cm

Hun boede ved FT 1787 i Vråby By, Vråby sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt. Her blev hun opgivet som 6 år gammel, og hun boede med søsteren Marie (4 år) hos deres mor Cathrine Larsdatter, der nævnes som enke efter 1. ægteskab, *Inderste og lever af Almisse*.

Ved FT 1801 boede den 20-årige Ellen som ugift tjenestepige hos gårdmand Niels Jensen i Lellinge sogn i Bjæverskov herred. Der boede også den 24-årige karl Thomas Jensen, der to år senere tjente hos gårdmand Jens Hansen i Lellinge, da Ellen udlagde ham som far til hendes søn Jens. Den *Uægte* søn blev døbt i Lellinge Kirke: *3. Søndag efter Hellig Tre Konger, d. 23de Januar havde Ellen Daniels Datter af Lellinge en Søn Jens kaldet, til Daaben. Barnet er født Søndagen d. 16. Januar. Til Barnefader udlagde hun Karlen Thomas Jensen, tienende Jens Hansen Gaardmand i Lellinge. Drengen blev frembaaret af Møllerens Pige, Marie. Drengens faddere var Niels Jensens, Mads Andersens, Hans Olsens, Hans Nielsens og Smidden Niels Christensens Kone, alle af Lellinge.*

Ellen var 46 år gammel, da hun i Rye sogn 1827 fødte sit yngste barn, datteren Maren.

Efter hendes mands død 1845 er Ellen være flyttet til et andet hus i Rye by i Rye sogn, for ved FT 1850 ses Ellen (77 år) som fattiglem boende i Rye by hos *Husmand og Dagleier Hans Nielsen*. I samme hus boede da også den 87-årige enke *Cathrine Jørgensdatter* (ane 55), der også var fattiglem. Det var to svigermødre, der nu boede under samme tag, idet Ellen's søn *Christian Frederik Nielsen* (ane 26), der døde 1847, var gift med Cathrine Jørgensdatters datter *Nicoline Jørgine Pedersdatter* (ane 27).

Ellen døde 1857 i Lyndbye sogn i Voldborg hrd, og ved begravelsen nævnes, at hun var enke efter Niels Jensen. Hendes dødsfald blev anmeldt Skifteprotokollen 12-MAJ-1857, hvor det blev noteret, *at Fattiglem Ellen Danielsdatter af Rye ved døden er afgaaet 11. dennes*.

54. Peder Jensen, Husmand, Landsoldat og Matros, født omk. 1749¹⁾, død 01-MAR-1812 Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, begravet 08-MAR-1812 Rye sogn, viet 01-FEB-1789 Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt Cathrine Jørgensdatter, børn: Søren Pedersen født omk. 1794²⁾, Karen Pedersdatter døbt 08-MAJ-1794, Jens Pedersen døbt 07-AUG-1796, Kirsten Pedersdatter døbt 26-AUG-1798, Anders Pedersen døbt 28-JUN-1801, Inger Marie Pedersdatter døbt 12-JUN-1803, Maren Pedersdatter døbt 31-AUG-1806, Nicoline Georgine Pedersdatter døbt 14-JUN-1812.

Peder og Cathrine Jørgensdatter blev gift i Rye sogn 1789: *Trolovet 2. Juledag 1788 og viet 4. Søndag efter Hellig Tre Konger 1789 [01-FEB]*. Peder nævnes

1) Nævnes i FT 1801 Rye sogn som 52 år gl. og ved begravelsen 08-MAR-1812 som 63 år gl.

2) Nævnes ved FT 1801 som 7 år gl.

ved vielsen som *Ungkarl og Landsoldat af Rye*, mens *Cathrine Jørgensdatter* nævnes som *Pige af Ryegaard*; deres forlovere var *Gaardmand Jens Kruse i Rye og Fæstemøens Fader, Jørgen Simonsen Møllesvend i Dams Mølle alle boende i Wester Saabye*.

Da datteren *Kirsten* blev døbt 1798 nævnes *Peder* som *Matros*, og ved FT 1801 i Rye by, Rye sogn oplyses om *Peder*: *52 Aar, gift 1. gang, Huusmand og Dagleyer samt Betler og Cathrine Jørgensdatter, Hans Kone, 36 Aar, gift 1. gang*. Hos dem boede børnene *Søren* (7 år), *Karen* (6 år), *Jens* (5 år) og *Kirsten* (3år).

O p t e g n e l s e

på Folketallet i *Rye* Sogn under *Roskilde* Amt, saaledes som de
at være den 1ste Febr. 1801, tilligemed Forklaring om enhver Person's Stand
Embete og Hærringsvei, m. v.

Øernes og Steder- nes Navne, samt Fa- miliernes Antal.	Personenes fulde Navne i enhver Familie.	hvad enhver Person er i Familien.	Per- so- ner- nes Alder, det Sø- bende Al- ders Hæ- rings- net.	Ugift eller gift, og hvor ofte de have været i Egte- eller Eftestand.	Personenes Titel, Embete, Forretning, Haandværk, Hærrings- vei, eller hvad de leve af.
<i>Rye By</i>	<i>Mette Kirsten</i>	<i>Husbonde</i>	<i>76</i>	<i>3 1/2 Eftestab</i>	<i>Huusmand</i>
<i>26 Familie</i>	<i>Kirsten Mølle</i>	<i>Hans Kone</i>	<i>68</i>	<i>1 1/2 Eftestab</i>	
	<i>Anders Christensen</i>	<i>Husbonde</i>	<i>40</i>	<i>1 1/2 Eftestab</i>	<i>Huusmand</i>
	<i>Mette Jørgens</i>	<i>Hans Kone</i>	<i>38</i>		
	<i>Karen</i>	<i>Peters Datter</i>	<i>1</i>	<i>ugift</i>	
	<i>Jørgen</i>	<i>Peters Datter</i>	<i>40</i>		<i>vaagen og Husfæm</i>
	<i>Anders Christensen</i>	<i>Husbonde</i>	<i>52</i>	<i>1 Eftestab</i>	<i>Huusmand og</i>
	<i>Anders Christensen</i>	<i>Hans Kone</i>	<i>36</i>		<i>Dagleyer samt</i>
	<i>Søren</i>		<i>7</i>	<i>ugift</i>	<i>Betler</i>
	<i>Karen</i>	<i>Peters Datter</i>	<i>6</i>		
	<i>Jens</i>		<i>5</i>		
	<i>Kirsten</i>		<i>3</i>		

Familien ved folketællingen 1801

Peder døde i 1812: *Søndag d. 1ste Marti døde Husm. Jens Pedersen Matros i Rye gl. 63 Aar og blev begravet den 8de i samme måned*. NB: Præsten har byttet rundt på *Peders* for- og efternavn!

55. Cathrine Jørgensdatter, født omk. 1764¹⁾ Vester Såby, Kirke Såby sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, død 19-AUG-1850 Rye sogn, Voldborg hrd, begravet 25-AUG-1850 Rye sogn.

¹⁾ Ved konfirmation i Kirke Såby sogn 1783: 15½ år gl., FT 1787 Rye sogn: 21 år gl., FT 1801 Rye sogn: 36 år gl., FT 1834 Rye sogn: 68 år gl., FT 1845 Rye sogn: 80 år gl., FT 1850 Rye sogn: 87 år gl. og ved begravelsen 25-AUG-1850 Rye Kirke: 87 år gl.

Cathrine blev 1783 konfirmeret i Kirke Såby sogn den 1. søndag efter Påske, *Domin Quasimodogen*, hvilket det år var den 27-APR, og hun nævnes da som *Ane Cathrine Jørgens Datter, 15½ Aar*, mens hendes far omtales som *Huusmand Jørgen Simeon i Vester Såby*. Ved FT 1787 ses Cathrine på *Ryegaard* i Rye sogn, hvor hun nævnes som 21-årig ugift *MalkePige*.

Hun blev enke i 1812 - tre måneder før hun nedkom med datteren *Nicoline Georgine (ane 27)*.

Ved FT 1834 boede hun i Rye by og nævnes da som *Inderste og Fattiglem*, og hendes alder er 68 år. Hun bor hos *Husmand Hans Nielsen*, der er 44 år og dennes hustru *Birthe Kirstine Larsdatter*, der er 27 år. Ved FT 1845 boede Cathrine hos samme familie, og da er hun 80 år gammel, *Enke og Fattiglem, født i Såby sogn*.

Også ved FT 1850 bor den da 87-årige Cathrine hos ovennævnte familie. Nu er hendes hidtidige efternavn *Jørgensdatter* ændret til faderens efternavn *Simonsdatter*¹⁾. Cathrine har i huset fået selskab af *Ellen Danielsdatter*, der da var 77 år og også *Enke og Fattiglem*. Det var således to svigermødre, der nu boede under samme tag, idet Cathrine's datter *Nicoline (ane 27)* var gift med *Ellen Danielsdatters søn Christian Frederik (ane 26)*, der var død tre år forinden.

Cathrine døde 1850 af *Alderdøm*, og ved begravelsen omtales hun i kirkebogen som *fattiglem og enke efter husmand Peder Jensen i Rye*. Det nævnes også, at Cathrine var født i *Vester Såby i Kirke Såby sogn*, hvor hendes far var gårdmand *Jørgen Simonsen*. Cathrine blev 78 år gammel og havde levet som enke i 38 år.

56. Johann Joachim Georg Bechmann, Tømmersvend, født 12-SEP-1802 i Zarrentin²⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 15-SEP-1802 Zarrentin, død 05-FEB-1843 København, begravet 09-FEB-1843 Skt. Petri Kirke, viet 16-JAN-1829 Skt. Petri Kirke *Anne Kirstine Nielsen, børn*³⁾: *Wilhelmine Bechmann* født omk. 1823, *Carl Heinrich Georg Bechmann* døbt 31-MAJ-1829, *Johann Friederich Bechmann* døbt 14-AUG-1831, *Christian Ludvig Eduard Bechmann* døbt 24-MAJ-1835, *Adolph Jacob Wilhelm Bechmann* døbt 07-JUL-1839.

Johann blev født *in Zarrentin im Grossherzogthum Mecklenburg Schwerin*⁴⁾ og døbt 15-SEP-1802: *Der Zimmermeister aus Zarrentin Johann Heinrich Jacob Beckmann und Anna Elisabeth geb. Baack: Johann Joachim Georg*. Hans faddere var *Hans Joachim Bechmann og Johann Friedrich Herman Bechmann*, der begge nævnes som *tømmermestre i Zarrentin*, samt *Conrad Georg Baack*, der forméntlig er i familie med Johann's mor *Anna Elisabeth Baack*.

¹⁾ Ny navnelov i 1828 tillod at anvende faderens efternavn som slægtsnavn i stedet for patronym

²⁾ Zarrentin by har i dag ca. 4.600 indbyggere og lå i DDR som grænseby til Vesttyskland

³⁾ De fire yngste børn er døbt i Skt. Petri Kirke

⁴⁾ Zarrentin er i dag placeret i Landkreis *Ludwigslust* i delstaten *Mecklenburg-Vorpommern*

I 1817 blev Johann konfirmeret i Zarrentin og kom til København i 1820'erne. Han blev 1829 som *Tømmersvend* viet til Anna Kirstine, der 1815 var kommet til København fra Nykøbing F..

Johann og Anna Kirstine blev trolovet og viet 1829 i Skt. Petri Kirke. Som forlovere var *Friderich Wilhelm Meyer* i Ll. Brogade 112, hvor også Johann boede og *Gunder Jensen* i *Aabenraa* 226, hvor Anna Kirstine boede i nr. 225:

No.	Brudgommens Navn, Alder, Haandtering og Opholdssted.	Brudens Navn, Alder, Haandtering og Opholdssted.
1.	<p><i>Jungferu Johann Joa- chim Georg Beckmann 29 år gammel, g.f. i h. 12. Lands goraufh i h. 15 Septbr 1802 i Zarrentin i. Großhoyag. Dän. Mecklenburg Lippst. Wahr. Zimmerm. i h. Johann Heinrich Jacob Beckmann. Mödr. Anna Elisabeth g.f. Baarn Kari's Lij. Skatava Lij. Altep. von Mecklenburg v. J. Lange. Schencksw. i h. 12.</i></p>	<p><i>Jungferu Anna Kirstine Nielsen geboren i Nykø- bing auf Falster, g.t. i h. 17. den 17. Decbr 1794. Pater Jacob Nielsen, Mödr. Anna Mogens Datter. Hir. u. i. h. 12. i h. 12. v. J. Lange. Schencksw. i h. 12. Aabenraa 225.</i></p>

Ved FT 1840 boede *tømmersvend* Johan Bechman med hustruen *Chirstine Nielsen* i Lille Regnegade 184 i Langhuset på 2. sal. Deres alder opgives da som h.h.v. 38 og 45 år, og deres 5 børn var: *Wilhelmine* [17 år], *Carl* [11 år], *Johan* [9 år], *Edvard* [6 år] og *Wilhelm* [1 år]. Den 17-årige *Wilhelmine*, der tydeligt nævnes som deres datter, må være født omk. 1823 - 6 år før deres vielse?

Johan boede ved sin død 1843 stadig på adressen Lille Regnegade 184, hvor skifteforvalteren mødte op for at registrere boet. Enken oplyste, at der intet var efterladt, og hun underskrev skifteprotokollen: *K. Bechmann* [med ført pen].

57. Anna Kirstine Jacobsdatter, født 1794 Nykøbing F., Falsters Sønder hrd, Maribo amt, døbt 17-DEC-1794 Nykøbing F., død 20-FEB-1850 Almindeligt Hospital, Nedlagt sogn, Københavns Kommune, begravet 27-FEB-1850 Helligånds sogn, Vor Frue hrd, Københavns Kommune.

Anna Kirstine blev født 1794 i Nykøbing F. og ved dåben blev hun båret af *Jomfr. Poulina Kølle*. Faddere: *Jomfr. Sofie Kølle*, *Hr. Christian Ussing*, *Forvalter Jensen*, *Ulrich Jensen*, *Kobbersmid*.

Hun var 21 år, da hun 1815 rejste til København¹⁾. På et tidspunkt herefter og inden hendes vielse 1829 skiftede Anna Kirstine efternavn fra det "gammeldags" Jacobsdatter til det nye Nielsen - begge ud fra faderens navn Jacob Nielsen.

Anna Kirstine's mor blev begravet i AUG-1831, og i forbindelse hermed er i begravelsesprotokollen noteret *Ang: Hendes Datter Kirstine, gift med Tømmersvend Jacob Bechmann, Gammelmynt 161, bagstuen, Kjøbenhavn.*

Da Anna Kirstine blev enke i 1843 boede familien i Lille Regnegade 184, L-anghuset 2. sal, men efter mandens død blev hun og børnene indskrevet til *Almisse*, og familien flyttede fra Lille Regnegade.

Ved FT 1845 bor *Christine Nielsen* med de tre yngste børn i Købmager Kvarter på adressen *Kr. Bernikowsstrædet 221 i baghuset på 2. Sal til venstre*. Folketællingen oplyser, at Anna Kirstine er 51 år, enke og *tjener ugeviis*.

På samme adresse boede Anna Kirstine ved FT 1850: *Ane Christine Begman*, 56 år, enke, født i *Nyk. og gør rent*. Hun boede da sammen med sønnerne *Carl Begman*, der var 22 år og tømmersvend som sin far og *Wilhelm Begman*, der var 11 år gammel.

Anna Kirstine døde umiddelbart efter denne folketælling på Almindeligt Hospital i København og begravedes som *Tømmersvend Bechmann's Enke Ane Kirstine*. Dødsårsagen er i kirkebogen opgivet som *Ph.thisis* (tuberkolose).

Da hendes bo blev registreret 26-FEB-1850 på adressen i Kr. Bernikowsgade, var en håndskomager Jørgensen til stede, der oplyste, at boet intet ejede.

58. Andreas Jacob Færch, Håndskomager, født 1795 Sæby Købstad, døbt 16-AUG-1795 Sæby Kirke, død 07-DEC-1867 København, begravet 15-DEC-1867 Skt. Pouls Kirke, København, viet 28-APR-1826 Trinitatis Kirke, Vor Frue hrd, Københavns Kommune Anne Kirstine Puch, børn²⁾: Ane Margrethe Wilhelmine Færch døbt 19-OKT-1828, Marie Emilie Hedevig Færch døbt 17-JUN-1832, Carl Frederik Christian Færch døbt 24-MAJ-1835, Jacobine Petrine Færch døbt 11-NOV-1838, Emma Mathilde Færch døbt 04-JUL-1841, Regine Thora Færch døbt 07-JUN-1844, Hulda Elvine Færch døbt 04-JUL-1857.

Andreas Jacob blev 1795 født i Sæby Købstad, og ved dåben havde han følgende faddere *Niels Sixtus Smed, Hans Smidt Consumtionsbetjent, Hendrich Gaarholt Skomagersvend, Else Cathrine tjener paa Sæbygaard, Anna Marie Færch*.

I skiftet efter Andreas's far 1807 kan ses, at Andreas da var 12 år gammel og *i lære hos sin Farbroder i Aalborg*. Andreas Jacob blev senere Skomager i København, hvor ihvert fald de fem ældste børn blev døbt i Trinitatis Kirke.

Ved FT 1845 boede Andreas Jacob i Borgergade 111 med sin hustru og de fem yngste børn. På samme adresse boede familien ved FT 1855 - og da var kun de tre yngste børn endnu hjemmeboende.

¹⁾ Kirkebog for Nykøbing F., afgangsliste s. 139

²⁾ Alle børn er fundet døbt i Trinitatis Kirke, København

Andreas Jacob døde 1867 som 73 årig af nyrebetændelse på Kommunehospitalet, men havde ellers bopæl i Borgergade 48. Ved skiftet efter ham i 1867 vurderedes boet til 1 rdl..

59. Anne Kirstine Puck, født 1804 København, døbt 09-SEP-1804 Trinitatis Kirke, Vor Frue hrd, Københavns Kommune, død 09-NOV-1884 Blegdamshospitalet i København, begravet 14-NOV-1884 Vestre Kirkegård, København.

Anne Kirstine fødtes 1804, og i Tinitatis Kirke *9. september 1804 da lod Ludvig Puch, Murersvend, og Marie Hansen, Vognmagergade Nr. 31, døbe en Datter kaldet Anne Kirstine. Madam Johanne Elisabeth Gorrisen bar barnet, Madam Marie Christence Henriksen holdt Huen. Dåbsfaddere var Sejlmager G. Kemp og August Hartmann.*

Ved vielsen 1826 boede Anne Kirstine i St. Regnegade 179, hvor også begge forlovere, *Skomagemester Bech og Meschtsky*, boede.

I folketællingen 1880 ses Anne Kirstine boende hos datteren Emma Mathilde (38 år) i Klerkegade 3, 4. sal th. i København. Datteren Emma Mathilde var i 1867 blevet gift med snedker Wilhelm Emil Gebuhr (37 år), og de har i 1880 fire børn i alderen 3 til 13 år - to børn var døde før 1880. Det oplyses at den 74-årige Ane Kirstine Færch er *Enke, Hustruens Madmoder og ernæres af Fattigvæsnet*. Om lejligheden oplyses, at den består af to værelser med vinduer og i husleje koster kr. 54 hvert halve år.

Anne Kirstine døde 80 år gammel på Blegdamshospitalet i 1884, men boede ellers stadig på adressen i Klerkegade hos datteren Emma. Emma mødte ved skiftet efter Anne Kirstine og forklarede, at hendes moder havde været til huse hos hende og efterladt en Kommode og nogle Gangklæder. Disse samt andre effekter blev vurderet til Kr. 20, som *Udlagdes Datteren til nogen Erstatning for Begravelsen, som hun bekoster uden Ligkassehjælp.*

60. Giert Watkinson Bech, Købmand, Lysestøber, Politibetjent, født 28-APR-1793 Næstved Købstad, døbt 10-MAJ-1793 Næstved Skt. Mortens sogn, død 08-DEC-1832 København, begravet 13-DEC-1832 Holmens sogn, København, viet (1) 03-DEC-1820 Næstved Skt. Peters sogn Dideriche Michaeline Stennecke, børn¹⁾: Johan Peter Christian (Stennecke) og Kjæl Nicolai Zacharias, tvillinger døbt 05-MAR-1821. Viet (2) 01-OKT-1827 Trinitatis Kirke, København Edele Sophie Kathrine Hansen, børn: Sophie Marie Bech født omk. 1828, Christian Watkinson Bech døbt 05-MAJ-1833.

Giert Watkinson blev 1793 døbt i Skt. Mortens sogn i Næstved: *Fredagen d 10de Maj døbt Skoleholder Bech og Hustrues Søn fød 28de April Giert Watkinson. Madame Addit B. [bar barnet] Madame Ravn staaed hos Test: Christopher Næsser Bager, Hans Hansen Feldbereeder, Sr. Schitte [?] paa Herlufsholm.*

¹⁾ Tvillingerne blev døbt i Næstved Skt. Peters Kirke

Han fik samme fornavn som sin farfar og tipoldefar, medens mellemnavnet *Watkinson* må være en opkaldelse efter hans morfar Christopher Watkinson Bergen. Giert Watkinson blev konfirmeret 05-APR-1807 i Næstelsø sogn og nævnes da som *Degnens Søn Gerth Wathinson Bech, 14 Aar, Karakter: Meget Vel*. Samme dag blev hans storesøster Helene Margrethe på 15 år konfirmeret, og hun fik den samme karakter.

Giert Watkinson søgte om borgerskab som købmand i Næstved¹⁾: *1819 den 23 feb. mødt Geert Watkinson Bech for Magistraten og Begjært at vind Borgerskab. Han fik borgerskabet²⁾: 1819 den 23 feb. mødt Geert Watkinson Bech for Magistraten og Begjært at vind Borgerskab her i Nestved som Købmand og Detaile Handler. Han foreviste Attest for at være døbt her i Nestved d. 10 Mai 1793, samt beviser fra Købmand Simonsen og Købmand Salling om at han har tjent som Kramboddreng og senere som svend og Handelsbetjent, da saaledes intet hinterligt i at bemlt. Geeth Watkinson Bech blev antaget til Borger og Købmand i Nestved som han begjerdede ham bevilliget. Hvorefter han aflagde sin allerunderdanigste Troskabsed.*

Hans vielse til Dideriche Michaeline Stennecke skete i Næstved, Skt. Peders sognekirke: *Viet 3. December 1820: Købmand Hr. Georg [?] Watchinson Bech, 26 Aar gammel, i Næstved, og Jomfru Dideriche Michaeline Stennecke, 19 Aar gammel, Næstved. Forlovere: Peter Bech i Næstelsø og Løjtnant Stennecke.*

Giert Watkinson blev enkemand efter mindre end tre måneders ægteskab, og fik 31-MAR-1821³⁾, mod betaling af 5 rdlr., tilladelse til at sidde i uskiftet bo mod, at han til sin tid skifter ved *Samfrændeskifte*⁴⁾.

Året efter forlod enkemanden Næstved⁵⁾:

Anno 1821 d. 17. Dec. mødte ved Lieutenant Stenneche [Gierth Watkinson's svigerfar] for Magistraten. Borger og Købmand Gjert Mathiasen⁶⁾ Bech som har vundet Borgerskab her i Byen som Købmand og tilkendegav, at han nu agter at rejse herfra Byen. Han foreviste Attest fra Kæmneren at han ingen skatter staar til restance med til Byen og da han tillige har klareret de kongl. Skatter, Begierdere han at blive udsløttet af Borgernes tal og at en Attest derom maatte blive ham meddelt, hvilket blev ham Bevilliget.

1) Næstved By, rådstueprotokol 1796-1845, s. 234b

2) Næstved By, rådstueprotokol 1796-1845, s. 234b

3) Næstved Byfoged, skifteprotokol 1809-1822, s. 582 og 594

4) En efterlevende ægtefælle kunne sidde i uskiftet bo med umyndige børn. Ved nyt ægteskab, eller når børnene blev myndige, udpegede den efterlevende "Samfrænder", der så beskikkedes af øvrigheden. Samfrændeskifte bortfaldt ved arveloven i 1845

5) Næstved By, rådstueprotokol 1796-1845, s. 254

6) Bogstavet "W" i det usædvanlige mellemnavn "Watkinson" er ofte læst som et "M", hvorfor navnet tit gives som *Mathiesen eller Mathiasen*

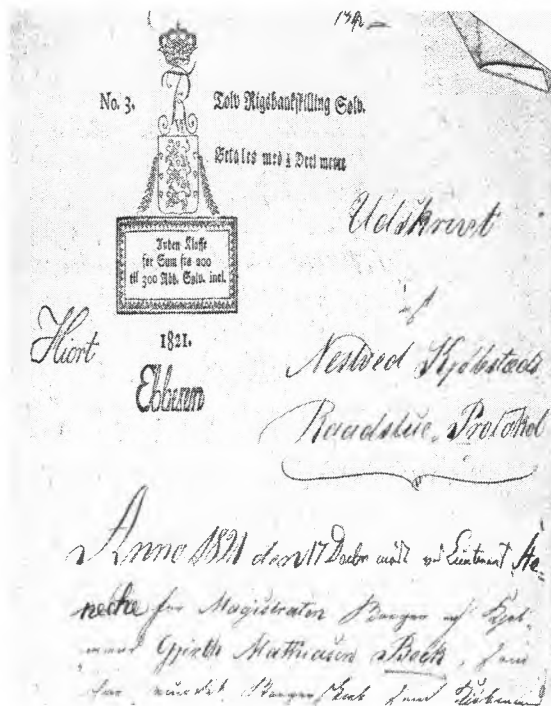
Giert rejste til Vordingborg, hvor han 11-FEB-1822¹⁾ fik *borgerskab* som *Lysestøber* og senere blev medlem af byens *Borgervæbning*, hvilket ses af følgende attestation, der blev indført i Vordingborg Raadstue Borgerskabsprotokol: *At Hr. Lysestøber G. Bech haver idag forevist for mig at han haver anskaffet det i Reglementet for Borgervæbningen af 4. Julij 1802 befalede Vaabentøj til brug i denne Købstads borgerlige militaiers Tjeneste det Attesteres herved. Vordingb. d. 11. 02.1822. Attesten blev underskrevet af Capitian ved Borgervæbningen.*

I 1827 var Giert Watkinson flyttet til København, hvor han 27-AUG boede i *Rosengaden no.*

440 ved Nyboder. Denne dag indfaldt Skiftecommisæren ved Fuldmægtig Brask og Skifteskriver ved Copist Mohr²⁾ sig på adressen for iflg. indkommen mundtlig Begiering at foretage Skifte³⁾ efter forrige Borger og Kiøbmand og hans Hustru Diderikke Mikaline, født Stenneke der i Aaret 1821 er død.

Giert Watkinson oplyste, at hans afdøde Hustrue efterlader 2de med ham avlede børn, samt at han nu er afskediget som *Politiopsynsbetjent*. Han forklarede, at hans slette *Forfatning* desværre i de sidste Aar har med skete *Uheld* saaledes forringet sig, at han nu ikke har noget, han kan anvise til *Registrering*. Han fremviste en kopi af den i 1821 udstedte bevilling til at sidde i uskiftet bo, og da han intet ejede blev bobehandlingen afsluttet.

Skiftet blev foretaget, fordi han skulle giftes. *Enkemand Geert Watchinson Beck, Politibetjent 34 Aar. Rosengade No 440* blev den 01-OKT-1827 gift i Trinitatis Kirke med den 26-årige *Edele Sophie Kathrine Hansen⁴⁾*, hvis forrige *Ægteskab* er aldeles ophævet med foreviist bevilling af 16 Juni 1827, med tilladelse at indgaae nyt *Ægteskab*. Deres forlovere var *Amtschirurg Bindt Rosengaarden 130* og *Tobakspinder Bergen St. Kongensgade 62*.

¹⁾ Vordingborg, borgerskabsprotokol 1791-1846, s. 29

²⁾ Disse to personer foretog tilfældigvis også skifte 23-FEB-1826 efter ane 119

³⁾ Hof- og Stadsretten i Kbhvn., forseglingsprotokol 4, 1826-1827, s. 161-162

⁴⁾ Ved sønnens dåb 1833 i Holmens Kirke kaldes hun som *Møller*, som hun sikkert er født

Ved sin død 1832 boede Giert Watkinson i Lille Kongensgade 62, og ved begravelsen nævnes han som *Opsigtsbetjent ved Politiet Gert Watkinson Beck, 40 Aar*. Der afholdtes 10-DEC-1832 skifte¹⁾ efter Giert Watkinson på adressen i Ll. Kongensgade, og her oplyste enken *Edele Sophie Cathrine Hansen*, at hun er *frugtsommelig*, og at de tillige havde *et umyndigt pigebarn*²⁾. Enken fortalte, at der henstod en huslejgæld på 100 rdlr., som hun lovede at betale, når hun fik udlagt boet og fik penge fra *Politibetjentenes Ligkasse*.

Ved FT 1834 boede enken *Edele* ikke længere på adressen i Lille Kongensgade, men er fundet i FT 1845, hvor hun nævnes som *Edle Sophie Møller* (44 år) og boende i Store Regnegade 195, 1. sal tv. med de to børn af ægteskabet med Giert Watkinson Bech: *Sophie Marie Bek* (17 år) og *Christian Bek* (12 år). Hun er da gift med *Skrædermester Jens Ludvig Alstrup* (39 år), med hvem hun har fået døtrene *Edle Caroline* (10 år) og *Oline* (4 år).

61. Dideriche Michaeline Stennecke, født 1801 Næstved Købstad, døbt 19-JUN-1801 Næstved Skt. Mortens sogn, død 24-FEB-1821 Næstved Købstad, begravet 05-MAR-1821 Næstved Skt. Peters sogn.

Dideriche Michaeline blev 1801 døbt i Næstved Skt. Mortens Kirke: *Hjemmedøbt 3. maj 1801 og døbt i Kirken 19. juni 1801. Købmand Johan Christian Stennecke og Hustru Marie Cathrine Friedlein deres liden Datter kaldet DIDERICHE MICHAELINE. Moderen bar. Faddere: Jomfru Stennecke, Hr. Henrichsen, Forvalter Stennecke, Uhrmager Tissot, Værtshusholder [Hans Diderik] Lange.*

Hun blev sandsynligvis navngivet efter sin farmoder Dideriche Poulsen. Som en pudsighed kan nævnes, at faderen *Værtshusholder Lange* i 1809 fik sit borgerskab i Næstved udvidet således, at han også kunne ernære sig som *Høker* - og *Skarpretter* (bøddel). Dette job beholdt han til sin død i 1813.

Dideriche Michaeline blev kun 20 år gammel, idet hun døde i 1821 - kun 11 dage efter at have født tvillingerne Johan Peter Christian og Kjæl Nicolai Zacharias. Hendes begravelse er indført i kirkebogen således: *Didericke Michaeline f. Stennecke, død 24. februar 1821, begravet 5. marts 1821, 20 aar gammel, Købmand Georg Watchinson Bechs Kone i Næstved.*

62. Niels Christian Bech, Slagtermester, født 10-NOV-1780 København, døbt 20-NOV-1780 Vor Frue Kirke, København, død 24-SEP-1855 Vartov Hospital, København, begravet 30-SEP-1855 Vartov Hospitals Kirke, København, viet 21-APR-1820 Trinitatis Kirke Maria Christina Berg, børn³⁾: Wilhelm August Bech døbt 24-AUG-1823, Caroline Wilhelmine Marie Bech døbt 22-FEB-1829, Ole Frederiksen Bech døbt 15-JAN-1832, Sofie Amalie Bech døbt 27-APR-1834.

¹⁾ København, skifteprotokol 2, 1832-1833, s. 161

²⁾ Den umyndige datter er ikke fundet døbt i Holmens sogn

³⁾ Alle børn er døbt i Vor Frelser Kirke, København

Niels Christian blev født i København 1780, og ved hans dåb 20-NOV samme år var fadderene: *Christian Buch Tobaksspinder paa Kultorvet, Lars Svendsen Murersvend i Studiestræde, Simon Sandal Murersvend i Lavendelstræde, Mad. Lovisa Augustinus i Myntergaarden 6B, og Jomfru Sophie Winther i Frederiksberggaden.*

Ved FT 1787 boede den da 6-årige Niels Christian hos sin faster Mette Maria Friderichsdatter Bech i Frederiksberggaden 226 i København. På dette tidspunkt sad Niels Christian's far Ole Friderichsen Bech i *Københavns Stokhus*, hvor han aftjente en dom for medvirken ved drab.

Ved FT 01-FEB-1801 boede *Slagterdreng Niels Christian Bech* hos *Slagter Jens Peter Hilarius Kalkhof* og dennes familie i *Udenbys Vester Port Kvt. nr. 15*. Samme år den 12-APR blev Niels Christian konfirmeret i Frederiksberg Kirke, og da nævnes han som 20 år gammel.

Niels's konfirmation ses i Frederiksberg kirke 12-APR-1801: *Christian Olsen, født i Kiøbenhavn, faderen Vognmandskarl Ole Bech. Drengen hjemme hos Slagter Kalckhof paa Bremersholm - 20 Aar.*

Niels Christian blev 1820 viet til Maria Christina Berg i Trinitatis Kirke: *Viet 21. April 1820 i Kirken: Niels Christian Bech, Slagtermester, 40 Aar, Brogade 1, og Jomfru Marie Kristine Berg, 28 Aar, Vognmagergade. Forlovere: Bogbinder Berg i Vognmagergade 29 og Slagtemester Dein i Grønnegade.*

Ved FT 1845 boede *Svineslagter Niels Christian Bech (64 år)* med hustru *Marie Christine Bech, født Berg (52 år)* i *Brogaden 11, Stuen til Gaarden*. Alle fire børn boede hjemme: *Vildhelm August* er 22 år og nævnes som bogtrykkersvend, *Caroline (16 år)*, *Ole Frederik (14 år)* og *Sophie Amalie (11 år)*.

Ved folketælingen fem år senere boede ægteparret i Lille Kongensgade 74, og her nævnes Niels Christian som fhv. Slagtermester. Hos dem boede sønnen Wilhelm August Bech, der da nævnes som enkemand, typograf og 27 år gammel.

Niels Christian døde 1855, og hans begravelse er indført Vor Frue Kirke's kirkebog: *Død 24. sept. 1855, begr. 30. sept., Niels Christian Bech, Vartovlem. Kontinuerende feber, 74 Aar. Fri Jord.*

63. Maria Christina Berg, født 23-AUG-1792 København, døbt 16-SEP-1792 Skt. Petri Kirke, død eft. 24-SEP-1855.

Maria Christina havde ved sin dåb 1792 følgende faddere: *Prof. Moldenhauer, Jfr. Ellen Marie Nielsen, Prof. Gamborg, Echart, Andersen, Topp.*

Ved sit bryllup 1820 boede Maria Christina i Vognmagergade og kaldes da *Marie Kristine Berg*. Hun var til stede ved skiftet 1824 efter sin far, *Oldermand i Bogbinderlauget og Universitetsbogbindermester Hans Johnsen Berg*, ligesom Maria Christina var til stede 23-MAR-1853¹⁾ ved skiftet efter hendes søn Wilhelm August Bech, der da boede hos forældrene i Lille Kongensgade 74 i København.

¹⁾ Hof & Stadsretten, skiftekommission, nr. 1203, s. 191: Død 22-MAR-1853

Maria Christina Berg formodes død efter 24-SEP-1855, idet hendes mand Niels Christian, nævnes som *gift* ved sin død denne dato.

68. Peder Andersen, Gårdfæster¹⁾, født 1725 Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 08-JUL-1725 Østbirk sogn, død 1772 Sattrup, Østbirk sogn, begravet 28-JUN-1772 Østbirk sogn. Viet (1) 03-DEC-1754 Anne Nielsdatter, børn: Mette Pedersdatter døbt 05-MAJ-1754²⁾, Anders Pedersen døbt 25-JAN-1756. Viet (2) 23-JUN-1760 Østbirk sogn Karen Christensdatter, børn: Christen Pedersen døbt 04-MAR-1761, Johanne Pedersdatter døbt 10-OKT-1762, Anne Pedersdatter døbt 08-APR-1764³⁾, Johanne Pedersdatter døbt 21-SEP-1766, Anne Margrethe Pedersdatter døbt 24-JAN-1768, Anne Pedersdatter døbt 08-JUL-1770⁴⁾, Peder Pedersen døbt 06-SEP-1772.

Han blev født 1725, og han blev døbt i Østbirk sogn 08-JUL samme år *døbt Anders Knudsßens Barn af Westbierch kaldet Peder; Faddere: Rasmus Knudsßens, Svend Jørgensßens og Rasmus Pedersßens Hustru alle af Westbierch.*

Peder blev gift første gang 03-DEC-1754 i Østbirk Kirke: *peder Anderss, tiedede Sr. Kampmann og Anne Nielsdatter, Pr..tinde Nørholms pige.* Ægteparret fik to børn - inden hustru Anne døde 1760 og blev begravet 24-FEB-1760 i Østbirk sogn: *Dom: Invocavit⁵⁾ begravet Peder Anderßens Hust i WestB.*

Fire måneder efter hustruens død blev Peter, der på dette tidspunkt boede i Vestbirk i Østbirk sogn, viet til sin anden hustru Karen: *Mandagen d: 23 Junii Peder Andersen af WestB og Karen Christensdatt i Birch.*

Peder døde 1772, og 28-JUN samme år blev *begraved Grdmd: Peder Andersøn fra Sattrup gl. 47 aar.*

Der blev afholdt skifte⁶⁾ 29-SEP-1772 under Urup Gods. Her er *Hans Nielsen* lavværge, og denne *kunne* være en bror til Peder Andersen's første hustru Anne. Af de to børn i dette første ægteskab levede kun sønnen Anders - datteren Mette døde allerede 1763.

69. Karen Christensdatter, født omk. 1729⁷⁾, død 03-DEC-1798 Sattrup, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 08-DEC-1798 Østbirk sogn, viet (2) 20-NOV-1772 Østbirk sogn Enevold Jensen, barn: Kirsten Enevoldsdatter døbt 19-FEB-1775.

1) Gårdfæster under Urup Gods, men fæstebrev og skifter er ikke søgt

2) Begravet Østbirk sogn 08-MAJ-1763

3) Formodes død 1770, da søster dette år døbes med samme navn

4) Nævnes ikke ved skiftet efter moderen 1798, hvorfor hun ménes død forinden

5) Invocavit = 1. søndag i fasten, der i 1760 var den 24-FEB

6) Skifteprotokol 1768-1818 (G 358-1), lbnr. 2138 f. 43

7) FT 1787: 59 år; begravelse 1798: 67 år

Karen's første mand *Peder Andersen* døde JUL-1772, og i NOV samme år blev *Enken Karen Christensdatter af Sattrup* gift med *Ungkarl Enevold Jensen*.

Ved FT 1787 boede ægteparret i Østbirk sogn: *Sattrup Bye, 7de Familie: Eenevold Jensen, Hosbonde, 48 Aar, Givt 1ste gang, Bonde og Gaardbeboer. Karen Christensdatter, Madmoder, 59 Aar, Givt 2den gang.* Hos dem boede også Karen's datter af 1. ægteskab, *Johanne Pedersdatter*, som var 20 Aar og Ugivt samt Enevold og Karen's fællesbarn *Kirsten Enevoldsdatter* (13 år). Endvidere ses tjenestefolkene Eýler Iversen (25 år) og Rasmus Thomasen (15 år).

Karen døde 1798, og i Østbirk kirkebog sés: *den 3^{die} December døde i Sattrup gaardmand Enevold Jensens Hustru Karen Christensdatter 67 aar gl. og blev begravet 8 Decb^r.*

Ved skiftet efter Karen samme år under Urup Gods¹⁾ nævnes *Anders Pedersen*, der var søn af hendes første mand Peder Andersens 1. ægteskab. Desuden nævnes Karen's børn med Peder Andersen: *Christen Pedersen* (da fæstegårdmand i Monbjerg), *Johanne Pedersdatter* (da gift med husmand Niels Christensen i Monbjerg), *Margrethe Pedersdatter* (da gift med Jens Pedersen i Monbjerg) samt sønnen *Peder Pedersen* (ane 34). Også Karen's datter af ægteskabet med Enevold, *Kirsten Enevoldsdatter*, ses ved skiftet i 1798, og hun nævnes da som gift med Hans Jørgensen.

I FT 1801 ses Enevold Jensen gift påny; hans hustru er da Anna Elisabet Hansdatter. Der var ingen hjemmeboende børn ved denne folketælling, men de to ugifte tjenestefolk Thomas Sørensen (45 år) Inger Katharine Sørensdatter (17 år).

70. Hans Sørensen, Gårdmand i Monbjerg, født omk. 1734 Lundum sogn²⁾, Voer hrd, Skanderborg amt, død 29-APR-1808 Trampenbjerg, Østbirk sogn, Voer hrd, begravet 04-MAJ-1808 Østbirk sogn, viet 22-JUN-1770 Østbirk sogn, Elisabeth Nielsdatter, børn: Johanne Hansdatter døbt 10-DEC-1771, Mette Kirstine Hansdatter døbt 01-JAN-1775, Christen Hansen døbt 03-NOV-1776.

Hans blev viet til Elisabeth Nielsdatter 22-JUN-1770 i Østbirk Kirke: *ungkarl Hans Sørensøn fra Lundum=Skov med Enke Elsebe Nielsdatter sal: Christen Madsøns af Mondberg, i Østbirk sogn.*

Der afholdtes skifte 1771 efter hustruen Elisabeth Nielsdatter's far Niels Andersen, og da nævnes Hans som *Gaardmand i Monbjerg under Urup Gods*.

Ved FT 1787 boede Hans (54 år) og Elisabeth (50 år) på en gård i *Monbjerg Bye* i Østbirk sogn med børnene Johanne (14 år) Mette Kirstine (11 år) og Christen (10 år). Hos familien bor desuden den 27-årige ugifte Mads Christensen, der nævnes som *National Soldat* og er Elisabeths barn af 1. ægteskab.

¹⁾ Skifteprotokol 1768-1818 [G 358-1], lbnr. 2261 f. 229, 231 og 238

²⁾ Fødselstidspunktet er beregnet ud fra FT 1787 og FT 1801, hvor han boede i Monbjerg by, Østbirk sogn. Ved vielsen 1770 siges han at være fra *Lundumskov* i Lundum sogn, hvor kirkebøger fra før 1736 ikke er bevaret

Ved FT 1801 bor Hans (68 år) Elisabeth (64) år samme sted, og han nævnes som *Bonde og Gaardbeboer*. Datteren Mette Kirstine (28 år) og sønnen Christen (24 år) bor stadig hjemme og er ugifte. Om sønnen Christen siges, at han er *Vanfør og Hospitalslem*. Også Elisabeths søn af 1. ægteskab, Mads (36 år) bor hjemme og er ugift.

Efter denne folketælling må Hans og Elisabeth Nielsdatter være flyttet til Trampenbjerg, hvor *Aftægtsmand Hans Sørensen af Trampenbjerg* døde 1808: den 29de April, 74 aar gl. - og begravedes 04-MAJ samme år.

71. Elisabeth Nielsdatter, født 1737 Haulshuset, Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 06-MAJ-1737 Hatting sogn, død 07-JAN-1817 Trampenbjerg, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 12-JAN-1817 Østbirk sogn, viet (1) 17-OKT-1760 Hatting sogn Christen Madsen, børn: Niels Christensen døbt 21-JUN-1761, Johanne Christensdatter døbt 02-MAR-1763¹⁾, Mads Christensen døbt 04-APR-1765, Johanne Christensdatter døbt 03-MAJ-1767.

Hatting Kirke

Elisabeth fødtes 1737 i Hatting sogn 6 Maj Døbt *Elsebe, Niels Andreiesens daatter i Havelshuus*, og som faddere havde hun *Mads Nielsen, Mads Sørensen Stærk af Hatting, Rasmus Andreassen af Havelshuset, Anne Nielsdatter af Roegballe, Anne Anders Jørgensen Smeds af Neder Mølle*.

Hendes første mand var Christen Madsen, og med ham blev Elisabeth trolovet i Hatting sogn

11-JUL-1760 troelovet *Christen Matß af Monberg, og Elsebeth Nielsdatter af Havelshuus*. Forloverne var *Peder Sterk af Roeballe og Henrik Smed af Hatting*.

Christen Madsen døde i Monbjerg 1770 og 17-APR blev *Christen Madsen af MundB* begravet i Østbirk sogn. To måneder senere blev Elisabeth viet til Hans Sørensen.

Elisabeth Nielsdatter, Enke efter Hans Sørensen i Trampenbjerg døde 07-JAN-1817 og begravedes 12-JAN samme år.

¹⁾ Begravet 25-APR-1764

72. Rasmus Andersen, Gårdfæster, født 1711 Ll. Dalby, Hedensted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 14-JUN-1711 Hedensted sogn, død før 24-SEP-1763¹⁾ St. Dalby sogn, Hatting hrd. Viet (1) 13-FEB-1743 St. Dalby sogn Olifa Pedersdatter. Viet (2) 22-NOV-1746 Ølsted sogn, Hatting hrd Anna Sørensdatter, børn: Søren Rasmussen født omk. 1747, Anna Rasmusdatter født omk. 1748, Anders Rasmussen døbt 25-APR-1751, Peder Rasmussen Dalby døbt 17-SEP-1752, Niels Rasmussen døbt 26-MAJ-1754.

Han fødtes i Lille Dalby by og blev døbt i Hedensted sogn *d: 14 junij Dom: 2 Trin: blef Anders Hansens barn af lille Dalbye døbt og kaldet Rasmus*. Dåbsfadderne var *Michel Sørensens Kone af Taarup, Niels Rasmussen af Hedensted, Kirsten Eilersdatter ibid, Søren Knudsen ibid.*

Rasmus blev 1742 fæster af gården *Fuglsang*, der dengang lå i St. Dalby by i sognet af samme navn og hørte under *Bygholm Gods*. Fæstebrevet havde følgende tekst:

Jeg Anna Margrethe Von Brochtorffen Sal: H^e General Leutenant Lewetzous til Bygholm Kiendes og hermed vitterlig gjør, at som Rasmus Andersen barnfødt i Lille Dalbye, ægter afgangne Niels Møllers Enche udi Støredalbye, saa gives hannem paa samme gaard som er en Self Eyer gaard højbunds hold, med disse Eftterskrevne Conditioner: 1) At hand af samme gaards hartkorn, som er 5 tdr 4 skp 3 fj 2 album, gjører deraf dend Sædvanlig hoverie som hans formand for hannem giort haver udi 2de Aars tiid, Som er for aar 1742 og 1743 mig da svarer aarl: afgift som er tilforn Neml: 15 skp biug 4 skp Hafre og Smaa Redsels²⁾ penge 9 M 7 β samt tæske penge³⁾ 7 M. 2) Naar fornævnte 2de aar er forløben bliver hanh gandske fri for hoverie, alle ne Reyßer og ægter⁴⁾ at gjøre imod hans andre Naboer der i Byen derimod Svarer aarl: til afgift 14 Rd: siger 14 rd: dog haver ieg mig forbeholden om jeg skulde forlange af ham at gjøre Arbeyde udi Hoeslette samt med grøfter og giærder da hannem bliver forundt for aarlig afgift 12 rdl.. 3) Gaarden holder hand udi god og forsvarlig Stand, ey lader noged af dends tillæg fra komme Svare De Sædvanlige Kongelige skatter som nu ere paabuden eller har eftter paabydendes varder, Rætter sig Eftter hans Kongl: May^{ts} lov og forordninger, værer mig som hans herskab og min fuldmægtig horig og lydig, Til hosbunds hold haver hand til mig Self betalt Fire Rixdahler. Dette til bekræftelse under min haand og Signete. Bygholm dend 22de Februari 1742. A: M: Brochtorffen, w: w: Von Lewetzou [sign.].

1) Skifte efter Rasmus Andersen under Bygholm gods (protokol s. 43).

2) *Rendsler* = Ydelser/afgifter, der årligt skulle betales i skat/landgilde til godsejeren

3) Penge, der helt eller delvist afløste hoveri på et arbejdesfelt, f.eks. hoveri ved tærskning

4) *Ægtkørsel* (afledt af ordet at *age* = køre). Fæsteren skulle stille med vogn, heste og -foder som en del af sit hoveriarbejde. *Ægtpenge* = penge, der helt eller delvist afløste ægtkørsel

Rasmus underskrev fæstebrevet således:

Ligelydende Gienpart haver ieg i dag til mig bekommed som ieg udi allemaader skal lade mig være efterrættelig, og holde mit høy=Velbaarne Herskab skadesløs. Bygholm ut supra, Rasmusß Anderson.

I henhold til fæstebrevet skulle Rasmus gifte sig med *Niels Møllers Enke*, hvis mand begravedes 01-DEC-1741¹⁾. Måske har den ca. 40-årige²⁾ enke *Olifa* ønsket sig et sørgeår, før hun giftede sig igen, for først den 11-JAN-1743 blev *troløvet Rasmus Andersen af Lild Dalbye til Olifa Peders Datter af store Dalbye, og samme d. 13de Febr. Copulerede.*

Til gengæld blev dette ægteskab af ultrakort varighed, idet præsten allerede d. 15de febr. begravde *Olifa Peders Datter af Dalbye*³⁾ - blot 2 dage efter vielsen!!!

Rasmus blev gift anden gang i Ølsted sogn 18-OKT-1746: *Troløvede Rasmus Andersen af Dalbye og Anne Sørenns Dotter af Ølsted* og vielsen fandt sted 22-NOV samme år.

Rasmus døde 1763 og efterlod sig enken Anna Sørensdatter og fem børn. Der blev afholdt skifte efter Rasmus 24-SEP-1763, og herfra uddrages:

Skifte og Deeling imellem hans efterlatte Enke Anne Sørensdatter paa dend eene, og Deris i Ægteskab sammen aulede Børn neml: 1 Søn Søren Rasmusen 16 aar gammel, 1 Dito Anders Rasmusen 12 aar gl: 1 Dito Peder Rasmusen [Ane 36] 11 aar gl: 1 Dito Niels Rasmus: 9 aar gl., 1 Datter Anna Rasmusdatter 15 aar gl: alle hiemme i Sterfboen paa den anden siide ved hvilken forrætning var tilstæde Enken bemelt Anna Sørensdatter med tiltagne Laugværge hendes Søsters Mand Rasmus Broch af Ølsted Og paa de umyndige børns Vegne som tilsyens Værger Deris Farbroder Hans Anderßen fra Lille Dalbye og Deris Fasters Mand Hans Jensen her af Store Dalbye.

Ved boopgørelsen blev medtaget sølvbægre og -skeer for ca. 20 rdl; og *Dend Sal: Mands Gangklæder: 1 Blaae Klæde Kiortel, 1 Ældre Dito, 1 Blaae Vadmel's Kiortel, 1 Brun Kiortel, 1 Blaae Kofite med 3 Dos: Sølv Knaper, 1 Bukskinds Dito med Ligeledes, 1 Brun Kofite med Metal Knaper, 1 Calemankes brøst Dug, 1 Par Skind Buxer, 1 Hat med Sølv Spende; ialt klæder for 23 rdl.*

Gårdens besætning var: *1 Sort brun Hæst 11 aar, 3 Sorte hopper 5, 3 og 3 aar, 1 Dito med Føl 6 aar, 1 Hæst plag 2 aar, 1 Sort Giered Koe 5 aar, 1 dito 12 aar, 1 Graae hielmed Dito 6 aar, 1 Sort hielmed Dito 5 aar, 1 Dito 14 aar, 2 Spede Kalve, 20 Faar hoveder med 9 Lam, 1 Galt og 2 Griiße, 2½ Bistade til en samlet sum af ca. 200 rdl.*

1) Skifte efter Niels Møller under Bygholm gods 12-JAN-1742

2) Født 1701 i St. Dalby sogn

3) Skifte efter Olifa Pedersdatter under Bygholm gods 26-MAR-1743

Boets indtægter blev ialt på 507 Rdl og 10ß., og boets gæld udgjorde ca. 370 rdl., hvoraf en post var *Høye Herskabets Restance*, der med renter udgjorde ca. 140 rdl.. Boets overskud blev på 136 rdl., 1 mk. og 10 sk., der skulle fordeles lige- ligt mellem enken Anne Sørensdatter og børnene:

Men af Kiærlighed til sine børn Erklærede Enken med Skifte Forvalterens Samtykke af sin egen lod at ville Compleettere Børnenes Arveparter saaledes at de kunde faae hver i Sær af Sønnerne saavel som Datteren hver 20 Rd som for dem alle Fem Giør den Summa 100 Rd Skriver Eet Hundrede Rixdaller.

Skifte Efter Rasmus Andersen 1763 i Store Dalby

The image shows a handwritten document in cursive script. At the top, it reads "Store Dalbye" and "Rasmus Andersen". Below that, the date "Anno 1763 den 2 Sept." is written. The rest of the page is filled with dense, handwritten text, which appears to be a legal document or a will, as suggested by the caption. The handwriting is somewhat faded and difficult to read in detail, but it contains names and dates.

73. Anna Sørensdatter, født 1717 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 20-JUN-1717 Ølsted sogn, død 23-JUL-1802 St. Dalby sogn, Hatting hrd, begravet 26-JUL-1802 St. Dalby sogn. Viet (2) omk. 1764¹⁾ Knud Pedersen²⁾.

¹⁾ Knud Pedersen får fæstebrev på gården 10-JUL-1764

²⁾ La Cour: Danske Gårde, bind 1, 3. samling: Født 1728

Anna fødtes 1717 og blev døbt 4. Søndag efter Trinitatis samme år. Om hendes dåbsfaddere skriver præsten: *Giertrud Nielsdr. bar, Hans Nilsson, Peder Andersson, Jørgen Branch, Else Rasmusdr., Birgitte Pedersdr.*

Samme dag og sted i 1746 som Anna trolovedes til Rasmus, blev hendes søster *Gye Sørensdatte* også trolovet - men deres vielser skete med en uges mellemrum:

10 Oct. Trolovede Rasmus Andersen af Dalby og Gye Sørensdatte af Ølsted, tem Rasmus Michelsen af Ølsted og Gye Sørensdatte.
 21 Oct. Trolovede Niels Gønstensøn og Maren Abrahamsdatter.
 16 Nov. Gøstbræ Rasmus Michelsen og Gye Sørensdatte.
 22 Nov. Gøstbræ Rasmus Andersen og Gye Sørensdatte.
 25 Nov. Gøstbræ Niels Gønstensøn og Maren Abrahamsdatter.
 1746

Ved skiftet 1763¹⁾ efter hendes ægtefælle Rasmus Andersen var hendes *Laugværge* Rasmus Broch i Ølsted, der var gift med Anna's søster, Gye Sørensdatte.

Anna giftede sig anden gang med Knud Pedersen, der samtidigt overtog gården *Fuglsang*. Dette skete ved fæstebrev af 10-JUL-1764, hvori det bl.a. siges, ... *at han ægter Enken [Anna Sørensdatte] paa Stedet og staaer de umyndige Børn i Faders sted.* Desværre kan vielsen ikke findes, da kirkebøger fra Store Dalby sogn før 1772 ikke er bevaret.

Store Dalby Kirke

I 1769 var St. Dalby sogn²⁾ det mindste sogn i Hatting hrd med kun 91 indbyggere og i 1797 var i sognet 7 gårde med 850 tdr. land.

Ved FT 1787 boede *Madmoder* Anna (71 år) og hendes anden mand *Bonde og Gaardbeboer* Knud Pedersen (56 år) på gården *Fuglsang* i *Sore Dalbye Bye* i Store Dalby sogn. Sammen med dem bor Anna's datters børn Peder Pedersen (7 år) og Mette Kirstine (11 år) samt 4 tjenestefolk.

¹⁾ Bygholm Skifteprotokol 24-SEP-1763, side 43

²⁾ Om St. Dalby sogns historie, udflytning og indbyggerantal o.l. henvises til Jacob Jacobsen: *Hedensted og Store Dalby sognes Historie*, 1937, specielt s. 137, 150, 155 og 257

Ved udskiftningen 1797 stod Knud Pedersen som fæster af Fuglsang og ved FT 1801 ses Anna (84 år) og Knud (69 år) stadig boende i St. Dalby by.

I St. Dalby sogns kirkebog ses, at Anna *Gaardmand Knud Peersens Hustru i Store Dalbye* døde 23-JUL-1802 som 85-årig og blev begravet 26-JUL-1802. I skiftet efter Anna¹⁾ ses, at alle Anna's og Rasmus Andersen's fire sønner endnu levede 1802, mens datteren Anna Rasmusdatter var død og havde efterladt sig otte børn i alderen fra 14 år.

Gården Fuglsang havde omk. 1820 matr. nr. 3 (a, b, c, osv.) og lå oprindeligt i St. Dalby by, men udflyttede omk. 1868, og ligger i dag ca. 3/4 km. syd for denne.

74. Hans Christensen Kier, Bonde og Gaardbeoer, født 1757 Gedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 10-JUL-1757 Tolstrup sogn død 19-FEB-1816 Gedved, Tolstrup sogn, begravet 25-FEB-1816 Tolstrup sogn, viet 12-DEC-1777 Tolstrup sogn Birthe Maria Nielsdatter, børn²⁾: Niels Hansen døbt 17-SEP-1777³⁾, Niels Hansen døbt 20-DEC-1778, Maren Hansdatter døbt 06-JUN-1779, Karen Hansdatter døbt 23-MAJ-1784, Kirsten Marie Hansdatter døbt 26-DEC-1786, Rasmus Hansen døbt 08-NOV-1789, Rasmus Hansen døbt 09-OKT-1791, Margrethe Maria Hansdatter døbt 23-MAR-1794, Christian Hansen døbt 09-JUL-1799, Birthe Nielsdatter døbt 06-OKT-1799.

Han fødtes i Gedved 1757 og blev døbt i Tolstrup sogn, hvor hans faddere var: *Jens Jeppesøns Koene*⁴⁾, *Anders Jørgensøn*, *Jens Enevoldson*, *Jens Snedker* og *Maren Clausdatter*, alle af Giedve.

Hans Christensen og Birthe Nielsdatter begge af Giedve blev trolovet 20-OKT-1777 og 12-DEC samme år blev de gift. Allerede under trolovelsestiden fik Hans og Birthe Nielsdatter deres første søn Niels døbt: Tolstrup sogns kirkebog 17-SEP-1777 *Birthe Nielsdatters Søn aulet udenfor Ægteskab med Hans Christensen Kier* *ibid*.

Ved FT 1787 for Tolstrup sogn boede familien som 5te Familie i *Giedved Bye* i Tolstrup sogn: Hans (50 år) nævnes som *Bonde og Gaardbeoer*, hustruen Birthe (30 år) og børnene Niels (9 år), Maren (6 år), Karen (3 år) og Kirsten (1 år). Hos dem bor tjenestefolkene *Peder Sørensen* (27 år) og *Berte Ollesdatter* (28 år) samt Hans's svigermor (ane 151), der nævnes som *Karen Jepsdatter*, *Koenes Moder*, 55 Aar, *Enke efter 2^{det} Ægteskab, paa Ophold*.

Hans boede også i Gjedved 1796, hvor han blev hovedpersonen i en sag om brændevinsbrænderi. Nedenstående følger en kort sammenfatning af sagen.⁵⁾

1) Bygholm Skifteprotokol 18-AUG-1802, fol.82B, 85, 87, 87B, 91, 95.

2) Alle børn er døbt i Tolstrup sogn

3) Begravet 23-NOV samme år i Tolstrup sogn

4) Var hun også fadder, da Hans's hustru Birthe Marie Nielsdatter blev døbt 1757?

5) Knud Aagaard, Låsby

Den 26-MAJ-1796 kunne være blevet en ganske almindelig dag i de hårdt-
arbejdende Gedvedborgeres liv, hvis ikke seks mennesker fra Skanderborg
havde besluttet sig for at besøge landsbyen i et bestemt ærinde netop den dag.

Tidligt om morgenen, før solen stod op, begav de sig afsted fra Skander-
borg, i en stor hestevogn med Gedved som mål. Bagerst sad fire personer,
konsumtionsforvalter Ulch, strandkontrollør Andreas Hansen Schmidt samt
vidnerne Gunde Pedersen og Hans Nielsen. Forrest på plinten sad kuskene,
der skulle sørge for, at de fire andre fik en behagelig tur på landevejen.

Da vognen nåede Gedved, kørte den meget målbevidst til Hans Kiers gård,
og mændene stod af. Gedvedborgerne blev nu klar over, at de besøgende var
repræsentanter for myndighederne, der med alle midler prøvede at komme
det ulovlige brændevinsbrænderi til livs. En nabo til Hans Kier var gårdmand
Anders Pedersen, og han fik hurtigt en fornemmelse af, hvad besøget hos
Hans Kier gjaldt. Han var en venlig og beslutsom mand og satte straks i løb
over til familien Kier for at advisere dem om, hvad der var i vente.

Hans Kier var syg og lå i sengen, men hans kone Birthe Nielsdatter havde
set gæsternes ankomst til byen, og instinktivt var hun gået igang med at samle
"brændevinstøjet" sammen. Det meste af udstyret var således adskilt, da An-
ders Pedersen kom ind ad køkkendøren, og efter en kort samtale mellem de to
fik Anders Pedersen "tøjet" med sig for at skjule det i kærret bagved gården.
Imens gik Birthe Nielsdatter rundt og gemte de sidste rester af anlæget. Hun
forberedte sig på at tage imod "inkvirenterne" med den uskyldigste mine.

På vej ud af bagdøren blev Anders Pedersen imidlertid set af konsumtions-
forvalter Ulch, der var helt på det rene med, hvad Anders Pedersen foretog
sig. Selv om Ulch forfulgte Anders Pedersen, lykkedes det alligevel denne at
få smidt brændevinstøjet i kærret. Desværre blev kastet for kort, og tøjet var
synligt i kærret. De øvrige fremmede kom også til kærret fulgt af flere Gedved-
borgere, der ikke kun var nysgerrige, men også ville hjælpe en medborger,
hvis det blev nødvendigt.

Følgende Gedved-borgere ankom til kærret: Gårdmand Bertel Jensen,
gårdmand Albert Rasmussen, gårdmand Niels Rasmussen, husmand Rasmus
Skårup, husmand Jens Nielsen den yngre og sognefoged Morten Jensen - og
snart indledtes skænderierne. Gårdmand Niels Rasmussen spurgte således
personerne fra Skanderborg om, hvem de var, og med hvilken ret de kunne til-
lade sig at efterstræbe Hans Kiers brændevinstøj.

Under den påfølgende diskussion råbte Schmidt til Ulch, at han skulle tage
brændevinstøjet. "Det er nu konfiskeret", bjæffede han. Da Ulch ville tage det
konfiskerede brændevinstøj, tog en af borgerne Schmidt i brystet eller halsen,
"så blodet gik ham til hovedet og nær havde kvalt ham".

Midt under disse scener trængte tømrer og husmand Rasmus Skårup, der
var daglejer hos Hans Kier, sig frem. Meget resolut samlede han brænderiet
op fra kærret, og begyndte at løbe ind i Hans Kiers gård med det. Han slap
dog ikke uset afsted, og igen var det Ulch, der så, hvad der skete. Med opløf-

tet stok løb han efter Rasmus Skårup og forsøgte at fratage ham tøj. Til alt held for Skårup greb gårdmand Niels Rasmussen ind, og han afbødte et slag fra Ulch, så Skårup uhindret kunne løbe afsted med brændevinstøjet. Skårup løb fra Kiers gård videre og smed anlæget i et andet kær. Her blev det liggende godt dækket af et grønt algetæppe.

Da Skårup pludselig var væk, afbrød inkquisitionen med ét det hele og begav sig afsted til Hans Kiers gård, hvor de ville fortsætte inkvisitionsforretningen. Flere af Gedved-borgere fulgte dem ind i bryggerset, og de skubbede efterhånden inkvirenterne helt ud af dette og ud på gårdspladsen. Her blev inkquisitionen truet direkte af borgerne: "I skal slåes så brede som tudser, ifald I ikke forfølger Jer fra gården", blev der råbt til dem.

Af frygt for denne ubehagelige trussel, retirerede de fire mennesker tilbage til den ventende vogn med Gedved-borgere i hælene. Mens de kørte væk, gik en hale af Gedved-borgere efter dem, og skaren bestod nu ikke udelukkende af mænd. Kvinder og børn var kommet til, og både smeden og skolelæren var der. På tilbagetoget ydmygedes inkquisitionen med tilråb, og på et tidspunkt blev der kastet sten efter dem.

Da embedsmændene senere på dagen kom tilbage til Skanderborg, indberettede de hændelsen til amtmand Bülow og til Det kongelige Toldkammer, og bad dem tage affære, så de oprørske Gedvedborgere kunne blive straffet. Allerede dagen efter fik borgmester, by- og herredfoged Carøe i Horsens ordre om "ufortøvet at lade alle i Gedved by værende indvånere, af gård- og husboere samt unge karle med videre, indkalde til lovlig forhørs holdelse, om hvem formanden eller ophavsmanden til denne sammenrottelse har været, for derved at få de skyldige optaget til afstraffelse". I samme brev anføres, at det var Carøes pligt at konfiskere Hans Kiers brændevinstøj og dømme ham.

Der blev gennemført forhør 29-JUN-1796¹⁾ i Horsens. Der var trangt i lokalet, for hele 34 Gedved-borgere var mødt frem, og 11 personer var udeblevet af forskellige grunde; nogle var syge og andre var rejst fra byen. Forhøret viste, at Gedved-borgerne stod last og brast som ærtehalm, og de stævnedes endda anklageren for at have ført urigtige beskyldninger mod dem med hensyn til det, der var sket ved gadekæret.

Den endelige dom over de opsætsige Gedved-borgere faldt i Horsens 26-MAJ-1797²⁾: Sognefoged Morten Jensen idømmes en "mulkt" på rdl. til sognets fattigkasse for pligtfordømmelse, bl.a. ved ikke at have gjort myndighederne opmærksom på den ulovlige brændevinsbrænding; gårdmand Anders Pedersen, nabo til Hans Kier, skulle betale 3 rdl. 2 mk. 8 sk. til Skanderborg konsumtionskasse for at forsøge at skjule Hans Kiers brændevinsanlæg; husmand Rasmus Skårup skulle betale en mulkt på 2 rdl. til fattigkassen for sin delagtighed, og gårdmand Niels Rasmussen fik også en mulkt på 2 rdl. for at forhindre inkquisitionen i at tage brændevinsstøttet fra Rasmus Skårup. Ud-

1) Voer og Nim Herreders Tingstue

2) Voer og Nim Herreders Tingstue

over dette skulle de fire dømte betale sagens omkostninger på 52 rdl. og 2 mk til kammeradvokaten; et beløb, der dog senere nærmest halveredes.

Men hovedmanden i sagen, den sengeliggende Hans Kier, fik den største straf: Hans brændevinsbrænderi konfiskeredes, og han fik en bøde på 30 rdl..

Alt i alt var det forholdsvis milde straffe, set i forhold til anklagerens oplæg, der havde krævet samtlige indstævnte personer dømt i fæstningsarbejde; enten på livstid eller på åremål "efter enhvers forbrydelses storhed", samt til at betale mulkt til Tolstrup sogn fattige. Endvidere skulle sognefoged Morten Jensen have været dømt uværdig til sit embede.

Ved FT 1801 ses familien også i Gedved by: Hans (44 år) og hustru Birthe (44 år) med børnene Niels (21 år og Gevorben¹⁾ soldat), Kirsten (13 år), Rasmus (9 år), Margrethe (7 år) og Birgitte (2 år).

Hans Christensen, Husmand i Giedve, 59 Aar blev begravet 25-FEB-1816 i Tolstrup sogn.

75. Birthe Maria Nielsdatter, født 1757 Gedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 18-SEP-1757 Tolstrup sogn, død 24-JUL-1803 Tolstrup sogn, begravet 29-JUL-1803 Tolstrup sogn.

Hun blev døbt 1757 og da var hendes faddere *Jens Jeppesøns Koene, Berthel Jørgensøn, Thomas Smed, Michel Simonsøn og Anders Thomæsøn, alle af Giedve.*

Birthe, der blev mor til 10 børn, døde 1803 og begravedes i juli samme år som *Hans Kiers kone i Giedved, 48aar.*

76. Christoffer Jensen, Selvejerhusmand, født 1741 Lihme sogn, Rødding hrd, Viborg amt, døbt 08-OKT-1741 Lihme sogn, død 14-OKT-1810 Lihme sogn, begravet 21-OKT-1810 Lihme sogn, viet 27-JUL-1777 Lem sogn Bodil Jørgensdatter, børn: Mathias Christoffersen døbt 16-APR-1778, Kierstine Christoffersdatter døbt 15-MAJ-1780, Christen Christoffersen døbt 25-APR-1784, Jens Christoffersen døbt 19-NOV-1786, Dorethe Christoffersdatter døbt 14-JUN-1789, Peder Christoffersen døbt 03-JUN-1792, Jørgen Christoffersen Lihme døbt 12-JUL-1795, Else Christoffersdatter døbt 25-AUG-1799.

Christoffer blev født som uægte søn af Karen Jellesdatter og *Fogden på Kaas Jens Nielsen: d 8'de Octobr: blef Karen Jellesdatters uægte barn døbt kaldet Christopher; frembaaren af Anne Otsdatter.* Ved dåben var følgende faddere: Christen Jellesen, Peder Jellesen af Lime, Karen Jacobsdatter, Magdeline af Lime.

Han er måske den Christoffer, der 1762 blev konfirmeret i Lihme Kirke, selv om han da må have været ca. 20 år gammel?

Christoffer overtog ved fæstebrev fra Kaas gods 28-AUG-1768 *det Huus i Lihme sogn og Bye som hands Moeder Karen Jellesdaater har beboed og nu godvil-*

¹⁾ Hvervet soldat

lig til *Hannem afstaaed og overladt haver*. Jorden til dette hus var kun på 2 Album Hartkorn, hvilket i landmål svarer til ca. 115 m².

Den 04-JUN-1777 står i kirkebogen for Lem sogn: *havde Christoffer Jensen af Liim og Bodil Jørgens Datter af Oppebye Troeløvelse, og den 27-JUL-1777 bleve de Copulerede.*

Christoffers stedsøn *Peder Abildgaard Lihme* nævner i sine erindringer¹⁾, at Christoffer ernærede sig ved maler-, gørtler-, skomager- og snedkerhåndværk.

I FT 1787 boede Christoffer (49 år) i et hus i Lihme by med hustruen Bodil Jørgensdatter (28 år) og Bodils søn af første ægteskab, Peder Abildgaard Lihme, samt fællesbørnene Kierstine (6 år), Christen (3 år) og Jens (1 år). Christoffer omtales i folketællingen som *Bonde og Huusmand*, og det anføres også, at han *Nyder Almissee af sognet*. Den ældste søn Matthias boede ikke hjemme ved denne folketælling, men det fremgår af Lihme sogns kirkebog 1787, at Matthias arbejdede og boede i præstegården i Ålbech by - som 9-årig!

Ved FT 1801 oplyses, at Christoffer var *Huusmand med Jord, og Nyder Almissee af sognet til Børnenes Opfødelse*. Christoffers og Bodils alder opgives som hhv. 61 år og 46 år. Af den samlede børneflokk bor kun de fire yngste endnu hjemme: Dorthe (11 år), Peder (9 år), Jørgen (5 år) og Else (1 år).

Christoffer døde i Lihme 1810, hvilket blev indført i kirkebogen således: *Den 14 Octob' døde Christoffer Jensen af Lime, gammel 68 Aar, Den 21 Octob' blev han jordet.*

77. Bodil Jørgensdatter, født 1753 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, døbt 15-JUL-1753 Ramsing sogn, død 04-OKT-1819 Lihme sogn, begravet 10-OKT-1819 Lihme sogn, viet (1) 27-MAJ-1776 Lem sogn, Rødding hrd Peder Pedersen Abildgaard, barn: Peder Abildgaard Lihme født 1776.

Bodil blev født 1753 i Ramsing sogn: *blev Jørgen Iverssøns Barn navnlig Bodil til Daaben frembaaren af Inger Jensdotter.*

Da Bodil blev gift 1. gang tjente hun i Haasum Præstegård. Den 11-APR-1776 blev Bodil trolovet til tjenestekarl Peder Abildgaard på Østergaard i Ramsing, og de blev viet 27-MAJ samme år i Lem sogn. Ægteparret fik deres søn døbt i Lem sogn 11-AUG-1776: *blev Peder Pedersen Abildgaards Barn i Sønderlem døbt og kaldet Peder, frembaaren af Anne Jørgensdatter, der formentlig var Bodils to år ældre søster.*

Ægtefællen Peder Pedersen Abildgaard, *der Tiente Mads Østergaard*, døde mindre end eet år efter vielsen og blev begravet 11-MAR-1777 i Ramsing sogn.

I sine to ægteskaber fødte Bodil 9 gange - 3 piger og 6 drenge.

Bodil døde 1819 og blev begravet i Lihme sogn: *Bodil JørgensDatter, Enke efter Christopher Jensen. Hun var af Bondestanden og opholdt sig hos sin Søn i Vendahls Huus [?]*

¹⁾ Abildgaard Lihme, Peder: Erindringer, i Finn H. Lauridsens artikel: *Det kommer mere an på, hvorledes end hvor længe man har levet*, Århus Stifts Årbog 1983-84

78. Niels Jensen Puusholm, Indsiddet og Daglejer, født omk. 1747 i Rårup sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, død 13-MAJ-1838 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 20-MAJ-1838 Ølsted sogn, viet (1) Bjerre sogn, Bjerre hrd 11-JUN-1772 Maren Poulsdatter. Viet (2) Bjerre Kirke 05-NOV-1785 Johanne Kirstine Rasmusdatter, børn¹⁾: Rasmus Nielsen døbt 02-JUL-1786, Kirsten Nielsdatter døbt 09-AUG-1789, Jens Nielsen døbt 04-DEC-1791, Michel Nielsen døbt 19-JAN-1794, Malene Nielsdatter døbt 07-AUG-1796, Johanne Marie Nielsdatter døbt 04-NOV-1798, Rasmus Nielsen døbt 15-NOV-1801, Maren Nielsdatter døbt 30-SEP-1804.

Niels blev konfirmeret *Quasimodogeniti* 1765 (1. søndag efter påske) i Rårup sogn, hvor der i alt blev konfirmeret 12 drenge og 7 piger.

Hans første hustru hed Maren Poulsdatter, og de blev gift 1772 i Bjerre sogn: *10de Jan: bleve Niels Jensen og Enken Maren PoulsDaatter trolovede og den 11te Juny Copulerede*. Hustru Maren's død er ikke fundet i KB for Bjerre sogn, ligesom der ikke er fundet børn af dette ægteskab.

Men Maren må være død senest 1785, da Jens dette år gifter sig for anden gang i Bjerre Kirke: *Dom: 9de July bleve Niels Jensen Puusholm, Enkemand, og Johanne Kierstine Rasmusdtr. Trolovede og 5te Novembr. Copulerede*.

Ved FT 1787 ses Niels (38 år) og hustru Johanne boende som 5. *Husfamilie* i Sdr. Bjerre by i Bjerre sogn med deres søn Rasmus (2 år). Om hans erhverv oplyses, at han er *Inderste²⁾, Daglejer og yderst Fattig*. En bror til Niels, *Jørgen Puusholm*, boede med sin familie som nabo til Niels. Broderen var også fattig, idet han benævnes som *Daglejer og Betler*.

Ved FT 1801 nævnes han som *Niels Jensen* (54 år), *Inderste og Betler* og bor stadig i Bjerre by med familien. Hustruen kaldes *Kierstine Rasmusdatter* (42 år) og de har 5 hjemmeboende børn: Jens (11 år), Kiersten (10 år), Mikkel (8 år), Lene (5 år) og Johanne (3 år).

Ved FT 1834 boede Niels og hans hustru i Neder Bjerre, Bjerre sogn *et Huus ved Møllen* sammen med den ugifte 59-årige Ane Jørgensdatter, der var *Inderste og Spinderske*. Niels angives da som 86 år gammel *Inderste og Almisselem*, og hustruen Johanne Kirstine Rasmusdatters alder opgives til 78 år.

Hustruen Johanne Kirstine Rasmusdatter døde 1837 i Bjerre sogn, og Niels, der på dette tidspunkt var omk. 90 år gammel, formodes derefter at være flyttet fra Bjerre sogn til datteren Johanne Marie Nielsdatter (ane 39) i Ølsted sogn, hvor han døde 1838 - året efter sin hustru. Ved begravelsen i Ølsted sogn er angivet, at Niels var født i Rårup sogn, og hans alder er noteret til 94 år, hvilket antyder et fødselstidspunkt omk. 1744.

1) Alle børn blev døbt i Bjerre Kirke, og datteren Maren blev hjemmedøbt 16-AUG-1804

2) Lejehusmand = bor til leje

79. Johanne Kirstine Rasmusdatter, født omk. 1757¹⁾, død 28-FEB-1837 Bjerre sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, begravet 05-MAR-1837 Bjerre sogn.

Hun nævnes ved vielsen i 1785 som *Johanne Kierstine Rasmus=Daatter*, og i FT 1801 ses, at hun ikke havde været gift før ægteskabet med Niels Jensen Puus-holm.

Johanne døde 1837, og ved begravelsen nævnes hun som *Ane Kjerstine Rasmus Datter, Almisse Lem Njels Pusholms Hustrue i Neder Bjerre*.

80. Niels Pedersen Degn,²⁾ Gårdfæster, født 1700 Østerby, Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, døbt 03-OKT-1700 Sdr. Omme sogn, død 1771 Grindsted sogn, Slavs hrd, Ribe amt, begravet 28-APR-1771 Grindsted sogn. Viet (1) 12 FEB 1725 Grindsted sogn Sidsel Iversdatter, børn: Mads Nielsen Degn døbt 28-JUL-1726, Mette Nielsdatter Degn døbt 23-MAJ-1728, Peder Nielsen Degn døbt 01-MAR-1730, Elisabeth Nielsdatter Degn døbt 26-MAR-1732, Else Nielsdatter Degn døbt 28-MAR-1734, Mads Nielsen Degn døbt 15-FEB-1739, Peder Nielsen Degn døbt 18-MAR-1740, Iver Nielsen Degn døbt 1741. Viet (2) 14-MAJ-1752 Grindsted sogn Engel Christensdatter, børn: Sidsel Johanne Nielsdatter Degn døbt 27-DEC-1752, Ellen Nielsdatter Degn døbt 21-APR-1754, Christen Nielsen Degn døbt 27-FEB-1757, Maren Nielsdatter Degn døbt 18-MAR-1759, Peder Nielsen Degn døbt 20-DEC-1761, Niels Nielsen Degn døbt 11-APR-1764.

Han fødtes i år 1700, og ved hans dåb var fadderne: *Karen Lambrets datter af Thorstrup bar Barnet, Christen Eskilsen i Østerby, Anders Sørensen ibid., Niels Lassen i Brand, Sitsel Andersdatter i Østerby, Gunder Pedersdatter ibid., Inger Vefster*.

Niels blev 1725 gift med Sidsel Iversdatter, der var født 1702 i Morsbøl sogn. Hun døde 1750 af *Blodsott* og begravedes på Grindsted Kirkegård *Niels Deins H af Morsbøll navl: Zidtzell gl 48 aar 11 dage*.

Fra omk. 1730 var Niels fæster af matr. nr. 1a i Morsbøl (Morsbølvej nr. 84) i Grindsted sogn.

Med hustruen Sidsel fik Niels mindst 10 børn, hvoraf seks ikke levede længe: Sønnen Peder blev begravet 24-FEB-1732, kun 2 år og 11 dage gammel; 18-MAR-1736 blev *Niels Deins Huustrue forløst med et dødfødt Pige barn*; 18-FEB-1739 blev Niels's søn Mads begravet, 3 dage gammel; 18-MAR-1740 blev sønnen Peder begravet, 2 timer gammel; 04-JUN-1741 blev sønnen Iver begravet 2 timer gammel, og den 08-APR-1742 blev Niels's dødfødte barn begravet. Det har været hårde år for familien!

¹⁾ FT 1834 Bjerre sogn: 78 år; Bjerre sogn KB 05-MAR-1837: Alder ved begravelse: 80 år

²⁾ Efternavnet DEGN's opståen kendes ikke. Hverken Niels eller hans far menes at have været degne, men måske har Niels taget efternavnet efter sin morfar, Hans Jensen Sæby (ane 322), der 10-JUL-1672 blev kaldet som degn i Grindsted sogn og senere blev degn i Sdr. Omme-Hoven sogne?

Økonomisk har det sikkert også gået både op og ned. I 1735 erkender Niels at være *Hans Nielsen i Dal* skyldig 21 Sldlr. 5 Sk¹⁾, og i 1746 arver Niels og hans søskende efter onklen Jens Nielsen, der døde i Haderslev uden andre arvinger²⁾.

Niels giftede sig 1752 for anden gang *d 29. Febr [blev] Niels Dein og Engel Christensd af Krog* trolovede, og 14-MAJ-1752 blev *Niels Dein af Morsbøl og Engell Christensdaatter* viet.

At Niels også har været udpeget som *Beskikkelsesmand*, ses bl.a. i sagen mod en *Peder Jørgensen af Ansager Sogn og By*³⁾. Peder Jørgensen havde dels ikke betalt skyldig Landgilde, og dels krævede han betaling for *Maren Jepsdatters* underhold hos ham. Som sikkerhed for sit tilgodehavende havde Peder Jørgensen tilbageholdt Marens tøj i et års tid.

Som 64-årig blev Niels far for 14. og sidste gang. Det skete i 1764, hvor hans 23 år yngre hustru *Engel* fødte sønnen Niels.

Niels døde 1771 og begravedes den 4. søndag efter påske i Grindsted sogn
Dom: Cantate Niels Pedersen i Morsbøl, 71 Aar.

Efter Niels's død i 1771 videreførte enken Engel Christensdatter fæstet, indtil sønnen Christen Nielsen 1790 fik skøde på stedet.

81. Engel Christensdatter, Gårdfæster, født omk. 1723 Krog⁴⁾, Grene sogn, Slavs hrd, Ribe amt, død 1803 Morsbøl, Grindsted sogn, Slavs hrd, begravet 16-JAN-1803 Grindsted sogn.

Ved vielsen 1752 i Grindsted Kirke nævnes hun som *Engel Christensd af Krog*, der ligger i Grene sogn, og 09-NOV-1755 nævnes hun som *Niels Degns Kone*, da hun i Grene sogn stod fadder ved steddatteren Mette's dåb af dennes søn Anders.

I FT 1787 boede Engel som enke efter første ægteskab stadig i Morsbøl. Det siges da at hun er 67 år og *har Stedet i fæste*. Datteren Sidsel Nielsdatter og sønnen Christen Nielsen (ane 40) var hjemme, og hans alder blev opgivet til 29 år.

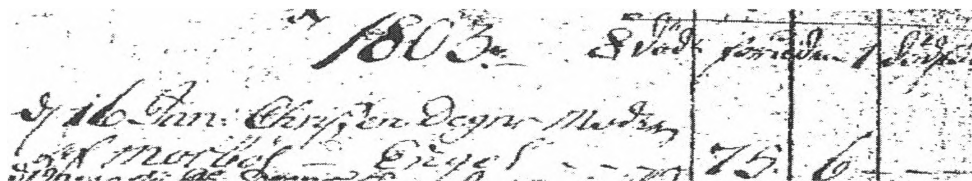
Ved FT 1801 bor Engel som aftægtskone efter 1. ægteskab hos sønnen Christen Nielsen i Morsbøl. Ved denne FT er hendes efternavn opgivet som "Nielsdatter (?), og hun siges at være 81 år gammel. Hun skulle således være født omk. 1720, hvilket også svarer til aldersopgivelsen ved FT 1787, men ved sin begravelse 1803, hvor hun nævnes som *Christen Degns Moder af Mosbøl - Engel*, angives alderen som værende 75 år 6 måneder:

1) Koldinghus Birks Tingbøger 11-JAN-1735

2) Koldinghus Birks Tingbøger 09-AUG-1746

3) Koldinghus Birks Tingbøger 31-JAN-1764

4) FT 1787 Grindsted sogn: 67 år; FT 1801 Grindsted sogn: 81 år; Grindsted sogn KB 1803: Ved begravelse 75 år og 6 mdr.. Ved vielsen 1752 siges hun at være "af Krog", der ligger i Grene sogn, hvor kirkebøgerne først starter 1755

82. Hans Madsen, Gaardbeboer, født 1748 Stenderup, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 15-DEC-1748 Ansager Kirke, død 18-JAN-1824 Ansager sogn, begravet 25-JAN-1824 Ansager Kirke. Viet (1) 03-FEB-1782 Ansager Kirke Maren Nielsdatter, børn: Ellen Hansdatter døbt 24-FEB-1782, Christine Hansdatter døbt 28-DEC-1783, Niels Hansen døbt 14-SEP-1785, Karen Hansdatter døbt 06-JAN-1788, Mette Hansdatter døbt 20-JUN-1790. Viet (2) 19-APR-1791 Kirsten Joensdatter, børn: Maren Hansdatter døbt 20-NOV-1792¹⁾, Maren Hansdatter døbt 27-APR-1794²⁾. Viet (3) 14-AUG-1796 Grindsted sogn Anne Kirstine Mortensdatter, børn: Morten Hansen døbt 13-APR-1797, Karen Marie Hansdatter døbt 14-OKT-1798, Mads Hansen døbt 16-NOV-1800, Jens Hansen døbt 29-MAR-1803, Anna Hansdatter døbt 16-FEB-1806, Kirsten Hansdatter døbt 30-OKT-1808.

Hans fødtes 1748 i Stenderup i Ansager sogn og den 3. søndag i advent blev *Mads Østergaards Søn af Stend: døbt og kaldet Hans. Jens Christensens Hustru i Stenderup bar barnet.*

Han blev trolovet til Maren Nielsdatter i Ansager Kirke 11-JAN-1782 og *domin: Sexagesima d 3 Febr: ægteviede* samme sted. Da deres ældste datter Ellen blev døbt 24-FEB-1782, kun tre uger efter forældrenes vielse, nævnes i kirkebogen, at Hans boede i Sønderby, der også ligger i Ansager sogn.

Ved FT 1787 ses familien boende på en gård i Ansager by og sogn: Hans og hustruen Maren Nielsdatter nævnes som hhv. 38 og 31 år gamle, og børnene Ellen, Christine og Niels angives at være hhv. 5, 3 og 1-2 år gamle. Hos ægteparret boede også Maren Nielsdatter's far Niels Thomsen (63 år) og dennes daværende hustru (Marens stedmoder) Kristina Jensdatter (ca 64 år), der begge boede på aftægt hos familien.

Nytårsaften 1790 har Hans næppe fejret, for både hustruen Maren og deres ½ år gamle datter Mette blev begravet 02-JAN-1791.

Mindre end fire måneder efter at have begravet sin første hustru blev Hans viet til sin anden hustru *Kirsten Joensdatter*. Med hende fik han datteren Maren, der dog døde ved fødslen efter at være døbt af Jordemoderen og begravedes 25-NOV-1792. Deres næste barn, der også blev døbt Maren, døde bare 14 dage efter fødslen i 1794.

¹⁾ Døde ved fødslen og begravedes 25-NOV-1792

²⁾ Begravedes 18-MAJ-1794

Hustru Kirsten Joensdatter døde selv: 1796 Langfredag [25-MAR] blev Hans Madsens Kone her af Ansager begravet, navnlig Kiersten Joensdatter, født i Galtho¹⁾, gl. 40 Aar og 2 Dage gl.

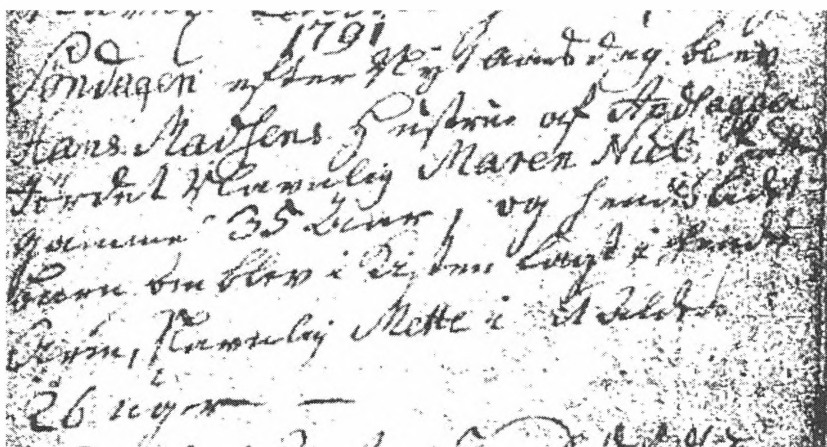
Samme år giftede Hans sig for tredje gang, og hans hustru blev den 24 år yngre Anne Kirstine Mortensdatter. Ved FT 1801 boede Hans (53 år) og hans tredje hustru Ane Kirstine (29 år) på gården i Ansager sogn. De øvrige beboere var sønnen Niels (15 år) af første ægteskab og Hans og Anne Kirstine Mortensdatter's fællesbørn: Morten (4 år), Karen Marie (3 år) og Mads (1 år). Hos dem boede stadig Hans's svigerfar fra første ægteskab Niels Thomsen (78 år) og dennes anden hustru Christine Jensdatter (80 år). Endelig boede der også tjenestekarl Mads Pedersen (18 år) og tjenestepige Marie Cathrine Christensdatter (23 år).

Hans blev med sine tre hustruer far til i alt 13 børn, der alle blev døbt i Ansager sogn. Han døde 1824 og blev begravet som *Aftægtsmand Hans Madsen i Andsager*. Hans's tredje hustru blev 80 år gammel og døde *af Alderdom* i 1850 som *Enke og Aftægtskone* i Ansager.

83. Maren Nielsdatter, født 1756 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 07-MAR-1756 Ansager Kirke, død DEC-1790 Ansager sogn, begravet 02-JAN-1791 Ansager Kirke.

Hun blev født i Ansager sogn i 1756 og 07-MAR-1756 blev *et Pigebarn af Niels Thomsens i Andsager døbt og kaldet Maren. Mads Thomsens hustrue af Qvie bar barnet.*

Maren døde 1790 og blev begravet med sin lille datter: 1791: *d. 2 jan. Blev Hans Madsens hustru af Ansager jordet navnlig Maren Nielsdatter gammel 35 år og hendes lidet barn som blev i kisten lagt i hendes arm navnlig Mette i alders 26 uger:*

1791
Søndagen den 2den Jan. Blev
Hans Madsens Hustru af Ansager
jordet navnlig Maren Nielsdatter
gammel 35 Aar og hendes lidet
barn som blev i kisten lagt i hendes
arm navnlig Mette i alders
26 uger

¹⁾ Galstho, Vester Starup, Skast hrd, Ribe amt

84. Anders Sørensen Thorlund, Fæster på Thorlundgaard, født omk. 1730¹⁾ Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1788 Thorlund, Ølgod sogn, begravet 21-SEP-1788 Ølgod sogn. Viet (1) Johanne Bertelsdatter, børn: Mette Andersdatter døbt 19-JUN-1768, Søren Andersen Thorlund født 1773, Ane Kirstine Andersdatter døbt 02-OKT-1774, Bertel Andersen Thorlund døbt 24-NOV-1776, Anne Andersdatter døbt 31-JAN-1779. Viet (2) 19-OKT-1781 Horne sogn Maren Pedersdatter, børn: Johannes Andersen Thorlund døbt 10-MAR-1782²⁾, Peder Andersen Thorlund døbt 29-FEB-1784, Ane Johanne Andersdatter døbt 05-JUN-1786, Mette Andersdatter døbt 25-JAN-1789.

Anders blev 1774 forpagter af *Thorlundgaard* i Ølgod sogn³⁾. Gården var på 2 tdr. 6 skpr og 1 fjdk. *Smaaæ Næring kaldet*, og i forpagtningafgift skulle Anders årligt betale 30 Rdlr. til ejeren, *Niels Hansen af Lindberg*.

Hans første hustru Johanne Bertelsdatter var født omk. 1744 og døde 1781 i Ølgod sogn: *d. 16 apr. jordet Anders Thorlunds hustru 36 aar gammel*, og to måneder senere blev *Enkemand Anders Sørensen fra Thorlund i Ølgod sogn og Unge Pige Maren Pedersdatter af Rotbøl trolovet* 22-JUN samme år.

Ved FT 1787 ses Anders (58 år) i Ølgod sogn med sine børn af første ægteskab: Søren (13), Anne Kirstine (12), Berthel (9) og Anne (7) samt hans anden hustru Maren Pedersdatter (34 år) med fællesbørnene Peder (3) og Johanne (1).

Anders døde 1788 og blev begravet 21-SEP-1788 som *Anders Sørensen fra Thorlund, 56 Aar gammel*.

85. Maren Pedersdatter, født omk. 1751⁴⁾ Rotbøl, Horne sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 12-APR-1824 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, begravet 19-APR-1824 Ølgod sogn, viet (2) 07-JUL-1789 Ølgod sogn Mads Christensen.

Maren var enke efter Anders Sørensen Thorlund, da hun 17-MAJ-1789 blev trolovet med *Mads Christensen* (født omk. 1763) fra Torstrup sogn - hvor hans far var sognefoged. Forlovere var Hans Møller af Lindbjerg Mølle og Christen Madsen af Yderik.

Han overtog 1789 fæstet af Thorlundgaard efter Maren's første mand, men købte gården med hartkornet 3.2.3.11/12 for 1440 rdl. på auktion 14-JUL-1791. I 1800 ansøgte han om tilladelse til at udparcellere og afhænde to parceller af gården, da jeg har fundet, at min gårds jorder var flere og vidtløftigere, end jeg bekvem og behørig efter min nuværende økonomiske forfatning kunne drive. Tilladelsen blev givet af Rentekammeret.

¹⁾ FT 1787 Ølgod sogn: 58 år; Ølgod sogn KB 21-SEP-1788: Alder ved begravelse: 56 år

²⁾ Blev begravet i Ølgod sogn 31-MAR samme år

³⁾ LA-Viborg, B 82 F, Skifteprotokol I, side 310-312

⁴⁾ FT 1787 Ølgod sogn: 34 år, FT 1801 Ølgod sogn: 50 år, Ølgod sogn KB 12-APR-1824: Ved begravelse: 75 år

Ved FT 1801 boede ægteparret på Thorlundgaard: Mads Christensen (38 år), Maren (50 år) med børnene fra hendes første ægteskab: Peder (16 år), Johanne (15 år) og Mette (12 år).

Han afstod 23-NOV-1811 Thorlundgaard til sin stedsøn Peder Andersen (ane 42), der var Maren's ældste søn af ægteskabet med Anders Sørensen Thorlund.

Mads Christensen døde 16-DEC-1822 som aftægtsmand på Thorlundgaard og begravedes 16-DEC-1822 i Ølgod sogn, og hustruen Maren døde 1½ år efter og blev begravet 12-APR-1824 samme sted.

86. Knud Lund Jørgensen Tranbjerg, ejer af Agersnapgaard, født 1774 Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 25-SEP-1774 Fåborg sogn, død 20-JAN-1860 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 29-JAN-1860 Ølgod Kirkegård. Viet (1) 06-JUN-1794 Ølgod sogn Ingeborg Pedersdatter, børn¹⁾: Ellen Knuds-datter døbt 15-FEB-1795, Appelone Marie Knudsatter døbt 17-APR-1796, Anna Knudsatter døbt 24-JUN-1798, Jørgen Knudsen Tranbjerg døbt 12-OKT-1800, Peder Knudsen Tranbjerg døbt 02-JAN-1803, Margrethe Knudsatter døbt 31-DEC-1804²⁾, Margrethe Knudsatter døbt 23-JAN-1806³⁾, Ene Margrethe Knuds-datter døbt 07-APR-1808, Maren Knudsatter døbt 03-SEP-1810⁴⁾, Hans Knudsen Tranbjerg døbt 01-JUN-1812, Edel Margrethe Ingeborg Knudsatter døbt 02-FEB-1814⁵⁾. Viet (2) 24-JUN-1815 Sønder Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt Mette Marie Christensdatter, børn: Ingeborg Knudsatter døbt 22-APR-1816, Christen Knudsen Tranbjerg døbt 22-FEB-1818⁶⁾, Anna Knudsatter døbt 20-MAR-1819⁷⁾, Christen Knudsen Tranbjerg døbt 01-JAN-1821, Anna Knudsatter døbt 18 MAJ-1824⁸⁾, Peder Knudsen Tranbjerg døbt 19-DEC-1825, Ane Knuds-datter døbt 12-APR-1829, Ellen Marie Knudsatter døbt 12-FEB-1832, Ane Margrethe Knudsatter døbt 29-MAR-1835, Laurids Knudsen Tranbjerg døbt 20-MAJ-1839⁹⁾.

I Kirkebogen for Fåborg sogn ses dåben: *1774 d. 25 sep. Dom. 17ma p. Trinit. døbt Jørgen Tranbergs Søn af Faaborg med navn Knud Lund. Baaren af Faderens Søster fra Ørting i Varde sogn. Faddere: gl. Peder Tranberg fra Tranberg, Jens Nielsens Tienestekar, it. Hans Møllers og Peder Christensens Huustroer, alle af Faaborg bye.* Knud fik ved dåben mellemnavnet Lund, hvilket vel skyldes en opkaldelse efter hans mors første mand Knud Lauridsen Lund, der døde 2 år før Knud's fødsel.

-
- 1) Alle børn er født/døbt i Ølgod sogn
 - 2) Begravet Ølgod sogn 31-MAR-1805
 - 3) Begravet Ølgod sogn 26-DEC-1810
 - 4) Begravet Ølgod sogn 17-FEB-1825
 - 5) Begravet Ølgod sogn 04-MAJ-1814
 - 6) Begravet Ølgod sogn 30-APR-1818
 - 7) Begravet Ølgod sogn 27-FEB-1820
 - 8) Begravet 17-FEB-1825
 - 9) Begravet 08-JUN-1840

Ved FT 1787 boede Knud i Ølgod sogn hos forældrene og var da 12 år gammel, og 1789 blev han konfirmeret i Ølgod Kirke sammen med sin to år ældre halvbror Laurids.

Han blev 1794 viet til Ingeborg Pedersdatter, og de havde som forlovere *Jørgen Tranbjerg, Agersnap og Peder Madsen af V. List*. Ved FT 1801 ses Knud (28 år) i Agersnap i Ølgod sogn med hustruen Ingeborg Pedersdatter (27 år) og deres børn Ellen (6 år), Appelone (5 år), Anna (3 år) og Jørgen (1 år).

Ingeborg Pedersdatter døde 1814, og året efter giftede den da 40-årige Knud sig med den 21-årige Mette Marie Christensdatter. Deres forlovere var *Gaardmand Christen Madsen og Niels Möller paa Jülingsholm*.

Knud blev ejer af *Agersnapgaard*¹⁾, matr.nr 3a, Agersnapvej 7, Ølgod sogn, der af brandkassen 1802 takseredes til ialt 1500 rdl. og beskrives således: *Alle bygninger er opført af grundmur og med stråtag. Stuehuset er 12 fag og 11 alen dyb, til beboelse med 3 skorstene og en bageovn, 630 rdl. Det vestre hus er 10 fag og 10 alen dyb, til stald, 220 rdl. Det nordre hus er 20 fag og 10 alen dyb, til lade, 420 rdl. Det østre hus er 9 fag og 10 alen, til stald, 230 rdl..*

I 1824 købte Knud gården på Hjeddingvej 4, Ølgod sogn for 200 rdl. inkl. af-tægt til enken Karen Jensdatter. Gården skødede han året efter til sønnen af sit første ægteskab, *Jørgen Knudsen Tranbjerg* for 100 rdl., og avlen blev værdisat til 1803 rdl..

Ved FT 1834 beskrives familien: Knud (59 år), hans anden hustru Mette Marie Christensdatter (39 år) og deres fælles børn Ingeborg (18 år), Christen (14 år), Peder (12 år), Anna (6 år) og Ellen Marie (3 år).

Knud havde stor lyst til at handle; han købte gårde, udparcellerede dem, nedbrød bygninger, sammenlagde parceller og byggede nye gårde. Knud tog flere gange på dommerkantoret og købte gårde på auktion. Det skete ofte, at en gård gik på tvangsauktion, når en enke sad alene tilbage, og i sådanne tilfælde forekom det, at Knud købte gården og videresolgte den til samme pris, han selv havde givet - på betingelse af, at enken kunne blive siddende på gården.

Da Knud 1849 påny tegnede brandforsikring på Agersnapgaard, var den samlede forsikringssum på 4680 rdl., hvoraf 1161 rdl. var for indbo, 340 rdl. for arbejdsredskaber og kreaturer for 1376 rdl. (bl.a. 4 heste, 20 køer og 26 stk. ungkvæg). Knud udvidede fortsat gården og solgte den 1855 for 6000 rdl. til sin søn af andet ægteskab, *Christen Knudsen Tranbjerg*. På dette tidspunkt var Agersnapgaard sognets næststørste med et hartkorn på 6.7.2.1 3/4.

Ved FT 1850 ses Knud (77 år) på Agersnapgaard med hans anden hustru Mette Maria Christensdatter (56 år). De har fire hjemmeboende børn, hvoraf den ældste søn *Christen* (30 år), skal overtage gården. De tre øvrige hjemmeboende er pigerne *Anna* (21 år), *Ellen Maria* (18 år) og *Anna Margrethe* (16 år). Ved salget af gården til sønnen oprettedes følgende aftægtskontrakt:

¹⁾ Om Knud Lund Jørgensen Tranbjerg, hans slægt, gården og Ølgod sogn henvises til Tage Olesens bog: *Ølgod sogns gård- og slægtshistorie*, udgivet af Ølgod Museum 1988

Ved at jeg Knud Lund Jørgensen Tranberg Dags Dato har tilskjødet min iboende og hidtil ejede Gaard Agersnapgaard til min Søn Christen Knudsen Tranberg, har jeg betinget mig og min Kone Marie Christensdatter følgende Aftægt og Forsørgelse, som min Søn eller Gaardens efterfølgende Ejere skal være pligtige at yde os for vor livstid.

I Aftægtslejligheden, som jeg Christen Knudsen Tranberg forpligter:

1. Post mig til forsvarlig at lade indrette i den østre Ende af Salshuset, fuldstændig i enhver Henseende, saa snart Aftægtsnyderen forlanger det, med 3 Værelser, Stue, Køkken og Spisekammer. En Bolig saalænge de lever, og skal have Ret til, foruden deres Kister og Klæder, uden Vederlag at medtage af Gaardens indboe: 2 Senge med Sengeklæder, 1 Bord og 3 Stole, 1 Kakkelovn med Kogeindretning, 1 Stueuhr, samt hvad de forøvrigt maatte have Brug for af Bohave. Boligen vedligeholdes forsvarlig af Aftægtsnyderen.

Uden noget Vederlag skal Aftægtsnyderen levere os følgende Præstationer, aarligt:

2. Post 4 tdr. Rug, 3 tdr. Byg, 48 pund fersk Mellemsideflæsk, 72 pund fersk Faare eller Oxekjød, 2 pund Ister, 8 Snese Hønsæg, 6 Torsk, 3 Snese Hvil-ling, 1 pund Humle, 1 Skp. Salt, 2 tdr. Kartofler, og desuden de nødvendige Kartofler i Opgravningstiden fra den Tid Gaardens Ejer begynder at optage til eget Brug. 21 Potter Brændevin, deraf 5 Potter til Juul, 2 Potter til Paaske og 2 Potter til Pinse, de resterende leveres som nedenfor bestemt. 8 Pund Kaffe, 8 Pund Kandis, 8 Pund Cichorie, 8 Lod Thee, 6 Pund Faaretalg, 2 Potter Stenolie, 8 Pund tør sød Ost, 18 Alen hjemmegjort Hør eller Tvistlærred. 3 Pund Sæbe og 1 Par Tøjsko til hver af Aftægtsfolkene hver Højtidsoffer.

Maanedlig: Den første Dag i hver Maaned 1 pund Tobak.

Ugentlig: 3 Potter frisk Kjernemælk og 1 Pund Smør som leveres hver Søndag Morgen.

Daglig: 3 Potter Mælk nymalket, med undtagelse fra hvert Aars 1. August til 1. November, i hvilke Maaneder de kun skal have 2 Potter nymalket Mælk daglig.

Aarlig: Hver Aars 1. November leveres 2 levende Gjæs. Af Gaardens Faarefolk med Aftægtsnyderne, udtages 3 Faar, som græsses og fodres af Gaardens Ejer, der skal indsætte nye Faar, hvis nogen af de nævnte 3 Faar dør i Utider. Det er en selvfølge, at Aftægtsnyderne erholde Faarenes Yngel og Uld. Ligeledes leveres Aftægtsfolkene den til deres Brug fornødne Grønkaal eller i Mangel deraf 1/2 Skp. Ærter Aarlig. Der leveres aarlig Aftægtsnyderne 6 Læs Klyne, 8 Læs Fladtørv a 12 Snese pr Læs og en 1/2 Læs Lyng.

Samtlige Varer leveres frit, altid forud som gode, rene og friske Varer, rigtig Maal og Vægt og til de rigtige Tider. Korn, Æg, Salt, Penge, Kaffe, Kandis, Cikorie, The, Brændevin og Ost den 1. Marts, 1. Juni, 1. September og 1. December, hver Gang med en Fjerdedel, Flæsk, Kjød, Ister, Humle, Kartoffler, Talg, Stenolie og Lærred aarlig i Oktober. Kontante Penge aarlig 16 Kr [?], hver Gang med en 1/4 Del. Fisk med Halvdelen hver Foraar og den anden Halvdel hver Efteraar. Ildebrændsel leveres i rette Bjergningstid, tørt i Hus paa det af Aftægtstageren anviste Sted.

3. Post *Gaardens Ejer besørger Aftægtskornet paa Forlangende ført til Mølle, malet og hjemkørt, samt baget og brygget til Øl. Aftægtsnyderne faar fri Adgang til og Afbenyttelse af Gaardens Brønd, Bageovn og Grubbekjedel med de dertil hørende Redskaber.*

4. Post *I Sygdoms, Alderdoms eller Svaghedstilfælde ydes Aftægtsfolkene en god og forsvarlig Pleje samt opvartning, saaledes som kan forsvares for Gud og Menighed og ved deres Død, en efter Egnens Skik og Brug anstændig Begravelse.*

5. Post *Naar den længstlevende af Aftægtsfolkene dør, skal Gaardens Ejer, som Vederlag ved Omkostningerne ved Begravelse have alt hvad de har efterladt sig, med Undtagelse af Aftægtsfolkenes Dragkiste og deres Gangklæder af enhver art, de skal tilfalde deres Arvinger til lige Deling efter Loven, og altsaa er Gaardens Ejer uvedkommende.*

6. Post *Ved den førstafdøde af Aftægtsfolkenes Død udstedes der ikke nogen Nedsættelse af Aftægtsydelseerne, men disse skal vedblivende ydes den længstlevende i fulde Omfang.*

7. Post *Aftægten som udgjør 3000 Rd for 5 Aar faar 1. Prioritets Panteret i Gaarden.*

Som Aftægtstager: Knud Jørgensen Tranberg og Hustru

Som Aftægts giver: Christen Knudsen og Arvinger

Til Vitterlighed: Mads Pedersen Thorlund, Gaardejer

Knud blev 86 år gammel og døde 1860 på Agersnapgaard som aftægtsmand hos sønnen Christen Knudsen Tranbjerg. Skiftet efter Knud var meget omfattende og fandt sted på *Herredsfogedkontoret* i Varde¹⁾. Kun seks af Knud's ialt 21 børn, hvoraf otte døde inden 14-årsalderen, overlevede deres far. Alle børn af første ægteskab var døde, men seks af disse børn efterlod sig tilsammen 49 børn og børnebørn, der alle skulle have del i arven efter Knud. De seks børn af andet ægteskab, der overlevede barndommen, overlevede også deres far.

¹⁾ Skifte 13-JUL-1861

Ved FT 1787 i Ølgod sogn boede Ingeborg (12 år) hos sine forældre i Ølgod sogn, og hun blev 11-APR-1790 konfirmeret i Ølgod Kirke: *Peder Madsens datter Ingeborg fra List, 15 Aar.*

Ingeborg døde 1814, 3 måneder efter sin 11. fødsel, og blev begravet 3 dage før sin nyfødte datter som *Knud Tranbergs hustru i Agersnap, Ingeborg Pedersdatter, 39 Aar.*

88. Niels Hermansen, Kusk, Gårdmand og Degn¹⁾, født 1744 i Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 21-JUN-1744 Grimstrup Kirke, død 1780 Grimstrup, begravet 29-OKT-1780 Grimstrup. Viet (1) 28-APR-1770 Føvling sogn, Malt hrd, Ribe amt Anne Jensdatter, børn: Kiersten Nielsdatter døbt 10-JUN-1770, Sophie Amalie Nielsdatter døbt 23-AUG-1772. Viet (2) 22-OKT-1774 Fåborg sogn, Skast hrd Mette Thomasdatter, børn: Herman Nielsen døbt 11-JUN-1775, Anne Marie Nielsdatter døbt 20-DEC-1777, Thomas Nielsen døbt 05-SEP-1779.

Niels's dåb ses i Grimstrup sogns Kirkebog 14-JUN-1746: *døbt Herman Nielsens Barn af Grimstrup bye og kaldet Niels.*

Som 25 årig blev Niels 1770 viet til Anne Jensdatter, og sammen fik de døtrene Kiersten og Sophie Amalie. Datteren Kiersten blev døbt 10-JUN-1770 i Føvling sogn, mindre end to måneder efter vielsen, og da nævnes Niels som *Kudsk paa Endrupholm*. Datteren Sophie Amalie blev hjemmedøbt 15-AUG-1772 og fremstillet i Grimstrup Kirke 23-AUG, og her var herremanden på Endrupholm Gods *Kaptajn Thøger Reenberg de Teilman* blandt hendes faddere. Den lille Sophie Amalie, der døde blot syv måneder efter dåben, blev sikkert opkaldt efter herremandens hustru *Sophie Amalie*, der også bar barnet ved dåben.

Året efter oplevede Niels den tragedie først at måtte begrave en dødfødt datter 24-APR-1774 og fire dage senere sin hustru Anne Jensdatter, der *blev 30 Aar og 2 mdr. gl..* Der blev holdt skifte efter Anne Jensdatter, og som formynder for parrets eneste barn, den 4 årige datter Kiersten, var mødt Hans Mikkelsen fra Loutrup i Gørding sogn.

To måneder efter at have begravet hustruen Anne Jensdatter, ringer bryllups-klokkerne igen for Niels. Vielsen er indført i den fælles kirkebog for Faaborg og Vester Nykirke sogne: *Den 21de Sept: trolovet Niels Hermansen fra Grimstrup og Mette Thomesdotter af Endrupholms Mølle: og 22-OKT samme år copuleret Niels Hermansen og Mette Thomesdotter.*

Niels døde i Grimstrup sogn 1780 kun *36 aar 4 Maaneder gammel*, og ved skiftet efter ham var den da 10-rige datter Kirsten af første ægteskab igen repræsenteret af Hans Mikkelsen fra Loutrup. Sønnerne Herman og Thomas var da hhv. 5 år og 1½ år, og de havde ved skiftet som værger Moust Hermansen og Herman Pedersen, begge af Grimstrup: Ved Forretningen var *tilstæde Enken Mette TomsDtt med Lauværge Hendes Fader Tomas Rasmussen af Fuglsig.*

¹⁾ Se under ane 89/95

Gården Østergård overtoges efter Niels's død af enken Mette Thomasdatter's anden mand Jens Thomsen (ane 94).

89/95. Mette Thomasdatter, født 1746 Fuglsig, Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 21-AUG-1746 Fåborg sogn, død 31-OKT-1823 Grimstrup i Grimstrup sogn, Skast hrd, begravet 09-NOV-1823 Grimstrup sogn. Viet (2) 29-JUN-1781 Grimstrup sogn Jens Thomsen.

Mette blev født 1746 i Fuglsig, og hendes dåb fandt sted i Fåborg Kirke: *D 11te Søndag efter Trinit: døbt Thamus Rasmusøns Pigebarn af fugelsig: Sc: Mette*, og samme kirke var også stedet for Mette's konfirmation 18-APR-1762.

Hendes første mand Niels Hermansen (ane 88) døde 1780, og året efter giftede Mette sig i Grimstrup Kirke med Jens Thomsen (ane 94). Ved denne vielse nævnes Mette som *Niels Degns [?] enke, Mette Tønnesdatter af Grimstrup*. Intet andet sted er set nævnt, at Mette's første mand også skulle have været degn.

Mette er dobbelt-ane gennem sønnen *Herman* af første ægteskab og datteren *Ingeborg* af andet ægteskab.

Hun døde 1823 i Grimstrup som 77 år gammel og blev begravet som *Aftægtsmand Jens Thomsens Hustrue i Grimstrup*.

Ane 90. Poul Sillassen, Gårdmand, født 1747 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 16-APR-1747 Årre sogn, død 1807 Grimstrup sogn, Skast hrd, begravet 29-NOV-1807 Grimstrup sogn, viet 08-NOV-1782 Grimstrup Kirke Anne Jensdatter, børn¹⁾: Anne Poulsdatter døbt 10-MAR-1784, Mette Poulsdatter døbt 01-OKT-1786, Sillas Poulsen døbt 02-AUG-1789²⁾, Bodil Poulsdatter døbt 03-OKT-1790, Maren Poulsdatter døbt 12-JAN-1794, Mette Maria Poulsdatter døbt 25-JUN-1797, Jens Poulsen døbt 17-AUG-1800, Sillas Poulsen døbt 16-SEP-1804.

Poul fødtes 1747 i Årre sogn og blev døbt *Silas Poulsens Søn af Orre sogn og Bye, och kaldet Poul*. Hans dåb fandt sted på samme dag - og i samme kirke - som hans forældre (ane 180 og 181) måtte begrave deres 7-årige datter Maren.

Den 10-OKT-1782 trolovedes *Poul Silassen og Anne Jensdatter af Roesthøye*, og de blev gift 08-NOV samme år. Ane Jensdatter var Pouls halvkusine, idet hendes far, Jens Mortensen (ane 182), var halvbror til Pouls mor, Anne Mortensdatter (ane 181).

Ved FT 1787 bor Poul Zilladsen med familien i *Rousthøje Bye* i Grimstrup sogn, hvor også Pouls svigerfar (og mors halvbror) *Jens Mortensen* og dennes anden hustru *Bodil Pedersdatter* bor på aftægt. Samme sted bor familien ved FT 1801, og den da 74-årige Bodil Pedersdatter er stadig på aftægt hos Poul og Anne,

¹⁾ Udover de nævnte børn fik Poul Sillassen og hustru Anne Jensdatter yderligere en dødfødt datter 26-JUN-1803 og en dødfødt søn (tvilling) 09-SEP-1804

²⁾ Begravet 26-OKT-1789 i Grimstrup sogn

mens børnene Sillas (født 1789) og Maren (født 1797) ses ikke i folketællingen, hvorfor de formodes døde før 1801.

I forbindelse med en sag om græsningsrettigheder afgav Poul 1802, på vegne af beboerne i Roussthøje, følgende erklæring til *T. Teilmann*, ejeren af Endrupholm Gods¹⁾:

Roust mølle Blaaholm og Roussthøie beboere haver slet intet imoed at skoele Holderen i Grimstrup gierne maa efter Forlangende, benøtte sig af Forlangende at græsse paa Kierkegaarden, naar skoele Holderen efter aftale med Kirken i Præstens owerværelse, vil have opsigst med Kirkegaards Digen om der skulde mangle noget, at hand da sætter det istand igien, paa min og owenmelte beboeres wegne Roussthøie d. 20de august 1802 Pouel Zillessen.

91. Anne Jensdatter, født 1764 Rovsthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 05-AUG-1764 Grimstrup Kirke, død 11-JAN-1821 Grimstrup sogn, begravet 15-JAN-1821 Grimstrup sogn. Viet (2) 19-OKT-1808 Grimstrup Kirke Thomas Nielsen.

Anne blev født 1764 i Roussthøje og samme år døbt i Grimstrup Kirke: *Dom. 7. post. Trin. 1764 døbt Jens Mortensens Datter i Rovsthøje kaldet ANNE. Anne Laugesdatter, Jens Christensens Hustru [der var Anne's moster] bar barnet. Anne's dåbsfaddere var Jens Andersen af Grimstrup Jens Hansen ibid. [samme sted]. Søren's Pige Kirsten af Rovsthøje.*

Ved skiftet 1766 efter Anne's mor, hvor Anne kun var 1½ år gl., var hendes tilsynsværge *Hans Terkildsen* fra Roussthøje, der også nævntes *som paa rørende*.

Anne's første mand og halvfætter Poul Sillassen (ane 90) døde 1807, og året efter blev Anne gift med Thomas Nielsen, der var døbt 31-OKT-1779 i Fåborg sogn, Skast hrd.

Hun døde 1821 og ved begravelsen nævnes hun som *Gmd Thomas Nielsens Hustr i Roussthøie, Ane Jensdatter, 56½ år gammel*.

Efter Anne's død giftede enkemanden Thomas Nielsen sig 16-OKT-1822 i Grimstrup sogn med Karen Terkeldatter, der var født omk. 1778²⁾. Thomas Nielsen døde 1858 i Grimstrup sogn.

92. Jens Nielsen Smed, Gårdmand og Smed, født 1717 Ommø, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 31-JAN-1717 Vester Nykirke sogn, død 1807 Vester Nykirke sogn, begravet 23-JUL-1807 Vester Nykirke sogn. Viet (1) 04-DEC-1761 Vester Nykirke Karen Jøcumsdatter, barn: Niels Jensen døbt 11-SEP-1763. Viet (2) omk. 1766 Ane Pedersdatter, børn: Niels Jensen døbt 08-JUN-1767, Tøger Jensen døbt 30-APR-1769.

¹⁾ Lærer J. Bastholm: Degne i Grimstrup-Aarre; Sogneforstanderskab, Skolevæsen og Lærere,

²⁾ Grimstrup sogns KB 16-OKT-1822: Ved vielsen siges hun at være 44 år gammel

Han blev døbt i 1717 i Vester Nykirke sogn: *Baptizatus Niels Smids Barn i Om. N: Jens*. Faddere ved dåben var *Anne Clausdatter paa Gaard Hans Hanß i Om, Christen Ladefogit og Søren kudsk paa Gaard, Søren Hansens Huustru i Om, Niels Mogens datter Anne ibm: [samme sted]*. For dåben blev betalt 1 mk. og 7 sk..

Jens var næsten 45 år gammel, da han blev gift med Karen Jocumsdatter¹⁾ i Vester Nykirke Kirke: den 04-DEC-1761 *blev Jens Smid af Ohme og Karen Jocumsd: af Vong copulerede. Text: TS: 16 v: 5.*

Deres søn Niels Jensen blev døbt i samme kirke 11-SEP-1763, men begravedes allerede seks uger senere den 23-OKT. Jens's hustru Karen Jocumsdatter døde - kun 25 år gammel - i barselsseng efter at have født en dødfødt søn, og 07-JAN-1765 blev *begraven Jens Smids hustrue tilligemed hendes dødfød Søn af Omme. - Text: Gen: 35 v. 19.*

Ved FT 1787 boede Jens med sin anden hustru Ane Pedersdatter i Omme i Vester Nykirke sogn, hvor husstanden opgøres sådan: *Bonde og Smed Jens Nielsen (71 år), gift anden gang, Ane Pedersdatter (45 år), gift første gang, børnene af Jens's andet ægteskab Niels (21 år) og Tøger (19 år). Hos familien boede også smedsvend Herman Jensen (33 år) og Ingeborg Nielsdatter (76 år), der er Knippler, enke efter andet ægteskab og Mandens Søster.*

I FT 1801 opgives Jens som 84 år gammel, og hustruen Anne Pedersdatters alder var 58 år. Deres søn Niels Jensen (ane 46) boede som ugift hjemme på dette tidspunkt og nævnes som 35 år gammel.

Jens døde 1807, og ved begravelsen blev hans alder opgivet som *gl. 90 Aar og 6 Maaneder.*

93. Ane Pedersdatter, født omk. 1742, død 07-APR-1825 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 14-APR-1825 Vester Nykirke sogn.

Ane nævnes i FT 1801 som 58 år gammel og bør således være født omk. 1743, og ved hendes begravelse 1825 nævnes hendes alder som 84 år, og således født omk. 1741.

Ved sin død boede hun hos sønnen Niels Jensen (ane 46) og begravedes som *Aftægtskone hos Niels Smeds Omme.*

94. Jens Thomsen, født 1750 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 18-MAJ-1750 Grimstrup Kirke, død 30-JUN-1828 Grimstrup, Grimstrup sogn, begravet 06-JUL-1828 Grimstrup sogn, viet 29-JUN-1781 Grimstrup Kirke Mette Thomasdatter, børn: Peder Jensen døbt 21-JUL-1782, Ingeborg Christiane Jensdatter døbt 24-JUL-1785.

¹⁾ Døbt 22-MAJ-1740 i Vester Nykirke sogn

Jens blev født 1750, og Anden Pinsedag *Feria II^{de} Pentecohtes* blev døbt *Thomas Pedersens Søn udi Grimstrup og kaldet Jens*. Ved dåben blev Jens båret af *Niels Jensens Fæstemø n. Birgithe af Rousthøje [og] Faddere vare Enevold Pedersen, Maren Christens, Hans Hansen jun: Margretha Hansdatter*.

Jens blev 26-APR-1781 trolovet med enken Mette Thomasdatter, og den 29-JUN samme år blev *Jens Thomæsen og Mette Thomæsdatter af Grimstrup* gift.

Ved FT 1787 boede familien på en gård i Grimstrup By i Grimstrup sogn. Hos dem boede Mette Thomasdatters to børn af første ægteskab, Herman (12 år og ane 44) og Thomas (8 år) samt deres fælles børn, Peder (5 år) og Christiane (2 år og ane 47). Hos dem boede også en 23-årig tjenestekarl og *Mandens Moder Ane Jensdatter*, der var enke efter første ægteskab og 66 år gammel.

Ved FT 1801 boede Mette og Jens Thomsen på aftægt på *Østergård* i Grimstrup sogn hos Mette's søn af første ægteskab Herman Nielsen (ane 44). Hos dem boede Mette og Jens Thomsen's 15årige datter Ingeborg Christiane Jensdatter (ane 47).

95/89. Mette Thomasdatter - se ane 89.

96. Hans Andersen, Landsoldat og Gårdfæster, født omk. 1723¹⁾, død 1785 Hollensted, Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, begravet 17-APR-1785 Hallund sogn, viet 07-MAR-1751 Hallund Kirke Sidsel Christensdatter, børn²⁾: Anders Hansen døbt 08-APR-1751, Christen Hansen døbt 10-NOV-1754, Sven Hansen døbt 26-AUG-1759, Hans Hansen døbt 29-SEP-1761, Else Hansdatter døbt 08-JUL-1764, Karen Hansdatter døbt 02-OKT-1768.

Land=Soldat Hans Andersen og Sidsel Christensdatter blev trolovet *D 2^{den} Februarie* og viet 07-MAR-1751 i Hallund Kirke, og da siges de begge at være *af Hallund By*. Forlovere ved vielsen var Lars Jensen og Jens Jensen.

Ved sønnernes dåb i 1751 og 1754 nævnes Hans i kirkebøgerne som h.h.v. *Soldat* og *Landsoldat*. Samtidig med datteren Else, der blev født 1764, fik Hans og hustruen Sidsel Hansdatter et dødfødt drengbarn, og i SEP måned samme år begravedes deres kun fem år gamle søn Sven.

Hans, der var fæster under *Kiølskegaard Gods*, døde 1785, og hans begravelse ses i Hallund sogns kirkebog 3. *Søndag efter Paaske - 17 April - 1785 begravet Hans Andersen ved Ledet i Hollensted, 62 Aar*.

Ved skiftet 11-MAJ-1785 efter Hans Andersen, *Leedet ved Hollensted vesten om Hving Mark*, var *Hans Christensen fra Hollensted* lavværge for enken Sidsel Christensdatter, og da tjente sønnerne Christen Hansen og Anders Hansen (ane 48) begge i Hæbbelstrup, medens datteren Karen Hansdatter tjente hos Mads Clemmensen. De øvrige børn, Hans Hansen og Else Hansdatter, boede da hjemme hos forældrene. Boet gav et lille underskud.

1) Hallund sogns KB 17-APR-1785: Alder ved begravelse: 62 år; Ved FT 1787: 64 år

2) Børnene blev døbt i Hallund sogn - bortset fra Christen, der blev døbt i Ø. Brønderslev sogn

97. Sidsel Christensdatter, født omk. 1721¹⁾, død 12-MAR-1805 Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, begravet 17-MAR-1805 Hallund sogn.

Sidsel tjente ved vielsen 1751 i Øster Sebbestrup. Ved FT 1787 bor hun hos sønnen Hans Hansen ved Leddet i Hollensted by: *Zidsel Christensdatter* (64 år og enke efter 1. ægteskab) *Mandens Moder, Nyder Ophold af Stædet*.

Hun døde 1805: *Dom. 3. Søndag i Fasten, [og] 17. marts 1805 [blev] begravet salig Hans Andersens Enke ved Ledet i Hollensted, Zidsel Christensdatter, 85 Aar.*

Sidsel, der ved vielsen 1751 tjente i Øster Sebbestrup, døde 12-MAR-1805 *Dom. 3. Søndag i Fasten, [og] 17. marts 1805 [blev] begravet salig Hans Andersens Enke ved Ledet i Hollensted, Zidsel Christensdatter, 85 Aar.*

98. Christen Christensen Møller, Husmand født omk. 1711, død 1789 Hollensted, Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, begravet 08-NOV-1789 Hallund sogn. Viet (1) Anna Jensdatter, børn: Peder Christensen døbt 06-JAN-1756²⁾, Maren Christensdatter døbt 18-SEP-1757³⁾. Viet (2) 18-NOV-1759 Hallund Kirke Maren Hansdatter, barn: Anne Christensdatter døbt 28-SEP-1760.

Christen's første hustru Anna Jensdatter blev født omk. 1719. Parret fik sammen tre børn, der dog alle døde ved, eller umiddelbart efter fødslen.

Hustruen Anna fødte 1759 et dødfødt pigebarn⁴⁾, og blot 13 dage efter blev *Anna Jensdatter* selv begravet, *40 Aar gammel*. Samme år den 17de *Søndag efter Trinitatis* blev *Enkemanden Christen Christensen Møller og Maren Hansdatter, begge af Hollensted* trolovede, og forloverne var *Thomas Wognsen og Niels Christensen Møller af Hellevad By*.

Hustruen Maren dør 1784 og ved FT 1787 ses enkemand efter 2. ægteskab *Huus Mand Christen Møller* (72 år) i *Hollensted Bye, Høyen*. Han bor med datteren Anne Christensdatter af 2. ægteskab (26 år og ugift).

Ved begravelsen i 1789 nævnes, at *Christen Møller* var 78 år gammel og fra Hollensted

99. Maren Hansdatter, født omk. 1710⁵⁾, død 1784, begravet 25-APR-1784 Hallund sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt.

Maren døde 1784 og hendes begravelse blev indført i Hallund sogns kirkebog: *2. Søndag efter Paaske 1784 begravet Christen Møllers Hustru i Hollensted, Gl. Almisse Kone Maren Hansdatter, 74 aar.*

1) Hallund sogns KB 17-MAR-1805: Alder ved begravelse: 85 år

2) Begravet 19-MAJ samme år i Hallund sogn

3) Begravet 20-NOV samme år i Hallund sogn

4) Begravet 04-JUN samme år i Hallund sogn

5) Hallund sogns KB 25-APR-1784: Alder ved begravelse: 74 år

100. Christen Bertelsen, Gårdfæster, født 1713 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 20-AUG-1713 Vrejlev sogn, død 1775 Poulstrup, begravet 05-JUN-1775 Vrejlev Kirkegård, viet 30-OKT-1746 Vrejlev Kirke Anne Thomasdatter, børn: Thomas Christensen døbt 15-OKT-1747, Giertrud Christensdatter døbt 25-JAN-1750, Anders Christensen døbt 06-APR-1755.

Christen fødtes 1713 i Poulstrup, og 20-AUG-1713: *hafde Bertel Anders i Poulstrup og Hustru deris barn til daaben - CHRISTEN*. Christen's faddere var: Christen Jørgensen og Thomas Jensen fra Poulstrup, Zacharias Andersen i Guldager, Birgitte Pedersdatter i Årup og Johanne Andersdatter i Guldager.

Han blev gårdfæster under *Vrejlev Kloster* ved fæstebrev af 15-JUL-1744¹⁾. Han fæstede den gård i Poulstrup, som *Birkeskriver Søren Christensen godvilligt er fraflyttet*, og som havde et hartkorn på 1.4.2.2.

Christen og Anna Thomasdatter blev viet i Vrejlev Kirke: *Viet Dominica 21. post. Trinitatis [30-OKT] troløvet 25. februar 1746 Christen Bertelsen af Poulstrup og Anna ThomasDatter ibid. [samme sted] Forlovere: Bertel Andersen og Jens Jensen*.

I 1755 døde Christen som 61-årig, hvorefter der blev afholdt skifte under *Vrejlevkloster* den 30-JUN samme år²⁾. Af skiftet ses, at alle tre børn boede hjemme, og de havde som *Lavværge Peder Madsen i Poulstrup*. Boets indtægter var godt 113 rdl., medens boets udgifter var 166 rdl.

101. Anne Thomasdatter, født 1718 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 07-AUG-1718 Vrejlev sogn, død 1777 Poulstrup, Vrejlev sogn, begravet 13-APR-1777 Vrejlev Kirkegård.

Hun blev født 1718 og *Dom. 8 p. Trini: Hafter Thomas Jensen, Poulstrup og Hustru Giertrud Bodelsd: datteren til daaben, ANNE*.

Anne døde mindre end to år efter sin mand Christen og 13-APR-1777 begravedes *paa Wreylef= Kirkegaard Enken Anne Thomsdotter af Poulstrup an: ætat: 63*.

Der blev afholdt skifte³⁾ efter Anne den 22-MAJ samme år, og da boede alle børnene stadig hjemme. Boets indtægter var knapt 117 rdl., medens udgifterne var knapt 151 rdl.. En af vurderingsmændene ved dette skifte var *Christen Laurssen*, der rimeligvis er identisk med ane 102, der da var gift med Anna's søster *Johanne Thomasdatter* (ane 103). Dette ægtepars datter, Else Christensdatter (ane 51) blev 1790 gift med Anne's søn, Anders Christensen (ane 50).

102. Christen Laursen⁴⁾, Gårdfæster, født 1725 Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 02-FEB-1725 Vrejlev sogn, død 1783 Hæstrup sogn, Børglum hrd,

¹⁾ Fæsteprotokol G 46 - 3. og 4. Vrejlev Kloster 1699-1845

²⁾ Skifteprotokol G 46 - 6. Vrejlev kloster 1771-1836

³⁾ Skifteprotokol G 46 - 6. Vrejlev kloster 1771-1836

⁴⁾ Alle børn er døbt i Vrejlev sogn.

begravet 26-JUL-1783 Hæstrup sogn, viet 12-MAR-1756 Vrejlev sogn Johanne Thomasdatter, børn: Giertrude Christensdatter døbt 18-JUL-1756, Margrethe Christensdatter døbt 28-MAJ-1758, Thomas Christensen døbt 27-APR-1760, Christen Christensen døbt SEP-1761¹⁾, Else Christensdatter døbt 02-OKT-1763.

Christen blev født 1725 på gården *Græshede* i Guldager, Vrejlev sogn.

Han fæstede 1756²⁾ en gård i Poulstrup by, der hørte under *Vrejlevkloster*. Gårdens forrige fæster var *Bodel Thomassen*, som 1748 havde overtaget fæstet efter sin far *Thomas Jensen* (ane 202/206). Gården havde et hartkorn på 2.7.3.0 tdr., og betingelsen for at Christen kunne overtage fæstegården var, udover aftægt til den forrige fæster *Bodel Thomassen*, at Christen Laursen *Ægter fornævnte Bodel Tommesens Søster Johanne Tommesdatter, som er paa Stædet*:

1777
Johanne Thomasdatter af Vrejlev
som Kasper fra Græshede i Guldager
Johanne Thomasdatter fra Poulstrup
Poulstrup. Jare sig Poulstrup
Christen, wd Per Madsen
L. Poulstrup.

Forlovere var *Christen Christensen* og *Peder Madsen* - begge fra Poulstrup.

Ved skifte 1777 efter hans hustrus søster *Anne Thomasdatter* (ane 101) var Christen blandt vurderingsmændene.

Efter 25 år som gårdfæster overgik fæstet 24-MAR-1781 til Soldat *Anders Thomsen*, da *Christen Laursen* ej længer kunne besidde pga. fattigdom³⁾.

Christen døde 58 år gammel i 1783 og begravedes i Hæstrup sogn.

103. Johanne Thomasdatter, født 1722 Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 06-SEP-1722 Vrejlev sogn, død 1768 Vrejlev sogn, begravet 12-JUN-1768 Vrejlev sogn.

Ved vielsen 1756 til Christen Laursen boede den da 34-årige Johanne hos sin bror, fæster *Bodel Thomassen* i Poulstrup by.

Johanne døde 1768 og *Dom: 2de p. Trinit: begravet Johanna Thomasdatter af Poulstrup an æy: 40*.

Ved skiftet efter hende samme år var indtægterne knapt 115 rdl., medens udgifterne var godt 199 rdl.. Af skiftet fremgår, at Christen fik lov til at blive siddende i

¹⁾ Det fremgår ikke tydeligt af kirkebogen, om dåben er sket den 18. eller 19. efter Trinitatis

²⁾ Fæsteprotokol G 46 - 3 og 4, Vrejlev Kloster 1699-1845

³⁾ Fæsteprotokol G 46 - 3 og 4, Vrejlev Kloster 1699-1845

Stervboet. Johanne var søster til Anna Thomasdatter (ane 101), hvis søn Anders Christensen (ane 50) 1790 giftede sig med Johanne's datter Else Christensdatter (ane 51).

104. Jens Bertelsen, Gårdmand, død før 26-MAR-1786¹⁾ Kirke Sonnerup sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, viet Kirsten Nielsdatter, børn: Niels Jensen Krag døbt 13-APR-1777, Caroline Jensdatter døbt 24-SEP-1780.

Jens Bertelsen i Sonnerup nævnes 29-DEC-1758 som søster til *Mette Bertelsdtr.* i skiftet efter dennes mand²⁾ *Mathias Nielsen Smed i Eigbye i Rye sogn.*

Ved sønnen Niels's dåb 13-APR-1777 i Kirke Hyllinge sogn nævnes, at Jens var *Gaardmand i St. Carlebye*, men ved datteren Caroline's dåb 24-SEP-1780 i Kirke Sonnerup sogn nævnes Jens som *Husmand af Englerup*, der ligger i Kirke Sonnerup sogn.

I sønnens lægdsrulle-papirer fra 1792 og 1796 er St. Karleby blevet overstreget som sønnens fødested, og i stedet er skrevet *Biltris*, der ligger i Sæby sogn. De nævnte lokationer ligger alle i Voldborg hrd.

Jens menes død før 26-MAR-1786³⁾, hvor hans hustru giftede sig igen, men hans skifte blev først afholdt under *Egholm Gods* 02-MAR-1787. I skiftet nævnes Jens som *Afg. Hmd. Jens Berthelsen af Englerup*, og at han efterlod sig børnene Niels (9 år) og Caroline (5 år). Som *Lavvæрге* for Jens's enke optrådte dennes nye mand *Lars Pedersen Krag*, og børnenes formynder var deres fasters mand, husmand *Mads Pedersen* i Jenslev.

105. Kirsten Nielsdatter, født omk. 1740⁴⁾, død 14-NOV-1814 Rye sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, begravet 19-NOV-1814 Rye sogn. Viet (2) 26-MAR-1786 Kirke Sonnerup sogn, Voldborg hrd, Lars Pedersen Krag, barn: Anne Larsdatter Krag døbt 07-OKT-1787.

Kirsten var enke efter Jens Bertelsen (ane 104), da hun trolovedes den første søndag i fasten (05-MAR-1786) i Kirke Sonnerup sogn: *Ungkarl Lars Persen og Enken Kirsten Berthels, begge af Englerup. Forlovningsmændene vare Gaardmændene Lars Jensen og Anders Olsen af Englerup*

Ved folketællingen året efter ses *Madmoder Kirsten Nielses* boende i Rye by, og her oplyses det, at hun var 44 år og gift for anden gang, mens hendes ægtefælle *Gaardbeboer og Bonde Lars Pedersen* var 42 år og gift for første gang. Hos dem havde de børnene af Kirsten's første ægteskab Niels (11 år) og Caroline (7 år). samt en 16-årig *Tienestepige Giertrud Pers.*

¹⁾ Kirke Sonnerup sogn KB 26-MAR-1786: Hans enke vies anden gang og nævnes da som *Enken Kirsten Berthels*

²⁾ Ryegaard-Trudsholm gods skifteprotokol, 1729-1785 s. 226

³⁾ Jens's begravelse er forgæves søgt i alle sogne i Voldborg hrd

⁴⁾ FT 1787 Rye sogn: 44 år; FT 1801 Rye sogn: 59 år, ved begravelse 1814 Rye sogn: 76 år

Ved FT 1801 bor ægteparret stadig i Rye By. Udover Lars Pedersen Krag (53 år) og Kisten Nielsdatter (59 år) ses også deres fælles datter, den 14-årige Ane Larsdatter Krag samt tjenestedrengen Anders Pedersen, der er 12 år gammel.

Kirsten døde i 1814, og begravelsen er indført i kirkebogen således: *Kirsten Nielsdatter, gift med Aftægtsmand Lars Pedersen i Rye, 76 Aar.*

106. Daniel Jørgensen, Landsoldat og Indsidder, født 1758 Endeslev sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, døbt 27-MAR-1758 Endeslev sogn, død 1786 Aggerup, Endeslev sogn, begravet 25-MAR-1786 Endeslev sogn, viet 20-MAJ-1781 Lellinge sogn, Bjæverskov hrd, børn¹⁾: Ellen Danielsdatter døbt 02-SEP-1781, Marie Danielsdatter døbt 01-JAN-1784.

Daniel blev født 1758 og ved dåben anden påskedag samme år *baaren af forpagterens hr. Johansens Kiæreste paa Gunderup. Faddere var Anders Christensen, Walløe, Hans Andersen ibid. Jørgen Pedersen af Ender.[slev] Præst. kone ... ibid. [samme sted].*

I 1776 konfirmeredes *Dom. Quasimodogeniti [14-APR og 1. søndag efter Påske] Daniel Jørgensen af Vedskjølle* i Sædder Kirke, Bjæverskov hrd.

Daniel og Cathrine Larsdatter blev trolovet i Lellinge Kirke 1781 den 3. søndag i fasten: *Dom. Oculi [18 MAR] Dom. Oculi Blev Ung Karl Daniel Jørgensen Trolovet til Pigen Cathrine Lars Datter i Lellinge. Forloverne Lars Jørgensen Gaardmand i Herfølge og Hans Pedersen Saugskiærer i Lellinge - og samme år Dom. Rogate [20 MAJ] blev Daniel Jørgensen og Cathrine Lars Datter Ægteviiede.*

Daniel døde 1786 og begravedes i Endeslev sogn *FEST: ANN: MAR: [Maria Bebudelsesdag]* som *Indsidder og Landsoldat* i Aggerup, 26 år. I kirkebogen er ved begravelsen tilføjet *Død af Hævelse. Intet betalt til Kirken.*

Da Daniels yngste datter Marie blev konfirmeret i Højelse Kirke²⁾, skrev præsten om den da 17-årige pige: *En meget agtbar Pige, hvis Kundskaber vare fortræffelige.*

107. Cathrine Larsdatter, født omk. 1750³⁾, død 01-OKT-1831 Lellinge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, begravet 05-OKT-1831 Lellinge sogn. Viet (2) 18-AUG-1793 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd Niels Poulsen, barn: Daniel Nielsen døbt 13-OKT-1793. Viet (3) 31-MAR-1812 Lellinge sogn Niels Jacobsen.

Cathrine boede ved FT 1787 i Vråby By, Vråby sogn, Bjæverskov hrd, og dér nævnes hun som *Enke efter første Giftermaal, Inderste og lever af Almisse, 36 Aar.* Hos hende boede døtrene Ellen (6 år) og Marie (4 år).

¹⁾ Begge børn er døbt i Herfølge sogn

²⁾ Lellinge sogns KB 12-APR-1801

³⁾ FT 1787 Vråby by, Vråby sogn: 36 år; FT 1801: 51 år; Lellinge sogns KB 1831: Alder ved begravelse: 83 år

Fra 1786 til 1793 ses *Cathrine Daniels* at modtage 2 rdl. om året i fattighjælp af Endeslev sogn.

Den 8. søndag efter Trinitatis 1793 (21-JUN) troloves *Ung karl Rögter Niels Poulsen fra Billesborg og Enke Cathrine Larsdatter fra Billesborg Indelukkehus* i Herfølge Kirke, og deres forlovere var *Jørgen Olsen af Billesborg Indelukkehus og Rasmus Larsen Vægter i Kiøge*. Vielsen fandt sted den 12. søndag efter Trinit.

Cathrine var omk. 43 år og Niels Poulsen omk. 65 år gamle, da de blev viet i AUG-1793 - og to måneder senere fik de sønnen Daniel, der vel er navngivet efter Cathrines første mand. Sønnen Daniel dør allerede i 1802, hvor kirkebogen fortæller: *d. 2 Majj Loed Indsidder Niels Poulsen i Lellinge jorde sin liden Stedsøn, Daniel Jæger, omtrent 8½ Aar gammel*. Det må være en fejl, når Daniel omtales som "Stedsøn", da han jo er født efter forældrenes vielse!

Ved FT 1801 var Cathrine og Niels Poulsen flyttet til Lellinge sogn, hvor hun nævnes som *Husmoder og Inderstekone som nærer sig v. Gaardarbejde*, 51 år gammel og gift for anden gang. Hos dem var deres 8-årige søn Daniel, der dog døde allerede året efter og begravedes i Lellinge sogn 02-MAJ-1802 *omtrent 8½ aar gammel*. Cathrine's anden ægtefælle Niels Poulsen døde 1806 og blev begravet i Lellinge sogn 15-JUN-1806: *efter sigende 78 aar gammel*.

I 1812 blev den 62-årige Cathrine i Lellinge sogn gift for tredje gang; denne gang med den 67-årige enkemand Niels Jacobsen. Ved vielsen siges de begge at være *her af sognet*. Niels Jacobsen døde allerede 10-SEP-1815 og begravedes 17-SEP i Lellinge sogn som *Huusmand paa Lellingegaard, 70 Aar*.

Cathrine selv døde først 1831, hvor hun nævnes i kirkebogen som *Niels Jacobsens enke af Lellinge, Fattiglem, 83 aar*.

110. Jørgen Simonsen, Indsidder, Husmand og Møllesvend, født omk. 1740¹⁾, død 29-DEC-1804 Kirke Såby sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, begravet 06-JAN-1805 Kirke Såby sogn, viet Kirsten Nielsdatter, børn: Cathrine Jørgensdatter født omk. 1764²⁾, Birthe Jørgensdatter født omk. 1765³⁾, Johan Dines Jørgensen døbt 27-JUN-1773, Søren Jørgensen født omk. 1775⁴⁾, Bodil Jørgensdatter døbt 17-NOV-1776.

Jørgen må 07-JAN-1778 i Kr. Såby sogn begrave sin 1/8 [-del]Aar gamle søn Søren.

Ved døtrenes konfirmationer i Kirke Såby sogn, Birthe i 1781 og Cathrine i 1783, kaldes Jørgen Simonsen for *Jørgen Simeon, Huusmand i Vester Saaby*.

¹⁾ FT 1787 Vester Såby sogn: 50 år; FT 1801 Kisserup, Kirke Såby sogn: 61 år; Kirke Såby sogns KB 06-JAN-1805: Alder ved begravelse: 58 år

²⁾ Ved konfirmation i Kirke Såby sogn 1783: 19 år; FT Rye sogn: FT 1787-21 år; FT 1801-36 år; FT 1834-68 år; FT 1845-80 år; FT 1850- 87 år og ved begravelse i Rye sogn 25-AUG-1850: 87 år

³⁾ Ved konfirmation i Kirke Såby sogn 1781: 16 år

⁴⁾ Kirke Såby sogns KB begravet 11-JAN-177: 3 aar gammel

Jørgen boede ved FT 1787 i Vester Såby, Kirke Såby sogn: *Jørgen Simeonsen, 50 år, gift 1. gang, Huusmand og Møllersvend*. Udover hustruen Kirsten Nielsdatter (56 år), ses også datteren Bodil (10 år). I nabosognet Kisserup boede ved samme folketælling en 83-årig *Kirsten Simeon* hos sin datter *Margrete Simonsdatter* (64 år). Disse to kvinder kunne vel måske være hhv. mor og søster til Jørgen Simonsen.

Ved datteren Cathrine's vielse 1789 var Jørgen Simonsen forlover og nævnes da som *Møllersvend i Dams Mølle, boende i Wester Saabye*.

Ved FT 1801 var *Jørgen Simeon* boende i *Akkerup Huse* i Kisserup, Kirke Såby sogn, og nævnes da som 61 år gammel og *Indsidder* med hustruen Kirsten Nielsdatter (71 år).

Jørgen døde 1805, og ved begravelsen omtales han som *Jørgen Simeonsen, Indsidder i Akkerup i Kisserup, 58 Aar*.

I følge FT 1787 og FT 1801 skulle Jørgen være født h.h.v. omk. 1737 og omk. 1740, men iflg. Aldersopgivelsen begravelse i 1805, skulle han være født omk. 1747 - men kirkebøger fra Kisserup/Kirke Såby sogne før 1771 er ikke bevaret.

111. Kirsten Nielsdatter, født omk. 1731¹⁾, død 31-JAN-1816 Soderup sogn, Voldborg hrd, Roskilde amt, begravet 04-FEB-1816 Soderup sogn.

Kirsten døde 1816 i Soderup sogn, og ved begravelsen smst. nævnes hun som *Afgangne Indsidder Jørgen Simions Enke af Snorrehuset**, 85 Aar gl..

**Snorrehuset*, formentlig med reference til rebslageri, menes at være dét, der beskrives af Gertrud Kildsig²⁾: *Syd for Åstrup, vest for Tobiassøen hedder marken den dag i dag Holtemarken, og huset nord for vejen tæt på Åstrup Park ved møllesøen til Nederdamsmøllen hedder Damsholthuset (tidligere også Damhuset og Snorrehuset)*.

112. Johann Heinrich Jacob Bechmann, Tømrermester, født 1773 Zarrentin, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 04-APR-1773 Zarrentin, død 05-FEB-1848 Zarrentin, begravet 08-FEB-1848 Zarrentin. Viet 25-NOV-1801 Camin³⁾, Ludwigslust Anna Elisabeth Baack, børn⁴⁾: Johann Joachim Georg Bechmann døbt 15-SEP-1802, Diderich August Friedrich Bechmann, Elisabeth Bechmann født 15-APR-1807, Catharina Bechmann født 09-APR-1812, Ludwig Bechmann født 09-OKT-1814, Herman Bechmann født 16-DEC-1817.

Ved Johann's dåb i Zarrentin 1773 er fadderne *Johann Jacob Jürgens, Jürgen Johann Jürgen Altmann* og *Zimmermeister Hinrich [Heuer] in Zt.* (Zarrentin).

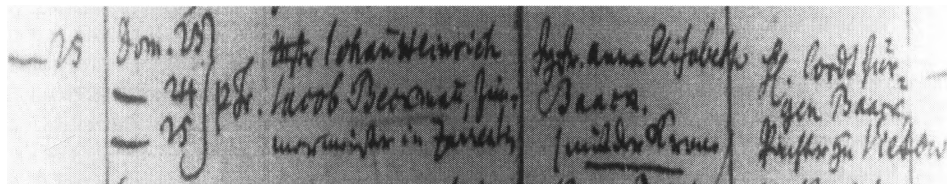
¹⁾ FT 1787 i Kirke Såby sogn: 56 år; FT 1801 Kisserup, Kirke Såby sogn: 71 år; Soderup sogns KB 04-FEB-1816: Alder ved begravelse: 85 år

²⁾ *Møller ved Elverdammen, en historisk gennemgang for tiden indtil 1691*, udgivet 1985, s. 40

³⁾ Camin ligger 8 km syd for Zarrentin i Mecklenburg Vorpommern

⁴⁾ Alle børn er født/døbt i Zarrentin

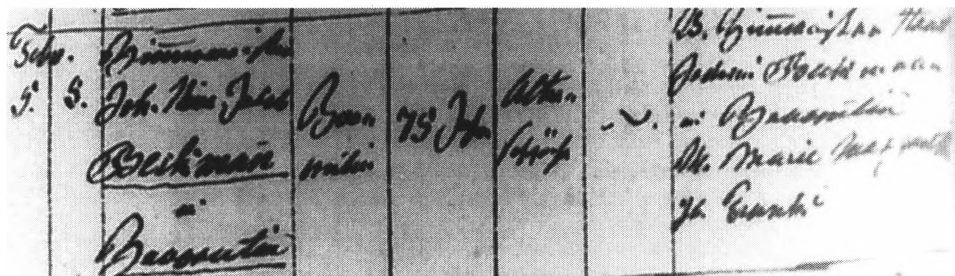
Han og hustruen Anna Baack blev viet i 1801: *Johann Hinrich Jacob Beckmann, Zimmermeister in Zarrentin* (og) *Jgfr. (Jomfru) Anna Elisabeth Baack, (datter af) Hr. Cordt Jürgen Baack, Pächter (forpagter) zu Vietow¹⁾*:

Sønnen Johann Joachim Georg (ane 56) var ikke ene om at emigrere til København. Også sønnen Diderich August Friedrich, der ligesom sin bror var tømmersvend, kom til København. Denne søn blev gift med Karoline Charlotte Krüger, og sammen fik de sønnerne Johann Friedrich Peter født 11-MAR-1837 og Heinrich Adolph Christian født 01-JUL-1841.

Johann Heinrich var tømmermester i Zarrentin og ses også i folketællingen 16-AUG-1819 i Zarrentin: *Joh: Beckmann* (46 år), hans hustru *Anna, geb. Baack* (37 år), samt børnene *Elisabeth* (12 år), *Cathrina* (12 år), *Ludwig* (5 år) og *Herman* (2 år).

Han døde i 1848 og ved begravelsen nævnes, at han var født i Zarrentin og *Zimmermeister*. Han blev 75 år gammel og døde af *Altersschwäche* (alderssvagelighed):

113. Anna Elisabeth Baack, født 24-DEC-1782 i Vietow, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 29-DEC-1782 i Vietow, død 25-DEC-1849 Zarrentin, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 28-DEC-1849 Zarrentin.

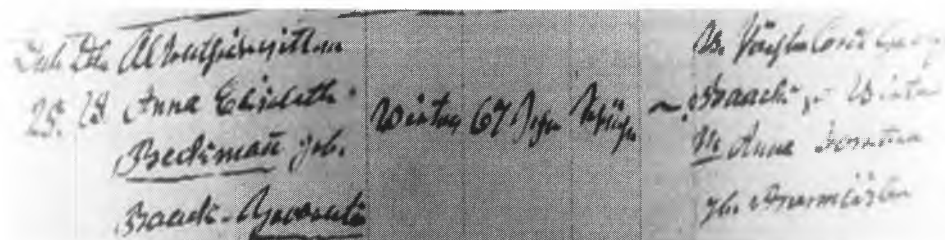
Anna blev døbt i Vietow Kirke 1782: *Anna Elisabeth* og hendes far nævnes som *des Cordt Jürgen Baack, Hzogl. Pachthufners aus Rohütten Stelle bey der Schaabbe²⁾*. Fadderne ved dåben var Anna Catharina Burmeisters, Lucie Elis. Hengvossen og Christian Peter Burmeister, alle fra *Pennin*.

¹⁾ Byen Vietow ligger ca. 3 km syd for Zarrentin

²⁾ Hertugelig fæster

Ved vielsen i 1801 nævnes hun som *Anna Elisabeth Baack mit der Krone*. Der er tale om en brudekrone, som bruden kunne lejes af kirken under vielsen.

I 1849 dør *Altentheilswittwe Anna Elisabeth Beckmann, geb. Baack, Zarrentin. Vietow, 67 Jahre, Schwäche*¹⁾:

114. Jacob Nielsen, Gårdskarl, National Dragon og Tømrersvend, født omk. 1760²⁾, død 07-JAN-1815 Nykøbing F., Falsters Sønder hrd, Maribo amt, begravet 10-JAN-1815 Nykøbing F.. Viet 23-OKT-1793 Nykøbing F. Anna Mortensdatter, børn: Anna Kirstine Jacobsdatter døbt, 17-DEC-1794, Cathrine Maria Jacobsdatter døbt 05-OKT-1797, Maria Dorothea Jacobsdatter døbt 26-AUG-1799, Karen Sophie Jacobsdatter døbt 17-FEB-1805³⁾.

Ved FT 1787 boede Jacob hos *Farver Kølle i Langgaden 5*, Nykøbing F., og her blev han nævnt som *Gaardskarl og National Dragon, ugift, 23 Aar gammel*.

Jacob tjente også hos Farver Kølle, da han 06-SEP-1793 blev trolovet til *Pigen Anna Mortensdatter hos Niels Ursin Schierring*. Vielsen fandt sted 23-OKT samme år, og forloverne var Rasmus Jeppesen og Peder Christensen.

I FT 1801 ses tømrersvend Jacob Nielsen og hustru boende i Østergade 52, Nykøbing F.; begge nævnes som gift 1. gang og begges alder opgives til 40 år. Hos dem boede børnene Anna Kirstine (8 år) og Maria Dorothea (2 år). Den yngste datter døde 1809 og var da kun 10 år gammel.

Selv døde Jacob 1815 og blev begravet i *Fattigjord*. Ved begravelsen nævnes, at Jacob var tømrersvend og 58 år gammel.

115. Anna Mortensdatter, født omk. 1760⁴⁾, død 03-AUG-1831 Nykøbing., Falsters Sønder hrd, Maribo amt, begravet 05-AUG-1831 Nykøbing F.

Ved FT 1787 ses Anna Mortensdatter blandt tjenestefolkene hos *Købmand Johan Christian Balslev i Langgaden 7* i Nykøbing F, og hér nævnes hun som u-

¹⁾ Altentheilswittwe = Aftægtsenke, 67 år gl. af svaghed

²⁾ FT 1787 Langgaden 5, Nykøbing F.: 23 år; FT 1801 Østergade 52, Nykøbing F.: 40 år; Nykøbing F KB 10-JAN-1815: Alder ved begravelse: 58 år

³⁾ Begravet Nykøbing F 20-MAR-1809

⁴⁾ FT 1787 Nykøbing F: 28 år. FT 1801 Østergade 52, Nykøbing F.: 40 år; Nykøbing F. KB 05-AUG-1831: Alder ved begravelse: 71 år

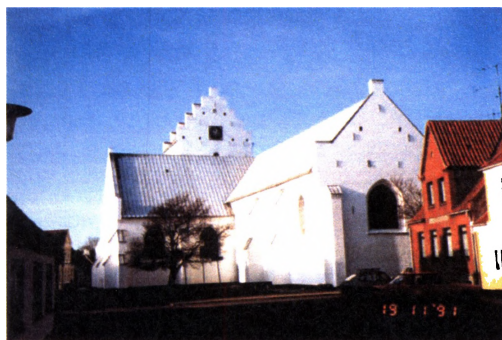
gift og 28 år gammel. Anna's kommende ægtefælle *Jacob* boede ved denne folketælling i naboejendommen nr. 5, så det kan være hér, de har mødt hinanden?

Ved trolovelsen til *Jacob Nielsen* 1793 nævnes *Anna* som tjenende hos *Niels Ursin Schierring*, og ved FT 1801 oplyses det, at hun da var 40 år gammel og gift 1. gang.

Anna døde 1831, og i begravelsesprotokollen opgives hendes alder til 71 år. I samme protokol ses også noteret: *Ang: Hendes Datter Kirstine, gift med Tømrersvend Jacob Bechmann, Gammelmynt 161, Bagstuen, København.*

116. Andreas Andersen Færch, Snedker og Parykmager, født 1768 Sæby Købstad, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 17-JUL-1768 Sæby Købstad, død 01-JAN-1807¹⁾ Sæby Købstad, begravet 08-JAN-1807 Sæby Købstad, viet 06-NOV-1794 Sæby Kirke *Birgitte Jacobsdatter Holst*, børn: *Andreas Jacob Færch* døbt 16-AUG-1795, *Jens Peter Færch* døbt 12-NOV-1797, *Inger Helene Færch* 08-DEC-1799, *Mads Peter Færch* døbt 19-SEP-1802, *Thomas Christian Færch* døbt 17-NOV-1805.

Sæby Købstads Kirke

Ved sin dåb i 1768 havde *Andreas* fadderene: *Mads Jensen*, *Hr. Severin Vinding*, *Niels Bruun*, *Niels Hansen*, *Ingeborg Thomasdatter*, *Mads Hansens Else Marie Pedersdatter* og *Peder Snedkers*.

Andreas fik udstedt *Borgerskabsbevilling* 23-JUL-1794, og den 12-SEP-1794 blev *Borger* og *Snedker Andreas Færch* Trolovet til *Birgitte Jacobsdatter Holst*, og forloverne var

Hr. Købmand Mørch og *Hr. Niels Mathiasen*, begge af Sæby.

Som 18-årig boede *Andreas* ved FT 1787 endnu hos forældrene i Algade 38 i Sæby Købstad.

Ved FT 1801 boede *Andreas* og *Birgitte Jacobsdatter Holst* i ejendommen Vestergade 69 med deres da 3 børn: *Andreas Jacob* (6 år), *Jens Peter* (4 år) og *Inger Helene* (2 år). Også *Andreas's* søster *Anne Marie Andersdatter Færch* (25 år og ugift) boede i huset.

Få måneder efter denne folketælling døde to af *Andreas's* og *Birgitte Holst's* børn af *Kopper* og blev begravet i juni med 8 dages mellemrum: *Jens Peter* og *Inger Helene*, der kun blev hhv. 3 år og 7 måneder og 1 år 7 måneder gamle.

Ved sønnen *Andreas Jacob's* (ane 58) bryllup i København 1826 omtales faderen som *Andreas Færch, Snedker og Parykmager*.

¹⁾ Dødsdato fremgår af skifte 23-JAN samme år

Andreas begravedes i Sæby Købstad, og i skifteprotokollen¹⁾ kan læses: *Anno 1807 den 23de Januar indfandt Skifte retten i Sæbye sig hos Birgitte Jacobsdatter Holst, afg. Andreas Færchs Enke, for at registrere og vurdere efter hendes d. 1. s. ved Døden afgn. Mand Snedker Andreas Færch til paafølgende Skifte og Deeling imellem Enken og hendes med den afdøde sammen avlede Børn, nemlig: Sønnen Andreas Jacob 12 aar gl. og i Lære hos sin Farbroder i Aalborg og sønnen Thomas Christian 1 1/4 aar gl...*

Der blev ingen arv til deling, idet boindtægten var ca. 82 rdl. mens boudgiften var ca. 120 rdl.. Den endelige afslutning af *Stervboet* ses ikke i skifteprotokollen.

117. Birgitte Jacobsdatter Holst, født 1773 Sæby Købstad, døbt 25 APR 1773 Sæby Købstad, død 09-FEB-1850 Sæby Købstad, begravet 15-FEB-1850 Sæby Købstad, viet (2) 06-MAJ-1809 Sæby Købstad Niels Christian Thomsen Mørch, børn: Anne Marie Mørch døbt 24-AUG-1809 (tvilling), Jørgen Christian Mørch døbt 24-AUG-1809 (tvilling), Jacob Mørch døbt 09-FEB-1812, Karen Kirstine Mørch døbt 22-AUG-1814, Marie Magdalene Mørch døbt 08-APR-1817.

Ved Birgitte's dåb *Dom. Miseric.* (2. søndag efter påske) var fadderne: *Niels Svænum, Christian Nielsen, Mads Pedersen Skræder, Jomfru Elisabeth Magdalena Mumme, Jomfru Inger i Møllen.* Fadderen Niels Svænum var også forlover, da Birgitte's forældre blev viet 1770²⁾.

Birgitta ses i FT 1787 som Tjenestepige hos *Vertshuusholder Mads Christensen* i Algade nr. 47 i Sæby Købstad, og hun var da 15 år gammel.

Efter manden Andreas Andersen Færch's død blev Birgitte trolovet i Sæby Kirke til Niels Christian Thomsen Mørch: *Aar 1809 den 6te Maii indfandt sig i Præstens vacance hos degnen V. Jacobsen Niels Christian Thomsen Mørck og Enkekone Birgitte Færk begge af Sæby, og erklærede, at de havde givet hinanden Ægteskabs Løfte, og begjærede derfor at vorde indskrevne som virkelige Forlovede i Sæby Kirkes Ministerialbog. Som Forlovere i alle henseende efter Loven underskriver Henrik Gaarsholt. - J. Engen.* Selve vielsen er ikke fundet i kirkebogen.

Ægtemand nummer to døde 1833, og ved FT 1834 ses Birgitte som enke boende i Nørregade 51 i Sæby Kbst.. Sammen med hende bor en 20-årig Karen Mørk, der kan være datteren af Birgittes andet ægteskab. Ved FT 1840 bor Birgitte på samme adresse, men nævnes da som *Birgitte Marie Holst*, 70 år gammel, *Enke og Fattiglem.*

Birgitte fik ialt 10 børn med sine to ægtemænd - fire sønner og een datter med Andreas Andersen Færch, og tre døtre og to sønner med Niels Christian Thomsen Mørch. De to ældste børn i Birgittes andet ægteskab var tvillinger.

Hun døde i Sæby Købstad 1850 og hendes begravelse ses i kirkebogen *Birgitte Marie Mørk, født Holst, Enke efter Pottemager Niels Chr. Mørk hersteds, født i Sæby.* Hun var *Fattiglem* og døde af *Alderdom.*

¹⁾ Sæby Skifteprotokol B 28-128

²⁾ Se ane 234/235

118. Niels Ludvig Puck, Murersvend, født 1776 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt, døbt 27-MAJ-1776 Asminderød sogn, død 15-MAJ-1850 Skt. Hans Hospitals sogn, Roskilde, Roskilde amt, begravet 20-MAJ-1850 Skt. Hans Hospitals Kirke, Roskilde. Viet 01-SEP-1799 Skt. Hans Hospitals Kirke, København Sidse Marie Jørgensdatter, barn: Johan Heinrich Puch døbt 25-MAJ-1801, Anne Kirstine Puch døbt 09-SEP-1804, Ole Ludvig Puck født 07-JUL-1812, Jensine Oline Puck født 06-MAR-1818.

Muurmand Ludvig Nielsen i Asminderød og Hstr. Kiersten Olsdatter fik den Fer. 2. Pentecost (2. Påskedag i 1776) i Asminderød Kirke døbt deres søn Niels.

Niels Ludvigsen konfirmeres 1790 som 14-årig i Asminderød Kirke, men ved alle senere begivenheder nævnes han som *Niels Ludvig Puch/Puck*.

I 1797 søger Niels om fritagelse for militærtjeneste - da han ikke er høj nok! *Landmilice sessionen for Kronborg Amt* afslår Niels ønske om fritagelse med den begrundelse, at selv om Niels *endnu ikke holder mere end 61 Tomme, saa kan han dog blive Højere, thi han er ikkun 20 [?] Aar gammel.*

Afslaget får ikke Niels til at opgive håbet om fritagelse for soldatertjeneste - idet han skrev brev

Til Kongen:

Som en fattig Haandværks Svend, der ey formaaer at miste saameget fra Mundportionen hvorfor kan til vejebringes det anordnede Stemplede Papiir, saa er det, at jeg i allerdybeste underdanighed drister mig at fremsende denne min ansøgning paa slet Papiir saaledes lydende: Efter at jeg Ifølge deres Mayestæts allernaadigste anordning haver været præsenteret den Militaire Land Session i Friderichsborg Amt, og der under Maalet befunden at være meget under 60 Tommer¹⁾, er jeg desaarsag ey heller den Tid udskreven til Tjeneste i Land Milice Roullen, men anseet ubrugelig til deres Mayestæts Militaire Tieneste. I Anledning heraf, resolverede jeg at applicere saa er det, at jeg i allerdybeste underdanighed drister mig at fremsende denne min ansøgning paa slet Papiir saaledes lydende: Efter at jeg Ifølge deres Mayestæts allernaadigste anordning haver været præsenteret den Militaire Land Session i Friderichsborg Amt, og der under Maalet befunden at være meget under 60 Tommer²⁾, er jeg desaarsag ey heller den Tid udskreven til Tjeneste i Land Milice Roullen, men anseet ubrugelig til deres Mayestæts Militaire Tieneste. I Anledning heraf, resolverede jeg at applicere mine Ungdoms Aar til at lære et nyttig Haandværk for i Tiden at blive en Borger af Staten, og hvilken Haandtering er Muur Haandværket, hvor jeg haver staaet i Lære 3 Aar og til Dato Arbeidet for Svend udi 1 Aar. Da jeg nu til denne Timle i min nærværende Alder 24 Aar ey haver opnaaet en større Vext eller i dette Liv at blive meere Voxen end som jeg var til den Tid jeg

¹⁾ 60 tommer = ca. 1,57 m

²⁾ 60 tommer = ca. 1,57 m

som meldt var under Maalet ved Land Milice Sessionen, saa er det jeg allerunderdanigst ansøger deres Kongelige Mayestæt om at jeg allernaadigst paa Grund af det anførte maae vorde tilstaaet min løsladelse, paa det at jeg med desto større Iver og Fliid kan Arbejde ved Professionen til min videre Forfremmelse. I dybeste underdanighed henlever og forventer jeg en allernaadigst Bønhørelse..

Underdanigst med vedholdt Pen, Niels Ludvigsen Puck, Logerende hos Portneren paa Postgaarden i Kiøbenhavn.

Niels Ludvig Puck's brev til Christian den VII

Denne gang lykkes det Niels slippe for militæret, idet Det kgl. Danske Kancelli 29. Aug. d.A. (har) resolveret saaledes: Muursvend Niels Ludvigsen Puck anført i Cronborg Amt 5-103 om at udslettes af Landmilice-Rullen blev imod at han betaler 30 Rdr¹⁾ til Landmilice Indretningen.

¹⁾ Daglønnen for en tømmersvend i Frederiksborg amt 1790 var ca. 0,5 Rdl.. (www.vikja.dk)

Niels Ludvig og Sidse Marie Jørgensdatter blev trolovet 18-AUG-1799 og viet 01-SEP-1799 i Skt. Hans Hospitals Kirke, der dengang lå ved Ladegårdsåen i København. Forlovere var *F.F. Bøncke i Laxegaden* og *Giertrude Nørgaards Pige*.

Niels Ludvig *Push(?)* boede ved FT 1801 i kvarteret ved Rosenborg i Springgaden no. 40 som 8. familie. Her blev det oplyst, at han var *Mur-Svend*, 27 år gammel og gift 1. gang. Udover hans hustru *Sisse Marie*, der da var 24 år, boede hos familien også *Catarina Thomsen, 72 Aar, Ugift, Lever af at spinde*.

Det fremgår af Københavns Murerlaug's *Tidepengebøger*, at Niels Ludvig har betalt kontingent til Lauget i perioden 1797 til 1828, hvor han blev slettes p.g.a. restance.

Da hustru Sidse Marie dør 1826, boede familien i Regnegade 179, og herefter sér det ud til at gå ned ad bakke for familien. De to yngste børn, Ole og Jensine, bliver begge anbragt under *Fattigvæsenet*¹⁾ samme år. For hvert barn betaltes 64 Rbm.²⁾ pr. uge i plejevederlag.

Sønnen Ole ses i FT 1840, 1845 og 1850 som hhv. *Livstidsfange i Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset, Tvangsarbejder paa Tvangsarbejderanstalten paa Ladegården* og som *Slave i Kiøbenhavns Stokhus*.

Niels Ludvig selv indlægges på Skt. Hans Hospital 19-SEP-1834 efter resolution (godkendelse) af *Kiøbenhavns Fattigvæsen*³⁾ og årsagen til indlæggelsen opgives som *Alderdomssvaghed*. Han indlægges på den laveste grad af forplejning betalt af et legat fra *Claudi Rosset Stiftelse*⁴⁾.

Det blev også på Skt. Hans Hospital at Niels Ludvig døde i 1850 som patient: *Niels Ludvig Puck, Lem, Muursv[end], fød i Asminderød, Ekmd. [enkemand]*. Han nævnes som *71 aar gammel* og døde af *Underlivssvaghed*.

119. Sidse Marie Jørgensdatter, født omk. 1780, død 22-FEB-1826 København, begravet 24-FEB-1826 Trinitatis sogn, København

Sidse Marie nævnes ved vielsen 01-SEP-1799 som Sidse Marie *Jørgensdatter*, og ved sønnens dåb 1801 i Holmens sogn nævnes hun som Sidse Marie *Jørgensen*. Men ved datterens dåb 1804 i Trinitatis Kirke, nævnes hun som Marie *Hansen*. Er dette en fejl, eller var hendes fars navn Jørgen Hansen?

Hun døde 1826, hvilket ses i Trinitatis Kirkebog: *Død 22. Febr. 1826, begr. 24. Febr. 1826, Sidse Marie Puck, Mursvend Niels Pucks Hustru fra Lille Regnegade 179, 46 Aar. Anm.: Fri Jord; af Brystsyge [tuberkolose]*.

¹⁾ Fattigvæsenets Hovedregistrant 1815-1857, almissenumre 871 og 886

²⁾ Rbm. = forkortelse for Rigsbankmark

³⁾ Skt. Hans Hosp. Protokol, Plejestiftelsens 2. Afd. 1833, SHH 426, C5, 565-827 - nr. 629

⁴⁾ Fransk invandret købmand, som gav penge til Ladegården til forbedring af vilkårene for de anbragte

Der blev afholdt skifte¹⁾ efter Sidse Marie:

Anno 1826, den 23. Febr. indfandt Skiftekommissionen sig ved Fuldmægtig Brask og Skifteskriver Kopist Mohr²⁾ med betjenten Dam i Huset no. 179, Store Regnegade, for at foretage Skifte efter Mursvend Niels Ludvig Pucks Hustru, Sidse, som her den 21. d.M. er død. Enkemanden var nærværende og sagde, at hans afdøde Hustru efterlader 5 [?] med ham avlede Børn, men at han for øvrigt var fattig og intet ejede, hvorfor Forretningen herved blev afsluttet. Skiftet blev underskrevet af L. Puck m.p.p.³⁾

120. Peter Gertsen Bech⁴⁾, Sogndegn og Skolelærer, født 1769 Sorø Lille Ladegaard, Sorø Købstad, Alsted hrd, Sorø amt, døbt 15-DEC-1769 Sorø Købstad, død 22-APR-1854 Næstelsø sogn, Hammer hrd, Præstø amt, begravet 01-MAJ-1854 Næstelsø sogn, viet 29-OKT-1791 Slagelse Skt. Peder sogn Maria Margrethe Bergen, børn: Helene Margreta født omk. 1792, Giert Watchinson Bech døbt 10-MAJ-1793, Conradine Dideriche Judithe Bech døbt 27-FEB-1795, Johan Christian Bech døbt 21-OKT-1796, Kiel Nicolai Bech døbt 29-DEC-1797, Hans Hoffman Bech døbt 14-JUL-1799, Theodorus Bech døbt 02-AUG-1801, Elisabeth Charlotte Andrea Bech døbt 29-APR-1803, Cathrine Marie Bech døbt 26-SEP-1806, Marianne Bech døbt 05-MAJ-1809, Frederiche Wilhelmine døbt 18-JAN-1811.

Ved dåben blev Peter døbt *Peiter* og *Baaret til Daaben af Mad. Holm, mens Jfr. Rosbjerg stoed hos*. De øvrige faddere var *Ole Fich [og] Peter Meilan*. Han blev konfirmeret i Sorø 1785, og optaget ved *Sorø lærde Skole* 01-JUL-1786, hvor han ved faderens indvirken fik plads i skolens øverste klasse⁵⁾. Med karakteren *Char.Laud* blev Peter student i Slagelse OKT-1789.

Vielsen til Maria Margrethe Bergen er 1791 omtalt i Slagelse Skt. Peder sogns kirkebog således: *Løverdagen d. 29. Oct. 1791 blev iflg. allernaadigst Kongelig Brev Dat. 14. Oct. d.a. Studius Peter Bech af Nordruplund copuleret til Jomfru Maria Margretha Bergen her i Slagelse hjemme i huset. Forlovere var Hr. Bang paa Torvet og Holberg.*

Peter fik 14-OKT-1794 kaldet som sogndegn i Næstelsø i Hammer Herred, hvor han virkede i 59½ år, hvor han aflønnedes med 35¼ *Tdr. Byg [af degnetien-*den], 32 *Lispund Brød*, 26 *Snese Æg*, 26 *Gæs*, 104 *Kander Mælk* og 18 *Rdl.*.

1) København's Skiftekommission, forseglingsprotokol 1826/27 5A, s. 93

2) Disse to personer foretog også skifte 27-AUG-1827 efter ane 61

3) m.p.p. = med paaholden pen (ført pen)

4) Oplysningerne om Peter Gertsen Bech, hans hustru og børn er, hvor intet andet oplyses, hentet fra a) Sjællands Stifts Degnehistorie, s. 183; b) Næstelsø sogns historie: "Om Degn Peder Bech", Fladså Tryk, Lundby, 1984, s. 17, 18, 31, 32 og 64; c) Præstø Skolehistorie indtil 1830, s. 182

5) Slagelse Lærde [latinske] Skole, discipelprotokol 1756-1792, person nr. 74

Ved udskiftningen 1792 var skolen blevet tillagt en jordlod på 4 tdr. land i stedet for en græsningsret til 2 køer og 6 får. Peter havde 1799 visitatsbesøg af *Biskop Balle*, der i den anledning skrev: *Faa børn var til stede og svarede vel og læste vel i Bog. Bech kan nok undervise, naar han vil anvende Fliid, hvorom han paamindes.*

Ved FT 1801 ses familien boende i Næstelsø by: *Sognedegn Peder Bech* (33) og hustru *Maria Magreta Bergen* (34) med børnene *Helene Magreta Bech* (10), *Gert Watkinson Bech* (8), *Conradine Diderika Bech* (6), *Johan Christian Bech* (5), *Kield Nicolay Bech* (4), *Hans Hoffman Bech* (2) samt den 23-årige ugifte tjenestepige, *Ingeborg Mathiasdatter*.

I 1803 skrev han sig som *Sognedegn for Nestelsøe og Mogenstrup Menigheder* og nævnte da sin farbror *Diderich Bech til Lidenlund* på Lolland¹⁾.

Biskop Balle aflagde endnu tre visitatsbesøg i Næstelseø; først i 1805, hvor han skrev: *Bech synes ikke at have megen Lyst, to læste Bibels historie og fire lærte at skrive.* I 1815 gav Biskop Balle karaktererne tg i læsning, mg i skrivning, mg i religion og mg i hovedregning og skrev: *Bech er en brav Mand, jeg har sjældent hørt saa brav en Degn.* I 1824 havde skolen 78 børn, og biskoppen gav følgende karakterer: Læsning (g), skrivning (g), religion (mg) og i hovedregning (g).

Omkring 1830 inddroges noget gadejord til gymnastikplads for skolen, som Bech senere indhegnede og beplantede.

Ved folketællingerne 1834, 1840 og 1850 boede Peter i Næstelsø sogn og omtales som enkemand, sognedegn og skolelærer. Peter fejrede 50-års jubilæum som sognedegn 14-Okt-1844 og fik af menighederne i Næstelsø og Mogenstrup sogne overrakt en sølvpokal til en værdi af 24 rigsbankdaler for sin gerning.

Peter bor stadig i *Degneboligen* ved folketællingen 1845. Hos ham bor hans ugifte døtre *Conradine Diderikke* (49 år) og *Wilhelmine Frederikke* (33 år) samt den 10-årige *Marie Margrethe Junge*, der nævnes som hans plejedatter. I huset bor desuden den 25-årige ugifte *Seminarist og Hjælpelærer Rasmus Nielsen*.

I kontraminiestrialbogen²⁾, var der i JUN-1853 en anden håndskrift end Peter's, og kort tid før denne dato var Peter's egne indførsler i bogen ført med en noget rystende hånd. Peter døde 1854 som *Sognedegn i Næstelsø*, 84 år gammel.

I sin næsten 60 år lange degneperiode havde Peter fire præster som overordnede: *Rudolph Moth Mariager* 1794-1808 (hvis hustru *Marie Mandrupsdatter Tuxen* ofte var gudmor til Peter's børn), *Abraham Hesselberg* 1808-1836, *Peter William van Wylich* (1837-1847) og *Bruun Juul Fog* (1847-1854).

Denne sidste præst, hvis hustru var *Petrea E. Høeg-Guldborg*, havde mange bryderier med sin 80-årige degn. I et brev skrev præsten om det spændte forhold mellem Peter og dennes hjælper, og at han dagligt måtte lægge sig imellem de to, idet Peter, eller rettere hans to døtre, ikke kunne lade hjælperen være i fred: *Døtrene skælder ham ud, spytter og rækker tunge af ham.*

¹⁾ Lollands Nørre Herreds Skifteprotokol 1809-1813, s. 213b-214

²⁾ Kirkebog, der blev ført af degnen

Præsten ser ingen anden udvej end at afskedige Peter - eller i det mindste forringe hans indtægter, så hjælpelæreren kan gøres økonomisk uafhængig af Peter (?) Enden på striden blev imidlertid, at Peter døde og skolen ophørte.

I skolens visitatsbog for 1843 står en samtidig beskrivelse af Peter's degnebolig og -skole: *Degneboligen bestaar af et Vaaningshus [beboelseshus] paa 10 Fag og et Udhus på 14 Fag ... Bygningerne er gamle og ejes af Sogndegnen. Skolestuen er indrettet i et af Distriktet dertil oprettet Hus, der ejes af Sognet.*

Efter Peter's død solgtes degneboligen 1855 på auktion for 330 rdl. til Indsieder Conrad Nielsen fra Brandelev¹⁾, og skolebygningen indrettedes som fattighus. Fattighuset blev bolig for to af Peter's døtre, som årligt fik 20 rdl. i fattighjælp af sognet, og i 1859 gav den nye Pastor Kabell dem 25 rdl., som ikke blev krævet tilbagebetalt p.g.a. af deres fattigdom. Datteren Vilhelmine Frederikke var den ene af de to døtre i fattighuset, og hun havde en uægte datter, der var født 1835.

121. Maria Margrethe Bergen, født 1767 Kirke Helsinge/Drøsselbjerg sogne, Løve hrd, Holbæk amt, døbt 03-APR-1767 Kirke Helsinge Kirke, død 30-MAJ-1828 Næstelsø sogn, Hammer hrd, Præstø amt, begravet 06-JUN-1828 Næstelsø sogn.

Maria's far *Christoffer Watkinson Bergen* blev begravet fra Helsinge Kirke 02-APR-1767- og dagen efter blev Maria døbt samme sted: *3. April 1767 døbt i Helsinge Kirke den salige Hr. Christopher Watkinson Bergen, Sognepræst her i Menigheden, hans efter sin Dødfødte Datter, kaldet MARIA MARGRETHA, baaret af Madam Lind fra Brorup. Faddere: Hr. Forvalter Lind, Jomfru Charlotte Lind, Mons. Andreas og Christian Lind.* Maria blev konfirmeret i Havrebjerg Kirke 1782.

Hun døde 1828 og ved begravelsen nævnes hun som 62 år gammel og gift med *Degnen Bech i Næstelsø.*

Hendes død blev anmeldt til skiftekontoret den 5-JUN samme år²⁾ og 18-FEB-1829 blev

paa Skifteforvalterenstair i overværelse af vidnerne Sognefoged Niels Andersen og Gaardmand Rasmus Jensen, begge Brandeløv, Skiftet efter Degnen Bechs afdøde Kone Marie Margrethe Bech født Bergen af Nestelsø foretaget til Slutning. Enkemanden Degnen Bech var tilstede og anmeldte at have afklædt den afdødes Begravelse med 30 rd sedler, som han fordrede Boet ført til Udgift. Som Gield anmeldte Enkemanden at paahvile Boet: 1) til Fuldmægtig Halberg i Wordingborg 200 rd sedler, 2) til Kjøbmand Jørgensen samme steds 50 rd sedler, 3) til Skolelærer Andersen i Olstrup 100 rd sedler, 4) til Selvejer Morten Christensen i Brandeløv 100 rd sedler og 5) til Gaardmand Ole Nielsen i Blougsløv 100 rd sedler. Som Tilsynsværge for de fravæ-

¹⁾ Ejendommen er i dag nr. 17 på Holmevej i Næstelsø

²⁾ Tybjerg Herreds Skifteprotokol 1824-1828 s. 330b og 1828-1830 s59b

rende og Væрге for de umyndige Arvinger mødte Degnen Wellejus af Rønnebæk. Ligeledes mødte den afdødes Svigersøn Snedker Wellejus af Køng samt Svigersønnen Husmand Frederik Andersen af Næstelsø. Disse havde intet at erindre imod Enkemandens anmeldelse om Begravelsesomkostningerne og Gjælden.

122. Johan Christian Stennecke, Købmand og Premierløjtnant, født omk. 1775¹⁾, død 10-MAR-1833 Næstved Købstad, Tybjerg hrd, Præstø amt, begravet 13-MAR-1833 Næstved Skt. Peder Kirke, viet 11-JUN-1801 Næstved Skt. Morten Kirke Cathrine Marie Friedlein, barn: Dideriche Michaeline Stennecke hjemmedøbt 03-MAJ-1801 og i Næstved Skt. Morten Kirke døbt 19-JUN samme år.

Det har ikke været muligt at finde Johan Christian døbt i Næstved Skt. Morten eller Skt. Peder sogne - og heller ikke i de omkringliggende sogne. Dette kan måske skyldes, at Johan Christians er døbt i et fjernere liggende sogn for at skjule den kendsgerning, at forældrene først blev gift mange år efter hans fødsel?

Johan Christian ses ved FT 1801 boende i *Ringstedgaden No. 96* i Næstved.

Her nævnes han som *Huusbonde, 26 Aar, ugift, Kiøbmand*. I huset boede også følgende tjenestefolk, der alle nævnes som ugifte: *Husjomfru* Cathrine Marie Friedlein (25 år), *Krambodsvend* Petrus Laurentius Gudenschwage (22 år), *Bod-dreng* Nicolau Frieberg (16 år), *Gaardskarl* Hans Olsen (28 år), og *Tjenes-tepigerne* Bodil Jørgensdatter (28 år) og Maren Jørgensdatter (15 år) samt *Martin Henrich Lorentzen* (8 år), om hvem det siges, at var *opføden her som et fattigt barn*. Sidstnævnte kunne være opkaldt efter Johan Christian's far af samme navn.

Folketællingen fandt sted den 01-FEB-1801, og 3 måneder senere fik Johan Christian og husjomfruen Cathrine Marie Friedlein hjemmedøbt datteren *Dideriche Michaeline*, som sikkert er opkaldt efter Johan Christian's mor Dideriche Poulsen. Pigen blev altså født førend Johan og Cathrine blev gift, hvilket de blev samme år:

Torsdagen d 11te Juni bleve i følge Kongelig allernaadist Vielses Brev. Dat. 10de Juni i Huset Ægteviede Hr. Kiøbmand Johan Christian Stennike og Jfr. Marie Cathrine Friedlein - At intet er, Som kan være hinderligt i disse Perso-ners Forehavende, derfor indestaar vi undertegnede som Forlovere . Næstved ut Supra for Brudgommen (T. Hougstad?), for Bruden (? Addit):

¹⁾ a) FT 1787 Ringstedgaden 109-110, Næstved: 10 år; b) FT 1801 Ringstedgaden 96, Næstved: 26 år; c) Skifte efter hans far 1820: 44 år; d) Næstved Skt. Peters sogns KB 13-MAR-1833: Alder ved begravelse: 60 år

Quæringna af 11de Febr. 1801 i Frijs. Regeringens
allgældende, Kjønlige Brev de Dato 10de Juni
i høit og helligt for Kjøbenhavn Johan Christian
Stennike og ff. Marie Cathrine Friedlein - Om
indbudt nu, for at blive indbudt i almindelighed
som en forudsætning, at de ~~indbudte~~ i det
sikker og ~~indbudte~~ for indbudte, som
Indbudt til
for indbudte
Indbudt
Indbudt

Ejendommen Ringstedgaden No. 96 ejedes af faderen Martin Henrich Stennecke, der ved FT 1801 selv boede i Ringstedgaden nr. 109-110. Ejendommen nr. 96 var 1801 den sidste ejendom før *Byporten* og beskrives i *Brandtaxeringen* 1810-1817 således: *En Gadelænge på 14 Fag med Port. Grundmuret Stenbygning i en Etage. Gebrokkent Tag [mansard] og en Kvist over de 6 Fag. Indrettet til Krambod, Værelser og Køkken. En Baglænge på 14 Fag med 3 Kviste er indrettet til pakhus og Stald.*

Bygningerne kaldes i dag *Bryggergården* og er nyrestaureret med gule kalkfacader og rødt mansardtag, og idag er adressen Ringstedgade 25.

Johan Christian var *Premierløjtnant* i *Prins Christian Frederichs Regiment* i perioden fra 04-SEP-1810 til 03-JUN-1814¹⁾.

Hans's farbror *Vagtmester og Handelsmand Christian Stennecke* døde før 1815, og da dennes anden hustru *Anne Dorthea Lindholm* døde 1815²⁾, blev der udbetalt en mindre arv til Johan Christian.

Selv døde Johan Christian 1833 og blev ved begravelsen nævnt *Lieutnant og Fattiglem, 60 Aar*.

¹⁾ J.C.W. Hirsch: *Danske og norske officerer - 1814*, Københavns Hovedbibliotek

²⁾ Næstved Byfogeds Skifteprotokol 1809-1822, fol. 230b m.fl.: Fem andre arvinger bar efternavnet *Rosenbek*

123. Cathrine Marie Friedlein, født omk. 1775, død 10-OKT-1816 Næstved Købstad, Tybjerg hrd, Præstø amt, begravet 15-OKT-1816 Næstved Skt. Peder sogn, Næstved Købstad.

FT 1787 ses en 12-årig pige i Vallø Stiftsamenighed, Walløe Stift i Præstø amt, der kunne være Cathrine Marie Friedlein. Alderen og det meget specielle efternavn passer helt og ombytning af fornavne og forskel i stavemåde forekommer ofte i folketællinger og kirkebøger. Folketællingen fortæller, at pigen *Maria Catharina Friedlein* er *Antaget til Opdragelse af Frøken v. Heinen*, der var Stiftsdame på Vallø Gods. Pigen nævnes kun som *Marie Friedlein*, da hun som 15-årig konfirmeres den 1. Søndag efter Påske 1789 (19-APR) i Vallø Stifts Kirke.

Cathrine døde 1816 og ved begravelsen, hvor hun kaldes Cathrine Marie Sten-necke f. Friedlein, siges hun at være 41 år gammel.

124. Oluf Friderichsen Bech, Murersvend og Vognmand, født omk. 1744 Frederiksberg, døbt 04-JAN-1744 Frederiksberg, død 17-DEC-1824 på Vartov Hospital, København, begravet 20-DEC-1824 Vartov Kirke. Viet (1) 17-FEB-1768 Frederiksberg Kirke Maren Hansdatter, børn¹⁾: Karen Kirstine Bech døbt 23-JAN-1769, Sophia Amalia Bech døbt 12-NOV-1770²⁾, Hans Nicolaj Bech døbt 17-DEC-1771, Niels Christian Bech døbt 21-OKT-1773³⁾, Sofie Amalia Bech døbt 07-FEB-1777, Niels Christian Bech døbt 20-NOV-1780. Viet (2) Juditte Christine Røpstok.

Ole blev døbt i Frederiksberg Kirke: 1744, den 4de January blevet Barn døbt, Faderen Friderich Olsen, Snedker, Barnets navn Oluf. Faddere var: *Madams Slotsforvalterske Christinam Junior* og *hendes huusholderske Anna Marie; Jørgen Voigts, den gamle Slotsforvalter; Johan danneberg; daniel ladvig.*

Selv om han i dåben fik navnet *Oluf*, kaldtes han oftest for *Ole*.

Fra samme kirke konfirmeredes han: 17. April 1757, No. 10. *Oluf Friderichen Bech. Fadereren Snedker ved Slottet Friderich Bech.* Han kom i murerlære i København: Ao. 1764 d. 20de Juli lod bemeldte Mester Andreas Nielsen indskrive *Ole Friderichsen Bech, fød i Siædland, som efter Contract skal lære i 3 Aar.* Han blev dog udlært allerede efter to år: 1766, 24. Juli løsgivet og bekom Pergament og trykt Lærebrev.

I Frederiksberg Kirke blev *ung karl Ole Friderichen Bech* trolovet 28-DEC-1767 til *Jordemoderens Datter Maren Hansdatter*, og som forlovere var *Anders Nielsen Eyerood, muurmester i Khavn [København]* og *Peer Bentz calluuns Mand.* De blev copulerede 17-FEB-1768.

¹⁾ De tre ældste børn er døbt i Frederiksberg Kirke - de tre yngste i Vor Frue sogn, København

²⁾ Frederiksberg KB 09-DEC-1770: Begravet 4 uger gammel

³⁾ Menes død før 20-NOV-1780, hvor yngre bror gives samme navn

Ved datteren Karen Kirstine's dåb 1769 nævnes Ole som *Indsidder og Mursvend*, og ved sønnen Niels Christian's dåb 1780 nævnes han som *Mursvend Ole Bech i Farvergade*. Han må herefter have forladt murerfaget, idet datteren Karen Kirstine ved sin konfirmation i Vor Frue Kirke 23-OKT-1784 omtales som *Vognmandsdatter i Farvergade no. 58*.

Ved skiftet 1780 efter faderen nævnes, at Ole's broder *Hans Lorentz Friderichen Bech* er død, og *I den Anledning erklærede den ældste Broder, Olle Friderichen Bech, boende i Kiøbenhavn i Farvergaden No. 58, at paatage sig Formynderskabet for sin afdøde Broder, Hans Lorentz Bechs efterladte Datter, Lovise Sophia Amalia, og saadant sit Formynderskab ifølge Loven at forestaa saaledes, som han agter at forsvare. ...*

Ole blev dømt medskyldig i et drab, og fra Hof- og Stadsrettens behandling af sagen mod *Arrestanterne, Vognmændene Anders Gad og Ole Bech*, og dommen der blev afsagt den 17-JUL-1786, uddrages følgende¹⁾:

Ved de under Sagen fremlagte Eksaminations og videre Forhør samt øvrige Dokumenter er det oplyst, at en Mand ved navn Erich af omtrent 50 til 60 Aar af Alder, der havde arbejdet paa Store Wiben Huus som Tærsker Paaskedags Aften kom ind i Skænkestuen i bemeldte Værtshus ... hvorefter han gik ind i Rejsestalden, hvor han lagde sig til at sove i et Spiltov og bedækkede sig med noget Halm.

Noget efter kom de indstævnte Anders Gad og Ole Bech samt en anden ustævnet Mand til Wiben Huus, hvor de drak nogle Boller Punch, hvoraf de skal være blevne temmelig Beskænket.

Kort efter klokken 23,00 blev Eric jaget på porten af værtshusholdersken Birthe Kirstine Graffs, der var enke, og lidt efter enedes man om, at *Erich burde have noget for sin Umage. Hvorpaa saavel Anders Gad som Carl Henrichsen gik hen ad den Vej, Erich var gaaet, og hentede ham tilbage til Wiben Huus.*

Da de får ham tilbage og ind i *Skænkestuen sammesteds*, blev han af *Carl Henrichsen og Anders Gad kastet omkuld paa Gulvet og sat paa Rumpen*. Enken Graffs forsøgte nu at få Erich til at bekende, at han var gerningsmanden til et tidligere begået indbrud og tyveri fra *Wiben Huus*, men dette nægtede Erich.

Tjenestepigerne var blevet sendt ud af skænkestuen, og *Carl Henrichsen, Anders Gad og Ole Bech, men især den første, slog derpaa bemeldte Erich mange og adskillige Slag med Kisteskafter over Ryggen, Rumpen, Laarene og Benene, ja endog under Benene paa de blottede Strømper, ligesom og hans Ben blev løftet i Vejret og han i saadan Stilling slagen paa Rumpen og Lånene. Han har og engang været bundet saaledes, at hans Knæ ved en Snor var trukket op imod Halsen, hvorom denne Snor gik. Trods Erichs og tjenestepigernes bønner varede denne behandling i omtrent 3 timer.*

¹⁾ Københavns Stokhus, Ærlige slavers domme og generalia, pakke nr. 651-850, slaverulle 1774-1791

Da gerningsmændene havde forladt skænkestuen, blev Erich af tjenestekarlene lagt på en dyne på gulvet. Ved 4-tiden om morgenen forlod Anders Gad og Ole Bech *Wiben Huus*, og ved 5-tiden konstateredes det, at Erich var død. Enken Graff lod *Erichs døde Legeme* udbære af *Stuen* og indlægge i *Rejsestalden paa det selv samme Sted, hvor han Aftenen forhen var blevet fundet*. Samme dag blev dødsfaldet anmeldt til Kongens Foged, som straks foranstaltede den afdødes *Legeme af Underfogeden* besigtiget, og *Dagen derpaa den 28. Marts 1785* blev det efter bemeldte Kongens Fogeds foranstaltning af *Stadsfysikus* med tiltagne *Kirurgus* obduceret. Om dødsårsagen sagde obducenterne,

- at han er *Død af Apoplexia Sensaethali*, og at de tror, at dette er forårsaget af de mange *Smerter*, som *Huggene* og *Skuldrens Brækning* og *Knusning* - har voldet ham. Som det saaledes ikke med juridisk *Vished* kan antages, at han er *Død af den af dem tilføjede voldsomme Behandling*, saa kan de indstævnte ikke blive at straffe efter *Lovens 6-6-1*, hvorimod de for deres ukristelige og umenneskelige *Adfærd* mod den afdøde har forvoldt *Tærskeren Erichs Død* Efter saadanne sagens omstændigheder *KENDES FOR RET: De indstævnte Vognmænd Anders Gad og Ole Bech* bør hensættes til *Arbejde i Jern i Kiøbenhavns Fæstning* deres *Livstid* samt have deres *Boslodder* forbrudt, *Halvdelen* til den afdøde *Erichs nærmeste arvinger* og *Halvdelen* til deres *Herskab*. Det idømte efterkommes under *Lovens Adfærd*. Dets til *Bekræftelse* under *Hof- og Stadsrettens Segl* og *Justitiarii [sign.] L: S: A: a: v: Suhm.*

Den 07-OKT-1786 afsiges *Højesterets Allernaadigste Dom: Anders Gad og Ole Bech* bør *Arbejde i Jern i Kiøbenhavns Fæstning* udi seks Aar. Datum ut *Supra*. *Nostro sub sigillo teste fideli et Dilecto consiliarii intimo conferentia et Justitiam nostro. L: S: A: G: v: d: Osten, Köneman. [sign.]*

I forbindelse med Ole's og Anders Gad's overførsel til *Stokhuset*, blev den 15-DEC-1786 skrevet følgende til *Højvelbaarne Hr. Generalmajor og Kommandant Baron von Haxthausen:*

Fange No. 780. Pro Memoria! Hermed givet jeg mig den Ære indesluttet at fremsende verificeret Kopi af Hof- og Stads Rettens Dom, afsagt den 17. Juli dette Aar med paafulgte Højeste Rets Allernaadigste Dom, afsagt den 7. Okt. sidstafvigte, ved hvilken sidste 2de Vognmænd, Anders Gad og Ole Bech, for deres voldsomme Adfærd imod en gammel Mand i Store Wibens Huus Paaske Aften 1785 er tilfunden at arbejde i Jern i Kiøbenhavns Fæstning i seks Aar, saaledes som bemeldte Kopidom nærmere forklarer. Thi skulle jeg hermed efter embeds medfør underdanigst begære: At fornævnte 2de Arrestanter Anders Gad og Ole Bech maa blive imodtagne i Stokhuset til Fæstningsarbejde ifølge Dommen, og at Deres Højvelbaarenhed vil tillade, at de maa føres lige fra Stadens Arresthus og indleveres i Stokhuset, samt at Stokhusforvalter Schilder derom maa vorde tillagt fornøden Ordre til Arrestanternes imodta-

gelse, saa snart de i Stokhuset bliver indleverede, da jeg skal foranstalte dem der anbragt og den originale Højeste Rets Doms Akt Deres Højvelbaarenhed tilstillet for derpaa at erholde Hr. Stadsmajorens Kvittering som sædvanlig for bemeldte Arrestanters Aflevering.

Kiøbenhavn de 15de Dec. 1786. S. Ortwed. [sign.]

Ole boede ved FT 01-JUL-1787 som slave i Københavns Stokhus: No. 133, *Ærlige Slaver: Ole Bech, Alder 45, Gift: 1. gang, Profession: Murer.* Han kom dog ikke til at arbejde i jern i 6 år, men blev benådet efter 2½ år:

Vi Christian den Syvende, af Guds Nåde, Konge til Danmark og Norge, Vor Nåde tilforn! Os er allerundanigst bleven foredraget en fra Højeste Rets Prokurator Hans Haagen indkommen Ansøgning formedelst et paa en Fatig Mand ved Navn Erich i Store Wiben Huus begaaet Drab maatte, for at kunne komme sine 4 uforsørgede og nødlidende Børn til Hjælp, af Fæstningen løslades, da han nu i 2de Aar har været sammesteds Thi giver vi dig hermed tilkende: At vi i Anledning af de i bemeldte Ansøgning anførte omstændigheder samt den af Kommandanten i bemeldte Kiøbenhavn derover afgivne Erklæring, hvorudi bevidnes hans gode Forhold i de 2de Aar, han har været i Slaveriet, allernaadigst har bevilget, at merbemeldte Ole Bech nu af Fæstningen maa løslades. Derefter du dig allerunderdanigst haver at rette. Befalende dig Gud! Skrevet paa vort Slot Christiansborg udi i vores Kongelige Residens Stad Kiøbenhavn den 16. Januarii 1789. UNDER VOR KONGELIGE HAAND OG SIGNET, Christian Rex (L: S:) R., Bernstorff, Brandt, Aagaard, Schou, Colbiørnsen [sign.].

I Slaverulle 1774-1791 fra Københavns Stokhus står dette om *Ole Bech*: Was er vorher gewesen: *Ein Wagenmann*; Vaterland: *Frederiksberg*; Alter: 44; Religion: *Luth.*; Profession: *Maurer*; Ob er Verheiratet: *Ja*; Kinder Söhne: 2; Kinder Töchter: 2; Wann er eingekommen: *Den 19. Dez. 1786*; Auf wie lange: *6 Jahre*; Delictum: *Homicidium culp.*; Wann und wie losgekommen: *Den 19. Jan. 1789 løsladt efter K. O. [Kongelig Ordre].*

Løsladelsesbrevet lyder: *Til Kongens Foged, Assessor Ditlev Friderich Feddersen at Vognmand Ole Bech, som for begaaet Drab er tilfunden at arbejde udi 6 Aar i Kjøbenhavns Fæstning, nu deraf maa løslades - Conform med Originalen. Feddersen [sign]*

I samme slaverulle stod også Ole's medskyldige, *Anders Gad, Skibstømmermand*, der var 27 år gl. og fra Slingerup. Han kom til Stokhuset samme dag som Ole, og han sad heller ikke tiden ud, idet han blev løsladt¹⁾ tre måneder før Ole.

¹⁾ Løsladt 20-OKT-1788 efter kongelig ordre

Hof og Stads Retsretten
Præsidenten
Præsidenten *Torvald Jørgen Acton*
Leitner
Procuratorerne *W. Pappanowitsch*
Anders Gad og Ole Beck
afslagt den 17 Juli 1786.
ejeren Jørgen Acton.

Den 17de JULI 1786. Hof og Stads Retsretten
Præsidenten *Torvald Jørgen Acton*
Leitner
Procuratorerne *W. Pappanowitsch*
Anders Gad og Ole Beck
afslagt den 17 Juli 1786.
ejeren Jørgen Acton.

Men Ole var ikke færdig med retsvæsenet. I 1795 stod han igen som anklaget - nu dog for en betydeligt mindre forseelse. Vognmand Ole Bech, boende paa Stadens Nørrebroe Nr. 5, Skraas over for Bagerens havde 1794 lejet et hus på den omtalte adresse af ejeren, Værtshusholder Wolf, for 80 Rdl. dansk kurant årligt. Der var tale om et huus og Stæd med alt des tilhørende Bykninger, som bestaar af en Bykning med qvist-Sahl til beboelse, og en Dito til Stald, Eet Lysthuus i Haugen, Een Kæglebane med Lysthuus, samt ald den til Stædet hørende Grund af Gaard og huuse, undtagen det Stykke hauge Plads bag Staldbygningen og ned til Plankeværkked, hvortil jeg [dvs. Wolf] forbeholder mig rætt at Indkiøre møg og anlægge Asparis-beede.

Ejeren stævned 13-JUL-1795 Ole for resterende husleje (20 Rdl.)¹⁾. Det er ikke lykkedes at finde dommen i sagen, men Ole slap næppe for at betale.

Og i 1801 var den gal igen - denne gang var det dog Ole, der ville indkassere et tilgodehavende. Da jeg nu som en fattig mand høylig trænger til disse Penge for at kunde betale andre hvad jeg er skyldig, sendte Ole i JAN-1801 to mænd hen til tømrermester Matthias Casse med en regning på 66 Rdl. og 14 Sk..

¹⁾ LA i Kbh.: Hof- og Stadsretten, Justitskontoret, Pådømte sager - dom afsagt 20-JUL-1795

Sagen¹⁾ var imidlertid kompliceret. Tømmermester Casse var Ole's kunde - men også hans husvært. Casse svarede, at han og Ole havde aftalt, at Oles arbejde blev *afkøbt* i huslejen, med 20 Rdl. halvårligt. En sådan aftale ville Ole ikke vedkende sig, og så kom sagen til at trække i langdrag.

Selve sagen er ikke så interessant, men den viser en del om Oles arbejde som vognmand. Af fakturaen²⁾ til Casse kan vi se eksempler på, hvad hans ydelser kostede:

- *en tur til byen for at hente sten* 40 sk.
- *en vogn til Kastrup efter kalk* 64 sk.
- *et læs tømmer fra Nørrebro til Amager* 56 sk.
- *et læs mursten fra St. Pederstræde til Amager* 40 sk.
- *et læs tagsten fra Nyhavn* 48 sk.
- *et læs rødler til Amager* 64 sk.
- *et læs kakkelovne fra St. Pederstræde til Amagerbro* 40 sk.

Ole boede 1801 til leje i et hus ejet af Casse, beliggende *næst Bommen uden for Amagerport: En Stue til Veyen paa 4 Fag, et Sengekammer til Gaarden paa 4 Fag, samt et Kjøkken og Loft=rum og et stykke Jord til Haugeplads.*³⁾ Det fremgår endvidere af sagen, at Ole havde sine 4 heste i en stald af brædder på grunden, og at han lod dem græsse på et jordstykke derved.

Tømmermester Casse nægtede i første omgang at skylde Ole noget som helst. I anden omgang accepterede Casse gælden på de 66 Rdl. og 14 Sk., men mødte til gengæld med et modkrav på Ole på i alt 101 Rdl. og 24 Sk.. Derved svulmede sagen op og er med vidneafhøringer på 59 bilag. Selve dommen⁴⁾ er også komisk i sit udfald. Dommerne skar i begge partes tilgodehavender således, at Ole endte med at have 58 Rdl. og 14 Sk. tilgode hos tømmermesteren, mens denne sluttede med at have 58. Rdl. og 4 Sk. tilgode hos Ole.

Resultatet blev altså: *Thi kiendes for Ret: Tømmermester Mathias Casse bør til Vognmand Ole Bech betale Ti Skilling!*

Tømmermesteren har sikkert haft et svedent grin på, da han hev de 10 Sk. op af portemonnæen for at trykke dem i Oles hånd.

Folketællingen 1801 finder sted mens retssagen kører, og vi ser da også Ole som lejer *uden for Amagerport i John Casbes Huuse* i Christianshavns Kvarter. Her nævnes han som *Vognmand*, 57 år, og gift for 2. gang, mens hans anden hustru *Juditte Christina Røpstok* (31 år) levede i sit første ægteskab.

1) LA i Kbh.: Hof- og Stadsretten, Justitskontoret, Pådømte sager - dom afsagt 07-SEP-1801

2) Regning af 19. januar 1801 (blandt sagens dokumenter)

3) Lejekontrakt af 23. april 1800 (blandt sagens dokumenter)

4) LA i Kbh.: Hof- og Stadsretten, Justitskontoret, Domprotokol til sager ved 1. instans, 1798-1802, pp. 581-582

Samme år den 12-APR blev sønnen Niels Christian Bech (ane 62) konfirmeret i Frederiksberg Kirke, og da nævnes Ole som *Vognmandskarl Ole Bech*.

Ved begravelsen 1824 nævnes, at Ole blev 81 år gammel.

125. Maren Hansdatter, Jordemoder.

Hun nævnes ved trolovelsen i Frederiksberg Kirke 28-DEC-1767 som *Jordemoderens Datter Maren Hansdatter*, men ved dåb af hendes tre ældste børn samme sted, nævnes hun som *Maren Müller*. Da de to yngste børn blev døbt i Vor Frue Kirke nævnes hun i 1777 som *Hansdatter* og 1780 som *Møller*.

Ved en dåb 1773 i Vor Frue Kirke¹⁾, København optræder Marens mand *Ole Bech Muursvend* og Marens mor *Mad^{me} Cathrine Møller i Fridberg Gaden* som faddere. Og under selve dåbsindførslen i kirkebogen er tilføjet et NB: *Jordemoderen Ole Bechs Muursvends Hustrue fra Studiestræde No 111 Bestilte Barnets Daab, som forsikrede at Moderen er Ægte-Viet til .. osv.* Maren må ved denne lejlighed selv lige have født eller være højgravid, for blot 14 dage senere er *Ole Friederichsen Bech Muur-Svend og H. Maren Møller i Studiiistræde* igen i Vor Frue Kirke - denne gang for at få døbt deres egen søn *Niels Christian*.

Maren og hendes mor var faddere i Frederiksberg Kirke 06-MAJ-1776, da et uægte barn blev døbt: *jordemoderen Cathrine Møller og hendes datter Maren Bech*.

Ved en barnedåb 11-APR og 05-JUN-1777 i Frederiksberg Kirke er Maren blandt fadderne og nævnes i begge tilfælde som *den unge jordemoder Maren Møller*. Hun har på dette tidspunkt næppe været autoriseret som jordemoder, men har vel været i lære hos, og assisteret, sin mor Cathrine Møller.

Maren bestod 14-MAR-1789 eksamen som jordemoder. Hun blev eksamineret sammen med ni andre kvinder, og i protokollen nævnes hun som elev nr. 10 *Maren Cathrina Møllers*. Efter opremsningen af de ti kvinders navne er noteret: *Efter hvilken eksamen alle fandtes bekvemme til Jordemoderembedet at forestaa, især destingqverte sig nr. 5, 8, 9 og 10²⁾*.

126. Hans Jonsen Berg, Oldermænd for Bogbinderlauget og Universitetsbogbindermester, født omk. 1763³⁾ Norge, død 11-DEC-1824 København, begravet 16-DEC-1824 Skt. Petri Kirke, København. Viet (1) 28-MAJ-1790 Skt. Petri Kirke, København Anna Maria Petersen, børn: Wilhelm August Berg døbt 29-APR-1791, Maria Christina Berg døbt 16-SEP-1792, Carl Berg døbt 25-NOV-1793, Frantz Christian Berg døbt 24-JUL-1795, John Peter Berg døbt 21-APR-1797, Sophia Fredericia Berg døbt 15-OKT-1799, Caroline Dorothea Berg døbt 06-SEP-

¹⁾ Den 06-OKT-1773

²⁾ *Protocoll angaaende Jordemödre. Indrettet af den Kongel. anordnede Commission for Jordemödre i 1739*, pag. 146. Protokollen opbevarede 1996 på Jordemoderskolen på Rigshospitalet, hvor den har været i brug indtil 1981

³⁾ FT 1801 Gammel Mønt, København: 38 år; Vielse i 1814: 50 år; Begravelse 1824: 62 år

1801, Anna Margaretha Berg døbt 27-NOV-1803, Frantz Christian Berg født 26-DEC-1806. Viet (2) 15-JUN-1814 Trinitatis Kirke, København Karen Marie Michelsen.

Hans blev født i Norge¹⁾, men blev udlært som bogbinder hos *Bogbindermester Poul Olsen Berg* i København. Dette fremgår af *Bogbindernes Laugsprotokol: Anno 1782 den 1. Juli lod oldermændene Berg sin dreng [læredreng] ved navn Hans indskrive at skal staa 1 Aar i forbundt fra dato. og Anno 1783 den 5. Maj lod Oldermænd Poul Olsen Berg sin dreng udskrive til at være svend, ved navn Hans Berg.*

Ved FT 1787 ses Hans som svend boende hos *J.C. Heidner* i København. Efter denne folketælling har Hans været i Norge, for 1789 kom han tilbage derfra²⁾: *Anno 1789 den 24. Maj ankom jeg til København fra Christiania og efter forlangende hos Svendefaderen Hr. Norgreen blev anskuet og bekom Arbejde hos Hr. Møller - Hans Berg [sign.].*

Samme år optages Hans i Mestrenes Bogbinderlaug³⁾, *Anno 1789, den 21. Sept., haver jeg Hans Jonsen Berg begivet mig udi det lovlige Bogbinderlaug og efter de Kongl. Allernaad. Laugsartikler forfærdiget det behøriges Mesterstykke, som ovenstaaende Datum blev forestillet den højædle Magistrat og for godt befundet. Poul Olsen Berg [sign.], Oldermænd [og som bisidder] M.C. Graae [sign.].*

Hans og Anna Maria Petersen blev, efter trolovelse 07-MAJ-1790, viet i Skt. Petri Kirke: *Den 28. Maj von Dr. Münster in der Kirche copuliert der Junggeselle Hans Johnsen Berg, Buchbindermeister, mit der Jfr. Anna Maria Petersen aus Plöhn gebürtig. Forloverne var Daniel Fraun [og] Andreas Clausen, som begge var bogbindere:*

306. 179
22. Den 28. Maj von H. Dr. Münster in der Kirche copuliert
der Junggeselle Hans Johnsen Berg, Buchbinder.
der Wittwe, mit der
Jfr. Anna Maria Petersen aus Plöhn gebürtig
Gant.
Der In der H. Dan. Fraun } Buchbinder.
Der In der H. Andr. Clausen }
Was lebt den 7. Maj.

Hans og bogbindermestrene *Andreas Clausen* (forloveren?) og *Heindrich W. Heidner* idømmes 26-JUL-1790 en bøde for en ikke nærmere angivet forseelse.

1) Dette fremgår af skifte efter hans første hustru, der døde i 1813

2) Bogbinderlaugets Svendebog 1764-1836, s 133

3) Lavprotokol 1750-1906, s. 90

I efteråret 1798 var han og to andre bogbindermestre sat til at bedømme en bogbindersvends *Mesterstykke*. Mestrene fandt flere fejl ved svendens arbejde, og kunne derfor ikke godkende mesterstykket. Svenden ankede afgørelsen til Københavns Magistrat, der indkaldte svenden og de tre mestre til et bedømmelsesmøde. På mødet omstødte Magistraten mestrenes afgørelse. Hertil sagde Hans, at Lauget alligevel ikke ville ansé svenden som mester, hvorefter han og de to mestre forlod mødet. Denne *deres usømmelige og lovstridige Adfærd* resulterede i en dom til hver af mestrene ved *Hof- og Statsretten i Kiøbenhavn*¹⁾ på 5 Rdl., som skulle betales til Bogbinderlaugets fattige.

Fra 1792-1795 boede Hans i *Skidenstræde*²⁾ 173, men i perioden 1796-1804 boede han i *Gammel Mynt* 169 i Købmager Kvarter. Her ses han og hustruen Anne også ved FT 1801. Hans nævnes her som bogbindermester, 38 år gammel og i sit første ægteskab. Hustruen Anne - der ved denne folketælling kaldes Anne Michelsen (?) - opgives at være 36 år, og også hun var i sit første ægteskab. Hos familien boede da også bogbindersvendene Jens Jacobsen (26 år) og Gustav Tregaard (22 år) samt tjenestepigen Sophie Møller (17 år).

I 1805 boede familien i Lille Kannikestræde 26, og fra 1807-1812 i Lille Fiolstræde 255 (senere ændret til nr. 201)³⁾.

Hans var *det store [Kgl.] Bibliotheks Bogbinder*, og fra 17-SEP-1804 var han også *Universitetsbogbinder* og senere *-mester*. Og gennem årene har han ofte skriftligt meddelt sine kunder om prisforhøjelser på sine arbejder p.g.a. stigende omkostninger på materialer og arbejds lønninger.

I AUG-1809 annoncerer han prisstigninger til Det kgl. Bibliotek⁴⁾, og efter at have opremset de kommende priser, slutter Hans brevet af på denne lidt pudsige måde:

*Underdanigst Pro Memoria!*⁵⁾

Da jeg nu i 20 Aar har været Bibliotekets Bogbinder og smigrer mig med det Haab, at Vedkommende har været fornøyet med mit Arbejde [og] har en talrig Familie af Kone og 7 Børn, saa haaber jeg naadigst mit Andragende Tilstaaes.

Ved hustruen Anna Maria Petersen's død 1813 boede Hans atter i Skidenstræde, denne gang i nr. 52, og året efter boede Hans i Knabostræde 81, da han i Trinitatiskirken blev viet til Karen Marie Michelsen, som da boede i Gothersgade 16 i København. Ved vielsen 15-JUN-1814 oplyses, at parret var blevet trolovet 20-MAJ samme år, og at forloverne var *Lysetøber Høpfner, Adelgaden 217 og In-*

1) Procedure og dom er udgivet i København 1798 og trykt hos Matthias Seest

2) *Skidenstræde* blev omdøbt i 1818 til *Krystalgade* - det lyder også kønnere!

3) Oplysninger om denne og efterfølgende opholdsadresser er hentet fra Vejviseren 1792-1854

4) Det kgl. Biblioteks arkiv, journalsager 1809

5) Anvendtes på breve, der omhandlede et andragende, bønsskrift eller en erklæring til støtte for hukommelsen

strumentmager Hansen på Rundetårn. Endvidere oplyses, at Hans var enkemand, og at bruden Karen Marie Michelsen var 45 år gammel.

I perioden 1815-1818 boede Hans og hans anden hustru i Vognmagergade nr. 76, men i 1819 boede familien i nr. 79. Han blev Oldermænd i Bogbinderlauget fra 12-JUL-1820 til 1822, hvor han afgik.

Tre år senere døde Hans *af Krampe* og blev således omk. 62 år gammel. Han boede da stadig i Vognmagergade 79 og anføres som ejer af ejendommen. Skiftekommissionen ankom 13-DEC-1824 på adressen *hos enken Karen Marie Michelsen for at foretage Skifte efter hendes den 11. denne maaned afdøde Mand, Universitetsbogbindermester Hans Jonsen Berg. Enken var til stede og tilkendegav, at den afdøde af et foregaaende Ægteskab efterlader 4 Sønner og 3 Døtre.*

Boet blev opgjort til 105 rdl.¹⁾, og enken Karen Marie Michelsen forventede med stedbørnes tilladelse at sidde i uskiftet bo, men havde på daværende tidspunkt ikke haft kontakt med dem alle.

Enken Karen Marie Michelsen førte Hans's virksomhed videre, der i perioden 1793-1829 ses at have udlært 10 lærlinge. Blandt disse lærlinge var to af Hans's sønner fra ægteskabet med Anna Maria Pedersen, *Wilhelm August* (udlært 14-JAN-1809) og *Frantz Christian* (udlært 17-JAN-1828). Sønnen Frantz Christian blev indskrevet 1825 i virksomheden af stedmoderen Karen Marie Michelsen.

Ved FT 1845 og 1850 boede enken Karen Marie Michelsen i lejlighed nr. 14 i Håndværkerstiftelsens ejendom²⁾. Hun døde 1850 og i begravelsesprotokollen ses noteret: *Berg, Karen Marie, Bogbinderenke, 83 Aar, død 26.11.1850 af Alderdom, begravet 1.12.50 [Vor] Frue [Kirke], bopæl Haandværkerstiftelsen.*

Der ses mange usædvanlige navne blandt Hans's børns dåbsfaddere, og flere af dem synes af tysk oprindelse: Andersen, Berg, Bergman, Berthelsen (bogbinder), Borgström, Both, Davidsen, Drastrup, Echart, Falck, Franck, Gamborg (prof.), Gottlingen, Gram, Hagen, Hansen (instrumentmager), Harboe, Heinze, Hjort, Hyfner (lysestøber), Kayser (prof.), Kratzenstein, Liebe, Lütgen, Moldenhauer (prof.), Petersen (glarmester), Prost, Reiman, Topp, Westphal.

127. Anna Maria Petersen, født omk. 1765 Plön, Slesvig, død 18-AUG-1813 København, begravet 22-AUG-1813 Skt. Petri Kirke, København.

Ved vielsen 1790 oplyses, at *Anna Maria Petersen* er født i Plöhn, men hendes fødsel/dåb er ikke fundet i Plöhn.

I folketællingen 1801 nævnes Anna som *Anne Michelsen [?], Kone, 36 Aar, gift 1. gang*. Navnet Michelsen må imidlertid være en fejl for både ved vielsen og ved sine børns dåb nævnes hun som *Anna Petersen* eller *Anna Maria Berg*.

Anna Maria døde 1813 af inflammation og blev begravet i Skt. Petri Kirke. Indførslen i kirkebogen er skrevet på tysk: *Mad. Anna Maria Berg geb. Petersen,*

¹⁾ Hof- og Stadsrettens skiftekommissions forseglingsprotokol nr. 5 B - 1824, 25

²⁾ Dengang Filosofgangen 227; nu hjørnet af Vester Voldgade/Ny Kongensgade, København

Buchbinders Frau st. d. 18 Aug. Wurde d. 22 ej. In der Stadt begraben, von der Schhudenstrasse¹⁾ No. 52. 48 Jahre. Jaflammertot. Vielfaches Gesang.

Der blev afholdt skifte 23-AUG-1813 på adressen Skidenstræde 52 i København²⁾, hvor hun atter kaldes *Anne Marie Petersen*.

Alle børn var repræsenteret ved skiftet, bortset fra sønnen *Frantz Christian* (født 1795) og datteren *Anna Margaretha* (født 1803), hvorfor det formodes, at disse to børn må være døde før 1813. Boet udgjorde 25 rdl. 4 sk., og enkemanden oplyste, at han ikke ejede mere, og at begravelsen havde kostet ham 150 rdl., samt at han var skyldig et års husleje på 50 rdl.. Da disse udgifter langt oversteg boets indtægt, *begærede han sig de resterende effekter in natura udlagte*.

136. Anders Knudsen, født omk. 1695³⁾ Vestbirk, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, viet Ukendt Fru Anders Knudsen, børn: Peder Andersen døbt 08-JUL-1725, Knud Andersen døbt 01-FEB-1733, Anne Kirstine Andersdatter døbt 04-JUL-1734, Knud Andersen døbt 24-JUN-1736, Anne Kirstine Andersdatter døbt 06-NOV-1740.

Anders var kun syv år, da der i 1702 afholdes skifte efter hans far *Knud Rasmussen*, der var gårdfæster i Vestbirk.

Med sin ukendte hustru fik Anders, udover de nævnte børn, også et dødfødt barn, der blev begravet 21-OKT-1731 i Østbirk sogn. Sønnen Knud (født 1733) begravnes allerede 03-JUN-1734, og også datteren Anne Kirstine (født 1734) menes død som lille, idet Anders 1740 atter fik en datter opkaldt med dette navn.

Ved fire af de fem børns dåb angives Anders at være fra Vestbirk (i Østbirk sogn), og ved dåben 1733 siges Anders at være fra Østbirk.

137. Ukendt Fru Anders Knudsen.

Anders Knudsen's ukendte hustru *kunne* være dén *Johanne Jensdatter i Sattrup* i Østbirk sogn, der blev begravet i Østbirk sogn 1769 uden aldersangivelse. Men denne teori støtter sig alene på, at sønnen *Peder Andersen* (ane 68) to gange lader døtre opkalde med navnet *Johanne*⁴⁾.

142. Niels Andreasen, Gårdfæster, født 22-JUL-1706 Haulshuset, Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 22-JUL-1706 i Haulshuset⁵⁾, død 1759 Hatting sogn, begravet 30-OKT-1759 Hatting sogn, viet 07-NOV-1734 Hatting sogn *Johanne Andersdatter*, børn⁶⁾: Andreas Nielsen døbt 02-JUL-1731, Jens Nielsen døbt 19-

¹⁾ *Schhudenstrasse* = *Skidenstræde*

²⁾ Hof- og Stadsrettens skiftekommissions forseglingsprotokol 1812-13 Nr. 5 B, side 453

³⁾ Skanderborg Rytterdistrikt, skifte efter faderen 09-NOV-1702: Anders nævnes som 7 år gl.

⁴⁾ *Johanne* døbt 1762 (død 1764) og *Johanne* døbt 1766

⁵⁾ Døbt i hjemmet

⁶⁾ Alle børn er døbt i Hatting sogn

JUN-1735, Elisabeth Nielsdatter døbt 06-MAJ-1737, Anders Nielsen døbt 12-APR-1739, Anders Nielsen døbt 05-MAJ-1740¹⁾, Anders Nielsen døbt 11-MAR-1742²⁾, Birthe Nielsdatter døbt 28-APR-1743, Anders Nielsen døbt 07-APR-1745³⁾, Hans Nielsen døbt 04-JUL-1746, Anna Marie Nielsdatter døbt 23-FEB-1749, Anders Nielsen døbt 05-SEP-1751, Niels Nielsen døbt 10-JUL-1755⁴⁾, Niels Nielsen døbt 29-JAN-1758.

Niels Andreas Nielsens Søn i Havelshuus [Niels] blev hjemmedøbt 22-JUL-1706 og fadderne var Søren Sterk af Hatting, Søren Møller af Neder mølle, Margrethe Jørgen Smeds og Karen Ingvardt Simonsens af Hatting - og dåben blev konfirmeret i Hatting Kirke 24-OKT samme år.

Han og Johanne Andersdatter's første barn blev ikke, som alle deres efterfølgende børn, født i Haulshuset i Hatting sogn. Sønnen Andreas⁵⁾ blev nemlig født allerede 1731 i Østbirk sogn og 02-JUL samme sted blev døbt *Johanne Andersdaatters U=ægte Barn af Bierchnæs kaldet Andræas. Faddere: Erik Envoldsøen, Karen Sl Peder Andersøens og Thomas Wissings Hustru alle af Østbierch: Udlagt til Barnefader Mandens Søn af Haulshuuset ved Bygholm Nafnlig Niels Andræsoen*. På den tid havde Østbirk sogn to kirkebøger, og i den anden kirkebog står, at Johanne Andersdatter havde *til huusøe i Birkenæs*, og desuden var fadderren *Erik Enevoldsøen* skiftet ud med *Christen Pedersen Hyrdes hustru i Østbirk*.

Begge måtte de i Hatting sogn offentligt skrifte deres synd: 02-DEC-1731 blev

publice absolverit Johanne Andersdaatter, som forleden Aar tjente udi Hagelshuus, for Hendes Synd contra 6te præcept: [det 6. Bud] Hun udlagde til Barnefader Niels Andreiesen udi Hagels Huus.

Øg fire måneder senere var det Niels's tur:

A^o 1732. d. 2. April: faste Bededag publice absolverit ofvenbte: Niels Andreiesen for hands Synd contra 6. Præceptum med ofvenbte. Johanne Andersdaatter.

Først 06-AUG-1734 i Hatting sogn blev *Troelofvet Niels Andreiesen och Johanne Andersdaatter i Havelshuus*, og de blev viet 07-NOV samme år. Ægteparret fik 13 børn, og ikke mindre end fem af disse fik navnet *Anders* - hvoraf fire døde som små!

1) Begravet 12-NOV-1741

2) Begravet 17-JUN-1742

3) Begravet 04-JUL-1745

4) Begravet 19-APR-1756

5) Andreas overtog senere *Haulshuset* i Hatting sogn, hvor han døde, og han begravedes 15-JUN-1796. Ved denne lejlighed nævnes han født 1731 i Haulshuset (fejlagtigt?)

Han boede hele sit liv i Haulshuset under Bygholm Gods, men selv om hans far døde 1727, fik Niels først fæstebrev 31-DEC-1751, hvoraf det ses, at Haulshuset *efter omstændighederne ham uden indfæstning forundes.*

Niels døde 1759 og begravedes 30-OKT samme år *jordet Niels Andreß af Havelshuset.*

Mærkværdigvis blev der først afholdt skifte efter Niels i 1771 under *Bygholm Gods*, og da nævnes otte af deres *sammenavlede* 13 børn endnu i live; nemlig Andreas, der var fæster af Haulshus; Jens, der tjente i Bygholm Mølle; Hans, der tjente på Aarupgaard; Anders og Niels, der begge boede hjemme hos broderen Andreas i Haulshuset; Elisabeth (ane 71), der var gift med gårdmand Hans Sørensen (ane 70) i Monbjerg under Urup Gods; Birthe, der var gift med Peder Juel og boede i Hatting sogn og Anna Marie, der var gift med gårdmand Ole Nielsen i Hatting sogn.

Det var ikke *nødig at forfatte nogen registrering og vurderingsforretning over boets effekter*, og enken Johanne Andersdatter *forbliver ved Sønnen Andreas Nielsen og nyder alt af føde, klæde, lys og varme*

143. Johanne Andersdatter, født 1708 Vestbirk, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, døbt 04-NOV-1708 Østbirk sogn, død 30-DEC-1799 Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 05-JAN-1800 Hatting sogn.

Johanne blev født 1708 i Vestbirk og *Dom. 22 p. Trin. [04-NOV] døbt Anders Pederns Barn af Westb., Kaldt Johanne. Faddere: Peder Wissing, Søren Rasmussen, K... og Karen Pe.....pes alle af Østbierch.*

Hun var tjenestepige på Havelshus i Hatting sogn, hvor hun blev gravid med husets søn. Johanne rejste til Birkenæs i hjemsoget Østbirk, hvor hun fødte sin *uægte søn* Andreas i 1731. Først tre år senere blev Johanne gift med Andreas far, med hvem hun yderligere fik 12 børn - den sidste da Johanne var knapt 50 år gammel!

I ægteskabet fødte Johanne 13 børn over en periode på 26½ år! Heraf var de 10 sønner, af hvilke 4 døde i deres 1. leveår.

Johanne blev begravet år 1800: *Jordet paa 1. Søndag efter Nyeaar Johanne Anders Datter, Enke efter afgl: Niels Andersen forhen beboer af Hagelshuset, som døde At: 1759. Hun blev født i West=Birk Aar 1706 [1708] traadte Aar 1730 [1734] i Ægteskab med ovennævnte Niels Andersen, blev Moder til 13 Børn, 10 Sønner og 3 Døttre, af hvilke 4 Sønner og 2 Døttre fulgte deres Moders Liig til Graven. Efter et særdeles godt Helbred døde hun af den med Alderdommen følgende Afkræftelse, som endtes med Brystsvaghed d: 30te Dec: i sin Enkestands 40de og sin Alders 94de Aar [91 år gammel].* De indklammede årstal er de korrekte! Kirkebogens årstal skyldes formentlig en fejl og vel næppe et forsøg på at skjule, at et barn blev født før vielsen?

144. Anders Hansen, Gårdfæster, født 1675 Hedensted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, døbt 16-FEB-1675 Hedensted Kirke, død 1756 Ll. Dalby, Hedensted sogn, begravet 09-AUG-1756 Hedensted sogn, viet 20-JUN-1706 Hedensted Kirke Mette Mogensdatter, børn¹⁾: Mette Andersdatter døbt 27-MAR-1707, Maren Andersdatter døbt 14-OKT-1708, Rasmus Andersen døbt 14-JUN-1711, Anne Andersdatter døbt 04-MAR-1714, Hans Andersen døbt 07-FEB-1717, Maren Andersdatter døbt 15-DEC-1720.

Anders blev 1675 født udenfor ægteskab, og hans dåb blev i kirkebogen beskrevet således: *Boel Christensdatter hendis Søn Anders. Faderen schulde være Hans Hanssøn, en Rytter af Waarherridt.* (Voer hrd).

Han fik 1705 fæstebrev på gården *Dalbygaard* i Ll. Dalby. Dalbygaard blev første gang nævnt 1604 i *Stjernholm Lens Jordebog* og var selvejergård indtil 1705, hvor ejeren Rasmus Pedersen døde med en stor gæld til godsejeren på *Bygholm Gods*²⁾. Denne overtog Dalbygaard og udfæstede gården til Anders ved følgende fæstebrev:

*Tessis. 22p. Jeg Theodosius Lewetzau Herre
1719 til Dalby, Bygholm og Starletgaard Gjern for
ind for alle nødvendigt at jeg først gælder og løst som
ind og for min fader og søster Anders Hanssen born
for Hedensted vinde & gaard som Rasmus Pedersen først
for den. Eller Dalby som var en Valvlyst & Gaard som
for indlyst for Restantz Lønningst for den som var
39 rden nu efter næst for vringes samt gylde og brydning
med Qualitæt Accordering blivnu nu først & gaard
paa alle afsluttede Conditioner fra dato an at sworn
alle kongl. Quæbændene Contributioner af Østadske fast
korn efter Jorde bogen givde. Skoddet som nu 12
Aarlig at betale til vatter forfalt. Cunder 1,00. Delt Jern
gjørn Judd. i forplattid, Rigtig og Gørdham. Lign
ind en al Jans anden ind tinnene Gjernsøen Byg og
for andre som forsvarede den. Nu er ind med den
malle Sallag for Lign sid Vinde Konge og Indhold
ind for den Jand ind alle Hiltar og forholdet sig efter
kongl. Lov og Forordning og være mig alle min
Indtægtens. Men Jansværlig Jern og tydelig ind
eller sig. For den kongl. Forbuds til betalt ind
der min Jans og Jern ind. Datum Bygholm d. 23. Sept
Anno 1705. Th. Lewetzau*

¹⁾ Alle børn er født i Lille Dalby og døbt i Hedensted Kirke
²⁾ Lønning Lokalkarkiv's skrift om *Dalbygårds Historie*

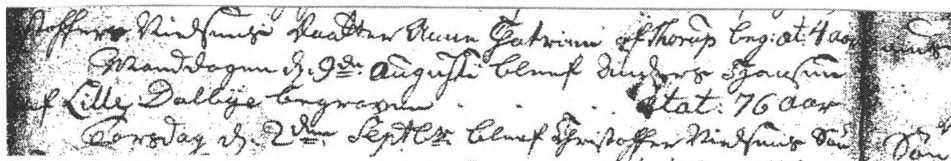

Jeg Theodosius Lewetzau Herre til Oxholm, Bygholm og Aarlefgaard Gjør her med for alle Vitterligt at ieg haver sted og fæst som jeg hermed steder og Fæster Anders Hanssen barn fød i Hedensted dend ½ gaard som Rasmus Pedersen sidst fradøde i Lille Dalbye som var en Selv Ejer ½ gaard som formedelst stor Restantz som var 39 rd^{ter} er efter næste Arvinger samtyche og begiæring ved Gieldens Acordering bleven en fæste ½ gaard paa efterskrevne Conditioner fra Dato an at svare alle Kongl Paabiudende Contributioner af Stædets hartkorn efter Jorde bogen gjorde Acordt som er 12 rix^{dler} Aarlig at betale til rette forfalds Tiider, og Skal hand gjøre fuldt i hoesletten, Digning og Griften lige med en af hans andre medtienere Huusene byge og forbedre som forsvarligt dem der imod med desßen rette tilleg sin livs tiid niude bruge og beholde med saa Skiel hand udi alt Skicher og forholder sig efter Kongl lou og Forordninger og være mig eller mine Fuldmegtiger i min Fraværelse hørig og lydig under dette sit Fæste brefs fortabelse til bekræftelse under min haand og Zignete datum Bygholm d 23 Septr Anno 1705. Th. Lewetzau [sign.].

Anders overtog ikke bare Dalbygaard, men også enken efter gårdens forrige selvejer. I Hedensted Kirke 20-JUN-1706 blev Anders Hanß her af byen og Mette Mogenßdatter i Lille Dalbye copulerede.

Godt tre måneder efter hustruens død overlod Anders 12-AUG-1749 formedelst Alderdom Dalbygaard til sønnen Hans Andersen¹⁾.

Anders døde 1756 i Hedensted sogn, og 09-AUG-1756 bleef Anders Hansen af Lille Dalbye begravet. ætat: 76 Aar! Præstens aldersopgivelse er forkert, idet Anders fødtes 1675 og derved døde som 81-årig:

Sønnen Hans Andersen var også fæster af Dalbygaard ved udskiftningen omk. 1782, og efter hans død 1792 drev hans enke gården videre indtil 1803, hvor fæstet overtages af hendes svigersøn Rasmus Pedersen, der købte gården til selveje 28-JUN-1813²⁾.

Dalbygaard (matr. nr. 4a m. fl. af Lille Dalby) ligger 2 km. øst for Hedensted med en afstand til Vejle på 14 km³⁾.

1) Løsning Lokalkarkiv's skrift om Dalbygårds Historie

2) Løsning Lokalkarkiv's skrift om Dalbygårds Historie

3) Danmarks Større Gårde, bind 4, s. 442

145. Mette Mogensdatter, født 1682 Hedensted sogn, Hatting hrd, Vejle Amt, døbt 03-APR-1682 Hedensted Kirke, død 1749 Ll. Dalby, Hedensted sogn, begravet 27-APR-1749 Hedensted sogn. Viet (1) 18-NOV-1703 Hedensted sogn smus Pedersen, barn: Kirsten Rasmusdatter døbt 17-FEB-1705.

I Hedensted sogns Kirkebog 03-APR-1682 skrev præsten: *christnede jeg Mogens Matbøns dtr i lille Dalbye kaldet METTE.*

Mette's første ægteskab i 1703 ses i kirkebogen: *blef Raßmus Pederß og Mette Mogenßdtr i lille Dalbye copulerede, men kun to år senere blev, i 1705 d 21 julii blef Rasmuß Pederß i lille Dalbye begravten, af Hr. Hans i Ølsted.* Hun var således enke på Dalbygaard med sin 1-årige datter Kirsten, da hun 1706 blev gift med Anders Hansen.

146. Søren Pedersen, død 1746 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 29-SEP-1746 Ølsted sogn, viet 02-APR-1714 Ølsted kirke Anna Kirstine Nielsdatter, børn: Peder Sørensen døbt 24-FEB-1715, Anna Sørensdatter døbt 20-JUN-1717, Maren Sørensdatter døbt 30-JUL-1719, Lene Sørensdatter døbt 20-SEP-1721, Gye Sørensdatter født omk. 1727¹⁾, Bodil Sørensdatter døbt 24-FEB-1726²⁾, Bodil Sørensdatter døbt 15-FEB-1728, Birgitte Sørensdatter døbt 23-MAR-1732, Kjersten Sørensdatter døbt 09-MAJ-1734.

Søren og Anna Kirstine blev trolovet 21-NOV-1713, men selve vielsen skéte først 1714 i Ølsted Kirke.

Han døde 1746 og blev begravet 29-SEP samme år - uden aldersangivelse.

Ane 147. Anna Kirstine Nielsdatter, født omk. 1692, død 1741 Ølsted sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 16-MAJ-1741 Ølsted sogn.

Anna Kirstine døde 1741, og *Den 16 May blev Sören Pedersens hustru af Ølsted begravet N Anna Kierstina, hun var 49 aar gammel og af Bottrup*, der ligger i Ølsted sogn.

148. Christen Jensen Kier, født omk. 1716 Gedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, død 19-MAR-1795 Tolstrup sogn, begravet 26-MAR-1795 Tolstrup sogn, viet 12-MAR-1743 Tolstrup Kirke Maren Sørensdatter, børn³⁾: Ane Christensdatter døbt 19-MAJ-1743, Jens Christensen Kier døbt 15-NOV-1744,

¹⁾ Ved FT 1787 nævnes hun som 60 år gl., men hendes dåb er ikke fundet i kirkebogen. Dog nævnes Gye og søsteren Anna som søskende, da de begge troloves 18-OKT-1746. Desuden nævnes Gye's mand Rasmus Broch som svoger og formynder for søsteren Anna, da denne bliver enke i 1763

²⁾ Menes død som lille, da ny datter får samme navn 1728

³⁾ Alle børn blev døbt i Tolstrup sogn

Søren Christensen Kier døbt 05-FEB-1747, Karen Christensdatter døbt 22-MAR-1752, Doret Christensdatter døbt 17-MAR-1754, Jørgen Christensen Kier døbt 30-MAJ-1756, Hans Christensen Kier døbt 10-JUL-1757, Karen Christensdatter døbt 10-FEB-1760.

I Tolstrup kirkebog 19-FEB-1743 ses, at *Christen Jensen og Maren Sørensdatter begge af Giedved* blev trolovede og 12-MAR samme år *Copulerede*.

Der er desværre ikke bevaret kirkebøger dækkende tidspunkterne for Christen og Maren's fødsler.

Ved FT 1787 boede Christen (69 år) i Gedved hos sønnen Søren (40 år), der nævnes som *Selvejrbonde og Gaardbeboer*.

Christen døde 1795, og i kirkebogen står: *Martii 19. døde Christen Kier i Giedved og begravet d 26. herefter, 81 år gammel.*

149. Maren Sørensdatter, født omk. 1716 Gedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, død 1781 Gedved, Tolstrup sogn, begravet 07-APR-1781 Gedved, Tolstrup sogn.

Maren døde 1781 og begravelsen er indført i kirkebogen: *Maren SörensDatter af Giedve, 65 aar.*

150. Niels Thomsen, Fæster, født omk. 1728, død 1771 Gedved, Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 08-JUL-1771 Tolstrup sogn, viet 30-JUL-1751 Tolstrup sogn Karen Jepsdatter, børn: Jens Nielsen døbt 05-JUL-1752, Birthe Maria Nielsdatter døbt 18-SEP-1757.

Han menes født i Tolstrup sogn omk. 1728, men kirkebogen her starter først i 1742. En *Niels Thomsen af Tolstrup* blev 1747 konfirmeret i Tolstrup sogn, hvilket kunne være ane 150.

Niels Thomsen og Karen Ibsdatter begge af Giedved blev trolovet i Tolstrup Kirke 02-JUN-1751 - selve vielsen fandt sted 30-JUL samme år.

I 1771 døde *Niels Thomæsøn af Giedve*, 43 år gammel, og der blev afholdt skifte¹⁾ efter ham under *Seridslevgaard Hovedgård*²⁾. Som formynder for børnene *Jens Nielsen* (19 år) og *Birgitta Maria [Birthe Marie] Nielsdatter* (14 år), mødte deres farbror *Jens Thomsen*, der var gårdbeboer i Underup sogn.

1) Skifteprotokol 1759-1800 [356-3], lbnr. 936: Den 16-OKT-1771

2) TRAP, bind 20, s. 714: Ejedes 1771 af major Frederik L. Chr. Beenfeldt

151. Karen Jepsdatter¹⁾, født omk. 1731, død 05-NOV-1794 Tolstrup sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 11-NOV-1794 Tolstrup sogn, viet (2) 03-APR-1772 Tolstrup sogn Rasmus Nielsen.

Karen blev enke 1771 og ved skiftet efter hendes mand, Niels Thomsen, havde enken Karen sin broder *Jens Jepsen af Gjedved* som lavværge.

Samme år den 13-DEC-1771 blev Karen atter trolovet i Tolstrup sogn: *Depons: Rasmus Nielsen af Hundslund og Enken Karen Jeppesdatter af Giedve*, og vielsen fandt sted i april året efter.

Ved FT 1787 ses Karen boende hos datteren Birthe Marie og svigersønnen Hans Christensen Kier, der var *Bonde og Gaardbeboer i Gjedved Bye* i Tolstrup sogn. Hun angives da at være 55 år og *Enke efter 2^{det} Egteskab, paa Ophold*.

I følge Tolstrup sogns kirkebog den 05-NOV-1794 *døde Karen Jepesdotter af Giedved og [blev] begravet d 11 Novemb*, hvor hendes alder opgives som 63 år.

152. Jens Nielsen, Foged på Kaas gods i Lihme sogn, Rødding hrd, Viborg amt. UBF 1742 Karen Jellesdatter, barn: Christoffer Jensen døbt 08-OKT-1741.

Kaas Hovedgaard i Lihme sogn (ca. 1800)

Jens var Foged (måske Ridefoged) på *Kaas Hovedgård*²⁾ i Lihme sogn, da han 1741 afren Jellesdatter udlægges som far til hendes søn Christoffer Jensen (ane 76). I følge Lihme sogns Kirkebog: *Anno 1741 d 10 cembr: blef Karen Jellesdatter af Lihme absolveret for sine Løstgighed med Fogden paa Kaas Jens Nielsen, som hun og udlagde for Barne=Fader*.

Efter et lokalt rygte var den virkelige barnefar godsejeren til Kaas, *Caspar Christopher Bartholin*, men der er ikke fundet beviser herpå.

Jens har ikke selv aflagt offentligt skifte i kirken, og hans dåb, konfirmation, vielse og begravelse er forgæves søgt i Lime sogns kirkebøger.

153. Karen Jellesdatter, født 1711 Lihme sogn, Rødding hrd, Viborg amt, døbt 31-MAJ-1711 Lihme sogn, død 1787 Lihme sogn, begravet 14-JAN-1787 Lihme sogn.

¹⁾ Kaldes *Ibsdatter* ved vielsen 1751; *Jensdatter* ved skiftet 1771 - mens hendes bror ved samme lejlighed kaldes *Jepsen*; og ved begravelsen 1794 for *Jepesdotter*

²⁾ TRAP, bind 17, s. 218: Ejedes 1741 af konferensråd Caspar Christoffer Bartholin

Karen blev født 1711 og *Anno 1711 = 31te Maj blef Jelles Datter Karen døbt, Maren Jensdatter bar.*

Hendes forældre fik otte børn, og af disse blev to piger døbt med navnet Karen (omk. 1705 og 1711), og to drenge blev døbt Christen (1701 og 1720) - og alle fire levede de til 1757, hvor den ene broder, Christen (født 1720), døde uden at have fået børn. Af skiftet efter den afdøde broder ses, at Karen (ane 153) fortsat boede i Lihme sogn, medens den ældre Karen var flyttet til Søndbjerg sogn på Thyholm, hvor hun 1745 blev gift med Jens Agger..

Karen er ikke funder gift i Lihme sogn, men i 1741 fødte hun den "uægte" søn Christoffer (ane 76), der havde Jens Nielsen som far: *Anno 1741 d. 10 Decembr. blef Karen Jelles Datter af Lime publice Absolveret for sin Begangne Løsagtighed med Fogden paa Kaas Jens Nielsen.*

Om det er den samme Karen Jellesdatter (ane 153), der har begået yderligere to "forseelser" - eller om det er søsteren af samme navn (eller måske dem begge?) vides ikke. Men den 28-OKT-1736 måtte Karen Jellesdatter stå til offentligt skrifte *for begangen Leyermaal med een Soldat af Rødding Sogn Naunl Jens Eskeþsen,* og den 23-MAJ-1745 *stoed Karen Jellesdatter aabenbare Skrifte her i Kirken for Hendes Begangne Løsagtighed med Søren Carlsen af Wadum.*

154. Jørgen Iversen Fynbo¹⁾, født Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, viet (1) 10-NOV-1746 Hjerk-Harre sogn, Harre hrd, Viborg amt Dorothe Christensdatter, børn: Peder Jørgensen døbt 06-AUG-1747, Else Jørgensdatter døbt 26-OKT-1749, Anne Jørgensdatter døbt 08-AUG-1751, Bodil Jørgensdatter døbt 03-JUN-1753. Viet (2) 13-JUN-1756 Hindborg sogn, Hindborg hrd, Viborg amt Ingeborg Jensdatter.

Jørgen og Dorothe blev trolovet i Hjerk-Harre sogn 1746: *19de July blef Jørgen Iversen i Store Ramsing og Dorothe Christensd. i Hierch Præstegaard Trolovede. Forlovere Christen Byberg og Peder Bertelsen af Rafnsby.* Og 10-NOV samme år blev de med *Præstens Concens viede til Sammen udi Ramsing Kirche.*

Hustruen Dorothe døde 1754 og i 1756 blev Jørgen gift igen: *Festo Trinitatis er Jørgen Ifversen fra Groue brudeviet til Ingeborg Jensdatter af Hindborg efter foregaaende trolovelse som skeede til Søren Bliegaards i Hindborg; hvor der ogsaa for Løfte blev given paa hands siide af Bertel Christensen i Synder=Andrup i Ramsing Sogn, saa og af Anders Storgaard fra Groue i Brøndum Sogn. Og paa hendes side blev for løfte given af Søren Bliegaard og Jens Andersen begge fra Hindborg Sogn og bye.*

Jørgen er ikke fundet i Ramsing sogns kirkebog før dåben af sin ældste søn i 1747 og heller ikke efter hustruen Dorothes begravelse i 1754. Han er også for-gæves søgt død/begravet Harre, Nørre, Hindborg og Rødding herreder - alle i Viborg amt.

¹⁾ Tilnavnet Fynboe er kun sét i forbindelse med dåben af datteren Anne 1751 og begravelsen af hustruen 1754

155. Dorothe Christensdatter, født 1720 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, døbt 29-SEP-1720 Ramsing sogn, død 1754 Ramsing sogn, begravet 15-DEC-1754 Ramsing sogn.

Ved vielsen 1746 tjente Dorothe i Hjerck Præstegård, hvor også trolovelsen fandt sted, mens selve vielsen foregik i Ramsing sogn.

Dorothe blev kun 34 år gammel, idet hun døde 1754: Dom: 3^{tie} Advent: blev *Dorothe Christensdatter, Jørgen Fynboes Hustru begravet.*

156. Jens Puusholm, født 1716 Bjerre sogn, Bjerrehrd, Vejle amt, døbt 01-NOV-1716 Bjerre sogn, død 1763 Rårup sogn, begravet 16-MAR-1763 Rårup sogn, viet Ukendt Fru Jens Puusholm, børn: Jørgen Jensen Puusholm født omk. 1745¹⁾, Niels Jensen Puusholm født omk. 1748²⁾.

Jens døde 1763, og begravelsen ses i Rårup sogns kirkebog: 16de Martii Lagt jord paa Jens Puusholm af Nebel an: æt: 49.

Der er ikke bevaret kirkebøger fra Rårup sogn for tiden før 1750, hvorfor hverken ægteskab eller børnenes dåb kan findes.

157. Ukendt Fru Jens Puusholm

160. Peder Nielsen Moyvig, født omk. 1663 Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, begravet 26-DEC-1732 Sdr. Omme sogn, viet 29-MAJ-1694 Sdr. Omme Kirke Elizabeth Hansdatter, børn: Jens Pedersen døbt 23-FEB-1696, Elle Pedersdatter døbt 16-NOV-1698, Niels Pedersen Degn³⁾ døbt 03-OKT-1700, Hans Pedersen døbt 21-MAR-1703, Ellen Pedersdatter døbt 13-SEP-1706.

Peder Nielsen Moyvig og Elisabeth nævnes begge som værende af Østerby, da de vies i Sdr. Omme sogn: 1694 3. Pintzedag blev Peder Nielsøn Moyvig og Elizabeth Hansdaatter sammenviede, trolofvede tilforn d 4 Februarij.

Ægteparret fik fem børn, hvoraf de to ældste døde tidligt, hhv. 8½ år og kun 9 måneder gamle.

1732 blev Peder Nielsøn af Østerby begravet ætas 69 aar i Omme.

161. Elizabeth Hansdatter, født omk. 1674 Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, død 1741 Sdr. Omme sogn, begravet 15-JAN-1741 Sdr. Omme sogn.

¹⁾ FT 1787 Sdr. Bjerre, Bjerre sogn: 42 år

²⁾ FT 1787 Bjerre sogn: 40 år; FT 1801 Bjerre sogn: 52 år; FT 1834 Bjerre sogn: 86 år; Ved begravelse Ølsted sogn KB 20-MAJ-1838: 94 Aar? og fød i Raarup

³⁾ Efternavnet DEGN's opståen kendes ikke. Hverken Niels eller hans far menes at have været degne, men måske har Niels taget efternavnet efter sin morfar, Hans Jensen Sæby (ane 322), der 10-JUL-1672 blev kaldet som degn i Grindsted sogn og senere blev degn i Sdr. Omme-Hoven sogne

Elisabeth døde i 1741 og den 15-JAN samme år: *blef Elisabeth Hansdaatter af Østerby begravet: 67 Aar.*

Ane 160/161: Peder og Elizabeths troloves i Sdr. Omme Kirke

Anno 1694
Dominica Septuagesima
ma 24 Februarii
blef Trolofsind
Kone Niels Kallmøys
og Elisabeth Sørensdatter
bor i Østerby.
Som mand og Kone
Togder fintyng
iusten anni

162. Christen Sørensen, født omk. 1686, død 1743 Grindsted sogn, Slavs hrd, Ribe amt, begravet 19-MAJ-1743 Grindsted sogn, viet 08-MAR-1716 Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt Ellen Sørensdatter. barn: Engel Christensdatter født omk. 1723.

Han kan være født i Grene sogn, da han ved trolovelsen 1715 siges at komme derfra: *27. Nov blef Christen Sørensen af Grene Krog og Ellen Sørensdatter af Baggessaard trolofvede og Sammenviiede 8. Marty 1716.*

Christen døde 1743 og begravedes 19-MAJ samme år: *Christen Sørensen af Grene Krog, 57 Aar.*

163. Ellen Sørensdatter, født 1687 Stakroge, Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, døbt 13-MAR-1687 Sdr. Omme sogn, død 1770 Morsbøl, Grindsted sogn, Slavs hrd, Ribe amt, begravet 10-JAN-1770 Grindsted sogn.

Hun blev født 1687 og døbt i Sdr. Omme sogn: *Dend Søndag efter Midfaste blef Søfren Michaelsøns barn i Stakrog døbt kaldet Ellin. Testes: Niels Bagisgaard, [Laust] Møller, Jens Bagisgaards Hustru, Gunder Mødbierg.*

Ellen døde 1770 i Morsbøl i Grindsted sogn, og har da forméntlígg været på besøg hos datteren *Engel* (ane 81) - men forsørgelsesmæssigt hørte hun ellers til under Grene sogn, hvilket fremgår ved hendes begravelse i Grindsted sogn: *d. 10 Jan. begravet Ellen Sørensdatter Morsbøl. Almissem fra Grene sogn. 86 Aar.*

164. Mads Christensen Østergaard, Gårdmand, født omk. 1700 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1770 Ansager sogn, begravet 14-OKT-1770 Ansager Kirke. Viet (1) 02-DEC-1736 Ansager Kirke Maren Poulsdatter¹⁾, børn: Niels Madsen døbt 04-AUG-1737, Christen Madsen døbt 06-JAN-1739, Ane Catharina Madsdatter døbt 27-NOV-1740, Kirsten Madsdatter døbt 1742, Poul Madsen døbt 20-SEP-1744, Anne Cathrine Madsdatter døbt 05-FEB-1747. Viet (2) 04-JUN-1747 Ansager Kirke Karen Hansdatter, børn: Hans Madsen døbt 15-DEC-1748, Lars Madsen døbt 14-FEB-1751, Maren Madsdatter døbt 18-MAR-1753, Christen Madsen døbt 10-AUG-1755, Peder Madsen døbt 12-MAR-1758, Christen Madsen døbt 29-JUN-1760, Anna Madsdatter døbt 14-AUG-1763, Anna Madsdatter døbt 09-NOV-1766.

Mads blev født omk. 1700 og sandsynligvis i Ansager sogn, men kirkebøgerne hér går kun tilbage til 1709.

Hans første hustru *Maren Poulsdatter* angives ved vielsen 1736 at være af *Stenderup*, der ligger i Ansager sogn.

Hustruen Maren blev kun 37 år og 14 uger gammel, idet hun døde 1747 og begravedes fra Ansager Kirke den 15-FEB. Hendes død kan måske skyldes komplikationer ifm. fødslen af datteren *Anne Cathrine*, der blev født den 05-FEB og som blev begravedes fem uger efter Maren.

Blot 2½ måned senere blev Mads i Ansager sogn trolovet til sin anden hustru Karen Hansdatter: *Torsdagen d: 4de Maii ere Enke=Manden Mads Christensen af Stenderup og Karen Hansdatter ibid: trolovede og den 04-JUN-1747 ere Mads Christensen og Karen Hansdatter sammenviede.*

Mads døde 1770 og 14-OKT samme år blev *Mads Christensen Østergaard af Stenderup* begravet i Ansager, 70 år gammel. Han fik med sine to hustruer 14 børn – og de blev alle døbt i Ansager Kirke.

Mads's datter af første ægteskab *Kirsten Madsdatter* blev gift med *Jens Jensen*, der tog sin svigerfars tilnavn *Østergaard*. Dette tyder på, at Mads boede på en gård med dette navn, og at svigersønnen så har overtaget både gård, tilnavn og datteren Kirsten.

¹⁾ Døbt Ansager sogn 30-OKT-1709 og hendes far var Poul Sørensen

165. Karen Hansdatter, født 1725 Stenderup, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 21-MAJ-1725 Ansager Kirke, død 07-FEB-1816 Ansager sogn, begravet 11-FEB-1816 Ansager Kirke.

Karen blev døbt i Ansager Kirke den 21-MAJ-1725, (2. Pinsedag): *blef Hans Christensens daatter af Stenderup døbt og kaldet Karen*, og i JAN-1743 blev *Karen Hansdaatt: af Stenderup* konfirmeret i Ansager Kirke samtigt med sin søn Hans Madsen's (ane 82) senere svigerfar *Niels Thomasen af Qvie* (ane 166).

Ved FT 1787 boede Karen på aftægt på *Østergaard* hos sin steddatter Kirsten Madsdatter og dennes mand Jens Jensen i Stenderup, der da havde børnene Mads (20 år), Kirsten (17 år) og Jens (12 år). På gården boede også Karen's og Mads Christensen Østergaard's fællesbørn: Christen (30 år), Chresten (26 år), Anne (24 år) og Anna (21 år). Brødrene Christen og Chresten betegnes begge som *Land Soldat*, og den 24-årige datter Anne nævnes som *ugift og besvangret* - og havde tillige en uægte søn, Mads Nielsen på 1 år.

I FT 1801 ses Karen stadig boende på aftægt på *Østergaard*, men da var gården overtaget af hendes steddattersøn, Mads Jensen og denne hustru Kirsten Nielsdatter, der havde børnene Jens (12 år), Niels (9 år) og Bodel Kirstine (3 år).

Karen levede til 1816, hvor hun døde godt 90 år gammel i Stenderup som: *Aftægts Kone hos Niels Madsen i Stenderup* - et barnebarn af Karen's steddatter Kirsten Madsdatter.

166. Niels Thomsen, født 1725 Kvie, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 18-FEB-1725 Ansager Kirke, død 13-MAR-1811¹⁾ Ansager sogn, begravet 17-MAR-1811 Ansager Kirke. Viet (1) 08-APR-1755 Ansager Kirke Ellen Sørensdaughter, børn: Maren Nielsdatter døbt 07-MAR-1756, Ellen Nielsdatter døbt 07-MAR-1759, Ellen Nielsdatter døbt 07-JUN-1761, Søren Nielsen døbt 04-MAR-1764 Viet (2) 05-MAJ-1771 Ansager Kirke Christine Jensdatter.

Niels blev født i Kvie 1725 og 18-FEB *blef Thomas Matzens Søn af Qvie døbt og kaldet Niels*, og båret af Niels Madsens hustru. Dåbsfadderne var *Søren Fuglsang, Jens Henriksen og Hans Trollund*. Niels blev konfirmeret i Ansager Kirke i JAN-1743 samtigt med sin datter Maren's (ane 83) svigermor Karen Hansdatter (ane 165).

I Ansager Kirke 12-JAN-1755: *bleve Niels Thomsen af Qvie og Ellen Sørensdaughter af Andsager trolovede og d: 8'de Apr: bleve Niels Thomsen og Ellen Sørensdaughter ægteviede*. Hustru Ellen døde 1770, og året efter giftede Niels sig med Christine Jensdatter: *1771 d. 28 feb. blev enkemand Niels Thomsen af Ansager og Christine Jensdatter af Stenderup trolovede. Gift d. 5 maj*.

Ved FT 1787 boede Niels (63 år) og hans anden hustru Christine (64 år) som aftægtsfolk i Ansager by hos sin svigersøn Hans Madsen (ane 82), der var gift med Niels's datter Maren af første ægteskab. Også ved FT 1801 boede Niels (78 år)

¹⁾ Dødsfaldet anmeldt skifteforvalterens kontor 13-MAR-1811

med sin hustru Christine (80 år) hos sin svigersøn, der i mellemtiden var blevet gift for 3. gang.

Niels havde før 1787 overdraget sin gård til datteren Maren og dennes ægte-
mand Hans Madsen¹⁾, men aftægtskontrakten blev først underskrevet 1788:

Niels Thomsen af Ansager kiendes og herved vitterliggjør, at jeg udi Aaret 1788 til min Svigersøn Hans Madsen med hans Hustrue, min Datter Maren Nielsdatter, haver opladt og frastaaet og til hannem afhændet og skiødet mit forhen paaboende Sted, Hartkorn 2 Tdr., 3 Fjdr., og ½ Alb., liggende i ermeldte Ansager sønder By, Oster Herred, Lundénæs Amt, med sit tilhørende, værende sig Bygninger, Byggested og Besætning, Ager og Eng, Tørvejord, Lyngslet²⁾, Forte³⁾ og Fællig⁴⁾, og alt hvad nævnes kan, som dertil af alders Tid lagt haver og med rette bør at lægge, aldeles intet undtagen. Thi kendes jeg herved ingen ydermere Lod, Del, Ret og Rettighed at have, til eller udi ermeldte Gaardspart og dens Tilliggende i nogen Maade, men at tilhøre min fornævnte Svigersøn Hans Madsen og hans Hustrue Maren Nielsdatter og begge deres Arvinger til evindeligt og uigienkaldeligt fuldkommen Arv og Eje, og at gøre sig samme saa nyttig, som han ved og kan efter loven, naar hans deraf samme til rette Tiid svarer og betaler, hvad deraf svares og betaales bør... Og med samme Afstaaelse og Skiøn paa mit forhen paaboende Sted er hermed de 300 Rigsdaler betalt og udredet, som min Datter Maren Nielsdatter blev til mødrende Arv tillagt efter Skiftetbrevet dateret 15. April 1777, og da, naar ovenmeldte min Svigersøn hans Madsen og Arvinger eller Stedets Beboere retter sig efter dem imellem os oprettede Aftægtskontrakt, saa skal det staa ham frit for at lade dette mit Skiøde læse til Tinge og protocollere, uden mig det til at indvarsle. Om denne Handel er ingen Kiøbekontract forfattet, som bekræftes under min Haand og hostrykte Signet. Ansager, den 28. Marts 1788 - Niels Thomsen.

Niels anden hustru, Christine Jensdatter, døde 1806, og den 27-APR blev Kierstine Jens=Datter Niels Thomsens Hustrue af Andsager begravet - gammel 85 Aar. Niels overlevede sin anden hustru med fem år, og 17-MAR-1811 blev Niels Thomsen af Andsager begravet - gammel 86 Aar.

167. Ellen Sørensdatter, født 1733 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 30-AUG-1733 Ansager Kirke, død 1770 Ansager sogn, begravet 12-APR-1770 Ansager Kirke.

1) Østre Horne herreds Skøde- og Panteprotokol

2) Lyngslet = Ret til at slå lyng (høste = slette) på lyngbegroet fællesareal

3) Forte = Landsbyens "indre" fællesareal nærmest landsbygaden (fortov). Evt. gadejord (græsrabatter) foran landsbyens gårde, der benyttedes som drivstier for kvæget

4) Fællig = Landsbyens fællesarealer, hvorpå kvæget kunne græsse på

Ellen blev født 1733 i Ansager sogn, og 30-AUG samme år blev Søren Christensens af Andtzager hans datter døbt og kaldet Ellen - Jeppes daatter udi Lerche-Holt sc: Bodill svarede ved Daaben, og Ellens faddere var Jens Møller, Hans Pedersen, Jørgen Knudsen, Jens Boel og Søren Jensens Hustru.

Ellen, der ved sin konfirmation 1751 i Ansager Kirke nævnes som Ellen Sørens datter af Andsager-Sønderby, døde 1770 og begravedes Skærtorsdag 12-APR-1770 Niels Thomesens Koene i Andsager Ellen Sørens datter gl: 37 Aar.

Der blev afholdt skifte efter Ellen den 16-APR-1771. Skifteforretningen blev forestået af sognepræsten i Ansager, Hans Jørgen Christian Høeg tillige med vidnerne Peder Jørgensen og Jens Sørensen i Ansager. Man skulle tilvejebringe en deling af boets værdier mellem enkemanden Niels og datteren Maren, der havde farbroderen Mads Thomsen af Kvie som formynder ved boopgørelsen:

Førend man kom til boets Registrering og Vurdering, blev af Formynderen Mads Thomsen gjort Forslag til Faderen, om han ikke ville gøre et Tilbud af hvad han ville give sin eneste Datter i mødrende Arv. Thi siden han var hans boes Tilstand bekendt og saa ej tvivlede paa, at han jo undte denne sin eneste Datter Vel og ville aflægge hende skikkelig, baade i Betragtning af et kjært og godt Ægteskab med hendes salig Moder, og fordi samme Moder bragte klækkeligt ind i hans Bo, hvilket han og vidste ved Guds Velsignelse og fælles Flid og havde formindsket sig, saa haabede man, at der kunne spares al Umage med Registrering og Vurdering, og sagen straks ved Forening afgøres. Faderen svarede, at han allerede havde tænkt sig et saadant Tilbud, hvorved han haabede al Vidtløftighed sparet, da han ville tillægge sin Datter i mødrende Arv alle sine faste ejendomme, som var:

1: Sit paaboende Sted i Ansager, der staar for Hartkorn 2 Tdr., 3 Fjdr. og ½ Alb. efter det ham meldte Skøde af hans Svigerfader Søren Christensen, dateret Ansager den 1. Maj 1767.

2: Et Sted i Bøvl By i Sønder Omme Sogn, som beboes af Anders Nielsen, det halve af bemeldte Sted, da hans Svigerfader er ejer af det andet halve, som er Hartkorn 7 Skpr., 3 Fjdr. og 23/3 Alb. efter det ham meldte Skøde af Sr. Svitzer, da Ejer af Juellingholm, dato Juellingholm 30. Maj 1759.

3: Tvende steder i Billund i Grene Sogn, som beboes af Peder Pedersen og Jes Pedersen, og som begge [steder] samlet staar for Hartkorn 2 Tdr., 7 Skpr. og 2 Alb. efter det ham meldte Skøde af Velbr. Hr. Cammerraad Duus, Ejer af Engelsholm. Datum Engelsholm den 1. Maj 1770.

Hvilket alt bliver Hartkorn 5 Tdr., 7 Skpr., 3 Fjdr. og 21/10 Alb. Dog da dette var langt over, hvad hun med den nøjeste Registrering og Vurdering kunne tilkomme, men som han dog ville unde hende, dels af Kiærlighed til denne sin eneste Datter, dels ogsaa fordi [det i] hans nye forehavende Ægteskab ej var just venteligt at frembringe Børn, saa matte han baade for sigt eget vedkommendes Skyld og for hans nye haabende Ægtefælles - om han selv ved Døden

skulle afgaa før hende - alene tillægge hende [datteren] ovenmeldte mødren-
de Arv under følgende Vilkaar:

1: At han, faderen, mod at opdrage og forsyne datteren med al fornødent og anstændigt, beholder al Godset i Besiddelse, Brug og Fordel, uden at give nogen Rente deraf til Datteren.

2: At han kan udløse Godset med 300 Rigsdaler - skriver tre hundrede Rigsdaler - saaledes at naar hun faar samme udbetalt, skal hun give Afkald paa al hendes mødrende Arv og ingen Ret have til det tillagte Jordegods, og hende til Forsikring for bemeldte Capital vil han give hende en Panteobligation paa ermeldte Jordegods og overlevere den til Formynderen.

3: At om han dør, før hun udegiftes og har givet Afkald paa sin mødrende Arv, og han efterlader sig Enke, da træder datteren vel straks til Ejendommen og Renten af de to Steder i Billund og i Bøvl, men hans paaboende Gaard i Ansager skal Enken beholde til Besiddelse og Brug, saalænge hun lever uden at svare Renter deraf til datteren, medmindre Enken selv vil afstaa den til datteren og nyde, hvad Aftægt, de kunne blive enige om. Men til Andre, naar datteren vil modtage den, maa Enken ej, naar Datteren vil modtage den og efter Enkens Død forsørge det selv, at datteren da træder selv til Ejendommen, Brugen og Renten af denne Gaard, ligesom for ermeldt om de andre hende i mødrende Arv tillagte Steder. Formynderen erklærede sig straks fuldkommen fornøjet paa sin Myndlings Vegne med alt det af Faderen erbragte, da han var vis paa, at Faderen havde givet hende meget over det, hun kunne tilkomme, og han synes, at alt nu var sat paa den viseste Fod for hende, saa han ønskede, at det maatte antages og bekræftes.

Ovenskrevne befuldmægtigede afgør og slutter dette Skifte, befandt det ialt saa kærligt og velsindet tænkt og forfattet af Faderen imod sin Datter, at han ej andet kunne antage, og derfor indgik alt saaledes i Kærlighed og Enighed. Sluttes som herved med Hænders Underskrift bekræftet. Datum Ansager ut supra - H.J. Høegh, Niels Thomsen, Mads Thomsen, Peder Jørgensen, Jens Sørensen.

172. Jørgen Hansen Tranbjerg¹⁾, Gårdejer, født 1736 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 26-DEC-1736 Årre sogn, død 07-JUL-1815 Agersnap, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 16-JUL-1815 Ølgod sogn. Viet 16-APR-1773 Fåborg sogn, Skast hrd Ellen Nielsdatter, børn: Knud Lund Jørgensen Tranbjerg døbt 25-SEP-1774, Margrethe Jørgensdatter døbt 09-MAJ-1779²⁾, Margrethe Jørgensdatter døbt 09-MAJ-1779, Anna Cecilie Jørgensdatter født 1782.

¹⁾ Om Jørgen Hansen Tranbjerg, hans slægt, gården og Ølgod sogn henvises til Tage Olesens bog: Ølgod sogns gård- og slægtshistorie, udg. Ølgod Museum 1988

²⁾ Begravet Fåborg sogn 29-MAR-1778

Jørgen omtales 1768 i skiftet efter sin mor *Margrete Nielsdatter*¹⁾ som *Jørgen Hansen, 31 Aar. tiener synden Tønder.*

Han boede først i Fåborg sogn, hvor han 04-APR-1773 blev trolovet til Ellen Nielsdatter, der var blevet enke i SEP måned året før. De blev gift i Fåborg Kirke: *1773 d. 4 apr. trolovet Jørgen Hansen Tranberg og Ellind Lunds. Text. Gen. 4 v. 25. Gift d. 16 apr.* Parrets tre første børn er alle fundet døbt i Fåborg sogn, og den førstfødte datter Margrethe, der kun blev 1 år gammel, blev også begravet dér.

Jørgen og hustru Ellen flyttede senere til *Agersnap* i Ølgod sogn, hvor han 1786 for 450 rdl. købte 1/3-del af gården *Østergaard*, der hørte under *Lindbjerggaard* og havde et hartkorn på 3.0.1.2.

Ved FT 1787 i Ølgod var Jørgen Hansen Tranbjerg (50 år) i sit første ægteskab, mens hustruen Ellen Nielsdatter (40 år) var i sit andet ægteskab. Hos dem boede deres fælles børn Knud (12 år), Margrethe (7 år) og Anna Cecilie (4 år) samt Ellen Nielsdatters søn af første ægteskab Laurids Knudsen (15 år), der senere blev gårdmand i Fåborg sogn.

I 1789 købte Jørgen yderligere *Christen Eriksen's* 1/3-del af *Østergaard*²⁾ og 1/8-del af *Jens Thyboe's ødegaard* i Agersnap for ialt 750 rdl.. Derved fik Jørgen et samlet hartkorn på 6.7.2.1/8.

Ved Folketællingen 1801 bor Jørgen og Ellen som 9. familie i Agersnap i Ølgod sogn, og deres alder opgives som hhv. 65 og 53 år.

Jørgen døde den 07-JUL og begravedes i Ølgod sogn den 16-JUL-1815. Ved begravelsen nævnes, at Jørgen blev 78 år gammel.

173. Ellen Nielsdatter, født 11-JAN-1747 Vejrup sogn, Gørding hrd, Ribe amt, døbt 02-FEB-1747 Gørding sogn, død 1808 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 30-MAR-1808 Ølgod sogn. Viet (1) 24-JAN-1766 Fåborg sogn Knud Lauritsen Lund, børn: Maren Knudsdatter døbt 15-NOV-1767, Peder Knudsen døbt 05-NOV-1769, Laurids Knudsen døbt 15-MAR-1772.

Ellen's første mand var Knud Lauritsen Lund, med hvem hun blev trolovet i Fåborg sogn 1765: *d. 18 dec. trolovet unge karl Knud Lauritzen Lund og pige Ellen Nielsdatter, begge af Faaborg - og de blev viet den 24-JAN året efter.*

Knud døde allerede 1772 og begravedes i Fåborg sogn: *d. 23 sep. Begravet Knud Lund (Lauridsen) i Faaborg ao. æt. 29½ - og på samme dag begravedes deres knapt 2-årige søn Peder!*

Året efter at være blevet enke giftede hun sig med *Jørgen Hansen Tranbjerg*, og da nævnes hun som *Ellind Lunds*. Deres første søn fik mellemnavnet Lund - vel opkaldt efter Ellen's første mand.

¹⁾ Endrupholm Gods, skifteprotokol 08-AUG-1768

²⁾ Østergård, der af *Brandkassen* var takseret til 650 rdl., nedbrændte 1801 - og der blev kun reddet værdier for 1 rdl. og 2 mark!

174. Peder Madsen Vesterlist, Ladefoged og Selvejergårdmand, døbt 26-DEC-1743 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 30-DEC-1807 Ølgod sogn, begravet 08-JAN-1808 Ølgod sogn. Viet 12-FEB-1775 Ølgod sogn Appelone Nielsdatter, børn: Ingeborg Pedersdatter døbt 18-DEC-1774, Niels Hansen Pedersen døbt 22-SEP-1776, Mads Pedersen døbt 18-OKT-1778, Kirsten Pedersdatter døbt 10 SEP-1780, Niels Pedersen døbt 21-SEP-1783, Hans Christian Pedersen døbt 12-JUN-1785, Jens Pedersen døbt 22-APR-1787, Ane Marie Pedersdatter døbt 13-APR-1789, Else Cathrine Pedersdatter døbt 20-MAR-1791, Karen Pertou Pedersdatter døbt 02-12-1792, Christian Peder Pedersen døbt 09-AUG-1794.

Peder blev født på Medumgaard i Ølgod sogn, hvor han blev døbt 2. juledag 1743: d. 26 dec. blev Mads Medums barn af Medum døbt og kaldet Peder. Las Medums kone bar det. Erik Agersnap, Hans Østergård, Niels Medum, Anders Bøels hustru og Christen Skrædders hustru var faddere.

Han blev trolovet 08-JAN-1775 til Appelone Nielsdatter, og han nævnes da som *Ladefoged paa Lindbjerg*.

Peder var først fæster på gården *Vesterlist* i Ølgod sogn, men købte på auktion 20-OKT-1785¹⁾ gården, der havde et hartkorn på 5 tdr. 1 skp.. Prisen var 720 rdl., og heraf lånte Peder 599 rdl. af *Møller Jens Hansen* i Tarm Mølle.

Ved FT 1787 ses Peder (44 år) og hustruen Appelone Nielsdatter (30 år) på *Vesterlist* med børnene Ingeborg (12 år og ane 87), Niels (10 år), Mads (8 år), Kirsten (6 år), Niels (4 år) og Hans Christian (2 år).

Også ved FT 1801 boede familien på *Vesterlist*, og da boede også den ældste søn Niels (25 år) på gården med sin hustru Nicoline Kirstine Haahr (20 år) samt de øvrige børn: Kirsten (20), Niels (16 år), Jens (13 år), Ane Marie (11 år), Else Cathrine (9 år), Karen Perlou (7 år) og Christian Peder (5 år).

Ved begravelsen JAN-1808 siges Peder at være 64 år gammel.

I skiftet efter Peder siges, at gården *Vester List* havde et hartkorn på 5.1.0.0 og en værdi på 3.000 rdl., mens *Et Sted i Øster List* med et hartkorn på 0.1.7.2 samt *En Parcel af Lindbjerg Hovedgaard* på 0.1.4.1 blev vurderet til 2.000 rdl..

Da der således var ejendomsaktiver på 5.000 rdl., og i øvrigt en gæld til *Jens Hansen Tarm Mølle* på 1.898 rdl., blev der til deling mellem arvingerne 3.102 rdl.

175. Appelone Nielsdatter, født 1755 Agersnap, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 01-NOV-1755 Ølgod sogn, død 11-FEB-1831 Ølgod sogn, begravet 19-FEB-1831 Ølgod sogn.

Hun blev døbt 1755 i Ølgod Kirke: *Døbt Niels Listes Barn af Agersnap, kaldet Appelone. Jens Smeds Hustru bar Barnet. Faddere: Unge Hans List, Jep Kiældsen, Agersnap, Laurids Jensen sst. Peder Østergaards Hustru og Mads Medums Hustru.*

¹⁾ Skøde tinglæst 18-JUL-1787

Appelone fødte sit første barn 1½ måned før vielsen i 1775, og efter denne fødsel blev hun introduceret i kirken på samme dag, som hun blev viet til Peder Madsen Vesterlist: *Den 12' Febr. Blef Bruden som holdt sin Kirkegang efter hendes Barns Fødsel introduceret som Egte Kone af Præstestolen.* Det blev i øvrigt oplyst, at Appelone ved vielsen havde tjent i *Egknud.*

Hun blev enke 1807 og søger om tilladelse til at sidde i uskiftet bo. Tilladelsen gives . . . *alt ifølge kongelig allernaadigste Bevilling af 11. Februar 1808, som oplæst og lyder Ord til Anden:*

Vi Christjan den Syvende af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug i Slesvig [...] Ditmarsken og Oldenburg, gjøre vitterligt: at Vi efter Abelone Peder Madsens Enke af Ølgod Sogn paa Ribe Amt fordrer herom aller underdanigst gjorte Ansøgning og Begjæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, for og hermed bevilger og tillader, at hun efter bemeldte hendes Afdøde, maae foruden Rettens Middel for segling registrering og vurdering, efter Loven med fælleds sammen avlede umyndige Børn i uskiftet Boe, blive boende, saa længe hun i enlig Stand forbliver, siden de umyndige Sønner og Svigersønner dermed er tilfreds..

Efter *Statsbankerotten* 1813 begyndte vanskelighederne for mange - også for sønnen, der 1823 måtte lade gården gå på tvangsauktion. Da Appelone døde 1831, var det som 76-årig *Aftægtskone hos Osmund Osmundsen i Vesterlist, og han var formentlig den, der 1823 købte gården på tvangsauktionen. Gården hedder idag Vester Listgaard og ligger på Bejsnapvej 14¹⁾.*

Appelone var 76 år, da hun 1831 blev begravet i Ølgod sogn.

176. Herman Nielsen, Gårdfæster, født 1691 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 29-NOV-1691 Grimstrup sogn, død 1762 Grimstrup sogn, begravet 17-JAN-1762 Grimstrup sogn. Viet (1) 05-JUL-1742 Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt Kirsten Christensdatter, børn: Niels Hermansen døbt 20-JAN-1743²⁾, Niels Hermansen døbt 14-JUN-1744, Maren Hermansdatter døbt 09-APR-1747, Moust Hermansen døbt 08-FEB-1750. Viet (2) 26-JUN-1750 Fåborg/Vester Nykirke sogn Maren Moustsdatter, børn: Kirsten Hermansdatter døbt 29-OKT-1752, Mette Hermansdatter døbt 08-SEP-1754, Anne Hermansdatter døbt 27-NOV-1757, Margreta Hermansdatter døbt 15-MAJ-1760, Hans Hermansen døbt 04-OKT-1761.

Han blev 1691 døbt i Grimstrup sogns Kirke: *Niels Laugesens barn i Grimstrup n. Herman fad: min Hustru, Maren Bierrums, Hans Jessens datter, Anderß Smed, Jacob Jacobßen, Hans Hermanßen.*

Herman's og Kirsten Christensdatter's vielse blev indført i Vester Nykirke sogns kirkebog 1742: *Torsdagen d 5 Julii hafde Herman Nielsøn af Grimstrup og Kir-*

¹⁾ Vardesyssel Årbog 1989, s. 99ff: Gert Ravn Nørgaard: Medum-slægten fra Ølgod

²⁾ Begravet Grimstrup sogn 28-JUL-1743

sten Christensdaatter af Rafnsøe Bryllup, som stod i Grimstrup Kirche med til-ladelse af Hr Hans Friis.

Hustruen Kirsten døde i APR-1750 og to måneder efter giftede Herman sig med Maren Moustsdatter, der var født 1725 i Vong i Vester Nykirke sogn¹⁾: 1750 d. 8 maj. *hafde Herman Nielsen af Grimstrup og Maren Moustesdatter af Vong tro-lovelse. Gift d. 26 jun.*

Herman døde 1762 og 17-JAN-1762 i Grimstrup Kirke blev *Sl: Herman Niel-sen af Grimstrup, 70 Aar og 6 Uger* begravet, og samme år afholdtes skifte efter ham under *Endrupholm Gods*.

Enken var *Moust Hansen af Wong hans datter Maren Moustdatter*, og foruden hende var arvingerne Herman's syv børn²⁾: Børnene af Herman's ægteskab med Kirsten: *Niels* (18 år), *Maren* (15 år) og *Moust* (11 år) og børnene af ægteskabet med Maren: *Kirsten* (9 år), *Mette* (8 år), *Anne* (4 år) og *Hans* (½ år).

For børnene Niels, Moust og Hans var deres farbror *Hans Nielsen af Grimstrup* formynder, og *den nære Slægting Hans Laugesen af Grimstrup* var formynder for Kirsten, Mette og Anne. Endelig var *Hans Smed* fra Ravnsø formynder for den 15-årige datter Maren.

Enken *Maren Moustdatter* (63 år) ses ved FT 1787 boende i Grimstrup by hos sin stedsøn *Moust Hermansen* (36 år) og dennes hustru *Zidse Andersdatter* (30 år), der har fire børn. Maren døde året efter denne folketælling.

177. Kirsten Christensdatter, født omk. 1715 Ravnsø, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, død 1750 Grimstrup sogn, Skast hrd, begravet 19-APR-1750 Grimstrup sogn.

Ved brylluppet med Herman Nielsen opgives, at Kirsten var *af Rafnsøe*. Ravnsø ligger i Vester Nykirke sogn, og Kirsten blev formodentligt født her. Hun døde 1750, og begravelsen indførtes i kirkebogen således: *begravet Kirsten Christens-datter af Grimstrup 35 Aar gl..*

178/190. Thomas Rasmussen, født 1721 Fåborg/Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 26-DEC-1721 Fåborg Vester Nykirke sogn, død eft. 1780, viet Ukendt Fru Thomas Rasmussen, børn: *Mette Thomasdatter* døbt 21-AUG-1746, *Anne Thomasdatter* døbt 06-OKT-1748, *Otto Thomassen* døbt 22-AUG-1751.

Hans dåb ses i Fåborg Vester Nykirke KB: *1721 d. 26 dec. Feria 2da Nativitatis Christi baptizaty Rasmus Sørensens barn i Fåborg - navnlig Thomas. Fadere: Anne Thomasdatters datter Anne, Knud Hansen ibid., Sergent Simon Tuesen ibid., Hans Nielsen Skræder ibid., Peder Lunds hustru ibid., Anne Thomasdatters datter Sophie.* For dåben blev betalt *Offer 2 Mk.* (hvilket i 2008-priser svarer til ca. 2 daglønninger).

¹⁾ Vester Nykirke/Fåborg sognes KB 28-JAN-1725: Døbt denne dato

²⁾ Alle børn i Herman's to ægteskaber blev født i Grimstrup sogn

Thomas nævnes 1774 i Fåborg sogn som *Thomas Rasmussen af Fuglsig*, da han var formynder ved skiftet efter sin søster Anne Rasmusdatter. Han var også lavværg 1780 for datteren Mette Thomasdatter (ane 89/98) ved skiftet efter dennes første mand.

Samme datter, Mette Thomasdatter (ane 89/95), blev - med hver sin ægtemand, mor til hhv. Herman Nielsen ane 44) og Ingeborg Jensdatter (ane 47), hvis børn (ane 22 og ane 23) giftede sig i Vester Nykirke sogn 10-NOV-1832. Thomas og hans hustru var således oldeforældre til begge disse ægtefæller!

179/191. Ukendt Fru Thomas Rasmussen død eft. 1757.

Thomas ukendte hustru levede endnu i 1757, idet hun dette år var dåbsfadder i Fåborg sogn, hvor hun blot nævnes som *Thomas Rasmussens hustru*.

180. Sillas Poulsen, Smed og Gårdfæster, født 1711 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 02-AUG-1711¹⁾ Årre sogn, død 31-MAR-1778 Årre sogn, begravet 05-APR-1778 Årre sogn, viet 17-MAJ-1740 Årre sogn Anne Mortensdatter, børn: Maren Sillasdatter født omk. 1741²⁾, Maren Sillasdatter døbt 21-NOV-1742³⁾, Niels Sillassen døbt 12-DEC-1745, Poul Sillassen døbt 16-APR-1747.

Sillas blev døbt i Årre sogn 02-AUG-1711 (9. søndag efter Trinitatis): *døbte ieg Poul Sillaßens Barn udi Orre; Sillas*.

I 1740 blev Sillas gift med Anne Mortensdatter, der var enke efter Niels Bertelsen. Selve vielsen er ikke fundet, men deres trolovelse er indført i kirkebogen således: *d. 17. Maij Silas Poulsen och sal. Niels Berthelsens enche Anne Mortensdatter, begge af Aarre bye*. Ved ægteskabet overtog Sillas også fæstet af matr. nr. 10a i Årre By, der var en $\frac{1}{4}$ gård.

Han og Anne fik i alt seks børn - hvoraf kun to levede længere end forældrene! Da et af børnene begravnes har præsten i kirkebogen skrevet: *Dom: 28 Nov.: Maren Silasdatter af Orre døbt af jordemoderen Mette Laustis i Peder Br. och Anders Andersens koners nærværelse alle af Orre sogn och bye, 16 uger for tiden fød til verden och levede 1 time i [denne?] onde verden*.

Sillas overdrog fæstet af gården i 1770 til sønnen *Niels Sillassen*, der i 1801 frikøbte gården - og som 1824 stiftede et legat til Årre sogn. Sillas døde 1778 og begravedes fra Årre Kirke: *Silas Poulsen af Aarre 66 Aar og 8 Maan^{dr}*.

181. Anne Mortensdatter, Jordemoder⁴⁾, født 1708 Jyllerup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 11-NOV-1708⁵⁾ Årre sogn, død 18-AUG-1779 Årre sogn, be-

¹⁾ Danmarks Kirker, Ribe amt, Årre Kirke, s. 1800: Døbt 9. søndag efter Trin. 1711 (02-AUG)

²⁾ Begravet 16-APR-1747 i Årre sogn

³⁾ Begravet 25-NOV-1742 i Årre sogn

⁴⁾ Årre sogn - en lokalhistorie, 1983, s. 51, og ses flere gange som Jordemoder i Årre kirkebog

⁵⁾ Danmarks Kirker, Ribe amt, Årre Kirke, s. 1800: "Døbt ved Mortensdags tid 1808"

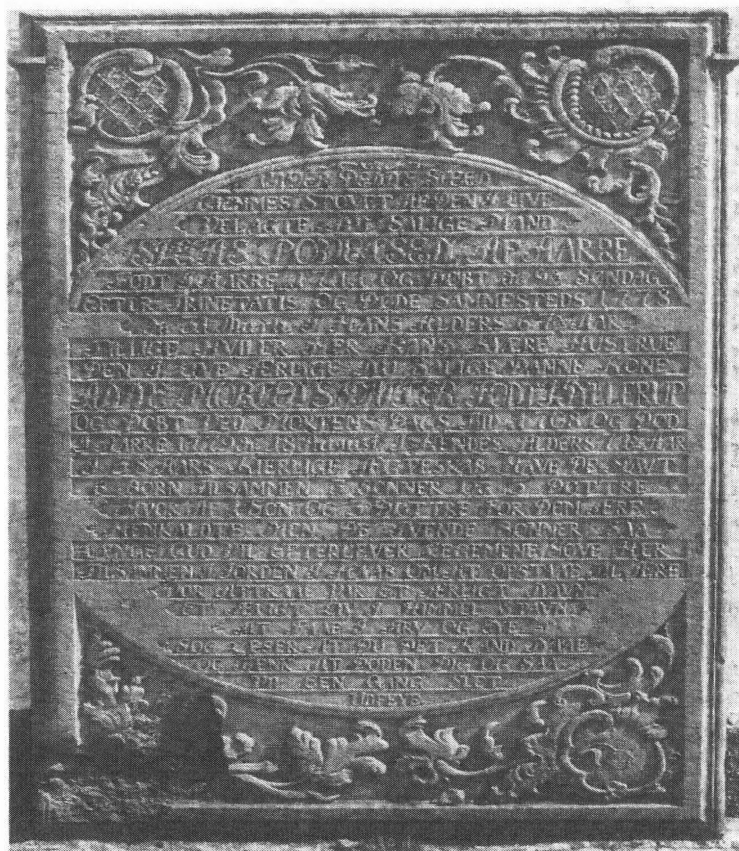
gravet 22-AUG-1779 Årre sogn. Viet (1) 17-APR-1733 Årre sogn¹⁾ Niels Bertelsen, barn: Ingfred Nielsdatter døbt 14-MAR-1734.

Anne nævnes flere gange i Årre sogns kirkebog - både som fadder og i sin egenskab af *Gjordemoder*, hvor hun foretager dåb af syge eller svage nyfødte.

I 1733 blev Anne viet i Årre Kirke: *Niels Berthelsen af Aarre bye och Anne Mortensdatter af Jyllerup*. Niels Bertelsen døde dog kort tid efter, hvorfor hun nævnes *Sal: Niels Bertelsens*, da hun 1740 blev viet til Sillas Poulsen.

Da Anne blev begravet i Årre sogn den 12. Søndag i Trinitatis 1779, nævnes hun i kirkebogen som *Silas Poulsens Enke Anne Mortensd: 70 Aar og 9 Maand gammel*. Tre år efter Anne's død giftede hendes søn Poul Sillassen (ane 90) sig med sin halvkusine Anne Jensdatter (ane 91), der var datter af Anne's halvbror Jens Mortensen (ane 182).

Til minde om Sillas og Anne rejste familien 1791 en gravsten på Årre Kirkegård med følgende tekst indhugget (retangulær grå sandsten på 218 x 130 cm):

¹⁾ Denne dato er dato for trolovlsen

*Under denne Sten gemmen Støvet af den i Live velagtede nu salige Mand Sillas Povelsen af Aarre, født i Aarre 1711 og døbt den 9. Søndag efter Trinitatis og døde sammesteds 1778 den 31. Marts i hans Alders 67. Aar. Tillige hviler her hans kjære Hustru, den i Live ærlige nu salige Danekvinde Anne Mortens Datter født i Jyllerup og døbt ved Mortensdagstid 1708 og døde i Aarre 1779 den 18. August i hendes Alders 71. Aar. Teksten er transkriberet fra den originale tekst¹⁾, der fortsætter således: *I 38 aars kierlige ægteskab have de havt 6 børn tilsammen 3 sønner og 3 døtre hvoraf 1 søn og 3 døtre for dem ære henkaldte, men de tvende sønner saa længe Gud vil efterlever*²⁾*

Gravstenen, der indtil 1863 lå på kirkegården sydøst for Årre kirke, blev senere opstillet ved kirketårnets vestmur:

182. Jens Mortensen, født 1726 Jyllerup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 03-MAR-1726 Årre sogn, død 14-JAN-1800 Rousthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, begravet 23-FEB-1800 Grimstrup sogn. Viet (1) 22-APR-1747 Grimstrup sogn Anne Nielsdatter. Viet (2) 25-MAJ-1764 Grimstrup sogn Mette Laugesdatter, børn: Anne Jensdatter døbt 05-AUG-1764, Niels Jensen døbt 19-JAN-1766. Viet (3) Bodil Pedersdatter³⁾.

I Årre sogn blev 1726 døbt *Morten Jensens Søn af Jyllerup och kaldet Jens - Jørgen Mortenssens Kone af Gunderup bar ham til Daaben. Jeß Christensß: af Jyllerup: Niels Christensßens Kone af Aarrebye: Christen Matzen af Jyllerup: Mette hansd: ibid:.*

Jens blev 1747 viet i Årre sogn: *Jens Mortensen af Jyllerup udi Aare Sogn og Anne Nielsdatter af Rousthøye.* Hustruen Anne døde før 1764, og der er ikke søgt børn af dette ægteskab.

Som 38-årig enkemand giftede Hans sig i 1764 med den 20-årige *Mette Laugesdatter*, og parret fik to børn, inden Mette døde i 1766 - efter blot to års ægteskab.

Ved datteren Anne's dåb 1764 boede Jens i Rovsthøje, der ligger i Grimstrup sogn.

At Jens bliver gift en tredje gang ses af FT 1787⁴⁾, hvor Jens (64 år) bor hos datteren *Anne* af hans første ægteskab og svigersønnen *Poul Sillassen i Rousthøje Bye i Grimstrup sogn.* Her nævnes hans tredje hustru *Bodil Pedersdatter* (63 år). Jens og Bodil *Nyder aftægt og Ophold.*

Jens døde i år 1800 og begravelsen blev indført i Grimstrup sogns kirkebog: *Jens Mortensen af Roesthøye død den 14de Janu: 74 Aar, [blev begravet] Faste-*

¹⁾ Danmarks Kirker, Ribe amt, Årre Kirke, s. 1800

²⁾ Resten af teksten er vanskelig at læse.

³⁾ FT 1787 Grimstrup sogn: 63 år; FT 1801 Grimstrup sogn: 77 år;

⁴⁾ Her nævnes fejlagtigt, at Jens levede i sit 2. ægteskab

*lavns Søndag*¹⁾. Hustruen Bodil overlevede Jens, og ved FT 1801 bor hun stadig hos Jens's datter Anne i *Rousthøje Bye*.

183. Mette Laugesdatter, født 1744 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 19-APR-1744 Grimstrup sogn, død 1766 Rousthøje, Grimstrup sogn, begravet 02-FEB-1766 Grimstrup sogn.

Vester Nykirke Kirke

Mette fødtes 1744 i Grimstrup sogn, hvor også hendes dåb ses kirkebogen: *Laue Nielsens datter af Grimstrup døbt och kaldet Mette*, og knapt 22 år senere blev samme sted begravet *Sl: Mette Laugesdaatter af Roesthøje 22 Aar gl:*

Hun døde forméntlígg som følge af komplikationer ved hendes fødsel af sønnen Niels, der blev døbt blot 14 dage før Mettes begravelse - og som døde som spæd.

184. Niels Jensen Smed, født omk. 1682, død 1765 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 27-JAN-1765 Vester Nykirke sogn. Viet (1) Ukendt Fru Niels Jensen Smed, børn: Ingeborg Nielsdatter født omk. 1711²⁾, Jens Nielsen Smed døbt 31-JAN-1717. Viet (2) 07-DEC-1721 Vester Nykirke sogn Birgitte Lauritzdatter, barn: Birgitte Nielsdatter døbt 02-FEB-1720.

Niels's første hustru, hvis navn ikke kendes, døde i Omme og begravedes 11-MAR-1721 i Vester Nykirke sogn *Sepulta Niels Smeds hustru i Om*.

Ni måneder senere - i DEC-1721 - giftede Niels giftede sig igen: *copulerit Niels Jensen smid og Birgitte Lauritzdatter af Om*. Denne vielse kostede Niels 4 Sld. i *Offer*, hvilket efter datidens forhold har været et stort beløb. Til sammenligning kan nævnes, at der samme år *Die Pascatos* (Påskesøndag). blev indsamlet 9 sld. 2 mk. blandt kirkegængerne i de to kirker i Fåborg og Vester Nykirke tilsammen. De 4 Sld³⁾ var det største beløb nogen af de 52 brudgomme havde betalt ved en vielse i de to sogne tilsammen i perioden 1720-1730. Var det mon en dårlig samvittighed hos Niels, der fik ham til at yde lidt ekstra? Han og hans nye hustru Bir-

¹⁾ Døds- og begravelsesdato er klart læselige i kirkebogen, så de 5 uger fra død til begravelse må formodes at være en skrivefejl?

²⁾ FT 1787 Omme, Vester Nykirke sogn: 76 år

³⁾ For 4 Sld. kunne man i 1740-erne købe mere end 50 kg oksekød!

gitte havde nemlig en datter sammen - der var født mere end et år *inden*, Niels's første hustru døde.

Niels's anden hustru Birgitte Lauritzdatter døde i Omme og begravedes 08-JAN-1758 i Vester Nykirke sogn, og syv år senere blev *Dom: 3 p: Epiph [3. søn- dag efter Hellig 3 konger]: begravet Niels Jensen Smed af Ohme, henved 83 Aar.*

185. Fru Ukendt Niels Jensen Smed, død 1721 Omme, Vester Nykirke sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 11-MAJ-1721 Vester Nykirke sogn.

Den ukendte hustru døde 1721 og begravedes uden angivelse af navn, dødsdato og alder: *sepulta Niels Smeds hustru i Om.* Begravelsen kostede familien 1 mark og 8 skilling.

188. Thomas Pedersen, Gårdfæster, født omk. 1726, død 1764 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 20-MAJ-1764 Grimstrup sogn, viet 09-JUL-1747 Grimstrup sogn Anne Jensdatter, børn: Peder Thomsen døbt 01-SEP-1748, Jens Thomsen døbt 18-MAJ-1750, Niels Thomsen døbt 11-MAJ-1752, Hans Thomsen døbt 13-JUL-1755, Kirsten Thomasdatter (tvilling) døbt 01-AUG-1756¹⁾, Kirsten Thomasdatter døbt 27-JAN-1760²⁾, Mette Thomasdatter døbt 11-DEC-1763.

Thomas og Anne Jensdatter blev trolovet 08-JUN-1747 i Grimstrup sogn: *Thomas Pedersen af Grimstrup Sogn og bye, och Anne Jensd: af Rhøj [Rovsthøje] udi Grimst: Sogn,* og de blev viet 6. søndag efter Trinitatis, samme år.

Udover de syv kendte børn, der alle blev født i Grimstrup sogn, fik Thomas og Anne Jensdatter yderligere fire dødfødte børn (i 1754, 1756, 1758 og 1762). I 1756 kom tvillinger til verden, hvoraf en dreng døde ved fødslen, medens pigen Kirsten døde året efter - kun otte måneder gammel.

Thomas døde allerede i 1764: *Sal: Thomas Pedersen af Grimstrup bye 38 Aar.*

Der blev afholdt skifte efter Thomas under *Endrupholm Gods*, og arvingerne var da, foruden enken Anne Jensdatter, børnene Peder (16 år), Jens (14 år), Niels (12 år) og Mette (3/4 år). Som formynder for børnene Peder og Niels var deres farbror *Niels Pedersen* fra Omme, mens børnene Jens og Mette havde deres morbror *Niels Jensen* som værge.

Da kun disse børn er nævnt ved skiftet efter deres far, formodes de øvrige børn - 7 ud af 11 fødte - at være døde før deres far, og han blev kun 38 år gammel. Yderligere døde den ældste søn Peder allerede 1774 - i en alder af 25 år og 10 måneder!

¹⁾ Begravet 24-JUL-1757 Grimstrup sogn

²⁾ Begravet 04-FEB-1764 Grimstrup sogn

189. Anne Jensdatter, født 1720 Rousthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 11-FEB-1720, Grimstrup sogn, død 15-AUG-1795 Grimstrup, Grimstrup sogn, begravet 19-AUG-1795 Grimstrup sogn.

Anne blev født i Rousthøje og døbt i Grimstrup Kirke: *Dom: Esto Mihi in qva incidit Festum Eucharitiæ*

døbt *Jens Bennitzenz daatter af Roesthøy, kaldet Anne*. En af fadderne ved hendes dåb var *Christen Bennidsen i Aalbeck=Mølle*, og han var med stor sandsynlighed hendes farbror.

Ved FT 1787 boede Anne hos sønnen Jens Thomsen (ane 94) og dennes hustru Mette Thomasdatter (ane 89/95) på en gård i Grimstrup By, og da opgives Anne at være 66 år og enke efter 1. ægteskab.

Om hendes død og begravelse 1795 står i Grimstrup sogns kirkebog: *Den 19de August blev Anne Jensdatter, Thomas Pedersens Enke af Grimstrup begravet, død 15de August 76 Aar gammel.*

190/178. Thomas Rasmussen - se ane 178.

191/179. Ukendt Fru Thomas Rasmussen - se ane 179.

200. Bertel Andersen, født 1688 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 15-JUL-1688 Vrejlev sogn, død 1764 Vrejlev sogn, begravet 17-JUN-1764 Vrejlev Kirkegård, viet 24-OKT-1712 Vrejlev Kirke Anne Nielsdatter, børn: Christen Bertelsen døbt 20-AUG-1713, Maren Bertelsdatter døbt 22-APR-1715, Niels Bertelsen døbt 30-MAR-1717, Peder Bertelsen døbt 16-APR-1719, Kirsten Bertelsdatter døbt 09-APR-1724.

Bertel blev født i Poulstrup 1688, og 15-JUL samme år: *hafde Anders Christenssøn i Polstrup og hans H: Kirsten Bertelsd: et barn til daaben Kaldet Bertel*. Fadderne var Christen Bertelsen i Lund, Christian Pedersen i Gunderup og Jens Bertelsen i Poulstrup.

Ifølge kirkebogen 03-AUG-1712 blev: *Trolovet Berthel Anderssøn og Anne Nielsd: aff Aarup, Forlousmænd for Echanteschab og Slechtschab Niels Andersen i Aarup og Anders Christens i Poulstrup*.

Bertel fik 1719 fæstebrev under *Vrejlevkloster*¹⁾, hvilket ikke nødvendigvis betyder, at han først overtog fæstet på dette tidspunkt, for næsten alle, der ikke inden 1719 havde fået deres fæstebreve, fik det som følge af en ny lov om fæstebreve senest dette år - uanset hvor længe de i forvejen havde fæstet stedet.

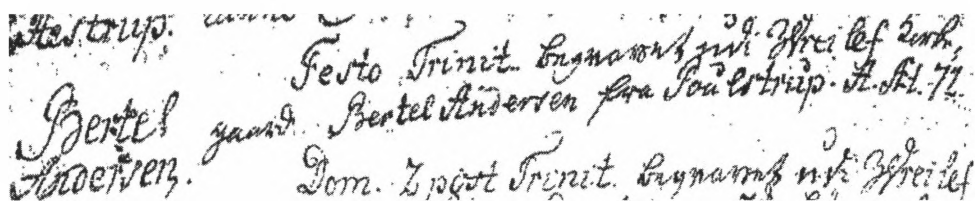
Fæstebrevet var på gården matr. nr. 3, der lå i Poulstrup by og som Bertel havde beboet i nogle år. Gården havde et hartkorn på 3. tdr. 1. skp. og 1 fjdk., og der

¹⁾ TRAP, bind 14, s. 312: Der 1719 ejedes af søstre Ingeborg og Ide Dorothea Juel

skulle i Landgilde årligt svares 3 tdr. 4 skpr. og 3½ fjdkr. byg, 2 tdr. 6 skpr. havre, 1 svin, 1 gås, 2 høns 1 læs limsten og 12 skilling gæsteripenge¹⁾.

Som 66-årig fik Bertel problemer med helbredet: 7.okt. 1754, *Peder Madsen [overtaget fæstet af] nr. 3 i Poulstrup på 3-1-1-0 tdr. hartkorn, som Bertel Andersen godvilligt har afstået pga. alderdom og skrøbelighed. [Peder Madsen] Ægter datteren Kirsten Bertelsdatter og giver hendes gamle forældre aftægt.*

Bertel døde 1764 i Vrejlev sogn og *Festo Trinit. begravet udi Wreilef Kirkegaard Bertel Andersen fra Poulstrup. A. Æt. 72:*

Poulstrup. Festo Trinit. begravet udi Wreilef Kirkegaard, Bertel Andersen fra Poulstrup. 7. Okt. 72. Dom. Løstet Trinit. begravet udi Wreilef

201. Anne Nielsdatter, født 1689 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 29-MAR-1689 i Vrejlev sogn, død 1775 Poulstrup, Vrejlev sogn, begravet 22-OKT-1775 Vrejlev Kirkegård.

Anne blev døbt kun 2 år og 3 måneder efter, at hendes storesøster af samme navn blev begravet, og er antageligt opkaldt efter denne søster. Annes dåbsfaddere var *Morten Andersen i byen, Niels Pedersen i Gunderup, Jens Andersen i Aarup, Karen Thomisd., Olle Povlsen i Gunderup, Maren Enevold Pedersd. ibid.*

Præsten i Vrejlev sogn har indført Anne's begravelse i kirkebogen således: *begravet paa Wreilef Kirkegaard Bertel Andersens Enke Anne Nielsdotter af Poulstrup an: ætat:89.* Anne var nu kun ca. 86 år gammel, da hun døde, så måske har præsten regnet alderen ud fra navnesøsterens dåbsdato?

202/206. Thomas Jensen, Gårdfæster, født omk. 1660, død 1747 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 03-APR-1747 Vrejlev sogn, viet 27-FEB-1701 Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd Giertrud Bodelsdatter, børn: Jens Thomassen døbt 08-JAN-1702, Bodel Thomassen døbt 07-OKT-1703, Maren Thomasdatter døbt 24-MAJ-1706, Margrete Thomasdatter døbt 07-APR-1709, Birgitte Thomasdatter døbt 21-AUG-1712, Christen Thomassen døbt 09-MAR-1716, Anne Thomasdatter døbt 07-AUG-1718, Johanne Thomasdatter døbt 06-SEP-1722.

I Øster Brønderslev sogn 26-DEC-1700 blev *Thomis Jens af Poulstrup i Wreilef Sogn oc Giertrud Bodildtzdr af Vestergrd i Hvilbhøy* trolovet, og parret blev viet 27-FEB-1701 samme sted.

¹⁾ Familiens Slægtshistoric, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

Fra 07-MAR-1719 og til sin død 1747 fæstede Thomas Jensen en ½-gård i Poulstrup by. Gården var matr. nr. 1 med et hartkorn på 2.7.3.0 tdr. og tilhørte Vrejlev Kloster.

Thomas var enkemand fra 1741 til sin død 1747 og blev begravet i Vrejlev sogn 03-APR-1747: *Thomas Jensen fra Poulstrup begravet udi Vreylef æt: 87 ann: 2 menses.*

Efter Thomas død overtog sønnen Bodel fæstet. Dette fremgår af fæstebrev, der 15-MAR-1748 udstedes til *Thomas's søn Bodil Thomsøn fød paa mit Gods udi Poulstrup, det Sted udi samme Bye Wreulef Sogn som hands Fader Thomas Jensen tilforn har beboed og er fradøed.* Gården havde da stadig et hartkorn på 2.7.3.0 tdr..

Der blev afholdt skifte 17-APR-1747¹⁾ efter *Thomas Jensen i Poulstrup i Vrejlev* og da ses, at syv af Thomas børn endnu levede: *Bodel Thomsen*, 43 år, *Jens Thomsen*, 45 år, nu i Norge, *Maren Thomasdatter* gift med Morten Nielsen i Årup, *Margrethe Thomasdatter*, 36 år, i Norge, *Birgitte Thomasdatter* gift med Knud Thomsen i Høgsted, *Anne Thomasdatter* gift med Christen Bertelsen i Poulstrup, *Johanne Thomasdatter*, 23 år. Boopgørelsen viste en indtægt på 114 rdl. og en udgift på 276 rdl..

Thomas og Giertrud Bodelsdatter er dobbelt-aner, idet deres to yngste døtre Anne (ane 101) og Johanne (ane 103) fik hhv. en søn og en datter, der 1790 giftede sig med hinanden.

203/207. Giertrud Bodelsdatter, født 1678 Vestergaard i Hvilshøj, Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt 01-SEP-1678 Øster Brønderslev sogn, død 1741 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, begravet 26-MAR-1741 Vrejlev sogn.

Giertrud blev født 1678 på gården *Vestergaard* i Hvilshøj og døbt samme år: *Dnica 14 Trinit. 1. 7bris Bodild Jensøns och Margrethe Andersdrß barn aff Vestergaard, noe Giertrud. Fadderne: Jens Pederß. Jens Bendtzøn. Niels Laurß. Johanne Laursdtr. Maren Jensdtr. Maren Pedersdtr.*

Hun døde 1741 og *Thomas Jensens Hustrue fra Poulstrup Giertrud Bodilsdtr [blev] begravet i Vreylef æt: 64 aar.*

204. Laurs Christensen, Gården Græshede²⁾, Guldager, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, død 1732 Guldager, Vrejlev sogn, begravet 1732 Vrejlev sogn³⁾, viet 03-NOV-1720 Vrejlev sogn Anne Enevoldsdatter, børn: Kirsten Laursdatter født omk. 1721, Mette Laursdatter født omk. 1723, Christen Laursen døbt 02-FEB-1725, Enevold Laursen født omk. 1726, Thomas Laursen født omk. 1730.

¹⁾ Skifteprotokol G 46 - 5. Vrejlev Kloster 1719-1836

²⁾ Dette fremgår af sønnen Christen's fæstebrev 1756 på en gård i Poulstrup by

³⁾ Begravelsen er ulæselig i kirkebogen

I et skifte efter under Rønnovholms Gods 08-JAN-1724 efter *Inger Sørensdatter i Høgsted*, nævnes Laurs som søn af afdødes søster *Anne Sørensdatter i Guldager hendes søn Laurs Christensen i Guldager*.

Da sønnen Christen Laursen (ane 102) blev døbt 1725, boede forældrene på gården *Græshede* i Guldager.

Laurs var fæster under Rønnovholms Gods, hvor der blev holdt skifte efter ham 08-SEP-1732: *Laurs Chrstensen i Guldager, gift med Anne Enevoldsdatter. Børn: Kirsten Laursdatter, 11 år, Mette Laursdatter, 9 år, Christen Laursen, 7 år, Enevold Laursen, 5 år, Thomas Laursen, 2 år. Enkens lavværge Zakarias Andersen af Guldager. Børnenes formyndere, for drengene farbroderen Søren Christensen af Grynderup, for pigerne gl. Jens Andersen af Guldager.*

205. Anne Enevoldsdatter, født 1696 Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, døbt JAN-1696 Vrejlev sogn. Død 1758 Guldager, Vrejlev sogn, begravet 21-MAJ-1758 Vrejlev sogn. Viet (2) 14-FEB-1734 Vrejlev sogn Jacob Thomsen, barn: Thomas Jacobsen født omk. 1735.

Anne blev født i Gunderup og døbt i Vrejlev kirke, hvor hun havde følgende dåbsfaddere: *Thomas Olufsen, Gunderup, Oluf Pedersen, Gunderup, Birgitte Pedersdatter, Gunderup, Morten Andersen og datter.*

Enken Anne blev 1734 gift på ny: 14. *Jan Trolovet Jacob Thomæsen og Anne Enevoldsdatter af Gulager* - og vielsen fandt sted 14-FEB samme år.

Anne døde og blev begravet 1758: *Trinitatis Søndag begravet Jacob Thomasens Hustru Anne EnevoldsDat. i Guldagger, gammel 66 aar.*

I skiftet efter Anne 27-JUN-1758 ses: *Jacob Thomsens hustru Anne Enevoldsdatter i Guldager. Børn: Thomas Jacobsen, 23 år, Christen Larsen i Rønnebjerg, 33 år, Enevold Larsen, 31 år, tjener Jens Poulsen i Guldager, Thomas Larsen, 30 år, tjener Jens Pedersen i Gunderup, Kirsten Larsdatter, 37 år, gift med Jens Mortensen ibidem, og Mette Larsdatter, gift med Jens Pedersen ibidem.*

206/202. Thomas Jensen - se ane 202.

207/203. Giertrud Bodelsdatter - se ane 203.

212. Jørgen Andersen, Husmand, født 1719 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, døbt 12-FEB-1719 Herfølge Kirke, død 1781 Endeslev sogn, Bjæverskov hrd, begravet 08-APR-1781 Endeslev sogn, viet 22-NOV-1744 Sædder sogn, Bjæverskov hrd Maren Larsdatter, børn: Lars Jørgensen døbt 29-NOV-1744, Anna Jørgensdatter døbt 17-NOV-1748, Mauritz Jørgensen 14-MAR-1751, Hans Jørgensen døbt 21-MAJ-1752, Else Jørgensdatter døbt 31-AUG-1755, Daniel Jørgensen døbt 27-MAR-1758, Else Jørgensdatter døbt 29-MAR-1761, Christen Jørgensen døbt 15-JAN-1764, født Ole Jørgensen omk. 1766, Karen Jørgensdatter døbt 14-AUG-1768.

Jørgen blev født 1719 og blev søndagen før fastelavn *Dom. Sexagesima* til dåben i Herfølge Kirke *Baaren af Mallene Hr. Tyges. Test. jomfr. Nielsen, Jens Hans..., Inger Olles, Margrethe Niels Nielsens, Ellen Thor..., alle af Herfølge.*

Ved trolovelsen i Sædder sogn den 20. søndag efter Trinitatis i 1744 (18-OKT) til Maren Larsdatter var *Sponsors Mauritz Jørgensen, Sædder og Anders Christensen i Herfølge.*

Parrets første barn blev også døbt i Sædder sogn - blot 7 dage efter Jørgen og Maren blev viet - mens alle efterfølgende børn blev døbt i Endeslev sogn. I 1767 begravedes i Endeslev sogn en datter uden navn, og af de øvrige 10 børn, Jørgen og Maren fik sammen, døde de fleste som små.

Jørgen døde 1781 og blev begravet Palmesøndag samme år: *Jørgen Andersen, Huusmand i Endesløw, gl. 62 Aar, død af Brystsyge, for Klokker betalt.*

Der blev 07-JUN-1781¹⁾ foretaget skifte efter denne afdøde Jørgen Andersen, - *Huusmand i Endesløw*, og af skiftet ses, at der af arvinger kun var *enken Maren Larsdatter paa den ene side og den sal. mands sig efterladte 2de sønner Lars Jørgensen, gaardmand i Wedskiølle og Daniel Jørgensen [ane 106] Indsidder ibid. paa den anden side.*

Det fremgik også af skiftet, at enken Maren Larsdatter var tilstede med sin lavværge *Niels Hansen*, der var husmand i Sædder sogn, og at *enken allerede forud har afstaaet huuset med samtykke til en anden bondekarl Anders Jensen og sig med ham ..[?] saa blev enken overleveret det registrede boe til fornøjelse for udgjelden for saa vidt samme kand strække, da enken betaler skiftets omkostning strax med ... penge hvormed er sluttet. Datum ut supra.*

Da kun de to sønner *Lars* og *Daniel* nævnes i skiftet efter Jørgen, menes de øvrige 10 børn at være døde før faderen i 1781. Sønnen *Lars Jørgensen's* videre skæbne kendes ikke, men sønnen *Daniel Jørgensen* (ane 106) døde fem år efter skiftet - kun 28 år gammel!

213. Maren Larsdatter, født omk. 1721, død 1795, begravet 25-FEB-1795 Wallø Hospital, Bjæverskov hrd, Præstø amt.

Ved FT 1787 ses Maren i Endeslev sogn i *Endeslev Bye: 64 Aar, til Huuse, Enke efter 1. ægteskab, Inderste og lever af Almissee.*

Hun døde 1795, og i kirkebogen for Herfølge sogn ses: *jordet Maren, Jørgen Andersens kone i Walløe hospital, 75 Aar.*

¹⁾ Vallø Stifts Gods, skifteprotokol 1777-1791, s. 240

224. Johann Joachim Bechmann, Tømrmester, født omk. 1732, død 19-SEP-1803 Zarrentin Ludwigslust i Mecklenburg-Vorpommern, begravet 23-SEP-1803 Zarrentin. Viet omk. 1766 Zarrentin Maria Margareta Franck, børn¹⁾: Johann Friedrich Hermann Bechmann døbt 16-MAR-1767, Johann Friedrich Gottfried Bechmann døbt 23-JUN-1771, Johann Heinrich Jacob Bechmann døbt 04-APR-1773.

Johann er født omk. 1732 - men ikke fundet døbt Zarrentin, ligesom hans vielse heller ikke er fundet. Parret er sikkert blevet viet i Zarrentin, hvor der i perioden 1755-1775 er en lakune i kirkebogen for vielser og begravelser.

Johann døde 71 år gammel i Zarrentin i 1803: *der Zimmermeister Johann Joachim Bechmann*. Dødsårsagen er i kirkebogen angivet som *Ruhr* (dysenteri).

225. Maria Margreta Franck, født 1735 Zarrentin, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 31-JUL-1735 Zarrentin, død 27-MAJ-1811 Zarrentin, begravet 29-MAJ-1811 Zarrentin.

Maria blev født 1735 og døbt 31-JUL: *Førsteren*²⁾ *Carsten Franckens lille datter kaldet Maria Margreta* - og hendes faddere var *Maria Leferssen, Margaretha Franck og Matthias Hennings*.

Ved Maria's begravelse 1811 nævnes hun som *Tømmermesterens Enkefrue i Zarrentin Cathrina Margretha Bechmann, født Franck, 77 år gammel, død af tæring*.

226. Cordt Jürgen Baack, Jordforpagter, født 1747 Tewswoods³⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 16-SEP-1747 Tewswoods, død 26-MAJ-1827 Vietow⁴⁾, Ludwigslust, begravet 28-MAJ-1827 Vietow. Viet 15-FEB-1782 Camin, Ludwigslust Ann Dorothe Burmeister, barn: Anna Elisabeth Baack døbt 29-DEC-1782.

Han blev født 1747 i Tewswoods og havde som faddere *Cordt Manck, Hans Jürgen Reib, Catrin Mancken*.

Cordt og Ann Dorothe blev viet 1782 i Camin: *Cordt Jürgen Baack aus Tewswoods u. Chritina Dor. Burmeister, sel. Joh. Schütt bei der Schaale*.

Ved datteren *Anna Elisabeth's* dåb 1782 nævnes Cordt som *Hzogl. Pachthüfners*⁵⁾ *aus Rohütten Stelle bey der Schaale*.

¹⁾ Alle børn er døbt i Zarrentin i Mecklenburg-Vorpommern

²⁾ Forstmanden

³⁾ Tewswoods ligger 50 km. Syd for Zarrentin

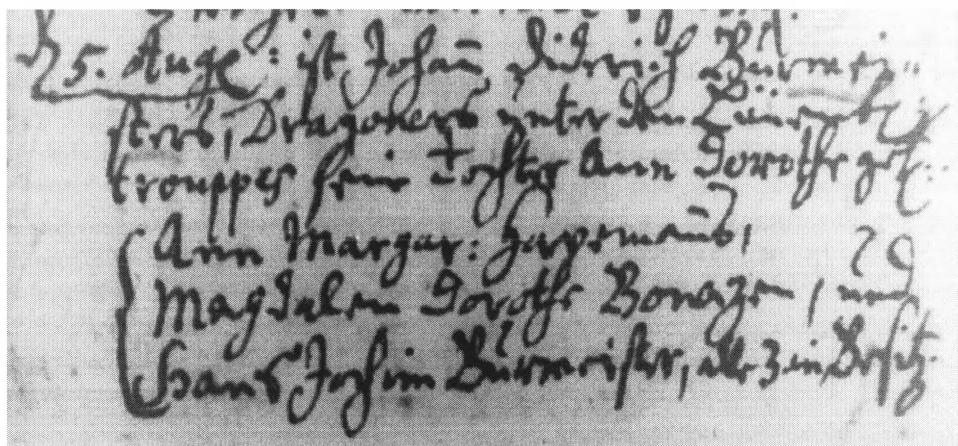
⁴⁾ Vietow ligger 11 km syd for Zarrentin

⁵⁾ Hertugelig gårdmand: Der ménes vel en fæster af jord, der er ejet af en hertug?

Han døde i 1827 og hans begravelse ses i Vietow kirkebog: *Conrad Georg (Cordt Jürgen) Baack, Erbpächter zu Vitow; Tewswos bei Dömitz, 79½, Altersschwäche und Schlagfluss*¹⁾.

227. Ann Dorothe Burmeister, født 1747 Besitz²⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 05-AUG-1747 Besitz, død 17-NOV-1823 Vietow, Ludwigslust, begravet 20-NOV-1823 Vietow.

Ann Dorothe blev døbt 1747: *5. Aug. ist Johann Diderich Burmeisters, Dragoners unter den Lüneburgischen trouppes eine Tochter Ann Dorothe getauft (døbt). Gevattere (Faddere): Ann Margar. Havemanns, Magdalene Dorothe Bonazin und Hans Jochim Burmeister, alle 3 in Besitz:*

25. Aug. ist Joh. Diderich Burmeister
Dragoners unter den Lüneburg
trouppen sein Tochter Ann Dorothe get.
(Ann Margar. Havemann, 29
Magdalen Dorothe Bonazin, und
Hans Jochim Burmeister, alle 3 in Besitz)

Hun døde 1823 og blev begravet i Vietow: Anna Dorothea født Burmeister, hustru til arvefæster Cordt Georg Baack in Vitow, 76 år. Dødsårsagen angives som *Entkräftung* (afkræftelse).

232. Anders Larsen Færch, Parykmager og Skomager, født omk. 1739, død 1795 Sæby Købstad, Dronninglund hrd, Hjørring amt, begravet 21-FEB-1795 Sæby Købstad, viet 02-DEC-1763 Sæby Købstad Else Marie Jensdatter, børn: Jens Larsen Færch døbt 17-JUN-1764³⁾, Niels Petersen Færch døbt 10-NOV-1765, Andreas Andersen Færch døbt 17-JUL-1768, Peder Andersen Færch døbt 02-JAN-1774, Anne Marie Andersdatter Færch døbt 31-MAR-1776, Peter Andreas Andersen Færch døbt 17-JUN-1781.

¹⁾ Alderssvaghed og Apopleksi

²⁾ Besitz ligger 31 km syd for Zarrentin

³⁾ Sæby skifteprotokol 26-MAR-1795: Ved skifte efter skomagervend Jens Larsen Færch, omtales denne som søn af Anders Larsen Færch og Else Marie Jensdatter

Anders Larsen Færch er den første kendte mand i denne slægt. Han er formentlig tilflyttet Sæby - og muligvis fra Nibe-egnen, hvor Færch-navnet var udbredt på den tid. Kirkebøger fra Nibe sogn før 1765 er desværre ikke bevaret.

Han blev i Sæby Købstad trolovet til Else Marie Jensdatter: *1763 d. 2. Martii hafde Perugvemager [parykmager] Anders Færch og Else Marie Jensdatter Trolovelse. Forlovere Thor Madsen og Mads Næbel. D. 2.de Dec. havde bemelte Personer Bryllup.* Ordet *bemeldte* antyder, at præsten ikke i forvejen har kendt ægteparret - måske fordi de var tilflyttere? Dette kan også være grunden til, at ægteparrets søskende og forældre ikke ses blandt børnenes faddere. Som faddere ses i stedet byens håndværkere, f.eks. *Jens Kaabersmid* (Kobbersmed), *Skomager Niels Ranum*, *Skomager Christen Nielsen Krog* og *Hattemager Peder Micheæsen*.

Deres ældste søn Jens blev 1764 døbt med sin fars mellemnavn *Larsen*, mens deres næstældste søn Niels blev døbt med mellemnavnet *Petersen*. Dette kan måske skyldes, at patronymet i købstæderne allerede på dette tidspunkt var på vej væk; og helt oplagt i tilfælde som her, hvor faderen havde et egentligt slægtsnavn. *Petersen*-tilnavnet, der iøvrigt er tilføjet senere, kan måske skyldes faderen *Peder Svendsen*. Det er muligvis ham, man har opkaldt på denne pudsige måde, som det ofte ses med en *gudfar* eller *gudmor*.

Ved sønnen *Andreas's* dåb 17-JUL-1768 nævnes Anders som *Anders Laursen Ferk*.

I FT 1787 ses ægteparret *Andreas Ferch* og hustruen boende i ejendommen Algade 38¹⁾, begge i deres første ægteskab, og han opgives som værende *Husbonde og Perugvemager* (48 år), gift 1. Gang. Om hustruen *Else Marie Jensdatter* siges, at hun var 49 år gammel. De da hjemmeboende børn var *Andreas* (18 år), *Anne Marie* (11 år) og *Peter* (6 år).

Anders døde 1795 og begravedes 21-FEB samme år: *Borger Anders Larsen Færk, 56 aar, 1 maaned og 8 dage gammel.*

Der blev afholdt skifte²⁾ efter Anders, og i løsøre var for 10 rdl. 5 mk. 4 sk. samt en ko, der var *Pandsadt til Kiøbmand Hf. Jørgen Aabel* for 6 rdl.. Derudover var i boet to ejendomme til ialt 150 rdl., der blev beskrevet således:

1) Et Stervboet tilhørende og iboende Stæd, der ligger paa Nordre Side af Ahl Gaden her i Byen, mellem Anders Christensen Bødkers paa Vestre Side, og afgl: Mads Jensens paa Nordre Side, bestaaende i Bygning af 9 Fag. 2) 6 Agre i Nordre Aaens Hauge derved Sæbye strækkende sig Sønder og Nør fra Grøften til Koetrenge Dige.

Ialt var boets indtægter knapt 167 rdl., hvorimod gælden var på 220 rdl.; heraf var godt 160 rdl. til den nævnte købmand *Jørgen Aabel*. Begravelsen havde kostet

¹⁾ Anders Larsen Færch ejede ikke huset 1781 (jvf. Brandtaksationen). Huset er i dag Vestergade 17

²⁾ Sæby Byfogeds Skifteprotokol 1795, fol. 212 og 216

12 rdl., og enken Else Marie Jensdatter sørgede for at båndlægge 12 rdl. til sin egen begravelse.

233. Else Marie Jensdatter, født 1739 Sæby Købstad, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 30-JAN-1739 Sæby Købstad, død 1800 Sæby Købstad, begravet 02-OKT-1800 Sæby Købstad.

Hun blev født 1739, og samme år *den 30 Januarius Et Pige Barn døbet kaldet Else Mari Faderen Jens Jensøn Moderen Maren* (læst som: *Pouls Daatter*). Ved dåben var *Karlfadderne: Jacop Lindam, Niels Rasmussen og Jørgen Hansen*, mens *Kvindfadderne* var: *Jomfru ...boe[?] og Anne Lindams*. Ved sønnen Niels Petersen Færchs dåb 1765 nævnes Else som *Else Marie Lund [?]*.

Else Marie døde år 1800 og begravelsen er indført i Sæby Købstads kirkebog således: *Parrjkekemager Færchs hustru Else Marie Jens Datter* døde i en alder af *61Aar og 8 Maaneder*.

234. Jacob Holst, Skomager¹⁾, født omk. 1740 Sæby Købstad, Dronninglund hrd, Hjørring amt, døbt 12-JAN-1741 Sæby Købstad, død 1784 Sæby Købstad, begravet 12-NOV-1784 Sæby Købstad. Viet 05-OKT-1770 Sæby Købstad Karen Andersdatter Hall, børn: Søren Jacobsen Holst²⁾, Anne Marie Jacobsdatter Holst døbt 28-JUN-1771, Birgitte Jacobsdatter Holst døbt 25-APR-1773, Else Cathrine Jacobsdatter Holst døbt 30-OKT-1774, Madsen Jacobsdatter Holst døbt 12-FEB-1777³⁾, Magdalene Christine Jacobsdatter Holst døbt 07-APR-1780, Andreas Christian Jacobsen Holst døbt 05-MAJ-1782, Johanne Cathrine Jacobsdatter Holst døbt 21-MAR-1784.

Jacob blev døbt i Sæby Købstad 12-JAN-1741: *Et drengbarn kaldet Jacob Hols, faderen Christen Möller, moderen Kirstine Christensdatter, karlf. Mons. Claus Pedersön, Mads Geertzön, Hans Olufsön Krag, Quindf. Elisabeth Arenfeldt, Jomfru Anna Lindam*.

Han blev trolovet til Karen Andersdatter Hall:

Anno 1770 d. 7. August bleve trolovede unge karl Jacob Pedersen Holst og pige Karen Andersdatter. Forlovere ere Velædle Hr. Byskriver Thomsen (sic!) og Sr. Niels Svænum. Vi underskrevne Thomas Nielsen, Byskriver i Sæby, og Niels Svænum, som Forlovere for oven anførte Jacob Pedersen Holst og Karen Andersdatter, der agte at begive sig i Ægteskab til sammen, tilstaar hermed, at ovenmeldte personer ikke haver givet Ægteskabsløfte fra sig til andre,

¹⁾ Sæby Museum, J.nr. A75 (16-DEC-1993)

²⁾ Søren Holst er ikke fundet døbt eller død i Sæby Købstad, og hans alder ses ikke i FT 1801

³⁾ Sæby Købstads KB 12-FEB-1777: "... blev døbt et Pigebarn kaldet Madsen ...". Kilde: Jørgen Peder Clausager, Sæby Museum: "Madsen eller Massen var faktisk brugeligt som et - omend sjældent - pigenavn i slutningen af 1700-tallet"

ikke heller ere de hinanden saa nær beslægtede, at de ej maa og kan ægte hverandre, ej heller ere os nogen slags Ting paa nogen af ovenmeldte 2de personers side vitterligt, som efter Kongelig allernaadigste Lov, Ritual og forordninger kan hindre deres Forehavende Trolovelse og derpaa følgende Ægteskab, hvorfor vi ogsaa derimod holde Sognepræsten fri for al Tiltale og Ulempe i hvad Navn nævnes kan, som i vidrig [= modsat] Jald deraf i fremtiden kunne flyde, om noget lovstridigt skulle i sin tid opdages, og derfor i alle maader indestaar og caverer [garanterer]. Dette vi med vore hænder underskriver og forsikrer. Sæby, d. 4. August 1770: Th. Nielsen og Niels Jensen Svænum [sign.]

Selve vielsen indførtes i kirkebogen Anno 1770 d. 5te Oktober bleve foranførte Jacob Pedersen Holst og Karen Andersdatter Hall copulerede. Deres forlovere vare Velædle Hr. Byskriver Thomas Nielsen i Sæby og Sr. Niels Jensen Svænum, Borger og Skomager *ibid.* [= samme sted].

Jacob døde 1784 og den 12de Nov: blev Jacob Holst Skomager begravet paa Kirkegaarden, gammel 40. Ved skiftet 20-DEC-1784 oplyses, at han efterlod sig enken og seks fælles børn.

235. Karen Andersdatter Hall, født omk. 1743, død 25-NOV-1815 Hals sogn, Kær hrd, Ålborg amt, begravet 01-DEC-1815 Hals sogn.

Karen er forgæves søgt døbt i Sæby Købstad.

Ved FT 1787 boede Karen i Søndergade 89 og angives da at være 42 år, enke efter første ægteskab og lever af *Hænders Gierning*. Hun havde de to yngste børn boende hos sig: Andreas Christian Jacobsen Holst (5 år) og Johanne Cathrine Jacobsdatter Holst (3 år). Ved samme folketælling tjente den 15-årige datter Birgitte Jacobsdatter Holst (ane 117) i huset hos *Vertshuusholder Mads Christensen* i Algade nr. 47.

Også ved FT 1801 ses Karen (57 år) i Sæby Købstad, hvor hun nævnes som *Jacob Holsts enke*. Hun ses i Pindborggade 52, hvor hun bor til leje sammen med sin 32 årige svigerdatter *Johanne Jensdatter*. Svigerdatteren har sine to børn Christian Sørensen (3 år) og Lars Sørensen (2 år) hos sig. Hun var 08-DEC-1798 blevet gift med Karen's søn, *Søren Jacobsen Holst*, om hvem det ved FT 1801 oplyses: *Om Matros Søren Holst¹⁾ er i live vides ikke*. Hos familien bor også Karen Andersdatter's dattersøn Jacob Henrichsen (5 år) samt et 2-årigt *Uægte barn modtaget til opdragelse*.

Karen døde 1815 i Hals sogn, og ved begravelsen nævnes hun som 73 år og enke efter *Jacob Holst*. Karen har i Hals sogn formodentligt boet hos enten datteren Else Cathrine Jacobsdatter Holst, der var gift med *Lods Niels Larsen*, eller hos sønnen Andreas Christian Jacobsen Holst, der 1809 var blevet gift med *Anne Elisabeth Pedersdatter*.

¹⁾ Søren Holst er ikke fundet døbt eller død i Sæby Kbst., og hans alder er ej angivet i FT 1801

236. Ludvig Nielsen, Murer, født 1747 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt, døbt 29-OKT-1747 Asminderød sogn, død 01-FEB-1826 Asminderød sogn, begravet 05-FEB-1826 Asminderød sogn. Viet (1) 01-MAJ-1774 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt Kirsten Olesdatter, børn: Ellen Margrethe døbt 12-JUN-1774, Niels døbt 27-MAJ-1776, Ole døbt 20-SEP-1778, Sophie døbt 01-APR-1781, Thomas døbt 09-NOV-1783, Johan Peter døbt 10-DEC-1786. Viet (2) 02-JUL-1802 Asminderød sogn Ellen Pedersdatter.

Han blev døbt i Asminderød sogn: *Dom 22 p Trin. Niels Christenss Væver i Asmind.* [og] *Margarete Niels Daatter, en Søn Ludvig, holdt til Daaben af Cathrine Niels Skræders i Asminderød, f. Henric Kromand i Asmind., Niels Rafn ved Fredensborg, Anne Anders Nielsens i Asminderød.* Han blev 1763 *Quasimodogeniti* (= 1. søndag efter Påske i 1763 = 10-APR) konfirmeret i Asminderød Kirke.

Ludvig og Kirsten blev trolovet 04-MAR-1774 i Asminderød sogn: *Murer Ludvig Nielsen i Asminderød og Pigen Kierstine Olsdatter fra Elsingøer.* Forlovere var *Johan Peter Nielsen i Asminderød*, der var Ludvigs 10 år ældre bror, og *Jørgen Olsen fra Wexeboe* (Veksebo). Selve vielsen skete *Dom. Cantate* (10-MAJ).

Ved folketællingen 01-JUL-1787 bor Muursvend Ludvig Nielsen (43 år) og Kirsten Olsdatter (42 år) i Asminderød by med børnene: Ellen Margrethe (13 år), Niels (10 år), Ole (8 år), Sophie (6 år), Thomas (5 år) og Johan Peter (1 år). Hos familien bor også Birthe Jørgensdatter, der nævnes som 84 [år gammel], Enke, Indsidder [og som] nyder Almisse. Hun har en 37-årig Niels Jørgensen boende hos sig, der nævnes som hendes søn af 1. Ægteskab. Om ham siges, at han er gift - *men har forladt sin kone.*

Den 19-DEC-1787 overtager *Murer Ludvig Nielsen et Huus med have på 190 kv. alen.* Det er matr. nr. 61 og adressen er Asminderødgade nr. 49¹⁾.

Ved FT 1801 ses Ludvig (56 år) og Kirsten (55 år) alene Asminderød sogn - uden logerende og børn.

Ludvig er knapt 55 år, da hustruen Kirsten dør i 1802 og præcis én måned efter - den 02-JUL - gifter Ludvig sig igen: *efter Foregaaende Tillysning ægteviedes Enkemand Ludvig Nielsen i Asminderød og Pigen Ellen Pedersd: samme steds Forlover for Ham Hans Pedersen, og for Hende Knud Hansen, begge af Asminderød.* Med sin nye hustru får Ludvig 28-APR-1805 et dødfødt barn.

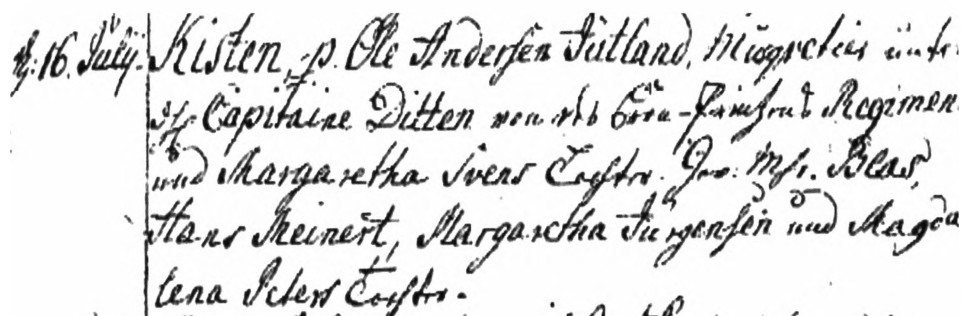
Han overlever også hustru nr. 2, idet Ellen dør 1825 og begravnes i Asminderød sogn 02-JUN samme år.

Tiden efter Statsbankerotten i 1813 har været vanskelig for mange og vel også for Ludvig. Dette er sikkert en medvirkende årsag til, at *Fattiggassen* på Ludvigs vegne 26-SEP-1825 solgte huset til *Skovfoged Bagers enke.* Ludvig dør ca. 4 måneder efter hussalget og nævnes ved begravelsen som *Aftægtsmand i Asminderød, 79 aar gl.*

¹⁾ Kaj Strandberg: *Asminderød Kirkeby ca. 1660-1910*, udg. 1993 af Asminderød Bylaug

237. Kirsten Olesdatter, født 1751 Helsingør Kbst., Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt, døbt 16-JUL-1751 Helsingør Skt. Mariæ Kirke, Lyng-Kronborg hrd, død 29-MAJ-1802 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, begravet 02-JUN-1802 Asminderød sogn.

Hendes dåb stod i Skt. Mariæ Kirke i Helsingør 1751: *Kirsten, p. Ole Andersen Jütland, Musqveter unter Hr. Capitaine Ditten von der Cron-Printzens Regiment und Margaretha Svens Tochter. Gar: Mrs. Blas, Hans Meinert, Margarethe Jürgensen und Magdalena Peters Tochter:*

Handwritten church record in cursive script, dated July 16th. The text reads: "Kirsten, p. Ole Andersen Jütland, Musqveter unter Hr. Capitaine Ditten von der Cron-Printzens Regiment und Margaretha Svens Tochter. Gar: Mrs. Blas, Hans Meinert, Margaretha Jürgensen und Magdalena Peters Tochter."

Kirsten døde 1802 og begravedes som: *husmd. Ludvig Nielsens h: Kirsten Oles*, 56 år gammel. Der blev afholdt skifte efter Kirsten den 13-DEC samme år. Det var et beskedent bo, som udlægges til enkemanden Ludvig til dækning af begravelsesomkostningerne. Der var således ingen arv at fordele til de efterladte børn.

240. Giert Bech, Forpagter, født omk. 1736¹⁾, død 26-AUG-1798 Nestelsøgård²⁾, Næstelsø sogn, Hammer hrd, Præstø amt, begravet 01-SEP-1798 Næstelsø sogn, viet 01-MAJ-1762 Herlufmagle sogn, Tybjerg hrd, Præstø amt Anna Margarethe Sigvardt, børn³⁾: Peter Bech født omk. 1763⁴⁾, Maren Bech født omk. 1765, Frederike Christiane Bech født omk. 1767, Friderica Arikana Bech døbt 12-APR-1768, Peter (Gertsen) Bech døbt 15-DEC-1769, Johan Bech døbt 04-JAN-1771, Juditza Augusta Bech døbt 09-OKT-1772, Theresia Sophia Bech døbt 03-DEC-1773, Didrich Bech døbt 19-MAJ-1775, Catharina Maria Bech døbt 14-JUN-1776, Wolff Weis Christoffer Bech døbt 24-FEB-1778, Johan Bech døbt 19-SEP-1779, Kield Tverskov Bech døbt 04-FEB-1781, Fridrich Christian Bech døbt 27-FEB-1782.

Han menes født i *Stengade by i Tullebølle sogn på Langeland, hvor hans forældre boede 1737, og barndommen tilbragte han på Danstedgaard i Nebbelunde sogn, som hans far købte 1738.*

¹⁾ Oedkers Efterretninger 1771: 34 år. FT 1787: 51 år. Næstelsø KB ved begrav. 1798: 63 år

²⁾ Berlingske Tidende (nr. 73) mandag 10-SEP-1798

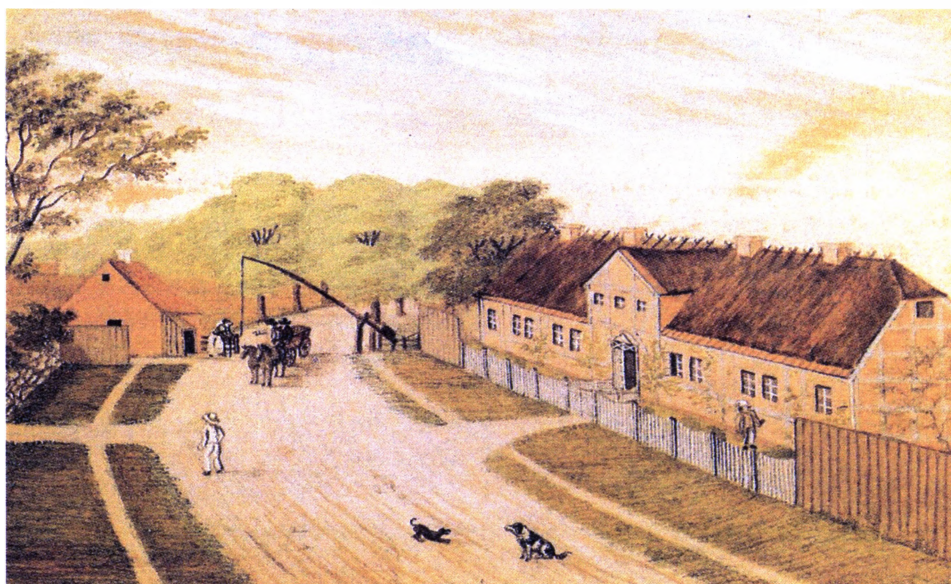
³⁾ Bortset fra de tre ældste børn, er de øvrige fundet døbt i Sorø Købstad

⁴⁾ Pedersborg sogns KB 21-JUN-1766: Begraves denne dato og nævnes da som 3 år gammel

Giert arvede 251 rdlr. 2 mk. efter sin far, der døde 1742, og 63 rdlr. 1 mk. 8 sk. efter sin mor, der døde året efter¹⁾.

Ved vielsen 1762 nævnes Giert som forpagter på *Ravnstrup Hovedgaard* i Herlufmagle sogn og hustruen nævnes som *Anna Margrethe Sigvard*, og i SEP samme år siges det, at de havde en tjenestedreng og tre tjenestepiger²⁾.

Da datteren Frederike Christiane blev født omk. 1767, nævnes Giert som forpagter på *Pedersborg Præstegaard*, men i 1768 var han forpagter på *Sorø lille brudepar* i Sorø Kirke, der det år blev afholdt på initiativ af *dronning Caroline Mathilde*; efter vielsen i kirken var der spisning på *Sorø Kro lille Ladegaard*³⁾:

Også 25-OKT-1777 nævnes Giert som forpagter ved *Sorø Ladegaard*⁴⁾, men ved FT 1787 boede Giert og hans hustru som 2. familie på *Nordruplund Hovedgaard*, Nordrup Sønder sogn i Slagelse hrd, hvor de omtales som *Giert Bech 51 aar gl. Forpagter ved Nordruplund og Hustru Anne Margrethe Sigverts 45 aar gl. Begge i første ægteskab*.

I 1789 pantsatte Giert 90 køer og 2 tyre til *Købmand A. Hansen* i Slagelse, men allerede et halvt år efter slettedes denne pantsætning⁵⁾.

Giert døde 1798 på *Nestelsøgaarden* i Næstelsø sogn, hvor han også begravedes. Der blev foretaget forseglings-, registrerings- og vurderingsforretning

¹⁾ Ålholm, Maribo Kloster og Halsted Amter, overformynderibog 1736-1782: Arvemidlerne var ved Kongelig Bevilling overflyttet til Langeland og derfor givet afkaldskvittering 02-JUN-1756, der blev læst ved Lollands Landsting 30-JUN-1756

²⁾ Vordingborg amts regnskaber over ekstraskatter, s. 79

³⁾ Tidsskriftet *Vulkanen* 1992, nr. 1, s. 10

⁴⁾ Lollands Nr. Herreds Skifteprotokol 1809-1813, s. 214

⁵⁾ Antvorskov Birk, navneregister til Skøde og Panteprotokol 1738-1805, 1-3: Pantsat 21-NOV-1789; slettet 04-MAJ-1790

27-AUG-1798¹⁾ efter *Selvejer Geert Bech, til ydermere paafølgende Skifte og Deling imellem Enken Mad. Bech i Nestelsø og deres sammen avlede Børn* Skiftet blev holdt 10-DEC-1799, og på skiftedokumentet ses en masse underskrifter.

241. Anna Margrethe Sigvardt, født 11-APR-1742 Østofte sogn, Fuglse hrd, P-ræstø amt, døbt 22-APR-1742 Østofte Kirke, død eft. 1816²⁾.

Anna blev for svagheds skyld af Hr. Zonee Pop den 12. april 1742 [døbt] i hjemmet. Dåben blev 10 dage efter bekræftet i kirken, og Anna's far nævnes da som *Johan Hollænder paa Havlykkegaard*. Hendes dåbsfaddere var: *Madme. Thestrup paa Biretze, Monss. Mathias Zeuthen Forvalter paa Knuthenborg, Monsr. Hjort paa Biretze, Madam Thestrup af Ørstof, Hr. Zone Popes [præstens] Hustrue*.

Ved skifteregistreringen 1798 efter hendes mand Giert Bech var nærværende *enken Mad. Bech med Laugværgen velædle hr. Mariager Sognepræst for Nestelsø og Mogenstrup menigheder*

Den 01-SEP-1798 boede *Anne Margrethe Bech Sigvardt paa Nestelsøgaard*³⁾ i Næstelsø sogn, men 1811 havde hun fået ophold hos sin svoger *Diderich Bech på Lidenlund*⁴⁾, der også var hendes stedfader, idet han 1760 havde giftet sig med hendes mor *Juditte Augusta Olsdatter Berrig*. Det nævnes da, at Anna med Giert Bech havde fået 11 (?) børn sammen, og af disse levede otte endnu i 1811.

242. Christoffer Watkinson Bergen, Sognepræst, født 1725 Kalundborg Købstad, Ars hrd, Holbæk amt, døbt 04-FEB-1725 Kalundborg Kirke, død 26-MAR-1767 Kirke Helsinge sogn, Løve hrd, Holbæk amt, begravet 02-APR--1767 Kirke Helsinge sogn. Viet (1) før 1755⁵⁾ Martha Høst, børn: Waldemar Bergen døbt 06-JUL-1755, Karen Bergen døbt 26-JUN-1757, Christen Høst døbt 22-JUL-1758, Christine Bergen døbt 21-SEP-1759, Christen Høst døbt 15-JAN-1761. Viet (2) 15-JAN-1762 Sæby Kirke, Løve hrd, Holbæk amt Helene Poulsdatter Lind, børn: Martha Bergen døbt 27-OKT-1762, Poul Bergen døbt 14-JAN-1765, Samuel Bergen døbt 10-MAR-1766, Maria Margrethe Bergen døbt 03-APR-1767.

Christoffer blev døbt *Dom. Sexages 1725* og til dåben båret af *Berete Testrup Sr. Niels Fugledes fra Vesterbyegaard* og hans faddere var: *Forvalter Jens Povel-sen fra Lindehuset, Peter Teilberg Farver, Erich Schou, Henriette Margrethe Sr.*

¹⁾ Vordingborg/Tryggevælde Amter's Registrerings- og Forsegingsprotokol 1790-1808, s 115a-119a

²⁾ Vordingborg Byfogeds Skifteprotokol 1780-1829, s. 642b: Hun levede ved skiftet 02-MAR-1816 efter sin svoger/stedfar Diderich Bech

³⁾ Berlingske Tidende (nr. 73) mandag 10-SEP-1798

⁴⁾ Lollands Nr. Herreds Skifteprotokol 1809-1813

⁵⁾ Wiberg's præstehistorie

Jens Povelsens, Ulrica Anthonetta Felten. Christoffer kan både være opkaldt efter sin far *Samuel Christopher Bergen* og den engelske købmand *Christopher Watkinson*, der året før Christoffer's fødsel havde købt *Kalundborg Slots Ladegaard*, hvor Christoffer's far var forpagter.

Han blev student fra Helsingør 1742 og cand. theol. 12-FEB-1746. Han var kappellan i Helsinge-Drøsselbjerg sogne fra 22-NOV-1753 og fra 31-JAN-1755 sognepræst samme sted. Hans første hustru var *Martha Høst* (født 1735), der var datter af den forrige sognepræst i embedet, *Christen Høst* og hustruen *Karen Krag Frederiksdatter Holmsted*¹⁾.

Christoffer nævnes som *Capellan til Helsinge* 1756, da han for sin hustru *Martha Høst* *begiærede at indsætte 200 Rdl. i Præstø Enkekasse*²⁾.

Da borgerne på halvøen Reersø omk. 1760 (16 Bønder og 16 Husmænd) ønskede at oprette deres egen skole, *nærede Sognepræsten Christopher Bergen ikke Tvivl om, at Undervisningen vilde blive forsømt, hvis det tillodes Bønderne at indrette Skolen efter deres eget Tykke*³⁾.

Martha Høst døde i barselseng 17-JAN-1761 og begravedes af hendes mand 23-JAN samme år. Christoffer, der skrev følgende rørende i kirkebogen:

Fredagen d. 23de January blev min i Live saa inderlig Kiære fromme og troefaste nu hos Gud Sl. Hustrue Martha Høst nedsatt til hvile i Helsinge Kirke, efterat Hun Løverdagen forhend [?] d. 17de ved Middags Tiid ved en sød og Salig død i Barselseng var bortkaldt, efter at hun hafde levet her i Verdenen 25 Aar 6 Maaneder og 29 dage, og i et meget kiærligt ægteskab med mig 5½ aar, i hvilket Gud hafve velsignet og med 5 kiære og velskabte Børn 3de Sønner og 2 Døttre, af hvilke den Eene Søn og Daatter allereede vare gange for i lived [?], og den sidste liden Benoni⁴⁾ fuldte sin kiære Moder, saa at de 2de alleene ere, den ældste Søn Waldemar og den yngste Daatter Kirstine, som sørgeligt med mig efterleve, Gud give, at .. samtlig Forældre og Børn med glæde maa samles for Guds ansigt! Samtidigt blev den liden Benoni Christen Høst nedsatt til hvile hos sin Sl. Moder.

Der blev afholdt skifte efter *Martha* 23-DEC-1761⁵⁾, og måneden efter blev Christoffer gift med den 15 år yngre *Helene Poulsdatter Lind*. Vielsen fandt sted i Sæby Kirke efter *allernaadigeste Kongebrev* af 15-SEP-1761, hvori det kommende ægtepar omtales som *Ærværdige og højlerde Christopher Watkinson Bergen* og lærde *Jomfru Helene Poulsdatter Lind af Sæbygaard*. Forlovere ved vielsen var *Niels Eilbye* og *P. Lind*; sidsnævnte var vel brudens far *Poul Lind*.

1) Wiberg's præstehistorie

2) Stigsbjergby-Mørkøv sognes embedsbog 1738-1776 fol. 143b

3) Kilde bortkommet

4) Benoni = *Søn af min sorg* eller *Smertens søn*

5) Løve Herreds Skifteprotokol 1736-1801, s. 282, 586 og 619

Christoffer døde 1767 og blev begravet 02-APR fra kirken, hvor han havde været sognepræst. Dagen efter hans begravelse blev der i kirken holdt dåb over hans datter *Maria Margrethe Bergen* (ane 121).

Med sin hustru Helene Poulsdatter Lind fik Christoffer fire børn, der alle endnu levede ved skiftet efter ham i 1767.

243. Helene Poulsdatter Lind, født 1740 på Gundetved¹⁾, Sæby sogn, Løve hrd, Holbæk amt, døbt 27-NOV-1740 Sæby sogn, død 27-DEC-1812²⁾ Slagelse Skt. Peders Landsogn, Slagelse hrd, Sorø amt, begravet 04-JAN-1813 Slagelse Skt. Peders Landsogn.

Ved dåben 1740 blev Helene *baaret af Madsielle Reenberg fra Gundetved*, og hendes dåbsfaddere var *Mons. Bager fra Dragsholm, Mons. Christian Horn fra Sæbygaard, Mons Styge Thimson fra Gundetved, Madame Teilmann fra Egemarch og Madselle Moltesen fra Gundetved*. Helene og hendes 1½ år yngre bror Andreas konfirmeredes 24-APR-1756 i Sæby Kirke, hvor hun nævnes som *Helene Povel-datter Lind af Sæbygaard*.

Helene blev enke 1767, og 08-JUN året efter modtog hun økonomisk hjælp: *Helene Lind nyder ¼ Distributz af 200 sletdaler til Dionysii Landemode*³⁾. Helene modtog endvidere pension fra *Enke Cassen*⁴⁾.

På hendes vegne rejste hendes far *Sr. Lind Forpagter paa Brorupgaard* i 1769 sag mod *Provst Torm* for at have udført ulovligt skifte efter Helenes mand, og denne sag blev først afsluttet to år senere⁵⁾.

Helene levede som enke med små børn, og sønnen Poul Bergen gav skoleproblemer. Han var 1773 omk. ni år gammel, da han blev sat i *Slagelse lærde (latinske) Skole*, hvor han 1777 blev oprykket til mellemste klasse. Ved hans eksamen 1781 nævnes det, at han ikke bare havde et godt hoved, men også var *vild, doven og forsømmelig*. Han var rømt fra skolen flere gange; sidste gang 1782 lod han sig hyre som matros på et *Danzigerskib*⁶⁾.

Ved FT 1787 ses *Huusmoder Helene Bergs* (47 år) i Bredgade 136 i Slagelse. Hun har da sin endnu ugifte 20-årige datter *Maria Margrethe* (ane 121) hjemme, og i huset er også en 10-årig *tjener*?

Oså ved FT 1801 ses den nu 61-årige *Huusmoder og Enke* (efter 1. ægteskab) *Helene Bergen* boede i Bredgade i Slagelse⁷⁾. Hun bor med sin ugifte 37-årige datter *Martha Bergen* og *Christian Samuel Bergen* (8 år), der er Helene's sønne-

1) Gundetved = idag Selchausdal. I 1740 ejedes Gundetved af Stiftamtmand Frederik Adeler

2) Løve Herreds Skifteprotokol 1801-1824, s. 202-204

3) Kirke Helsinge-Drøsselbjerg sognes embedsbog 1760-1792, under afsnittet "Acta Synodi"

4) Oedkers Efterretninger 1771 (C3721/80)

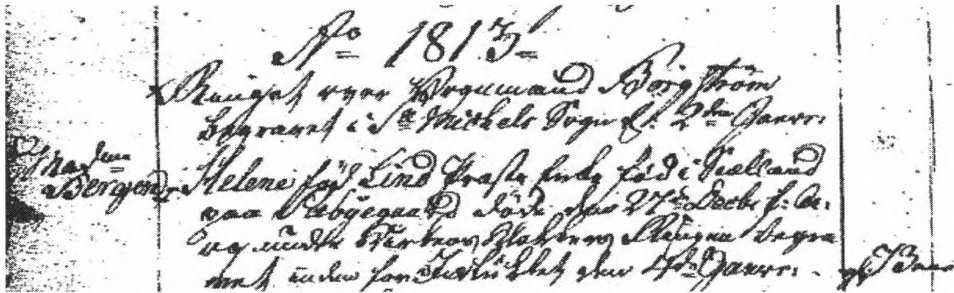
5) Kirke Helsinge-Drøsselbjerg sognes embedsbog 1760-1792, under afsnittet "Acta Synodi": indstævnet 11-OKT-1769; afsluttet 16-OKT-1771

6) Løve Herreds Skifteprotokol 1736-1801, s. 282, 586 og 619 - og Sorø lærde Skole, Dicipelprotokol 1756-1792, (nr. 180), nyt nr. 149

7) Bredgade 28 - det *kan* være samme hus som i FT 1787- blot med et nyt nummer

søn. Folketællingen oplyser også, at der i huset bor en 18-årig tjenestepige *Ane Kirstine Helverschou* og at *Helene* årligt modtog 94 rdl. i pension. Endelig er det i folketællingen tilføjet, at *Helene* var født *Lind* og *Præsteenke*.

Helene døde 1812 og blev begravet i Slagelse Skt. Peders Kirke: *Madm. Bergen. Helene fød Lind Præste Enke fød i Siælland paa Sæbyegaard død den 27de Decbr. s. A. og under Kirkens Klokkers slagen begravet inden for Indlukket den 4de Januar. gl. 73 Aar:*

244. Martin Henrich Stennecke, Knapmager, Markedskræmmer, Købmand og Borgerkaptajn i Næstved Købstad, Tybjerg hrd, Præstø amt, født omk. 1736, død 16-JAN-1820 Næstved Købstad, begravet 24-JAN-1820 Næstved Skt. Peters Kirke. Viet (1) før 1778 *Kirstine Lorentzdatter*. Viet (2) 10-AUG-1787 Næstved Skt. Peters Kirke *Dideriche Poulsen*, børn¹⁾: *Johan Christian Stennecke* født omk. 1775²⁾, *Christina Margrethe Stennecke* døbt 27-AUG-1779³⁾. Viet (3) 17-JAN-1797 Næstved Skt. Peters Kirke *Bolette Christine Ryberg*.

Martin's forældre *Ryttersoldat Johan David Stennecke* [og] *Kirstine Margrethe Mejers* fik mindst syv børn, hvoraf fem er fundet døbt i Odense. Martin's dåb er ikke fundet, hvilket sikkert skyldes, at hans far's regiment netop på tidspunktet for Martin's formodede fødsel, var udstationeret flere steder, bl.a. i Hannover.

Men Martin's bror *Christian Stennecke* blev døbt i Odense Garnisons Kirke 30-APR-1729, og denne bror var forlover ved Martin's vielse 1787. Ved skiftet efter denne bror's enke *Ane Dorthea Lindholm*⁴⁾, der blev begravet 31-JUL-1815 i Næstved Skt. Peters sogn, nævnes Martin's søn *Lieutenant Stenneke* (ane 122) som *den afdøde[s] Mands Brodersøn*.

¹⁾ De to børn er formentlig opkaldt efter Martin Henrich's forældre (ane 488 og 489)

²⁾ FT 1787 Ringstedgaden 109-110, Næstved: 10 år; FT 1801 Ringstedgaden 96: 26 år; Skifte efter faderen 1820: 44 år; Næstved Skt. Peters sogns KB 13-MAR-1833: Alder ved begravelse: 60 år

³⁾ Næstved Skt. Peters sogns KB 04-JUL-1793: Konfirmeret denne dato, hvor præsten bekræfter at have modtaget dåbsattest som viste, at hun var døbt d. 27. Aug. udi Aaret 1779

⁴⁾ Næstved Byfoged, skifteprotokol 1809-1822, fol. 230b ff

Martin blev 1765 borger i Næstved¹⁾: 1765, den 23. Febr. Martin Henrich Stennecke efter producerede Bevis, at han haver lært Knapmagerprofessionen i Odense udi Fyn, thi blev han til Borger admitteret af Knapmagerprofessionen sig at ernære.

Den valgte profession har tilsyneladende ikke været givtig nok, for fem år senere søger Martin om tilladelse til at udvide sit virkefelt:

Den 31. Aug. 1770 Martin Henrich Stennecke indfandt sig for Raadstueretten for at tilkendegive, at han som Knapmager ikke kunne ernære sig ved den Profession alene og derfor begærede at antages under den forhen 23 Febr. 1765 aflagte borgerlige Troskabsed til at være Markedskræmmer og at handle med indenlandske varer efter den derom til Stiftsbefalingsmanden gjorde Ansøgning, og da han i den Anledning deraf allerede havde tilforhandlet sig en anseelig del varer af de indenlandske Fabrikker, saa kunne Magistraten ikke

The image shows a handwritten document in cursive script, likely a petition or official record. The text is written in a dark ink on aged paper. It begins with 'Lørdag den 31. Aug. 1770' and mentions 'Martin Henrich Stennecke'. The document describes his request for permission to trade domestic goods, mentioning his previous profession as a knapmager (knivesmith) and his current status as a market trader. It also refers to a previous edict from 1765 and a petition from 1770. The handwriting is dense and characteristic of the 18th century.

vægre saadan hans Begjæring, men antog samme og saaledes igjentog han sin forhen aflagte borgerlige Ed at ernære sig som Markedskræmmer baade til markeder og her i Byen at handle med indenlandske varer ifølge de kongelige anordninger samt især recriptet af 28. Okt. 1758, i hvis allerunderdanigste Anledning han blev tilholdt at være hans kongl. Majst. og det kongl. Arvehus med descenderer Huld og Tro som en redelig Borger og sammeldt at rette sig efter Loven og de kongl. Forordninger, hvilket til videre Bevis paa hans forhen bekomne Borger-skabsbrev anføres.

Hans første hustru var Kirstine Lorentzdatter, der menes født omk. 1727²⁾. Med hende oprettede Martin 1778 et testamente³⁾:

Christian d, 7., 20 Rdl. - Vi Christian den Syvende af Guds Naade til Danmark ... gør alle vitterligt, at eftersom hos os allerunderdanigst er bleven an søgt og begæret vores allernaadigste Konfirmation paa efterskrevne forskri-

1) Næstved Rådstuearkivs Borgerskabsprotokol 1679-1887

2) Næstved Skt. Peters sogns KB 05-MAJ-1787: Alder ved begravelse: 59 3/4 år

3) Næstved Byfogedarkiv, skifteprotokol 1785-1809, fol. 40b - 41a

velse lydende Ord til andet som følger: Da jeg, Martin Henrich Stenneche, Købmand og Borger her i Byen, og min hustru, Kirstine Lorentzdatter, udi i en Del Aar har levet i kærligt Ægteskab tilsammen uden at være forundt Livsarvinger, saa har vi paa Hans Kongl. Majst.s nærmere allernaadigste Konfirmation sluttet og indgaaet følgende Testamente: **1:** At den af os længs levende skal paa Livstid nyde, bruge og beholde vores hele fælles Bo, intet undtagen i nogen maade, og det foruden nogen rettens middels Registrering, Vurdering eller Skiftebehandling, dog skal **2:** det den længst levende den maatte indlade sig i nyt Ægteskab være pligtig til den først afdødes Arvinger at udbetale den Summa 50 Rdl. skriver halvtredisindstyve Rigsdaler, hvilke saaledes er distenerede, nemlig **a)** til følgende mine, Martin Henrich Stenneches, Arvinger **1:** til min Søstersøn, Jochum Christian Mejer, Boddreng her hos mig, 30 Rdl., og **2:** til min Brodersøn Johan Peder Stenneche, Mursvend, 20 Rdl., og videre **b)** ligeledes til efterskrevne mine, Kirstine Lorentzdatters, Arvinger, **1:** til min Broder, Martin Lorentz, 30 rdl., **2:** til min Søstersøn, Friderich Falch, 30 Rdl., hvilke fornævnte Summa de navngivne Arvinger skal nyde, i fald vi begge uden Livsarvinger skulle afgaa og ej videre. Derimod skal i fornævnte tilfælde **3:** vores øvrige Bo og Midler, intet undtagen, alene tilfalde den af værende liden Plejesøn, Johan Christian Stennecke, som Universalarving, naar først Gælden saa vel som vores Begravelse og fornævnte 100 Rdl. er udredte. Alt til bekræftelse under vores hænder og hostrykte signeter, hvilket de 2de Mænd Hr. Købmand Brysting i Næstved og forvalter Gierlev ved Herlufsholm til vitterlighed stadsfæstes. - Næstved den 15. Okt. 1778.

Testamentet, der konfirmeredes af kongen, blev underskrevet af Martin, hustruen og de to vidner.

Hustru Kirstine døde og begravedes i Skt. Peters Kirke, Næstved: *Begr. 5. Maj 1787 Købmand Hr. Martin Henrich Stenniches Hustru, Anna Kirstine Lorentzen, 59 3/4 år gammel, blev begravet med Klokker og Sang.*

Kirstine Lorentzdatter menes at have kendt moderen til den i testamentet nævnte liden Plejesøn Johan Christian Stennecke (og den året efter døbte datter Christina Margrethe) - som det senere viste sig, at hendes mand var far til! Hun har måske også levet under tag med børnenes mor *Dideriche Poulsen*, som vel også var den *Dideriche*, der ved FT 1787, to måneder efter Kirstine Lorentzdatters død, boede som husholderske hos Martin?

FT 1787 oplyser, at der boede 13 personer i købmandsgården i Ringstedgaden 109-110: *Martin Hend: Stienike, Husbond [30¹⁾], Købmand og Enkemand efter 1. Ægteskab; Kontorskriver Doner [36] ugift; Købmandskarl Peder Pedersen [20] ugift; Boddreng Jacob [18]; Boddreng Andreas [15]; Børnene Johan Christian [10] og Christina Margrethe [8]; Tjenestekarl Svend Torkelsen [31] ugift; Tjenestekarl Søren [27]; Husholderske Dideriche [30] ugift; Tjenestepigerne Ana [20], Sidse [22] og Mariane [16].*

¹⁾ Aldersangivelsen forkert (læse/skrivefejl?) - se alder ved FT 1801 og begravelse

Kun tre måneder efter hans første hustrus død blev Martin gift med sin husholderske og sine børns mor: 1787, *Fredagen 10. Aug. blev udi velædle Hr. Købmand Martin Henrich Stenniches Gaard med Kgl. Tilladelse og Vielsesbrev dateret Christiansborg Slot den 3. Aug. 1787 uden forudgående Trolovelse og Tillysning fra Prædikestolen ægteviede velbemeldte Købmand og Enkemand Martin Henrich Stenniche og velædle Jomfru [!] Dideriche Poulsen, som er bekendt her i Menigheden for hendes Kristendoms rigtighed.* Ved denne vielse var Martin's bror *Christian* forlover.

Mellem ægtefællerne blev oprettet ægtepagt¹⁾, hvori det bl.a. siges, at børnene *Johan Christian* og *Christina Margrethe* var livsarvinger, der skulle dele med eventuelle yderligere børn, der måtte komme i ægteskabet.

Martin's anden hustru og hans børns mor, *Dideriche Poulsen*, døde 1789²⁾.

I 1792 købte Martin sammen med to andre købmænd tre *pramme*, der skulle sejle varer mellem Næstved og Karrebæksminde, og da der i Næstved 27-OKT-1797 blev nedsat en *Havnekommission*, var Martin medlem af denne indtil 05-JUN-1801, hvor han udtrådte efter eget ønske³⁾.

Martin's senere tredje hustru, *Bolette Christine Ryberg*, var 02-MAR-1796 med *Kongl. Tilladelse og Vielsesbrev dateret København den 1796 uden foregaaende Trolovelse og Tillysning af Prædikestolen* blevet viet til *Ungkarl og Købmand i Næstved, Hr. Johan Maijtane*. Ved denne vielse nævnes det, at *Jomfru Bolette Kirstine Ryberg [var] tjenende Købmand Stenneche*. Ægteskabet varede kun i 10 måneder, hvorefter det ved kongelig bevilling blev ophævet 13-JAN-1797 mod, at *Bolette Christine Ryberg* indbetalte 100 rdl. til *Sognets Skoleindretnings Forbedring*.

Kun fire dage efter dette ægteskabs ophævelse viede Martin sig med Kgl. tilladelse til *velædle Jomfru [!] Bolette Christine Ryberg*. Når hun ved sin anden vielse kan omtales som *Jomfru*, og senere ved FT 1801 kan siges at leve i sit 1. ægteskab, skyldes dette måske, at hendes første ægteskab ikke blev fuldbyrdet? Som garanter for at Martin og *Bolette Christine Ryberg*, tirsdag 17-JAN-1797 i Næstved Sct. Peters Kirke, *uden al hinder af Loven og de Kgl. Forordninger kan indlade sig i Ægteskab med hinanden, caverer og indestaar vi 2de underskrevne Buch og Major H. Funch [sign.]*.

Også ved FT 1801 boede Martin på adressen i Ringstedgaden 109-110 i Næstved: *Husbond, Købmand Martin Henrich Stenecke [65] gift 3. gang; Hans Kone Bolette Ryberg [40] gift 1. gang [?]; Hans Datter Grethe [Christina Margrethe] Stenecke [22] ugift; Kramboddreng Frederich Christian Falch [19]; Kramboddreng Henrik Dahl [17]; Tjenestekarl Hans Andersen [36] gift 1. gang; Logerende Elisabeth Deichmann [55] ugift og i kost med en aarlig pension på 50 Rdl. af Arveprins Frederiks Kasse; Tjenestepigerne Abelone Christensdatter [40] ugift; Juliane Marie Nielsdatter [26] ugift; Anne Nielsdatter [32] ugift; Kirsten*

1) Næstved Byfogedarkiv, skifteprotokol 1875-1809, fol. 119b - 120a

2) Næstved Sct. Peters sogns KB 15-AUG-1789: Begravet denne dato: 39 år gammel

3) Rasmus Nielsen: Næstved Købstads Historie, s. 154

Lorentzen [29] ugift. I husstanden boede også Johan Christian Lorentzen [10] i Kost, er et fattigt Barn og Maria Anne [10] et fattigt Barn.

Martin's hustru krævede skilsmisse 1810¹⁾. En gennemlæsning af sagens akter²⁾ giver et - lille, ensidigt og sikkert fortegnet - billede af ægtefællernes temperament:

Købmand Steneche ansøger om, det ej maa tillades hans Kone Skilsmisse. Allerede engang tilforn har Det Kongelige Danske Kancelli modtaget en slig Ansøgning fra disse ikke agtbare Ægtefolk ... den sidste gang havde hun end- og et Tingsvidne, med hvilket hun beviser, at Borgerkaptajn Steneche har slaget Hende [Bolette] og med en Økse truet Hende, og ogsaa løbet efter Hende med en Kniv ... Dette Tingsvidne beviser noksom, at disse to Ægtefolk ikke kan eller bør leve samlet; desuden er Kaptajn Steneches umulige Opførsel og Adfærd mod alle noksom bekendt

Bolette Christine Ryberg trak senere skilsmissebegæringen tilbage.

I 1819 måtte Martin endnu engang følge en hustru til graven, idet hans tredje hustru Bolette Christine Ryberg døde 27-MAR dette år og begravedes³⁾ som [Borger-] Capitain Stennekes Kone i Næstved.

Martin selv døde året efter og begravedes fra Skt. Peters Kirke i Næstved: *Martin Hendrich Stenneke, Købmand her i Byen, 84 Aar.*

I skiftet⁴⁾ efter ham står ... *da det i Testamentet selv er bestemt, at [hans børn] Løjtnant Stenneche og Fru Kongstad skulde arve som børn, ligesom disse ogsaa angiver, Løjtnant Stenneche ved sig selv og Kaptajn Kongstad paa sin Frues vegne, at være afdøde Købmand Martin Stenneches Slegfredsbørn⁵⁾, legitimerede ved det paafølgende Ægteskab med deres afdøde Moder ...* Her bevises det, at børnenes mor var Dideriche Poulsen.

Martin Henrich Stennecke har efterladt sig spor i Næstved, der stadig kan ses. I 1786 skænkede Martin til *Det borgerlige Fugleskydnings Selskab i Nestved* en ny fane. Dette fremgår bl.a. af en ingravering på en messingtromme, der i dag står på Næstved Museum:

*Et Skjøde Selskab i vor Bye
I gien er bragt paa Bane
Ved Kiøbmand Stenicke paa nye
Som dertil gav en Fahne*

1) Præstø Amtsarkiv, Journal for købstæderne, Næstved 1810, sag 75, den 23-OKT.; Også 1813 søgtes, og blev tilbagetrukket, en skilsmissebegæring. I denne sag blev foretaget skifte mellem parterne; Næstved Byfogedarkiv, skifteprotokol 1809-1822

2) Erklæringsbog 1808-1812, sag 179, bilaget er underskrevet D.S. (formentlig hustruens prokurator)

3) Næstved Skt. Peters sogns KB 01-APR-1819: Begravet denne dag og død 27-MAR

4) Næstved Byfogedarkiv, skifteprotokol 1809-22, fol. 530A til 531A

5) Slegfredsbarn: Barn født af kvinde, der lever sammen med barnets far uden at være gift

Han har også været præsident for Skydeselskabet i Næstved, idet det af inventarielisterne for årene 1793 og 1812 fremgår, at *et Kongebaand for Skive Skydeselskabet [er] i Borger Capitain¹⁾ Steneches Forvaring som Selskabets Præs.*

Både ved FT 1787 og FT 1801 boede Martin i ejendommene *Ringstedgaden 109-110*, der senere blev til Kindhestegade nr. 109 og 110, hvor det gamle *Hotel Dania* lå, og fra *Brandtaxeringen 1810-1817* er bevaret en beskrivelse af de gamle ejendomme:

Matr. 109 - vurderet til 930 Rdl.: a) en Gadelænge på 7 Fag. Mur, Bindingsværk og Tegltag. Indrettet til Værelser hvori en Skorsten. På Taget en Kvist over 3 Fag. b) en Sidelænge på 11 Fag. Indrettet til Stue og Bryghus hvori en Skorsten. På Taget en Kvist over 1 Fag.

Matr. 110 - vurderet til 2390 Rdl.: a) en Gadelænge på 13 Fag med Port, grundmuret og gebrokket (mansard) Tag. Indrettet til Værelser, Krambod og Køkken, hvori 2 Skorstene og 1 Kølle på Loftet. På Taget 6 Kviste og Kælder under 4 Fag. b) en Sidelænge på 12 fag. Indrettet til Kammer, Stald og Vognremise. c) en Baglænge på 10 Fag. Indrettet til Pakhus og Lo. På taget en Kvist. d) en Baglænge på 7 Fag. Indrettet til Kalkhus ect.. e) et Halvhus på 3 Fag. Indrettet til Locum og Svinesti. F) et Baghus på 11 Fag til Havestue og Bræddehus med 2 åbne Porte.

Martin ejede yderligere ejendomme i Næstved, bl.a. ejendommen matr. 241 i Kompagnistræde. Denne ejendom var i brandtakseringen 1800-1807 vurderet til 2.880 rdl. og bestod af en *Gadelænge på 28 Fag i 2 etager. Grundmuret med Tegltag. Indrettet til Pakhus og Kornloft.* På taget var 3 Kviste.

245. Dideriche Poulsen, Husholderske, født omk. 1750²⁾, død 1789 Næstved Købstad, Tybjerg hrd, Præstø amt, begravet Næstved Skt. Peters Kirke 15-AUG-1789.

Dideriche boede ved FT 01-JUL-1787 hos Købmand Martin Henrich Stennecke i Næstved, der to måneder før var blevet enkemand efter sin første hustru's død. Dideriche blev da nævnt som husholderske, ugift og 30 år gammel³⁾. Den 10-AUG samme år blev hun Martin Henrich Stennecke's anden hustru.

Hun døde 1789 efter kun to års ægteskab: *Begr. 15. Aug. 1789 Købmand Hr. Martin Henrich Stenniches Hustru, Diderica Poulsen, 39 Aar gl.; Blev begravet med Klokker og Sang.*

248. Friderich Olsen Bech, Snedker og Husmand, født 1705 Særslev sogn, Skovby hrd, Odense amt, døbt 19-APR-1705 Særslev sogn, død 1780 Frederiksberg, begravet 25-FEB-1780 Frederiksberg Kirke, viet omk. 1735⁴⁾ Sophia Ama-

¹⁾ Martin nævnes også som borgerkaptajn under skilsmisssagen 1810

²⁾ Ved FT 1787: 30 år; Næstved Skt. Peters KB 15-AUG-1789: Alder ved begravelse: 39 år

³⁾ Aldersangivelsen (30) afviger meget fra aldersangivelsen ved begravelsen to år senere (39)

⁴⁾ Første barn fødes omk. 1735

lia Hansdatter Kappel, børn¹⁾: Mette Maria Friderichsdatter Bech født omk. 1735²⁾, Inger Cathrine Friderichsdatter Bech døbt 21-NOV-1737, Christiana Friderichsdatter Bech døbt 21-APR-1740³⁾, Mathias Friderichsen Bech døbt 25-OKT-1741, Friderica Amalia Friderichsdatter Bech født omk. 1742⁴⁾, Ole Friderichsen Bech døbt 04-JAN-1744, Jørgen Friderichsen Bech døbt 06-SEP-1745, Hans Lorentz Friderichsen Bech døbt 08-NOV-1747, Anneke Friderichsdatter Bech døbt 29-AUG-1749, Christina Friderichsdatter Bech døbt 28-AUG-1751.

Friderich blev døbt i Sørslev sogn på Fyn: 1705, 19. April, blev Oluf Jørgensens Barn Friderich i Sørslev døbt. Faddere: Christen Andersen i Sørslev; Jørgen Nielsen i Maderup; Erich Jørgensen i Sørslev; Jørgen Hansens Hustru i Sørslev; Brix Olufsen hos Erich Brixen i Sørslev.

Friderich blev indskrevet som lærling i snedkerlauget 1730⁵⁾: Anno 1730 den 30. April lod Mester Johan Pedersen indskrive en Person, navnlig Friderich Olsen, barnefødt af ærlige Forældre udi Sørslev By i Fyen, efter at han udi 7 Aar forhen har staaet udi Lære hos sin Broder, Jørgen Olsen, til at staa endnu i forbundt hos bemeldte sin Mester i tre Aar fra Paaske sidstleden 1730 til Paaske 1733. Bemeldte Tid anlovede han med Troskab og Flittighed ærligen at udholde, saaledes som det sig en ærlig Forbundter [et medlem] vel sig egner og anstaar, som saaledes med hændernes underskrifter her i Bogen betræffes. Johan Pedersen og Friderich Olsen [sign.].

Et indblik i snedkerlaugets ritualer får vi da Friderich Olsen og 13 andre i 1733 blev udlært og kaldtes til samling i lauget⁶⁾:

.... hvornæst indfandt sig for Amtet [lauget] efter Indkaldelse de Laugsme-
stre, som havde der udlærte at løsgive, med Begæring, at siden enhver for sig
deres Læreaar trolig og redelig haver udstaaet, de da, naar den forestaaende
Behøvling er sket, maa blive antagne iblandt Laugets Svende, og er disse føl-
gende: 1:....., 9: Mester Johan Pedersens udlærte Friderich Olsen, 14: ...

Foreskrevne 14 udlærte gav derpaa straks udi Mestrenes Bøsse enhver for
sig 11 Mk. dansk, og derpaa forføjede de sig hen til Svendenes Lade, hvor en-
hver af dem til samme Lade gav 4 Mk. Derpaa blev da Behøvlerne udnævnte,
som efter Opklapning for Laden og samtlige tilstedeværende Svende fremstil-
lede sig, om nogen havde nogen Hindring derudi at forebringe med skellig fø-
je, men som ingen kunne fremføre nogen Indsigelse imod hvad, som sluttet
blev, saa blev benævnte svendes Behøvling foretaget, som skete udi trende

1) De døbte børn er alle fundet døbt i Frederiksberg Kirke

2) Konfirmeret Frederiksberg Kirke 1751; Skifte efter moderen 1771: 36 år; Skifte efter faderen 1780: 46 år

3) Begravet Frederiksberg KB 01-JUN-1741 og siges da at være 1 år og 6 uger gammel

4) Begravet Frederiksberg KB 10-OKT-1743 og siges da at være 1½ år gammel

5) Snedkerlaugets Hovedprotokol 1718-1740, fol. 179b

6) Snedkersvendenes Regnskabsbog 1725-1737, fol. 124b

Partier og udi 2de af Kvartalsmestrenes overværelse, hvilket i alle maader upaaklageligt blev forrettet.

Til Slutning blev for de nærværende svendes Lydelighed oplæst alt, hvad i dag som meldt passeret er og derhos givet til kende, at ved denne Samling var udi Laden indkommen udi alt fyrretyve og tre rixdaler og syv skilling, hvomed de samtlige tilstedeværende var vel fornøjede uden ringeste paaankring. Saaledes i min nærværelse passeret at være. I. Valeur [sign.]

Den omtalte *Lade* var en dokumentkiste, hvori lauget opbevarede vigtige papirer. Når låget på denne kiste blev åbnet, herskede der strenge regler for de tilstedeværendes opførsel. Den nævnte *Behøvling* var en ofte voldsom og rå ceremoni, som lærlinge skulle igennem, for at blive optaget i laugets broderskab. Ordet *ubehøvlet*, som vi kender i det almindelige danske sprog, stammer herfra.

Ved sønnen Ole's (ane 124) konfirmation 1757 nævnes Friderich som *Snedker ved Slottet*. Han ses også som forlover i Frederiksberg Kirke 1771, da datteren Mette Maria blev trolovet. Friderich var ligeledes forlover 1772, hvor sønnen Jørgen blev viet samme sted og i 1774, da denne søn fik døbt en datter.

Friderich døde 1780 og blev fra Frederiksberg Kirke den 25. Fevr. begravet *Frideric Olsen, Snedker af Frederiksberg, 74 Aar*.

Der blev foretaget boopgørelse 21-FEB-1780¹⁾, og da ses arvingerne at være: Sønnen Ole Friderichsen Bech, 35 år, murersvend, boende i Farvergaden No. 58 i København; sønnen Jørgen Friderichsen Bech, 22 år, snedkersvend, boende Frederiksberg; sønnen Hans Lorentz Friderichsen Bech, 31 år, skræddersvend, boende Grevskabet Oldenburg i Landsbyen Hatten; datteren Mette Maria Bechsdatter, 46 år, gift med vægter i København Jørgen Kielsen Leth, boende i Frederiksberggaden No 226.

Skiftebehandling efter Friderich påbegyndtes 09-JUN-1780 efter at have været annonceret i aviserne således: *Til efterretning for saavel Arvingerne som Kreditorer og Debitorer udi Stervboet efter afgangne Snedker Friderich Olsen Bech af Frederiksberg bekjendtgøres hermed, at en Skiftesamling er berammet at holdes her paa Skriverstuen over bemeldte Bo Fredagen den 9. Juni næstkommende om Formiddagen Kl. 9 slet, til hvilken tid alle vedkommende sig ville indfinde. Frederiksberg den 17. April 1780. Nørager [sign.].* Ingen af arvingerne kom imidlertid til stede, hvorfor skiftet udsattes til 26-JUL-1780.

Denne gang indfandt sønnerne Oluf og Jørgen sig samt vægteren Jørgen Kielsen Leth på sin hustru, datteren Mette Maria's vegne. Arvingerne oplyser, at de endnu havde haft en Broder ved navn Hans Lorentz Bech, som har været boende i Hertugdømmet Oldenburg, men som nu er død og har efterladt sig en eneste datter ved navn Lovise Sophia Amalia, 9 Aar.

Sønnen Jørgen fremlagde følgende dokumentation: *No. 1: Et Brev i det tyske Sprog, som ham fra bemeldte deres afdøde broders Enke, Anna Bech født Mejer er bleven tilskreven, dateret Hatten den 17. Marts 1780, hvormed fulgte: a) en At-*

¹⁾ Københavns Amtsstue, skifteprotokol for 1. halve distrikt 1780-1785, fol. 16b ff

test dateret Oldenburg den 14. Marts 1780, udgivet af Konsistorialassessor og Compastor Ibbeken sammesteds angaaende, at bemeldte Hans Lorens Beck og Anna Mejer er Ægteviede den 26. Juli 1770. b) En ditto, dateret Hatten den 15. marts 1780, udgivet af Sognepræst Hr. Georg Anton Stecklejakk sammesteds ang. at forberørte Hans Lorentzen Beck og Hustru Anna Mejers har den 21. Juli 1771 ladet døbe en Datter kaldet Lovisa Sophia Amalia, som endnu lever, samt at Faderen er Død og jordet den 16. febr. 1775. Brevene blev gengivet på både dansk og tysk, og af disse fremgik, at sønnen Hans boede nogle år i Hatten forud for sin død 1775, og at enken nu levede i fattige omstændigheder.

Enken bad derfor om, at nogen af Øvrigheden i Kiøbenhavn vil blive konstitueret til at tage sig af Datterens Sag. Sønnen Ole Friderichsen Bech (ane 124) påtog sig formynderskabet for sin afdøde brordatter Lovisa Sophia Amalia.

249. Sophia Amalia Hansdatter Kappel, født omk. 1709, død 1769 Frederiksberg, begravet 03-APR-1769 Frederiksberg Kirke.

Da datteren *Inger Cathrine* blev døbt i Frederiksberg Kirke¹⁾, var blandt dåbsfadderne en *Mad. Cathrine Cappel*, som kunne være Sophia Amalia's mor, og efter hvem den døbte blev opkaldt?

Efter barnedåben i AUG-1751 introduceredes *Friderich Olsen Snedkers hustru af Frid. [Frb.], Sophie Amalie*, den 10-OKT samme år.

Sophia Amalia døde 1769, og den 3. april blev begravet fra Frederiksberg Snedker Friderich Olsens Hustru, *Sophie Kappel, mod 60 Aar*.

Der blev foretaget en registrering af boet 11-APR-1769 og indkaldt til skiftemøde hos *Fr. Olsen* den 21. Nov. 1771 Kl. 10 slet, hvor alle, arvinger som kreditorer og debitorer, har at indfinde sig²⁾: Anno 1771, den 21. Nov. blev efter foregaaende Tillysning ved Kiøbenhavns Birketing og videre Bekjendtgørelse ved Tingsmændene paa Amtet foretaget Skifte paa Regimentsskriverstuen paa Vesterbro efter Husmand Friderich Olsens afdøde Hustru i Frederiksberg By navnl. *Sophia Amalia Hansdatter Kappel*, hvor Enkemanden Friderich Olsen mødte og tilkendegav, at han helst saa at Skifte blev foretaget, ligesom og at han med berørte hans afdøde Hustru i Ægteskab havde avlet endnu Levende 4 børn, nemlig: En søn, Ole, omtrent 28 Aar gl, en ditto søn, Jørgen, 26 Aar, hvilke tvende arvinger var tilstede, en ditto søn, Hans, bor i det Oldenborgske og er gift, samt Skrædder af Profession, omtrent 25 Aar gl, som ikke var mødt, og en Datter, Mette, gift med Vægter Jørgen Kielsen i Friderichsgaden i København, hvilken sidste paa sin Hustrus vegne var til stede, saa var og overværede Fogden Mogens Jensen og Jochum Kock.

Næste skiftemøde afholdtes hos *Fr. Olsen* den 21. Nov. 1771 Kl. 10 slet, hvor opgørelsen, som blev foretaget i boet 11-APR-1769 blev fremlagt. Blandt boets kreditorer var sønnen Jørgen, der havde pant i forældrenes hus for et lån på 200

¹⁾ Frederiksberg KB 21-NOV-1737: Døbt denne dato

²⁾ Københavns Amtsstue, skifteprotokol for 1. halve distrikt 1771-1774 (nr. 39), fol. 39b - 42b

rdl., og for denne gæld havde faderen udstedt en panteobligation den 30-MAR-1771¹⁾.

Også til slotsforvalter Voigt havde Frederich Olsen Bech den 11-MAR-1752 pantsat sit hus for 200 rdl.. Denne panteobligation var blevet tinglyst på Ballerup Ting og i denne står bl.a.: *Kendes jeg underskrevne Friderich Olsen, boende i Frederiksberg By, og ellers antagen Tømmermand her ved Stedet til Hans Majestæts Tjeneste, ... pantsætter jeg herved fra mig og mine arvinger til bemeldte Velædle Hr. Slotsforvalter og hans Arvinger mit udi Frederiksberg By imellem Lars Tømmermands paa den ene og Hansand paa den anden Side beliggende Huus, bestaaende af 7 Fag, et Loft højt med en Kvistspids, alt af Mur og Bindingsværk, med tilliggende Grund og Ejendom, som Hans Kongelige Majestæt allernaadigst har skænket mig ...*

Skiftet afsluttedes 18-JAN-1772 - og der var intet at arve for børnene.

250. Hans Møller, Vognmand.

Cathrine Møller's ægtefælle's fornavn menes at være *Hans*, idet datteren Maren (ane 125) ved sin trolovelse 1767 nævnes som *Maren Hansdatter*. Da både datteren og hustruen flere gange nævnes med efternavnet *Müller* eller *Møller*, antages dette at være hans efternavn.

251. Cathrine Møller, Jordemoder.

Cathrine blev eksamineret *Anno 1758 d: 2den Junii var dend Kongl: Jorde-Moder Commission forsamlet for at examinere følgende 6 Koner udj Jorde-Moder Videnskab neml. (.....) Cathrine Hanses Vogmands Kone med Hr Olrogs[Attest] (.....) hvilke paa de dem givne Spørmaal svarede saaleedes, at Commissionen admitterede dem til Jorde-Moder Embedet og vilde meddeele dem Attester, saa de af Magistraten kand tages i Eed og ubehindret øve deres Kunst.*²⁾

Hun nævnes 1767 kun som *Jordemoder* uden angivelse af navn, da datteren Maren blev trolovet i Frederiksberg Kirke. Men hun er efterfølgende fundet nævnt flere gange ifm. dåbsindførsler i Frederiksberg Kirkebog som *jordemoderen Cathrine Møller*. I flere af tilfældene nævnes hun sammen med datteren Maren, f.eks. *jordemoderen Cathrine Møller, hvis Pige stoed hos og jordemoderen Cathrine Møller og hendes datter Maren Bech*.

Også i Vor Frue Kirke³⁾, København optræder *Mad^{me} Cathrine Møller i Fridberg Gaden* som fadder - i øvrigt sammen med sin svigersøn *Ole Bech Muursvend*.

¹⁾ Københavns Rytterdistrikts Birk, skøde- og panteprotokol 1737-1752, litr. C, fol. 469b

²⁾ *Protocoll angaaende Jordemödre. Indrettet af den Kongel. anordnede Commission for Jordemödre i 1739* (Rigsarkivet). Hr. Olrog var 1758 kapellan i Trinitatis Kirke i København

³⁾ Den 06-OKT-1773

Den 09-DEC-1776 blev et barn begravet fra Frederiksberg Kirke og nævnes hjemmedøbt af *jordemoderen Cathrine Møller* og den 15-FEB-1777 blev et uægte barn døbt samme sted og *jordemoderen Cathrine Møller* ses blandt fadderne og barnets moder *ligger i barselsseng hos jordemoderen*.

På dette tidspunkt fik Frederiksberg Kirke ny præst, og siden er hverken Cathrine eller hendes datter Maren nævnt ved navn i kirkebogen. Men ved følgende to kirkebogsindførsler¹⁾ kunne Cathrine være den nævnte jordemoder: Kirken konfirmerede 1777 en dåb over et barn, der blev *hjemmedøbt i nødsfald af jordemoderen*, og *den gamle jordemoder paa Fr.berg*. bar et barn til dåb i 1778.

272. Knud Rasmussen, Gårdfæster, død omk. 1702 Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, viet Anne Sørensdatter, børn: Maren Knudsdatter, Rasmus Knudsen født omk. 1679, Søren Knudsen født omk. 1684, Kirsten Knudsdatter født omk. 1689, Anne Knudsdatter født omk. 1691, Karen Knudsdatter født omk. 1693, Anders Knudsen født omk. 1695.

Der er desværre ikke bevaret kirkebøger for perioden før 1703.

Knud kan være sønnesøn af den *Knud Rasmussen* i Vestbirk, der i *Jordebogen* fra 1612 ses som fæster af en *Krongaard* i Vestbirk - men Knud's forældre og deres aner er ikke medtaget i denne bog.

Ved matrikelen 1688 var Knud fæster af en gård i Vestbirk by i Østbirk sogn, som havde et hartkorn på 4 tdr. 2 skpr. 3 fjdk. 1 alb., og som ejedes af *Kronen* og hørte under *Skanderborg Rytterdistrikt*.

På *Voer Herredsting* nævnes Knud 31-JAN-1676, hvor han sammen med andre mænd fra Vestbirk By fik udstedt *et winde* (udsagn) om, at de havde ydet deres ryttere fuld løn i henhold til kongelig majestæts akkord.

Knud menes død 1702, idet der samme år blev holdt skifte efter ham. Ved skiftet nævnes enken Anne Sørensdatter og børnene Maren (der da var gift med en Svend Jørgensen i Vestbirk), Rasmus (23 år), Søren (18 år), Kirsten (13 år), Anne (11 år), Karen (9 år) og Anders (7 år og ane 136).

Indbo, besætning og redskaber blev ved skiftet vurderet til ialt 141 rdl., og heraf kan nævnes fem heste (38 rdl.), fire køer (16 rdl.), en stud, 2 kvier og 2 kalve, 10 får, 4 lam, 1 so med 4 grise, 2 gæs og 1 gase. I gårdens lade fandtes 18 tdr. rug (18 rdl.), 10 tdr. byg (7 rdl. 2 mk.), 9 tdr. 3 skpr. havre samt 8 tdr. boghvede, medens der i marken var udsået 5½ tdr. rug.

Boets passiver løb op i 155 rdl., hvoriblandt 30 rdl. var for reparation af de 48 fag bygninger. Der var således intet til enken Anne Sørensdatter og de syv børn, men gården ses ved fæstebrev af 31-MAR-1703 at være overtaget af Knud's ældste søn *Rasmus Knudsen*.

¹⁾ Frederiksberg KB 18-MAR-1777 og 16-JUN-1778

273. Anne Sørensdatter, død eft. 1702.

Anne levede endnu 1702 ved skiftet efter sin mand Knud Rasmussen. Den 16-JUN-1715 blev i Østbirk Kirke en *Anne Sørenster hos Jens Andersøen af Sattrup* begravet, og dette kunne være Knud Rasmussen's enke.

284. Andreas Nielsen, født omk. 1671 Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, død 1727 Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 24-MAJ-1727 Hatting sogn, viet Maren Madsdatter, børn: Jens Andreasen døbt 17-JUN-1703, Niels Andreasen døbt 22-JUL-1706.

Andreas døde 1727 og begravedes 25-MAJ samme år: *begravfen Andreas Nielsen af Hagelshuus, 56 aar gl.;* og han må således være født omk. 1671.

285. Maren Madsdatter, født omk. 1661, død 1746 Haulshuset, Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, begravet 28-FEB-1746 Hatting sogn.

Maren blev efter sønnen Jens Andreasen's fødsel 1703 introduceret i Hatting Kirke som: *Maren Madtzdaatt: Andreis Nielsens Hustr: af Hagelshuus.*

Hun døde 1746, og ved begravelsen omtales hun som: *Maren Matsdaatter af Havelshuus, 85 aar gammel;* og hun må således være født omk. 1661.

286. Anders Pedersen Wissing, død eft. 1739, viet Else Michelsdatter, børn: Johanne Andersdatter¹⁾, Johanne Andersdatter døbt 04-NOV-1708, Peder Andersen Wissing.

Anders havde en bror ved navn *Thomas*, og disse brødre stod ofte faddere til hinandens børn, og de ses i Østbirk sogns *to* kirkebøger - både med *Wissing*-efternavnet og *Pedersen*-efternavnet, f.eks.: *Anders Wissing* fik 28-DEC-1707 begravet sin ældste datter Johanne, og året efter fik *Anders Pedersen* døbt sin næste datter Johanne.

Han var også fadder 1739 i Hatting sogn, Hatting hrd, Vejle amt, hvor hans barnebarn *Anders* blev døbt. Anders er hverken fundet begravet i Hatting sogn i perioden 1739-1780 eller i Østbirk sogn før 1763.

287. Else Michelsdatter, død 1735, Vestbirk, Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 12-JUN-1735 Østbirk sogn.

Den 12-JUN-1735 blev *begraved Anders Wissings Hustrue Else Michelsdaatter af Westbierch.* (uden aldersangivelse).

¹⁾ Østbirk sogns KB: Begravet 28-DEC-1707

288. Hans Hansen, Rytter, Voer hrd, Skanderborg amt, UBF 1675 Boel Christensdatter, barn: Anders Hansen døbt 16-FEB-1675.

Hans blev 1675 udlagt som barnefader til drengen *Anders Hansen* (ane 144), der blev født 1675 i Hedensted sogn. Ved dåbsindførslen skrev præsten *Faderen schulde være Hans Hanssøn, en Rytter af Waarherridt*. (Voer herred).

289. Boel Christensdatter, UBF (1) Anders Lauritsen, barn: Johanne Andersdatter døbt 19-FEB-1671

Boel fødte mindst to børn udenfor ægteskab. Den 11-DEC-1670 skrev præsten i Hedensted Kirke: *absolverede iag publ her i Kierken Boeld Christensdatt hun tiendte forleden Aar Niels Jenßøn i Remmerslund, imidlertid blef hun besofvet; Udi Kierken udlagde hun til barnefader Anders Lauritzøn, som nest forgangen Sommer tiendte i Husted udi Højen Sogn, I Koldighuus ampt.*

Også 10-JAN-1675 måtte Boel offentligt bekende sin synd: *Blef absolveret her i Kierken ... Boel Christens Datter som forgangen Sommer tiendte Michel Quist her udi byen Hed:sted; Hun udlagde i Menighedens paahør til Barnefader en Rytter ved nafn Hans Hanßøn udi Waarherridt [Voer herred].*

290. Mogens Madsen, født omk. 1640 Lille Dalby, Hedensted sogn, Hatting hrd, død 1695 Hedensted sogn, begravet 21-JUN-1695 Hedensted sogn. Viet før 1663 Ukendt Fru Mogens Madsen, børn: Karen Mogensdatter døbt 10-JUN-1663, Hans Mogensen døbt 23-FEB-1668, Maren Mogensdatter døbt 05-NOV-1670, Mads Mogensen døbt 25-APR-1673, Peder Mogensen døbt 26-MAR-1676, Mette Mogensdatter døbt 03-APR-1682.

Mogens menes født i Lille Dalby i Hedensted sogn omk. 1640, men hans fødsel er ikke fundet i kirkebogen, der først påbegyndes DEC-1640.

Alle parrets seks børn blev døbt i Hedensted sogn, og de tre af dem, der døde alt for tidligt, blev også begravet i Hedensted sogn: Peder Mogensen, 1696; Mads Mogensen, 1698 og Maren Mogensdatter, 1702.

I følge 1664-matrikelen var Mogens fæster af en 3/4-gård med et hartkorn på 2 tdr. og 1 fjdk.. Dette hartkorn ændredes ved den ny 1688-matrikel til 7 tdr. og 3 fjdk., hvilket var en betragtelig stigning, der jo også måtte betyde skattestigning.

Mogens begravelse ses i kirkebogen 21-JUN-1695: *blef Mogens Madzøn i lille Dalbye begrafn /:55 aar:/*

291. Ukendt Fru Mogens Madsen

306. Jelle Pedersen, Bonde, født omk. 1661, begravet 06-08-1721 Lihme sogn, Rødding hrd, Viborg amt, viet 12-JUN-1701 Lihme sogn Anna Christensdatter, børn: Christen Jellesen døbt 07-AUG-1701, Anna Jellesdatter døbt 02-AUG-1703¹⁾, Karen Jellesdatter født omk. 1705²⁾, Margrete Jellesdatter døbt 03-JUN-1708, Karen Jellesdatter døbt 31-MAJ-1711, Peder Jellesen døbt 01-MAR-1714, Maren Jellesdatter døbt 20-MAR-1717, Christen Jellesen døbt 03-MAR-1720.

Jelle og Anna blev viet 1701 i Lime Kirke: *Dom. 3 post Trinit stod Jelle Peder-sens og hands Konis Annæ Brøllup her i Lime Kirche* - og deres ældste barn blev født kun 2 måneder senere.

Ægteparret fik mindst otte børn døbt i Lihme sogn - fem piger og tre drenge, og alle otte levede til 1757, hvor sønnen Christen (født 1720) døde.

Jens døde 1721, og ved begravelsen siges Jelle at være 60 år gammel.

307. Anna Christensdatter, død efter 1757.

Hun er ikke fundet død i Lihme sogn men boede i Lihme by endnu i 1757, da der blev afholdt skifte efter sønnen *Christen Jellesen* (født 1720) og dennes hustru *Barbara Nielsdatter* fra Østerhærup.

310. Christen Nielsen født omk. 1680 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, død 1750 Andrup, Ramsing sogn, begravet 01-FEB-1750 Ramsing sogn. Viet (1) 03-NOV-1715 Ramsing sogn Dorethe Lauritsdatter, viet (2) 07-NOV-1717 Ramsing sogn Else Berthelsdatter, børn³⁾: Niels Christensen døbt 22-JAN-1719, Dorothe Christensdatter døbt 29-SEP-1720, Berthel Christensen døbt 18-OKT-1722, Maren Christensdatter døbt 03-OKT-1724, Jahan Christensen døbt 29-JUN-1727, Anne Christensdatter døbt 01-JAN-1730, Boel Christensdatter døbt 15-FEB-1733, Kirsten Christensdatter døbt 25-SEP-1735.

Christens blev gift første gang i 1715: *20 p Trinit blefve Christen Nielsen og Dorethe Laursdaatter af Sønder Andrup copulerede*.

Knap 10 måneder efter vielsen fik ægteparret et dødfødt barn: *1716 12 p Trinit blef Christen Nielsens og Dorethe Lauritsdaatters dødfødde barn begrafven* – og tre måneder efter denne fødsel døde Christens hustru Dorethe: *1716 1. Adv Christen Nielsens hustru af Andrup Dorethe Laursdatter begravet æt 45 (45 år gl)*.

Efter et år som enkemand blev Christen viet igen: *Dom 24 p Trinit. bleve Christen Nielsen af Andrup og Else Berthelsdatter copulerede* i Ramsing sogn - hvor også alle deres 8 børn blev døbt. Deres førstfødte datter – Dorothe – er sikkert opkaldt efter Christens første hustru.

¹⁾ Begravet Lihme sogn 1775: 72 år gammel

²⁾ Lihme sogns KB er ikke læsbar for perioden 1705-1706

³⁾ Alle børn er døbt i Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt

Christen døde 1750 og *Dom Sexas: blev Christen Nielsen af Sønder Andrup begravet i sin alders 70nde aar*, dvs født ca 1680.

311. Else Berthelsdatter død 1753 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, begravet 28-JAN-1753 Ramsing sogn.

Else døde 1753 og blev begravet *4 post Epiph.* Ved denne lejlighed nævnes Else blot som sønnen *Berthel Christensens moder af Andrup*, og der er ingen aldersangivelse ved begravelsen.

312. Jørgen Jensen Puusholm, født omk. 1677, død 1717 Bjerre sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, begravet 23-JAN-1717 Bjerre sogn. Viet omk. 1703 Kirsten Nielsdatter, børn¹⁾: Jens Jørgensen døbt 11-NOV-1703²⁾, Bodil Jørgensdatter døbt 01-JAN-1705³⁾, Bodil Jørgensdatter døbt MAJ-1709, Mette Jørgensdatter døbt 30-MAJ-1715 (tvilling), Maren Jørgensdatter døbt 30-MAJ-1715 (tvilling), Jens Puusholm døbt 01-NOV-1716.

Jørgen og Kirsten ménes viet omk. 1703, da de samme år får sønnen Jens, der kun blev ca. 2½ måned gammel. Selv døde Jørgen i 1717, og i kirkebogen står: *23. Dec: begaf Jørgen Jensen Pusholm, 40 Aar gl.*

313. Kirsten Nielsdatter, født omk. 1677, død JAN-1757 Rårup sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, begravet 12-JAN-1757 Rårup sogn. Viet (2) 23-OKT-1718 Bjerre Kirke, Bjerre hrd Ole Jensen.

Hun var ca. 40 år gammel, da hun i 1717 blev enke. Året efter blev hun i Bjerre Kirke *1. Juny trolovedes Oluf Jensen og Kirsten Nielsdatter: Pusholm*, og de blev viet 23-OKT-1718, som var 10-månedersdagen for hendes første mand Jørgens begravelse. Der er ikke fundet børn af Kirstens 2. ægteskab.

Kirsten døde 1757 og fra kirkebogen i Rårup sogn: *1757. Onsd: d: 12te Januar: Kast Jord paa Jens Puusholms Moder Kirsten Nielsdatter af Raarup: over 80 Aar gl.*. Kirsten menes derfor født omk. 1677.

320. Niels Christensen Moyvig, Gårdfæster, død OKT-1714 Trøllund, Hejnsvig sogn, Slavs hrd, Ribe amt, begravet 14-OKT-1714 Hejnsvig sogn, viet Ellen (viet) Moyvig, børn: Peder Nielsen Moyvig⁴⁾ født omk. 1663⁵⁾, Kristen Nielsen⁶⁾, Ole

¹⁾ Alle børn er døbt i Bjerre sogn, Bjerre hrd, Vejle amt

²⁾ Begravet 20-JAN-1704

³⁾ Ménes død før 1709, hvor søster døbes med samme navn

⁴⁾ Kaldes Peder Nielsen Moyvig, da han 1694 blev viet i Sdr. Omme sogn.

⁵⁾ Sdr. Omme sogns KB 26-DEC-1732: Alder ved begravelse: 69 år

⁶⁾ Grindsted/Hejnsvig sognes KB 25-MAJ-1698: Viet til Anna Bertelsdatter i Morsbøl

Nielsen Smed, Christen Nielsen, Jens Nielsen¹⁾ Maren Nielsdatter²⁾, Karen Nielsdatter³⁾, Johanne Nielsdatter⁴⁾, Anna Nielsdatter⁵⁾.

I 1668 er Niels nævnt flere gange i *Slavs Herreds Tingbog* som en af *Di otte vindis mend*, der dømte i de sager, som Tingsretten behandlede. Niels vidnede selv for Tingsretten *Thors dagen* 13-FEB-1670: *Mayuig, Niels Chrestensenn vinder [bevidner] i lige suorene ed [sammen med flere andre] att hann haffuer inted gyffuet till land giæld fraa 1656 och till 1662. Siden till 1670 haffuer hann gyffuet [givet] huer ar syff daller [hvert år syv Dlr.]*.

Niels ses også ved 1688-matrikelen som fæster af gård i *Moyvig*, der ejedes af *Peder Munch til Urup*, og havde et hartkorn på 3 tdr. 3. skp. 3. fjdk. 0 alb.

Ved de fleste af sine børns vielser optræder Niels som forlover og benævnes Niels Moivig.

Niels må være flyttet til Trøllund i Hejnsvig sogn, hvor han døde og *Dom. 20 Trin. 1714 [blev] Niels Moyvig af Trøllund jordet* (uden aldersangivelse).

321. Ellen (viet) Moyvig, død 1714 Trøllund, Hejnsvig sogn, Slavs hrd, Ribe amt, begravet 14-01-1714 Hejnsvig sogn.

Fornavnet er kun et gæt baseret på, at seks af Ellen's syv børn fik en datter døbt med navnet *Ellen*. I et enkelt tilfælde nævnes hun som *Else Modvigs* i et tingsvidne 09-AUG-1746 i Koldinghus birks Tingbog 1737-1748, og ved begravelsen 1714 nævnes hun blot som *Niels Christensens Kone i Trøllund*.

322. Hans Jensen Sæby, Degn i Grindsted og Sdr. Omme-Hoven sogne⁶⁾, født omk. 1648, død 1726 Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, begravet 17-FEB-1726 Sdr. Omme Kirke, viet Sidsel Pedersdatter, barn: Elizabeth Hansdatter omk. 1674⁷⁾.

Hans aflagde 10-JUL-1672 ed som degn til Grindsted sogn, og 1683 hedder det om ham⁸⁾: *Er en Degn, men ingen Degnebolig; Degnen har bygt sig et Hus (en liden Hytte) ved Kirken for fua aar siden, uden tillæg af Ager og Eng, og har derforuden en Bols Jord i fæste paa Grev Rantzaus Gods, hvoraf han skatter og skylder som en anden Bonde; hans Indkomst kan beløbe sig til henved 12 Sldlr. (4½ Td. Rug og offer paa de 3 store fester ca. 10 Mk).*

1) Jens døde i Haderslev uden arvinger. Jvf. Kolding Birks Tingbøger 1727-1748 s. 647.

2) Grindsted/Hejnsvig sognes KB 02-JUL-1703: Viet til Peder Henningsen af Colding

3) Grindsted/Hejnsvig sognes KB 17-FEB-1704: Viet til Anders Christensen Hinum

4) Grindsted/Hejnsvig sognes KB 21-MAJ-1699: Viet til Christen Laursen af Vittrup

5) Grindsted/Hejnsvig sognes KB 14-DEC-1704: Viet til Jep Christensen

6) Oluf Nielsen: Slavs Herred, 1981, s. 35

7) Sdr. Omme sogns KB 15-JAN-1741: Alder ved begravelse: 67 år

8) John Møller: Historiske oplysninger om Slaugs Herred, s. 311 om Degne, skoler og lærere i Grindsted

Han blev 1685 som degn i Grindsted sogn efterfulgt af en *Jens Hansen*, der kan være en søn af Hans. Samme år blev Hans degn i Sdr. Omme-Hoven sogne, hvor han egenhændigt skrev følgende i Ribe Biskops Edsbog: *Efttersom Jeg Hans Jensøn Sæbye, er beskicket til at være Sogne Degnen i Omme og Houne Sogne da lofver Jeg for Guds Ansigt Paa min Siæls Samvittighed at holde den Eed, som Jeg nu for min Vehlærværdig H. Biscop giort hafver. Datum Ribe d 14 May Anno 1685, Hans Jensøn, Sæby m.m.*¹⁾

Hans begyndte at føre kirkebog 24-JUN-1685, og denne kirkebog er den ældste i Sdr. Omme Pastorat²⁾. Han døde 1726, 18 år efter sin hustru, og i kirkebogen ved hans begravelse står: *blef Hæderl: Nu Sal: Hans Jensen Sæby begravet, ætas 77 Aar 9 Maaneder.*

323. Sidsel Pedersdatter, død 1708 Sønder Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, begravet 08-FEB-1708 Sdr. Omme sogn.

Sidsel døde 1708 og 08-FEB samme år *blef Hans Jensøns Degnens hustru sc: Sitzel Pedersd. begrafvet* (uden aldersangivelse).

326. Søren Mikkelsen Baggsgaard, Gårdfæster, født omk 1659, død 1730 i Skovsende, Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, begravet 22-OKT-1730 Sdr. Omme sogn. Viet før 1687 Kirsten Nielsdatter, børn³⁾: Ellen Sørensdatter døbt 13-MAR-1687, Niels Sørensen døbt 29-SEP-1689, Maren Sørensdatter døbt 16-MAR-1692, Anders Sørensen døbt 15-OKT-1693⁴⁾, Maren Sørensdatter døbt 12-JAN-1696, Karen Sørensdatter døbt 01-MAJ-1698⁵⁾, Mikkel Sørensen døbt 19-MAR-1702⁶⁾. Anne Sørensdatter døbt 01-MAJ-1704, Mikkel Sørensen døbt 05-JAN-1707.

Han blev født omkring 1659, hvor vides ikke. Antagelig omkring midten af 1680-erne giftede han sig med Kirsten Nielsdatter, der kan være en datter af en Niels Nielsen i Baggsgård. Den ældste kirkebog fra Sdr. Omme sogn begynder i 1685, så før den tid kender vi ikke familiens skæbne.

De to ældste børn, Ellen og Niels, som blev født i 1687 og 1689, blev født i Stakroge i Sønder Omme sogn. Stakroge bestod ved matrikuleringen i 1688 af fire huse, der hver især havde tillagt lidt jord. Søren nævnes ikke i matriklen, antagelig fordi den ikke var helt opdateret med de seneste fæste-skift. Mellem sønnen Niels' fødsel 1689 og det næste barns fødsel 1692 flyttede familien imidlertid fra

1) Hardsyssel Årbog, 1909, s. 107

2) I. Karstoft: Fra det gamle Sdr. Omme-Hoven Pastorat, 1948, s. 86

3) Alle børn er døbt i Sdr. Omme sogn

4) Begravet Sdr. Omme sogn 07-JAN-1700

5) Begravet Sdr. Omme sogn 11-JUN-1701

6) Begravet Sdr. Omme sogn 04-DEC-1704

Stakroge til Baggessaard, stadig i Sdr. Omme sogn. Baggessaard var ejet af *jomfru Margrethe Friis* og bestod ifølge matriklen 1688 af to husstande, der deltes om godt 4½ tønder hartkorn. Søren har sikkert overtaget den ene halvdel af Baggessaard, som han tilsyneladende beboede næsten frem til sin død i 1730.

I begyndelsen af ægteskabet boede Søren og Kirsten altså på et husmandssted - antagelig i venteposition til en gård. Da lejligheden så bød sig, flyttede de ind på den halvdel af Baggessaard, som skulle blive deres hjem de næste mange år. Gårdsparten var ikke stor - som gårdmand kunne man vanskeligt have et mindre hartkorn - men det var vel bedre end husmandsstedet.

I 1730 døde Søren og 22-OKT *blef Søren Michelsøn af Skofs Ende begravet i sin Alder 71 Aar*. Han var da antagelig flyttet hen til sønnen Mikkel eller datteren Maren, der da begge boede i Skovsende.

Søren og hustru Kirsten fik ni børn, hvoraf de tre døde som små - udover disse fik parret også et dødfødt barn begravet 07-APR-1701.

327. Kirsten Nielsdatter, født omk 1660, død 1741 i Bøvl, Sdr. Omme sogn, Nørvang hrd, Vejle amt, begravet 14-APR-1741 Sdr. Omme sogn.

Hendes navn kendes fra datteren Marens fødsel i 1692, hvor Kirsten Nielsdatter nævnes som barnets moder.

Kirsten døde 1741 i Bøvl i Sdr. Omme sogn og begravet 14-APR samme år: *Kirsten Nielsd: af Bøvl begravet Ætas 81 aar*. Hvorfor og hvornår hun er flyttet de ca. 5 km. fra Skovsende til Bøvl, der begge ligger i Sdr. Omme sogn, vides ikke.

330. Hans Christensen Smed, født omk. 1698 Stenderup, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1776 Ansager sogn, begravet 30-JUN-1776 Ansager Kirke, viet 30-APR-1724 Ansager Kirke Anna Hansdatter, børn: Karen Hansdatter døbt 21-MAJ-1725, Christen Hansen døbt 27-FEB-1729, Mette Hansdatter døbt 09-NOV-1732, Hans Hansen døbt 14-MAR-1734, Lauge Hansen døbt 30-MAJ-1737.

I 1724 *blef Hans Christensen af Stenderup og Anna Hansdaatter af Qvie copulerede* i Ansager Kirke.

Hans døde i Ansager sogn 1776 og blev *Domin: 4de p: Trinit: Hans Christensβ af Stendrup jordet. Alder 78 Aar og 6 Maaneder*.

331. Anna Hansdatter, født omk. 1700 i Kvie, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1775 Ansager sogn, begravet 05-FEB-1775 Ansager Kirke.

Hun siges ved vielsen 1724 at være af Qvie i Ansager sogn,

I ægteskabet fødte Anna 5 børn, og ca. én måned efter hver fødsel blev hun introduceret i Ansager Kirke. Det skete for Anna den 17-JUN-1725, 14-APR-1729, 14-DEC-1732, 22-APR-1734 og 24-JUN-1737.

Anna døde 1775 og *Domin: 5te p: Epiphania* [5. søndag efter Helligtrekonger] blev *Hans Christenß Hustrue af Stendrup jordet Alder 75 Aar og 17 Uger*.

332. Thomas Madsen, født omk. 1696 Adsbøl i Strellev sogn, Nørre Horne hrd, Ringkøbing amt, død 1771 Kvie, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 17-MAR-1771 Ansager Kirke, viet 04-MAJ-1721 Ansager Kirke Ellen Nielsdatter, børn: Maren Thomasdatter døbt 25-MAJ-1722, Hans Thomsen døbt 16-JAN-1724¹⁾, Niels Thomsen døbt 18-FEB-1725, Mette Thomasdatter døbt 18-APR-1728, Hans Thomsen døbt 18-SEP-1729, Mads Thomsen døbt 01-JAN-1734.

Thomas menes født i Adsbøl, da han ved trolovelsen 05-DEC-1720 siges at komme herfra: *hafde Thomas Madßben af Aadsbøll i Strelluf Sogn med Niels Bundgaards Daatter Ellen i Qvie Trolovelse*, og i MAJ året efter *blef Thomas Madsen i Qvie og Ellen Nielsdaatter ægteviede*.

Ved dåben af alle seks børn ses, at Thomas var fra Kvie – en mindre by i Ansager sogn.

I 1744 optræder Thomas som formynder for sin nevø Niels, der var søn af Thomas's bror Christen og dennes netop afdøde hustru Mette Christendatter²⁾. Selv døde Thomas i 1771, og begravelsen ses i kirkebogen: *Thomas Madsen i Qvie gl: 75 Aar*.

333. Ellen Nielsdatter, født omk. 1692 Kvie i Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1756 Ansager sogn, begravet 17-OKT-1756 Ansager sogn.

Ellen, der ved vielsen 1721 siges at være *af Quie*, døde 1756 og begravedes 17-OKT samme år: *Dca XVIII a Trin: Thomas Madsens Hustrue Ellen Nielsdotter af Qvie gl: 64 Aar og 7 Maaneder*.

334. Søren Christensen, født omk. 1700 i Stenderup, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1789 Ansager sogn, begravet 15-FEB-1789 Ansager Kirke. Viet (1) 30-NOV-1732 Ansager sogn Maren Jeppesdatter, børn: Ellen Sørensdatter døbt 30-AUG-1733, Rasch Sørensen døbt 26-FEB-1736, Karen Sørensdatter døbt 29-SEP-1738, Anna Sørensdatter døbt 14-MAJ-1741, Birthe Sørensdatter døbt 02-FEB-1744. Viet (2) 20-NOV-1765 Ansager sogn Dorthe Poulsdatter.

I 1732 *blef Søren Christensen af Stenderup og Enke Maren Jeppesd. i Andtzager coluperede*, og parrets ældste søn *Rasch*, der blev født 1736, blev sikkert opkaldt efter hustruens første ægtemand *Rasch Jensen*. Søren blev med tiden kaldt *den ældre*, da endnu en Søren Christensen var kommet til sognet.

¹⁾ Begravet 23-JAN samme år - kun 1 uge gammel

²⁾ Lundenæs Amts Skifteprotokol 1741-1749 s. 658

Han blev enkemand i MAJ-1765 og giftede sig igen samme år: 1765 d. 29 okt. Blev Søren Christensen den ældre af Ansager og Dorthe Poulsdatter af Stokvad trolovede - og de blev viet den 20-NOV.

I FT 1787 ses Søren (87 år) og Dorthe (68 år) boende i et gadehus i Ansager by. Søren døde 1789, og den 15-FEB blev Søren Christensen den Ældre her af Ansager begravet i hans 87. Aar og 4re Uge, og året efter døde hustruen: d. 29 aug. Dorthe Poulsdatter, nemlig Søren Christensens enke af Ansager, blev begravet gammel 75 år.

335. Maren Jeppesdatter, født omk. 1702 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1765 Ansager sogn, begravet 03-MAJ-1765 Ansager Kirke. Viet (1) 08-APR-1725 Ansager Kirke Rasch Jensen, børn: Jens Raschen døbt 13-MAR-1729, Jeppe Raschsen døbt 21-JAN-1731.

Det var i et dobbeltbryllup Maren Jeppesdatter blev gift første gang 1. søndag efter påske i 1725: *blef Rasch Jenß af Lercheholt og Maren Jeppes daatter, sampt Ole Jepsß [Marens bror?] og Maren Pedersd af Lercheholt Ægteviede.*

Maren's første mand døde 1731, og 23-SEP samme år *blef Rasch Jensen af Andtz Synderbye begrafvet i det 29 Aar.*

Året efter giftede Maren sig med Søren Christensen, og 29-SEP-1733 *blef Søren Christensens Hustrue i Andtzager Sønderbye introduceret i Ansager Kirke, efter at have født datteren Ellen.*

Maren blev begravet fra Ansager Kirke 1765: *Paa almindelig Bededag Søren Christensens Hustrue Maren Jeppesdotter af Ansager gl: 63 Aar og derover.*

344. Hans Hansen Tranbjerg, Gårdfæster og Selvejer, født 1695 Tranbjerg, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 13-MAJ-1695 Årre sogn, død 1748 Årre sogn, begravet 24-MAR-1748 Årre sogn. Viet 05-JUN-1724 Årre Kirke Margrete Nielsdatter, børn: Margrethe Hansdatter døbt 11-MAR-1725, Anne Hansdatter døbt 26-MAJ-1726, Maren Hansdatter døbt 10-AUG-1727, Enne Hansdatter døbt 11-DEC-1728, Hans Hansen Tranbjerg døbt 15-NOV-1730, Inne Hansdatter døbt 04-MAJ-1732, Niels Hansen Tranbjerg døbt 21-NOV-1734, Jørgen Hansen Tranbjerg døbt 26-DEC-1736.

Hans var 1716 fæster af gården matr. nr. 2a af Årre By, der var en ½-gård med et hartkorn på 3.2.3.1 og 1719 ejedes af *Stephan Erenfeldt til Endrupholm.*

Af sin svoger *Christen Nielsen Gundorf* købte Hans ¼-gården *Kirkeager*, der havde et hartkorn på 1.0.2.2, og derved fik Hans den største bedrift i Årre by.

Sønnen, der også hed *Hans Hansen Tranbjerg*, overtog gården omk. 1760, og den forblev i slægtens eje indtil 1858¹⁾.

Hans døde 1748 og begravedes i Årre sogn: *Die Martii XXIV^{ta} Sl: [salige] Hans Hansen af Aare=Bÿn, 53 Aar gl:*

¹⁾ Årre Sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983. s. 44-45

345. Margrete Nielsdatter, født 1694 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 29-JUL-1694 Årre sogn, død 1768 Årre by, Årre sogn, begravet 07-JUL-1768 Årre sogn.

Margrete blev døbt 8. søndag efter Trinitatis 1694, og havde ved dåben som faddere: *En Rytters Hustru, En Rytter i Gunderup, Hans Knudsens datter i Gunderup, Oluf Pedersens datter i Aarre og Søren Christensen i Gunderup.*

Margrethe døde 1768, og samme år blev der afholdt skifte efter hende:

Anno 1768 den 8 Augustj indfandt sig i Sterfboen i Aarre efter afgangne Margrete Nielsdatter, som der stedse boede og døde, paa Skifteforvalteren og Husbonden, højædle og velbaarne Hr. Capitain Teilmann til Endrupholm hans vegne, underskrevne Christian Broerholt paa Endrupholm, med tvende Mænd Jens Nielsen og Anders Poulsen, begge af Aarre, for at registrere og vurdere Skifte og Deeling at forrette imellem den afdødes efterlevende Børn og Navnlig: 1. Sønnen Hans Hansen, 36 Aar, er hiemme, 2. Sønnen Niels Hansen, 33 Aar, lever opholdende sig i, 3. Sønnen Jørgen Hansen, 31 Aar, tjener synden Tønder, 4. Datteren Margrete Hansdatter, gift med Christen Pedersen Bruun i Otten [Orten i Torsted sogn?], 5. Datteren Anna Hansdatter, gift med Christen Christensen i Lyddom Mølle, Datteren Marren Hansdatter, 30 Aar, ugift og hiemme. For sidstnævnte Datter var tilstede hendes Farbroder og rette Værge og Formynder Peder Hansen af Tranbjerg.

Ved boopgørelsen nævntes bl.a. 3 Heste, 5 Køer, 1 Quie, 2 Stude, 14 Faar og 11 Lam. I stuehuset fandtes køkken, dagligstue med sengeklæder og en østre stue ligeledes med sengeklæder. Formuen blev opgjort til ca. 197 Rdl..

346. Niels Hermansen, født 1717 Hjortkjær, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 23-MAJ-1717 Grimstrup sogn, død 1773 Fåborg sogn, Skast hrd, begravet 20-MAJ-1773 Fåborg sogn, viet 13-JUN-1743 Fåborg sogn Anne Jensdatter, børn: Jens Nielsen døbt 12-APR-1744, Ellen Nielsdatter døbt 02-FEB-1747, Herman Nielsen døbt 08-MAR-1750, Anne Nielsdatter døbt 13-SEP-1758.

Niels og hustruen Anne blev viet i Fåborg sogn: *1743 d. 18 maj. hafde Niels Hermansen af Fugelsig og Anne Jensdatter fra Timmerbye trolowelse - og de blev gift den 13. juni samme år.*

Udover børnene med hustruen Anne fik Niels 1745 en datter, der blev født udenfor ægteskabet: *d. 25 mar. Fest. Annunc. Mariæ døbt Johanne Jensdatter, som i nogle aar tiende udi Fugelsig hendes uægte pigebarnd kalden Karen. Baaren af Simon Vandborgs hustrue udi Faaborg. Fadd: Hans Eskesen, Chresten Chrestensen etc. Blev udlagt til barnefader Niels Hermansen som var soldat, dog gift og bor udi Fugelsig.*

Et par måneder efter fødslen af den "uægte" datter Karen¹⁾ stod *Johanne Jensdatter aabenbar skriftemaal for sit begangne lejermaal* - og heller ikke Niels slap for at afgive *aabenbar skriftemaal for sin lætfærdighed udi sit ægteskab*²⁾.

Omkring 1746 flytter Niels og hustru Anne til Nørre Grisbæk i Vejrup sogn, Gørding hrd, hvor parrets tre yngste børn blev døbt. Måske flytter de tilbage Fåborg sogn - i hvert fald blev de begge begravet dér.

Niels døde 1773, og ved begravelsen 20-MAJ i Fåborg sogn siges han at være 53 år og 10 mdr. gammel.

347. Anne Jensdatter, født omk. 1713, død 1773 Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 31-MAJ-1773 Fåborg sogn.

Anne siges ved vielsen 1743 at være fra *Fugelsig*, der ligger i Fåborg sogn. :

Hun døde 1773 og begravedes 31-MAJ - blot 11 dage efter ægtemanden Niels! Ved begravelsen oplyses, at Anne var *ætæt. 60½* (år).

Ane 348 Mads Nielsen Medum, født omk. 1700, død 1785 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 12-JUN-1785 Ølgod sogn. Viet omk. 1729 Ingeborg Nielsdatter, børn: Niels Madsen døbt 27-AUG-1730, Maren Madsdatter døbt 02-MAR-1732, Christen Madsen døbt 11-APR-1734, Christen Madsen døbt 18-MAR-1736, Peder Madsen døbt 25-MAR-1738³⁾, Anna Madsdatter døbt 26-MAR-1741, Peder Madsen døbt 26-DEC-1743.

Da kirkebøgerne for Ølgod sogn først er bevaret fra 1701, har det ikke været muligt af finde Mads's dåb, og vielsen ses ikke i Ølgod sogn.

Ægteparret flyttede kort efter vielsen 1722 til den nuværende *Medumgaard*, der dengang havde et hartkorn på 4.7.3.2 5/8.

Mads døde 1785 i Ølgod sogn og blev begravet 12-JUN samme år som *Mads Medum, 85 Aar*.

Sønnen *Christen Madsen* overtog gården og den købtes fri af *Lindbjerggaard*.

349. Ingeborg Nielsdatter, født omk 1699 Medum, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1791 Ølgod sogn, begravet 03-APR-1791 Ølgod sogn.

Hun er vel den Ingeborg Nielsdatter, der ses ved FT 1787 i Ølgod sogn boende hos sønnen Christen Madsen (54 år) og dennes hustru Maren Christensdatter (44 år). Ingeborg opgives da som *79 Aar, Enke efter 1. Ægteskab, gammel og skrøbelig*. Adersangivelsen i denne folketælling må være forkert, idet Ingeborgs alder ved begravelsen blot fire år senere opgives at være 92 år.

¹⁾ Begravet 02-JUL-1745 i Fåborg sogn

²⁾ Fåborg sogns KB 26-MAJ og 08-AUG-1745

³⁾ Bcgravet 20-MAR-1740 i Ølgod sogn

Ingeborg døde 1791 og d. 3 apr. jordet gamle Ingeborg Nielsdatter af Medum 92 aar gammel.

350. Niels Hansen List, Gårdfæster, født 1733 Øster List, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 22-NOV-1733 Ølgod sogn, død 1792 Egknud, Ølgod sogn, begravet 20-MAJ-1792 Ølgod sogn. Viet 06-NOV-1754 Ølgod sogn Kirsten Jensdatter Thorlund, børn: Appelone Nielsdatter døbt 01-NOV-1755, Maren Nielsdatter døbt 10-JUL-1757, Anna Barbara Nielsdatter døbt 08-JUL-1759, Appelone Kirstine Nielsdatter døbt 16-AUG-1761, Jens Nielsen døbt 11-MAR-1764, Hans Nielsen døbt 03-AUG-1766, Niels Nielsen døbt 06-AUG-1769, Maren Nielsdatter døbt 17-JAN-1773.

Niels blev hjemmedøbt 1733 og fremstillet i Ølgod Kirke 22-NOV samme år.

Den 28-SEP-1754 blev *Niels Hansen af List og Kirsten Jensdatter Torlund i Agersnap* trolovede i Agersnap, og de *Copulerede d. 6 nov.*

Han var fæster af gården *Vesterlist* i Agersnap, hvor også alle børnene blev født. Gården, som hans svigerfar *Jens Thorlund* tidligere havde haft i fæste, havde et hartkorn på 4 tdr. 1 skp. 2 fjdk. 2 1/4 alb.

Ved FT 1787 i Ølgod sogn ses Niels Hansen List (51 år) og hustruen Kirsten Jensdatter (53 år) på *Vesterlist*. Hos dem er børnene Anna Barbara (26 år), Appelone Kirstine (24 år), Hans (20 år), Niels (15 år) og Maren (13 år).

Niels døde 1792 og begravedes 20-MAJ i Ølgod sogn som *Niels Hansen fra Egknud, 61 aar.*

351. Kirsten Jensdatter Thorlund, født 1731 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, døbt 25-FEB-1731 Ølgod sogn, død 1795 Ølgod sogn, begravet 06-SEP-1795 Ølgod sogn.

Kirsten blev 1731 døbt i Ølgod kirke: *25 feb. blev Jens Torlunds barn døbt og kaldet Kirsten. Jep Kjeldsens hustru bar det. Faddere var Vedste Hjedding, Mads Smed, Niels Bejsnap, Peder Østergårds hustru, Kirsten Ekknud.*

Hendes konfirmation 09-APR-1749 ses også i Ølgod sogns kirkebog.

Hun døde 1795 og blev begravet som *Niels Hansens enke af Ekknud 67 aar gammel.*

352/732. Niels Laugesen, født omk. 1640, død 1715 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 29-SEP-1715 Grimstrup sogn, viet 10-DEC-1682 Grimstrup sogn Mette Hermansdatter, børn: Kirsten Nielsdatter døbt 27-FEB-1684, Hans Nielsen døbt 15-JUN-1687, Herman Nielsen døbt 02-SEP-1688, Herman Nielsen døbt 29-NOV-1691, Margrethe Nielsdatter døbt 09-JAN-1695, Lauge Nielsen døbt 14-MAJ-1702.

Den 2. søndag i Advent 1682 blev i Grimstrup sogn: *Niels Laugibøn oc Mette Hermansdatter* viet.

Han må have været en venlig sjæl, idet der i Grimstrup Kirkebog under den 02-AUG-1698 står: *døde et fattigt Menniske [navnløs] aff Giesing udi i Brøndum Sogn udi Niels Laugesens huus oc her i Kirchegaarden begraffvet*. Det har formentlig været en omvandrende tigger, der har søgt hjælp hos Niels, og som det elters gjaldt om at få lempet ud af sognet, idet opholdssognet skulle sørge for dem.

Niels og hustru ses på en mandtalsliste *Ofver dend allernaadigst paabudne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Feb. Anno 1700*. På listen står Niels nævnt under *Bønder som besidde Gaardsparter udi Grimsttrup* og skal betale 1 rdl., og det fremgår af samme liste, at ægteparret da havde en hjemmeboende datter.

Han døde 1715, og 29-SEP-1715, der både var Mikkelsdag og 15. søndag efter Trinitatis, ses i kirkebogen: *begravede ieg Niels Laugebøn af Grimstrup bye ao ætat: 75.*

Niels og hustruen Mette Hermansdatter blev *forskudte dobbeltaner*, idet deres oldebarn Herman Nielsen (ane 44) i 1803 giftede sig med deres tip-oldebarn Mette Poulsdatter (ane 45); oldebarnet Herman Nielsen var barnebarn af deres søn af samme navn, medens tip-oldebarnet Mette Poulsdatter var oldebarn af deres søn Lauge Nielsen.

353/733. Mette Hermansdatter, født 1665 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 30-JUN-1665 Grimstrup sogn, død 1735 Grimstrup sogn, begravet 18-SEP-1735 Grimstrup sogn.

Hun blev født 1665, og hendes dåb indførtes i kirkebog i perioden mellem 04-MAJ og 30-JUL samme år: *Herman Nielsøns barn n. Mette*. Hun må således kun have været 17½ år gammel, da hun i DEC-1682 viedes til Niels Laugesen.

Mette begravedes i Grimstrup sogn 18-SEP-1735: *begravet Sal: Mette Hermansdatter af Grimstrup bye i sin Alders 70de Aar*.

356/380. Rasmus Sørensen, død 1743 Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 18-AUG-1743 Fåborg sogn, viet Ukendt Fru Rasmus Sørensen, børn: Anne Rasmusdatter født omk. 1716, Thomas Rasmussen døbt 26-DEC-1721, Mette Rasmusdatter døbt 20-JUN-1728, Else Rasmusdatter døbt 10-OKT-1734.

Udover de fire kendte børn er iflg. kirkebogen for Fåborg sogn døbt yderligere to af Rasmus Sørensens børn, h.h.v. 08-OKT-1719 og 19-AUG-1725 - men i disse tilfælde er hverken navn eller køn angivet? Desuden fik Rasmus et dødfødt barn begravet 29-SEP-1724.

Rasmus menes at være fæster under Endrupholm og betalte 1719 *Landgilde* efter det meget lille hartkorn 0.0.20. (20 fjerdingkar).

Gennem sønnen *Thomas Rasmussen* blev Rasmus og hans ukendte hustru dobbeltaner, idet to af deres tip-oldebørn (ane 22 og 23) giftede sig 1832 i Vester Nykirke sogn i Skast hrd..

357/381. Ukendt Fru Rasmus Sørensen, død 1743 Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 21-JUL-1743 Fåborg sogn.

Ved sin begravelse 1743 nævnes hun kun som *Rasmus Sørensens Hustru* (uden aldersangivelse).

360. Poul Silassen, Smed og Gårdfæster, født 1684 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 28-MAR-1684 Årre sogn, død 1739 Årre sogn, begravet 29-JUL-1739 Årre sogn, viet 26-DEC-1710 Årre sogn Maren Andersdatter, børn: Sillas Poulsen født 1710¹⁾, Sillas Poulsen døbt 02-AUG-1711, Anders Poulsen døbt 21-FEB-1714, Maren Poulsdatter døbt 31-MAJ-1716, Niels Poulsen døbt 09-AUG-1718, Anne Poulsdatter døbt 13-AUG-1719, Niels Poulsen døbt 03-AUG-1721, Karen Poulsdatter døbt 07-MAR-1723.

Poul blev døbt 1684: *Silæ Povelsons barn i Aarøe n. Povel* blev døbt *Langfredag, d. 28. Martii*, og som 20-årig overtog Poul i 1704 sin 11 år tidligere afdøde fars fæste på gården matr. nr. 6a i Årre by.

En tid var Poul *Tingsmand*, men blev uenig med herredsfogeden og bortblev fra tinget i 14 dage. Da han blev stævnet, forklarede han, at han havde været syg, så han slap for videre tiltale.

Han var ikke af dem, der lod sig alt byde, og mange retssager har han ført.

Engang blev Poul beskyldt for at have taget to *Faareskind* fra *Kvartermester Rasmus Harbor*, og hans kone skulle have taget noget hør, men da intet kunne bevises, blev anklagerne blev trukket tilbage²⁾.

I 1706 havde Poul en retssag mod *Laur's Mikkelsen* i matr. nr. 4a.: Fire mænd havde været på marked i Varde og sikkert drukket rigeligt. Om aftenen, da de var på hjemvejen, måtte Laur's stå af vognen i et naturligt ærinde. Poul, der kørte hestevognen, fortsatte hjemad og lod Laur's råbe efter sig flere gange, før han standsede vognen. Laur's kom rasende hen til vognen og skældte Poul ud: *Din Stjørft og din Hundsvot, har jeg ikke lige saa god Ret udi Vognen som du, og havde jeg gjort saadan mod dig, som du mod mig, havde jeg gjort som en Skjælm*. Laur's ville nu tage tømmerne fra Poul, men Poul sagde: *Sæt dig ned i Vognen, jeg har kørt hidtil, og det har jeg mest Forstand til*. Laur's prøvede igen at tage hestetømmerne, men så slog Poul ham i hovedet med en pisk, så den gik i stykker. Dernæst tog Poul en kæp og slog Laur's i ansigtet, så denne fik både røde og blå pletter. Efter denne episode stævnedes Laur's Mikkelsen Poul, men før sagen kom for retten, blev den

¹⁾ Begravet 27 JUL 1710 Årre sognr

²⁾ Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 49

hævet ved forlig. Laurs Mikkelsen erklærede, at han i hidsighed var gået for vidt med det, han havde sagt¹⁾.

Da Poul's yngste datter Karen blev døbt 1723, havde hun ikke mindre end syv faddere med efternavnet *Hansen*: Hans, Peder, Jørgen, Niels, Hans junior, Niels junior og - Mette Hansdatter.

Poul's gård nedbrændte i 1721²⁾, men blev dog genopbygget, og i 1740 overtog sønnen Anders Poulsen fæstet af gården.

Han døde 1739 og begravelsen ses i Årre sogns kirkebog: *begravet Poul Sil: af Orrebye 55 aar och 17 uger gammel.*

361. Maren Andersdatter, født 1682 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 06-AUG-1682 Årre sogn, død 1740 Årre sogn, begravet 16-DEC-1740 Årre sogn.

Maren blev døbt 8. søndag efter Trinitatis 1682 i Årre Kirke: *Anders Jessøns barn i Aarøe n. Maren bapt.*

362/364. Morten Jensen, Gårdfæster, født omk. 1675, død 1738 Jyllerup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 14-SEP-1738 Årre sogn. Viet (1) 13-MAJ-1695 Årre sogn Maren Nielsdatter, børn: Niels Mortensen døbt 24-DEC-1695, Jørgen Mortensen døbt 30-JAN-1698, NN³⁾ Mortens-datter døbt 31-OKT-1700, Jens Mortensen døbt 04-FEB-1703⁴⁾, Maren Mortensdatter født omk. 1705⁵⁾, Anne Mortensdatter døbt 11-NOV-1708⁶⁾, Esther Mortensdatter døbt 11-OKT-1711. Viet (2) omk. 1714⁷⁾ Anne Rasmusdatter, børn: Maren Mortensdatter døbt 10-MAJ-1716, Johanne Mortensdatter døbt 29-OKT-1719, Mette Mortensdatter døbt 14-MAR-1723, Jens Mortensen døbt 03-MAR-1726.

Morten blev født omk. 1675 og levede i Jyllerup by, der er beskrevet som den fredeligste by i Årre sogn; retssager var der ingen af, så borgerne har levet i fred med hinanden⁸⁾.

I 1695 *bleve Morten Jensen och Maren Nielsdatter i Jyllerup viet*, og ægteparret fik mindst syv børn. Hustruen Maren døde 1712, hvorefter Morten blev gift med Anne Rasmusdatter, med hvem han fik fire børn.

Han var i 1709 fæster under *Endrupholm Gods* af matr. nr. 2a i Jyllerup by⁹⁾.

Morten døde 1738 og begravedes 14-SEP samme år. *Sal: Morten Jenßen af Jyllerup udi Aarre Sogn i sin alders 63 aar.*

1) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 46-47

2) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 49

3) Navnet ulæseligt i KB

4) Begravet Årre sogn 19-FEB-1719

5) Begravet Årre sogn 01-JAN-1785: *79 aar 3 maaneder*

6) Danmarks Kirker, Ribe amt, Årre Kirke, s. 1800: "Døbt ved Mortensdags tid 1808"

7) Første hustru død 1712 og første barn med anden hustru 1716

8) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 64

9) Kongen ejede hele Jyllerup by i 1665, hvor byen blev købt af Erik Krag til Endrupholm

Morten er dobbelt-ane, idet han med sin første hustru fik datteren Anne (ane 181) og med sin anden hustru sønnen Jens (ane 182); datteren Anne's søn Poul (ane 90) og sønnen Jens's datter Anne (ane 91) giftede sig med hinanden 1782.

363. Maren Nielsdatter, født 1668 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 16-AUG-1668 Årre sogn, død 1712 Jyllerup, Årre sogn, begravet 03-AUG-1712 Årre sogn.

Hun blev døbt i Årre sogn 1668: *Niels Jørgensøns "minoris" barn i Aare n. Maren Dmca. 13 post. Trinit.*, hvilket det år var den 16-AUG.

Maren døde 1712 i Jyllerup og blev begravet som *Maren Nielsdatter, Morten Jensens Kone af Jyllerup ætat 45 [år gammel]*.

364/362. Morten Jensen - se ane 362.

365. Anne Rasmusdatter, født omk. 1684¹⁾, død 1770 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 03-DEC-1770 Årre sogn.

Årre Kirke

Anne bar 31-MAJ-1744 et drengbarn til dåb i Årre Kirke. Barnets mor var Esther Mortensdatter, der var datter af Anne's afdøde mand i dennes første ægteskab. Drengen fik navnet *Morten*, og blev formentlig opkaldt efter sin morfar.

Efter sin mands død 1738 levede Anne som enke i mere end 30 år. Hun døde 1770 og blev begravet som *Sl. Morten Jensens Enke Anne Rasmusdatter af Jyllerup, 86 Aar gl. og 8 Maaneder*.

366. Lauge Nielsen, født 1702 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 14-MAJ-1702 Grimstrup sogn, død 1761 Grimstrup sogn, begravet 19-JUL-1761 Grimstrup sogn, viet 09-NOV-1727 Grimstrup Kirke Inger Therkelsdatter, børn: Niels Laugesen hjemmedøbt 01-AUG-1728, Therkel Laugesen døbt 02-FEB-1730, Anne Laugesdatter døbt 02-APR 1733, Hans Laugesen døbt 30-OKT-1735, Mette Laugesdatter døbt 30-MAR-1738, Mette Laugesdatter døbt 19-APR 1744.

¹⁾ Alder ved begravelse 1770: 86 år

Lauge blev døbt i Grimstrup sogn 1702: *Niels Laugesens baren Lauge udi Grimstrup.*

Han og Inger blev trolovet 09-OKT-1727 og i NOV blev *Laue Nielß: og Ingier Terchilsd: begge her af byen* gift i Grimstrup Kirke.

Deres første barn blev født året efter i AUG om *Afittenen blev La-ue Nielsens svagføde Søn her i Byen hiemdøbt af mig och til daaben frembaarishand af Jorde= Moderen Tøgers Kone i Autrup i Foborg Sogn, da hand blev kaldet Niels: barnets Forældre och dets MorModer Kirsten, och andre Koner her af Byen.*

Lauge døde og begravedes 3½ måned efter sin hustru: *Sl: Lauge Nielsen af Grimstrup 59 Aar og 10 Uger.*

367. Inger Therkelsdatter, født 1704 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 01-JUN-1704 Grimstrup sogn, død 1761 Grimstrup sogn, begravet 05-APR-1761 Grimstrup sogn.

Inger fødtes 1704 og blev døbt samme år: *Terchel Hansens dater i Grimstrup n: INGER.* Hun døde 1761 og blev begravet i Grimstrup sogn *Sal: Inger Terkilsdaatter 57 Aar og 9 Maan: [?].*

378. Jens Bennedsen, Gårdfæster, født omk. 1688, død 1770 Roussthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 22-APR-1770 Grimstrup sogn, viet 11-DEC-1712 Mette Nielsdatter Knurborg, børn: Niels Jensen døbt 12-AUG-1714, Benned Jensen døbt 20-AUG-1717¹⁾, Anne Jensdatter døbt 11-FEB-1720, Ingeborg Jensdatter døbt 21-FEB-1723²⁾, Peder Jensen døbt 13-JAN-1726³⁾, Hans Jensen døbt 09-MAR-1727⁴⁾, Benned Jensen døbt 05-FEB-1730⁵⁾, Benned Jensen døbt 11-NOV-1731, Ingeborg Jensdatter døbt 11-APR-1735.

Jens var gårdfæster under *Endrupholm Gods* i Roussthøje, men hans fæstebrev er ikke fundet. Han blev 11-DEC-1712 viet til Mette Nielsdatter: *Dom 3tia Adv [3. søndag i Advent] copulerede ieg Jens Bennitsen af Orre Sogn og Bye och Mette Nielsd: af Roussthøje.*

Fire af ægteparrets mindst ni børn døde som små. Som fadder til børnene der blev døbt 1720, 1726, 1727, 1731 og 1735 nævnes en *Christen Bennedsen*, der kunne være en bror til Jens.

Jens døde 1770 og begravedes: *Sl: Jens Bennidsen af Roesth: 82 Aar.*

1) Begravet 07-APR-1719: *Halvanden aar 3 maaneder og nogle dage gammel*

2) Begravet 08-APR-1725: *2 aar och 6 uger gammel*

3) Begravet 27-JAN-1726: *2 uger och nogle dage*

4) Begravet 03-SEP-1741: *14 aar och 6 maaneder gammel*

5) Begravet 17-SEP-1730: *30 uger gammel*

379. Mette Nielsdatter Knurborg, født 1692 Roussthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 31-JUL-1692, død 1765 Roussthøje, begravet 03-NOV-1765 Grimstrup sogn.

Hendes dåb i 1692 er indført i kirkebogen således: *Eodem die (Dom. 10. post Trin. = 31/7) Niels Knurborgs barn i Roesthøj Mette. Fadder Hans Pedersen och Nis Nielsens Søn Jes, Hans Nielsens Hustrue, Jep Nielsens datter Anne och Apelon Povelsd.*

Mette siges både ved i vielsen 1712 og begravelsen i 1765 at være af Roussthøje.

Hun døde 1765 og den 22. søndag efter Trinitatis blev *Begravet Sl. Mette Nielsdatter af Roesthøje.*

Grimstrup Kirke

380/356. Rasmus Sørensen - se ane 356.

381/357. Ukendt Fru Rasmus Sørensen - se ane 357.

400. Anders Christensen, født omk. 1663, død 1741 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 24-SEP-1741 Vrejlev Kirkegård. Viet 26-OKT-1684 Vrejlev Kirke Kirsten Bertelsdatter, børn: Christen Andersen født 1685¹⁾, Bertel Andersen døbt 15-JUL-1688, Niels Andersen døbt 29-MAR-1691.

Vrejlev sogns kirkebøger fra tidspunktet for Anders's fødsel og dåb er ikke bevaret, men han ménes at være søn af Christen Christensen²⁾.

Anders og Kirsten Bertelsdatter blev trolovede 23-SEP-1684: *blef Anders Xtens i polstrup. og Kiersten Berthelsd: i polst: Trolofuede*, og måneden efter: *hafde Anders Christen i polstrup og Kiersten Berthelsd: ibm brøllup.*

Han døde 1741 og siges ved begravelsen at være 78 år og 6 mdr. gammel.

401. Kirsten Bertelsdatter, født omk. 1647, død 1722 Poulstrup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 07-JUN-1722, Vrejlev Kirkegård.

Hun blev begravet 07-JUN-1722: *Kiersten Berthelsd: af Polstrup æt. 75.*

¹⁾ Begravet Vrejlev sogns KB 1698: *14 aar gammel*

²⁾ Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten fra Stokbro i Vrejlev sogn

402. Niels Andersen, Gårdfæster født omk. 1645, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, død 1724 Vrejlev sogn, begravet 05-JUN-1724 Vrejlev Kirkegård, viet 18-NOV-1683 Vrejlev sogn Birgitte Pedersdatter, børn: Birgitte Nielsdatter født 1684¹⁾, Anne Nielsdatter døbt 28-NOV-1686²⁾, Anne Nielsdatter døbt 29-MAR-1689, Anders Nielsen døbt 16-MAJ-1692, Maren Nielsdatter døbt 02-JUN-1695, Peder Nielsen døbt 27-FEB-1698³⁾.

Vrejlev Kirke

Vrejlev sogns Kirkebog 18-NOV-1683: *da hafde Nielß Anderß i Aarup og Birgitte Pedersdatter i Gunderup Brøllup, de vare Trolofvede d: 16 7temp.*

Niels og de to øvrige fæstere på gården indgik forlig 1684 i forbindelse med noget hø, de havde slået og borttaget udenfor deres *agerender*⁴⁾.

Gård nr. 1 i Aarup, Vrejlev sogn havde i 1688-matriklen et hartkorn på 2.5.0.1, mens det tidligere hartkorn var på 6.5.0.0. Gården ejedes af *Mag. Arnold Ruemann* og havde tre fæstere, der foruden Niels var Jens Sørensen og Lars Jensen. Niels havde desuden af samme ejer fæstet bolet matr. nr. 3, der også lå i Aarup og som havde et hartkorn på 1.2.2.2.

Af fæstebrevet som Niels fik 07-MAR-1719 fremgår, at han boede på matr. nr. 3 i Årup og at hartkornet var på 1.2.2.2 tdr. hartkorn, men hans 1/3-del af matr. nr. 1 havde et hartkorn på 0.7.0.2.2/3 tdr. hartkorn.

Da *Niels Andersß i Aarup* begravnes 1724, nævntes han som 79 år og 3 mdr. gl.

403. Birgitte Pedersdatter⁵⁾, født omk. 1659 Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, død 1725 Aarup, Vrejlev sogn, begravet 22-MAJ-1725 Vrejlev sogn.

Birgitte siges ved vielsen 1683 at være *af Gunderup*, der ligger i Vrejlev sogn, hvor hun også var fadder i 1717 og 1719, da datteren Anne Nielsdatter fik døbt sine sønner Niels og Peder Bertelsen.

Året efter sin mand døde *Birgitte Pedersd. af Aarup*, og ved begravelsen opgives hendes alder som 66 år gammel.

¹⁾ Vrejlev sogns KB 1691: Begravet *kun 7 år gammel*. Hun er vel opkaldt efter sin mormor eller farmor, jvf. Familiens Slægtshistorie, Viborg 1994: *Slægten Stokbro fra Vrejlev Sogn*

²⁾ Vrejlev sogns KB 1689: Begravet 06-MAR kun 2 år og 3 mdr. gammel.

³⁾ Vrejlev sogns KB 1698: Begravet *kun 5 uger gammel*

⁴⁾ Børglum Herreds tingbog 08-JUL-1684

⁵⁾ Er i *Slægten Stokbro fra Vrejlev Sogn* nævnt som en søster til Enevold Pedersen (ane 410)

406/414. Bodel Jensen, Gårdfæster, født omk. 1636 Hvilshøj, Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, død 1689 Øster Brønderslev sogn, begravet 24-APR-1689 i Øster Brønderslev sogn. Viet 17-OKT-1669 Øster Brønderslev sogn Margrethe Andersdatter Holst, børn: Svend Bodelsen døbt 20-NOV-1670, Bendict Bodelsdatter døbt 01-JUN-1673, Hans Bodelsen døbt 04-JUL-1675, Giertrud Bodelsdatter døbt 01-SEP-1678, Christen Bodelsen døbt 26-OKT-1681.

Bodel og Margrethe Andersdatter Holst blev viet 1669 i Øster Brønderslev sogn: *Dom: 19 Trinit: d 17 Octobr: tilsammen-Viedt Bodell Jensbøn og Margrete Andersdtr.*

Der skulle speciel tilladelse til, før denne vielse kunne gennemføres, idet Bodel og Margrethe Andersdatter Holst's første mand *Svend Nielsen udj 3die Leed* var beslægtet. Dette blev bevidnet på Jerslev Herredsting:

Anno 1669 Fredagen den 25 Juny har bedis och ført et fuld tingswinde aff 8 Dannemend, som ware Och nu for Retten fremkom Las Thomesøn i hvilshøye, wandt wed Eed och opragte Finger effer Resessen, at det er hannem fuld witterligt, der for^{ne} Boddel Jensøn er i tredie Mands til Sl: Swend Nielsøn som boede och døde hvilshøye, Niels Lauritzsøn, Jens Nielsøn och Jens Madsøn ibm: Wandt wed lige Eed, lige som for^{ne} Las Thomesøn om Wondet haffver, Ydermere Wandt for^{ne} windis folch, det for^{ne} Boddel Jensøn och Margrette Andersdaater i hvilshøy, er aldelis fremmed til Huer andre....

Endnu et vidneudsagn:

Efttersom Boddel Jensøn barnfødt i Hwilshøy effter De uds... ordning acter att Wille begiffwe sig i dend H: Ecteskab stadt, med Margrette Andersdaatter i Westerg., da Widner Wj Underskreffne med Hender och Zigneter, det forbemeldte Boddel Jensøn iche er Ner Mere i blod och biurd till Sl: Swend Nielsøn, endsom udj 3die Leed. Actum Hwilshøy Scrit: Dom: 1 Trin: Ao 69. [13-JUN-1669]¹⁾.

Den kongelige bevilling til vielsen er dateret 28-JUL-1669:

Vii Friderich dend Tredie af Guds Naade Danmarchis, Norgis, Venders oc Gottis Konning, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Dytmarsken, Grefue udi Oldenborg oc Delmenhorst gjør alle witterligt, at Vii effter allerunderdanigste ansøgning oc Begiering allernaadigst haffuer bevilget oc tillat, saa oc hermed bevilger oc tillader, at Boedel Jensen af Hvilsshöye udi Vendsyssel og Margrethe Andersdaatter maa udi Egteskab sammen komme, U=anseet hindis forige Mand haffuer veret bem^d Boedel Jensen udi tredie leed beslegtiget. Dog skal de först paa tilbörilige steder bevisliggiöre, at de

¹⁾ Ålborg Bispearkiv, C1-483, LA, Viborg

hver andre ey nærmere end som forskreffuet staar udi Svogerskab paarörer, saa oc noget effter Deris middel oc formue sambt ambtmandens eller Superintendentens billiggigelse til neste hospital indgiffue, saa frembst de denne Voris benaadning agter at nyde. Forbydendis alle oc enhuer herimod efftersom forskreffuet staar at hindre eller udi nogenmaade forfang at giöre, under Vor Hyldest oc Naade. Giffuet paa Vort Slot Kiöbenhaffn dend 28. Julij Anno 1669. Under Vort Zignet. Friderich 3..

Bodel overtog, ved ægteskabet med Margrethe Andersdatter Holst, gården *Vestergaard* i Hvilshøj, der lå i Øster Brønderslev sogn og hørte under *Burholt Gods*. Antagelig helt fra middelalderens begyndelse har Vestergaard ligget på sin plads som en fløjmand for den øvrige bys ca. 10 gårde; som en forpost mod den stride vestenblæst, der kommer strygende ind fra *Vildmosen's* brede vidder.

Gårdens landgilde var inden matrikelen 1664, da Margrethe Andersdatter Holst's første mand boede på gården, 6 tdr. byg og 3 tdr. havre, og desuden skulle staldes en *Oxe* og ydes 1 rdl. i *Gæsteripenge*. Disse ydelser blev 1664 omregnet således, at landgildet blev på 7 tdr. hartkorn.

Ved 1688-matrikelen ses *Bodell Jenßen i Vester Gaard*, der hørte *Till Bur Holt* og da er hartkornet steget til 8 tdr. 6 skpr. og 1 fjrk.¹⁾

Bodel døde 1689. 24-APR samme år blev *Begravet Bodild Jenßøn af Vester-gaard i Hvilßhøj - an. æt 53*.

Bodel og Margrethe Andersdatter Holst er dobbelt-aner, idet to af datteren *Giertrud's* børnebørn 1790 giftede sig med hinanden (ane 50 og ane 51).

Øster Brønderslev Kirke

407/415. Margrethe Andersdatter Holst, født omk. 1636 Møgeltønder sogn, Tønder hrd, Tønder amt²⁾, død 1710 Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 22-APR-1710 Øster Brønderslev sogn. Viet (1) Svend Nielsen, barn: Else Svendsdatter døbt 07-JUN-1668.

Margrethe blev omk. 1660 gift med Svend Nielsen og boede da i Vestergaard i Hvilshøj i Øster Brønderslev sogn. Han blev begravet 16-APR-1669 på Øster Brønderslev Kirkegård, og samme år i OKT viedes Margrethe til Bodel Jensen.

¹⁾ a) Fra Vestergaard i Hvilshøj, Brønderslev 1938, s. 6; b) Carl Klitgaard, Jydske Samlinger, 5. RK, VII. bind, s. 155

²⁾ a) Carl Klitgaard: Vendsysselske Årbøger 1952, s. 230: Hendes brødre nævnes som født i Møgeltønder; b) Ved udskiftet 1746-1747 på Horn-Vennebjergs Herredsting efter Margrethe's brorsøn Peder Hansen bekræftes, at hun var søster til ovennævnte brødre

Efter at være blevet enke i 1689 nævnes Margrethe med agtelse i sognet og som overhoved for *Vestergaard*-familien; dette fremgår bl.a. af tituleringer som *Margrethe Andersdatters sønne barn i Vestergaard*.

Margrethe døde 1710 og blev begravet *Fer. III Pasch Margrett Andersßdr, Sl. Bodild Jenßøns af Vestergrd i Hvilßhøy - an. æt. 74*.

408. Christen NN, viet Anne Sørensdatter, barn: Laurs Christensen.

409. Anne Sørensdatter, død før 08-JAN-1724 Guldager, Vrejlev sogn, Hjørring amt.

I et skifte under Rønnovholms Gods 08-JAN-1724 efter *Inger Sørensdatter i Høgsted* nævnes Anne som afdødes søster *Anne Sørensdatter i Guldager hendes søn Laurs Christensen i Guldager*. Anne nævnes blandt andre af afdødes søskende: *Niels Sørensen Smed i Gønderup, Jens Sørensen i Hæstrup, Søren Sørensen og Karen Sørensdatter*.

410. Enevold Pedersen, Gårdfæster, død efter 1695¹⁾, Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, viet 25-NOV-1683²⁾ Maren Andersdatter, børn: Peder Enevoldsen døbt 23-NOV-1684, Birgitte Enevoldsdatter døbt 19-SEP-1686, Anders Enevoldsen døbt 14-MAR-1688, Jens Enevoldsen døbt 06-JAN-1690, Christen Enevoldsen døbt 01-JUN-1692, Anne Enevoldsdatter døbt JAN-1696³⁾.

Enevold ses 1683 som fæster af en ½-gård i Gunderup i Vrejlev sogn, og den anden ½-gård fæstedes af Enevolds bror *Niels Pedersen*⁴⁾, der optrådte som fader, da Enevold fik døbt sine fem ældste børn.

Tvillinggårdene lå på matr. nr. 3 og ejedes af *Catrine von Wiettinghoff*. Gårdenes hartkorn var 4.6.1.1., og havde tidligere havde været 7.4.2.0.

Enevold døde efter 1695, og i 1719 ses sønnerne Jens og Anders Enevoldsen boende i de to ½-gårde, mens Enevold's ældste søn Peder Enevoldsen 1719 boede i ½-gården på matr. nr. 2, der ialt havde et HK på 3.7.0.1⁵⁾.

411. Maren Andersdatter, død eft. 01-MAR-1696, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt.

Maren blev mor til mindst 6 børn, og efter at have født sit sidste barn - Anne (ane 405) - blev hun introduceret til kirken 01-MAR-1696⁶⁾.

¹⁾ Han får datter 1696

²⁾ Mormonkirkens IGI-kort 65-12092

³⁾ Hans Gjedsted, Støvring: Døbt JAN. Mormonkirkens IGI-kort: Døbt 12-JAN-1696

⁴⁾ Vendsysselske Årbøger 1937/1938, Carl Klitgaard: Gunderup i Vrejlev sogn, s. 54

⁵⁾ Vendsysselske Årbøger 1937/1938, Carl Klitgaard: Gunderup i Vrejlev sogn, s. 54

⁶⁾ Barselskvinders højtidige indførelse i kirken - idet de efter fødsel blev betragtet som urene

414/406. Bodel Jensen - se ane 406.

415/407. Margrethe Andersdatter Holst - se ane 407.

424. Anders Christensen, Corporal ved Landmilicien, født 1692 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, døbt 31-JAN-1692 Herfølge sogn, død 1775 Herfølge sogn, begravet 14-JUL-1775 Herfølge sogn, viet 25-SEP-1718 Herfølge sogn Maren Jørgensdatter, børn: Jørgen Andersen døbt 12-FEB-1719, Hans Andersen døbt 29-MAR-1723, Christian Andersen døbt 25-JAN-1728¹⁾, Kirstine Andersdatter døbt 14-AUG-1729, Marie Andersdatter født 1732²⁾, Angnette Andersdatter.

Han blev født 1692 og døbt i Herfølge Kirke *Dom. Sexagesima [søndag før Fastelavn] Birgitte Hr. Christians bar det. Testes Per Andersen, Mons. Nilaisen, Karen Møllers Anna, Lars Ibsøns, alle her i byen.*

Anders og Maren Jørgensdatter blev 1718 trolovet 4. søndag efter Trinitatis (10-JUL) og gift samme år 15. søndag efter Trinitatis (25-SEP), og da nævnes Anders som *Soldat i Kaptain Joachim [Johan] Ludvig Schrøder's Compagnie.*

Datteren Marie døde som spæd, og blev begravet samme år: *jordet Anders Christensens Datter af Aurehøje. N: Marie at æt. 9 Uger.*

Anders overlevede sin hustru Maren Jørgensdatter med 10 år, idet han døde 1775 hos sønnen, *Kromand Hans Andersen* i Herfølge, og blev begravet som *af-takket Corporal ved Landmilicien, 83 Aar og 5 Maaneder.*

425. Maren Jørgensdatter, født 1689 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, døbt 21-JUL-1689 Herfølge sogn, død 1765 Herfølge sogn, begravet 04-DEC-1765 Herfølge sogn.

Hun blev 8. søndag efter trinitatis døbt i Herfølge sogn: *Jørgen Sanders Barn i Ved skulle døbt sc: Maren, Niels Lauridsens Kone i Kiøge bar det. Testes: Oluf Sander, Ole Nielsen tien. Niels Sander, Peder Sander hans Kone Bodild hendrichs daater.*

Maren siges ved vielsen 1718 at være fra Herfølge. Hun døde 1765, og ved begravelsen opgives hendes alder *76 Aar, 4 Maaneder og 2 Uger.*

Af skiftet efter Maren³⁾ fremgår, at hun døde hos sønnen *Hans Andersen*, der var kromand i Herfølge Kro, hvor også hendes mand opholdt sig og døde - 9½ år senere.

1) Menes død før 07-DEC-1765, da han ikke nævnes i skiftet efter moderen

2) Menes død før 07-DEC-1765, da hun ikke nævnes i skiftet efter moderen

3) Vallø Stifts Gods, skifteprotokol 1763-1778, s. 182, 07-DEC-1765

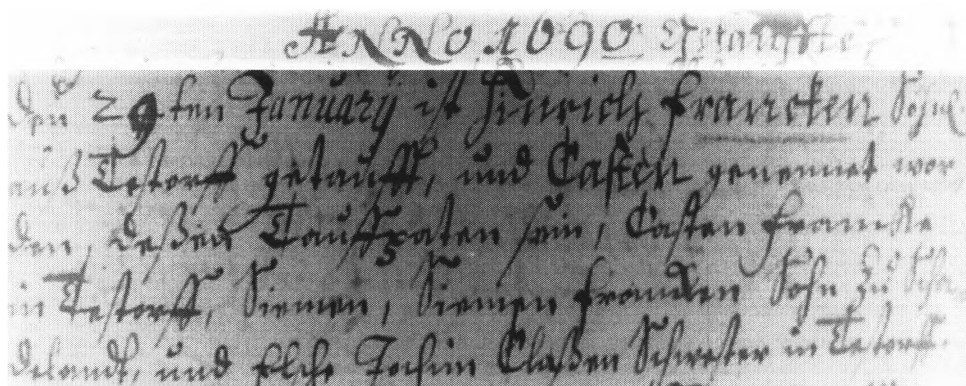
Fra skiftet efter Maren i 1767 citeres:

... Da indfandt sig Enkemanden Anders Christensen, som opholder sig til Huuse hos sin Søn, Hans Andersen Kroemand i Herfølge, saavel som og indfandt af dend Sal. Kones sig efterladte Børn, som hun havde Avlet med Enkemanden, bem.te Hans Andersen her i Herfølge, saa og Jørgen Andersen Huusmand i Endesløw, som desuden angav, at de haver en Syster, navnlig Angnette Andersdatter, som for nogle Aar siden i Tieniste hos Hr. General Major Møller, fulgte med ham fra Lellingegaard til Oldenburg, formodentlig skal hun være der endnu, saa og Kirstine Anders datter hos Farveren Hr. Matthias Mørck i Skanderborg udj Jylland, paa hvis Vegne disse deris 2.de Brødre udgave sig at være tilstede, deris Ret og Beste at i agt at tage, og vilde svare for ald Tiltale...

Boets værdi udgjorde ca. 9 rdl., men da begravelsen havde kostet sønnen Hans Andersen mere end 12 rdl., blev der intet at arve.

450. Carsten Franck, Skovfoged og Forstmand, født 1690 Testorf¹⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 29-JAN-1690 Testorf, død før 1776 Zarrentin, Ludwigslust. Viet 15-NOV-1725 Camin²⁾, Ludwigslust Christina Elisabeth Hennings, børn³⁾: Maria Elisabeth Franck født 1726, Matthias Christoph Franck født 1729 (tvilling), Christina Elisabeth Franck født 1729 (tvilling), Agnes Catharina Franck født 1731, Maria Margaretha Franck født 1735.

Carsten blev født i 1690 og den 29-JAN samme år blev *Hinrich Franckens* lille søn fra Testorf døbt *Carsten*. Hans faddere var: *Casten Francke in Testorff*, *Siemon*, *Siemon Francken Sohn zu Schadelandt* und *Elsche Jochim Claßen Schwester in Testorff*:

- 1) Testorf ligger 4 km. vest for Zarrentin
- 2) Camin ligger 8 km syd for Zarrentin
- 3) Alle børn er født i Zarrentin

Som 35-årig blev *Carsten 1725* viet i den lille by Camin: *Den 15. Nov. Carsten Franck Holzvogt¹⁾ in Teßtorff u.Christina Margretha Hennings, Christian Hennings bei der Schaal²⁾ Tochter.*

Udover de nævnte børn, der alle er døbt i Zarrentin, fik Carsten og Christina også en unavngiven søn i 1733. Ved den ældste datter's dåb i 1726 nævnes Carsten som *Holtz Vogt*, men ved de øvrige børns dåb nævnes han som *Förster*³⁾.

Der er mangler i Zarrentin's kirkebøger for vielser og begravelser i perioden 1755-1775 - hvor Carstens begravelse forméntlí er skét. Han formodes død før 1776, idet hans hustru Christina begravnes dette ár og da nævnes som "tømmermester Bechmanns svigermor". Således ville hun næppe være nævnt, hvis hendes ægtefælle Carsten havde overlevet hende.

451. Christina Margreta Hennings, født 1698 Vietow⁴⁾, Ludvigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 30-SEP-1698 Vietow, død 1776 Zarrentin, Ludvigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 10-NOV-1776 Zarrentin.

Christina er sikkert opkaldt efter sin mormor, som også ses blandt hendes dåbsfaddere. Dåben er indført i Vietow kirkebog 30-SEP-1698: *Christina Margreta, Christian Henninges Schlüsemester bei der Schaale⁵⁾ Töchterl[ein]* (lille datter), og hendes faddere var *Großmutter Christina Margreta Körners von Hackendorff, Jochim Hennigs Haußfrau von Bennin, Daniel ..ißde? von der Schaale.*

Hun døde 1776 og begravnes den 10-NOV: *des Zimmermeister Bechmanns Schwieger Mutter, die Försterin Christina Elisab. [Elisabeth] Franck [født] Hennings, ætat [ár] 78.*

Ved sin dåb i 1698 og sin vielse 1725 kaldes hun *Christina Margreta*, men ved begravelsen 1776 nævnes hun som *Christina Elisab. [Elisabeth]*.

452. Hans Jochim Baack, Gårdmand, født før 1711, død 1774 i Tewswos, Ludvigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 16-MAR-1774 Tewswos. Viet 13-NOV-1731 i Alt-Jabel⁶⁾, Anne Reibe, børn⁷⁾: Trien Liese Baack døbt 20-APR-1733, Anne Sophie Baack døbt 06-DEC-1735, Frantz Jochim Baack døbt 28-DEC-1738, Marie Margaretha Baack døbt 27-APR-1742, Marie Ilse Dorthie Baack døbt 01-DEC-1744, Cordt Jürgen Baack, døbt 16-SEP-1747, Johann Jacob Dietrich Baack døbt 24-AUG-175, Magdalena Christien Baack døbt 10-JUL-1753. Viet (2) 16-NOV-1770 Catharina Liese Wöhlke.

1) Skovfoged

2) *bei der Schaal* = ved *Schaale*, der er en lille flod med forbindelse til søen *Schaalsee*

3) Holtz Vogt = Skovfoged. Förster = Forstmand

4) Vietow ligger 11 km syd for Zarrentin

5) Slusemester ved floden *Schaale*

6) Alt-Jabel ligger 50 km. sydvest for Zarrentin

7) Alle børn er døbt i Tewswos, der ligger 50 km. Syd for Zarrentin

Hans nævnes som *Halbhüfner*¹⁾ ved vielsen 1731 i Alt-Jabel.

Hustruen Anne Reibe døde 1769 og året efter i NOV giftede Hans sig igen. Hustru nummer to var *Catharina Liese Wöhlke*, der tidligere havde været gift to gange (i 1739 og 1763) - og forméntlig så også været enke to gange.

453. Anne Reibe, født 1709 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 27-JUL-1706 Alt-Jabel, død 1769 Alt-Jabel, begravet 09-AUG-1769 Alt-Jabel.

454. Johann Diderich Burmeister, Dragon, viet 01-DEC-1743 i Blücher, Besitz²⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern Magdalena Dorothe Bonaths, barn: Ann Dorothe Burmeister døbt 05-AUG-1747.

Johann og Magdalena blev 1743 viet i Blücher: *Johann Diderich Burmeister, Dragon unter der Compagnie des Hrn. Hauptmann v. Söde mit Jungfr. Magdal. Dorothe Bonahts aus Besitz, laut (ifølge) Concession des Hrn. General-Lieut. von dem Binsch u. des Hochfl. Landkreis*³⁾ copuliret.

455. Magdalena Dorothe Bonaths, Mecklenburg-Vorpommern.

Ved vielsen nævnes hun kommende fra *Besitz*.

466. Jens Jensen, Sæby Købstad, Dronninglund hrd, Hjørring amt, viet Maren Pedersdatter, barn: Else Marie Jensdatter døbt 30-JAN-1739.

Da datteren *Else Marie* blev døbt 1739 i Sæby Købstad nævntes hendes forældre som *Jens Jensøn* og *Moderen Maren Pedis Daatter*.

467. Maren Pedersdatter.

468. Christen Møller, født omk. 1686, død 1748 Sæby sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt, begravet 30-APR-1748 Sæby sogn, viet før 1728 Johanne Kirstine Christensdatter, børn: NN Christensdatter født 1728, Karen Chistensdatter døbt 18-AUG-1734, Johanne Christensdatter døbt 07-DEC-1736, Johanne Cathrine Christensdatter døbt 02-MAR-1738, Jacob Holst døbt 29-JAN-1741, Christiane Margrethe Christensdatter døbt 18-AUG-1743, Christian Christensen døbt 27-NOV-1746.

¹⁾ En gårdmand, der kun ejer halvt så meget jord, som er nødvendigt for at ernære en familie

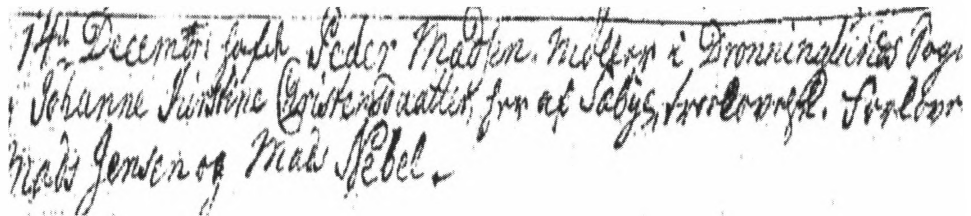
²⁾ Blücher, Besitz ligger 31 km syd for Zarrentin

³⁾ Hochfl. Landkreis = Højfyrstelige amt

Christen Møller og Johanne Kirstine Christensdatter ménes viet før 1728¹⁾, hvor de 21-NOV får deres dødfødte Pigebarn begravet på Sæby Købstads Kirkegård.

Ved dåben af datteren *Margrethe* i 1743 nævnes Christen som *Christen Espensen Møller*.

Hans begravelse ses indført i kirkebogen for Sæby sogn: 1748 30te April *Christen Espensen Møller, 62 Aar*.

14de Decembr. fødte Peder Madsen Møller i Dronninglunds Sogn
Johanne Kirstine Christensdatter, for af Sæbys Forlovere, Forlovere
Mads Jensen og Mads Nebel.

469. Johanne Kirstine Christensdatter, viet (2) 12-FEB-1749 Sæby sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt Peder Madsen.

Hun blev enke i APR-1748 - og troloves samme år: *D: 14de Decembr: hafde Peder Madsen, Møller i Dronninglund Sogn og Johanne Kirstine Christensdatter, her af Sæbye Troelovelse. Forlovere Mads Jensen og Mads Nebel:*

To måneder efter trolovelsen - 12-FEB-1749 - *hafde Peder Madsen Møller i Dronninglund Sogn og Johanne Kirstine Christensdaatter bryllup. Forlovere ut supra (som ovenfor nævnt).*

472. Niels Christensen, Væver, født omk. 1698, død 1764 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt, begravet 01-JUL-1764 Asminderød sogn. Viet 10-OKT-1734 Asminderød sogn Margarethe Nielsdatter, børn: Christian Nielsen døbt 12-FEB-1736, Johan Peder Nielsen døbt 01-SEP-1737, Birte Nielsdatter døbt 06-JAN-1740, Carl Edvard Nielsen døbt 07-APR-1745, Ludvig Nielsen døbt 29-OKT-1747, Thomas Nielsen døbt 26-DEC-1750.

Niels kom omk. 1730 til Asminderød, hvor han overtog et hus på 5 fag på Østervej 3 (matr. nr. 56)²⁾.

I Asminderød Kirke blev Niels og Margarethe 1734 trolovet *fer. 3^{tia} Pascha*, men selve vielsen var først *Dom. 16. Trin.*³⁾. Forloverne var *Povl Jacobsøn i Asmind.* og *Carl [?] Svendsøn i Hornbeek*.

Den 21-JAN-1763 overtager sønnen Johan Peder Nielsen fæstet efter Niels¹⁾, der dør året efter og begravnes 2. søndag efter Trinitatis.

¹⁾ Der er flere lakuner i Sæby Kbst.'s kirkebog, hvorfor en vielsesdato ikke er fundet

²⁾ Kaj Strandberg *Asminderød Kirkeby ca. 1660-1910*, udgivet. af Asminderød Bylaug, s. 67

³⁾ Trolovet 3. Påskedag og viet 10-OKT-1734

473. Margarethe Nielsdatter, død 1763 Asminderød sogn, Lyng-Kronborg hrd, Frederiksborg amt, begravet 16-JAN-1763 Asminderød sogn.

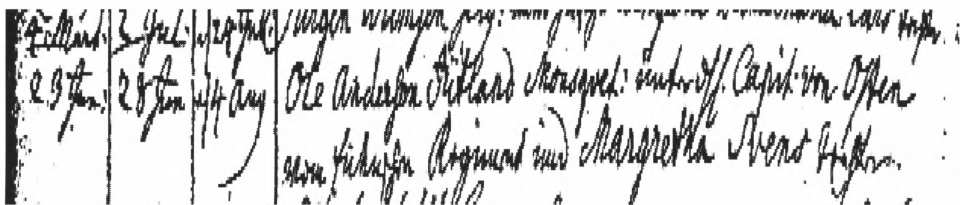
Margaretha døde 1763 og *Dom. 2. P. Epiph* blev *Wævers Niels Christensens Hustru: Margareta Nielsdatter* begravet fra Asminderød Kirke - uden angivelse af alder.

474. Ole Andersen Jutland, Musketér, viet 14-AUG-1744 Helsingør Skt. Mariæ Kirke, Lyng-Kronborg hrd Margretha Svendsdatter, børn²⁾: Andres Olesen døbt 08-SEP-1744, Svend Olesen døbt 05-MAR-1747, Ellen Kirsten Olesdatter døbt 18-MAJ-1749, Kirsten Olesdatter døbt 16-JUL-1751, Kirstina Olesdatter døbt 26-MAJ-1754, Anna Olesdatter døbt 27-MAR-1757.

Ole Andersen Jütland, Mousqvét. unteroff. Capit. von Osten vom Fühnsche Regiment und Margretha Svens Tochter.

Han var hvervet soldat og lå i Helsingør. I årene 1744-1747 ses Ole som Musketér i *Fühnsche Regiment* - men i årene fra 1749-1757 nævnes han som Musketér i *Cron-Printsens Regiment*.

Ole og Margretha blev trolovet 23-JUN-1744 og viet 04-AUG samme år:

A handwritten church record on aged paper, likely from a church register. The text is written in cursive and includes the names 'Ole Andersen Jütland' and 'Margretha Svens Tochter'. It appears to be a record of a betrothal or wedding, as mentioned in the text above. The document is somewhat faded and has some ink bleed-through from the reverse side.

475. Margretha Svendsdatter,

480. Peter Giertsen Bech³⁾, Ejer af Danstedgaard, født omk. 1707 i Stengade, Tullebølle sogn, Langelands Nørre hrd, Svendborg amt, død 1742 Danstedgård, Nebbelunde sogn, Fuglse hrd, Maribo amt, begravet 20-FEB-1742 Nebbelunde sogn. Viet 21-JUL-1734 Nebbelunde sogn Maren Frederiksdatter Felthus, børn:

Giert Bech født omk. 1735⁴⁾, Diderich Bech døbt 04-MAR-1739, Friderich Christian døbt 30-AUG-1741.

1) Kaj Strandberg: *Asminderød Kirkeby ca. 1660-1910*, udgivet af Asminderød Bylaug, s. 67

2) Alle børn er døbt i Skt. Mariæ Kirke i Helsingør

3) Vilh. Lütken: *Bidrag til Langelands Historie*, 1909, s. 175-178: Nævnes som sønnesøn af Thomas Bech, Landsdommer på Langeland

4) Næstelsø sogns KB 01-SEP-1798: Alder ved begravelse: 63 år

Peter og Maren Frederiksdatter Felthus blev gift 1734 i Nebbelunde sogn:

Onsdagen den 21 Juli Udi indeværende Aar 1734 ere Monsr: Peiter Bech af Langeland, boende paa Steengade Gaarden udi Tullebølle Sogn og Mademoiselle Maren Felthusen efter Kongl: allernaadigste Bevilling og Tildelse af Dato 3^{die} Julii Anno 1734, Copulerede og Ægteviede udi Madame Sl: Felthusens Huus paa Danstedgaard udi Nebbelunde Sogn, og at fornævnte Monsr: Peiter Bech og Madm: Maren Felthusen ere paa begge sider frie og ubehindrede for anden Ægteskabs Løfte, samt at ikke noget andet findes, som dette Deris Hellige Ægteskab kand være hinderlig, det vidner og underskrifver vi underskrefvne som Cautionister, Nebbelunde Præsteg: ut supra. Adligevel de Hans Velærværdighed Hr. Jens Fersløv over leverede Documenter ere tilstræcheligh Bevis at intet er fornefne Personer i deris Ægteskabs Indtrædelse hinderlig, saa dog til ydermere Securiter for Hr. Fersløv, Caverer vi Underskrevne, Dansted d. 21 Julii 1734. H. Hellesen og H. Pedersen Friis.

I 1737 boede ægteparret i *Stengade* på Langeland¹⁾, og 1738 købte Peter gården *Danstedgaard* på Lolland af arvingerne efter hustruens bror, *Diderich Christian Frederiksen Felthus*, for 3.530 rdl..

Han havde imidlertid glemt at søge pas til flytningen, hvorfor han blev stævnet for ulovlig flytning fra *Stengade*. Da han herefter ansøgte Greven om flyttetilladelse, afslog denne:

..... alligevel jeg nok forstår, at I holder mig for ringe, at kunne meddele Pas til saa Anseelig en Proprietarius, som I forestiller Jer at være, da for at føre Jer nogenlunde af disse forvildede Speculationer, saa ere det den eene og Billigste forstaaelse, at I hidtil har været og endnu ere min Eiendomsbonde, og Jeg Eders Herskab, som ikke haver nødig at meddele Eder Pas, førend mig vises af Lovens eller Forordningernes Articuler, at jeg hertil ere Forbunden.

En Kommission dømte 29-APR-1740 bl.a., at ingen *Ejendomsbonde* maatte entvinge uden *Tilladelse og Pas*. Peter skulle forblive ved godset, til han derfra entlediges, samt betale en *Mulkt* (Jvf. *Stavnsbaandets indførelse*)²⁾.

Peter døde 1742: *Tiirsdagen den 20de Februari* blev *Segnieur Peiter Gierdzen Bech Proprietarius til Dandsted Begravet, gammel 35 Aar*, og der blev skiftet efter ham 05-JUN samme år³⁾.

Ved skiftet nævnes hans storebror *Hr. Hans Pedersen Friis fra Steengade paa Langeland* samt Peter's da umyndige børn *Giert 5 ½ Aar, Diderich 3 ½ Aar [og]*

¹⁾ Ålholm, Halsted og Maribo Klosters Amter, skifteprotokol 1746-1747, s. 142, 349 og 383

²⁾ Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands Historie, 1909, s. 175-178 og Dansk Landbrug III, 1930, s. 316f og 393

³⁾ Ålholm, Halsted og Maribo Klosters Amter, skifteprotokol 1746-1747, s. 142, 349 og 383

Frederich Christian 3/4 Aar gl.. Enken Maren Frederiksdatter Felthus's lavværge var *Hans Macheprang*, der var borger og handelsmand i Røsby.

I 1757 giver *Sal. Peder Bechs Broder, Hans Pedersen Friis fra Langeland, afkald som værge for børnene til Hans Excellence Hr. Conferensraad von Raben af fædrene Arv: 1712 rd. 3 sk 13 p.*¹⁾

481. Maren Frederiksdatter Felthus, født 1713 Nysted, Musse hrd, Maribo amt, født 04-NOV-1713²⁾ Nysted, død 1743 Nebbelunde sogn, Fuglse hrd, Maribo amt, begravet 24-JUN-1743 Nebbelunde sogn. Viet (2) 27-JUL-1742 Nebbelunde sogn Kield Nielsen Tverschouw, barn: Christiana Fridericia Kioldsdatter Tverschouw døbt 22-FEB-1743.

Maren blev ved dåben i Nysted Kirke båret af: *Helvig Jacob Tügesöns [og fadderne var] Johan Rosenfris, [?]rceptor Porsch paa Aalholm, Töünis Just, Fuldmægtig paa Aalholm, Hans Jørgen Rolfsons Hustru, Jacob Flintis Hustru.*

Efter Peter Giertsen Bechs død 1742, blev den knapt 29-årige enke Maren gift igen samme år:

Fredagen dend 27de Junij bleve Monsieur Kield Tverschouw forrige Forvalter paa Christianssæde og Madame Maren Felthusen Sl. Bechs. til Danstedgaard efter 2de foreviiste Kongel: Maystæts allernaadigste Bevilling, dend eene af 21 Junij Anno 1742, Der maa Viies hiemme i Huuset, dend anden af 29 Junij, andg: at maatte Vies endskönt Sørge aaret er ikke endnu forløben. Ægteviies De til hver andre paa Danstedgaard udi Nebbelunde Sogn.

Kun syv måneder efter denne vielse nedkom Maren med datteren *Christiana Fridericia*, der dog kun blev 9 uger gammel og begravedes 26-APR-1743 - og to måneder efter datteren: *Torsdagen den 27 Junii Blev Mad: Sl: Thverchous Maren Friderichs Daatter Felthus Begravet, 28 [?]Aar gammel.*

Der blev afholdt skifte efter Maren 07-AUG-1743³⁾, hvori hendes børn af første ægteskab nævnes: *Giert 6½ år gl., Diderich 4½ år gl og Friderich Christian 1½ år gl.*

Kield Nielsen Tverschouw blev både enkemand og nygift i 1743, idet han dette år giftede sig med *Anna Cathrine Pedersdatter Hvid*, med hvem han fik mindst fire børn.

Han døde 05-OKT-1748 på Danstedgaard, hvorefter enken Anna Cathrine Pedersdatter Hvid giftede sig med *Diderich Chr. Berntsen Suhr*, der på denne måde kom i besiddelse af Danstedgaard.

1) Falsters og Laalands Landsting, 8. Justitsprotokol 1739-1766, s. 634

2) Døbt i Nysted Kirke: Kun fødselsdatoen er oplyst

3) Ålholm, Halsted og Maribo Klosters Amter, skifteprotokol 1746-1747, s. 142, 349 og 383

482. Johan Johansen Sivard, Forpagter på Havlækkegaard, født omk. 1688¹⁾, død 1760, begravet 22-FEB-1760 Hunseby sogn, Musse hrd, Maribo amt. Viet før 1717 (1) Anna Erichsdatter²⁾, barn: Peder Lassen Sivard døbt 01-JAN-1717. Viet (2) omk. 1737³⁾ Juditte Augusta Olsdatter Berrig, børn⁴⁾: Johan Johansen Sivard født 23-OKT-1737, Bernt Johansen Sivard døbt 17-JUL-1740, Anna Margrete Sivard døbt 22-APR-1742, Sille Marie Sivard døbt 02-FEB-1744⁵⁾, Matthis Sivard døbt 14-MAR-1745⁶⁾, Kathrine Marie Sivard døbt 15-MAR-1747, Peder Larsen Johansen Sivard født 17-SEP-1749.

Johan nævnes ofte med tilnavnet *Hollænder*⁷⁾ og var først forpagter forpagter ved herregården *Rosenlund* i Toreby sogn og siden forpagter ved *Haverlykkegaard* i Bandholm sogn⁸⁾.

Da han med sin første hustru i 1717 fik sønnen *Peder Lassen Sivard* døbt i Østoftesogn i Fuglse herred, nævnes han som *Johan Hollænder på Haflüchegaard*. Fadderne ved denne dåb var *Tolderen Sign. Rad ved Dragesminde, Matthias Sivard, Studiosus Monsr Thor Rad, Hollænders Kvinde på Aalholm, Mad.sell. Elsbet Holgersdatter Trijde [eller Trüde]*.

Johan døde 1760 som forpagter på *Havlækkegaard* i Bandholm sogn, Musse hrd, der 1714 var kommet under grevskabet Knuthenborg⁹⁾. Begravelsen fandt sted i Hunseby sogn: 1760, nr. 25, d. 22. Febr. jordet hollænder Johan Johansen ved Knuthenborg, gl. 72 aar.

Der blev afholdt skifte efter Johan¹⁰⁾: *Skifte efter Hollenderen ved Knuthenborg Sal. Johan Johansen, Sluttet dend 22. Juli 1760. Enken Judittes Augustus Olsdatter [på den ene side] og de i ægteskabet sammenaflede Børn 1 søn navnlig Johan Johansen 22 aar, ... Bærent Johansen 20 aar Mathias Johansen er efter... regis teringen døed, Peder Larsen Johansen 10 aar, Anne Margrethe Hohansdatter og Cathrine Marie Johansdatter paa den anden Siide, og var ved dette Skifte tilstæde enken ved Laugværge Hr. Controleur Pedersen ved Bandholm, og Skovridder Mads Pedersen, der derhen til Børnenes Formynder var antaget og beskikket for i ægteskab tilforn med hvem i første ægteskab med Anna Erichsdaatter 2de Børn, men sammme er alt døde for en roun Tiid siden, altsaa*

1) Hunseby sogns KB 22-FEB-1760: Alder ved begravelse: 72 år

2) Nævnt i skifteprotokol efter faderen under Grevskabet Knuthenborg 22-JUL-1760

3) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813 og Danske Kancelli, 5. departement, koncepter og indlæg, nr. 350 og 1807

4) Alle børn menes døbt i Østoftesogn

5) Hjemmedøbt denne dato, men døde få dage efter

6) Hunseby sogns KB 1760, nr. 32: *Jordet Mathis Johansen, gl. 15 aar*

7) Hollænder = Mejerist eller af hollandsk afstamning

8) Wiberg's præstehistorie, 1960, bind II, s. 571

9) TRAP, bind 11, s. 844

10) Skifteprotokol under Grevskabet Knuthenborg 22-JUL-1760

bortfalder fra Morten Nielsen i København Skipper Niels Saltvig (fra Oreby) Toldbodclearing¹⁾ ...

483. Juditte Augusta Olsdatter Berrig, født 30-MAR-1720²⁾, død 15-JUN-1811³⁾ på Lidenlund, Nakskov landsogn, Lollands Nørre hrd, Maribo amt, viet (2) 05-DEC-1760 Hunseby sogn, Musse hrd, Maribo amt Diderich Bech.

Da Johan Johansen Sivard's og Juditte's datter *Sille* blev hjemmedøbt 1744 omtales Juditte som *Johan Hollænder Qvinde på Havlyckegaard*.

Efter mandens død 1760 giftede den da 40-årige Juditte sig samme år med *Diderich Bech*⁴⁾, der var en bror til hendes svigersøn *Giert Bech* (ane 240).

Diderich Bech nævnes 11-MAR-1763 som værende på *Knuthenborg*⁵⁾, men i perioden 1786 til 1797 var han forpagter på *Winthersborg*⁶⁾ i Utterslev sogn på Lolland. Her ses ægteparret ved FT 1787: *Judithe Augusta Olsdatter, Madmoder 67 Aar gl., gift 2. gang; Diderich Bech, Forpagter paa Gaarden 49 Aar gl., gift 1. gang*.

I perioden 1798-1812 nævnes Diderich Bech som *Forpagter, Inspectør, og Velædle Herre paa Lidenlund*, og ægteparret ses også dér (nu Lidenlund) ved FT 1801: *Diderich Bech, 62 Aar, gift, 1. Ægteskab, Inspecteur og Eyer af Gaarden med tilliggende 2 Skp. hartkorn; Juditha Augusta Bech, 80 Aar, Hustrue, gift, 2. Ægteskab*. Hos dem boede *Huusjomfrue Jacobine Krag* (28 år og ugift), *Tienestepigerne Bodil Mortensdatter* (24 år og ugift) og *Judithe Clausdatter* (16 år og ugift) samt *Tienestekarlene Niels Christensen* (27 år og ugift) og *Anders Sørensen* (24 år og ugift).

Juditte og Diderich Bech fik ingen fællesbørn. De oprettede 07-APR-1807⁷⁾ et testamente, hvoraf det ses, at hun 1807 var mor, mormor, farmor og oldemor til 56 da levende efterkommere.

Hustruen Juditte døde 1811, sandsynligvis på *Lidenlund*, og da skænker hendes enkemand i Juditte's og eget navn, Nakskov by's fattigvæsen en gave på *1000 Rigsdaler*. Skiftet efter Juditte afsluttes 09-AUG-1812⁸⁾.

1) Sidstnævnte vedrører gæld

2) Holms Sedler, RA, København (nævner ingen lokation)

3) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813

4) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813 og Danske Kancelli, 5. departement, koncepter og indlæg, nr. 350 og 1807 samt Holms Sedler, RA, København

5) Nakskov Byfoged, skifteprotokol 1757-1769, s. 347b

6) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813 og Danske Kancelli, 5. departement, koncepter og indlæg, nr. 350 og 1807

7) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813 og Danske Kancelli, 5. departement, koncepter og indlæg, nr. 350 og 1807

8) Lollands Nr. Herred, skifteprotokol 1809-1813 og Danske Kancelli, 5. departement, koncepter og indlæg, nr. 350 og 1807

484. Samuel Christoffer Bergen, Forpagter og Kgl. privilegeret Gæstgiver, født 10-JUN-1686 Stege Købstad, Mønby hrd, Præstø amt, døbt 16-JUN-1686 Stege Købstad, død 31-MAR-1738 Kalundborg Købstad, Ars hrd, Holbæk amt, begravet 05-APR-1738 Vor Frue Kirkegaard, Kalundborg Købstad, viet omk.¹⁾ Christine Krag, børn: Oluf Bergen født 1715, Christoffer Watkinson Bergen døbt 04-FEB-1725²⁾, Cecilia³⁾ (Psille) Bergen døbt 15-JUN-1727, Knud Krag Bergen døbt 25-DEC-1728.

Han blev døbt i Stege Købstad, og af kirkebogen ses, at han blev opkaldt efter *Samuel Christopher von Plessen*, der 1686 var chef for *Hestgarden i Stege og Amtmand på Møn* (død i fængsel 1704).

Samuel kom som 25-årig fra Nykøbing Skole 11-JUL-1711 og blev cand. teol. 21-OKT-1715⁴⁾ - en eksamen han tilsyneladende ikke fik anvendelse for.

Ved sønnens dåb 1725 nævnes Samuel som forpagter på *Kalundborg Slots Ladegaard*, der året før var blevet købt af den engelske købmand *Christoffer Watkinson* (død 1729).

Den 27-JUN-1727 blev Samuel Kgl. Privilegeret Gæstgiver i Kalundborg, da han købte matr. nr. 147 *Kordilgade 6 i Kalundborg*⁵⁾. *Gården var 4-længet med 14 fag mod gaden i to etager og delvis med kælder; østlængen på 13 fag i to etager; to vestlænger: en på 10 fag i to etager med kælder til logi og en på 12 fag i én etage; desuden et baghus på 14 fag, der anvendtes som kornlade, stald og fæhus. Alt var teglhængt og blev 1737 brandtakseret til 1000 rdl.*⁶⁾

Samme år som ejendomskøbet bød Samuel ved en auktion NOV-1726, sammen med sin svoger *Niels Fuglede af Vesterbygaard* i Holbæk amt, på forpagning af *Korselitse Ladegaard* på Falster, og med et bud på 360 rdl., blev de højstbydende. Imidlertid ønskede Samuel ikke at stå ved budet, hvorfor *Niels Fuglede* overtog forpagtningen sammen med *Niels Rosenkrantz Schack*⁷⁾.

Den 24-JUN-1728 lånte Samuel 170 rdl. af *Niels Nielsen*, Raklev, og måneden efter betalte han restgælden på ejendommen i Kordilgade 6 til den forrige ejer *Laurids Bertelsen*⁸⁾.

Samuel ses i årene 1730-1731 at have optaget tre lån⁹⁾: 200 rdl. blev 1730 lånt af?, og samme år blev 950 rdl. lånt af *Iver Larsen Hvid [der var] Kgl. Mayst.*

1) Vielsen er forgæves søgt i Kalundborg KB 1706-1726

2) Pers.Hist.Tids. 1982, s. 92: Døbt 04-FEB-1725 = Dom. Sexages

3) Pers.Hist.Tids. 1982, s. 85: Kaldt således og senere gift med Købm. Børge Sletting i Kalundborg

4) Friis Petersen: Kbhns. Universitets matr. 1668-1739 og Emanuel Barfod: Falsters Gejstlighed, bind III s. 121

5) Gården Kordilgade 6 nedbrændte 15-JUN-1897

6) Tore Nyberg og Thomas Riis: *Kalundborgs Hist.*, 1985 bd I s. 191, bd III s. 220f, bd IV s. 294

7) H. Hjelholt: Falsters Historie, bind 2 s. 468-469

8) Kalundborg Byfoged, panteprotokol nr. 2, s. 99a, 111a, 149a-b, 159a-162b og 188a-188b

9) Kalundborg Byfoged, panteprotokol nr. 2, s. 99a, 111a, 149a-b, 159a-162b og 188a-188b

Consumptionsforvalter i Holbæk. Endelig lånte Samuel i 1731 400 rdl. af sin hustru fætter *Friderich Holmsted, Directeur ved det Asiatiske Compagnie etc.*, der da boede på Christianshavn.

I 1733 bortskødede *Kgl. Mayst. Priviligerede Giæstgiver Samuel Bergen fra Callundborg* et sted i Pavestræde¹⁾.

Han døde 31-MAR-1738 og dagen efter *Ifandt sig i Stervboet efter Samuel Bergen, fordums Kongl. Mayest. Priviligeret Giæstgiver her i Callundborg, som i nat Klokken omtrent halv Slet ved døden afgik*. Hustruen *Christine Krag's antagne Laugsværger var Friderich Godtlieb Nicolay, Kgl. Mayst. Priviligeret Apoteker i Kalundborg og Niels Christophersen, Rudkøbing*²⁾.

Samuels gæld blev i årene 1739, 1740 og 1743 afviklet til kreditorerne Iver Larsen Hvid, Niels Nielsen, Raklev og Friderich Holmsted.

485. Christine Krag, født 1691 Rødkilde Hovedgaard, Ulbølle sogn, Sallinge hrd, Svendborg amt, døbt 18-JUL-1691³⁾ Ulbølle Kirke, død 1753 Kalundborg Købstad, Ars hrd, Holbæk amt, begravet 14-MAJ-1753 Vor Frue Kirkegaard, Kalundborg. Viet (2) 06-FEB-1739 Kalundborg Købstad Johan Otto Weigaard.

Christine blev 1691 født på *Rødkilde Hovedgaard* i Svendborg amt, som hendes far *Knud Hansen Krag* var medejer af.

Niels Fuglede af Vesterbygaard blev omtalt som svoger til Christine's første mand Samuel Christoffer Bergen⁴⁾. Dette slægtsskab indikeres også af, at en *Berete Testrup Sr. Niels Fugledes fra Vesterbygaard* bar Christine's søn Christoffer (ane 242) til dåben i Kalundborg Kirke 1725, og at Christine i OKT-1728 samme sted stod fadder til en søn af *Hans Borum Fuglede*. Endvidere var *Cancellieraad Niels [Bonum] Fuglede paa Bonderup* også forlover, da Christina's enkemand blev gift med *Maria Redick*.

Efter sin første mands død 1738 giftede Christine Krag sig året efter i *Huset* i Kalundborg, uden forudgående trolovelse og med *Kgl. Mayst. tilladelse* dateret 30-JAN-1739, med Johan Otto Weigaard, der var fra København. Ved denne vielse omtales hun som *Cathrine Krag afgangne Samuel Bergens forviejn Giestgifver her i Callundborg*.

Christine havde efter sin første mand arvet gården i Kordilgade 6, som hun 30-MAR-1742 solgte til sin anden mand Johan Otto Weigaard. Han fik 16-NOV-1742 tilskødet retten til *Postmesterembedet* mod en årlig afgift til *General Post Cassen* på 25 rdl..

Sammen med sin anden ægtefælle købte Christine 1746 også naboejendommen Kordilgade 4⁵⁾, men frasolgte denne igen 1749¹⁾.

1) Kalundborg Byfoged, panteprotokol nr. 3 1728-1738, s. 85b-87a

2) Kalundborg Byfoged, afd. E skiftedokumenter 1738-1739, s. 182-248

3) Pers.Hist.Tids. 9. RK, bind 2 s. 101-121, E. Juel Hansen: Slægten Krag fra Mesinge

4) H. Hjelholt: Falsters Historie, bind 2 s. 468-469

5) Ejendommen Kordilgade 4 (matr. nr. 148) eksisterer stadig

Christine døde og blev begravet 1753, *Mandagen den 14. Maj, Seigr. Weigaards kiæreste Kierstine Krag at kaste jord på i Vor Frue Kirkegaard i hendes alders 61 aar, 9 mdr., 4. dag.*

Enkemanden Johan Otto Weigaard (1729-1785) blev senere gift med *Maria Redick* (omk. 1724-1758), og da var forloverne *Cancellieraad Niels [Bonum] Fuglede paa Bonderup og Brudgommens Stedfader*²⁾.

486. Poul Lind, Forpagter på Gundetved (Selchausdal), Sæbygaard og Brorupgaard, født omk. 1708³⁾, død eft. 06-JUN-1774⁴⁾, viet omk. 1735⁵⁾ Ukendt Fru Poul Lind, børn: Christen Lind døbt 24-JUN-1738⁶⁾, Christen Lind døbt 24-OKT-1739, Helene Poulsdatter Lind døbt 27-NOV-1740, Andreas Lind døbt 29-JUN-1742, Hans Lind døbt 13-NOV-1743, Bendix Lind døbt 11-APR-1745, Friderich Lind døbt 21-AUG-1746, Elisabeth Charlotte Lind døbt 24-DEC-1747, Mette Malene Lind døbt 20-APR-1749, Marie Sophie Lind døbt 13-NOV-1754.

Poul var 1738-1740 forpagter på *Gundetved*⁷⁾, (idag Selchausdal⁸⁾), der ligger i Buerup sogn, Løve hrd i Holbæk amt, men ved sønnen Andreas Linds dåb 1742 nævnes Poul som forpagter på *Sæbygaard*, der ligger i Sæby sogn i Løve hrd.

Også 1758 og 1760 nævnes Poul som forpagter på Sæbygaard, hvilket fremgår af to pengeudlån, han yder disse år. Lånet 1758 var på 3000 rdl. til *Ritmester Jørgen Rosenkrantz Adeler* mod pant i dennes gods i Svinninge, og lånet 1760 var på 3500 rdl. til enken *Anna Elisabeth Hachmann* i Bjergby mod pant i noget gods i Bjergbygaard⁹⁾.

Datteren *Helene Lind* (ane 243) blev enke 1767 efter ægteskab med *Christoffer Watkinson Bergen* (ane 242), og ved skiftebehandlingen efter ham 27-APR-1767 nævnes Poul som *Forvalter på Brorup*¹⁰⁾.

Skiftebehandlingen må have trukket ud, for to år senere, i APR-1769, nævnes Poul som lavværge for datteren *Helene Lind*¹¹⁾, og i OKT samme år indstævnedes *Sr. Lind, Forpagter paa Brorupgaard* på datterens vegne *Provst Torm* for at have

¹⁾ Tore Nyberg og Thomas Riis: Kalundborgs Hist., 1985, bd I s. 191, bd III s. 220f, bd IV s. 294

²⁾ V. Richter: Dødsfald i Danmark 1761-1790, 1907 (med henvisning til Adresseavisen)

³⁾ Oeders Efterretninger: 63 år i 1771

⁴⁾ Antvorskov Birk, afd. B, navneregister til skøde- og panteprotokol 1738-1805, 1-3, s. 37 og Antvorskov Birk, justitsprotokol 1773-1777, s. 293b: Panteobligation på Vemmelev Mølle påtegnet af Poul Lind 06-JUN-1774

⁵⁾ Oeders Efterretninger

⁶⁾ Begravet 03-AUG-1738 Sæby sogn

⁷⁾ Sæby sogn 1738 og 1740: Ved sønnen Christen's og datteren Helene's dåb nævnes Poul Lind som forpagter på Gundetved

⁸⁾ TRAP, bind 7, s. 465: Navnet blev 1799 ændret til Selchausdal

⁹⁾ Sjællands Landsting, panteprotokol nr. 7, s. 533 og 550

¹⁰⁾ Løve Herreds Provsti, skifteprotokol 1736-1801, s. 390 og 432a-442b

¹¹⁾ Løve Herreds Provsti, skifteprotokol 1736-1801, s. 390 og 432a-442b

udført ulovligt skifte efter hans afdøde svigersøn; denne sag afsluttedes først 1771¹⁾.

Poul udlånte i JUN-1769 100 rdl. til *Møller Ivar Ivarsen mod et 2. prioritets pant i Wemmelev mølle*²⁾.

Sønnen Christen Lind, der var *Prokurator*³⁾, døde som ugift i 1771 på sin gård i Bredgade i Slagelse, og i forbindelse med boregistreringen blev det nævnt, at hans far var *Forpagter Poul Lind paa Brorupgaard*. I sønnens bo registreredes bl.a. et *Chartol m. 3 skuffer, Lærredsgardiner, Themaskine, Messingkaffekande, 1 par Tinglysestager, Paruque Blok og Støvleknægt*⁴⁾.

Hans barnebarn *Poul Bergen* blev 1773 indskrevet i skole, og da nævnes Poul som forvalter på *Lille Antvorskov*⁵⁾.

Pouls forældre kendes ikke, men hans mor er fundet omtalt ved to lejligheder. Da Poul i Sæby sogn 1746 fik døbt sønnen Friderich og datteren Elisabeth året efter, nævnes Poul's mor som h.h.v. *Forpagterens moder Madam Lind og den gamle Madame Lind*.

487. Ukendt Fru Poul Lind, født omk. 1710, død eft. 1771.

Ti gange i perioden 1738-1754 fik ægteparret døbt børn i Sæby sogn, men ved ingen af disse lejligheder blev Poul Lind's ukendte hustru nævnt ved navn, og ved barnebarnet Samuels dåb i 1766 nævnes hun blot som *min Svigermoder mad^{me} Lind paa Broerup!*

Ægteparret levede begge i deres første ægteskab på *Brorupgaard* i 1771, hvor Poul Lind's alder var 63 år, og den ukendte hustru var 61 år⁶⁾.

488. Johan David Stennecke, Ryttersoldat, født omk. 1700⁷⁾, viet Kirstine Margrethe Mejer, børn⁸⁾: Johan Frederich Stennecke født før 1724⁹⁾, Carl Gustaph Stennecke døbt 10-AUG-1724¹⁰⁾, Carl Ludvig Stennecke døbt 22-JUL-1725¹¹⁾, Berend Wilhelm Stennecke døbt 07-FEB-1727, Christian Stennecke døbt 30-APR-1729, Christina Margreta Stennecke døbt 20-JUL-1732, Martin Henrich Stennecke født omk. 1736¹²⁾.

1) Kirke Helsing-Drøsselbjerg sognes Embedsbog 1760-1792 under afsnittet Acta Synodi

2) Antvorskov Birk, skøde- og panteprotokol 1738-1781, s. 284b

3) Hjort Nielsen: Danske Prokuratorer 1660-1865, s. 212

4) Slagelse Byfoged, skifteprot. 1766-1782, s. 191b-223; 1794-1806 s. 470; 1830-1834 s. 8b

5) Slagelse Lærde (latinske) Skole, discipelprotokol 1756-1792, nr. 180, nyt nr. 149

6) Oeders Efterretninger

7) Menes født omk. 1700, da sønnen Johan må være født før 1724, idet han kom i lære 1734

8) Sønnerne, der blev døbt 1724, 1725, 1727 og 1729, blev alle døbt i Odense Garnisons Kirke, mens datteren blev døbt i Odense Skt. Hans Kirke

9) Walther Limkilde, Odense: Kom i lære i påsken 1734: Sadelmagerlaugets protokol, bind 1

10) Født, hjemmedøbt og død samme dato

11) Odense Garnisons sogns KB: Begravet 11-SEP-1725

12) FT 1801 Næstved: 65 år; Næstved Skt. Peters KB 24-JAN-1820: Alder ved begrav.: 84 år

Johan og hustruen Kirstine Margrethe Mejers fik mindst syv børn, hvoraf de fem er fundet døbt i Odense.

Sønnen Martin Henrich Stennecke's (ane 244) dåb er imidlertid ikke fundet, hvilket sikkert skyldes, Johan's regiment på tidspunktet for Martin's fødsel var udstationeret flere steder, bla. a i Hannover og 1734-1735 i Haderslev, Åbenrå og Sønderborg og 1735-1741 i Assens og Svendborg¹⁾.

Derimod er dåben over sønnen Christian Stennecke fundet, og denne var forlovet for sin bror Martin Henrich Stennecke (ane 244), da denne viedes i Næstved 1787.

Johan nævnes som *Rytter* ved sine børns dåb; i 1727 nævnes han således *Johan David Steenche Rytter under Ritt-M. Gerstorphs Compagni ved bem^{te} ... Obriste Schubarths Regiment*.

489. Kirstine Margrethe Mejers, født omk. 1700²⁾.

Kirstine nævnes som *Kirstine Margrethe* i kirkebogen for Garnisons Kirke i Odense, hvor hun i perioden 1724-1731 stod fadder flere gange. Også ved drengenes dåb kaldes hun Kirstine Margrethe, men da datteren *Christina Margreta* blev døbt 1732, og vel opkaldt efter sin mor, nævnes Kirstine i kirkebogen ligesom datteren *Christina Margreta*.

To af Kirstine's sønner lader begge en datter opkalde efter deres mor: Johan Friderich fik en datter døbt *Christine Margrettha*³⁾, og Martin (ane 244) lod sin datter døbe *Christina Margrethe*⁴⁾.

496. Oluf (Ole) Jørgensen Hjulmand, død eft. 1718⁵⁾. Viet (1) før 1695 Karen Olufsdatter, børn: Jørgen Olsen døbt 20-JAN-1695, Maren Olesdatter døbt 13-JUN-1697, Friderich Olsen (Bech) døbt 19-APR-1705. Viet (2) 20-MAR-1712 Særslev sogn, Skovby hrd, Odense amt Maren Pedersdatter, barn: Anne Olesdatter døbt 25-APR-1717.

Oluf's fire børn blev alle døbt i Særslev sogn i Skovby hrd, Odense amt, og ved deres dåb nævnes Oluf som h.h.v. *Oluf Jørgensen Hjulmand, Ole Hjulmand* og *Oluf Jørgensen*.

Hans første hustru døde og blev begravet i OKT-1711. Blot 6 uger efter begravelsen blev Oluf trolovet til Maren Pedersdatter fra Esterbølle, der også ligger i Særslev sogn. Det skete den anden søndag i Advent (06-DEC) - og parret blev viet Palmesøndag i 1712.

¹⁾ Otto Vaupell: Den danske hærs historie til nutiden og den norske ..., bind 1 s. 121

²⁾ Menes født omk. 1700, da sønnen Johan må være født før 1724, idet han kom i lære 1734

³⁾ Kerteminde KB 28-AUG-1765: Døbt denne dato

⁴⁾ Næstved Skt. Peters sogns KB 04-JUL-1793: Konfirmeret denne dato, hvor præsten bekræfter at have modtaget dåbsattest som viste, at hun var døbt d. 27. Aug. udi Aaret 1779

⁵⁾ Levede ved hustruens død 1718

Oluf overlever også sin anden hustru Maren, idet hun dør i 1718 og begravet i Særslev sogn *Tirsdagen den 5. Juli Ole Hjulmands Hustru af Askeby, 40 Aar gl.*

497. Karen Olufsdatter, født omk. 1665, død 1711 Askeby, Særslev sogn, Skovby hrd, Odense amt, begravet 26-OKT-1711 Særslev sogn.

Hun nævnes som *Oluf Hjulmands Hustru* ved en dåb i Særslev sogn 1693. Karen dør i 1711 og siges ved begravelse at være 46 år gammel.

498. Ukendt Hr. Cathrine Cappel.

499. Cathrine Cappel.

Da barnebarnet *Inger Cathrine* blev døbt 1737 i Frederiksberg Kirke¹⁾, var blandt dåbsfadderne en *Mad. Cathrine Cappel*, der formodes at være Sophia Amalia's mor, og efter hvem den døbt vel blev opkaldt. Også da barnebarnet Christiana blev døbt 1740²⁾, nævnes en *Mad. Cappel* blandt fadderne.

572. Peder Andersen Wissing, død 1713 Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 17-SEP-1713 Østbirk sogn, viet Boeld Jensdatter, børn: Anders Pedersen Wissing, Thomas Pedersen Wissing.

Peder døde 1713 og begravedes 17-SEP samme år: *Peder Andersß Wissing af Østbierch.*

573. Boeld Jensdatter, død 1719 Østbirk sogn, Voer hrd, Skanderborg amt, begravet 09-FEB-1719 Østbirk sogn.

Østbirk Kirke

Boeld døde 1719, og 09-FEB samme år blev *begraved Boeld Jenster Sl Peder Wissings Hustrue af Østbierch.*

Da hverken ægteparrets vielse eller deres børns dåb er fundet, kan Boeld måske i stedet være børnenes stedmoder. Men et lille indicium for at hun *er* børnenes mor er, at sønnen *Thomas Pedersen Wissing* 1706 lod en datter døbe med navnet *Boeld*.

1) Frederiksberg KB 21-NOV-1737: Døbt denne dato

2) Frederiksberg KB 21-APR-1740: Døbt denne dato

622. Bertel Pedersen, født omk. 1642, død 1720 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, begravet 28-JAN-1720 Ramsing sogn, viet Maren Nielsdatter, børn: Else Berthelsdatter, Peder Berthelsen født omk. 1688.

Berthel døde 1720 og *D: 28. Janu blef Si: Berthel Pedersen af Ramsing begravet i Hans alders 78 aar.*

623. Maren Nielsdatter, født omk. 1652, død 1714 Ramsing sogn, Rødding hrd, Viborg amt, begravet 22-MAJ-1714 Ramsing sogn.

Maren døde 1714 og ved begravelsen oplyses, at hun var 62 år gammel.

624. Jens Nielsen Puusholm, født omk. 1650 død 1703 begravet 17-SEP-1703, viet Maren Olufsdatter, barn: Jørgen Jensen Puusholm født omk. 1677.

625. Maren Olufsdatter

660. Ukendt Christen, viet Ukendt hustru, barn: Hans Christensen Smed født omk. 1698¹⁾.

Der vides intet om den ukendte Christen, hvis fornavn her er dannet ud fra sønnens efternavn.

661. Ukendt (viet) Christen, født omk. 1660, død 1746 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 29-SEP-1746 Ansager Kirke.

Ansager sogns Kirkebog 1746: *St Michels Dag d 29 Septbris: Hans Smeds Moder af Stendrup jordet 86 Aar og 16 Ugger.*

664. Mads Hansen Smed, død 1742 Strellev sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 08-APR-1742 Strellev sogn, viet Ukendt Fru Hans Madsen Smed, børn: Thomas Madsen født omk. 1696, Christen Madsen født omk. 1698, Niels Madsen, Peder Madsen, Anne Madsdatter, Jens Madsen.

Mads boede i Adsbøl i Strellev sogn, da sønnen Thomas (ane 332) i 1720 blev trolovet i Ansager Kirke.

Mindre end fem måneder efter sin hustrus død blev Mads begravet: *1742 d. 8 apr. blev Mads Hansen Smed jordet.*

Alle børn ménes døbt i Strellev sogn, men kirkebøgerne starter først 1701.

665. Ukendt Fru Mads Hansen Smed, død 1741 Strellev sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 14-NOV-1741 Strellev sogn.

¹⁾ Ansager sogns KB 30-JUN-1776: Alder ved begravelse: 78 år og 6 mdr.

Navnet på Mads Hansen Smeds's hustru kendes ikke, og ved hendes begravelse 1741 oplyser kirkebogen blot: *Mads Hansen Smeds Hustrue af Adsbøl jorden*.

666. Niels Christensen Bundgaard, født før 1675, død 1721 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 23-FEB-1721 Ansager Kirke, viet Ukendt Fru Niels Christensen Bundgaard, børn: Ellen Nielsdatter født omk. 1692¹⁾, NN søn født 1700, Maren Nielsdatter²⁾.

Niels og hans ukendte hustru menes født før 1675, da de fik deres første barn *Ellen Nielsdatter* omk. 1692. Da kirkebogen for Ansager sogn først starter 1709, kendes døbsdatoer og vielsesdato ikke. Begge blev også begravet uden aldersangivelse.

Ansager Kirke

Den 18-JAN-1711 begravdes en 10 år og 15 uger gammel søn, der da kun nævnes som *Niels Christensens Søn*.

Hans hustru døde og blev begravet 1720, og seks dage efter måtte Niels atter til på kirkegården, idet da *blef Niels Bundgaards Daatter Maren den Ældre begravet*.

Syv måneder senere døde Niels selv, og 23-FEB-1721 *blef Niels Christensen Bundgaard af Qvie begravet*.

667. Ukendt Fru Niels Christensen Bundgaard, født før 1675, død 1720 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 22-JUL-1720 Ansager Kirke.

Den ukendte hustru begravdes 22-JUL-1720: *blef Niels Bundgaards Hustrue af Qvie begravet*.

668. Christen Pedersen, født omk. 1669, død 1760 Ansager sogn Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 24-JUN-1760 Ansager sogn. Viet (1) omk. 1690 Kirsten Lauridsdatter. Viet (2) 1700 Ellen Hansdatter, barn: Søren Christensen, omk. 1702 Ansager sogn.

¹⁾ Ansager sogns KB 17-OKT-1756: Alder ved begravelse: 64 år og 7 måneder

²⁾ Ansager sogns KB 28-JUL-1720: *Blev ... Maren den ældre begravet*

Præsten har i kirkebogen ved Christens begravelse noteret: *1760 Fest. Jo. Bapt.¹⁾ begravet Christen Pedersen af Schoulund, hand var over 91 Aar gl. og havde været i Ægteskab med hans efterlevende Hustrue Ellen Hansdatter i 60 Aar og 9 dage; forhen i Ægteskab med Kirsten Lauridsdatter i 9 Aar.*

669. Ellen Hansdatter, født omk. 1670, død 1763 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 11-DEC-1763 Ansager sogn.

Ellens begravelse er indført i Ansager kirkebog: *1763 Dom. 3 p. Trin.²⁾ begravet Ellen Hansdatter af Schoulund, sal. Christen Pedersens Enke, gl. 93 Aar og 31 Uger.*

670. Jeppe Olufsen, Gårdfæster, født omk. 1669 Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1743 Lærkeholt, Ansager sogn, begravet 17-NOV-1743 Ansager Kirke, viet Elle Christensdatter, børn: Maren Jeppesdatter født omk. 1702³⁾, Ole Jeppesen født omk. 1704⁴⁾, Anne Jeppesdatter født 1710⁵⁾, Anne Jeppesdatter døbt 18-MAR-1711, Niels Jeppesen døbt 25-MAJ-1713, Bodil Jeppesdatter døbt 22-APR-1715, Christen Jeppesen døbt 25-MAR-1719⁶⁾.

I 1711 blev *Jeppe Olufsons liden Daatter af Aandsagger døbt og blef kaldet Anne*, og Jeppe boede da i Ansager by, hvor han med en *Jørgen Knudsen* fæstede⁷⁾ en ½-gård, der hørte under *Ribe Hospital*.

Gården var i hartkorn på 4 tdr. 1. skp. 2 fjdk. og 1 alb. (ca. 23.000 m²), og som betaling skal til Hospitalet årligt ydes: *10 ørtug rug, 10 ørtug byg, 2 lispund smør, 1 svin, i faar, 4 daler, gæsteripenge og skovpenge 1 mk. og 14 1/3 sk., markpenge⁸⁾ 2 mk. og 4 sk. og errits- og ægtpenge⁹⁾ 5 Mk.* Jeppe fik 1720 sit fæstebrev fornyet¹⁰⁾, og af dette fremgår, at hans gamle ½-gård har været ramt af ildebrand:

Paa Hans Kongelige Maist. samt Riber Hospitals vegne, hafver ieg underskrefne paa nye sted og fæst uden nogen fæstis gifwlse i Anledning Kongelig Allernaadigst udgangne forordning af 23. Januar 1719 til Jep Ollufsen i Andsager Sogn og bye, dend halve Riber Hospitals gaard ibid. af Hartkorn 2

1) Johannes Døberen = Sct. Hans = 24-JUN

2) 1763, den 3. søndag efter Trinitatis = 19-JUN

3) Ansager sogns KB 03-MAJ-1765: Alder ved begravelse: 63 aar og derover

4) Ansager sogns KB 15-NOV-1772: Alder ved begravelse: 68 år

5) Død samme år

6) Død samme år

7) Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen født 1813, gård-ejer i Galtho, Tistrup sogn

8) Penge, der helt eller delvist afløste hoveri på et arbejdesfelt, f.eks. hoveri i skov og mark

9) Ægtkørsel (afledt af ordet age = køre). Fæsteren skulle stille med vogn, heste og -foder som en del af sit hoveriarbejde. Ægtpenge = penge, der helt eller delvist afløste ægtkørsel

10) Ribe Hospital, fæsteprotokol 1719-1792, s. 115

Tdr. 3 Fjdk. ½ Alb., som hand paa boer, og hvor hand forhen har været med deelt Fæstebrev, som ved ulykkelig Ildebrand er bleven forvildet, med ald dends rette tillegelse, som der tilleger og af Arrilds tiid tilliget hafver, i hvad nafn det have Kand og det paa følgende maade, at hand svarer hans Maist. Skatter og paabudde paa sit Sted sampt Skyld og Landgilden her til Hospitallet, intet formindsker, bortlejer eller i andre maader fravunden af gaar dens grund og Eiendom, mens af yderste formue bygge og forbedre stedet og dend forsvarlig ved ligholde, Item icke fæster noget videre paa an den Stafn uden sin vedkommende Øvrigheds villie, og afver alt holder sig hans Maist. Low og forordninger allerunderd. efterretlig, Alt under dette sit fæstes fortabelse og Straf, som vedbør. Til bekræftelse under min Haand og Zignet. Ribe Closter d. 16. Juli Ao 1720. C. Hansen [sign.].

Jeppe underskrev fæstebrevet: *Ligelydende Gienpart fæstebrev er mig overleveret hvor efter jeg Lover mig i alle maader at rette og forholde, Testerer med egen Haand. Jep Oluffsen [sign.].*

Han flyttede omk. 1725¹⁾ fra Ansager by til Lærkeholt, der også ligger i Ansager sogn, og hvor han 1727 nævnes som *Jep Olsen af Lerkeholt*.

Jeppe døde 1743 og *Domin: 23 post Trinit d 17 Novembr: blef Jeppe Oluff af Lercheh: jordet vist [?] 74 Aar.*

671. Elle Christensdatter, født omk. 1673 Lund, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1734 Lærkeholt, Ansager sogn, begravet 07-MAR-1734 Ansager Kirke.

Elle døde 1734 og fastelavnssøndag *blef Jep Olsens Hustrue af Lerkeholt Jordet 61 Aar gammel.*

688. Hans Hansen Tranbjerg, Gårdfæster i Tranbjerg, født 1665 Tranbjerg, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 18-JUN-1665²⁾ Årre sogn, død 1725 Tranbjerg, Årre sogn, begravet 25-MAR-1725 Årre sogn, viet omk. 1695 Marie Hansdatter, børn: Hans Hansen Tranbjerg døbt 13-MAJ-1695, Niels Hansen Tranbjerg døbt 01-JAN-1697, Peder Hansen Tranbjerg døbt 19-MAR-1699.

Hans blev født 1665 og *d. 18 jun. Hans Knudsøn i Tranberg tredie søn n. Hans bapt. Dnica 4. post Trinit.*

Faderen *Hans Knudsen Tranbjerg* døde 1688, hvorefter dennes fæstegård blev opdelt i tre lige store dele; Hans fik fæste på matr. nr. 2a af Tranbjerg, medens de to andre dele blev fæstet af to af Hans's brødre.

¹⁾ 1723 nævnes han stadig som boende i Ansager by; men 1727 kaldes han *Jep Olsen af Lerkeholt* og 1733 blot *Jeppe i Lerkeholt*

²⁾ O. H. Toftegaard, Hellerup: Døbt 18-JUN-1665; Karl Møller Bargisen, Ølgod: Døbt 05-JUL-1665

Gården hørte under *Endrupholm gods*, og *Hans Hansen i Tranberg og hustrue* ses på en mandtalsliste *Ofver dend allernaadigst paabudne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Feb. Anno 1700*. På listen står Hans under *Endrupholms Tienere*, og ægteparret skal iflg. listen betale 1 rdl..

Hans døde 1725 og d. 25 mar. *Dom Palmarum begravet S. Hans Hansen Tranberg i sin alders 59 aar 8 maaneder 2 uger och 6 dage*.

Sønnen Niels Hansen Tranbjerg overtog fæstet af gården.

689. Marie Hansdatter, født omk. 1671, død 1750 Årre sogn Skast hrd, Ribe amt, begravet 03-JAN-1651 Årre sogn.

Marie døde 1750, og d. 03 jan. *Dom inter Festum Circumc. et Epiph. Christi [blev] sl. Marie Hansdatter af Tranberg begravet i en alder af 79 aar og 6 maaneder*.

690. Niels Nielsen, Gårdfæster i Gunderup, født 1661 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 27-FEB-1661 Årre sogn, viet 12-NOV-1682 Årre sogn Margret Hansdatter, børn: Hans Nielsen (Gundorf) døbt 22-JUL-1683, Niels Nielsen døbt 10-AUG-1684, Dorothe Nielsdatter døbt 09-AUG-1685, Maren Nielsdatter døbt 19-JUN-1687, Niels Nielsen døbt 22-OKT-1688, Kiersten Nielsdatter døbt 06-APR-1690, Jep Nielsen døbt 22-JAN-1693, Margrete Nielsdatter døbt 29-JUL-1694, Anne Nielsdatter døbt 06-JAN-1696, Christen Nielsen (Gundorf) døbt 10-OKT-1697, Jørgen Nielsen døbt 19-NOV-1699.

Niels blev døbt *Aske onsdag 1661: Niels Nielsöns barn i Gunderup n: Niels Die 22. Febr.*

Som knapt 21 år gammel blev Niels gift: *Copulati Niels Nielsøn Gunderup oc Margret Hansdatter aff (ibid) Dnica 22. Trinit.*

Efter sin fars død 1704 overtog Niels den af faderens to gårde, der havde et hartkorn på 2.7.2.1¼, mens den anden gård blev overtaget af hans broder Jøp¹⁾.

To af Niels's sønner tog tilnavnet Gundorf (sikkert efter fødebyen Gunderup) og drev det vidt: Sønnen Hans Nielsen (Gundorf) blev fuldmægtig eller ridefoged på tre godser på Lolland: *Krencherup, Rosenlund og Nørregaard*, medens sønnen Christen Nielsen (Gundorf) først blev fuldmægtig på *Skanderborg Ladegaard* hos den rige *Krigsraad Gyberg*, og fra 1745 til sin død 1755 var han *Birkedommer* i Skanderborg. Sidstnævnte søn skal have endt sine dage som både rig og barnløs; så der kom mange rigsdalere tilbage til Gunderup som arv²⁾.

691. Margrethe Hansdatter, født omk. 1656 Tude Gaard, Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1746 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 24-APR-1746 Årre sogn.

¹⁾ Årre sogn - et lokalsamfunds historie, 1983, s. 58

²⁾ Årre sogn - et lokalsamfunds historie, 1983, s. 58

Margrethe døde 1746 og begravedes 2. søndag efter Påske: *d. 24 apr. Dom Misericordiæ begravet Magrette Hansdatter af Gundrup 90 aar gammel.*

Hun fødte i ægteskabet mindst 11 børn i perioden fra 1683 til 1699 - 16 år!

692. Herman Frandsen, født 1683 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 04-FEB-1683 Grimstrup sogn, død 1763 Grimstrup sogn, begravet 06-NOV-1763 Grimstrup sogn, viet omk. 1705 Ellen (viet) Herman Fradsen, børn¹⁾: Christen Hermansen døbt 1707, Frands Hermansen døbt 08-SEP-1709, Anne Hermansdatter døbt 09-FEB-1711, Kirsten Hermansdatter døbt 01-JAN-1713, Maren Hermansdatter døbt 1715, Niels Hermansen døbt 23-MAJ-1717, Johanne Hermansdatter døbt 09-JUL-1719, Jens Hermansen døbt 14-MAJ-1721, Hans Hermansen døbt 21-MAR-1723, Anne Margretha Hermansdatter døbt 24-SEP-1724, Peder Hermansen døbt 04-MAJ-1727.

Hans dåb ses i Grimstrup sogns kirkebog: *Frantz Hermansens barn i Hiortkier nafnlig Herman baptist den 4. Februar 1683.*

Herman og hustruen Ellen boede i *Hjortkjær*²⁾, der ligger i Grimstrup sogn. Han døde 1763 og begravedes *23. søndag efter Trinitatis* i en alder af 80 år og 9 måneder.

693. Ellen (viet) Herman Frandsen, begravet 04-APR-1783 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt.

Ellen *kan* være en søster til Morten Jensen, idet de to familier ofte gensidigt står faddere ved dåb af hinandens børn.

696. Niels Olufsen Medum, Gårdfæster, født omk. 1675³⁾ Medum, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1739 Medum, Ølgod sogn, begravet 27-MAJ-1739 Ølgod sogn, viet (1) omk. 1700 Maren Nielsdatter, børn: Mads Nielsen Medum født omk. 1700, Oluf Nielsen døbt 11-FEB-1709, Kirsten Nielsdatter døbt 28-MAR-1712, Anna Nielsdatter døbt 10-JUN-1714. Viet (2) 28-FEB-1717 Ølgod Kirke Anna Pedersdatter, børn: Maren Nielsdatter døbt 21-NOV-1717⁴⁾, Oluf Nielsen døbt 14-SEP-1719, Maren Nielsdatter døbt 04-APR-1721, Kirsten Nielsdatter døbt 23-DEC-1725, Peder Nielsen døbt 26-OKT-1727, Mette Nielsdatter døbt 20-AUG-1730.

Niels må omk. 1700 være blevet gift med Maren Nielsdatter, med hvem han fik mindst fire børn.

1) Oplysninger om børns dåb i Viggo Bjerre's: *Anton og Birgitte i Videbæk*, 1988 tillæg s. 69a

2) Viggo Bjerre: *Anton og Birgitte i Videbæk*, 1988 tillæg s. 69a

3) Nordisk Slægtsforskning, Skals 1979: Slægten Guldager fra Ølgod sogn: Født omk. 1670

4) Begravet 19-DEC samme år i Ølgod sogn

Efter hustruen Marens begravelse 26-NOV-1716 blev Niels 07-JAN-1717 trolovet til Anne Pedersdatter i Ølgod Kirke og 28-FEB samme år blev de viet. Hans tid som alenefar og enkemand varede således mindre end 3 måneder!

Niels havde ved fæstebrev 05-MAR-1708 fæstet faderen's trediedel af Medumgaard, der hørte under Lindbjerggaard. Denne trediedel af gården havde et hartkorn på 2.6.0.1 2/3, og i årlig landgilde svarede Niels 1/3 lispund honning, 1/3 Fjd. smør, 1/3 svin, 1/3 okse, 1/3 gås og ½ rdl. i Gæsteripenge.

Af udlægsforretningen 1729 over Lindbjerggaard med tilhørende gods fremgik, at Niels hverken havde kongelige skatterestancer, var i restance med landgildebetalingen eller havde behov for at låne til gårdens besætning. Det bestemtes, at landgildebetalingen skulle reduceres til 1 lispund smør og 4 sletdaler i rede penge, samt at Niels skulle forrette hoveri af en 1/3-dels gård¹⁾.

Af bygninger på Niels's gårdpart var et stuehus på 7 fag, en lade på 8 fag og et fæhus på 6 fag, og alt blev ved udlægsforretningen bedømt som værende i nogenlunde god stand.

Niels overlevede også sin anden hustru Anne Pedersdatter, der døde 1731 i Ølgod sogn: 1739 d. 27 maj. *Niels Olufsen jordet.*

697. Maren Nielsdatter, født omk. 1678, død 1716 Medum, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 29-NOV-1716 Ølgod sogn.

Maren blev begravet i Ølgod sogn: 1716 d. 29 nov. *blev Maren Nielsdatter, Niels Olufsens hustru af Medum, begravet 38 Aar.*

698. Niels Christensen, født omk. 1660 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, viet Ukendt Fru Niels Christensen, barn: Ingeborg Nielsdatter født omk. 1699²⁾.

699. Ukendt Fru Niels Christensen.

700. Hans Nielsen List, Gårdfæster, født omk. 1699 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1764 Østerlist, Ølgod sogn, begravet 06-MAJ-1764 Ølgod sogn. Viet 10-NOV-1726 Ølgod sogn Maren Hansdatter, børn: Appelone Hansdatter døbt 13-MAR-1729, Hans Hansen List døbt 14-MAJ-1731, Niels Hansen List døbt 22-NOV-1733.

Sammen med en *Tue Bertelsen* fæstede Hans 1726 gården *Østerlist* i Ølgod sogn. Gården havde et hartkorn på 6.1.2.1. og hørte under *Lindbjerggaard*, som ejedes af godsejeren på *Urup*.

Hans og Marens vielse ses i Ølgod sogns kirkebog: 1726 d. 10 nov. *blev Hans Nielsen og Maren Hansdatter copulerede.*

¹⁾ Gert Ravn Nørgaard i Vardesyssel Årbog ca. 1989

²⁾ Alder ved begravelse i Ølgod sogn 03-APR-1791: 92 år gammel

Til Lindbjerggaards ejer svarede han i årlig landgilde 3 *Skpr.* og 2 *Fjdk. Rug*, 2 *Harbo-pund Smør*, 2 *parter af en Fjerding Honning*, 2 *parter af en Skovvogn*¹⁾ samt 1 *Rdl. 10 Skill.* og 2 *Alb.* i gæsteripenge; medens han gjorde *Hoveri* af en halvgaard.

I forbindelse med udlægningsforretningen i 1729 på Lindbjerggaard og tilhørende fæstegods blev udfærdiget en beskrivelse af alle gårdene, og om Hans's gård nævnes:

*Hand hafde ingen Fæstebref, men fremviste sin Qvitteringsbog og Resterer en Qvartal og tvende Aars Landgilde undtagen 5 Sletdaler, som derpaa er betalt; hafde 4 Bæster*²⁾ *til Plougen, men ingen Stude; mente at han med liden Hielp fra Hosbunden kunne dyrke og besaae sin Jord. Paa stedet er 16 Fag Sals- eller Stuehus, hvoraf Ridefoged Hvass i Sommer har repareret dend vestre Ende nogle Fag, og 21 Fag Lade og Fæehus i maadelig Tilstand og behøfver endnu en Del forbedring; hafver en Svenske at tiene sig og en Dreng Hans Nielsen, 13 Aar, fød på Godset*³⁾.

Hans døde 1764, og ved begravelsen nævnes han som *Hans List af List, 65 aar.* Efter Hans blev fæstet af gården Østerlist blev overtaget af sønnen Hans Hansen List.

701. Maren Hansdatter, født omk. 1689, død 1767 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 01-NOV-1767 Ølgod sogn.

Ved Maren's begravelse 1767 nævnes hun som *Hans List's Moder af Øster List, 78 Aar.* Hvis denne aldersangivelse er rigtig, var Maren ca. 10 år ældre end sin mand og omk. 44 år gammel, da hun 1733 fødte deres yngste søn.

702. Jens Christensen Thorlund, Gårdfæster, født omk. 1670-1675, død 1761 Agersnap, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 23-AUG-1761 Ølgod

¹⁾ Skovvogn = en trævogn af 14 alens længde til brug ved kørsel af træ fra skoven. I denne sammenhæng en del af den årlige landgilde

²⁾ Bæster = dyr i almindelighed, men mest anvendt om heste

³⁾ Nordisk Slægtsforskning: Slægten Guldager fra Ølgod sogn, Skals 1979

sogn. Viet (1) 12-OKT-1704 Ølgod sogn Appelone Jespersdatter, barn: Jens Jensen døbt 05-APR-1705. Viet (2) 20-DEC-1716 Ølgod sogn Maren Nielsdatter, børn: Anne Jensdatter døbt 04-APR-1717, Hans Jensen døbt 04-DEC-1718, Appelone Jensdatter døbt 13-OKT-1720, Peder Jensen døbt 30-MAJ-1723, Niels Jensen døbt 03-AUG-1727, Kirsten Jensdatter døbt 25-FEB-1731.

Den 08-MAJ-1704 blev *Jens Christensen og Appelone Jespersdatter trolovede udi Smånæring*, og de *Copulerede* den 12-OKT samme år. Appelone døde 62 år gammel og den 04-OKT-1716 blev *Appelone Jespersdatter, Jens Torlunds hustru, begravet*.

Blot en måned efter at have begravet sin første hustru blev Jens 06-NOV-1716 *trolovet udi Ekknud* til Maren Nielsdatter, og med hende fik han datteren Anne, der allerede blev døbt på 6-måneders dagen for Jens's første hustrus begravelse?

Før 1729 var Jens blevet forpagter af *Thorlundgaard* i Ølgod sogn, og derefter fæstede han, sammen med en *Gregers Jensen* gården *Vestergaard* i Agersnap i Ølgod sogn, der havde et hartkorn på 5 tdr. 4 skpr. 3 fjdk. 2 alb.. Dette fæste blev senere overtaget af svigersønnen *Niels Hansen List* (ane 350), der 1754 var blevet gift med Jens's datter Kirsten Jensdatter (ane 351).

Jens døde 1761 og begravedes som *Jens Thorlund af Agersnap*.

703. Maren Nielsdatter, født omk. 1683, død 1765 Agersnap, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, begravet 28-APR-1765 Ølgod sogn.

Maren døde 1765 og 28-APR blev *jordet Maren Nielsdatter af Agersnap 82 år gammel*.

706/1466. Herman Nielsen, død 1688, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 24-FEB-1688 Grimstrup sogn. Viet (1) omk. 1646 Johanne NN, børn: Maren Hermansdatter født omk. 1646, Frands Hermansen født 1653. Viet (2) omk. 1660 Margrethe Hermansdatter, børn: Mette Hermansdatter døbt 06-DEC-1663, Mette Hermansdatter døbt 30-JUL-1665, Hans Hermansen døbt 04-APR-1669, Peder Hermansen døbt 22-MAR-1673, Johanne Hermansdatter døbt 25-NOV-1677.

Hermans første hustru hed Johanne, og med hende fik Herman to børn. Efter Johanne's død 1659, giftede Herman sig med *Margrethe Hermansdatter*. De boede i Hjortkær i Grimstrup sogn, og fik mindst seks børn, hvoraf de tre døde som spæde, bl.a. blev et barn begravet i Grimstrup sogn 09-APR-1662: *Herman Nielsens nafnløse barn begrafvet*.

Parret er dobbelt-aner gennem datteren Mette (ane 353/733), idet dennes oldebarn, Herman (ane 44) 1803 giftede sig med Mettes tipoldebarn Mette (ane 45).

Herman og hustru Margrete Hermansdatter døde begge i 1688 og begravedes i FEB-1688 samme år - med kun fem dages mellemrum.

707/1467. Margrethe Hermansdatter, død 1688 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 29-FEB-1688 Grimstrup sogn.

En efterkommer af Magrethe¹⁾ oplyste 1995, at det har overlevet i slægten, at Margrethe's efternavn var *Hermansdatter*, og at hun ved vielsen til Herman Nielsen kom fra *Tompølle*, der også lå i Fåborg sogn.

Herman Nielsen og Margrethe's ældste datter Mette blev døbt i Grimstrup sogn 06-DEC-1663, men begravet mindre end to måneder senere, den 27-JAN-1664: *Herman Nielsøns liden datter, Mette, quam mater oppresseret, bleff begraffven Dnica 3. post Epiph.* Margrete havde altså ligget sin datter ihjel!

720. Sillas Poulsen, Smed²⁾ og Gårdfæster, født omk. 1646, død 1692 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 17-APR-1692 Årre sogn, viet 01-JUL-1683 Årre sogn Maren Nielsdatter, barn: Poul Sillassen døbt 28-MAR-1684, Niels Sillassen døbt 08-MAJ-1687, Birgete Sillasdatter døbt 23-FEB-1690.

Sillas og Maren Nielsdatter blev 1683 viet i Årre Kirke: *Silas Povelson oc Maren Nielsdaatter i Aarøe*. Ved dette ægteskab overtog smeden Sillas sin svigerfader *Niels Jørgensen's* fæste af *Bolet*, matr. nr. 6a i Årre by, der siden 1674 havde tilhørt Endrupholm.

Han døde 1692 og begravedes 3. søndag efter påske, hvor præsten i kirkebogen noterede *Silas Povelßen i Orre Ao æt: 46*.

721. Maren Nielsdatter, født 1661 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, døbt 08-DEC-1661 Årre sogn, død 1725 Årre sogn, begravet 06-MAJ-1725 Årre sogn. Viet (2) 16-SEP-1694 Årre sogn Niels Christensen.

Hun blev døbt 2. søndag i Advent 1661: *Niels Jørgensøns barn i Aare n. Maren*.

Efter hendes mand Sillas død 1692 giftede Maren sig 1694 med Niels Christensen fra nabomatrikelen. nr. 5a i Årre by³⁾. Selvom Maren indgik dette ægteskab, ser det ud til, at hun har fortsat sin afdøde mands fæste af matr. nr. 6a indtil 1704, hvor dette overgik til hendes søn af første ægteskab, Poul Sillassen (ane 360).

Maren skal betale 1 mark i *Kopskat*⁴⁾, hvilket fremgår af en mandtalsliste *Ofverdend allernaadigst paabudne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Feb. Anno 1700*. På listen ses Maren under *Enderupholms Tienere* og nævnes da stadig, trods sit nye ægteskab seks år forinden, som *Maren sl. Silas Povelsens*.

1) Fru Ane Marie Nielsen, Fåborg, 6818 Årre

2) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 49

3) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 49

4) Kopskat = pcersonskat, der svaredes af hvert individ med samme beløb pr. hoved

Ægtemanden Niels Christensen tilkøbte et stykke jord, og han fik derved en af de største gårde i sognet. Han var en respekteret mand; hans navn nævnes ofte i retsprotokollen som domsmand for Årre sogn, og det var ham, der underskrev Årre by's *Videbrev*¹⁾ fra 1706²⁾. Videbrevet har 22 punkter, der i let omskrevet form gengives her:

Først skal enhver af os have sin andel af led og hegn gjort færdig, årligt inden 1. maj, og siden holde det vedlige, indtil kornet er indavlet. Hvo det ej efterkommer, skal pantes for to mark, og desuden betale al den skade, som ved den skyldiges forsømmelse kunne forårsages.

For det andet må ingen i foråret lade enten heste eller andet kvæg komme i byens enge, inden det sker med samtlige bymænds minde. Hvo derimod gør, skal pantes for tre mark.

For det tredje. Ingen må lade gå eller vogte enten kvæg eller får i vores enge, enten høst eller forår. Hvo derimod gør, skal pantes for tre mark.

For det fjerde må ingen undgå at høste korn eller eng uden en trave³⁾ korn til hver 1/2-gård, førend samtlige bymænd derom sætte tid, og skal der sættes nogle dage vise dage, hvor længe udi hver tægt⁴⁾ skal høstes, og hvo som går i andre tægter forinden somme dage er omgangen, skal pantes for en rigsdaler.

For det femte må ingen tøjre enten heste eller kvæg i nogens vænge, førend den sidste mand har alt sit korn indbunden, og vangene er ganske ledige. Han pantes for 3 mark.

For det sjette. Ingen må grave grønjord uden til hans manning (rygning), som dog skal graves på kirkebjergtet eller i byens vænge. Hvor som derimod forser sig, skal pantes for hver tørv en mark og for hver flane (stak?) tørv to mark.

For det syvende. Ingen må holde særhjord med får eller kvæg, hvor derimod gør, pantes for hver gang to mark.

For det ottende. Hvo der tøjrer eller løsslår på en andens tøjring eller ager i eng, for nogens agerende, pantes for hver gang to mark.

For det niende. Skal enhver sin andel i byens vaser⁵⁾, veje enggrøfter og damme færdiggøre, når det er fornødent at gøre, og bymændene derom sætter tid, hvo det ej efterkommer, skal pantes for tre mark.

For det tiende. Skal enhver made hyrden, en nat for to kreaturer og én for seks får. Hvo som det ej gør, pantes for en mark og tage så hyrden igen.

1) Hver by havde sine Videbreve = vedtægter, der havde været gældende i mange år; længe før de blev nedskrevet

2) Årre sogn - Af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 17 og 48

3) Trave: Mål for korn på strå (1 trave = 20-24 kærve à 2-4 neg)

4) Tægt: Normalt smalle og aflange kvadratiske jordstykker (dyrkningsenheder)

5) Vaser: Overkørsler

For det 11te. Skal alt kreaturer og kvæg, som findes i løse korn eller eng opskrives på sin ejermands stikke, nemlig 1 hest eller 1 kreatur 2 skilling, 2 får 2 skilling, 4 gås 2 skilling, 1 gammelt svin 2 skilling, 2 grise 2 skilling. Halvparten til byen og halvparten til den, som det af kornet aftager.

For det 12te. Hvor som går gennem byens led og lader dem stå åben efter sig, skal pantes for hver gang 1 mark, og desuden betale al den skade, som nogen derover kunne tilføjes.

For det 13de. Må ingen lade mere kreatur gå med kvæghjorden uden 9 af de store og 6 af de små gårde. Ingen må have på græs ret uden 5 får efter td. hartkorn, som han skatter for efter matriklen. Og hvo som intet avler, skal give for hvert får 3 skilling. Hvo som har mere end 5 får efter hver td. hartkorn, pantes for to mark, og ingen må have uden en gase efter hver td. hartkorn. Ingen må indleje nogen kreaturer på græsengen, enten i by eller udenbys, men hvo som ingen kreaturer har efter sin fulde fællig med kvæghjorden, skal nyde deres andel og fornøjelse af bymændene med rede penge. Og hvo som derimod sig forser, skal pantes for en rigsdaler. Og ej nogens kreaturer, som ikke har fællig, må tilstedes at gå med kvæghjorden for penge. Hvo som derimod gør, skal pantes for 3 mark.

For det 14de. Ingen må pløje til byg eller boghvede, inden derom er ansat tid og dag, som skal begyndes. Hvo derimod gør, skal pantes for tre mark.

For det 15de. Må ingen holde uskårne heste længere, end til de bliver 2 år gamle, og ej nogen som uskåren er, må tilføres fra andre steder. Hvo derimod bryder, pantes for 1 rigsdaler.

For det 16de. Ingen må føre tagne gæs til byen, hvo dennem tog, skal pantes for 2 mark. Hvo der har gæs, som skal fredes, skal indsættes 8 dage før Mikelsdag. Hvo derimod bryder pantes for mark.

For det 17de. Hvor som lukker dørene for pantemændene og ikke godvillig vil lade sig pante, da må hvis plovredskab eller vognredskab, som findes i gården, være pantemændene følgagtige, og de som gør modstand og ikke vil lade sig pante, skal have forbrudt og skal pantes for 3 mark.

For det 18de. Og skal pantemændene, så snart det af dem begæres noget at pante, straks forrette, såfremt de ej selv i den skyldiges sted af bymændene vil pantes for så meget, som hos den skyldige er blevet påvist.

For det 19de. Hvo som med slagsmål, skældsord, modstand eller i andre måder vil fornemme pantemændene eller andre fra grandestævnet, når de nogen vil pante, skal pantes for 1 rigsdaler og desuden bøde efter loven.

For det 20de. Dersom herefterdags nogen kunne forefalde, som ej i denne Vide er antegnet, og vi derved kunne eragte, at søge nogen forsømmelse, da skal det dog efter vores Vide og pålæg kunne i alle måder være lige så kraftigt, som det i denne vores kontrakt indført står.

For det 21de. Hvad de fleste af bymændene pålægger, skal de andre efterfølge. Om der imellem os, om nogen pålæg kunne vorde tvistighed, så der på

begge sider kunne være lige mange personer, da skal deres råd, som mest ejendom bruger, være kraftige, og de andre det efterfølge, eller pantes hver for så meget, som pålagt bliver for den post de imod bryder.

For det 22nde. Ingen nyskårne heste eller følhopper må gå løse på græs i 10 dage, hvo derimod bryder, skal pantes for 3 mark.

Disse ovenskrevne poster og artikler haver vi samtidig at holde og efterkomme i alle måder. Til dens stadfæstelse har vi vore egne hænder og navnemærker her underskrevet. Og meget venlig og underdanigst ombedes vor husbond denne vort Videbrev til bekræftelse underskrive. Datum Orre den 24. maj 1706. Niels Kristensen [sign. med egen hånd]

I regnskaberne for *Endrupholm* i JUN-1709 nævnes i Årre sogn 1 liden *Gaard*, *Hartkorn* 2.6.0.1 her paa hafuer Maren Zilleses 10 fag sals, 3 fag Lade noget brøstfældig Niels Christensen 15 fag sals, 12 fag Lade og 10 fag Fæhus¹⁾, og andet sameje.

Selv om Niels Christensen således levede endnu i 1709 og da havde være gift med Maren i ca. 15 år, omtales Maren ved sin begravelse den 5. søndag efter påske 1725 stadig som sin første mands hustru: *begravet Sal: Maren Silafbis af Orrebye i sin Alders 63de Aar 4re Maaneder och 3 uger.*

722. Anders Jessen²⁾, født omk. 1646 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1726 Årre sogn, begravet 31-MAR-1726 Årre sogn, viet omk. 1678³⁾ Årre sogn Maren Pedersdatter, børn: Peder Andersen døbt 12-OKT-1679, Maren Andersdatter døbt 06-AUG-1682, Anders Andersen døbt 01-AUG-1686⁴⁾, Anders Andersen døbt 13-NOV-1687, Anne Andersdatter døbt 23-AUG-1691, Hans Andersen døbt 25-DEC-1694.

Anders ses 1678 som fæster af en 3/8-dels gård i Årre by⁵⁾. Gården havde et hartkorn på 2 tdr. 2 skpr. 1 fjdk. 0 alb. og kan have haft tre ejere, mens Anders fæstede den. Han må have overtaget fæstet efter *Christoffer Michelsen*, der var fæster i 1664, og i det år hørte gården under *Sorø Kloster*. I 1678, netop det år Anders ses som fæster, ejedes den af *Jens Jørgensen Jelling til Laage*, og i 1688 var gården kommet under *Endrupholm Gods*.

Af Skast Herred's tingbøger fremgår, at Anders 1685⁶⁾ stævnedes *Niels Madsen* og dennes hustru *Johanne Olufsdatter*. Han beskyldte dem for, natten mellem 9. og 10. december, at have taget noget *Skaftabyg*⁷⁾ i hans lade.

1) Fæhus = stald til Køer

2) Oplysninger om Anders Jessen og hustru er fra Årre Sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 52-53

3) Beregnet: Barn fødes året efter

4) Begravet 17-OKT-1686

5) Senere matr. nr. 11a Årre by

6) Skast Herred's tingbog 22-DEC-1685

7) Skaftabyg = skaftekorn: Korn siddende på strå; normalt havre anvendt som (heste) foder

Anders havde ikke været hjemme den pågældende nat, hvor han var i Ribe, så det blev hustruen Maren, der opdagede tyveriet tidligt den 10. om morgenen. Hun fik fat i nogle vidner, og de fulgte sporet af spildte strå fra det østre hus, der var gårdens lade. Fra laden gik sporene norden ud mellem enden af laden og østenden af deres *nødshus*¹⁾. Derfra førte sporene over deres *toft*²⁾, gennem *Søren Lauridsen's* og til Niels Madsen's toft og dennes hus.

Vidner havde set Niels Madsen komme ud, og *Anna Sørens* havde tillige set ham samle noget op. I retten erkendte Niels Madsen, at han denne morgen var kommet ud på sin toft og havde bøjet sig ned - men det var for at trække noget halm ud af sine træsko. Det stjalne skaftebyg kendte han intet til, og på det aflagde både han og hustruen deres *Ed med oprakte Fingre*, hvorefter de blev frikendt p.g.a. manglende beviser.

Anders døde 1726, og ved begravelsen nævnes han som 80 år gammel.

I 1699 ses gårdfæstet overtaget af en Peder Andersen, og i 1719 af Anders Andersen, der begge formodes at være Anders's sønner.

723. Maren Pedersdatter, født omk. 1656 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1736 Årre sogn, begravet 11-FEB-1736 Årre sogn.

Maren døde 1736, og ved begravelsen nævnes hun som 80 år gammel.

726. Niels (Minor) Jørgensen, født omk. 1630³⁾ Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1705 Årre sogn, begravet 02-AUG-1705 Årre sogn. Viet 23-AUG-1657 Årre sogn Anne Thomasdatter Hiort, børn⁴⁾: Johanne Nielsdatter døbt 12-AUG-1660, Jørgen Nielsen døbt 10-JUN-1663, Thomas Nielsen døbt 13-MAJ-1666⁵⁾, Niels Nielsen døbt 13-MAJ-1666, Maren Nielsdatter døbt 16-AUG-1668, Dorothe Nielsdatter døbt 22-JAN-1671, Lauritz Nielsen døbt 03-DEC-1771, Anne Nielsdatter døbt 23-APR-1676, Jørgen Nielsen Hiort⁶⁾ døbt 16-MAR-1681.

Niels blev AUG-1657 viet til Anne Thomasdatter i Årre sogn: *Niels Jørgensen (minor) ibm. (Aarør [Årre]) Anne Thomasdatter Dmca. 13 post. Trinit.* To måneder før denne vielse var Niels's bror med samme navn (ane 1442) også blevet gift i Årre sogn. Præsten har i kirkebogen forsøgt at undgå navneforveksling mellem

1) Nødshus = kvæghus = kostald

2) Dansk kulturhistorisk Opslagsværk, bind II, 1991, s. 891: Ordet betyder i de gammeldanske landskabslove jordparcel (indhegnet), udskilt af fællesskabet og beregnet til bebyggelse for den enkelte bonde

3) Var myndig ved skifte efter sin far 03-APR-1655 og v. begravelse 1705 nævnt som 75 år gl.

4) Alle børn er døbt i Årre sogn

5) Begravet Årre sogn 10-JUN-1666

6) Tilnavnet *Hiort* er formodentlig givet efter morfaderen Thomas Hiort

de to brødre (og navnebrødre) ved at tilføje ordene *Minor* eller *Lille* ved Niels's navn, og *Major* eller *Stor* ved ane 1442's navn¹⁾.

Efter sin svigerfar Thomas Hiort (ane 1454) overtog Niels fæstet af gården på matr. 3 a i Årre by²⁾, der 1678 havde en besætning på 2 heste, 2 køer, 2 ungnød³⁾ og 6 får.

Også efternavnet *Hiort* fik Niels efter sin svigerfar, hvilket ses ved hans begravelse 1705: *8va post Trinit. blev begravet Niels Jørgensen Hiort i Orre ætat 75.*

Allerede i 1694 ses sønnen Jørgen at have overtaget fæstet af matr. 3a.

727. Anne Thomasdatter Hiort, født omk. 1636 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1723 Årre sogn, begravet 14-NOV-1723 Årre sogn.

Anne døde 1723, og hendes begravelse er indført i Årre sogns kirkebog således:
Dom: 25: p: Trin: begravet Sal: Anne Thomasdaatter Sal: Niels Jørgens: Hiortis Efterleverske i sin Alders 87ve Aar.

732/352. Niels Laugesen - se ane 352.

733/353. Mette Hermansdatter - se ane 353.

734. Therkel Hansen, født omk. 1672, død omk. 1741 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 08-JAN-1741 Grimstrup sogn. Viet (1) Ukendt Fru Therkel Hansen. Viet (2) omk. 1704 Kirsten (viet) Therkel Hansen, barn: Inger Therkelsdatter døbt 01-JUN-1704, Hans Therkelsen født 1706.

Therkel's første hustru kendes ikke, idet hun blot begravedes 28-MAR-1703 som *Terchel Hanßens hustru*.

Ved 1688-matrikelen boede Therkel på en gård i Grimstrup by, der havde et hartkorn på 1 skp., 3 fjdk. og 2 alb.

I 1741 blev *begravet Sal: Terchild Hanßens af Grimstrup bye 69 aar och 5 maaneder gammel.*

735. Kirsten (viet) Therkel Hansen.

Kirsten (viet) Therkel Hansen nævnes i Grimstrup sogns kirkebog, da datteren Inger Therkelsdatter (ane 367) og dennes mand Lauge Nielsen (ane 366) i 1728 fik døbt deres ældste barn: *d 1 Aug: om Aftenen blev Laue Nielsens svagføde Søn her i Byen hiemdøbt af mig och til daaben frembaaris hand af Jorde=Moderen Tøgers Kone i Autrup i Foborg Sogn, da hand blev kaldet Niels: [Faddere:] barnets Forældre och dets MorModer Kirsten, och andre Koner her af Byen.*

¹⁾ Dog havde to brødre yderligere fire børn tilsammen, der ikke kan placeres med sikkerhed

²⁾ Fra bogen "Årre Sogn", udgivet 1983 af Lokalhistorisk Forening for Årre sogn, s. 45-46

³⁾ Ungnød = ungvæg

758. Niels Pedersen Knurborg, Gårdfæster, født omk. 1644, død 1740 Roussthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 14-APR-1740 Grimstrup sogn Viet (1) 06-JUN-1680 Grimstrup Ingeborg Hansdatter, børn: Hans Nielsen Knurborg døbt 30-JAN-1681¹⁾, Peder Nielsen Knurborg døbt 23-APR-1682, Hans Nielsen Knurborg døbt 18-DEC-1686, Mette Nielsdatter Knurborg døbt 31-JUL-1692. Viet (2) Ukendt Fru Niels Pedersen Knurborg, børn: Niels Nielsen Knurborg døbt 25-MAJ-1702, Ingeborg Nielsdatter Knurborg²⁾ døbt 25-MAJ-1702.

Vielsen 1680 ses i Grimstrup kirkebog: *Niels Pedersøn oc Ingeborg Haansdatter af Knurborg, Dmca: Trinit*. Både ved vielsen og ved sin begravelse 1740 nævnes Niels som Niels Pedersen, men ved sine børns dåb, nævnes han som *Niels Knurborg* eller *Niels Pedersen Knurborg*.

Hustruen Ingeborg døde i MAJ-1771, og få måneder herefter gifter Niels sig for anden gang. Denne hustrus navn kendes ikke, men parret får i MAJ-1702 døbt tvillingerne Niels og Ingeborg, der vel er opkaldt efter Niels og hans første hustru.

Niels var fæster af en ½-gård under Endrupholm Gods, og ved en synsforretning 09-AUG-1709 over Godset beskrives gården i Roussthøje således:

Niels Pedersen's ½-gård: 16 fag Sals[hus] og 9 fag andet hus³⁾, ganske brøstfeldig, paa tømmer tag og leer, har hielp fornøden till auflingens fortsættelse, og Vidre ansees efter forordningens 3die Articul, tøndens for = 30 Rdr. Om den ander ½-gård, der var fæstet af Niels Svendsen, nævnes: 10 fag Sals og Lade 7 fag andet huus Heell brøstfeldig.

De to ½-gårde havde et fælles Hartkorn på 3 tdr. 6 skpr. 3 fjdk. 0 alb.

Niels døde 1740 i Roussthøje og blev Die Viridium [14-APR] begravet Sal: Niels Pedersen af Roussthøj 96 aar gammel.

759. Ingeborg Hansdatter, død 1701 Roussthøje, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 29-MAJ-1701 Grimstrup sogn.

Ingeborg døde 1701 og begravedes *Dom 1 post. Trin: Niels Knurborgs Hustrue i Roussthøje*.

800. Christen Christensen⁴⁾, død Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet Vrejlev sogn 24-SEP-1741. Viet Ukendt Fru Christen Christensen, barn: Anders Christensen født omk. 1663.

¹⁾ Begravet 27-FEB-samme år

²⁾ Begravet i SEP samme år

³⁾ *Salshus* er et stuehus, og et fag er afstanden mellem to bærende stolper i bindingsværket. Afhængig af byggeskik kan afstanden variere lidt, men er typisk en lille meter

⁴⁾ Familiens Slægtshistoric, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

801. Ukendt Fru Christen Christensen.

802. Bertel Jensen, død eft. 1688¹⁾, viet Ukendt Fru Bertel Jensen, barn: Kirsten Bertelsdatter født omk. 1647²⁾.

Bertel boede ved 1688-matrikelen på en gård i Poulstrup by i Vrejlev sogn sammen med en Jens Nielsen³⁾. Gårdens tidligere hartkorn var 9 tdr. 6 skp. 1 Fjd. 1 alb. men ændredes 1688 til 5 tdr. 7 skp. 2 fjk. 0 alb. - altså en kraftig nedsættelse af skattegrundlaget.

803. Ukendt Fru Bertel Jensen

804. Anders Jensen⁴⁾, født omk. 1620, død 29-FEB-1684 Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 05-MAR-1684 Vrejlev sogn, viet omk. 1645 Birgitte Ibsdatter, barn: Niels Andersen født omk. 1645.

Ved begravelsen 1684 nævner præsten i kirkebogen, at Anders var fra Aarup, der ligger i Vrejlev sogn.

Anders **kan** være den Anders Jensen, der i 1664-matriklen ses som fæster af gård nr. 1 i Vrejlev sogn. Gården har et hartkorn på 6 tdr. og 5 skpr. og skal årligt til ejeren Erik Krag svare *16 Skpr. Rug, 2 Tdr. Byg, 4 Skpr. Havre, 1 Svin, 1 Gaas, 2 Høns, 2 Læs Limsten, 1 Fodernød og 6 Tdr. Gæsterihavre.*

805. Birgitte Ibsdatter⁵⁾, død 20-JUN-1682 Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 24-JUN-1682 Vrejlev sogn.

Birgitte blev begravet Sankt Hansdag 1682, der var lørdag den 24-JUN.

806. Peder Jensen⁶⁾, Gårdfæster i Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, født omk. 1620, død før 1679, viet omk. 1666 Birgitte Nielsdatter, barn: Birgitte Pedersdatter⁷⁾.

Peder er i 1664-matriklen opført som fæster af en gård i Gunderup, der da havde et hartkorn på 7 tdr., 4 skpr. og 2 fjdr.. For fæstet svares årligt til ejeren Cathrine von Wittinghoff 16 skpr. rug, 4 tdr. byg, 1 svin, 1 fodernød, 1 læs limsten, 1 gås, 2 høns og 12 tdr. gæsterihavre.

1) Set ved 1688-matriklen

2) Vrejlev sogns KB 07-JUN-1722: Alder ved begravelse: 75 år

3) Denne Jens Nielsen *kunne* være far til dobbelt-ane 202/206 Thomas Jensen

4) Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

5) Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

6) Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

7) Er i *Slægten Stokbro fra Vrejlev Sogn* nævnt som en søster til Enevold Pedersen (ane 410)

Fæstet af gården overtages omk. 1680 af brødrene Niels og Enevold Pedersen (ane 410), der var sønner af hustruen Birgitte og dennes første ægtefælle Peder Olufsen (ane 820).

807/821. Birgitte Nielsdatter¹⁾, død AUG-1680²⁾ Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 22-AUG-1680 Vrejlev sogn, viet (1) Peder Olufsen, viet (2) omk. 1666 Peder Jensen.

Birgitte er dobbeltane, idet hun først var gift med Peder Olufsen (ane 820, og efter dennes død omk. 1666 blev gift med Peder Jensen (ane 806).

812/828. Jens Bendsen, født omk. 1602³⁾, død 1691 i Hvilshøj, Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 10-NOV-1691 Øster Brønderslev Kirke. Viet omk. 1636 Juline Nielsdatter, barn: Bodel Jensen født omk. 1636.

Jens nævnes som kirkeværge og er flere gange nævnt i Jerslev Herreds tingbøger, bla. vedr. stolestader i kirken og i forbindelse med brosyn på Jerslevs broer.

Han døde i 1691 og ved begravelsen nævnes i kirkebogen, at Jens blev 89 år gammel.

813/829. Juline Nielsdatter, født omk. 1618⁴⁾, død 1702 i Hvilshøj, Øster Brønderslev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, begravet 08-MAJ-1702 Øster Brønderslev Kirke.

Både Juline og hendes mand Jens nævnes som faddere ved deres børnebørns dåb. Juline døde i 1702 og ved begravelsen i Øster Brønderslev Kirke nævnes, at hun blev 84 år gammel.

814/830. Anders Pedersen Holst⁵⁾, Forpagter af Vester Ladegaard, født Møgel-tønder sogn, Tønder hrd, Tønder amt, død omk. 1648 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, viet før 1630 Maren Hansdatter, børn: Peder Andersen Holst født 1630, Hans Andersen Holst født omk. 1630, Jacob Andersen Holst født omk. 1635, Margrethe Andersdatter Holst⁶⁾ født omk. 1636¹⁾.

1) Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev sogn

2) Døde natten mellem 13-AUG og 14-AUG

3) Alder ved begravelse 1691: 89 år

4) Alder ved begravelse 1618: 84 år

5) Al data og information om Anders Pedersen Holst, hans hustru og børn er hentet fra nedenstående kilder: Carl Klitgaard i Vendsysselske Årbøger 1952: Optegnelser om Ørum sogn; Jydske Samlinger 1946, 5. Rk., bind VII: Burholt i Øster Brønderslev sogn; Carl Klitgaard: Hallund sogn, Hjørring 1960; Fra Vestergaard i Hvilshøj, Brønderslev 1938; TRAP bind 16, s. 899

6) a) Carl Klitgaard i Vendsysselske Årbøger 1952: Optegnelser om Ørum sogn, s. 231. Her siges om Anders Pedersen Holst's hustru Maren Hansdatter, at *hun havde mindst 3 Børn*:

Peder blev født i Møgeltønder sogn, og han og Maren Hansdatter menes viet før 1630, da de på dette tidspunkt fik deres første barn.

Peder var i 1640'erne forpagter af *Aalborghus Slot's Vester Ladegaard* i Budolfi sogn i Ålborg. Ladegården lå tæt udenfor *Ålborgs Vesterport*, og 1631 var både *lade og et fæhus 30 bindinger lange*.

Anders og Maren Hansdatter blev *dobbelt-aner*, idet to af deres datter Margrethe Andersdatter Holst's oldebørn (ane 50 og 51) giftede sig med hinanden 1790.

815/831. Maren Hansdatter, Forpagterske, født i Møgeltønder sogn, Tønder hrd, Tønder amt, død omk. 1666 Lille Kraghede, Ørum sogn, Dronninglund hrd, Hjørring amt.

Maren formodes som sin mand født i Møgeltønder sogn, hvor hun omk. 1630 menes at have født sit første barn.

Som enke efter Anders Pedersen Holst forpagtede Maren 01-MAJ-1648 gården *Burholt* i Øster Brønderslev sogn. Gården havde 1648 et hartkorn på 22 tdr. 2 skp. og skulle i landgilde til ejeren *Steen Bille paa Bangsbo* betale *12 Tdr. Byg, ½ Td. Smør, 1 Okse at stalde, 1 Svin og 2 Høns*.

Under sin tid som forpagter af *Burholt* var Maren meget afholdt af gårdens fæstebønder. Dette ses bl.a. i Jerslev Herreds tingbog 22-JUN-1654 i en sag om et dige, som Maren havde ladet bygge. Til tingbogen udtalte 20 af *Burholt's Tjenere*, at de ikke kunne klage over Maren og hendes søn Hans Andersen Holst, *men fast mere gav dennem stor Berømmelse i adskillig Maade*.

Med henvisning til *Burholt's* adelige ejer *Steen Bille* mente Maren, at *Burholt* var at opfatte som en *tiendefri Hovedgaard* eller en *adelig Sædegaard*, hvorfor hun ikke burde betale *Kirketiende*. Denne opfattelse delte hun dog ikke med sognepræsten i Øster Brønderslev sogn, der stævnedes Maren for retten, hvor han fik medhold.

Maren havde forpagtningen af *Burholt* indtil 1660, hvor den overgik til sønnen Hans Andersen Holst. Denne beholdt forpagtningen indtil 01-MAJ-1666, hvor han flyttede til gården *Lille Kraghede* i Ørum sogn, som han havde købt 1664.

Maren døde omk. 1666 hos sønnen på Lille Kraghede.

Ane 820. Peder Olufsen²⁾, Gårdfæster i Gunderup by, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, død omk. 1666³⁾ Vrejlev sogn, viet Birgitte Nielsdatter, børn: Enevold Pedersen, Niels Pedersen, Mads Pedersen, Oluf Pedersen.

Peder Jakob og Hans. b) Ved udskifte 1746-1747 på Horn-Vennebjergs Herredsting efter Margrethe's brorsøn Peder Hansen bekræftes, at hun var søster til ovennævnte tre børn

1) Alder ved begravelse: 74 år, Øster Brønderslev sogns KB 22-APR-1710

2) Oplysningerne om Peder Olufsen er, hvor intet andet oplyses, hentet fra Vendsysselske Årbøger 1937/1938, s. 54: Carl Klitgaard: Gunderup i Vrejlev sogn

3) Enken opkrævedes skyldig landgilde 13-NOV-1666

I Børglum Herreds Tingbog 02-FEB-1630 ses at Peder fik dømt Niels Jensen i Stenvad til at betale 3 tdr. rug for en hest, som den dømte havde købt af Peders da afdøde broder Thomas.

Peder boede 1633 og 1641 på *Østergaard* i Gunderup by, som han med sine søskende havde arvet efter forældrene.

Da Peder's bror Anders døde, ønskede dennes arvinger 1633 at sælge faderens andel i Østergaard til *Degnen Svend Jensen* i Gunderup. Herover protesterede Peder og hans bror Oluf, der boede på gården, som de jo også ejede andele i.

Sagen kom for Landstinget 27-SEP-1637, der henviste dem til *uvildige Mænds afgørelse*.

Gården, hvis bygninger var af *Egebindingsværk*, var meget forfalden¹⁾; og den del af gården Peders's bror Olof brugte, forfaldt mere og mere. Han blev derfor 1638 fradømt fæstet, og broderen Anders's arvinger solgte da deres ½-gård til Peder og dennes yngre bror Ove.

I 1641 blev Peder og broderen Ove anklaget for at have slået et øg ihjel, som tilhørte Hans Laursen i Gunderup. Synsmænd beskrev øget - *som laa dødt og var ganske gennemstukket, og samme Øg blev vurderet til 40 daler. Christen Skrædder* bevidnede, at han kom til Peder og Ove Olufsen og fortalte, at *Hans Laursens Øg stod i deres Eng, hvorpaa de stod op, tog en Økse og en Stage i hænderne og gik til deres Eng, og det var den selv samme nat, Hans Laursens øg blev ihjelslået. Der er ikke fundet nogen afgørelse på sagen i tingbogen*²⁾.

821/807. Birgette Nielsdatter - se ane 807.

Birgitte er dobbeltane, idet hun først var gift med Peder Olufsen (ane 820, og efter dennes død omk. 1666 blev gift med Peder Jensen (ane 806).

828/818. Jens Bendsen – se ane 818

829/813. Juline Nielsdatter – se ane 813

830/814. Anders Pedersen Holst - se ane 814.

831/815. Maren Hansdatter - se ane 815.

848. Christen Christensen, født omk. 1642, død 1730 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, begravet 29-JAN-1730 Herfølge sogn, viet 04-JUL-1686 Herfølge sogn Ane Jensdatter, børn: Jens Christensen døbt 24-APR-1687, Anders Christensen døbt 31-JAN-1692.

¹⁾ Børglund Herreds tingbog: 04-AUG-1636, 25-SEP og 20-NOV-1638

²⁾ Børglund Herreds tingbog: 04-AUG-1636, 25-SEP og 20-NOV-1638

Christen og Ane Jensdatter blev viet 1686 den 5. søndag efter Trinitatis (04-JUL). Han døde 1730 og begravedes *Dom. 4 post. Epiphania* (4. søndag efter Hellig 3 Konger, 29-JAN) og nævnes da som 88 år gammel.

849. Ane Jensdatter.

850. Jørgen Pedersen Sandersen, Vedskølle i Herfølge sogn, Bjæverskov hrd i Præstø amt, viet Maren Jørgensdatter¹⁾, børn: Ane Jørgensdatter født omk. 1683²⁾, Maren Jørgensdatter døbt 21-JUL-1689, Sidsel Jørgensdatter døbt 1696³⁾, Laurids Jørgensen.

Jørgen's mor nævnes ved datteren's dåb 1696 i Herfølge sogn: *døbt Jørgen Sanders datter kaldet Sidsel, Vedskølle, til daaben havde mandens Moder Peder Sands hustru.*

Datteren Ane Jørgensdatter blev kun 6½ år gammel, og også sønnen Laurits Jørgensen døde som barn: *Die 18 august 1717 i Herfølge blev indsat udi Kirkegaard Jørgen Sanders lidet Drengbarn af Vedskølle. N: Laurit, som ved ulyche hændelse er komet af dag, men icke er kast jord derpaa.*

851. Maren Jørgensdatter.

900. Hinrich Franck, Testorf⁴⁾, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern. Viet 04- DEC-1682 i Zarrentin, Ludwigslust Anna Franck, barn: Carsten Franck døbt 29-JAN-1690.

Hinrich og Anna blev 1682 viet i Zarrentin: *Den 4. Decembr. sindt Copuliret worden Hinrich Francke auß Testorfe und Anna seel. [afdøde] Hinrich Francken Tochter in Schadelandt.*

901. Anna Franck, Schadeland, Kogel, Mecklenburg-Vorpommern.

Anna nævnes ved vielsen 1682 som kommende fra Schadeland, der ligger 5 km sydvest for Zarrentin.

902. Christian Hennings, Slusemester, viet 06-NOV-1693 i Lassahn⁵⁾, Mecklenburg-Vorpommern, Maria Körner, barn: Christina Margreta Hennings døbt 30-SEP-1698.

¹⁾ Mormonkirkens IGI-kort 0178, s. 1,258: Her nævnes forældrene til datteren Maren: "Jørgen Pedersen Zander" og "Maren Jørgensdatter"

²⁾ Herfølge sogns KB 07-OKT-1689: Begraves denne og siges da at være 6½ år gammel

³⁾ Herfølge sogns KB: Dåbsdag i 1696 læst som "D/oms. Voclm julu(mclt)"?

⁴⁾ Testorf ligger 3,5 km vest for Zarrentin

⁵⁾ Lassahn ligger 10 km nord for Zarrentin på vestsiden af søen *Schaalsee*

Slusemester Christian Hennings ved bifloden *der Schaale* var enkemand, da han i 1693 blev viet til Maria Kørner i Byen Lassahn. Vielsen er også indført i kirkebogen for byen Camin, hvor ægteparret betalte halv vielsesafgift, der af Camin Kirke blev beregnet som et kirkeoffer.

903. Maria Kørner, Lassahn, Ludwingslust, Mecklenburg-Vorpommern.

Ved hendes vielse i 1693 nævnes hendes far som *Hufener*¹⁾ *zu Hackendorff*, der ligger ved Lassahn.

904. Cordt Baack, Gårdmand, født 1680 Tewswos, Ludwingslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 21-MAR-1680 Tewswos, død 1738 Alt-Jabel, Ludwingslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 27-JUL-1738 Alt-Jabel. Viet 10-NOV-1705 Alt-Jabel Catharina Wefer, børn²⁾: Anna Catharina Baack døbt 17-FEB-1707, Magdalene Dorothea Baack døbt 05-OKT-1710, Hans Jochim Baack født før 1711, Hartwig Baack døbt 02-OKT-1712, Davied Jochim Baack døbt 26-FEB-1715, Magdalena Elisabeth Baack døbt 26-JAN-1716, Elisabeth Maria Baack døbt 23-APR-1719, Christina Sophie Baack døbt 30-NOV-1721, Köhn Jürgen Baack 01-JUL-1725.

Cordt levede i Tewswos, hvor han var *Halbhüfner Nr. 14*.

En brand i Tewswos by i 1729 nedbrændte mange bygninger, bl.a. 11 gårde, 31 staldbygninger og et skolehus. Cordt mistede hus og lade, 24 får og 5 svin. Han mistede dog ingen køer og heste, ligesom en lille aftægtsbolig undgik branden.

905. Catharina Wefer, født 1684 Alt-Jabel, Ludwingslust Mecklenburg-Vorpommern, døbt 07-NOV-1684 Alt-Jabel, død 1758 Alt-Jabel, begravet 19-JAN-1758 Alt-Jabel.

Catharina døde i 1758 og nævnes ved begravelse i Alt-Jabel blot som *Baackens hustru*.

906. Frantz Reibe, Gårdmand og Byfoged, født 1685 Tewswos, Ludwingslust, Mecklenburg-Vorpommern, døbt 24-MAJ-1685 Tewswos, død 1762 Tewswos, begravet 13-FEB-1762 Tewswos, viet 27-NOV-1708 Alt-Jabel, Ludwingslust, Mecklenburg-Vorpommern Anna Maria Beul, børn³⁾: Anne Reibe døbt 24-JUL-1709, Catharina Elisabeth Reibe døbt 24-FEB-1712, Johann Friedrich Reibe døbt

1) Fæster af Jord, gård eller hus

2) Alle børn er født i Tewswos, Alt-Jabel, Ludwingslust i Mecklenburg-Vorpommern

3) Alle børn er født i Tewswos, der ligger 50 km. Syd for Zarrentin

18-JUL-1718, Sophie Elisabeth Reibe døbt 17-DEC-1721, Anna Lehna Reibe døbt 17-OKT-1724¹⁾, Hans Jürgen Reibe døbt 26-DEC-1726.

Frantz var - ganske som sin far - *Halbhüfner* og *Schulze zu Tewswoods*²⁾.

Ved en folketælling 1751 i Tewswoods ses *Frantz Reib*, hustruen Anna Maria, sønnen *Johann Friedrich* og hustru, sønnen *Hans Jürgen*, tjenestedreng *Claf Teßman* og tjenestepigen *Lehn Dorthie Grabau*.

907. Anna Maria Beul, død 1756 Tewswoods, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 24-OKT-1756 Tewswoods.

960. Gerth Bech³⁾, født omk. 1665 Tullebølle sogn, Langelands Nr. hrd, Svendborg amt, død omk. 1715⁴⁾ Stengade, Tullebølle sogn, viet omk. 1707 Margrethe Sigvardsdatter, børn: Hans Pedersen Friis født omk. 1707⁵⁾, Peter Giertsen Bech født omk. 1707⁶⁾.

Gerth menes født omk. 1665 i Tullebølle sogn, idet faderen, landsdommer *Thomas Bech*, på dette tidspunkt var ejer af *Bjerrebygaard* samt andet gods i Tullebølle sogn.

Den 01-JUL-1697 nævnes i Stengade *Rasmus Lauritsen nu Gehrt Bech* på en gård med et hartkorn på 8 tdr. 2 skpr. 3 fjdr. 2 alb..

Igen i JUL-1698 og JAN-1699 nævnes Gerth som boende i Stengade med sin mor, enken *Catharina sl. Bechis med to Karle og to Piger*. Gården er da på 12 tdr. 2 skpr. og 1 alb. hartkorn, men allerede JUL-1699 nævnes gårdens hartkorn forøget til 20 tdr. og 5 skpr.⁷⁾

Gerth og hustru boede også i Stengade i SEP-1710, og for hende skulle der *betales Skat for en Hat*. Der ses ingen børn på dette tidspunkt, men hos dem boede *1 Karl, 1 Dreng og 2 Piger*. Men allerede i JAN-1711 ses Gerth *med hustru og hendes Hat [og] 1 Datter*⁸⁾ *med hendes Hat*. I huset i Stengade, som ved denne lejlighed betegnes som et godt hus, boede da også en karl, en dreng og to piger.

¹⁾ Blev begravet 12-AUG-1725 som et *kleiner Kind*

²⁾ En *Schulze* var i Storhertugdømmet Mecklenburg en byfoged, leder af bønderne, ordenshåndhæver og koordinator af fællesanliggender i landsbyen på godsejerens vegne

³⁾ Amtsstueregnskaber for Langelands Grevskab, contributionsregnskaber, 1689-1699: Nævnes 01-JAN-1699 som *søn af Catharina sl. Bechs*

⁴⁾ Amtsstueregnskaber for Langelands Grevskab, contributionsregnskaber 1713-1731

⁵⁾ a) Falster og Laalands Landsting, 8. justitsprotokol 1739-1766, s. 634; b) Aalholm, Halsted og Maribo Klosters Amter, overformynderebog 1736-1782; c) Aalholm, Halsted og Maribo Klosters Amter, skifteprotokol 1736-1747, s. 349

⁶⁾ a) Holms Samling, RA, København: Nævnes som søn af Gerth Bech og Margrethe Sigvardsdatter; b) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands Historie, 1909, s. 175-178: Nævnes som sønnesøn af Thomas Bech, Landsdommer på Langeland

⁷⁾ Amtsstueregnskaber for Langelands Grevskab, contributionsregnskaber 1689-1699

⁸⁾ Datteren er i contributions-protokollen!?

Ud over sønnerne Hans Pedersen Friis og Gerth Bech nævnes i kontributionsregnskaberne 1711 også en datter, som menes født omk. 1707, men hvis navn ikke kendes.

Gerth Bech menes død omk. 1715 i Stengade, idet han levede 20-JAN-1713¹⁾, og hans hustru nævnes boende Stengade 23-JAN-1717 som *sal. Geert Beks enke*.

961. Margrethe Sigvardsdatter, født omk. 1666, død 1741 på Danstedgaard, Nebbelunde sogn, Fuglse hrd, Maribo amt, begravet FEB-1741 i Nebbelunde sogn.

Margrethe har måske været gift før ægteskabet med Gerth Bech, hvilket kunne forklare navnet på sønnen Hans Pedersen Friis, der 1742 omtales som *Peter Bech's Storebroder fra Steengade paa Langeland*.

Hun boede 1717-1721 som enke i Stengade og nævnes da som *Sal. Geert Beks Enke*²⁾.

Margrethe døde 1741 på Danstedgaard, der da ejedes af sønnen Peter Giertsen Bech, og hun begravedes i Nebbelunde Kirke *Dend 1ste Feb' blev Segnr: [Seigneur] Peiter Bechs Moder paa Danstedgaard Mad^e [Madame] Margaretha Sigvarts Daatter begr. gammel 75 aar*.

962. Frederik Didrichsen Felthus, Kammmerassor til Bremersvold, Proprietarus til Danstedgaard, født 1675 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, døbt 12-DEC-1675³⁾ Budolfi sogn, Fleskum hrd, død 1733 Nebbelunde sogn, Fuglse hrd, Maribo amt, begravet 15-FEB-1733 Nebbelunde sogn, viet før 1710 Karen NN, børn⁴⁾: Diderich Christian Frederiksen Felthus døbt 06-OKT-1709⁵⁾, Abel Maria Frederiksdatter Felthus døbt 29-DEC-1711, Maren Frederiksdatter Felthus født 04-NOV-1713, Marie Frederiksdatter Felthus født 22-DEC-1715.

Frederik blev døbt 1675 i Budolfi Kirke i Ålborg, hvor han fik navnet *Friderick* og som faddere havde *Bagge Lundsgaard, Margretha Christensdatter, Niels Hansen og Birgitte Sørensdatter*.

Udover de ovenfor nævnte børn fik Frederik og hustru 1724 (født/døbt 28-OKT) yderligere et barn⁶⁾, hvis køn, navn og skæbne ikke kendes, men som må være død før skiftet efter Frederik 1733.

Efter sin mor *Abel Eriksdatter's* død omk. 1718 arvede Frederik og hans søskende godset *Bremersvold* i Errindlev sogn i Fuglse hrd, hvortil Frederik 1719

¹⁾ Nævnt i kontributionsregnskaberne denne dato

²⁾ Amtsstuereregnskaber for Langelands Grevskab, kontributionsregnskaber 1713-1731

³⁾ Lokalist. arkiv for Ålborg Kommune: Seddelregister til KB i Budolfi og Vor Frue sogne

⁴⁾ Alle børn er døbt i Nysted, Musse hrd, Maribo amt

⁵⁾ Jvf. Gregers Hansen's Genealogiske: Døbt i Nysted sogn

⁶⁾ Holms Samling, RA, København

nævnes som *Kammerassessor*. Samme år opgives at *Hovedgaardstaksten* var på 84 3/8 tdr. ager og eng samt 5 3/8 tdr. skov, mens *Bøndergodset* i hartkorn var 200 7/8 tdr. ager og eng.

Arvingerne mageskiftede 1719 Bremersvold til kongen mod *Søllestedgaard* og en del tilhørende gods. Søllestedgaard i Søllested sogn, Lollands Sønder hrd i Maribo amt, blev tilskrevet Frederik's bror Christen, og selv overtog Frederik *Danstedgaard* i Nebbelunde sogn 1720 efter en *Henrik Wrede*.

Frederik døde 1733, og ved begravelsen benævnes han *forhen Proprietarius til Danstedgaard*. Gården overgik til Frederik's ældste søn *Diderich Christian*, der dog døde allerede 1737. Dennes arvinger solgte Danstedgaard for 3550 rdl. til Peter Giertsen Bech (ane 480), der var gift med Frederik's datter Maren Frederiksdatter Felthus (ane 481).

963. Karen Jensdatter, død omk. 1753.

Karen's efternavn ménes at være *Jensdatter*¹⁾.

Hun nævnes 24-NOV-1738 som *Enken Karen sal. Felthuisen's i Nakskov* ved skiftet efter hendes ældste søn *Diderich Christian*²⁾. På samme måde og sted nævnes hun ved skiftet efter svigersønnen Peter Giertsen Bech (ane 480).

Karen døde 1753 og der blev afholdt skifte efter hende 24-MAJ-1753³⁾.

968. Christian Arentzen Bergen, Brygger, Amtsforvalter og Ridefoged på Møn, født 24-MAR-1646 København, død 1723 Stege Kbst., Mønbo hrd, Præstø amt, begravet 14-OKT-1723 Stege Kirke. Viet 1671 Skt. Jørgensbjerg sogn, Sømme hrd, Roskilde amt Elisabeth Jørgensdatter, barn: Samuel Christopher Bergen døbt 16-JUN-1686, Christian Sigfred Bergen født 1687, Georg Bernhardt Bergen født omk. 1688, Christine Elisabet Bergen født omk. 1690, Anna Catharina Christiansdatter Bergen, Mette Christiansdatter Bergen⁴⁾.

Christian's far⁵⁾ skrev om sønnens fødsel og dåb⁶⁾: *Christen [Christian] Arentzs, fød i Kiøbenh: 1646 den 24 Martij Tirsdagn wed 5 slet om Morgen en Vnder Veneris Planet. Faddere: Marcus Radebant, Johan Stenkul, Christen Pof-fuelßen, Margrete Christoff. Hansens, Sophie Henrich Møllers.*

Christian og Elisabeth Jørgensdatter fik i SEP-1671 tilladelse til vielse *Huset* i Skt. Jørgensbjerg sogn i Roskilde⁷⁾:

1) Jvf. Gregers Hansen's *Genealogiske Notater*

2) Aalholm, Halsted og Maribo Kloster Amter, skifteprotokol 1736-1747, s.142

3) Skifteprotokol for Ålholm, Halsted og Maribo Klosters Amter 1747-1755, s. 390

4) Alle børn menes født i Stege Købstad

5) TRAP, bind 28, s. 59: *Arent Berntsen [Bergen ane 1936], nationaløkonom og forfatter*

6) Pers.Hist.Tids. 1947, 12 rk., bind 2, s. 128-133: Arent Berntsens Familieoptegnelser

7) Danske Kancelli, Sjællandske Registre 1670-1672, C 6 D, pp. 512a-b, sag 1671/305

Aabne brefve om adskillige at vies i husene: G: A: V: [gør alle vitterligt] At Vij allernaad: hafver bevilget og tillat, saa og hermed bev: og tillader at [.....] Christian Arentbøn og Elisabet jørgensdatter [.....] maa uden forre-gaaende trolofvelse og liuβning af prædichestolen hiemme udj huset sam-menvies; dog med saa skiel ellers intet befindis deris Egteskab louligen at kunde forhindre; deβligeste at Kirchen og des betiente sambt Skolen fattige og andre vedkommende der udofver intet afgaar. Hafn: d: 25 Sept: 1671.

I perioden 1681-1685 nævnes Christian som *Magistratens Ridefoged [fuld-mægtig]* over Roskilde amt og som *Ridefoged ved Københavns Magistrats Gods i Bistrup*¹⁾, og i perioden 1685-1697 ses han som *Amtsforvalter* i Møns Amt²⁾. Han blev nævnt som *Brygger*, da han 1685 købte matr. nr. 126 i *Snarens Kvarter* i København af sin svoger *Christian Herring*, der var gift med Christian's søster Anne. Samme dag som købet frasolgte Christian en del af bagjorden, hvorpå der var afbrændte bygninger, og resten af grunden skødede han to år senere til en købmand³⁾.

Han kom til *Stege Købstad*, hvor han adskillige gange i perioden 1685-1697 nævnes i byens regnskaber⁴⁾ som *Ridefoged*, og 22-DEC-1688 underskrev han sig *Christian Arentsøn Kgl. May. Ridefoged paa Møen*.

Af Christian's opgaver som ridefoged kan bl.a. nævnes, at han 1686 fik 200 slet-daler af Stege bys *Kop- og Kvægskat* for at søge markederne *for Bæster at indkø-be*; i 1667 underskrev han en aftale om levering af *52 læs hø* årligt til *Stege Lade-gaard*, og i APR-1687 lod han et kompagni soldater bespise på Ladegaarden.

Christian blev 1699 dømt for *Lejermaalsforseelse [utugt]* : *skulde forrige Ridefoged hér i Stege Christian Arentsen i sit Ægteskab, have betalt 6 Rdl. for sin Lejermaalsforseelse med sin Tjenestepige Giertrud Olsdatter; hans boe stod der-efter under allernaadigste sogvestration indtil bøden var betalt*⁵⁾.

Han døde 1723 og ved begravelsen nævnes han som *Fhv. Ridefoged og For-valter paa Møen*.

969. Elisabeth Jørgensdatter, født før 1650 Skt. Jørgensbjerg sogn, Sømme hrd, Roskilde amt, død eft. 1699.

Elisabeth levede endnu 1699, hvor hun nævnes i Stege Købstadsregnskaber⁶⁾.

1) P.H.J. Petersen: Håndskriftssamlingen XIV, Dansk Ridefogeder, RA, København

2) Pers.Hist.Tids. 1919, 7. rk., bind 4, s. 105

3) H.U. Ramsing: Københavnske Ejendomme 1377-1728, bind 3, s. 58

4) Stege Købstadsregnskaber 1683-1694 og 1695-1730

5) Stege Købstadsregnskaber 1695-1730, bilag: *Uvisse regnskaber for 1699, lejermaalsforse-elser 1699-1700*

6) Stege Købstadsregnskaber 1695-1730

970. Knud Hansen Krag¹⁾, Ridefoged, ejer af Kejrupgaard og forpagter og med-ejer af Rødkilde Hovedgaard, født omk. 1649²⁾ Mesinge sogn, Bjerger hrd, Odense amt, død 30-JAN-1707 Ulbølle sogn, Sallinge hrd, Svendborg amt, begravet 07-FEB-1707 Ulbølle sogn. Viet (1) 1680 Catharina Magdalene Scheel. Viet (2) omk. 1686 Sille Brodersdatter Riisbrich, børn: Johanne Cathrine Krag døbt 15-FEB-1687, Anna Elisabeth Krag døbt 10-APR-1688, Christine Krag døbt 18-JUL-1691.

Knud blev 1680 gift med Catharina Magdalene Scheel, og parret havde 02-OKT samme år opnået tilladelse til vielsen uden forudgående trolovelse og lysning³⁾. Hun var datter af *Hans Scheel* og blev født senest 1657 på gården *Kluset* i Lumby sogn, Lunde hrd i Odense amt⁴⁾.

Omk. 1679 arvede Knud *Kragegaarden* i Mesinge, Bjerger hrd i Odense amt efter sin far *Herreds- og Birkefoged Hans Krag*, og 1680 fik han af *Jomfru Ingeborg Rodsteen* yderligere skøde på *Kejrupgaard* i Kølstrup sogn i Bjerger hrd. I 1683 blev Knud tillige Ridefoget på *Brolykke*⁵⁾ i Viby sogn, der også ligger i Bjerger hrd.

Knud var en driftig og velhavende mand og ejede bl.a. otte udlejningsboder i Kerteminde. Fem af disse boder havde han selv ladet opføre i *Vestergade*⁶⁾.

I 1687 boede Knud i Mesinge sogn, hvor datteren Johanne Cathrine blev født, men i 1688 boede han på *Rødkilde Hovedgaard* i Ulbølle sogn. Han var blandt kreditorerne hos hovedgårdens afdøde ejer, *Generalfiskal Chr. Pedersen*, og da disse havde overtaget Rødkilde, tog Knud bolig på gården, der i 1688 var på 61,3 tdr. hartkorn og med 267 tdr. land under plov⁷⁾. Her fødte hustruen Sille Brodersdatter Riisbrich parrets to yngste døtre, Anna Elisabeth og Christine.

Han solgte 1694 sin andel i Rødkilde til *Etats- og Kancelliraad Johan Monrath*, men blev dog på gården som forpagter⁸⁾.

Året før sin død gav Knud sin søster Maren Hansdatter Krag skøde på Kejrupgaard. Han døde 1707, og omstændighederne ved hans død er beskrevet Biskop Jens Bircherod⁹⁾: *Om Aftenen sildig, der Knud Krag, Forpagter paa Ulbølle paa Fyen, kom riidendis hjem fra en anden Sted in vicinia (hvor hand, ved en Visits Afleggelse, vaar bleven temmelig beskienket), fald hand, strax uden for samme Gaard, af Hesten, slog sin Hals itu og døde paa Stæden.*

1) Oplysningerne om Knud Krag og hans hustruer er, hvor intet andet oplyses, hentet fra Pers. Hist.Tids. 9. rk., bind 2, s. 101-121: Slægten Krag fra Mesinge

2) Ulbølle sogns KB 07-FEB-1707: Alder ved begarvelse: 58 år

3) Pers.Hist.Tids. 7. rk, bind 1, s. 44: Sjællandske Registre nr. 352

4) Pers.Hist.Tids. 1978, s. 47: Født senest 1657 og samme s. 39: Viet 1680 og død Mesinge før 22-JUN-1686

5) Kerteminde By's Historie, bind 2 (s. 57), udgivet 2000 af Birgit Bjerre

6) I Kerteminde By's Historie, bnd 2 (s. 57) ses foto ca. 1930 af Knud Krag's bod i Vesterg. 62

7) TRAP, bind 13, s. 740

8) TRAP, bind 13, s. 740

9) Biskop Jens Bircherods dagbog, 30-JAN-1707 i Pers.Hist.Tids. 1931, 9. rk., bind 4

Rødkildegaards Hovedbygning eksisterer stadig¹⁾.

Bygninger under Rødkilde

971. Sille Brodersdatter Riisbrich, født omk. 1650 Gislev sogn, Gudme hrd, Svendborg amt. Viet (1) 14-JUN-1674 Gislev sogn Rasmus Olufsen Thestrup.

Sille blev 1674 i Gislev sogn gift med Rasmus Olufsen Thestrup, der var sognepræst i Mesinge sogn. Han var født 1645 i *Dalby Præstegaard* og døde 1685, hvorefter Sille omk. 1686 blev gift med Knud Krag.

992. Jørgen NN, død før 1666²⁾, viet Ane NN, børn: Erich Jørgensen født omk. 1641³⁾, Rasmus Jørgensen, Oluf (Ole) Jørgensen Hjulmand⁴⁾, Jørgen Jørgensen⁵⁾.

Jørgen menes død før 1666, idet sønnerne Erich Jørgensen og Rasmus Jørgensen ses ved en dåb i Sørslev sogn 18-FEB-1666, hvor de nævnes som *Anders Nielsens Stiftsønner*. Anders Nielsens hustru *Ane* nævnes også ved denne dåb, og hun formodes at være mor⁶⁾ (ane 993) til de nævnte stedsønner.

993. Ane NN, viet (2) før 1666 Anders Nielsen.

1) I JUL-1994 udlejede ejeren værelser i gårdens hovedbygning til turister

2) Sørslev sogns KB begynder først dette år

3) Sørslev sogns KB 26-JUN-1716: Alder ved begravelse: 75 år

4) Levede ved hustruens død 1720

5) Sørslev sogns KB 02-JAN-1746: Begravet denne dato uden aldersangivelse

6) Ane's mand Anders Nielsen boede hos Eric Jørgensen, som menes at være søn af Jørgen NN og Ane NN

Efter ægtefællen Jørgen NN's død menes *Ane* viet til *Anders Nielsen*, der døde 1693 i Særslev sogn: 26. Nov., blev *Anders Nielsen*, som bor i *Erich Jørgensens Gaard* i Særslev, begravet, 88 Aar gl. med ringen.

1244. Peder Berthelsen viet Ukendt Fru Peder Berthelsen, barn Berthel Pedersen født omk. 1642.

Peder er sét i 1664-matriklen

1245. Ukendt Fru Peder Berthelsen

1340. Oluf Lassen¹⁾, Gårdfæster i Ansager, Ansager sogn, Øster horn hrd, Ribe amt, født omk. 1630 viet Ukendt fru Oluf Lassen, barn: Jeppe Olufsen født 1669²⁾.

Oluf fæstede 22-OKT-1655 halvdelen af Niels Christensens gård i Ansager af *Ribe Hospital* i Ansager by og gav 11 rdl. i *Indfæstning*.

1341. Ukendt Fru Oluf Lassen

1342. Christen Jensen³⁾, Gårdfæster, født omk. 1632 Lærkeholt, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1721 Lund, Ansager sogn, begravet 26-JAN-1721 Ansager sogn, viet Ellen Jensdatter, barn: Ellen Christensdatter født omk. 1673⁴⁾.

Christen fik 1670 fæstebrev på den gård, som *Jens Bertelsen* var fradød.

Den 26-JAN-1721 blev gamle *Christen Jensen* i Lund begravet her i *Ansager kirkegård gammel 89 Aar*.

1343. Ellen Jensdatter, født/døbt 28-NOV-1650 Lund, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 04-MAR-1712 Lund, Ansager sogn, begravet 09-MAR-1712 Ansager sogn.

Da Ellen Jensdatter af Lund blev begravet i Ansager sogn, opgives hendes alder som 61 år 4 måneder og 8 dage.

1376. Hans Knudsen Tranbjerg, Gårdmand og Delefoged, født omk. 1612 Fåborg, Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 26-MAR-1688 Tranbjerg, Årre sogn,

¹⁾ Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1981: Efterkommere af Knud Thomsen, gårdejer i Østerby, Sdr. Omme sogn - og senere i Nollund, Grindsted sogn, s. 17

²⁾ Ansager sogns KB 17-NOV-1743: Alder ved begravelse: 74 år

³⁾ Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

⁴⁾ Ansager sogns KB 07-MAR-1734: Alder ved begravelse: 61 år

Skast hrd, begravet 04-APR-1688 Årre sogn. Viet (1) 07-JUN-1657 Årre sogn Mette Nielsdatter. Viet (2) 15-JUL-1660 Årre sogn Enne Hansdatter, børn: Knud Hansen Tranbjerg døbt 25-APR-1661, Peder Hansen Tranbjerg døbt 04-OKT-1663, Hans Hansen Tranbjerg døbt 18 JUN 1665, Peder Hansen Tranbjerg døbt 16-MAJ-1667, Anna Hansdatter Tranbjerg døbt 20-MAJ-1669, Marie Hansdatter Tranbjerg døbt 18-JUN-1671, Mette Hansdatter Tranbjerg døbt 07-DEC-1673, Niels Hansen Tranbjerg døbt 23-JAN-1676, Hans Hansen Tranbjerg døbt 28-APR-1678, Jørgen Hansen Tranbjerg døbt 22-JAN-1682.

Fåborg Kirke

Hans, der var fra Fåborg sogn, giftede sig 1657 med Mette Nielsdatter: *d. 07 jun. Copulati Hans Knudsøn i Tranberg [og] Mette, S. Peder Tranis Dnica 2. post Trin.* Mette var altså enke, da hun blev gift med Hans. Hun havde været gift med den nu afdøde *Peder Tranis* (Peder Jepsen Tranbjerg), der havde været fæster af gården *Tranbjerg*. Ved ægteskabet med Mette overtog Hans fæstet af gården *Tranbjerg*,

der da ejedes af *Kronen*. I 1665 solgte *Kronen* gården til Erik Krag på *Endrupholm Gods*, hvorunder *Tranbjerg*-slægten forblev fæstere indtil udskiftningen.

Hustruen Mette Nielsdatter døde allerede 1659 af *Pesten*¹⁾ i forbindelse med *Svenskekrigen*, og hun efterlod sig sønnen Jep Pedersen af sit første ægteskab.

Året efter blev Hans som enkemand gift med *Enne Hansdatter* fra nabosognet Fåborg, hvor Hans også selv var født, og dette ægtepar blev stamfædre til *Tranbjergslægten*.

Som sin forgænger på gården var Hans *Kongelig Majestæts Delefoged*²⁾ til *Riberhus*. Kongen ejede på den tid en meget stor del af gårdene i Årre sogn, og tilsynet med bønderne var underlagt lensmanden på *Riberhus Slot*, der i hvert enkelt herred havde ansat en delefoged. Dennes pligter var at føre tilsyn med kongens gårde, tage imod tiendekorn, repræsentere kongen på tinge ved retssager mellem kongen og hans bønder, og i øvrigt skulle delefogeden rejse tiltale, når lovene blev overtrådt.

Som følge af sin embedsfunktion, ses Hans's navn ofte i *Skast Herred's Tingbog*, men han er også nævnt under den 19-SEP-1665, hvor hans første hustrus søn Jep Pedersen kræver *al den arv, som han kunne tilfalde efter hans salig fader, Peder Jepsen og salig moder, Mette Nielsdatter af Tranbjerg udi den gaard i Tranbjerg. for:ne Hans Knudsen nu påbor, der være sig huse*

¹⁾ Årre sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 67

²⁾ Hans nævnt således i *Skast Herreds Tingbog* 18-SEP-1660

Hans døde 1688, hvorefter gården Tranbjerg splittedes op i tre selvstændige matrikler, der fordeltes mellem tre af Hans's sønner: Peder Hansen Tranbjerg får matr. nr. 1a, Hans Hansen Tranbjerg får matr. nr. 2a og Niels Hansen Tranbjerg får matr. nr. 3a¹⁾.

Hans begravedes i Årre Kirke, og på loftet over kirkens våbenhus ligger i dag 3 fliser (à 45 x 45 cm), der sammen med 3 forsvundne fliser, udgjorde en gravsten med følgende indskrift²⁾: *Her hviler i Herren ærlig, agt- og velforstandige Hans Knudsen Tranbierig, som døde den 26. marts udi hans alders 76. aar. Saa og hans kære hustru Ene Hansdatter, som døde den [28. marts 1725], i hendes alders [90] år. Gud give dem en glædelig opstandelse.*

1377. Enne³⁾ Hansdatter, født omk. 1635 Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 28-MAR-1725 Tranbjerg, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 03-APR-1725 Årre sogn.

I sit ægteskab med Hans fødte Enne ialt 10 børn (7 drenge og 3 piger) over en periode på knapt 22 år.

Enne døde 1725 efter at have levet som enke i 37 år, og hun begravedes i Årre Kirke: *Fer. 3tia Pasch.[3. påskedag] begravet sal. Inne Hansdatter S. Hans Knudsens efterleverske af Tranberg i sin alders 90 aar.*

1380. Niels Nielsen⁴⁾, Sandemand, Sættefoged og Gårdfæster i Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1704 Årre sogn, begravet 29 MAJ 1704 Årre sogn. Viet Ukendt Fru Niels Nielsen, børn: Mette Nielsdatter døbt 14-NOV-1655⁵⁾, Mette Nielsdatter døbt 28-MAR-1658⁶⁾, Mette Nielsdatter døbt 31-MAR-1659⁷⁾, Niels Nielsen døbt 27-FEB-1661, Jep Nielsen døbt 07-DEC-1662, Peder Nielsen døbt 29-OKT-1665⁸⁾.

Med sin ukendte hustru fik Niels seks børn. De tre førstefødte var piger og blev alle døbt *Mette* - men alle døde som små. På den tid hærgede pesten i Danmark, og de tre små piger har sikkert været blandt de mange ofre for pesten, der udryddede en stor del af Årre's indbyggere. Hvor hårdt sognet var ramt ses af, at præsten i 1659 ikke overkom at indføre begravelserne i kirkebogen på vanlig vis:

1) Årre sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 68

2) Danmarks Kirker, Ribe Amt, Årre Kirke, s. 1801

3) Årre sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 94: er også nævnt som *Inne, Ene* og *Truine*

4) Alle data og oplysninger om Niels Nielsen, hans ægteskab og børn er hentet fra Årre sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 58-62

5) Begravet Årre sogn 01 JUN 1657

6) Begravet Årre sogn 09 MAJ 1658

7) Begravet Årre sogn 06-OKT-1659

8) Begravet Årre sogn 24 FEB 1689

Desuncti & Sepulti [død og begravelse] kand ved dag oc datum icke noteris, baade for min egen Siugdoms skyld, saa oc den farlig grasserende død, oc sogne folckenis atspredelse for de umilde krigsfolck mod Svensken med Dannemarck den tid allierte, som var Keyserlige, Brandenburgerke oc Plalckerne, aff hver slax 18000 mand. Dog forfaris af Aarøe sogn at være døde dette Aar 94 mennsker¹⁾. Deres naffne undertegniss. (fanden) 6. 8to-bris.

Også parrets yngste søn døde tidligt under uheldige omstændigheder: 1689 d. 24 feb. Dom. *Reminiscere* [2. søndag i Fasten] Niels Nielsen Sen. i Gunderup hans søn Peder som uløchelich aff barskær, som skulde tappe blod bleff ihielslagen d. 14. Febr. mod afften, jeg fick Bispens befaling at begraffve hannem.

Niels fæstede 1661 efter sin far Jørgen Nielsen matr. nr. 6a i Gunderup, der havde et hartkorn på 2.5.2.2½, og som indtil 1722 tilhørte kongen.

I 1664 var Niels tillige fæster af to ½-gårde i Gunderup, der var *Ryttergods* og tilhørte kongen; gårdenes hartkorn var h.h.v. 2.7.2.1½ og 2.5.1.1½.

Niels var desuden *Sandemand*, og i et stykke tid tillige *Sættefoged*, hvilket medførte, at han afløste *Herredsfogeden* som dommer, når denne havde forfald eller selv havde interesser i en sag. Der blev ført mange retssager på den tid, så Niels' navn ses ofte i *Skast Herreds Tingbøger* - i perioden 1636 til 1660 er Niels nævnt i 46 sager.

Hans roller var forskellige fra sag til sag, han optrådte bl.a. som vidne, synsmand, stævningsmand, som deltager i *Stokkenævn*²⁾, opmåler, voldgiftsmand, varslingsmand og lavvæge.

Som synsmand besøgte Niels bl.a. Karin Nielskones venstre arm, efter at *Olluff Hanßøn i Gunderup* *at hand haffde slagen hinder*. Han var bl.a. også deltager i et stokkenævn, der giver Niels Hansen ret til at tigge på grund af fattigdom, dels fordi hans gode hoppe blev dræbt ved lynnedslag, og dels fordi han havde fået en bøde, da han, formentlig i selvforsvar, havde slået den berusede Hans Madsen Agervig.

Niels havde også haft uoverensstemmelser med arvingerne efter hans morbror *Peder Thygesen*, hvilket fremgår af et gælds-brev, der oplæses på tingdagen den 08-MAR-1636. Gælds-brevet indledes med: *Kiendis ieg, Nielß Nielßøn i Gunderup, for alle i dette mit obne breff at ieg nu er bleffuen venlig oc vel for liigt met s. Peder Thygeßøns arffuinger om hueß old arffue, som ieg paa min s. moders wegne [NN. Thygesdatter] kunde arffueligen thilfalde effter min s. oldefader oc oldemoder, Thyge Juel oc Marin Thygeß i Gunderup*. Tilgodehavedet var 12 sldr., der skulle betales over 3 år med 4 sldr. til jul i 1636, 1637 og 1638. Af brevet ses også, at Niels arvede bedsteforældrenes gård i Gunderup efter sin far Niels Jørgensen, der fik gården ved ægteskabet med NN. Thygesdatter.

1) Ved FT 1787 - altså 125 år senere - havde sognet 232 indbyggere

2) Stokkenævn = tingsnævn: Sad under møder på tingstedet på stokke anbragt i en firkant

På en tingdag i MAJ-1636 aftalte Niels at afdrage en gæld på *threjsindβthiuffe [60] slette daller, huer dlr. beregnit til 32 sch. lübsk* til en Peder Poulsen.

Niels døde 1704 og blev begravet *d. 29. Maji Niels Nielsen den ældre i Gunderup*. Efter Niels's død overtog sønnerne Niels og Jep fæstet af hver sin halvgård

1381. Ukendt Fru Niels Nielsen, født omk. 1618, død 1697 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 08-AUG-1697 Årre sogn.

Niels Nielsens ukendte hustru blev begravet 10. Søndag efter Trinitatis i 1697, hvilket det år var 08-AUG.

1382. Hans Frandsen, Sættefoged og Gårdfæster i Tude, død eft. 1697¹⁾ Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet Ukendt fru Hans Frandsen, barn: Margrethe Hansdatter født omk. 1656.

Hans blev født på sin fars fæstegård i Tude og var kun et barn, da faderen i JAN-1637 blev halshugget i Viborg efter at have begået to mord. Kort efter dette giftede hans mor sig med *Jacob Mouritsen*, der også overtog fæstegården i Tude.

Efter stedfaderens død overtog Hans sit barndomshjem, og på *Skast Herredsting* afkalder han 07-MAJ-1661, sammen med sine søskende, arven efter sin mor *Boel Nisdatter af Tude*.

Hans nævnes mange gange som sættefoged i Skast Herreds Tingbog i perioden fra 1661 til 1697.

Indtil 1660 var sættefogeden i Skast Herred *Niels Nielsen* (ane 1380), og formentlig har Hans overtaget dennes embede. Samme Niels Nielsen's søn af samme navn (ane 690) blev 1682 gift med Hans's datter

Margrethe (ane 691).

1383. Ukendt Fru Hans Frandsen.

1384. Frands Hermansen, Gårdfæster, født omk. 1653²⁾ Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1740 Grimstrup sogn, begravet 24-JAN-1740 Grimstrup sogn, viet 18-APR-1682 Grimstrup sogn Mette Nielsdatter, børn: Herman Frandsen døbt 04-FEB-1683, Niels Frandsen døbt 09-MAJ-1685³⁾, Hans Frandsen døbt 31-JUL-1689, Niels Frandsen døbt 01-JAN-1692, Niels Frandsen døbt 03-APR-1696, Hans Frandsen døbt 09-OKT-1701.

Frands blev født omk. 1655 som *søn af Herman Nielsen og Margrethe af Hjortkjær* i Grimstrup sogn.

¹⁾ Skast Herreds Tingbog 23-NOV-1697: Nævnes her denne dato

²⁾ Grimstrup sogns KB 24-JAN-1740: Alder ved begravelse: 87 år

³⁾ Grimstrup sogns KB 10-NOV-1688: Begravet denne dato

Vielsen mellem Frands og Mette ses i Grimstrup sogns kirkebog: *Feria 3. Paschatos 1682*¹⁾: *Colpuleret Frantz Hermansen oc Mette Nielsdatter aff Sadderup*.

Frands og Mette Nielsdatter boede ved 1688-matrikelen på en ½-gård i *Hjortkjar* i Grimstrup sogn. Gården havde et hartkorn på 2.7.0.0., og den anden ½-gård, med samme hartkorn, beboedes da af *Peder Lauersens Enke*. Begge ½-gårde hørte under *Endrupholm Gods*, der 1688 ejedes af *Provstiskriver Niels Nielsen*²⁾. Ved 1688-matrikelen blev de to gårde's samlede hartkorn mere end halveret i forhold til 1664-matrikelen, hvor det samlede hartkorn havde været på 11.4.0.0.

Han og hustruen ses på en mandtalsliste for *Hjortkjar Ofver dend allernaadigst paabudne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Feb. Anno 1700*, og her skal ægteparret betale 1 rdl..

Frands og Mette Nielsdatter havde to børn med navnet *Hans* (døbt h.h.v. 1689 og 1701), hvorfor den førstfødte menes død som lille. De lod også tre sønner døbe med navnet *Niels* (h.h.v. 1685, 1692 og 1696), hvorfor de to førstfødte formodes døde som små, og den tredje søn *Niels* døde 1710 *under røgt af Aaleruser* - omk. 14 år gammel.

Selv blev Frands 87 år gammel og begravedes 3. søndag efter Hellig tre Konger i 1740.

1385. Mette Nielsdatter, født omk. 1661, død 1731 Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 21-JAN-1731 Grimstrup sogn.

Mette siges ved vielsen i 1682 at være *aff Sadderup*, der ligger i Skast sogn, Skast herred i Ribe amt.

Hun døde 1731 og begravedes samme år *Septuas*, og siges da at være 70 år gammel.

1392. Oluf Jensen Medum³⁾, Fæster på Medumgaard, Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, født omk. 1628, død 1709 Ølgod sogn, begravet 11-FEB-1709 Ølgod sogn, viet *Kirsten Olufs*, børn: *Søren Olufsen* født omk. 1652, *Simon Olufsen*, *Maren Olufsdatter*⁴⁾, *Anne Olufsdatter*⁵⁾, *Niels Olufsen Medum* født omk. 1675⁶⁾.

1) 3. påskedag = 18-APR-1682

2) TRAP, bind 23, s. 864

3) Data og oplysninger om Oluf Jensen Medum, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Nordisk Slægtsforskning, 1979: Slægten Guldager fra Ølgod sogn, 1979, Gert Ravn i Vardesyssel Årbog 1991 fra s. 99 og Karl Møller Bargisen, Ølgod sogn

4) Nævnes ved navn i Kop- & Kvægskat 1683 Ølgod sogn

5) Nævnes ved navn i Kop- & Kvægskat 1686 Ølgod sogn

6) a) Nordisk Slægtsforskning: Født omk. 1670; b) Inga Kallesøe, Ry: Født omk. 1679

Oluf var fæster på *Medumgaard* i Ølgod sogn, der ejedes af Henrik Juel til Lindbjerggaard. Gården lå øde ved 1664-matrikelen med et hartkorn på 11.3.1.1., men ved den efterfølgende 1688-matrikel nedsattes hartkornet til 8.2.1.2..

Til *Medumgaard* hørte 1689 yderligere to fæstehuse, hvor fæsterne var Oluf og Søren Madsen. I landgilde betalte Oluf 4 skæpper rug, 1 gås, 1 høne, mens Søren svarede 4 skæpper rug, 1 lam, 1 gås og 2 høns.

Oluf døde 1709 og begravedes - samme dag som sin hustru! I kirkebogen har præsten ved begravelsen skrevet: *blef Olluf Mædum og Hustru jordet. Manden 81 aar gl. og Konen Kiersten Ollufs 75 aar gl.*

1393. Kirsten Olufs, født omk. 1634 Ølgod sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1709 Medum, Ølgod sogn, begravet 11-FEB-1709 Ølgod sogn.

Kirsten, hvis rigtige efternavn ikke kendes, blev begravet samme dag som hendes mand. Hun nævnes da som *Konen Kiersten Ollufs 75 aar gl.*

1442. Niels (Major) Jørgensen, Gårdfæster, død 1704 Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 20-FEB-1704 Årre sogn. Viet (1) 14-JUN-1657 Årre sogn Maren Hansdatter, barn: Johanne Nielsdatter født 1659. Viet (2) 07-OKT-1660 Årre sogn Birthe Laursdatter, børn: Maren Nielsdatter døbt 08-DEC-1661, Anna Nielsdatter døbt 23-MAR-1664, Jørgen Nielsen døbt 12-AUG-1666, Dorothe Nielsdatter døbt 25-APR-1669. Viet (3) 22-APR-1683 Maren Andersdatter.

Han blev gift første gang 1657: *d. 14 jun. Copulati Niels Jørgensen (Major) i Aarøe, Maren Hansdatter aff Atrup Dnica 3. post Trin..* To måneder efter vielsen blev Niels's bror med samme navn (ane 726) gift i sognet. Flere steder i kirkebogen forsøger præsten at undgå navneforveksling, ved at adskille de to brødre - og navnebrødre - ved at tilføje ordene "Major" eller "Stor" ved Niels's navn (ane 1442) og ordet "Minor" eller "Lille" ved lillebroderens navn (ane 726).

Niels synes 1655 at have overtaget boet efter sin far Jørgen Mikkelsen i Orre, og i 1657 nævnes han som fæster af det Bol, der senere fik matr. nr. 6a i Årre By. Bolet var kirkens ejendom indtil 1674, hvor det kom ind under Endrupholm gods.

Tidligt på året 1659 fik Niels og hustru Maren Hansdatter et barn, men både mor og barn døde samme år. Præsten i Årre sogn skrev en lille side i kirkebogen om de frygtelige forhold, der herskede på egnen det år. Det fremgår heraf, at der alene i Årre sogn 1659 døde 94 personer; dels p.g. a. *den aarlig grasserende død* (Pesten) og dels på grund af vore egne lejetroppers og den svenske fjendes udplyndringer. I flere sydjyske sogne døde op mod 40% af indbyggerne i 1959¹⁾.

Også præsten blev syg og beklagede, at han kun var i stand til at opremse navnene på de døde. I et lille digt i kirkebogen²⁾ skriver sognepræst *Rostenius*:

¹⁾ Aksel Lassen: *Da landet blev øde*, Gyldendals forlag, 1965

²⁾ Sognepræst *Rostenius* i Årre sogns KB, side 11 under året 1662

*Kom Jesu Christ Kom Frelser sød
før os fra dette Elende,
Udriff os aff all jammer oc Nød
Paa all vor sorg gjør ende.
Ledsag os til vort Fæderne Land
for dit [blod¹⁾] som for os udrand
Lad os i fred hensoffue.*

Efter et år som enkemand, blev *Niels Jørgensøn i Aarøe oc Berethe Lauritzd. aff Nebbel* viet i Årre sogn. Berethe fødte fire børn i ægteskabet og døde i 1680.

Herefter giftede Niels sig for tredie gang i 1683: *Niels Jørgenß og Maren Andersd. i Aare*. Samme år giftede hans datter Maren Nielsdatter (ane 721) sig med Sillas Poulsen (ane 720), og dette par overtog fæstet af Niels's matr. nr. 6a i Årre By.

Han overlevede også sin tredie hustru, som begravedes 25-MAR-1700 i Årre: *Maren Andersd. stor Niels Jørgensens hustru ao æt. 74*.

Niels nævnes på listen *Ofver dend allernaadigst paabudne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Feb. Anno 1700*. Listen nævner Niels som *Enchemand* og må da være udarbejdet tidligst i MAR-1700, hvor Niels tredie hustru døde. På listen er Niels nævnt under *Gadehuusfolch og de som iche hafver heste eller kiør eller bruger handverch og der for svarer efter forordninges 9. Classe*.

Selv døde Niels i 1704 og begravedes 20-FEB samme år i Årre sogn: *Stor Niels Jørgensen i Orre*.

1443. Berethe Lauridsdatter, født Nebel, Vester Nebel sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1680 Årre sogn, Skast hrd, begravet 07-MAR-1680 Årre sogn.

Berethe Lauridsdatter menes født i Nebel, Vester Nebel sogn, idet hendes forældre levede dér, ligesom det ved hendes vielse 1660 siges, at hun var *aff Nebbel*.

Hun var endnu ikke gift, da hendes mor (ane 2887) døde 1653. Derfor var Berethe Lauridsdatter ved skiftet efter moderen²⁾, repræsenteret af søsteren Ingeborg Lauridsdatter's mand *Peder Hansen i Nebel*.

Berethe Lauridsdatter døde 1680 og blev begravet 2. søndag i fasten: *Sl. Birret-he Niels Jørgenssons i Aarøe sepulta dnica Reminiscere*.

1452/2884. Jørgen Mikkelsen, Gårdfæster i Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, født før 1606, død før APR-1655³⁾ Årre sogn. Viet Marin Nielsdatter, børn: Niels (Major) Jørgensen, Niels (Minor) Jørgensen født omk. 1630⁴⁾, Dorethe Jørgensdatter¹⁾,

¹⁾ Utydeligt - var indskrevet over linien

²⁾ Skast Hrd's Tingbog 13-SEP-1653

³⁾ Skast Hrd's Tingbog 03-APR-1655: Boregistrering efter Niels Jørgensen 30-MAR-1655

⁴⁾ Han var myndig ved skiftet efter sin far 03-APR-1655, og ved sin begravelse i Årre sogn 02-AUG-1705 siges han at være 75 år gammel

Maren Jørgensdatter²⁾, Abelone Jørgensdatter³⁾, Mikkel Jørgensen⁴⁾, Anne Jørgensdatter⁵⁾, Børge Jørgensen født eft. 1640⁶⁾.

Jørgen menes født før 1606, idet det i tingbogen 02-JUN-1640, i forbindelse med et tingsvidne, fastslås om Jørgen, *at Hann mindiss I 34 Aar*.

Han nævnes ofte i perioden 1636 til 1640 som vidne i Skast Herreds tingbøger, men 21-AUG-1638 var han selv involveret. Da fremviste *Niels Christensen* på tinget to sår over sit venstre øje og et sår på venstre hånd, som han beskyldte Jørgen for at have gjort.

I sagen forklarede vidner, *at di paa Fredag wor 8 dage sidst forleden, souge [så], at Jørgen Michelsen i Orre oc hans Søn stod oc wille stoche en Suarm Bij [en sværm bier], som sad paa en Pille i Mette Nisdatters Kalgaard*. Senere så de, *at Jørgen Michelsen oc Niels Christensen stod og haffde fatt met huer andre om en Køle og drogis noget om den, oc saa fick Niels Christensen fatt i Jørgen Michelsens Scheg, oc Jørgen Michelsen haffde fatt i Niels Christensens Haar, oc saa falt de bege til Iorden*. Kampen stoppede, og *da sog di [vidnerne], att blodet wor ude offuer Niels Christensens Wenster Øye oc paa Jørgens Michelsens Kinde*.

Sagens udfald kendes ikke, og den er velsagtens blevet forligt. Men to måneder senere⁷⁾ vidner Jørgen mod sin tidligere modstander. Niels Christensen anklages for misligholdelse af sin gård til fare for omkringliggende gårde ved, at hans skorsten kun var lidt over bjælkehøjde, så røg og gnister drev ud af hans gavl, som *var staplet med Halm*.

Han menes død før APR-1655, da hans bo blev registreret 30-MAR dette år. Hans ejendom blev da beskrevet som et 12 fags *Salshus* og et 14 fags *Lohus*. I boet var bl.a. 5 køer og 2 spæde kalve samt 6 får med deres yngel og et svin. Boets indtægter var 213 sldr., medens gælden var 85 sldr..

Jørgen og hans hustru Marin Nielsdatter er "dobbelt-aner" gennem sønnerne Niels (Major), ane 1442 og Niels (Minor), ane 726.

1453/2885. Marin Nielsdatter, født Debel, Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, død 1655 Årre sogn, Skast hed, Ribe amt, begravet FEB-1655 Årre sogn, Skast hrd.

Marin's broder Peder Nielsen giver arveafkald 12-SEP-1637 på egne og søstres vejne, og i denne forbindelse nævnes, at både han og hans søskende er født i Debel, der ligger i Fåborg sogn, Skast hrd.

-
- 1) Hendes enkemand, Jacob Hansen, mødte ved skiftet efter hendes far 03-APR-1655
 - 2) Hendes mand Christen Pedersen var hendes værge ved skiftet efter hendes far 03-APR-1655
 - 3) Hendes mand, Thomas Buch, var hendes værge ved skiftet efter hendes far 03-APR-1655
 - 4) Var endnu ikke myndig (havde værge) ved skiftet efter sin far 03-APR-1655
 - 5) Var endnu ikke myndig (havde værge) ved skiftet efter sin far 03-APR-1655
 - 6) Var ved skiftet efter sin far 03-APR-1655 ikke fyldt 15 år
 - 7) Skast Herreds Tingbog 23-OKT-1638

1454. Thomas Hiort, død før 1655¹⁾ Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt. Viet Jehanne NN, børn: Anne Thomasdatter Hiort født omk. 1636²⁾, Søren Thomassen Hiort.

Thomas var fæster af matr. 3a i Årre by³⁾, der 1664 bestod af to ¼-gårde.

Efter Thomas død menes gården overtaget af svigersønnen Niels (Minor) Jørgensen (ane 726), der 1657 blev gift med Thomas's datter Anne.

1455. Jehanne NN, død 1659⁴⁾ Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt.

1466/2768/706. Herman Nielsen - se ane 706.

1467/2769/707. Margrethe Hermansdatter - se ane 707.

1468. Hans Therkelsen, født omk. 1629, død 1698 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe ant, begravet 27-FEB-1698 Grimstrup sogn, viet 30-JUL-1665 Grimstrup sogn Maren Christensdatter, børn: Mette Hansdatter født 1666, Therkel Hansen født omk. 1672, Christen Hansen født 1674, Maren Hansdatter født 1680.

Datteren Mette blev født 1666, men døde samme år, og året efter fik Hans og hustruen en søn, der blev begravet uden navn.

Hans sad 1664 i Grimstrup by med en halvpart i en gård med hartkornet 5 tdr. og 4 skpr.. Han og Maren Christensdatters vielse ses i Grimstrup sogns kirkebog 1665: *Hans Terckelsøn i Grimstrup og Maren Christensdaater aff Vard.*

Han døde 1698 og begravedes i Grimstrup sogn 27-FEB samme år: *Hanß Terchelsen i Grimstrup Ao æt 69.*

1469. Maren Christensdatter, født i Varde Købstad, Vester Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1705⁵⁾.

Maren menes født i Varde Købstad, idet hun ved vielsen 1665 siges at være *aff Vard.*

Hendes mand Hans Therkelsen begravedes 27-FEB-1698, og samme år 20-NOV blev *Sl: Hanß Terchelsenß elendige dreng i Grimstrup* begravet.

Hun ses på skattemandtalslisten for Grimstrup *Ofver dend allernaadigst paa-budne Kopskat forfaldne til sidste Decemb. 1699 Og d. 15. Febr. Anno 1700.* Her opgives hun boende under Endrupholm Gods og nævnes som: *Maren sl. Hans Terchelsens i Grimstrup.*

1) Hans død ses ikke indført i Årre sogns KB, der netop påbegyndes 1655

2) Årre sogns KB 14-NOV-1723: Begravet denne dato og siges da at være 87 år gammel

3) Oplysningerne er fra bogen *Årre Sogn*, udgivet 1983 af Lokalhist. Forening for Årre sogn

4) Årre sogns KB 1659

5) Hun er ikke fundet død/begravet i Grimstrup sogn før 1706

1612. Jens Sørensen¹⁾, Gårdfæster i Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, født omk. 1590, viet Ukendt Fru Jens Sørensen, barn: Peder Jensen født omk. 1620.

Jens ses i Sejlstrup Lens Jordebog²⁾ opført som fæster og gårdbeboer af en gård i Gunderup sammen med en *Las Madsen*. De skal årligt til Lensmanden svare et landgilde på 16 skpr. rug, 1 pd. byg, 10 hestes gæsteri, 2 pd. smør, 1 svin, 1 gås, 2 høns, 1 mk. limpenge samt 1 fodernød.

1613. Ukendt Fra Jens Sørensen.

1640. Oluf Andersen³⁾, Gårdbruger, død omk. 1615 Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, viet Karen Dal, børn: Anders Olufsen, Peder Olufsen, Ove Olufsen, Thomas Olufsen, Oluf Olufsen, Dorete Olufsdatter⁴⁾.

Oluf boede 1569 i *Østergaard* i Gunderup i Vrejlev sogn, men havde også købt et Bol i Gunderup by. Broderen Mads Andersen havde også andele i *Østergaard*, og dem købte Oluf efter broderens død af dennes sønner.

Af Børglum Herreds Tingbog fremgår, at Oluf 16-NOV-1614 stævnedes *Jens Christensen i Em* om gæld. Og i Sejlstrup Lens Jordebog 1614-1615 ses, at Olufs hustru Karen Dal stadig boede på *Østergaard* og nævnes som enke..

Der har boet efterkommere af Oluf Andersen på *Østergaard* i mere end 200 år.

1641. Karen Dal, død eft. 1636 Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt.

I Børglum Herreds Tingbog ses, at Karen Dal 13-APR-1630 blev dømt pligtig til at betale restgæld på en kontrakt hendes mand Oluf havde indgået i 1611 med *Jens Christensen i Em*.

1700. Peder Sander, død 1728 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt, begravet 25-APR-1728 Herfølge sogn, viet Anna Jensdatter, barn: Jørgen (Pedersen) Sandersen.

Peder blev begravet i Herfølge sogn 1728 *Dom. Cantate* og nævnes da som *Peder Zander af Torpet* (uden aldersangivelse).

1701. Anna Jensdatter, død 1710 Herfølge sogn, Bjæverskov hrd, Præstø amt.

¹⁾ Familiens Slægtshistorie, Silkeborg 1994: Slægten Stokbro i Vrejlev Sogn

²⁾ Sejlstrup Lens Jordebog 1618-1619

³⁾ Data og oplysninger om Oluf Andersen, hans hustru og deres børn er hentet fra Vendsyssel-ske Årbøger 1937/ 1938, s. 49-67: C. Klitgaard: Gunderup i Vrejlev sogn

⁴⁾ Nævnt i Børglum Herreds tingbog 27-AUG-1633

Anna nævnes blot som *mandens moder Peder Sands Hustru*, da sønnen Jørgens datter *Sidsel* blev døbt i Herfølge sogn 1696, og da der ikke i Herfølge sogn er fundet andre med navnet Peder Sand, *formodes* hun at være den, der 1710 begra-vedes samme sted: *Peder Sanders Hustru af Svensbierg Anna Jensdatter*.

1802. Hinrich Franck, Schadeland¹⁾, Kogel, Mecklenburg-Vorpommern, død før 04-DEC-1882. Viet Ukendt Fru Hinrich Franck, barn, Anna Franck

Hinrich nævnes ved datteren Anna's vielse 1682 som afdøde *Hinrich Francken in Schadelandt*.

1803. Ukendt Fru Hinrich Franck, Mecklenburg-Vorpommern.

1806. Jochim Körner, Mecklenburg-Vorpommern. Viet Ukendt Fru Joachim Körner, barn: Maria Körner.

Ved datteren Maria's vielse 1693 i Zarrentin nævnes *Jochim som Hüfener²⁾ zu Hackendorff*, der ligger ved Lassahn.

1807. Christina Margretha Körners, Mecklenburg-Vorpommern.

Hun nævnes blandt fadderne ved hendes barnebarn *Christina Margreta's* (ane 451) dåb i 1698 i Vietow. Barnebarnet er forméntlí opkaldt efter Christina.

1808. Erdmann Baack (Bake), Gårdmand og Tømrer, født før 1650, død omk. 1712 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern. Viet (1) 09-NOV-1668 Alt-Jabel Elisabeth Lüte, børn: Ukendt barn Baack (Bake) født 1668, Elisabeth Baack (Bake) døbt 03-MAR-1671 Christoff Baack (Bake) døbt 04-OKT-1674. Viet (2) 15-NOV-1676 Alt-Jabel Catharina Reibe, børn: Sophia Baack (Bake) døbt 08-JAN-1678, Cordt Baack døbt 21-MAR-1680, Carsten Baack (Bake) født omk. 1682, Erdmann Baack (Bake) døbt 02-AUG-1685, Johann Baack (Bake) døbt 26-JAN-1688, Hans Baack (Bake) døbt 07-JAN-1691, Catharina Baack (Bake) døbt 01-JUL-1694, Anna Sophia Baack (Bake) døbt 25-JUL-1697.

Erdmann nævnes som *Tewswoods Halbhüfner Nr. 14*. Hans første hustru *Elisabeth Lüte* døde omk. 1675, og i NOV-1676 giftede Erdmann sig med *Catharina Reibe*. Med sine to hustruer fik Erdman i alt 11 børn, der alle er født i byen Tewswoods, der ligger i *Landkreis Ludwigslust* i delstaten Mecklenburg-Vorpommern.

Ved en *Beichtkinderverzeichnis³⁾* 1704 i Tewswoods ses husstanden: *Erdmann Bake* (53 år), hustruen *Catharina* (47 år), sønnerne *Cordt* (24 år) *Carsten* (22 år)

1) Schadeland ligger 5 km sydvest for Zarrentin.

2) Fæster af en gård eller et hus

3) Præster optalte alle personer over 14 år, der var villige til at aflægge skriftemål i kirken

og *Erdmann* (19 år) samt en tjenestepige *Catharina Bußackers*, der er 26 år gammel. Ved denne tælling nævnes *Erdmann* som *nicht gesund* (ikke rask).

I 1705 ses i kirkebogen for *Tewswoods*, at han giver $\frac{1}{2}$ *Scheffel*¹⁾ rug til kirken, som er den normale kirkeskat for en gård af hans størrelse.

1809. Catharina Reibe, født 1655 i *Tewswoods*, *Ludwigslust* i *Mecklenburg-Vorpommern*, døbt 25-MAR-1655 *Tewswoods*, død 1729 *Tewswoods*, begravet 23-NOV-1729 *Alt-Jabel*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*.

Catharina døde 1729 og blev begravet som *Cordt Baack's Mutter* (ane 904).

1810. Erdmann Wefer, Gårdmand, født omk. 1650, død 1691 *Vielank*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*, begravet 20-MAR-1691 *Alt-Jabel*, *Ludwigslust*, viet 03-NOV-1673 *Alt-Jabel Catharina Jancke*, børn²⁾: *Sigmund Wefer* døbt 29-SEP-1674, *Jochim Wefer* døbt 08-APR-1677, *Peter Wefer* døbt 21-MAR-1678, *Erdmann Wefer* døbt 05-AUG-1679, *Claus Wefer* døbt 09-FEB-1682, *Catharina Wefer* døbt 07-NOV-1684, *Jochim Wefer* døbt 25-JAN-1687, *Anna Elisabeth Wefer* døbt 15-JUN-1691.

Erdmann Wefer ménes født i *Jessenitz*, der også ligger i *Ludwigslust*.

Han og hustruen *Catharina Jancke* fik i alt 8 børn (6 drenge og 2 piger), men de tre ældste drenge levede ikke længe: *Sigmund* blev kun 18 måneder gammel, *Jochim* kun 16 måneder gammel og begravedes 29-AUG-1678 - samme dag som ægteparrets tredje søn, den kun fem måneder gamle *Peter* blev begravet.

Erdmann nævnes som *Vielank Halbhüfner Nr. 6*

1811. Catharina Jancke, født 1653 *Vielank*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*, døbt 11-SEP-1653 *Alt-Jabel*, *Ludwigslust*, død 1726 *Vielank*, begravet 16-NOV-1726 *Alt-Jabel*.

Ved folketællingen 1704 i *Vielank* nævnes hun som *Erdmann Wefer's Enke* (45 år?). Desuden ses sønnerne *Erdmann* (24 år) og *Claus* (18 år).

Catharina blev begravet som *Erdmann Wefers Mutter*.

1812. Christian Reibe, *Schulze* og *Halbhüfner*, født omk. 1660, død 1721, begravet 22-JAN-1721 *Tewswoods*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*, viet før 1685 Ukendt *Frau Christian Reibe*, børn³⁾: *Frantz Reibe* døbt 24-MAJ-1685,

¹⁾ En *Scheffel* var en måleenhed for korn. En hel *Scheffel* (i *Mecklenburg*) var 38,9 liter

²⁾ Alle børn er døbt i *Alt-Jabel*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*

³⁾ Alle børn er født i *Tewswoods*, *Ludwigslust*, *Mecklenburg-Vorpommern*

Hans Reibe døbt 12-FEB-1688, Anna Sophia Reibe døbt 08-MAR-1690, Catharina Engel Reibe døbt 30-JAN-1692¹⁾, Anna Maria Reibe døbt 10-JUL-1693.

Christian er nævnt som *Schulze u. Halbhüfner nr. 1 in Tewswoos*²⁾.

1813. Ukendt Frau Christian Reibe, død 1713, begravet 24-DEC-1713 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern.

Navnet på Christian's ukendte hustru er ikke nævnt i forbindelse med børnenes dåb. Hun døde 1713 og blev blot begravet Juleaftensdag som *Christian Reibens hustru* - uden aldersangivelse.

1920. Thomas Bech, Ridefoged, Slotsskriver Herredsfoged og Landsdommer, født før 1620³⁾ Randers⁴⁾, Støvring hrd, Randers amt, død 28-JAN-1680⁵⁾ Bjergbygaard, Tullebølle sogn, Langelands Nørre hrd, Svendborg amt, begravet 07-FEB-1680⁶⁾ Tullebølle sogn, viet før 1662⁷⁾ Anna Catharina von Ahlefeldt, børn: Nicolaj Bech født omk. 1661⁸⁾, Gehrt Bech født omk. 1665, Christian Bech født omk. 1665, Ukendt Datter Bech født omk. 1665.

Thomas var fra efteråret 1640 til efteråret 1646 *Ridefoged på Skovgaard*⁹⁾, der lå i Kollerup sogn, Tørrind hrd i Vejle amt og ejedes af *Overstatholder Chr. Rantzau*. Denne sendte flere gange årligt *memorialer*¹⁰⁾ til ridefoged Thomas fra Rantzau'ernes hovedsæde *Breitenburg*.

Der gik et stort antal stude gennem Skovgaard. De blev indkøbt og opfedet, og efter et halvt eller helt års forløb blev de solgt igen sydpå, hvor de endte som *Graffenbrad* på tyske middagsborde. Skovgaards egen besætning var ikke stor, for iflg. en opgørelse fra 01-MAJ-1640 bestod den kun af 2 *køer*, 4 *stude*, 4 *kvier*, 71 *får*, 26 *lam*, 41 *svin*, 29 *grise*, 7 *gæs*, 7 *gæslinger*, 16 *høns* og 31 *Kivlinger* [*Kyllinger*].

¹⁾ Levede kun i få timer - idet hun begravedes allerede 03-FEB-1692 i Alt-Jabel

²⁾ En *Schulze* var i Storhertugdømmet Mecklenburg en byfoged, leder af bønderne, ordenshåndhæver og koordinator af fællesanliggender i landsbyen på godsejerens vegne

³⁾ Han var Ridefoged på Skovgaard fra efteråret 1640

⁴⁾ Oplysning fra hans og hustruens ligsten

⁵⁾ a) TRAP, bind 13, s. 934; b) Pers.Hist.Tids. 9. RK, bind 1, 1928, s. 127 med henvisning til uddrag af Biskop Jens Bircherod's dagbøger

⁶⁾ a) Pers.Hist.Tids. 9. RK, bind 1, 1928, s. 127 med henvisning til uddrag af Biskop Jens Bircherod's dagbøger; b) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, s. 176

⁷⁾ a) Tranekær amt, jordebogsregnskab 1661-1689 (1661 fortegnelse), (1662 fæsteregister) og (1663 jordebog)

⁸⁾ Tullebølle sogns KB 26-AUG-1722: Begravet denne dato og da nævnt som 61 år gl.

⁹⁾ Alle oplysninger om Thomas Bech's tid på Skovgaard, gården og Chr. Rantzau er hentet fra a) Samlinger til Jydsk Historie og Topografi, 5. RK, 11. bind, s. 1ff og b) Vejle Amts Årbog, 1955, s. 111f

¹⁰⁾ Memorialer = skriftlige ordrer/instrukser

Chr. Rantzau udviste stor smartness ved salget af sine øxne, hvilket f.eks. ses i hans memorial til Thomas af 04-AUG-1641, hvor han giver Thomas instruks om, hvorledes denne skal agere, når købmænd kom til Skovgaard for at se på øxne. Thomas skulle, uden købmændenes viden, stikke 10 af bøndernes bedste øxne ind mellem gårdens egne dyr, så købmændene troede, at disse dyr også var *Skovgaard-øxne*. De der blev solgt af disse 10 øxne, skulle afregnes med bønderne til en i forvejen aftalt pris, og resten skulle blot returneres.

Skovgaards såning og høst så i 1642 sådan ud: *Rug* sået: 10 tdr. 2 skpr. (høstet 25 tdr. 3 skpr.); *Byg* sået: 6 tdr. 1 skp. (høstet 25 tdr. 2. skpr.); *Havre* sået: 72 tdr. 2 skpr. (høstet: 205 tdr. 7 skpr.). I regnskabsbøgerne for de efterfølgende år 1643-1645 hedder det kort og godt: *Fjenderne tog det!*¹⁾

Med mellemrum inspicerede Chr. Rantzau Skovgaard sammen med ridefogeden. Der hørte 45 gårde, 17 boler og et antal gadehuse under Skovgaard, så der har været nok at inspicere. For bønder og bolsmænd var Chr. Rantzau ikke ligefrem *Naadigherren*, men snarere *Hans grevelige Strengthed*, og det har nok taget nogen tid, før livet atter kom i normal gænge efter et sådant besøg.

Klager har Chr. Rantzau næppe måttet høre på; og hvis nogen skulle have haft lyst til at klage, måske over Ridefogeden, har et blik fra ridefoged Thomas sikkert fået dem til at holde sig tilbage. Der kunne stå meget på spil for en lille bonde, om ridefogeden fik et horn i siden på ham. Ridefogeden var på hverdage en meget formående herre - hvad kunne det vel også nytte at klage?

Thomas var ikke oplært til at vise blødsødenhed. Han repræsenterede *Greven* og ikke *Bønderne*. Der fandtes ridefogeder, der gik i brechen for deres bønder, men Thomas synes ikke at have været en af dem - han talte næppe *Roma midt imod*. Men selv om Thomas var sin herres forlængede arm, så nævnes hans efterfølger, ridefoged *Gert Rasmussen*, som *mere Kejserselig end Kejseren selv*, og afslørede sig som *en Bondeplager af værste Slags*.

Hvis Thomas udnyttede sin position som ridefoged, har det næppe været på bekostning af Chr. Rantzau - i så fald har denne næppe opdaget noget, siden Thomas senere blev forfremmet til Chr. Rantzau's *Slotsskriver paa Tranekær*.

I årlig landgilde modtog Skovgaard fra fæstebønderne: 43 tdr. 1 skpr. rug, 16 tdr. rugmel, 34 tdr. 4 skpr. byg, 100 tdr. havre, 3½ tdr. 3 pund smør, 2 staldøksen, 19½ fodermød²⁾, 4½ får, 2 lam, 10 gæs, 8 høns, 30 svin og i penge: 155 rdl. 2 sk.. Desuden modtog Skovgaard i *Konge- og Kirketiende*³⁾ årligt 2 kalve, 14 lam og 2 grise.

Thomas havde 1646 fået ordre til at se sig om efter en forpagter til Skovgaard, og det skete 28-JUL-1647, hvorefter Thomas blev slotsskriver paa Tranekær, der

1) Torstenssonfejden

2) Fodermød = fedekvæg

3) Kongetiende = Afgift af jord og fast ejendom tilhørende kongen/kronen; oprindeligt 1/10 af hvert års afgrøde og andre produkter. Kirketiende = Afgift til en kirkes ejer; normalt betalt i naturalier

da ejedes af *Rigsråd Christoffer Urne til Aarsmarke* (idag Knuthenborg). Chr. Rantzau havde da pant i Tranekær Slot for 50.000 rdl., der 1654 øgedes med yderligere 12.000 rdl., og han forfremmede da Thomas til ridefoged på Tranekjær, hvilket Thomas var i perioden 1652-1655. Chr. Rantzau skænkede 1659 Tranekær Slot til sin svigersøn *Frederik Ahlefeldt til Søgaard*, som en del af sin datters medgift¹⁾.

Thomas fik 09-JUN-1655 skøde på *Niels Madsens Ejendomsgaard i Torpe*, og 08-DEC samme år fik han af borgerne i Søndre Herred *et oprigtigt og godt Skudsmaal*²⁾.

Fra 1656 til 1662 var Thomas *Herredsfoged* i Nørre Herred på Langeland³⁾ og 07-JAN-1662 nævnes han i Kronens skøder: *Thomas Bech Herredsfoged i Nørre herred paa Langeland faar I nævnte herred Tullebølle sogn gaarden Bjerrebye og i Simmersbølle sogn i Refbjerre 1 øde byggested med samme ret som andet Bonde-Ejendomsods her paa Landet, dog at Landgilden aarlig skal svares til Tranekier Slot for i samme Herreds Schrøbbeløf sogn gaarden Taarup [Torpe] der har været i hans Ejendom men herefter skal følge Kronen som andet Fæstegods. Bjergbygaard fik Thomas således i mageskifte af Kronen for en Ejendomsgård⁴⁾ i Torpe samt for ydede tjenester⁵⁾.*

Thomas Bech til Bjergbygaard fik 09-JAN-1662 bestalling som den første borgerlige *Landsdommer* på Langeland med en årlig gage på 200 rdl.⁶⁾

Omtrent samtidig med sin udnævnelse, eller måske snarere lidt før, må Thomas være blevet viet Anna Catharina von Ahlefeldt, idet de netop dette år nævnes i et fæste som *Landsdommer Thomas Bech og hustru udi Bjergbygaard*. Thomas kunne uden tvivl takke sit ægteskab med Anna Catharina von Ahlefeldt, *en ikke jævnbyrdig Halvsøster til Storkansleren* på Tranekjær, for sit advancement til landsdommer. Men Thomas nævnes også som en dygtig mand, der havde meget at sige på Grevskabet⁷⁾

En overlevering fortæller, at Thomas's svoger, den senere storkansler Frederik von Ahlefeldt på Tranekær, under et besøg på Bjergbygaard, ønskede at smage på gårdens kirsebærhøst. Da man ville gå ud i haven, blev det et sådant uvejr, at man

1) TRAP, bind 13, s. 940

2) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 175f

3) a) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 23, 175f, 178, 204, 285, 294, 296, 323, 394, 488, 526, 529, 532, 534, og 589f; b) DLandbr. III, 1930, s. 316f; c) TRAP, bind 13, s. 934; d) Louis Bobé: Slægten Ahlefeldts Historie, 1912, bind 1, s. 80 (afsnit om forskellige personer af navnet von Ahlefeldt)

4) Ejendomsgård = selvejergård

5) Kronens skøder, II, 1648-1688, s. 128 (Skb. K. 467) og under 28-AUG-1672

6) a) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 23, 175f, 178, 204, 285, 294, 296, 323, 394, 488, 526, 529, 532, 534, og 589f; b) TRAP, bind 13, s. 934; c) Appellinstansernes Embedsetat 1660-1919, udgivet 1928 af Rigsarkivet (Kgl. Bibliotek), s. 96 med henvisning til hans ansættelse, til Bestallings-bøgerne og Kancelliets (senere Justitsministeriet) og de kongelige resolutioner og kabinetsordrene

7) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 175f

valgte at blive inde. Thomas vidste dog råd; han gik ud i haven og savede en stor kirsebærgren af, som han slæbte ind i stuen, og på denne måde fik Frederik von Ahlefeldt alligevel smagt på bærrerne.

Bjergbygaard, foto 1994

Bjergbygaard brændte under svenskekrigen omk. 1659, og under genopbygningen har Thomas anvendt usædvanligt svært og smukt egetræ. Herom siges, at Thomas var gået til svogeren Frederik von Ahlefeldt for at bede denne være ham behjælpelig med genopbygningen. Frederik von Ahlefeldt gav tilladelse til, at Thomas måtte tage af de egetræer af hans skove, som Thomas ønskede, for *Du sparede ikke dit eget træ, da jeg var ude hos dig for at spise kirsebær*¹⁾.

Han nævnes som landsdommer 01-JAN-1676, hvor han boede på Bjergbygaard med 5 karle og to piger; havde to gårde i Stengade og en i Frellesvig, som han delte med en *Ole Brun*. Disse gårde nævnes tilhørende Thomas indtil 01-JUL-1679²⁾. I 1678 nævnes Thomas på Bjergbygaard i Tullebølle sogn med sin hustru og fem hjemmeboende børn³⁾.

Thomas havde umiddelbart efter Svenskekrigene i 1657-1660 erhvervet gårde og jorder for næsten intet. Da man i 1682 foretog den såkaldte *Grundtaksering*, en fuldstændig matrikulering af Rudkøbings ejendomme, kunne det ses, at den da nyligt afdøde Thomas var den største ejendomsbesidder i Rudkøbing. Thomas

1) Chr. Kiilsgaard: Ildsvaade og Brandforsikring, 1963, s. 23-24

2) Amtstuerregnskaber, Langeland Grevskab, familie- og folkeskatsregnskaber 1675-1883, RA

3) Amtsregnskaber, Tranekær amt, Ekstraskatter 1674-1684

ejede, uden selv at havde boet dér, en *Gaard, 3 Vaaninger med 6 Lejligheder samt 4 øde Byggesteder*¹⁾.

Bjergbygaard, der 1672 var kommet ind under grevskabet Langeland²⁾, blev vurderet ved skiftet efter Thomas's død 1680. Bygningerne blev vurderet til 1000 sletdaler, medens andre af Thomas's besiddelser blev vurderet til mellem 40 og 120 sletdaler pr. styk, så velstanden var i virkeligheden ikke så stor.³⁾

Thomas's og hustruens ligsten har i mange år ligget som trin foran Tullebølle kirkedør. Skriften, der efterhånden blev næsten ulæselig, lød: *Her hviler den høragtbare, meget fornemme Mand Thomas Bech til Bjergbygaard, barnefødt i Randers, K.M.^s til Danmark og Norge velbetroede Landsdommer ofver Langeland, som salig i Troen hensof Anno 16.. den ... paa Bjerrebygaard i sin Alders .. Aar, samt hans kiere Hustrue Anna Catharina von Ahlefeldt. På stenen var også hendes våbenmærke med den Ahlefeldtske Hund, og Thomas Bech's våbenmærke var tværdelt med 3 fisk i nederste og en stjerne i øverste felt*⁴⁾.

Bjergbygaard's hovedbygning stod i næsten 300 år indtil 22-NOV-1947, hvor den nedbrændte men senere blev genopbygget. To af Bjergbygaard's oprindelige og usædvanligt smukke døre, kan i dag ses på *Langelands Museum*.

Det er ikke lykkedes at finde Thomas født/døbt i Randers, jvf. ligstenen. Hans far behøver ikke at have båret efternavnet *Bech*, men noget tyder på, at dennes fornavn var *Knud*. *Biskop Laurits Jacobsen Hindsholm* skriver i sin dagbog for året 1655⁵⁾: *Den 29 Janv. leuerede Thomas Knudtzøn, Skriffuer paa Tranekier Slot, mig 30 Rdl. i Myndt, som Greffue Tantzou haffuer giffuet en Scholedreng her i Scholen, som er Christen Knudtzøns Søn i Kaarsebølle paa Langeland, huilche hand effterhaanden skal nyde effter sin Nødtørff.* Thomas Bech var netop grev Rantzau's skriver på Tranekær Slot på det pågældende tidspunkt - kan den nævnte skriver *Thomas Knudsen* mon være Thomas, og er den nævnte *Christen Knudsen* mon en bror til ham?

1921. Anna Catharina von Ahlefeldt, født omk. 1630-1640⁶⁾, død eft. 1704⁷⁾.

Som datter af *Frederik von Ahlefeldt til Halvsøgaard* og dennes anden hustru *Helvig Roepstorff*⁸⁾, var Anna Catharina både halvsøster til den senere berømte *Storkansler Frederik von Ahlefeldt*⁹⁾ og helsøster til den *Kaptajn Bendix von Ahlefeldt*, der 1663 førte *Leonora Christine* til fangerummet i *Blåtårn*.

1) Chr. Kiilsgaard: Rudkøbing, Topografi og Bystyre, II, 1955, s. 24

2) Kronens skøder, II, 1648-1688, s. 128 (Skb. K. 467) og under 28-AUG-1672

3) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 176

4) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 529

5) Dagbog for året 1655; gengivet i Kirkehistoriske Samlinger, 5. Rk, bind 3, 1905-07

6) Hendes søskende menes født omk. 1632-1635. Hun og Thomas Bech er set viet 1662

7) Amtstueregnsskaber, Langeland Grevskab, kontributionsregnsskaber 1700-1712

8) Danmarks Adels Aarbog 1929 og 1982-1984

9) Vilh. Lütken: Bidrag til Langelands historie, 1909, s. 175f

Herom skriver Leonora Christine: *Endeligen effier lang Tøntelen lucte Slotz-fogden Taardøren op, oc bleff ieg aff for^{1e} Cap. Alfeldt i Taarnet indleed. Slotz-fogden gick op aff Trappen oc wiuste Alfeldt Weyen ind udi ett Miszdæders Felg-sel, som er giffuen ded Naffn aff den Møecke Kircke. Der quitterede Alfeldt mig med en Suck oc liden Reurentz. Ieg kand hannem ded meed Skiel efftersige, att hands Ansict en Medliidenhed udwiuste, oc att hand nødig den Befaling efterkom.*

Anna Catharina blev enke 1680 og nævnes 01-JAN-1681 på Bjergbygaard med en søn og en datter og med to gårde i Stengade og en i Frellesvig, som hun delte med en Ole Brun¹⁾. I 1683 nævnes hun på Bjergbygaard som *Catharina von Ahlefeldt med 4 børn²⁾*, og samme sted omtales hun 1684 som *Catharina salige hr. Landsdommer Bechis med 1 Datter, 3 Tjenestefolk, 10 Hester og Hopper, 5 Kjør og 8 Faar³⁾*.

I 1690 nævnes på gården *Catharina sall. Landsdommer Thomas Bechs med 1 Barn, 4 Karle, 2 Dreng, 3 Piger og 4 Ildsteder*, og i Bjerreby Mølle, der havde eet ildsted, boede samtidigt sønnen *Kgl. Amtskriver Nicolaj Bech med 1 Tjener*, når han ikke var i tjeneste hos toldvæsenet i Rudkøbing⁴⁾.

Anna Catharina flyttede til Stengade, der også ligger i Tullebølle sogn, hvor hun boede hos sønnen Gehrt Bech. Hun nævnes her 01-JAN-1700 blandt de gamle og fattige på godset. Den 22-DEC-1704 nævnes hun atter på Bjergbygaard, der på dette tidspunkt menes overtaget af sønnen Nicolaj Bech⁵⁾.

Efter Nicolaj Bech's død 1722 forblev gården i slægtens eje indtil 12-JUN-1780, hvor oldebarnet *Theodorus Bech* solgte Bjergbygaard til *Generalmajor Christian Greve Ahlefeldt*. Gården var da på ca 19,5 tdr. hartkorn og prisen var 7500 rdl.⁶⁾

1924. Diderich Christensen Felthus⁷⁾, Købmand i Ålborg, født 1641, døbt 18-OKT-1641 Budolfi Kirke, Ålborg, død før 1718⁸⁾, viet 11-DEC-1670 Budolfi Kirke Abel Eriksdatter, børn: Christen Diderichsen Felthus døbt 03-MAR-1672, Margrethe Diderichsdatter Felthus døbt 06-APR-1673, Citsel Diderichsdatter Felthus døbt 26-JUL-1674, Frederik Diderichsen Felthus døbt 12-DEC-1675⁹⁾, Erik Diderichsen Felthus født før 1695.

1) Amtstuerregnskaber, Langeland Grevskab, familie- og folkeskatsregnskab 1675-1883, RA

2) Amtstuerregnskaber, Langeland Grevskab, kontributionsregnskab 1683-1689

3) Amtsrregnskaber, Tranekær amt, ekstraskatteregnskaber 1674-1684

4) Amtstuerregnskaber, Langeland Grevskab, kontributionsregnskab 1689-1690 og 1700-1712

5) Amtstuerregnskaber, Langeland Grevskab, kontributionsregnskab 1689-1690 og 1700-1712

6) Langelands og Strynø's sognes Personalhistorie og stedbeskrivelse, 1924-1925

7) TRAP, bind 11, s. 805: Nævnes som stadsoberst Frederik Thuresen's brorsøn *Diderich Thuresen Felthuusen*

8) TRAP, bind 11, s. 805: Hans hustru Abel nævnes som enke dette år

9) Lokahist.arkiv for Ålborg Kommune: Seddelregister til KB i Budolfi og Vor Frue sogne

I Budoldi sogn blev 1641 døbt *Chr. Turisøn og Zidsell Hansdatters barn: DIRICH*, og fadderne var *Rasmus Jensøn, Hermand Poffvelsøn, Ide Sørensdatter og Marie Mogensdatter*.

Diderich nævnes 1668 som boende i Skovbølle¹⁾, der ligger ca. 5. km. nord for Nakskov i Maribo amt. Han blev trolovet til Abel Eriksdatter i Budolfi Kirke i Ålborg 23-OKT-1670, hvor de nævntes som *Didrik Christensen og Abel Eriksdatter sal. datter ved Vesteraa i eget Huus*. Vielsen fandt sted *Dom. III i Advent*, som er 16-DEC-1670.

Hans farbror, *Statshauptmand [stadsøberst] Frederik Thuresen*, døde i 1675, og efter ham arvede Diderich godset *Bremersvold*²⁾ i Errindlev sogn, Fuglse hrd, Maribo amt, som farbroderen havde erhvervet i 1673, samt syv gårde, en vandmølle og fem gadehuse³⁾. Sidstnævnte ejendomme, der lå i landsbyen Stade, Vester Hassing sogn i Ålborg amt, købte Frederik Thuresen 14-JUN-1664 af Frederik III.

Diderich og hustruen Abel Eriksdatter boede i Budolfi sogn i Ålborg, hvor også deres første fire børn er fundet døbt, og hvor han 1682 og 1704 bl.a. ejede ejendommen i *Vesteraa nr. 5*⁴⁾.

I 1737 blev bonden *Niels Nielsen Lund* anklaget for *at have forsidet mit iboende Sted og forrykt Besætningen*⁵⁾, og for dette blev han dømt til indsættelse på *Bremersholm* i København. Under sagen oplyste fæstebonden: *Jeg har i Aaret 1709 [09-JAN] stedt og fæstet en Halvgaard i Gandrup*⁶⁾, *Vester Hassing Sogn, Hartkorn 5 Td. 1 Skp. 2 Alb. af sl. Didrik Felthus's Gods og deraf givet til Fæste 30 Rdl. med videre ...*⁷⁾.

1925. Abel Eriksdatter, født 1639 Ålborg Kbst., Fleskum hrd, Ålborg amt, døbt 08-AUG-1639 Budolfi Kirke, Ålborg Kbst., død omk. 1718⁸⁾.

Hun blev født 1639 og fadderne ved dåben var: *Jens Hansen [Abel's mormors 4. ægtemand], Henrik Væver, Søren Skrifer og Sidsel Børgesdatter*.

Abel's underskrift ses 01-JAN-1689 på hendes søster Margrethe's testamente⁹⁾.

Efter Abel's død arvede børnene godset *Bremersvold*, der i 1719 havde en hovedgårdstakst på 84 3/8 tdr. ager og eng samt 5 3/8 tdr. skov, og i bøndergods var hartkornet 200 7/8 tdr. ager og eng¹⁰⁾.

1) Holm's Samling, RA

2) A.H. Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, ca. 1879, s. 93

3) Himmerland og Kjær Herred, 1957/1958, s. 4

4) Værenfelt's håndskrevne gaderegistrant

5) Ved trolddom

6) Matr. nr. 10 i Gandrup

7) Vendsysselske Årbøger, 1951/1952, s. 75

8) TRAP, bind 11, s. 805

9) a) Danske Kancelli, registrant over kgl. konfirmerede testamenter o.l., JR 128, RA; b) Pers.Hist.Tids. 1925 s. 215, 1926 s. 149 og 1927 s. 103

10) TRAP, bind 11, s. 805

Arvingerne mageskiftede 1719 Bremersvold til kongen mod *Søllestedgaard* og en del tilhørende gods¹⁾. Søllestedgaard, der ligger i Søllested sogn, Lollands Sønder hrd, Maribo amt, blev tilskrevet ægteparrets ældste søn Christen.

1936. Arent Berntsen Bergen²⁾, Slotsskriver, Rådstue- og Byskriver, Rådmand, Teglværksejer, Nationaløkonom³⁾ og Forfatter, født 12-MAJ-1610 Bergen i Norge, død 29-DEC-1680 København, begravet 11-JAN-1681 Skt. Nicolaj Kirke, København. Viet (1) 26-MAJ-1639 Munkeskov⁴⁾, Varberg, Sverige Karen Arentzdatter, børn: Maren Arentsdatter født 05-JAN-1640, Bernt Arentsen født 28-JAN-1641, Arent Arentsen født 16-APR-1642, Hans Arentsen født 19-NOV-1643, Anne Arentsdatter født 05-NOV-1644, Christian Arentsen Bergen født 24-MAR-1646, Herman Arentsen født 15-JUN-1647, Frederik Arentsen født 23-JUL-1648, Anne Arentsdatter født 15-AUG-1650, Margrethe Arentsdatter født 26-JUN-1652. Viet (2) 1653 København Mette Lavritsdatter, børn: Jacob Arentsen født 06-MAJ-1654, Karen Arentsdatter født 24-JUN-1655, Lauritz Arentsen født 05-JUL-1656, Lauritz Arentsen født 27-NOV-1658, Axel Arentsen født 03-SEP-1660, Johanne Marie Arentsdatter født 17-NOV-1662, Jacob Arentsen født 23-FEB-1665.

Arent selv brugte ofte tilnavnet *Bergen*, men af hans samtidige kaldes han uden tilnavnet⁵⁾.

Han kom formodentlig i en ung alder ud for at tjene sit brød ved pennen, men vi véd kun, at han måske så tidligt som 1629 kom i tjeneste hos *Axel Juul, der var sekretær i Kancelliet, og at Arent omk. 1632 var skriver hos Kansleren Christian Friis til Kragerup*, der var svigerfar til Arent's tidligere arbejdsgiver Axel Juul.

I FEB-1637 ses Arent som skriver på Varberg Slot i Sverige hos lensmanden *Iver Krabbe*⁶⁾, og MAR-1637 udgav Arent en oversættelse fra tysk af det opbyggelige skrift *Manuale de Præparatione ad mortem eller Konst at døe, det er Gudelige oc saare nyttige Betragtninger, hvorledis it Menniske Christiligen skal lefue oc saligen døe*, og som blev *Prentet i Kiøbenhaffn Aff Melchior Martzan 1637*.

På Det kongelige Bibliotek i København findes i dag Arent's eget eksemplar af denne bog, som han 1639 dedicerede sin hustru Karen Arentzdatter, og hvori han har benyttet bogens blanke sider til optegning af vigtige familiebegivenheder. Bo-

¹⁾ Aalholm-Halsted-Maribo Klosters Amter, skifteprot. 1736-1747, s. 142, 218, 349 og 383

²⁾ Alle oplysninger om Arent Berntsen er, hvor andet ikke anføres, hentet fra Pers.Hist.Tids. 1887, s. 257-279: O. Nielsen: Arent Berntsen - Raadstueskriver og Raadmand i Kjøbenhavn

³⁾ TRAP, bind 3, s. 74

⁴⁾ Mens viet på Munkeskov ved Varberg, hvis beboer Jens Jensen var herredsfoged i Himle hrd. og 08-MAJ-1639 fik kgl. bestalling på også at være herredsfoged i Favraas hrd. (Skaanske Reg.V. 274). Samme Jens Jensen menes at være i slægt med dennes første hustru, Karen Arentzdatter. Andre formodede slægtninge til ægteparret er Kaptajnerne Niels Holgersen og Jacob Pedersen af Falkenberg, efter hvem Arent's børn arvede h.h.v. 1722 rdl. og 955 rdl. samt Borgmester Jørgen Mortensen i Nykøbing i Ods herred

⁵⁾ Pers.Hist.Tids. 1887, s. 257 (fodnote 1)

⁶⁾ Historisk Tidsskrift for Skåneland, hæfte 2, 1971, s. 20-23: Ivar Krabbe var DK's sidste lensmand på Varberg Slot

gen menes at være en bryllupsgave til hustruen, idet hans første optegnelse er dateret på deres deres bryllupsdag:

Denne Bog har jeg foræret min allerkæreste Ven Karen Arentsdatter til gudeligg Øvelse i et kristeligt Levnedes Beflitning og Fremdragelse og til derpaa følgende en salig Afskeds Erlangelse.

*Som David og Jonathan af Sjæle enhjertig vare
Vor' Hjerter saa o Herre til Døden sammenspare*

Munkeskov den 26. Maj 1639. Arent Berentsen Bergen.

Arent boede 1640 i Varberg, og dér fødtes hans fire ældste børn, mens alle hans øvrige børn blev født i København.

Som så mange borgerlige i statstjenesten dengang kombinerede Arent embedsgerningen med privat virksomhed. I Varberg fik Arent således 12-AUG-1640 Kgl. bevilling på en *Teglovn*, der lå tæt ved *Kjøbstaden Varberg*. For Bevillingen skulle årligt *hver Mikkelsdag* betales 50 rdl. samt levering af de teglsten, som behøvedes til *Varberg's Fæstning*. Samtidig fæstede Arent i Varberg en gård af *Kronen*; og skønt uadelig, nævnes han som besidder af *Hovedgaarden Bjerome*¹⁾.

Til teglværkets drift var det nødvendigt at holde arbejdsheste og stude, og derfor fik Arent 31-JUL-1642 Kgl. fæstebrev på *et liden Bol, kaldet Aabye Kværn og liggende næst ved Teglovn med tilliggende Mølle*. I årligt landgilde skulle Arent levere 2000 tagsten til vedligeholdelse af ejendom og mølle. Samme dag fik Arent udvirket en kgl. befaling til lensmanden Ivar Krabbe om *alvorlig at tilholde dem af Lenets Bønder, der plejede at gøre Arbejde til Teglovn, at vedblive dermed, saafremt de ikke derfor tilbørlig vilde straffes*²⁾.

I DEC-1643 brød krigen mellem Danmark og Sverige ud, der endte 1645 med freden i *Bromsebro*, og under denne krig leverede Arent proviant til Varberg og påtog sig at indløse obligationer for officererne, hvorved han oparbejdede et betydeligt tilgodehavende hos *Kronen*. Disse tilgodehavender fik han senere indløst ved udlæg i bøndergods i *Helsingborg Len* og *Malmøhus Len*.

Teglværket i Varberg beholdt han, men selv flyttede Arent 1644 med familien til København. Af hans familieoptegnelser fremgår, at han lykkeligt havde undgået krigen i Halland: *Flyttet fra Varberg 1644 d. 17 Januar til Kjøbenhavn, Gud give lyksaligen*. I København tog han borgerskab og købte sig ved det nuværende *Gammelstrand* en gård, der strakte sig ud til *Læderstræde* (Gården er nu delt mellem nr. 48 og 50). Gården betegnedes 1661 som et *Tømmerhus*, der menes at betegne en bestemt slags bindingsværkshuse.

1) P. v. Møller: Hallandske Herregårde, s. 5

2) Skaanske Registre V, s. 327-328 og 383 samt Skaanske Tegnelser VI, s. 504

Arent var medreder i skibet *S. Jørgen af Varberg*, der 1645 blev solgt som krigsskib; herfor modtog Arent 04-MAR-1647 en kgl. obligation på 2800 rdl., og 15-SEP samme år beskikkede *Magistraten* ham til *Raadstueskriver* i København.

Fra Kancelliet fik rigsråd og statholder *Hr. Joachim Gersdorff* 15-FEB-1649¹⁾ brev om *snarest at lade betale Byskriver i København Arent Berntsen Rdl. 553 af først indkomne penge, og naar der er midler dertil, for levering af Mur- og Tagsten (hvorfor Han var tilsagt Betaling til Martini sidstforleden)*.

For sig og sine arvinger fik Arent 28-FEB-1650 *privilegium på at opføre et teglværk i Brønshøj*. Han fik udtrykkeligt pålæg om, at værket i Brønshøj skulle indrettes på gammeldags måde. Til dette formål købte Arent en bondegård i Brønshøj, men da der ikke var ler nok på gårdens grund, fik han tilladelse til også at grave *Ler paa Brønshøj Bymænds Marker*.

De brændte sten var ikke til salg alene, for Arent anvendte selv mange teglsten som bygherre. Frederik III havde 1650 udstedt *Privilegier* til dem, der ville bebygge grunde i *den Nye By*, der skulle anlægges mellem *Gothersgade* og *Kastellet*.

Arent fik 1650²⁾ skøde på en byggeplads *indenfor Fæstningen, 68 Alen bred i Ny Kongensgade [Gothersgade] og 130½ Alen lang i Borgergaden*. Han skal *foran sin Anpart forfærdige, brolægge og vedligeholde gaderne*. Han *maa ikke bygge ud til Rendestenen*. Men *hvem der vil have Skure, Udbygninger eller Svibuer foran sit Hus, skal dermed vige ind paa egen Grund, saa Gaden beholder sin ordinerede Bredde*. Han skal *paa Grunden opføre og vedligeholde en god Købstadsbygning*. Arent fik samtidigt også et ligelydende skøde på en anden plads indenfor fæstningen: *i Ny Kongensgade [Gothersgade] 40 Alen bred; i Adelgaden 84 Alen lang*. Den sidste grund havde *95 Alen ud mod Ny kongensgade [Gothersgade] og 82 Alen mod Kronprinsessegade langs Kongens Have*. På disse grunde byggede Arent en del huse, af hvilke han ved sin død 1680 stadig ejede tre i Borgergade, 4 i Gothersgade og 4 i Adelgade. Desuden havde han ud til Gothersgade og Adelgade en større *Lysthave*, der vurderedes til *1500 Sletdaler*.

Han købte 1651 et jordstykke i *Ny København* (Christianshavn), hvor han opførte en række ejendomme, og hvortil han selv leverede sten fra sine teglværker. Arent havde 16-OKT samme år opnået toldfrihed for de sten, han hentede på teglværket i Varberg, som forblev at være hans længe efter, at Halland var afstået til Sverige.

Arent har uden tvivl også selv bygget sine to gårde på tre etager med kældre ud til *Holmens Kanal*, der i dag er sammenlagt til *Erichsens Palæ* (Handelsbanken), og selv boede Arent i gården nærmest Kgs. Nytorv og med udsigt til dette.

Han blev enkemand 1652 og året efter, formentlig i København, trolovet med Mette Lavritsdatter, med hvem han fik syv børn. I Arent's familieoptegnelser findes følgende: *Denne Bog atter foræret min anden Allerkæreste Ven Mette Lavritsdatter til gudelig Øvelse og Erindring om Dødens uvisse Tid, Sted og Maade*

¹⁾ Kancelliet's brevbøger denne dato

²⁾ Kancelliet's brevbøger 1650, s. 325: 22-AUG og 23-AUG

og da derpaa følgende saligt Endeligts Erlangelse. Hafniæ den 26. Juli 1653. Med sin anden hustru fik Arent fem sønner og to døtre, af hvilke dog tre døde som små, og den sidstfødte søn døde i Roskilde kun 15 år gammel.

Fra hans tid som rådstueskriver er på *Københavns Rådhus* bevaret Københavns første jordebog; en sølvbeslået bog i foliestørrelse med titlen: *Kiøbenhaffns Jordebog*, som datidens borgmestre og rådmænd *Hafue ladet sammenskrifue ved Byeskriffuermn Arent Bernts. Bergen, Til Huilken Jordbogs Zirat oc velbe^{de} Borgem. oc Raad til Respect denne Titel er forferdiget oc tienstskyldigen offereret aff Arent Arants. Warbergensis 1658. Ætat. 16.*. Selve jordbogen blev afsluttet 01-JAN-1656, men fortsat til 1659. Der er ingen tvivl om, at Arent selv har skrevet bogen, medens titelbladet er lavet af hans dengang 16-årige søn *Arent Arentsen*.

Da de kgl. *Majestæts og andre gode Mænds Bønder, Tjenere og Indvaanere udi Brønshøj have udi forledne Aaringer lidt stor Brøst og Mangel paa Vand til vore Kvæg*, indgik Arent 08-APR-1656 overenskomst om, at han skulle etablere et gadekær i Brønshøj. Hans fordel ved denne aftale ses i den videre tekst: *maa bemeldte Arent Berntsen sig samme Vand for sig og sine Efterkommere, hans Teglgaaards Ejere saa nyttig gøre med Fiske udi at sætte og avle, som han bedst vil og kan*. Det at have sin egen fiskedam var på den tid *en af Kjøbenhavns velstaaende Borgere meget attraaet Luxus*. At gadekæret blev etableret ses bl.a. af, at Arent 05-OKT-1674 fik kgl. stadfæstelse på gadekæret.

Han fik 16-JUL-1656 kgl. tilladelse til at sætte to af sine børn i *Sorø Skole*.

Arent havde ydet kongen kontante lån mod sikkerhed i dele af byerne Brønshøj og Husum ved København¹⁾. *Husum By* blev bl.a. pantsat til Arent i 1659 for 2719½ rdl.²⁾ Den 08-JUL-1659 gav Frederik III Arent en fordring på 6544 rdl. *til nogen Oprentning for den af de Svenske mig tilføjede store Skade paa trende mine Teglværker ved Varberg og i Skaane liggende og andre mine Ejendele og Midler sammesteds*. Det efterfølgende år udlånte Arent 4010 rdl. til kongen.

Under svenskekrigen 1657-1660 gik Arent i samarbejde med andre om at udruste to kaperere, bl.a. den ældre *Højenhald*, der havde deltaget i slaget ved *Colberger Heide* og førte otte kanoner. I begyndelsen af svenskernes belejring af København, da manglen på fødevarer var stor, indlagde *Højenhald* sig stor fortjeneste ved at opbringe 2 *Galioter* med 2000 tdr. rug. Den anden kaper, *Den sorte Ørn*, var bestykket med 10 kanoner og havde en besætning på 30 mand.

Da svenskerne 1659 havde belejret København samledes københavnerne for at holde fjenden på afstand³⁾.

Blandt andet blev der oprettet mandtalslister over de borgere *der kan gaa til Volds*. Fra *Arent Berentzens* 7 huse i Øster Kvartér stillede således 14 mand. Dette borgerkompagni på 214 mand skulle forsvare byen *paa Kurtinen*⁴⁾ fra *Nørreport*

1) *Rigens Pantebog*: Bl.a. 3 gårde i Brønshøj By (20-FEB-1659) og 11 gårde i Husum (28-MAR-1659)

2) *Trap Danmark* bd. 4, s. 831

3) E. Marquard, *Kjøbenhavns Borgere 1659*, udgivet 1920: Om Københavns belejring

4) Det lige voldstykke der forbinder to bastioner

Bastion og hen mod *Rosenborg Bastion*. Arent boede selv *Ved Stranden* i Stand Kvarter, og han stillede selv med 4 mand (tjenestefolk?). Kvarteret stillede i alt med 334 mand, og de skulle forsvare kurtinen mellem *Løngangen* og *Gyldenløves Bastion*. København havde dengang 2.861 familier, og mange af disse stillede indkvartering til rådighed for byens soldater. Arent's hus *Ved Stranden* blev *Taxeret thil inndquarteringh* af 6 soldater. Den 26-MAJ-1660 oplevede man igen fred i København.

Arent fik 1676, formentlig p.g.a. sin store administrative indsigt, sæde i den revisionskommission, der blev nedsat for at undersøge forholdene vedrørende afregning med statens kreditorer. Og 26-MAJ året efter blev han medlem af *Vandkommissionen*, der blev nedsat for at afhjælpe de mangler, hvoraf vandforsyningen i København havde lidt i længere tid.

Krigens byrder hvilede tungt på borgerne, og det varede længe, inden der atter kom gang i handel og vareomsætning. De store forstrækninger, som mange havde ydet kronen, blev for en stor del ikke tilbagebetalt, da *Statskassen* var *bankerot*, og selv om man fik udlæg i *Jordegods*, var det udbytte, man fik deraf, ofte mindre end intet. Da Arent 1679 gjorde afregning med *Rentekammeret*, påstod han at have 37000 rdl. tilgode med renter, men hverken han eller hans arvinger fik nogensinde noget deraf.

Arent døde 1680, og i den anledning har hans anden hustru, Mette Lavritsdatter skrevet: *Anno 1680 den 29. Decembris om Morgen en imellom 5 och 6 hensof hasteligen, dog saligen min allerkeriste Mand Arent Berentsøn udj Herren, Gud unde oß imidlertid tröste och hussvale mig med de 4 efferlatte uforsiuftede Børn for hans hellige Naufns Skyld. Amen; Mette sal. Arent Berntsens.*

Hans begravelse foregik efter datidens skik på en højtidelig måde. Enken Mette Lavritsdatter, havde fået tilladelse til begravelse om aftenen, hvilket vil sige i *Optog med Fakkelskin* til Sct. Nicolaj Kirke. Arent's kiste vedblev at stå i Sct. Nicolaj Kirke's hvælving indtil 1693, hvor den, efter 11 år og 4 mdr., blev nedsat i hans tidligere hustru Karen Arentzdatter's grav¹⁾.

Fra skiftet efter Arent 1681 får man indblik i, hvorledes hans hus, nu *Erichsens Palais* ved Kgs. Nytorv, var indrettet. I stueetagen fandtes 5 værelser med *Storstuen* ud mod gaden, der var møbleret med egestæsmøbler og prydet med mange malerier, hvoraf flere havde religiøse motiver og et forestillede Arent med sine to hustruer og alle deres børn.

De andre værelser på etagen var gårdværelse, mellemværelse, soveværelse samt et børneværelse. I *Andet Stokværk* (over porten) var en stor sal med et udtrukket egetræsbord; der var ikke andre møbler i salen, der sikkert har været brugt ved festlige lejligheder. På samme etage var, foruden to kamre, desuden et hjørnekammer med en udhugget egeseng, en gammeldags egekiste, to sortbeslående egekister, et bord og lænestol, 4 høje og 2 lave *Ruslæders Stole*. På kvistetagen var yderligere et værelse og kammer samt et lille pigekammer.

¹⁾ Pers.Hist.Tids. 1887, s. 277

Kælderen var forsynet med saltkar, bryggerkar, øltønder, degtrug o.l., og også stegerset synes at have været placeret i kælderen.

Udover at have være teglværksejer, bygmester, slotsskriver, byskriver, rådstueskriver og rådmand i København, udgav Arent 1650-1656 et bogværk i fire bind, der har gjort hans navn kendt: *Danmarckis oc Norgis Fructbar Herlighed*.

Værket forsynede Arent 17-OKT-1655 med en dedication til Frederik III og Rigsraadet. På det særlige titelblad til hele serien er trykt årstallet 1656. Værket er ikke, som man måske kunne vente, en lovtale over landenes herligheder, men indeholder en virkelig beskrivelse af deres forskellige egne med oplysninger om jordens kvaliteter, befolkningens levemåde og kår, og mange gange udtaler han kritik af uheldige forhold. Arent påpeger bl.a., at *Bondestanden i Sælland, Laaland og Falster er sat for højt i Landgilde og gør for stort Hoveri*. I modsætning hertil roser han selvejerne i Jylland for stor driftighed og fynboernes flid og duelighed med vedligeholdte gårde, gode besætninger, renlighed og forstand.

Arent blev i sine to ægteskaber far til mindst 17 børn. Hans enke Mette Lavritsdatter boede en tid til leje hos *Guldsmed Johan Rusch* i Pilestræde. Hun havde solgt sine ejendele; vel for økonomisk at hjælpe den store børneflokk, og hun døde 1698 i trange kår og begravedes 05-AUG i Skt. Nicolai Kirke i samme gravsted som Arent og hans første hustru.

Ved skifte 10-MAR-1699 efter Mette Lavritsdatter nævnes hun som *Raadmands-Enke*.

Arent har ejet mange grunde og ejendomme i København udover de ovenfor nævnte¹⁾ - bl.a. i:

Strand Kvarter: (fra 1645 til 1671): Matr. nr. 17, der var placeret på en ca. 8 m bred og 30 m lang grund, der strakte sig fra Læderstræde til Ved Stranden. Her boede fra 1671-1674 (vistnok til leje) datteren Anne og svigersønnen *Byskriver Morten Jørgensen Heider*.

Strand Kvarter: Naboejendommen (matr. nr. 18, der var af samme størrelse) købtes 1662 og udstykkedes i matr. 18 og 20, der solgtes hhv. 1667 og 1670.

Snarens Kvarter: (fra 1653 til 1668): Matr. nr. 137, 138 og 141, der lå i *Endeløststræde*, der i dag er en del af Knabostræde.

Vester Kvarter: I 1656 ejedes matr. nr. 43 i, der var en del af dobbeltmatr. nr. 43, der lå i Vester Voldgade mellem Lavendelstræde og *Farregade* (Farvergade) og Farregade og Løngangsstræde.

Købmager Kvarter: Ejede i 1661 matr. 125 (ca. 375 m²), der lå på hjørnet af St. Regnegade og Gothersgade og nabogrunden i St. Regnegade (matr. 151), der var på ca. 600 m² samt to små tilstødende matrikeler (152 og 153), der hver var på ca. 75 m². Disse grunde, der var en del af den gamle Østervold, blev 21-APR-1673 tilskødet *Kirurg Nicolaj Boye*.

¹⁾ H.U. Ramsing: Københavns Ejendomme 1377-1728, bind 1, 2, 3, 4 og 8

Titelblad til Arent Berntsen Bergens 4 binds værk, der udkom fra 1650 til 1656:

Danmarckis oc Norgis Fructbar Herlighed

1937. Karen Arentzdatter, død SEP-1652¹⁾ København, begravet SEP-1652 Skt. Nicolaj Kirke's Søndre Kirkegang.

Karen fik med Arent Berntsen mindst 10 børn, hvoraf dog to døde som små. Selv døde Karen 1652, og herom skrev hendes enkemand: *1. Sept. 1652 hensov i Herren min allerkæreste Hustru Karen Arentsdatter. Gud lade os igen findes i de evige Livsens Boliger og trøste og forsyne mig med de efladte 8 smaa.*

Præsten *Peder Lavridsen* i *Holmedals Præstegæld* i Norge forfattede et skrift, hvis fortale blev dateret 24-DEC-1652 og har som titel: *Trøst imod Døden eller imod Kieriste Venners dødelig Frafalld, Ærlig, Dydig og Gudfryctig (nu salig) Qvinde Karen Arentz Daater til hæderlig Amindelse saa oc Hendis efterladte kierre Hosbond Arent Berntssøn, Byeskrifver udi Kiøbenhaffn, til trøstig Linding.*

1940. Hans Krag²⁾, Birkefoged og Herredsfoged, født før 1616³⁾ i Stenstrup sogn, Sunds hrd, Svendborg amt⁴⁾, død omk. 1677 Mesinge sogn, Bjerge hrd, Odense amt, viet Johanne Hansdatter, børn: Karen Hansdatter Krag født APR-1644⁵⁾, Maren Hansdatter Krag født omk. 1647⁶⁾, Knud Hansen Krag født omk. 1649⁷⁾, Frantz Hansen Krag født 01-MAJ-1656⁸⁾.

Hans menes født i Stenstrup sogn i Svendborg amt, hvor faderen var sognepræst. Hans kom til Mesinge sogn, hvor han blev stamfar til *Slægten Krag fra Mesinge* og ejer af *Kragegaarden*, der dengang lå tæt op af Mesinge Præstegård. Kragegaarden fik navn efter Hans, og hans slægt boede på gården i mere end 200 år.

I 1636 nævnes Hans som *Foged paa Hverringe*, der ligger i Viby sogn på halvøen Hindsholm ved Odense Fjord, og i 1640-1641 ses han som underskriver af Nyborg lensregnskaber⁹⁾. Fra 1643 boede Hans i Mesinge sogn og ejede samtidigt ejendomme i Kerteminde.

¹⁾ a) Pers.Hist.Tids. 1. rk., bind I, s. 213: Skt. Nicolai Kirkes begravelsesprotokol: "Begr. 2/9 ..."; b) Pers.Hist.Tids. 2. rk., bind II, s. 268: *1. Sept. 1652 hensof...*; c) Pers.Hist.Tids. 12, rk., bind II, s. 130: *1652 den 21. Septembr. hensof...*

²⁾ Alle oplysninger om Hans Krag er, hvor andet ikke anføres, hentet fra Pers.Hist.Tids. 9. rk., bd II, s. 101-121: E. Juel Hansen: *Slægten Krag fra Mesinge*

³⁾ Beregnet: Nævnes som foged 1636 og må da have været mindst 20 år

⁴⁾ Carl Langholtz: *Anetavler for berømte danskere*, 1. samling, 1989: Menes født i Stenstrup sogn, hvor hans far, Knud Gregersen Krag, var sognepræst

⁵⁾ a) TRAP, bd 13, s. 978: Død 1724; b) Pers.Hist.Tids. 9.rk., bd II, s. 102: Begravet 26-APR-1724 og siges da at være: 80 Aar og 3 Uger gl.

⁶⁾ Pers.Hist.Tids. 9.rk., bd II, s. 103: Død 15-MAR-1729 i en alder af 81 år 2 mdr. 2 uger og 5 dage gl.

⁷⁾ Pers.Hist.Tids. 9.rk., bd II, s. 103: Begravet 07-FEB-1707 og siges da at være 58 år gl.

⁸⁾ Pers.Hist.Tids. 9.rk., bnd II, s. 103 med henvisning til Pers.Hist.Tids. 3. rk., bd IV, s. 146

⁹⁾ Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17. århundrede, s. 273

I 1650 betjente Hans *Tingfogedriet* på Hindsholm, men måtte samme år fratræde stillingen som *Herredsfoged*, fordi han som *Adelstjenere* havde påført *Kronens Tjenere unødigt Trætte*.

Hans var *Birkefoged* under Svenskekrigene 1657-1660¹⁾ og havde som sådan af *Lensmand Sivard Urne* fået ordre til at samle mandskab til indsats mod fjenden. Nogle dage før svenskerne i JAN-1658 gik over Lillebælt, havde Hans ført sit mandskab frem til Allesø, og mens de ventede dér, fik Hans bud fra *Kaptajn Hans Scheel* om, *at folket skulle gå hjem, da fjenden var i landet*.

Hans begav sig straks til *Lensmand Sivard Urne* i Odense for at høre, hvor han skulle drage hen med mandskabet. *Lensmanden* svarede, at han straks skulle tage afsted til Middelfart og gå imod fjenden. Hans anmodede da *Lensmanden* om, at Hans Scheel måtte føre tropperne i stedet for ham selv, hvilket *Lensmanden* fandt i orden. Denne beslutning meddelte Hans til Hans Scheel, der accepterede og bad Hans vente lidt; han ville snart komme tilbage til ham.

Men Hans Scheel drog til Odense og kom ikke tilbage. Andre vidner i sagen mod Hans Scheel efter krigen kunne fortælle, at denne modtog penge af bønderne, for at lade dem slippe for vagttjeneste.

Krigen gik hårdt ud over Hans, der i kontributioner til svenskerne betalte 1190 sldlr. og måtte flygte fra sin gård med kone og børn. Alligevel måtte han holde 5 *Tjenestebud* dagligt til den *Ritmester*, der var indkvarteret på Hans's gård. Han blev også frastjålet 2 køer, som han måtte indløse med 4½ dlr.. Gården blev ødelagt, vinduer og døre, halm og hø forsvandt; *Thi hvad Fjenden efterlod, det borttog Venner*²⁾.

Efter krigen blev Hans 1662 af *Frederik III* udnævnt som *Herredsfoged* i Lunde herred i og *Birkefoged* i Næsbyhoved birk³⁾:

Vi Frederik den Tredie, med Guds naade Danmarks, Norges Konge, hertug Gør alle Vitterligt, at Vi naadigst har bevilget og tilladt, saa og hermed bevilger og tillader, at Hans Krag, Herredsfoged i Lunde Herred og Birkefoged udi Næsbyhoved Birk, maa samme sine anbettede bestillinger nyde og betjene. Og skal han være Os og Vort Kongelige Arvehus samt Riger og Lande huld og tro Vores og Vores Kongl. Arvehus til Gavn og Bedste, søge, vide og ramme [?] Skade og fordert [?] af yderste Magt, Evne og Formue forhindre, forekomme og afværge, og ellers som en Oprigtig Herreds- og Birkefoged egner og vel anstaar sig tilbørger at skikke og forholde saafremt han samme Bestilling agter at nyde og under Straf som vedbør. - Thi forbyde Vi alle og enhver her imod efter som foreskrevet staar at hindre eller udi nogen maader forfang at gjøre. Under Vor hyldet og Naade, Givet paa Vort Slot Kiöbenhafn den 10. Sep Anno 1662. Under Vort Signet: Frederich.

1) Aage Fasmer Blomberg: Fyns vilkår under svenskekrigene 1657-1660, s. 181

2) Aage Fasmer Blomberg: Fyns vilkår under svenskekrigene 1657-1660, s. 477

3) Danske Kancelli, Fynske og Smaalandske registre, 29-AUG-1670. Under denne dato er 1662-udnævnelsen arkiveret, idet denne blev anvendt som koncept ved kræftelsen i 1670

I 1664 opsatte Hans et epitafium i Mesinge Kirke¹⁾, der endnu i dag kan ses i kirken. Det viser Hans med hustru og fem børn, hvoraf der dog kun kendes navn og skæbne på de fire. Portrætmaleriet, der er i barokramme er malet af *Anders Sørensen*. Det viser Hans med blondt hår og skæg, og alle personer er klædt i sorte højtidsklæder. Under oliemaleriet står:

1664
*Haffuer Erlig Mand Hans Krag i Meesing
ladett denne Taffle bekoste
hans Sl. hustrue Erlig oc Gudfrychtig
Deris børn oc Meñer til en christelig eptterfenchnig
Gud Giffue Os en glædelig Opstandelse*

Hans var i 1668²⁾ vidne i en sag mod Hans Scheel, og da nævnes han som *Birkedommer*, og 16-Okt samme år fik Hans konfirmeret skødet på *Mesinge Kirkelade*³⁾, der havde tilhørt *Stiftsskriver Rasmus Andersen*. Laden, der var meget brøstfældig, var forinden besigtiget af fire *Dannemænd* og taxeret til 60 Sldr.. Hans købte laden for 75 sldr. med forpligtelse til, både for sig og arvinger, at holde kirkegården godt indhegnet *paa egen bekostning saavidt samme Kirkes Ladegrund sig ud mod Kirkegaarden strækker*. Renterne af de 75 sldr. skulle anvendes til kirkens *bedre Fordel og Nytte*⁴⁾.

Efter Christian V's tronbestigelse 1670 anmodede Hans om, hvilket var almindeligt ved tronskifter, at få bekræftet sin udnævnelse som Herreds- og Birkefoged:

Eftersom Eders Kgl. Mayst. højlovlig ihukommelse, Sl. Herr Fader naadigst haver betroet mig at være Herredsfoged udi Fyen udi et Herred, hedder Lunde Herred, og Birkefoged udi Næsbyhoved Birk efter Hans Mayst. aller-naadigste Bestallingsbrev, hvorfor jeg paa det allerunderdanigste er begærende Eders Kgl. Mayst. naadigst Vilje, mig Eders Højlovlig Herr Fadere Bestallingsbrev at confirmere, Gud allermægtigste vil det rigeligt belønne, Kiøbenhavn den 22. August Anno 1670, Eders Kongl. Mayst. Allerunderdanigste Tjener, Hanss Kragh [sign.].

Bekræftelsen blev givet⁵⁾, og Danske Kancelli's kopi af denne er blot en afskrift af kopien af Hans's udnævnelse fra 1662 med overstregninger, rettelser og tilføjelser.

Hans menes at have beholdt sine embeder til sin død. At han var syg i sine sidste år, synes at fremgå af, at efterfølgeren som herreds- og birkefoged, *Anders*

1) TRAP, bind 12, s. 306

2) Pers.Hist.Tids. 13. rk., bind V, s. 104: 19-MAJ-1668

3) TRAP, bind 12, s. 306

4) F.J. West: Kronens Skøder II, 1648-1688, RA

5) Danske Kancelli, Fynske og Smaalandske registre, 29-AUG-1670

Frederiksen Nim, allerede i JAN-1674 søgte om at overtage erhvervene efter Hans. Anders Frederiksen Nim skrev i sin ansøgning bl.a.: *Eftersom Hans Krag udi Næsby, Herredsfoged udi Lunde Herred og Birkefoged til Næsbyhoved Birk udi Fyen under Odensegaards Amt, ligger svag og ingen forhaabning er om hans Opkomst, saa er jeg, forrige Slotsskriver paa Korsør Slot paa det allerunderdanigste begærende, at Eders Majestæt vilde bevise mig den Naade og forunde mig forskrevne Hans Krags lille Bestilling, om han ved Døden afgaar, ligesom han den nydt og haft haver,* Udnævnelsen fik Anders Frederiksen Nim 31-MAR-1674, men måtte vente med at tiltræde embederne, til Hans døde omk. 1677.

Hans Krag's epitafium fra 1664 i Mesinge Kirke

I 1677 havde Hans solgt en gård til *Fogeden paa Hverringe Niel Christensen*, uden først at tilbyde sine arvinger den, som loven ellers påbød. Hans søn Knud protesterede og skrev i protesten¹⁾ bl.a.: *.. at hans kære Fader en Tid lang har været helt svag og formedelst sin høje Alder ikke er ved sin forrige Videnskab, men snart at sige geraades i Barndom*. Resultatet af sønnens protest kendes ikke, men Hans menes død kort tid efter denne.

¹⁾ Fyenbo Landsting, skøde- og panteprotokol VII, s. 31f

At sønnen Knud kan have ret i sin påstand underbygges måske af, at der i 1880, under sløjfning af et stengærde på Kragegaarden, blev fundet en skjult sølvskat bestående af en stor kande, bægre, kæder og dragtsølv, der i dag kan ses på *Nationalmuseet*¹⁾. Skatten har Hans formodentlig skjult under *Karl Gustavkrigene* 1657-1660 - og siden glemt!

Kirkeladen findes stadig, og indtil begyndelsen af 1900-tallet var den i brug som hospital for sognes fattige. I 1994 var den under indretning som bolig for to familier. Og Så Kragegaarden findes stadig, og De nuværende ejere (1994), der også bærer navnet *Krag*, er efterkommere af en tidligere fæster på gården, der frikøbte gården og tog navn efter denne.

Sølvskatten fra Mesinge omk. 1658

1941. Johanne Hansdatter²⁾, født før 1630, død omk. 1660³⁾ Mesinge sogn, Bjerger hrd, Odense amt.

¹⁾ Nationalmuseet: Nr.14 under Mesinge

²⁾ Alle oplysninger om Johanne Hansdatter er, hvor andet ikke anføres, hentet fra Pers.Hist.Tids. 9. rk., bind II, s. 101-121: E. Juel Hansen: Slægten Krag fra Mesinge

³⁾ Præstens ligprædiken blev trykt dette år

Johanne nævnes både som *Berntsdatter* og *Hansdatter*¹⁾. Hun menes født før 1630, da hendes første barn fødes i APR-1644.

Præsten i Mesinge sogn, *Lauritz Tausen*, skrev en ligprædiken over Johanne med Ezekiel kap. 24 som tekst.

Det fortælles følgende sagn om Johanne: *Hun var efter Døden som i Livet lutter Travlhed og kunde ikke finde Fred i sin Grav. Hun havde sin Gang mellem Kragegaarden og den høje Bakke i Nærheden af Taulund, kaldet Bjerget, ved hvis Fod hun blev manet ned i en Mose.*

1942. Broder Brodersen Riisbrich²⁾, Sognepræst, født 1611 Riisbrich, Nørre Haksted sogn, Vis hrd, Sydslesvig, død 17-MAR-1674 Præstegården³⁾, Gislev sogn, Gudme hrd, Svendborg amt. Viet (1) 1642⁴⁾ Cathrine Henriksdatter. Viet eft. 1642 (2) Maren Jensdatter, børn: Sille Brodersdatter Riisbrich født omk. 1650, Christian Brodersen Riisbrich født 13-AUG-1652⁵⁾, Broder Brodersen Riisbrich født 13-OKT-1656⁶⁾, Anna Brodersdatter Riisbrich, Elisabeth Brodersdatter Riisbrich, Birgitte Brodersdatter Riisbrich født JUN-1660.

Broder blev født 1611 på gården *Riisbrich*⁷⁾ i Slesvig og blev 1633 student i Odense.

I 1635 skrev Broder til sin bror *Thomas*, den senere borgmester i Odense, at han havde *bestaaet examen attestationis*, og at der netop da var kommet en ny lov, hvorefter *Studiosi skal continuere triennium og de, som har attestats, skal, før de kommer i Embede, have perculiaries literas donorum, hvorfor en Kirke er bygt i Regensen, hvor de skal lade Professorerne høre deres Gaver*⁸⁾.

Han blev 23-OKT-1639, som 28-årig i Skt. Knuds Kirke i Odense, ordineret som *Kapellan* i Stoense og Snøde sogne⁹⁾, der ligger i Langelands Nørre hrd i Svendborg amt. Måneden efter fik han tilbudt præsteembedet i Fåborg Købstad¹⁰⁾.

Præsteenken i Fåborg, *Hr. Mortens Enke*, skrev i NOV-1639 til *Biskop Hans Mikkelsen i Odense* og meddelte, at hendes mand var død. Brevet modtog biskop-

¹⁾ Nævnes *Berntsdatter* i Pers.Hist.Tids. 3. rk., bind IV, s. 145 og i Saml. til Fyens Hist. og Topografi, bind 6, 1873, s. 63; Nævnes *Hansdatter* i Pers.Hist.Tids. 9. rk., bind II, s. 102 og i Pers.Hist. Tids. 11. rk., bind III, s. 197 samt på det af hendes mand bekostede, og i 1664 opsatte, epitafium

²⁾ Data og oplysninger om Hans Krag, hans hustru og børn er, hvor intet andet oplyses, hentet fra Pers.Hist.Tids. 2. rk., bind 4, s. 158f og Wibergs præstehistorie

³⁾ Samlinger til Fyens Historie og Topografi, 1873, bind 6, s. 67

⁴⁾ Wibergs Præstehistorie: Hun blev både enke, gift igen og døde 1642

⁵⁾ Holger Fl. Rørdam i Kirkehistoriske Samlinger, 1872-1873 2. rk., bind VI, s. 333

⁶⁾ Holger Fl. Rørdam i Kirkehistoriske Samlinger, 1872-1873 2. rk., bind VI, s. 329

⁷⁾ Knud Gether: Midelalderfamilier i Flensborg ..., omk. 1988, s. 243: Riisbrich eller Riisbrigh

⁸⁾ Danske Magasin, 5. rk., bind 3-4, s. 169: Jens Bircherods Dagbøger, 07-OKT-1635

⁹⁾ Kirkhist.Samlinger, 3. rk. bind 5, s. 130: Edsbog for Fyens Stift 1616-1651: Ordineret Kapellan 23-OKT- 1639 til Snøde og Stoense sogne i Skt. Knuds Kirke, Odense, og da opgives hans alder som 28 år gl.

¹⁰⁾ Biskop Hans Mikkelsens Dagbøger 1626-1641, Odense 1991, s. 177-178

pen 11-NOV samme år, og allerede dagen efter sendte han enken en skrivelse, hvori han anbefalede Broder. Denne rejste til Fåborg for at besigtige præstekaldet (og enken?), og ved tilbagekomsten til Odense afslog Broder det tilbudte kald, hvilket biskoppen 15-DEC-1639 skriftligt meddelte præsteenken.

Samme biskop havde 1631 i Bispegården i Odense viet sognepræst *Jens Jespersen Stampe* i Gislev sogn¹⁾ og Cathrine Henriksdatter²⁾. Parret fik mindst fem børn³⁾, hvoraf dog kun tre kendes: Niels døbt 17-OKT-1632, Jesper døbt 19-AUG-1634 og en datter uden navn døbt 06-JAN-1641. En sag om *Gudsbespottelse og Trolddom* endte 1642⁴⁾ med afsigelse af dødsdom over en *Rasmus Madsen af Næraa*. Under sagen forklarer denne, at *Anne Carls af Sandager* havde fortalt ham, at hun ville øve troldom mod sognepræsten Jens Jespersen Stampe. Det ville hun, fordi *Hr. Jens i Gislev havde sat hende i Band tre Søndage efter hverandre*

Hekseri eller ej - så døde Jens Jespersen 1642, og enken Cathrine Henriksdatter, blev samme år gift med Broder, der 22-OKT-1642 ordineredes til Gislev sogn. Men dette ægteskab blev meget kortvarigt, idet også Cathrine Henriksdatter døde 1642⁵⁾ - mere hekseri?

Herefter blev Broder gift med Maren Jensdatter.

Han må siges at have været en rethavende mand, der også beskæftigede sig med pengeudlån. Således udlånte Broder 100 rdl. 22-APR-1651, og det samme beløb igen 01-JAN-1654, til *Forpagter Jakob Pedersen paa Fjellebro* mod sikkerhed i obligationer.

Under *Svenskekrigene* 1657-1660 blev Broder af fjenden i NOV-1659, sammen med mange andre gejstlige, fordrevet fra sit embede. Han kom til Nyborg i *en gammel Vadmel skjortel, efter at være blevet ilde slagen*⁶⁾.

Broder har vel på sine ældre dage været plaget af sygdom, siden han fik en medhjælper i præsteembedet. Denne nævnes som *Hr. Hans Allesen (Bunkeflod)*⁷⁾, og var ved en herredstingsdom 30-JAN-1671 blevet afskediget som *Rektor* ved *Latinskolen* i Assens p.g.a. uenighed med borgmestrene i Assens, der stod for inspektionen af skolen.

Hans Allesen var af *Kirkepatronen paa Lykkesholm Erik Sehested* kaldet til at være Broder's efterfølger i præsteembedet. Broder havde en stor børneflokk, og det

1) Biskop Hans Mikkelsens Dagbøger 1626-1641, Odense 1991, s. 77-78: Trolovet 17-AUG-1631 og viet 29-SEP-1631

2) Ernst Fr. Hansen: Præstegaardsliv, 1951 København, bind 3, s. 106: Datter af en bror til Bispinden i Odense

3) Biskop Hans Mikkelsens Dagbøger 1626-1641, Odense 1991, s. 96, 112 og 194

4) Kirkehist.Saml., 2. rk., bind I, s. 222-227 med henvisning til tingbogen for Aasum Herredsting 13-MAJ-1642

5) Hun blev således både enke, gift igen og døde 1642

6) Aage Fasmer Blomberg: *Fyens Vilkaar under Svenskekrigene 1657-1660*, s. 415

7) Oplysningerne om Hr. Hans Allesen (Bunkeflod) er hentet fra Kirkehist.Samlinger, 3. rk., bind 2, s. 678: Bidrag til fynsk Præstehistoric

var mellem Hans Allesen og familien aftalt, at disse ikke skulle *forskydes Kaldet*¹⁾, men at han skulle ægte en af døtrene.

Der udbrød brand i *Gislev Præstegaard* 17-MAR-1674, hvorunder bl.a. et epitafium blev flammernes bytte²⁾. Epitafiet menes at have forestillet Broder med sin hustru (eller dem begge?) samt deres børn. Mon der var en sammenhæng mellem branden og Broder's død samme dag?

1943. Maren Jensdatter³⁾, født 1612⁴⁾, død 10-JUL-1694⁵⁾ Gislev Præstegård, Gislev sogn, Gudme hrd, Svendborg amt, begravet 17-JUL-1694⁶⁾ Gislev sogn.

Maren må have været næsten 50 år gammel, da hun 1660 fik sin yngste datter Birgitte.

Hun blev enke 1674, og i forbindelse med skiftet efter Broder skulle dennes tilgodehavender indkasseres. Hjelpepræsten Hans Allesen, der efter Broder's død blev sognepræst⁷⁾ i Gislev Kirke, optrådte som *Sagsøger paa egne og Medarvingers Vegne*, hvilket viste, at han agtede at blive medlem af familien, som det også var aftalt.

Uvist af hvilken grund kom det imidlertid ikke til at gå sådan. Maren synes just ikke at have været den mildeste kvinde, i det mindste havde hun *en slem Mund*, og Hans Allesen var vist ikke sådan at kue. Endnu 1676 var han ikke blevet gift med en af døtrene, men lå tværtimod i åben fejde med præsteenken Maren, der forsøgte at gøre ham megen skade, og det var slet ikke så lidt.

Maren sl. Hr. Broders stod i høj gunst hos *Patronessen Fru Margrethe Rammel* og kom ofte til Lykkesholm. Ved et af disse besøg kom de til at tale om *et lokket*⁸⁾

¹⁾ For at få kaldet måtte Hans Allesen *forobligere* (forinden forpligte) sig til at ægte *formandens enke* eller en af dennes døtre. Omvendt måtte enken, for at ikke hun og børnene skulle blive forstødt fra præstegården, gifte sig med *eftermanden* eller lade denne gifte sig med en af sine døtre

²⁾ Wibergs præstehistorie

³⁾ a) Wiberg's Præstehistorie, bind I, s. 446: Her nævnes hun som *Marie Johansdatter*; b) Biskop Jens Bircherod i sin dagbog: *Døde i Gislev Præstegaard i Fyen min Moders Farbroder-Kone Maren Jensdatter*

⁴⁾ a) Pers.Hist.Tids. 2. rk., bind 4, s. 158: Alder ved begravelse 17-JUL-1694: 84½ år = født omk. 1610 - men b) Pers.Hist.Tids. 9. rk., bind 1, s. 270: Nævnes ved døden JUL-1694 at være 80 år gammel = født omk. 1614; c) I Rigsarkivets eksemplar af Wibergs Præstehistorie er, af ukendt person, med hånden noteret: Født 1610, død 10-JUL-1694, begr. 17-JUL-1694

⁵⁾ a) Pers.Hist.Tids. 9. rk., bind 1, s. 270: Død JUL-1694; b) Quistgaard's Præstehustruer, 1934, s. 72: Død Gislev Præstegaard 10-JUL-1694; c) I Rigsarkivets eksemplar af Wibergs Præstehistorie er, af ukendt person, med hånden noteret: Født 1610, død 10-JUL-1694, begr. 17-JUL-1694

⁶⁾ a) Pers.Hist.Tids. 2. rk., bind 4, s. 158: Begravet 17-JUL-1694; b) I Rigsarkivets eksemplar af Wibergs Præstehistorie er, af ukendt person, med hånden noteret: Født 1610, død 10-JUL-1694, begr. 17-JUL-1694

⁷⁾ Wiberg's præstehistorie, bind I, s. 446-447: Ordineret 09-NOV-1674

⁸⁾ Lokket = forført

Kvindfolk Karen Christensdatter. Patronessen fik da af Maren et lille vink om, at denne skulle passe godt på Skjøgen, thi det var Præsteenken bekjendt, at Hr. Hans Allesen allerede havde bestilt den Vogn, der skulde bortføre hende.

Denne historie gav Patronessen videre til sin mand Erik Sehested, hvor Hans Allesen i forvejen var faldet i unåde, og denne forsøgte nu at tvinge Hans Allesen fra kaldet til Gislev Kirke. Sagen kom for *Provsteretten* 1677, vistnok i JUL måned, og fik også et lille efterspil 05-SEP samme år ved *Vindinge Herredsting*. Om afgørelserne er skrevet: *Ganske vist lykkedes det Herskabet at faa Hans Allesen afsat¹⁾, men deres Ære, der gik dem til Haande dermed, kan vist næppe siges at have vundet ved denne Bedrift.* Et andet sted siges²⁾: *Der vare de, som mente, [at afsættelsen skete] mere af Had end af virkelig Brøde.*

Efter denne afskedigelse blev *Jens Rasmussen* sognepræst i Gislev³⁾, og han blev gift med Broder's og Maren's yngste datter, Birgitte Brodersdatter Riisbrich.

Om Maren's død 1694 skrev Biskop Jens Bircherod i sin dagbog⁴⁾: *Døde i Gislef Præstegaard i Fyen min Moders Farbroder-Kone Maren Jensdatter, Sal. Hr. Broder Brodersen Risbrichs, for dum Sognepræstis ibid., Efterleverske, anno ætatis 80.*

2684. Jens Christensen⁵⁾, Gårdfæster, født omk. 1600 Lærkeholt, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død 1654 Lærkeholt, Ansager sogn, viet Ukendt Fru Jens Christensen, barn: Christen Jensen født omk. 1632.

Jens nævnes 1640 som *Fæstegaardmand* i Lærkeholt, Ansager sogn.

2685. Ukendt fru Jens Christensen.

2686. Jens Pedersen Høst⁶⁾, Fæstegårdmand, født omk. 1600 Krarup, Tistrup sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død omk. 1660 Ansager sogn, Øster Horne hrd, viet Johanne Raskdatter, børn: Morten Jensen født omk. 1645, Inge Jensdatter født omk. 1645, Karen Jensdatter født omk. 1645, Ellen Jensdatter født/døbt 28-NOV-1650.

Jens menes født i Krarup i Tistrup sogn, hvor faderen Peder Jensen Høst var *Kronbonde⁷⁾*.

1) Wiberg's præstehistorie, bind I, s. 446-447: Afsat 1678, men blev sognepræst i Lunde sogn, Lunde hrd, Odense amt til sin død 1693

2) Wiberg's præstehistorie, bind I, s. 227

3) Wiberg's præstehistorie, bind I, s. 446-447: Ordineret 11-SEP-1678

4) Pers.Hist.Tids. 9. rk., bind 1: Uddrag af Biskop Jens Bircherod's Dagbøger 1658-1708

5) Oplysningerne om Jens Christensen er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

6) Oplysningerne om Jens Pedersen Høst er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

7) Slægtsforskerens Opslagsbog, 2. udgave udvidet, 1992: Kronbonde = selvejer

Han fik 18-JUN-1642 fæstebrev på en ½-gård i Lund i Ansager sogn, der hørte under *Ribe Hospital*, og betalte 10 rdl. i *Indfæstning*¹⁾. Ti år senere²⁾ fik Jens også fæstebrev på gårdens anden halvdel og betalte ligeledes 10 rdl. i indfæstning.

Årligt skulle Jens i *Landgilde*³⁾ til *Ribe Hospital* udrede: *1 Ørtug Rug, 1 Ørtug Byg, 1 Fjdek. Smør, 1 Svin, 1 Faar, 1 Daler, 1 Ort og 6 Skilling Gæsteripenge og 1 Album Skovvogn.*

Efter hustruen *Johanne Raskdatters* død 1653 oprettede Jens et arveforlig, der blev tinglæst paa *Øster Horne Herredsting*:

Jens Pedersen Høst, Boesidendis i Lund [i Ansager sogn] kiendes och gjør vitterlig i dete mit obne reff, at eptersom vor Here wed dend timelige døed hafver bortkaldt min Høstru nu salig Johanne Raskdatter, Eptherladendes sig fire smaa umyndige børn, nemlig en søn Morten Jensen och trej døtre Inge, Karen och Elle Jensdatter, som vi tilsammen hafver aulet udi Egteskabf saa ehr ieg i gotfolckes sampt hindis Morbroders Michel Rasksens, boendes i Knudgaard i Grindsted Sogn deres Neruerlse, saaledes forligt om huis Arfoedloed bemeldte mine Børn epther deres bemeldte salig Moeder arffueligen kunde tilfalde, Were sig aff Leffuendis och døede Rørendis och Urørendis Kleder, qvæg, ingen Ting undtagen, som til Arf bør at gange, eptersom boen tilforn aff gotfolch er vorderit. Att ieg ad faderlig plicht skall giffue forbe-meldste Mine børnrn it Hundrede Thiufge och Sexten Sletdaler, Huilche Penge skakk hos migh bliffue bestaaende uden Renthe, indtil de huer bliffue femten Aar gamble, Och des imidlertid skall ieg som ehr Fader forsiumne dennim med Nødtørftig Klede och føde, Holde dennem til Guds frycht, Ære og lære, som ieg vill forsvare for Gud och Mennisker, Men siden de ehre Huer bleffuen 15 Aar gamble, skall ieg giffue dennem aff forschrefne penge tillbørlig Renthe, som af Børnepenget børe at gange, Och ellers bethale en huer, som loulig och tilbørlig deris Anpart fornøjelige och uden Skade i Alle Maader, Huor paa jeg och hermed bepligter Mig eller mine Aufvinger Een for alle och alle for ehne att holde och eptherlove som forschrefvet staar, Och dete Naar paa eskit till Øster Herridtzting ved Tingsvinde at bekreftige och stadfæste, och skall ieg heraf hafoe en rigtig Gienpart och forb. Michel Raksen till Vidnisbi-urd mit Zignet undertrøgt, Ombededis Hr. Anders Lauritsen i Ansager, Terkel Pedersen i Zieg, og Michel Poulsen i Molbye med os til Vitterlighed at Underskrifve. Actum Lund d. 7. Oktober 1653.

Allerede 14-AUG-1660 synes Jens at være gået på aftægt, idet han da afstod sit fæste til en *Jens Bertelsen*.

1) Indfæstning = pengcydelse, som fæsteren betalte ved tiltrædelsen af fæstebrevet

2) Fæstebrev 07-APR-1652

3) Landgilde = fæsterens vedræg for benyttelse af agerjord m.m.

2687. Johanne Raskdatter, død 1653.

2760. Niels Jørgensen, Gårdfæster i Gunderup, død SEP-1655 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet NN. Thygesdatter, børn: Niels Nielsen, Sidsel Nielsdatter, Karen Nielsdatter.

Han var 1626 fæster af matr. nr. 6a i Gunderup, der havde et hartkorn på 2.5.2.2½, og som ejedes af kongen indtil 1722¹⁾. Dette fæste menes han at have overtaget efter sin svigerfader *Thyge Juel*.

I *Skast Herreds Tingbøger* nævnes Niels 16 gange i perioden MAR-1636 til MAJ-1639; oftest som vidne, synsmand og medlem af *Stokkenævnet*²⁾ - men han får også selv en dom for at køre og ride på *Tamis Olluffsens Rougager*³⁾.

Niels's barnebarn *Anders*, der var søn af datteren Karen, skal 1635 behandles på hospital. Dette fremgår af en skrivelse fra *Danske Kancelli*⁴⁾ i form af et *Missive til Hospitalsforstanderne i Kolding om at optage Anders Hansen, Søn af Hans Mortensen og Karen Nielsdatter, Datter af Niels Jørgensen, begge i Gunderup i Riberhus Stift, i Hospitalet, naar der bliver Plads ledig*.

Som medlem af stokkenævnet⁵⁾ var Niels med til at tillade, at Peder Laursen i Årre på grund af *Armid adschillige wlyckelige Tilfald* må besøge *gode christne Mennischer om Hielp*. Han var også med i stokkenævnet⁶⁾ og bevidnede, *at emellom Palme Løffuerdag oc Søndag om Natten sidst forleden, da er Christen Olluffsens gandske [gård] affbrend met Hiø oc Korn, baade sede Korn oc brød Korn, Boeschab oc Hussgeraad wndtagen enn ringe Ting, som blef redett*.

Niels døde 1655, og ved boreregistreringen⁷⁾ efter ham var sønnen Niels Nielsen (ane 1380) til stede, medens døtrene Karen og Sidsel var repræsenteret ved deres fælles lavværge *Hans Christensen* i Skærbæk i Vester Nebel sogn. Sønnen Niels overtog fæstet af matr. nr. 6a efter sin far.

2761. NN Thygesdatter, født Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død før 1637 Gunderup.

NN Thygesdatter må være død før 08-MAR-1636, da hun på denne tingdag i Skast Herred omtales af sønnen Niels Nielsen som *salig*.

1) Årre Sogn - af et lokalsamfunds historie, 1983, s. 62

2) Stokkenævnet = tingsnævnet. Kaldt stokkenævnet fordi de under forhandlingerne sad på stokke anbragt i en firkant på tingstedet

3) Skast Herreds Tingbog 10-MAJ-1636

4) Danske Kancelli's brevøger 27-MAR-1635

5) Skast Herreds Tingbog 24-JAN-1637

6) Skast Herreds Tingbog 14-MAJ-1639

7) Boet registreredes 26-SEP-1655

2764. Frands Jessen¹⁾, Gårdfæster i Tude, født Tjæreborg by, Tjæreborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, død før 07-FEB-1637 Viborg Købstad, Nørlyng hrd, Viborg amt, viet omk. 1610 Boeld Nisdatter, børn: Hans Frandsen, Anne Frandsdatter, Mette Frandssdatter, Jes Frandsen, Niels Frandsen, Marin Frandsdatter, Else Frandsdatter.

Frands var gårdfæster i Tude i Skast sogn, Skast hrd men endte sine dage under bødlens økse i Viborg, hvorefter hans krop blev lagt på *hjul og stejle*. Forhistorien er denne²⁾:

På vejen hjem fra Ribe 17-DEC-1634 kom *Jep Jensen aff Faaborg indtil Jørgen Lassen ved Gredstedbrou*³⁾. På kroen sad i forvejen Frands og *Poul Therkildsen* fra Saderup og *druck Brenduin*, og de bød Jep Jensen hen til deres bord. Jep Jensen drak *saa lende med dem saa hans anpartt kunde icke bliffue vden 2 sch. i det meste*.

Da Jep Jensen skulle videre, opstod et skænderi mellem ham og Poul Therkildsen. Jep Jensen gik til sin vogn og havde sin *foed thou [to] gange paa hiuls naug och vilde haffue trind hans vogen, da kom Pouell Terkildsen løbendes effert hanom, løb for ved hans heste med en Fork och sagde till Jep Jensen: Du Schalt slaas med os*.

Så trak Jep Jensen en kniv, som Poul Therkildsen og Frands forsøgte at fravryste ham. Under denne tumult blev Frands såret, men noget alvorligere gik det med Jep Jensen. Poul Therkildsen slog *till hanem med en Fork saa hand faldt thill Jorden. Saa hud Frands Jessen till hanem der hand laa paa Jorden med en Verge*⁴⁾ *och hug hanem i hans venster Arm och hans hoffuet* Jep Jensen blev så ilde medtaget, at han ikke selv kunne gå fra stedet.

Jep Jensen kom under *Bartscherrees*⁵⁾ *haand ved Gredstedbrou*, og der lå han også 19-DEC, hvor præsten i Nykirke-Fåborg sogne *Søren Lambretsen* gav ham *det høye uerdige Sacramente*. Andre vidner besøgte Jep Jensen Juleaften, og da var han stadig i live hos bartskeereren, men menes død kort tid efter.

¹⁾ Skast Herreds Tingbog, trykte udgave, 1955: 1637 (s. 24 og s. 29): Her ses skiftet efter Frands forældre Jens Nielsen og Anne Jenskone, og ved denne lejlighed kaldes han *Frands Jøβon aff Thude*, mens hans to søskende kaldes *Anne Jenβdatter* og *Nielβ Jennβon i Tiereborg*

²⁾ a) Gørding Herreds Tingbog 12-JAN-1635 og 09-FEB-1635; b) Viborg Landsting, dombog, 1635 C, B. 24-566, s. 38ff; samme, 1936 C, B. 24-567, s. 109ff; samme, s. 156ff; c) samt om Frank Jessen og hans familie i Skast herred iøvrigt i Skast Herreds Tingbog, trykte udgave, 1955: 1636: (s. 1, 57, 75, 87, 162, 170, 253 og 291); 1637: (s. 24, 29, 78, 96, 97, 101, 105, 340, 350, 452, 549 og 800); 1638: (s. 122 og 141); 1640: (s. 143, 329, 651, 652 og 653)

³⁾ Gredstedbro i Jernved sogn, Gørding hrd, Ribe amt - må formodes at være kroerjer

⁴⁾ Verge eller værge = et sidevåben eller stikvåben, f.eks. kniv og dolk, til at forsvare sig med

⁵⁾ Bartskeerer = barber som behandlede sygdomme og var befolkningens læge i dagligdagen

Om Frands's sår udtalte vidner¹⁾

.... att dii den 18. decembriß [dagen efter slagsmålet] sidst forleden aar 1634 souge den schade, bemelte Frands Jeßøn i Thude haffde fanget udj den bordag om dagen thilforne met Jep Jenßøn i Faaborg. Da samme thid siøntis di, at Frands Jeßøn wor stucken met en kniff i hanß bryst en faarlig schade, som vor igienem kleder oc schiorte, oc wor meget blodig oc beklaget sig, att Jep Jenßøn i Faaborg stack hanem vden all schyld oc aarsag. Nock wond met opragte fingre oc eed Erich Hanßøn Bardschier i Tiereborg, att det er hanem fuld witterligt i sandhed, att hand samme dag wor hoß Frands Jeßøn oc forband hanem hanß saar oc schade, og da soug hand, at den styng, som wor stucken met en kniff vor faarlig oc stoer oc rambt paa brystbeenit, ellers haffde hand bleffuen hiertt stucken.

Da slagsmålet fandt sted i Gredstedbro, blev det *Gørding Herredsting*, der skulle behandle sagen. Mange vidner blev afhørt, men allerede 09-FEB-1635 faldt Herredstingets dom: og svor for^{ne} Frands Jessen Manddød over og fra hans Fred for Jep Jensen, han sagesløs ihjelslog, eftersom de Sandhed derom havde udspurget og forfaret

Frands må være flygtet fra dommen, idet Kancelliet i AUG samme år sendte et Missive til *Godske Rathlou i Krogsgaard*²⁾: Denne Brevviser Peder Jensen i Nørurup har berettet, at hans Broder for nogen tid siden er blevet dræbt af en af Adressatens [Godske Rathlou's] Tjenere Det fremgår af brevet, at broderen havde forudset, at Frands ville flygte efter sin udåd, og han havde derfor bedt *Fogeden på Krogsgaard* om at tilbageholde Frands. Dette ønske blev imidlertid ikke efterkommet og *Manddræberen* rømte.

Han, der da både var flygtning og *fredløs*, må have rettet henvendelse til Kancelliet med påstand om, at hans sag ikke var blevet behandlet retfærdigt. Det synes at fremgå af en ny skrivelse fra Kancelliet i FEB-1636³⁾: *Oprejsningsbrev for Frants Jensen i Tude i Riberhus Len, der for nogen Tid siden er geraadet i Ulykke og har dræbt en Person, ved navn Jep Jensen, hvorfor han er dømt fredløs og svoren fra sin Fred, hvorved han mener, at Tovsmændene ikke ret har betragtet den Sag, faar Bevilling til igen at rejse Paatale i Sagen, dog at han selv i egen Person fører Sagen.*

Frands fik således mulighed for at få genoptaget sin sag, men må fortsat have følt sig utryg. Han søger derfor sikkerhed for, at han ville kunne nå at appellere en eventuel dødsdom, inden en sådan ville blive eksekveret.

¹⁾ Skast Herreds Tingbog, trykte udgave: 1636 (s. 75)

²⁾ Danske Kancelli's brevbøger 30-AUG-1635; Jydske Tegnelser 9, 222

³⁾ Danske Kancelli's brevbøger 29-FEB-1636; Jydske Tegnelser 9, 175b

I MAJ-1636 udsendte Kancelliet derfor følgende¹⁾:

*Lejdebreve for Frandts Joensen [?] i Tuede i Skads Herred i Riberhus Len, der har berettet, at han er svoret fra sin Fred for et Drab, som han beskyldes for at have begaaet, at han for nogen Tid siden [23-MAJ-1636] har faaet Op-
rejsningsbrev til igen at procedere Sagen, dog at han selv skulde møde for Retten, og at han frygter for, at han, dersom Sagen gaar ham imod, straks vil blive taget ved Hovedet og henrettet. Der gives ham sikkert Lejde saa længe, at han kan indstævne Sagen for Danmarks Riges Raad, dersom han begærer det, dog at han selv i egen Person møder for Retten og forpligter sig dertil under nøjagtig Borgen til Hr. Albert Skeel til Fusinge, Embedsmand paa Riberhus Slot.*

Herefter følte Frands sig åbenbart beroliget og mødte op på *Viborg Landsting*, hvor de tidligere vidneudsagn blev gentaget. Der ses ikke at være fremkommet nyt i sagen, og Landstingets dom 22-JUN-1636 blev en stadfæstelse af dommen fra *Gørding Herredsting*: Frands blev dømt fredløs - og dermed var sagen om knivstikkeriet ved *Gredstedbro* afsluttet.

Vi ville ikke have vidst mere om Frands, hvis det ikke havde været for to indførsler i tingbogen for *Skast Herred*, hvor Frands's familie boede. Under *Thiisfdagen den 21. junij anno 1636* indledes tingbogen således²⁾: *Jens Hanbøn i Maade i dag thingholder i fogdens frauerelse, som vor i Wiborg*. Under samme tingdag, men indført på et senere tidspunkt, står om den fraværende herredsfoged *Niels Olufsen: Ihjel stuchen den 22. junij i Wiborg aff Franz Tude!*

Denne nye sag blev sikkert behandlet ved *Viborg Byting*, hvis domsbøger ikke findes³⁾. Vi har derfor ingen sikker viden om, hvad der kan være hændt i forbindelse med domsfældelsen 22-JUN-1636. Men da den dræbte herredsfoged var svigerfar til den tidligere dræbte *Jep Jensen*, har denne rimeligvis været en af de mest ihærdige og indflydelsesrige personer i sagen mod Frands.

Hævn og raseri over dommen kan have været motiver for dette andet drab, men vi véd det ikke. Vi véd heller ikke, om drabet skete før, under eller efter domsafsigelsen - blot at det skete samme dag. Uden domsbøgerne mangler vi viden om, om Frands blev pågrebet umiddelbart efter drabet, eller om det lykkedes ham at flygte. Derimod véd vi fra nedenstående, at Frands blev dømt til *Hjul og Stejle ved Viborg Byting*, og at hans henrettelse må være sket inden 07-FEB-1637, hvor han i *Skast Herreds tingbog* omtales som *affgangene Frands Jeßøn aff Thude*.

Samme dag kan i tingbogen læses: *Jenß Nielbøn i Tiereborg paa sin moderß Kiersten, salig Nielß Olluffbøns effterleffuersche i Tiereborg oc sin søsters Anne s. Jep Jenßsøns i Faaborg deris wegner it Vinde⁴⁾, at eftersom det fra Arrils Tid hav-*

¹⁾ Danske Kancelli's brevbøger 23-MAJ-1636; Jydske Tegnelser 9, 200

²⁾ Skast Herreds Tingbog, trykte udgave, 1955: 21-JUN-1636 (s. 162)

³⁾ Bytingets domsbøger lå i byfogedarkivet, der mistedes ved storbranden i Viborg 1726

⁴⁾ Vinde = vidne, vidneafleggelse eller udsagn

de været skik og brug i Herredet, at naar nogen foranlediger en mißdedre aff rette [misdæder henrettet], skal hver mand, som har hest og vogn, udlægge 2 skilling i Rettergangspenge.

Det var altså den dræbte herredsfogeds søn, Jens Nielsen, der bad tinget om disse penge på vegne af sin mor (enke efter herredsfogeden) og sin søster (enke efter Jep Jensen). Disse to enker må, ifølge ovenstående, have aarsagitt en fange oc mißdedre, nemlig Frands Jeßøn af Thude att lade steyle oc aff rette, efftersom hand thil Wiborg bything er dømbt thil steyle oc hiul. Pengene blev bevilget, idet tinget: iche widste bemelte Jenß Nielßøns begiering udj saamaader att kunde nechte eller affsloa, menß goduillingen beuilgitt samme hielp og retterpenge thil hanß for:ne moder oc søster att wdlege, som det sig bør.

På tingsdagen *Thißdagen* den 9. majj 1637 oplystes, at Frands bo i Tude var blevet vurderet¹⁾. Gården var 3-længet, og blev beskrevet således: 15 fag salßhuß med offn, schorsteen, lofftschod oc staffuel seng, huer fag satt for 2 sldlr. 1 mk., er 34½ sldlr. [= 33 sldlr. 3 mk.]. 13 fag ladehuß, huer fag for 1 dlr. 1. mk., er thilho-be 16 dlr. 1 mk.. 12 fag østerhuß, huer fag satt for 2½ mk., er 7½ dlr.. Blandt gårdens vognredskaber nævnes bl.a. en wogen met leirer, wogenkorffue, hammel oc kobel [og] 2 gammel wogenstelder.

Efter oprensning af boets arbejdsredskaber og indbo nævnes gårdens besætning: 4 kiør; en gammel koe oc en giæld koe; 2 graa stude, 4 smaa wngnøder, 2 smaa nød, 2 heste, en sorttebrun hest, 2 suin, 15 faar oc 10 lam.

Boet opgøres til *Summarum offuer for:ne god oc indgiæld [aktiver]* er 482 sldlr. 3½ mk. 9 sch. *Summarum offuer for:ne wdgiæld* er 141 sldlr. 20 sch.da.. Frands syv børn fik til deling 170 slette dlr. 3 mk. 4½ sch.da. oc der foruden deriß faderß kleder ..., og hans enke må have fået et tilsvarende beløb. Frands's bror Niels Jensen tog hånd om børnenes penge, og ni år senere²⁾ opgøres børnenes tilgodehavende hos deres farbror til *Hovedstol og Rente til hobe* 91 Daler 1 Mark 6 Skilling.

I Skast Herreds tingbog 20-FEB-1638 ses et tillæg til skiftet efter Frands. Det omhandler en hest og et par tæpper, som Frands's efterfølger i ægteskabet og på gården havde hentet hjem fra Husum, hvor Frands formentlig havde skjult sig som fredsløs.

2765. Boeld Nisdatter, død omk. 1661 Tude Gaard, Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt. Viet (2) omk. 1637 Jacob Mouritsen.

Der blev 1619 afholdt skifte efter Boeld's forældre³⁾. Af dette fremgår, at Frands Jessen og Boeld forpligtede sig til at tage hånd om Boeld's søster Marin: *Summa paa for:ne Marin Nißdatters god[s]* er thilsammen 47 sldlr. 2 mk. 12 sch.. Om

1) Skast Herreds Tingbog, trykte udgave: 1637 (s. 105); Vurderet 20-APR-1637

2) Skast Herreds Tingbog, trykte udgave: 21-MAR-1648 (s. 17b); Boopgørelse Niels's hustru

3) Skast Herreds Tingbog, trykte udgave: 1637 (s. 101-102)

dette beløb bevidnes 1637: *dett thog affgangene Frandz Jeßøn oc Boelde Frandtzis til sig oc der for loffuit at føde for:ne Marin Nißdatter hindis liffs thid.*

Boeld nævnes på herredstinget *Thirsdagen den 7. februarij 1637*, ved en boopgørelse efter Frands Jessen's forældre, og da kaldes hun *Boelde Frandßis i Thude*.

Samtidigt siges det om børnenes arv: *Oc da kunde afgangene Frands Jeßøn aff Thude hanß 7 børn iche meere tilkomme effter deris oldemoders (farmors!) Anne Jenßkøenß dødelig affgang som 7 sldr.* Navnene på Boeld's og Frands Jessen's børn opremses: *Elße Frandsdater, Anne Frandsdatter, Mette Frandsdatter, Jeß Frandßøn, Nielß Franßøn, Hanß Frandßøn og Marin Frandsdatter.*

Ved boet efter ægtemanden Frands Jessen nævnes hun som *Boeld Frandßis*, og det fremgår, at hun skal giftes med *Jacob Mouritzøn, børnenß tilkommendis stiftfader*, der sikkert har overtaget Frands's gård i Tude. Boeld og Jacob Mouritsen skal forvalte den arv, børnenes fik efter deres far, og er forpligtet til *att føde oc forsee for:ne børn, huer til dj bliffuer 18 aar gammell, met øll oc mad, schu oc kleder, som di wil forsuare for Gud oc alle mennsker.*

Boeld menes død omk. 1661, idet hendes børn af ægteskabet med Frands dette år afkalder deres arv efter hende¹⁾, og samme dag afkalder også slægtninge til Boel's anden mand eventuel arv. Boeld menes derfor at have siddet i uskiftet bo.

2768/706/1466. Herman Nielsen - se ane 706.

2769/707/1467. Margrethe Hermansdatter - se ane 707.

2884/1452 Jørgen Mikkelsen - se ane 1452.

2885/1453 Marin Nielsdatter - se ane 1453.

2886. Laurids Bennedsen, Gårdfæster, død JAN-1637 Nebel, Vester Nebel sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet Anne Jensdatter, børn: Berethe Lauridsdatter, Banned Lauridsen, Therchel Lauridsen, Ingeborg Lauridsdatter.

Laurids var fæster af en gård i Nebel, der hørte under Hovedgården *Øllufgaard* i Vester Nebel sogn, og som da ejedes af *Christence Krag*.

Han nævnes flere gange i Skast Herreds tingbøger; mest i forbindelse med tilgodehavender og gæld, f.eks.: Niels Hansen i Fourfeld får dom over Laurids Bennedsen for 5 rdl. og 1 mk.; de 3 rdl. for en ørte byg, 1 rdl. *som resterer af en tyr* og 7 mk. for noget Havre²⁾.

Laurids døde JAN-1637, og i tingbogen ses³⁾: *Erlig oc Velbiurdige Fru Christence Krag til Øluf [Hovedgården Øllufgaard] hindis Fuldmichtig Lauritz Bertelsen, Fougit paa Øluf it Winde 30. Januarij sidst forleden wor forsamliitt i affganggendes Laurs Benedsens Gaard udj Nebel efter deris Hosbonds Be-*

¹⁾ Skast Herreds Tingbog, trykte udgave: 07-MAJ-1661

²⁾ Skast Herreds Tingbog 26-APR-1636

³⁾ Skast Herreds Tingbog 14-FEB-1637

faling att offuersee oc registrere, hues i Boen fandis, effterdj saa at affgangen Lauers Benedsens Hustru wor saa siug [var så syg], att hun icke wor offuen hindis seng 5 Heste oc Øg, 4 Kiør, 4 Wngnøder, 8 Faar, 5 Gæs, 12 Høns, 3 Wogn IPloug oc bekiende Anne, salig Lauers Benedsens, att Pouel Therchelsen i Saderup wor hindis salige Hosbonde 4 Sldls. schyldige.

Ved denne registrering nævnes også *findis Børn, nemlig Bened Lauersen, Therchell Lauersen, Ingeborg Lauersdatter, Birittte Lauersdatter* Af boets registrering fremgår, at Laurids's gård var 3-længet med et 18 fags *Salshus*, 17 fags *Ladehus* og 13 fags *Vesterhus*. Det var altså ikke nogen lille gård, men den økonomiske situation var dårlig. I boet viste det sig, at aktiverne knapt kan dække halvdelen af gælden, hvorfor kreditorerne drog af med diverse kreaturer og indbogenstande, bl.a. en udskåren kiste til 10 sldr. og 2 tinfade til 1 mark.

2887. Anne Jensdatter, født Bøel i Gørding sogn, Gørding hrd, Ribe amt, død 1653 Nebel¹⁾, Vester Nebel sogn, Skast hrd, Ribe amt.

Ved boopgørelsen efter hendes mand 1637 var hendes far *Jens Hansen* blandt vurderingsmændene, der fandt, at Anne *wor saa siug [var så syg], att hun icke wor offuen hindis seng*. Ved denne lejlighed nævnes hendes far som kommende fra Bøel, og det formodes derfor, at Anne blev født der.

Anne døde 1653, hvor der blev skiftet efter hende: *Bened Lauridsen i Nebel et arveafkald, det Peder Hansen i Nebel på sin hustru, Ingeborg Lauridsdatters vegne item på hustrus søster, Berethe Lauridsdatters vegne stod her i dag for dom og gav forne Bened Lauridsen afkald for al den arv, de kunne tilfalde efter deres moder, Anne Jensdatter i Nebel hendes dødelig afgang, der være sig udi huse*

2906/5770. Niels Lauersen, Gårdfæster i Debel, død før 12-SEP-1637²⁾ Debel, Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet Kirsten Nielskone, børn: Marin Nielsdatter³⁾, Apelone Nielsdatter, Anne Nielsdatter, Johanne Nielsdatter, Johanne Nielsdatter, Hans Nielsen, Peder Nielsen.

Niels og hans hustru Kirsten menes begge døde før 12-SEP-1637, idet deres børn på tinget i Skast Herred denne dato gav *Arveafkald* efter begge forældrene.

2907/5771. Kirsten Nielskone, død før 12-SEP-1637⁴⁾ Debel, Fåborg sogn, Skast hrd, Ribe amt.

Kirsten's efternavn kendes ikke, og i tingbogen for Skast Herred nævnes hun 12-SEP-1637 som *Kiersten Nielskons*.

¹⁾ Skast Herreds Tingbog 13-SEP-1653

²⁾ Børnene afkalder arv efter deres forældre denne dato

³⁾ Årre sogns KB: Begravet FEB-1655

⁴⁾ Børnene afkalder arv efter deres forældre denne dato

2936. Therkel Mortensen, Gårdfæster, født omk. 1603, død 1667 Grimstrup, Grimstrup sogn, Skast hrd, Ribe amt, begravet 10-MAJ-1667 Grimstrup sogn, viet Ukendt fru Therkel Mortensen, barn: Hans Therkelsen født omk. 1629.

Therkel må anses for at være en usikker ane, idet han blot var den eneste med det rigtige fornavn (sønnen lader søn døbe *Therkel*), der på det rigtige sted (Grimstrup sogn) og det rigtige tidspunkt (søn født omk. 1629) nævnes i kirkebogen.

Han var gårdfæster i Grimstrup sogn, og blev i årene 1637, 1638 og 1640 flere gange nævnt i Skast Herreds Tingbøger. Bl.a. nævnes *Therckel Morttenβøn* på tingdagen 07-MAJ-1637, sammen med flere andre, som værende i restance med kornskat, 1½ ortt.; og i kirkeskat til Grimstrup og Årre kirker på *1 schipe biug*.

På tingdagen 24-OKT-1637 nævnes den skat for 1637, som skulle betales til *Albrett Scheell til Fuβingøe, rider, Danmarckis rigeβ raad oc bafallingsmand paa Riberhuβ*, og for Therkel var det 1½ rdl..

Therkel døde 1667, og hans begravelse er kirkebogen nævnt således: *Terrkel Mortenβ i Grimstrup, ao æt: 64 sepult: die 10. Maji*.

2937. Ukendt Fru Therkel Mortensen.

3280. Anders Madsen¹⁾, Herredsfoged og Selvejergårdmand, død omk. 1540²⁾ Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, viet Johanne Olufsdatter, børn: Mads Andersen, Jens Andersen, NN Andersdatter, Oluf Andersen.

Anders tiltrådte 1532 som *Herredsfoged i Børglum Herred*, hvor han afløste *Søren Nielsen*, der havde været herredsfoged fra 1516. Anders var samtidig ejer af gården *Østergaard*³⁾ i Gunderup by⁴⁾, og han var også herredsfoged i 1535, hvor han som sådan deltog ved *Hyldningen* af Christian III i Viborg.

Østergaard var sammen med andet *Selvejer-Bondegods* blevet forbrudt til *Kronen* i forbindelse med *Klements-fejden*, men da Anders ikke havde deltaget i det *Opløb, som udi Landet nu sidst var*, fik han 1537 kongeligt brev⁵⁾ på Østergaard, som han *iboede*. Brevet fik Anders for sig og sine arvinger til evig tid, for den *Troskab og Tjeneste*, som han under *Opløbet* havde vist den *Kongelige Høvedsmand*.

Han måtte dog ikke afhænde noget af gårdens jord og skulle årligt betale den sædvanlige afgift, ledings- og gæsteripenge m.v., til *Sejlstrup Slot*, som udgjorde

¹⁾ Alle data og oplysninger om Anders Madsen, hans hustru og deres børn er, hvor andet ikke anføres, hentet fra Vendsysselske Årbøger 1937/1938, s. 49-67: C. Klitgaard: Gunderup i Vrejlev sogn

²⁾ a) 1642 var der ny herredsfoged i Børglum hrd; b) Pers.Hist.Tids. 1937-1938, s. 35: C. Klitgaard: Herredsfogeder og Tingskrivere

³⁾ *Østergaard* kaldtes også *Bundgaard* og havde da længe havde været en selvejergård

⁴⁾ Ved Matrikelen 1688 fik Østergaard matr. nr. 1 i Gunderup by

⁵⁾ Kongeligt brev datcret Ålborg den 16-APR-1537

3 Skill. Leding¹⁾, 16 Skpr. Byg, 12 Hestes Gæsteri, 2 Pund [af 6 kg] Smør og 1 Svin²⁾.

3281. Johanne Olufsdatter, død 1569, Gunderup, Vrejlev sogn, Børglum hrd, Hjørring amt, viet (2) Ove Andersen Mørk, barn: Anders Ovesen Mørk.

Efter Anders's død giftede enken Johanne Olufsdatter sig med *Ove Andersen Mørk*, der var kongelig fæster af *Vestergaard*³⁾, der også lå i Gunderup by. Han var herredsfoged 1556 og menes at have afløst *Niels Henriksen*, der var herredsfoged fra 1546.

Johanne menes død 1569, fordi der da opstod stridighed om ejendomsretten til Østergaard. På den ene side stod Johanne's børn med hendes første mand Anders Madsen, og på den anden side stod Johanne's anden mand Ove Andersen Mørk.

Sagen kom for *Landstinget*, der henviste sagen til *gode Mænds [= Adelsmænds] Afgørelse*. Blandt disse var *Mogens Juel til Knivholt*, *Frands Banner til Kokkedal*, *Erik Podebusk til Bistrup* og *Gregers Ulfstand til Estrup m.fl.*. Arvingerne vandt sagen med på baggrund af *Kongebrevet* fra 1537.

3616. Cheel Baack (Bake), Gårdmand, født omk. 1619, død 1679 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 07-APR-1679 Alt-Jabel, viet før 1651 Sanna Köpen, børn: Erdmann Baack (Bake) født omk. 1651, Johann Baack (Bake) døbt 09-OKT-1653, Jochim Baack (Bake) født 1657.

Cheel⁴⁾ og hustruen Sanna's⁵⁾ fødselstidspunkter er beregnet ud fra aldersopgivelser i "Amtsbeskrivelse 1669", hvor de nævnes som h.h.v. 50 år og 48 år gamle.

3617. Sanna Köpen, født omk. 1621, død 1681 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 13-JAN-1681 Alt-Jabel.

3618. Carsten Reibe, født omk. 1625, død 1694 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 10-DEC-1694 Alt-Jabel, viet 18-MAJ-1651 Alt Jabel Sophia Jalaß, børn: Anna Reibe døbt 04-MAR-1652, Frantz Reibe døbt 23-OKT-1653, Catharina Reibe døbt 25-MAR-1655, Johann Reibe døbt 06-OKT-1656, Marie Reibe født omk. 1662, Carsten Reibe døbt 19-FEB-1663, Greth Reibe født omk. 1665.

Carsten og hustruen Sophia's fødselstidspunkter er beregnet ud fra aldersopgivelser i "Amtsbeskrivelse 1669", hvor de nævnes som h.h.v. 44 år og 34 år gamle.

¹⁾ Ledingspenge = særlig afgift for Selvejer-bondegods

²⁾ Sejlstrup Lens regnskab

³⁾ Ved Matrikelen 1688 fik Vestergaard matr. nr. 5 i Gunderup by

⁴⁾ Navnet *Cheel* er en forkortet udgave af *Michael*

⁵⁾ Navnet *Sanna* er en forkortet udgave af *Susanna*

Sønnen *Johann* blev kun tre måneder gammel, og sønnen *Carsten*, der vel er opkaldt efter sin far, døde kun tre år gammel.

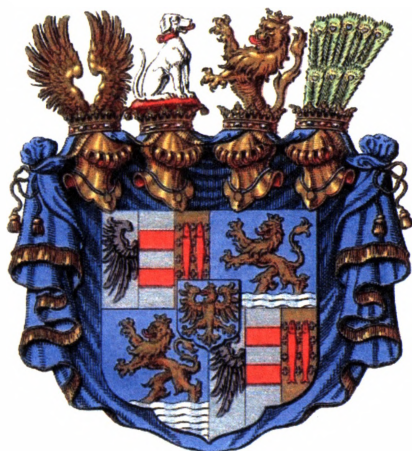
3619. Sophia Jalaß, født omk. 1635, død 1692 Alt-Jabel, Ludwigslust, Mecklenburg-Vorpommern, begravet 15-FEB-1692 Alt-Jabel.

3622. Thomas Janecke, født omk. 1625, død eft. 1668, viet før 1650 Ann Schueren, børn: Greth Janecke født omk. 1649, Ann Janecke født omk. 1651, Catharina Janecke døbt 11-SEP-1653.

Thomas og hustruen Ann's fødselstidspunkter er beregnet ud fra aldersopgivelser i "Amtsbeskrivelse 1669", hvor de nævnes som h.h.v. 45 år og 50 år gamle. Ved samme lejlighed nævnes deres tre døtre Greth (20 år), Ann (18 år) og Catharina (16 år)

3623. Ann Schueren, født omk. 1619, død eft. 1668.

3842. Frederik von Ahlefeldt¹⁾, Til Halvsøgaard, født 1594, død 25-MAR-1657. Viet (1) 1619 Birgitte Gregersdatter von Ahlefeldt, børn: Frederik von Ahlefeldt født 1623, Dorothea von Ahlefeldt født omk. 1623, Catharine von Ahlefeldt født omk. 1623, Elisabeth von Ahlefeldt født 1625, Mette von Ahlefeldt født 02-NOV-

1627, Margrethe von Ahlefeldt født omk. 1627. Viet (2) 1632 i Klipleve sogn²⁾, Lundtoft hrd Helvig Roepstorff, børn: Bendix von Ahlefeldt født 1633, Cai von Ahlefeldt født omk. 1634, Catharine von Ahlefeldt født omk. 1635, Bertha von Ahlefeldt født omk. 1635, Anna Catharina von Ahlefeldt født omk. 1630-1640³⁾.

Frederik havde efter sin far, *Amtmand*⁴⁾ *Frederik von Ahlefeldt*, der tillige var *gottorpsk Raad*, arvet halvdelen af godset *Søgaard* i Klipleve sogn og til-

¹⁾ Data og oplysninger om Frederik von Ahlefeldt *til Halvsøgaard*, hans hustruer og børn er, hvor andet ikke anføres, hentet fra **a)** Danmarks Adels Aarbog 1982-1984, s. 670 og 673; **b)** Ahlefeldt-Laurvig: *Storkansleren*, bind I; **c)** Louis Bobé: *Slægten Ahlefeldt*, bind I og bind IV; **d)** Danmarks Adels Aarbog 1982/1984, s. 673, 681-682

²⁾ **a)** Louis Bobé: *Slægten Ahlefeldt*, bind V, s. 105: Viet i Klipleve sogn; **b)** Samme forfatter i *Pers.Hist.Tids. 4 rk*, bind 2, 1899, side 40: Viet i stilhed i huset i Klipleve; **c)** *Danmarks Adels Aarbog 1982/84*, s. 670: Viet i Kiel

³⁾ Hendes søskende menes født omk. 1632-1635. Hun og Thomas Bech er set viet 1662

⁴⁾ I Åbenrå

lige godserne *Grøntorp* og *Aarup*. Hans første hustru *Birgitte Gregersdatter von Ahlefeldt* var arving til den anden halvdel ad *Søgaard*¹⁾.

I efteråret 1627, da *General Schlicks* tropper under Trediveårskrigen marcherede op gennem Holsten og ind i Sønderjylland, flygtede Frederik til Sjælland, hvor han tog ophold hos sin familie i Slagelse.

Hans første hustru, *Birgitte Gregersdatter von Ahlefeldt*, fødte i ægteskabet Ni børn - seks døtre og tre sønner - hvoraf de to sønner døde som spæde, og den tredie blev den senere *Storkansler Frederik von Ahlefeldt*.

Hustruen *Birgitte* døde 20-JUN-1632, og allerede samme år lod Frederik sig vie *intra parietes*²⁾ til *Helvig Roepstorff*, der *skulde besørge hans møjsommelige Husholdning*. Vielsen foretoges i *Stilhed i Huset* på *Søgaard* af *Pastor Magister Johannes Ewald*. De boede på *Søgaard*, hvor de menes at have fået seks børn³⁾.

Samlivet mellem de to havde vakt forargelse, og da *Pastor Ewald* gik af, nægtede den nye præst ved *Kliplev Kirke* at tage den nye hustru *Helvig Roepstorff* til alters, idet han betragtede hende som *Frederik's elskerinde*, hvilket også var den almindelige opfattelse.

Helvig Roepstorff's broder, *Proviant- og Kwartérkommisær Christopher Roepstorff*, tog sig af sagen og gik til kongen, hvor han gav søsteren det vidnesbyrd, *at hun alle Dage har været ærbar og tugtig*. Resultatet af besøget hos kongen blev en ordre til *Kliplev-præsten* om at meddele *Helvig Alterens Sakramente*.

Den ældste af børnene i *ægteskabet* med *Helvig Roepstorff* var sønnen *Bendix*, der fødtes 1633, og selv om hans mor ved kongeligt åbent brev af 22-JUL-1652 var blevet erklæret for at være *Frederik's retsmæssige hustru*, ses det i mange år derefter, at *en og anden sig haver understandet hannem [sønnen Bendix] at forekaste, ligesom han ikke kunde regnes for et ægte Barn*.

Tranekær Slot

Efter ansøgning fra sønnen *Bendix* blev han derfor, ved et nyt åbent kongeligt brev af 07-MAJ-1667, erklæret for *ret ægte og Adelskone Barn*. Det synes kun at være sønnen *Bendix*, der blev erklæret for *ægte*, og ikke de øvrige børn i *Frederik's* andet ægteskab, skønt de vel var ligeså berettigede eller uberettigede dertil som deres bror.

Aner til *Frederik* ses på *Aneliste for ane 1921 Anna Catharina von Ahlefeldt*.

1) *Albert Fabritius: Ahlefeldt'erne paa Tranekær*

2) *intra parietes* = indenfor fire vægge, hemmeligt

3) a) *Ahlefeldt-Laurvig: Storkansleren*, bind I, s. 1-3: Parret fik 6 børn; b) *Louis Bobé: Slægten Ahlefeldt*, bind I, s. 70 og bind V, s. 105: Parret fik 4 børn, og sst. på s. 80 opføres *Anna Catharina Ahlefeldt* (ane 1921) på en liste over *Forskjellige personer af navnet von Ahlefeldt* som gift med *Thomas Bech* (ane 1920); c) Samme forfatter i *Pers.Hist.Tids. 4 RK*, bind 2, 1899, side 40: Parret fik 6 børn

3843. Helvig Roepstorff¹⁾, født omk. 1615, død før 1667.

Som enke efter Frederik von Ahlefeldt indgik Helvig i APR-1657 på egne og fire af sine børns vegne en aftale om, mod betaling af et stort engangsbeløb, at afstå fra alle fordringer på hendes afdøde mands gods. Denne aftale blev bekræftet af Frederik von Ahlefeldt's søn Frederik (Storkansleren) af første ægteskab og stadfæstet af *Hertugen af Gottorp*. Aftalen er omtalt i *Slægten Ahlefeldt*²⁾, hvorfra citeres: *Heilwig Röpstorff für sich als im Nahmen ihres abwesenden Sones Kayen, so dan dero Kinder Bendix, Bartie u. Catharina von Ahlefeldt*³⁾.

Ovennævnte arveaftale omtaler kun fire børn, skønt Helvig menes med Frederik von Ahlefeldt at have fået seks børn. En forklaring på dette kan være, at de to øvrige børn havde en anden værge (fra f.eks. Roepstorff-slægten), og at arveaftalen med denne værge ikke er fundet. Men det kan vel også tænkes, at de to børn blev født før, parret blev lovformeligt gift? Dette ville i så fald også forklare årsagen til datidens mening om, at Bendix, som den ældste af de fire, *ikke kunde regnes for et ægte Barn*.

Aner til Helvig ses på *Aneliste for ane 1921 Anna Catharina von Ahlefeldt*.

3848. Christen Thuresen⁴⁾, født omk. 1604 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, død 1656 Ålborg Købstad, begravet 30-MAR-1656⁵⁾ Budolfi sogn i Ålborg. Viet (1) 16-DEC-1632 Budolfi Kirke Sidsel Hansdatter Felthus, børn: Turi Hans Christensen Felthus født 1633, Maren Christensdatter Felthus født 1635, Anne Christensdatter Felthus døbt 03-SEP-1637, Else Christensdatter Felthus døbt 30-AUG-1639, Diderich Christensen Felthus døbt 18-OKT-1641. Viet (2) omk. 1648⁶⁾ Budolfi Kirke Mette Hansdatter Felthus.

Christen var umyndig 1614, da der blev afholdt skifte efter hans far *Thure Frederiksen*. Christen og hans søster *Barbara Thuresdatter* havde da *Baltzar Rauh* som værge.

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog 1982-1984, s. 670 og 673; Roepstorff-slægten findes ikke i Danmarks Adels Aarbog

²⁾ Louis Bobé: *Slægten Ahlefeldt*, bind 1, s. 70 og bind IV, s. 105 (Acta A XX, 3398, Slesvig)

³⁾ Hun menes ikke identisk med ane 1921 Anna Catharina von Ahlefeldt

⁴⁾ Data og oplysninger om Christen Thuresen og hans hustru er, hvor intet andet oplyses, hentet fra Personalhistorikeren J. Jeppesen Jensens arkiv, A 20, lb. nr. 673, s. 3, 5, 6, 9 og 10

⁵⁾ Lokalhistorisk Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi kirkebog

⁶⁾ Personalhistorikeren J. Jeppesen Jensens arkiv, A 20, lb. nr. 673, s. 3: Troløvet Sct. Baptistæe 1648

Han blev trolovet 17-JUN-1632 i Budolfi Kirke til Sidsel Hansdatter Felthus, og de nævnes da som *Christen Thurisen barnefødt her i byen, sal. Ture Frederiksen's Søn og Sidsel Hansdatter, Hans Felthusens Datter*, og vielsen fandt sted den 3. søndag i Advent samme år. Christen og hustruen Sidsel Hansdatter Felthus er i Budolfi Kirkes kirkebog fundet som faddere mindst 40 gange. Han blev, samtidig med en *Peder Møller*, borger i Ålborg 22-AUG-1634.

På sine egne vegne, og på vegne af sin bror *Stadsøberst Frederik Thuresen* i København, stævnedes Christen 04-SEP-1635 sammen med en *Peter Friis*, på sin husbond *Herman Thuresen's*¹⁾ vegne, en *Gregers Christensen* for et tilgodehavende på 115 rdl..

Christen blev enkemand 1642, og omk. 1648 giftede han sig med sin afdøde hustrus søster *Mette Hansdatter Felthus*. Ved skiftet 28-MAR-1648 efter sin svigerfar *Hans Felthus*, var Christen tilstede på sine sønner Turi's og Diderich's vegne.

Han døde 30-MAR-1656, og allerede 01-APR²⁾ blev hans bo registreret. I skiftet ses enken Mette Hansdatter, Christen's anden hustru, og hans sønner af første ægteskab Turi (23 år) og Didrich (15 år). Boet ejede flere bygninger, boder og haver, bl.a. **1):** En ejendom på 19 bindinger *Syd for Christen van Ginchel*, der var gift med en datter af Christen Frederiksen (ane 15392) og Anne Munk (ane 15393). **2):** En ejendom på 19 bindinger, *der laa Vesten for - langs Gyden til Jomfru Anegade*. **3):** Den ejendom som *Enken iboer* på 17 bindinger, *fra Jomfru Anegade og Østpaa*. **4):** To boder, der lå ved ejendommen under nr. 1.. **5):** To boder, der lå ved *Svingelen* i Skolegade, med haver ned til åen (nu Vingårdsgade). **6):** En have *Sønden for Byen*.

Christen's anden hustru Mette Hansdatter Felthus døde som enke 1660. Ved hendes begravelse 12-NOV-1660³⁾ i Budolfi sogn oplyses, at hun havde boet i Jomfru Anegade. Der blev skiftet efter Mette Hansdatter Felthus 19-NOV-1660 og 07-JAN-1661.

¹⁾ Herman Thuresen, der også boede i København, var også bror til Christen

²⁾ Ålborg by's skifteprotokol, B 37-538, s. 203-238 (a+b): 01-APR-1656

³⁾ Lokalhistorisk Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi kirkebog

3849. Sidsel Hansdatter Felthus, født omk. 1613, død 1642 Budolfi sogn, Fleskum hrd, Ålborg Købstad, begravet 23-JAN-1642 Budolfi sogn.

Sidsel døde 1642, men skiftet efter hende blev først afholdt den 20-JUL-1647. Ved skiftet var hendes far, *Raadmand* Hans Felthus, værge for sine børnebørn Turi og Diderich, hvis alder da opgives som h.h.v. 14 år og 6 år gamle. Ejendommen vurderedes til 2500 rdl., to boder ved Svingelen til 120 rdl. og en have syd for byen til 200 rdl.. Der blev ialt 1861 rdl. til deling mellem de to drenge.

Enkemanden Christen Thuresen giftede sig kort efter med Sidsel's søster Mette Hansdatter Felthus.

3850. Erik Jensen, Købmand i Ålborg, født omk. 1580, død 09-NOV-1640 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg Amt, begravet 22-NOV-1640 Vor Frue Kirke¹⁾, Ålborg, viet omk. 1623²⁾ Anne Knudsdatter, børn: Knud Eriksen født omk. 1623³⁾, Jens Eriksen født 08-JUN-1624⁴⁾, Henrik Eriksen født omk. 1628, Margrethe Eriksdatter født omk. 1632, Johanne Eriksdatter døbt 15-MAR-1634, Poul Eriksen døbt 09-MAR-1636, Maren Eriksdatter døbt 25-MAJ-1638, Abel Eriksdatter døbt 08-AUG-1639.

Erik var købmand i Ålborg og ejede og boede i Vesteraa nr. 17⁵⁾. Han nævnes fra omk. 1612 også som fæster af gården *Hvorupstorp*⁶⁾ i Hvorup sogn, Kjær hrd, Ålborg amt.

Han og hustruen Anne Knudsdatter fik ialt 11 børn, hvoraf dog kun syv levede ved skiftet efter Erik⁷⁾: Knud (18 år), Jens (17 år), Henrik (13 år), Margrethe (9 år), Johanne (7 år) Povl (5 år) og Abel (2 år). Ved dette skifte nævnes en ejendom til 800 sldlr., en have i *Peder Barkesgade* til 60 sldlr., noget sølv, messing, kobber, tin, bøger, møbler, et forgyldt spejl, nogle få dyr o.l. samt en del varer i salgsboden på torvet og en *Kaag*⁸⁾ liggende i Nibe.

Han og hustruen Anne Knudsdatter blev begravet øverst i den nordre gang i Vor Frue Kirke⁹⁾. På gravstenen står:

Sal. Erich Iensen, fordum Kiøbmand udi Aalborg, døde A^o 1640, d. 9. Novembr. og Anna Knudsdatter, hans Sal. Hustrue, som hensov i Herren A^o 1660, d. 16. May. De haver 11 Børn, af hvilcke der ogsaa ere her nedsat Sal.

1) Pers.Hist.Tids. 6. rk., bind 6, s. 235: Gravskrifter fra den gamle Vor Frue Kirke i Ålborg

2) Beregnet årstal: Får sønnen Knud omk. 1623

3) I skifte efter faderen 23-APR-1641: Nævnes da som 18 år

4) Pers.Hist.Tids. 6. rk., bind 6, s. 235: Gravskrifter fra den gamle Vor Frue Kirke i Ålborg: Født denne dato og død 19-MAJ-1688

5) Værenfelt's håndskrevne gaderegistrant: gl. nr. 132, nyt nr. 29

6) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1968, s. 55

7) Skifte 23-MAR-1641, s. 41ff

8) Kaag = Kåg (hollandsk: fladbundet pram til varetransport i indre farvande

9) Pers.Hist.Tids. 6. rk., bind 6, s. 235: Gravskrifter fra den gamle Vor Frue Kirke i Ålborg

Jens Erichsen, fornemme Borger og Handelsmand her samme steds Indskriften slutter: *De afdøde til Kiærlig Afmindelse er denne steen af Arvingerne bekostet 1703.*

Erik Jensen og hustruen Anne Knudsdatter er oldeforældre til *Inger Pop*, der 1713 blev gift med *Amtsfuldmægtig Frederik Kiær* i Ålborg. Samme Frederik Kiær blev senere adlet som *Frederik Kiærskjold* og fik store besiddelser, bl.a. *Børglum Kloster*¹⁾. Efter forældrenes død overtog datteren *Christiane Marie Kiærskjold* og dennes ægtemand, *Johan Henrik Rantzau*, Børglum Kloster. Johan Henrik Rantzau døde allerede 1748, hvorefter *Christiane Marie Kiærskjold* giftede sig med *Kgl. Bygmester de Thura*, der bl.a. er kendt for opførelsen af *Eremitageslottet* og *Vor Frelser Kirkes spir*.

3851. Anne Knudsdatter, født omk. 1605²⁾, død 16-MAJ-1660 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, begravet Nordre Gang, Vor Frue Kirke, Ålborg.

Ved skiftet efter Anne 1666³⁾ nævnes hendes endnu levende fem børn: Jens Eriksen, Knud Eriksen, Henrik Eriksen, Margrethe Eriksdatter og *Abill* (Abel) Eriksdatter (ane 1925). Blandt arvegodsset var en ejendom i *Vesteraa*, der vurderedes til 450 sldlr

Skifte efter Anne Knudsdatter 1666

Ved skifte 24-MAR-1684 efter Anne's bror købmand *Thomas Knudsen* var Anne's børn blandt arvingerne og omtales som *Eriksen'er fra Vesteraa*.

1) Hans Gjedsted, Støvring og Mary Nesgaard's artikel om *Børglum Kloster* (udateret)

2) Beregnet årstal: Får sønnen Knud omk. 1623

3) Skifte 27-JUN-1666, s. 345ff

3872. Bernt Andersen¹⁾, Kyper i Bergen, Norge, viet før 1610 Maren Jensdatter, barn: Arent Bertsen født 12-MAJ-1610.

Bernt boede i Bergen, da sønnen Arent Berntsen Bergen (ane 1936) blev født 1610.

3873. Maren Jensdatter.

3880. Knud Gregersen Krag²⁾, Sognepræst i Stenstrup sogn, Sunds hrd, Svendborg amt, død omk. 1638, viet Ukendt Fru Knud Gregersen Krag, børn: Hans Krag født før 1616³⁾, Gregers Knudsen Krag født 1617⁴⁾, Maren Knudsdatter Krag⁵⁾, Jens Knudsen Krag⁶⁾, Anders Knudsen Krag født 1630⁷⁾, Niels Knudsen Krag.

Knud blev student fra Odense 1604 og var senere *Hører*⁸⁾ i Svendborg. Han overtog 1608 embedet som sognepræst i Stenstrup sogn efter sin far, og at dette ikke var økonomisk givtigt, fremgår af en skrivelse fra 1632 til *Biskop Hans Mikkel* i Odense⁹⁾. Heri bevilger kongen, at *Kirkebye* og *Stenstrup* sogne må sammenlægges, *fordi Sognepræsten i Stenstrup har opgivet, at hans Sogn er saa ringe, at en Præst ikke kan have sit nødtørftige Underhold deraf, især naar en Præsteenke skal have noget til Hjælp deraf,*

Der må være fundet en løsning på Knud's økonomiske problemer, thi året efter var Knud stadig sognepræst samme sted. Dette fremgår af skrivelse fra *Det danske Kancelli* i 1633 til Christian IV's *akademis hofmester, Rigskansleren Just Høg*¹⁰⁾ *om at optage Niels Knudsen, en Søn af Hr. Knud i Stenstrup [ane 3880], i Sorø Skole, naar der bliver Plads ledig.*

Af Knud's børn blev den ældste søn, Hans Krag, *Herredsfoged* i Lunde Herred på Fyn, og af de øvrige børn blev mindst tre sønner præster, medens datteren Maren blev præstekone i Skt. Hans sogn i Odense.

1) Data og oplysninger om Bernt Andersen er modtaget af John Bison, København S

2) Data og oplysninger om Knud Gregersen Krag er, hvor andet ikke angives, hentet fra Wi-berg's Præstehistorie

3) Beregnet: Nævnes som foged 1636 og må da have været mindst 20 år

4) Var sognepræst i Vester Skerninge-Ulbølle sogne i Svendborg amt

5) Var gift med sognepræst Peder Nielsen Falster i Odense Skt. Hans sogn

6) Var sognepræst fra omk. 1661 i Hørup i Als Søndre hrd, Sønderborg amt

7) Var sognepræst fra 1657 i Fuglse-Krønge sogne i Maribo amt

8) Hører = fra middelalderen til 1805 en betegnelse for en lærer i de latinske skoler. Ordet er en træffende betegnelse for høreren's vigtigste opgave: at overhøre disciplene i deres lektier

9) Danske Kancelli's brevbøger 12-JAN-1632

10) Danske Kancelli's brevbøger 11-FEB-1633

3881. Ukendt Fru Knud Gregersen Krag.

3884. Broder Thadersen, født før 1580, død efter 1610, viet Sille Didriksdatter, børn: Thomas Brodersen Riisbrich født 15-JUL-1600¹⁾, Volquart Brodersen Riisbrich født omk. 1602²⁾, Broder Brodersen Riisbrich født 1611³⁾, Niels Brodersen Riisbrich, Laurids Brodersen Riisbrich.

Broder ejede gården *Riisbrich*⁴⁾, der lå i Nørre Haksted sogn i Flensborg amt (Slesvig) og som var i familiens eje i mere end 200 år.

Af Broder's sønner blev Thomas *Borgmester* i Odense, Volquart *Slotsskriver paa Bergenhus* i Norge, Broder (ane 1942) *Sognepræst* i Gislev sogn på Fyn og *Laurids* Sognepræst i Stepping sogn, Haderslev amt.

3885. Sille Didriksdatter, født før 1585, død efter 1611.

Sille nævnes som *Sille Didriksdatter til Spielbech*⁵⁾.

5368. Christen Nielsen⁶⁾, Gårdmand, født omk. 1580 Lærkeholt, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 15-OKT-1629, viet Ukendt Fru Christen Nielsen, barn: Jens Christensen født omk. 1600.

I forbindelse med opkrævning af ekstraskatter fik Christen 07-OKT-1611 *udstedt et Tingsvinde*⁷⁾ om sin fattige tilstand. Dette ses i et bilag til *Lundenæs Len's* skatteregnskab:

Niels Hansen i Grimlund, Dommer til Øster Herredsting, Peder Skreder i List och Knud Jørgensen i Bovnum Giør alle vitterligt att Aar 1611 Mandagen thend 7. Octobris Paa forne Ting vare schichet Visti Lassen i Bindesbøl paa Husbunds Ærlige och Velbiurdige Mand Uldrich Sandbiørg til Ovelstrup kongl. Maysts. Befallingsmand paa Lundenæs hans Veigne, som der loulig eskit bedis och fick et fult Tingsvinde aff otte Dannamend, som vore Peder Skreder i List, Knud Jørgensen i Bovnum, Peder Andersen i Grønfeld, Hans

1) Pers.Hist.Tids., 4. rk., bind I, 1898, s. 220-228: Født denne dato og død 05-NOV-1665

2) a) Knud Gether: *Midelalderfamilier i Flensborg*, omk. 1988, s. 247: Født omk. 1602; b) Pers.Hist.Tids., 4. rk., bind I, 1898, s. 220-228: Død 16-DEC-1660; c) Biskop Jens Bircherods *Dagbøger*: Død 17-DEC-1600

3) Pers.Hist.Tids., 2. rk., bind 4, s. 158: Født 1611 og død 17-MAR-1674

4) Knud Gether: *Midelalderfamilier i Flensborg*, omk. 1988, s. 243: Riisbrich eller Riisbrigh

5) Pers.Hist.Tids., 4. rk., bind I, 1898, s. 220

6) Alle data og oplysninger om Christen Nielsen er, når intet andet oplyses, hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

7) Tingsvinde = vidnesbyrd afgivet i retten/på herredstinget

Ibsen i Heisell, Oluf Olufsen i Biollerup, Hans Andersen i Huorlund, Niels Perssen i Hesselhoe och Las Laursen i Molle, Thisse forne Otte dannemænd alle vant paa thieris gode troe og Rett, stendigen ved thierris Eed, Att the saa och hørde samme Dag paa forne Ting, Att Madtz Christensen i Andsagger och Hans Jørgensen i Kromgaard di stoed her i Dag for thingsdom och Vonde med opragt finger och vandt, at Christen Nielsen i teercheholdt [Lærkeholt] en gaardmand och Jep Ifuerssen i Stenderup en Indersti ere beggi saa forarmett Att thi haffuer intett Aff udi denne Kongl. Mayestetis skatt, som udgiffues Udi thete Aar, p. Jutgrei Testimonium Siglæ nostro pressentby indfra Imcipisse [vidneudsagn].

Christen førte 1625 proces mod nogle sine naboer, hvis kvæg havde været inde på hans marker og gjort stor skade på kornet. Sagen førtes helt til *Landstinget i Viborg*, men udfaldet af sagen kendes ikke.

Den 15-OKT-1629 fungerede Christen som *Sandemand* i Øster Horne Herred.

5369. Ukendt Fru Christen Nielsen.

5372. Peder Jensen Høst¹⁾, Kronbonde i Krarup, Tistrup sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1625, viet Ukendt Fru Peder Jensen Høst, barn: Jens Pedersen Høst født omk. 1600.

Peder nævnes i ekstraskatte-mandtalslisterne 1611 og 1625 som *Kronbonde*²⁾ i Krarup.

5373. Ukendt Fru Peder Jensen Høst.

5374. Rask Hansen³⁾, Fæstegårdmand i Ålling, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, viet Ukendt Fru Rask Hansen, børn: Johanne Raskdatter, Michel Rasksen.

Sønnen Michel Rasksen nævnes som værge for søsteren Johanne's (ane 2687) børn i 1653, da søsterens efterlevende mand Jens Pedersen Høst (ane 2686) indgik arveforlig.

5375. Ukendt Fru Rask Hansen.

¹⁾ Alle data og oplysninger om Peder Jensen Høst er, når intet andet oplyses, hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

²⁾ Kronbonde: En fæstebonde på et af Kronen (eller Staten) tilhørende gods

³⁾ Oplysningerne om Rask Hansen er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

5522. Thyge Juel, Gårdfæster i Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt, død omk. 1636, viet Marin Thyges, børn: NN. Thygesdatter, Peder Thygesen Juel.

Thyge indgik 28-JUL-1618 på Skast Herredsting aftale om betaling af en gæld på 323 sldlr.. Denne aftale blev oplæst på tinget i JAN-1636, og heri omtales Thyge som *salig*. Aftalen fra 1618 gentages i tingbogen 1636: *Tonis Andersen i Rost [Roust?] stod her i Dag for Dom oc lod aff lesse oc paaschriffue it Tings Vidne her af Tinget den 28. Julij Aar 1618 wdgiffuet, liudendis det Tyge Juel i Gunderup stod her i Dag for Dom oc loffuit oc sagde god for sig oc sine Arffuinger paa Anders Høstis wegne i Rost, selff i Dag for Dom neruerende tilstede, 323 Sldlr. til Tonis Andersen i Rost.*

5523. Marin Thyges, død før 1636 Gunderup, Årre sogn, Skast hrd, Ribe amt.

Marin's efternavn og forældre kendes ikke, og i tingbogen for Skast Herred 1636 omtales hun blot som *Marin Thygeß i Gunderup*. Hun menes død før 1636.

5528. Jens Nielsen, Gårdfæster, død 1637 Tjæreborg, Tjæreborg sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet Anne Jenskone, børn: Frands Jessen¹⁾, Niels Jensen²⁾, Anna Jensdatter³⁾.

Jens var gårdfæster i Tjæreborg og vidnede 1636 flere gange på *Tinget* i Skast Herred, hvor tirsdage var tingets mødedage.

Tirsdag 23-FEB-1636 fremførte Jens vidner, der med *oprage fingre oc eed* forklarede, *att di nest forgangendis foraar saauel som sidst forleden høst thitt oc offte haffuer seett, at for:ne Jennß Nielßøns black huet quie [sorthovede kvie] haffuer ganget for Hans Madßøns ploug i Ageruig.*

Tirsdag 10-MAJ-1636 ses, at Jens skyldte *thiend korn, thyr penge oc bropenning oc andet*.

Tirsdag 10-JAN-1637 blev fremlagt et gælds-brev fra 1635, hvorpå *Jenß Nielßson egen haand* har underskrevet som vitterligsvidne, og samme dag nævnes, at Jens skyldte renter til en *Niels Callesen*.

Jens menes død kort tid efter denne tingdag, idet skifte efter ham og hustruen er indført i tingbogen under den 07-FEB-1637. I skiftet nævnes sønnen *Nielß Jenßson i Tiereborg og Graffuers Jørgenßson i Stor Darum paa sin hustrus Anne Jenßdatters wegne samt Boeld Frandßis i Thude met Jenß Hanßson i Maade hanß samtycke paa affgangene Frands Jeßson aff Thude hans børnß wegner, nemlig Else Frandsdatter, Anne Frandsdatter, Mette Frandsdatter, Jeß Frandßson, Nielß Franßson, Hanß Frandßson oc Marin Frandsdatter.*

¹⁾ Skast Herreds Tingbog 07-FEB-1637, s. 24 og 29: Ved skiftet efter forældrene, nævnes han som *Frands Jeßson*, mens hans to søskende nævnes som *Anne Jenßdatter* og *Niels Jennßson*

²⁾ Skast Herreds Tingbog 21-MAR-1648, s. 17b: Nævnes her ved skiftet efter sin hustru

³⁾ Skast Herreds Tingbog 07-FEB-1637, s. 24 og 29: Nævnes ved skifte efter sine forældre

De mødte for at afkalde arv efter *Jenß Nielßøn oc effter Anne Jenßkøenß dødelig affgang i den gaard i Tiereborg*, som sønnen Niels Jensen havde overtaget.

Boet i Tjæreborg var onsdag 25-JAN-1637 blevet registreret, og hvor man gjorde en rigtig offuer slaug paa hueß god oc gield, som der forfandis. Det var et lille bo, der kun gav 7 sldr. til de lige så mange børn - dog *schal børnenß moder Boelde Frandßis i Tude der imod gottgiøre bemeldte børn dj 20 daller igien....*

5529. Anne Jenskone, død omk. 1637 Tjæreborg, Tjæreborg sogn, Skast hrd, Ribe amt.

Anne's rigtige efternavn kendes ikke, og i skiftet efter hende og hendes mand Jens Nielsen, der ses i tingbogen *Thirsdagen den 7. februarij 1637*, omtales hun som *Anne Jenßkone*.

5530. Nis Sørensen, Gårdfæster i Tude, Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt, død før 1619, Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt, viet Else Niskone, børn: Boel Nisdatter, Marin Nisdatter, Niels Nissen.

Nis og hustruen Else Niskone nævnes i tingbogen for Skast Herred 1637¹⁾, hvor sønnen *Nielß Nißøn i Saderup* vidnede om skiftet efter sine forældre, der fandt sted 1619. Dette skifte menes afholdt umiddelbart efter Else Niskone's død, mens hendes ægtemand Nis måske var død flere år forinden. Fra vidneudsagnet 1637 citeres: *att aar 1619, den thid schifft stod i Tude effter s. Niß Sørenßøn oc Else Nißkøene, da er dett denom fuldwitterligt i sandhed, at først bleff alle huße, møg oc noget smaa boeschab, som fandis i gaarden, som er 2 wogne, leirer, 2 laß threr oc 1 plougstierrt, item saltthønder oc monder, som fanttis paa lofftet, nock en spand, en vandballe, en stie oc en liden schalle satt thil hobe for 50 slette daller*

Det fremgår også, at *Nock haffuer alle sødschende beuilget Marin Nißdatter [Nis's datter] foruden hindis schifft den største sortte øg, satt for 12 sldr., paa det hun dis bedre kand bekomme hindis føde oc wnderholding. Summa paa for:ne Marin Nißdatters god[s] er thilsammen 47 sldr. 2 mk. 12 sch..* Om dette beløb bevidnes 1637: *dett thog affgangene Frandz Jeßøn [ane 2764] oc Boelde Frandtzis [ane 2765 og søster til Marin] til sig oc der for loffuit at føde for:ne Marin Nißdatter hindis liffs thid.*

5531. Else Niskone, død omk. 1619, Skast sogn, Skast hrd, Ribe amt.

5770/2906 Niels Lauersen - se ane 2906.

5771/2907 Kirsten Nielskone - se ane 2907.

¹⁾ Skast Herreds tingbog, trykte udgave: 1637 (s. 101-102)

5774. Jens Hansen, Gårdfæster i Bøel, Gørding sogn, Gørding hrd, Ribe amt, død eft. 1637, viet Ukendt Fru Jens Hansen, barn: Anne Jensdatter.

Jens i *Bøel* mødte 14-FEB-1637 på tinget i Skast Herred for på s.¹⁾ *Lauerß Benedßøns [Jens's datter Anne] i Nebel oc hindis børn, nemlig Bened Lauerßø, - Therchel Lauerßøn, Ingeborg Lauerßdater och Biritte Lauerßdatter, deris wegne....* at afstå fra arv og gæld, hvilket var fornuftigt, eftersom gælden var dobbelt så stor som aktiverne.

På tingdagen 04-APR-1637 tilbød *Jennß Hansen i Biøle ... alle s. Lauerß Benedßøns gieldener og creditorer, att dj nu udi morgen maatte møde i Nebel [i svigersønnens bo, og] der aff hanß effter latte goeds att anamme*²⁾

5775. Ukendt Fru Jens Hansen.

7696. Thure Frederiksen, født senest 1570³⁾, omk. død 1614 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, viet 1603 Ingeborg Hansdatter, børn: Christen Thuresen født omk. 1604⁴⁾, Barbara Thuresdatter født omk. 1605, Lambert Thuresen født omk. 1606⁵⁾, Maren Thuresdatter født omk. 1607, Niels Thuresen Munk født omk. 1608, Herman Thuresen født omk. 1610, Frederik Thuresen født 08-DEC-1613, Hans Thuresen født omk. 1615.

Thure blev optaget i Guds Legems Lav i Ålborg *Wor Herris Hymselfardtzdagh 1591*⁶⁾: *Thurj Frederichsszen, Borgemesters Friderich christensszens Søn*, og i 1594 blev han *Borger* samme sted⁷⁾.

En af Thure's sønner var den fra historien kendte *Kaptain og Stadsoberst i København Frederik Thuresen*, der mod svenskerne på *Stormnatten 1659*⁸⁾ med succes ledede forsvaret af København's vestre front mellem Nørreport og Østerport.

Thure døde 1614, og der blev afholdt skifte⁹⁾ *1614 d. 10. Novbr. udi sal. Turi Frederiksens hus. Overværende Niels Iffuersen og Hans Wandal, Borgmestre i Aalborg m. fl. bl. a. Hieronymus Matzen, Byskriver ibm.*¹⁰⁾ *ang. skifte mellem salig Turi Frederiksens Hustru Ingeborg Hansdatter paa den ene Side, som Jens Bang er tilsat Værge for, og deres Børn paa den anden Side:*

1) s. = salig = afdøde

2) Annamme = gammelt ord for modtage

3) Anton Blaabjerg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982, s. 321

4) Lokalist. Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi KB: Begr. 30-MAR-1656

5) Lokalist. Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi KB: Begr. 27-JUN-1682

6) Himmerland og Kjær Herred, 1920, s. 309ff. C. Klitgaard: Gildebredre i Guds Legems Lav, s. 322

7) Anton Blaabjerg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982, s. 321

8) Stormnatten = natten mellem 10/11-FEB-1659

9) Aalborg skifteprotokol, 1603-1620, B.37-529, nr. 26, fol. 230

10) ibm. eller ibid: = forkortelser for ibidem, som betyder sammesteds

1 Christen Turisen og 2 Barbara Turisdatter, som Baltzar Rauh er Værge for. 3 Lambert Thurisen, som Raadmand Hans Felthus er Værge for. 4 Maren Thurisdatter, som Herman Egenove [Eggenou] er Værge for. 5 Niels Turisen, som Raadmand Christen Gregersen er Værge for. 6 Herman Thurisen, som Rasmus Pedersen er Værge for. 7 Frederik Thurisen, som Herman Wacher er Værge for. 8 Hans Thurisen, som Karsten Werchmester er Værge for. Børnenes farfar Frederik Christensen (ane 15392) nævnes.

Baltzar Rauch havde, efter Magistratens bevilling, solgt den store hovedejendom ved Fjorden, som Turi Frederiksen iboede og fradøde, og som han arvede efter hans sal. moder Anne Munk, som for sal. Thuri den selv annammede, paa det den ikke skulde komme i Fremmedes Vehre vurderet for 4000 rdl., hver Daler beregnet til 37 Skill. Lybsk.

Hovedejendommen på hjørnet ved Slotsbroe blev bevilget hans enke Ingeborg Hansdatter, efterdi den tilforn har tilhørt hendes salige Forældre, og den kunde ikke skiftes i adskillige Parter. Denne ejendom blev vurderet til 2000 rdl., og også her hver Daler beregnet til 37 Skill. Lybsk.

Udover disse to ejendomme nævnes i skiftet mange ejendomme i Ålborg, bl.a.: to i Jomfru Anegade, en i Kattesundet, en ved Svingelen, og en Have norden for Reberbanen uden Vesterport ved Anne Urbans, en Have ved Skarpreterens. Desuden en ejendom i Nygade, nogle Boder i Kattesundet og den Huus og Ejendom i sal. Maren Turisgade, som Mester Knud ibor - 500 Daler.

Boet var stort og meget velhavende og indeholdt også et skib med sin tilbehøring, der var vurderet til 300 sldr. og en Salterbod ved Nibe. Vejrmøllen i Utrup og en del flere ejendomme i Ålborg var solgt for 132 Daler, som blev forundt Margrethe Jørgensdatter, der var Thure's stedmoder, og som skal betale Laurs Hansen Slotsskriver 272 rdl..

Fra sin tid i byens *Borgervæbning*¹⁾, hvor medlemmerne selv bekostede deres udrustning, efterlod Thure en *harnisk*, som af boet vurderedes til 10 rdl..

7697. Ingeborg Hansdatter, født omk. 1579, død 1661 Ålborg Købstad, begravet 20-JUN-1661²⁾ Budolfi sogn, Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt.

7698. Hans Felthus, Rådmand og Købmand, født før 1585 Horsens Købstad³⁾, Nim hrd, Skanderborg amt, død 1648 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, begravet 17-FEB eller 17-MAR-1648⁴⁾ i Budolfi sogn, Ålborg, viet før 1611⁵⁾

1) Ålborg By's Historie, bind II, 1988 s. 120

2) Lokalthist. Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi KB

3) Anton Blaabjerg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982, s. 325

4) a) Lokalthist. Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi KB: Begravet 17-FEB-1648; b) Tauber og Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Ålborg, 1879-1880: Begr. 17-MAR-1648

5) Maren Jørgensdatter omtales dette år i sag om troldom, som Hans Felthus's hustru

Maren Jørgensdatter, børn: Sidsel Hansdatter Felthus født omk. 1613, Mette Hansdatter Felthus.

Hans var søn af *Studeeksportør* Else Bang i Horsens Købstad og blev 1606¹⁾ optaget i *Gudz Ligoms Lagh*²⁾, der blev oprettet i Ålborg allerede 1431.

I 1609 blev han *Borger* i Ålborg og 19-NOV-1613 *Raadmand* samme sted, hvilket embede han bestred til sin død 1648³⁾.

Udover beskæftigelsen som rådmænd drev Hans også købmandshandel og korneksport. I efteråret 1616 opkøbte Hans, sammen med købmændene *Hübert Snitlach, Jens Bang [og] Christen Nielsen Stubdrup*, ca. 10 læster korn af *Mogens Kaas paa Støvringgaard*. Hans's og Hübert Snitlach's andel udgjorde tilsammen 349 rigsdaler⁴⁾.

Som mange andre Ålborgkøbmænd var Hans også involveret i *Det ostindiske Kompagni*, der var etableret i 1616. Da Christian IV i 1634 forlangte yderligere indskud betalt til kompagniet, var Hans en af underskriverne på en svarskrivelse af 16-APR-1635. Underskriverne beklager ikke at kunne gøre yderligere indskud, idet de *formedelst stor skade udi handel og næring og mest udi denne næst forleden skadelige ufredstid for Hans Majestæts købstæder og fattige undersaatte her i landet desværre næsten intet ejer mere*.

Hans døde 1648, og til stede ved skiftet⁵⁾ efter ham var enken Maren Jørgensdatter og svigersønnen Christen Thuresen (ane 3848) på sine sønner Ture's og Diderich's vegne. Hans ejendom i Maren Turisgade blev vurderet til 900 sldr.. Desuden havde boet et tilgodehavende på 336 sldr. hos *Hans Pedersen Løgstør* for huskøb. Disse penge forfaldt til betaling med 118 sldr. *til Michaeli*⁶⁾ 1649 og 218 sldr. *til Michaeli* 1651.

På Ålborg historiske Museum opbevares i dag et *skrivetøj*, som tinstøber *Bernt Mathisen* 1641 forærede Ålborg By. I skrivetøjet, der i mm måler 255 x 196 x 65, er indgraveret navnene på de dengang siddende to borgmestre og ni rådmænd, og som rådmænd nr. 1 står *Hans Felthvs*⁷⁾.

7699. Maren Jørgensdatter, død 1650, begravet 04-JUN-1650⁸⁾ i Budolfi sogn, Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt.

1) Himmerland og Kjær Herred, 1920, s. 309ff: C. Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 333

2) Guds Legems Lav: Det hellige Guds Legeme til Lov, Ære og Værdighed

3) a) Aalborg by's historie, 1931, s. 163; b) Tauber og Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, 1879-1880, s. 117

4) Erhvervshistorisk Årbog, 1957

5) Ålborg by, skifteprotokol B 37-534, fol. 203-216: 28-MAR-1648 og sst., fol. 356-368: 21-AUG-1648

6) Michaeli = St. Michael = altid 29-SEP

7) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1941-1942, s. 342

8) Lokalhistorisk Arkiv for Aalborg Kommune, seddelregister til Budolfi kirkebog

Maren blev 1611 i Ålborg udsat for trolddom, og herom er skrevet¹⁾:

St. Lucie Aften, 12-DEC-1611, kom fisker Peder Poulsen i Ålborg ved 6-tiden gående i *Kakvad* (nu Kattevad) for at betale fisker Niels Laursen 10 skilling, som han skyldte ham for en nattevagt; han *klappede* på Laursen's dør, men der blev ikke svaret indefra, selvom han gennem vinduerne kunne se lys i stuen.

Han gik derfor hen og kikkede gennem et vindue og så en besynderlig forestilling. Inde i stuen var forsamlet godt en halv snes kvinder af højst forskellig *Stand*, og da Niels Laursens hustru, *Maren Nielsdatter Knep*, i det samme kom ud fra et kammer med et lys i hånden, tog de tilstedeværende kvinder fat i hende og lagde hende på nogle dyner på gulvet.

Herefter trak de fra hende en *Tingest*, der havde skikkelse som et barn og *hand-lede saa skammeligt med hende, at det er Skam at udsige*. Kvinderne behandlede hende nemlig som *Barselskvinde*, og tingesten var en voksfigur til at drive heksekunster med. En sådan voksfigur blev *baaret* i ni måneder, og når tingesten var blevet *født*, døbttes den med navnet på den person, som man ville forgøre; så var forbindelsen mellem figuren og offeret tilvejebragt, og når man nu tilføjede figuren skade, mente man at kunne påføre den forhadte person samme skade.

Nu, St. Lucie Aften, var altså det øjeblik kommet, da Ålborgheksene havde et *Voks barn fuldbaaret*. Voks barnets moder Maren Nielsdatter Knep, oftest kaldet *Maren Kneppis*, døbte nu barnet *Maren* - ikke efter hende selv, men efter *Raadmand Hans Felthus's hustru, Maren Jørgensdatter*, hvem man havde udset til offer for de trolddomskunster, til hvilke barnet skulle benyttes.

Fisker Peder Poulsen, der i nogen tid havde iagtaget, hvad der foregik og set, *at de havde Fanden mellem dem og brugte deres Djævelskab og Kogleri*, råbte ind i stuen til kvinderne: *Efterdi I er saa mange Kvinder tilsammen at gjøre Djævelskab, skal jeg nu fly nogle Karle til Eder*, og så gik han til *Borgmester Niels Iversen Skriver og Byfoged Kort Andersen* og meldte, hvad han havde set.

Da heksene mærkede, at de var opdagede, stak Maren ild i voks barnet og gemte det under en seng, og de skiltes så fra hverandre i største hast. Den efterfølgende retssag endte med, at Maren Kneppis blev dømt som troldkvinde ved en landstingsdom 15-FEB-1612 og brændt på bålet *for Olborg*, antagelig på den nuværende *Skovbakke*.

Det lykkedes ikke heksene at få skadet Maren - men de var jo også blevet afbrudt i deres forehavende. Hun levede næsten 40 år efter denne episode og døde først 1650. Det ser ud til, at Maren's bo blev skiftet allerede 1648²⁾ - en måned efter hendes mands skifte. Årsagen til dette kendes ikke, måske har den aldrende dame gået i giftetanker?

¹⁾ Fra Himmerland og Kjær Herred, 1915-1917, s. 90ff: C: Klitgaard: Den store nordjydske Hekseforfølgelse, s.99

²⁾ Personalhistorikeren J. Jeppesen Jensens arkiv, A 20, lb. nr. 673: Skifte 21-SEP-1648

7702. Knud Rasmussen de Hemmer, Handelsmand, født senest 1565¹⁾, død 19-FEB-1622 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, begravet Vor Frue Kirke, Ålborg, viet omk. 1605²⁾ Barbara Nielsdatter, børn: Anne Knudsdatter født omk. 1605³⁾, Rasmus Knudsen Bech født omk. 1606, Niels Knudsen Bech født omk. 1610, Johanne Knudsdatter Bech omk. 1613, Thomas Knudsen født omk. 1616.

Knud menes født senest 1565. Han formodes at være i slægt med *Henrik de Hemmer*, der før 1585 indvandrede til Ålborg fra Holland, hvor han formodes at have været Købmand⁴⁾. Knud *kunne* være søn af Henrik de Hemmer's ukendte hustru i et tidligere ægteskab, hvorved Knud blev stedsøn til Henrik de Hemmer og en ældre halvbror til dennes børn *Christopher de Hemmer* og *Anne de Hemmer*, der begge blev født før 1592.

Vor Frue Kirke i Ålborg

Der er fundet mange relationer mellem Knud og den formodede halvbror Christoffer de Hemmer. Blandt andet var Christoffer formynder for Knud's børn ved skiftet efter Knud i 1623. Christoffer ses også som fadder, da Knud's efterlevende hustru, Barbara Nielsdatter, får døbt børn i 1631, 1633 og 1635. Endelig var Christoffer også fadder ved Knud's og Barbara Nielsdatter's barnebarn's dåb i 1634.

Knud blev 1584⁵⁾ optaget som medlem af Guds Legems Lav i Ålborg.

Han døde 1622, og i Vor Frue Kirke i Ålborg fandtes en gravsten øverst i den nordre gang, med følgende tekst⁶⁾:

Knud Rasmussøn, Borger her udj Aalborg, som hensov udj Herren A^o 1622, d. 19. Februari, med sin kiære Hustrue, ærlig og Gudfrygtige Qvinde Barbara Nielsdatter, som hensov udj Herren A^o 1667, d. 9. December, og Deres Kiære børn. Gud give Ved siden af denne gravsten lå en sten over deres datter Anne Knudsdatter (ane 3851) og dennes mand Erik Jensen (ane 3850).

1) Anton Blaabjerg, Viborg

2) Beregnet årstal: Får datteren Anne omk. 1605

3) Beregnet årstal: Får sønnen Knud omk. 1623

4) Anton Blaabjerg, Viborg

5) *Himmerland og Kjær Herred*, 1920, s. 309ff. C. Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 313

6) Pers.Hist.Tids. 6. rk., bind 6, s. 235: Gravskrifter fra den gamle Vor Frue Kirke i Ålborg

Skiftet efter Knud blev anmeldt 13-MAJ-1623¹⁾, og da var *Laurus Nielsen Guldsmid* lavværg for Knud's enke *Barbara Nielsdatter*, mens *Laurus Jensen Suur* og *Christopher de Hemmer* (Knud's halvbror?) var formyndere for børnene sammen med en *Gregers Thomsen*. skiftet, der er centimetertykt, nævnes Knud ikke med mellemnavnet *Rasmussen*; kun som *Knud Hemmer* eller *Knud de Hemmer*. Han var en holden mand, bl.a. fremgår det, at Knud havde indskudt 200 *Speciedaler*²⁾ i det ålborgske selskab *Det Ostindiske Compagni* og ejede 12 ejendomme, bl.a. i *Møllergaden* og *Søndergaden* og en gård udenfor *Østerport*. Øverst på siden i skiftet efter Knud de Hemmer 1623 ses enken *Barbara Nielsdatter's* underskrift - og at hun har underskrevet med egen hånd (øverst i venstre side):

¹⁾ Ålborg by's skifteprotokol, B 37-528, nr. 5

²⁾ Specie = daler udmøntet *in specie* (i et enkelt stykke). En speciedaler omveksledes 1873 med 4 kroner

7703. Barbara Nielsdatter, født omk. 1585¹⁾, død 09-DEC-1667 Ålborg Kbst., Fleskum hrd, Ålborg amt, begravet Vor Frue Kirke, Ålborg. Viet (2) omk. 1625 Johan Ertman, barn: Johan (Johansen) Ertman født omk. 1625.

Efter Knud Rasmussen de Hemmer's død giftede enken Barbara sig med *Raadmand* og *Handelsmand* Johan Ertman. Han var fra Lübeck og blev 1590 optaget i Guds Legems Lav i Ålborg, hvor han 1598 også blev *Borger*. Johan Ertman havde været gift to gange inden ægteskabet med Barbara; første gang med *Marie Grube* (død 1602) og dernæst med *Anne Jochumsdatter* (død 1624).

Johan Ertman var sammen med andre, bl.a. *Købmand Jens Bang* (med det velkendte stenhus), beskikket direktør i *Saltkompagniet* i Ålborg, der blev oprettet i 1622²⁾. Han døde 1631, og herefter ses Barbara ikke gift igen.

Enken Barbara er ofte nævnt i Ålborg Bytings protokoller³⁾ i forbindelse med inddrivelse af tilgodehavender hos sine lejere. Blandt de indstævnedede var vævere, snedkere og skomagere, men der nævnes også flere fiskere og bønder fra oplandet. Hun fik også skøde på en ejendom i *Brandstrup*⁴⁾, et stykke jord i *Sdr. Løkke*⁵⁾ og 1647 fik hun af *Raadmand Laurs Pedersen* skøde på en grund ved Vesterå og Kattesundet⁶⁾.

Barbara døde 09-DEC-1667, og skiftet⁷⁾ efter hende blev anmeldt af Thomas Knudsen, der var Barbara's søn af ægteskabet med Knud Rasmussen de Hemmer.

Det fremgår af skiftet, at Barbara boede i en ejendom i *Bispensgade*, som hun også ejede, og som vurderedes til 350 rdlr.. Der var i boet også en del andre ejendomme og salgsboder i *Skolegade* (i dag Vingårdsgade). Der var i boet endvidere: Kobber, malm, messing, krotin, manggods, jerntang, linklæder, sengeklæder, dyner, hynder, bøger, gangklæder, jernkakkellovne, egekiste, messing-morter med støde, kobberkedel og en dansk bønnebog.; ialt til en værdi af 1531 rdlr..

Boet havde en del gæld, dog for det meste til Barbara's børn. Følgende fik del i arven, dog kun i form af ejendele: **1):** Maren Johansdatter, der var datter af sønnen i andet ægteskab, Johan (Johansen) Ertman, der var død året før; **2):** sønnen Thomas Knudsen; **3):** børnene efter den i 1660 afdøde datter Anne Knudsdatter (ane 3851); **4):** børnene efter den da afdøde datter Johanne Knudsdatter.

Der nævnes ikke yderligere børn i skiftet, hvorfor det formodes, at Barbara's øvrige børn er døde som små eller døde uden at efterlade sig livsarvinger.

1) Barbara menes født omk. 1585, idet datteren Anne fødes omk. 1605

2) C. Klitgaard: Aalborg Købmænd gennem 500 Aar, 1931, s. 41

3) 1641: s 004b, 044b, 093a, 107b, 127b, 129a, 139a og 255b. 1642: s 007a, 067b, 118a og 178b. 1645: s 117b, 121a og 145a. 1647: s 094b, 109a, 129b, 145b, 154b, 170a og 191a

4) Ålborg Bytings protokol 1641 s 093a

5) Ålborg Bytings protokol 1642 s 104a

6) Ålborg Bytings protokol 1647 s 215b

7) Ålborg by's skifteprotokol, B 37-542, s. 587-606

7760. Gregers Rasmussen Krag¹⁾, Sognepræst i Stenstrup sogn, Sunds hrd, Svendborg amt, født omk. 1549 Espe-Vantinge sogne, Salling hrd, Svendborg amt, død eft. 1608 Stenstrup sogn. Viet (1) Elisabeth Jensdatter Tuxen, barn: Knud Gregersen Krag. Viet (2) Elisabeth Jensdatter Ewald.

Gregers menes født i Espe-Vantinge sogne, hvor hans far var sognepræst, og Gregers ses også omtalt som *af Espe-Vantinge*. Han blev *Personaal Capallan* i Stenstrup sogn omk. 1575, hvor han omk. 1581 også blev sognepræst.

Udover sønnen Knud Gregersen Krag, der 1608 overtog præsteembedet efter sin far, havde Gregers yderligere seks børn i sit første ægteskab.

Han blev anden gang gift med Elisabeth Jensdatter Ewald, der var datter af sognepræsten *Jens Pedersen Enevoldsen Ewald* i Ulsebøl (?), og med hende fik han to børn.

7761 Elisabeth Jensdatter Tuxen, født Vester Skerninge-Ulbølle sogne, Salling hrd, Svendborg amt.

Elisabet menes født i Vester Skerninge-Ulbølle sogn, hvor hendes far døde som sognepræst 1604.

10736. Niels Christensen²⁾, Gårdfæster i Lærkeholt, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, viet Ukendt Fru Niels Christensen, barn: Christen Nielsen født omk. 1580.

Niels blev 1576 gårdfæster i Lærkeholt i Ansager sogn og fæstebrevet, der er dateret 09-MAR-1576 må antages at være et af Danmark's ældst-kendte af sin art, lyder således:

Jeg Nielz Christensen y Leerkeholt kiendes med thette mitt opnne Breff aff thenne breffuiser hederlig Mend Thams Bonnum oc Peder Beeke, forstandere for den almindelige Hospital y Ribe haffuer fest mig paa Hospitals Wegne tho part aff den gaard y Leerkeholt, som min Syster tilfonn hafde, thi loffuer ieg och tillsiger att ieg skall were thennom oc thieris eptherkommere Hospitalsforstandere oc thieris Bud y dieris fraaverelse horighe och lydige med ecte oc Arbejde oc Anden Rettighed, som Ander Hospitalstienere der omkring siden-dis er, Oc ieg skall were thennom formoden eller u lydige y noghen Maade miere end Andre Hospitalstienere, Oc huis saa skeete, Alt Jeg findis att Were thennom u lydige formoden, tha skall samme feste vere forbrott, saa at strax uden alle hinder eller giensigelse skall flytte fra thend gaard Uden alle

¹⁾ Alle data og oplysninger er hentet fra Wiberg's præstehistorie

²⁾ Alle data og oplysninger om Niels Christensen er, når intet andet oplyses, hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: *Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn*

Uduisning. Thiil ydermere Vindisbyrd oc bedre formening att saa fast oc ubrydelig holdis skall som forskrefvet staar i alle Maader trækker ieg mit signett neden for thet mit opne breff. Datum Ribe then 9 Marty 1576.

10737. Ukendt Fru Niels Christensen.

10744. Jens Høst¹⁾, Sandemand og Kronbonde i Krarup, Tistrup sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1599, viet Ukendt Fru Jens Høst, barn: Peder Jensen Høst.

Jens nævnes 1585 som *Kronbonde*²⁾ i Krarup i Tistrup sogn, og 1599 nævnes han som *Sandemand* i Øster Horne hrd, da han *tog et Tingsvidne paa [afgav vidnesbyrd om], at Linding Bro var den alfarende Vej til Varde.*

10745. Ukendt Fru Jens Høst.

15392. Frederik Christensen³⁾, Købmand og Borgmester, født før 1545 Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, død 1616 Ålborg Købstad. Viet (1) omk. 1565⁴⁾ Ålborg Købstad Anne Nielsdatter Munk, børn: Bente Frederiksdatter født omk. 1565, Thure Frederiksen født senest 1570. Viet (2) 1603 Margrethe Jørgensdatter, barn: Anne Frederiksdatter født eft. 1603.

Frederik var født i Ålborg, hvor han i 1567 sammen med sin bror *Peder Christensen* blev optaget i *Guds Legems Lav som Chresthen micheldsszens søner frederich chresthensszen, per chresthensszen*⁵⁾. I 1570 fik Frederik *Borgerskab* og hørte således til byens pænere borgerskab. Han deltog flittigt i i Guds Legems Lav's aktiviteter, og var i flere år gildets *Skaffer*⁶⁾. I 1573 og 1575 blev han *også Papegøjekonge* ved de fugleskydninger, gildet afholdt hvert år.

Senest i 1579⁷⁾ blev han udnævnt som *Raadmand*, og allerede 1580 efterfulgte han sin far som borgmester, idet denne havde fået lov til at trække sig tilbage p.g.a. alderdom og skrøbelighed.

I vinteren 1582-1583 fik Frederik en væmmelig trolddomssag ind på livet, idet hans mor *Maren Turisdatter* blev anklaget og fængslet for hekseri. Frederik prø-

1) Alle data og oplysninger om Jens Høst er, når intet andet oplyses, hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

2) Kronbonde: En fæstebonde på et af Kronen (eller Staten) tilhørende gods

3) Alle data og oplysninger om Frederik Christensen, hans hustruer og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

4) Ægteparret fik datteren Bente på dette tidspunkt

5) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1920, s. 309ff: C. Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 322

6) Skaffer = ceremonimester

7) Aalborg by's historie, 1931, s. 111

vede forgæves at få moderen løsladt mod kaution. Sagen må være endt med frifindelse, og moderen blev næppe dømt og brændt på bålet, idet begge Frederik's forældre blev begravet i *Vor Fru Kirke* i Ålborg.

Frederik's hustru Anne Nielsdatter Munk døde før 1602, og i 1603 giftede han sig med Margrethe Jørgensdatter. Brylluppet blev fejret i gildehuset i Guds Legems Lav, og i den forbindelse overtrådte Frederik *det Maal af Tarvelighed*, der efter lensmanden på Ålborghus's ordre skulle udvises af *Borgerfolk* ved slige fester¹⁾.

Lensmanden indberettede sagen for kongen, der 30-JUN-1603 gav lensmanden ordre til at rejse tiltale mod Frederik: *Vider, eftersom Vi naadigst der udi vor kiøbstad Aalborg udi saa maade, at de tvende ganger om Dagen hafver holdit maaltid ... icke til ringe Besvering och bekostning, och efterat Vi naadigst erfarer, Eder for nogen Aar siden at hafve giort en forordning, at der udi Brøllop icke uden it maaltid skulle holdis om dagen undertagen Os elskelige Friderik Christensen, Borgemester der sammesteds, som nu nyligen hafver giort sit Brøllop och da emod samme forordning hafver ladet tvinde maaltider gjøre om dagen Thi bede Vi Eder tiltale for samme hans forseelse paa det andre efter hans exempel emod forskrefne forordning icke dennom skulle forgribe.* Resultatet af denne sag kendes ikke, men formentlig har Frederik måttet udrede en bøde.

Han var sammen med en anden borgmester og seks rådmænd i retten 1605 i anledning af, at deres navne var fundet på *et magisk stykke papir* i *Anders Jensen Guldsmeds* besiddelse. For dette og lignende besværgelser og trolddomskunster blev guldsmeden senere dømt.

Frederik blev omk. 1610 selv udsat for trolddom, idet der i hans have i nærheden af Vor Frue Kirke var opsat *Snarer og Garn*. Heksene erkendte senere, at de havde opsat dette, fordi de *vilde have Livet af ham* og have en part af hans datter Bente's lykke.

Han døde over 70 år gammel i 1616, og af skiftet efter ham 18-SEP-1616²⁾ fremgår, at han ejede store rigdomme, der kom til deling mellem enken Margrethe Jørgensdatter, døtrene Bente Frederiksdatter og Anne Frederiksdatter samt sønnen Thure Frederiksen. Sidstnævnte var død to år forinden, og hans arvepart skulle deles mellem hans otte børn: Christen, Barbara, Lambert, Maren, Niels, Herman, Frederik og Hans.

Frederik ejede ved sin død adskillige ejendomme i Ålborg, bl.a.:

Det Stenhus paa Torvet som han sidst lod bygge og iboede ved sin død [1500 sldr.]; det Stenhus paa Torvet som salige Morten Bolt forðum iboede [450 sldr.]; Huset paa Hjørnet af Strandstien med Haven ved Skydebanen

¹⁾ Aalborg by's historie, bind II, s. 120 og 163-164

²⁾ Ålborg by's skifteprotokol, B 37-529, s. 256-287

[800 sldr.]; Huset øster i Vor Frue Sogn [100 sldr.]; Alildhaven ved Vor Frue Kirkegaard [125 sldr.]; Stenhuset ved Skakbroen [400 sldr.]; Huset i Kattesundet [125 sldr.] Abildgaarden ved Rakkerens Ladehus og Kaalgaardsjord uden Vesterport [50 sldr.]; de to Huse i Brødregyden [250 sldr.]; Ejendommen som Gunde Kræmmer ibor [275 sldr.]; 2 Boder ved Tiendeladen [200 sldr.]; Weirmøllen i Uttrup [72 sldr.]¹⁾.

Desuden indeholdt boet også *det store Skib med Tilbehør* [300 sldr.], diverse salterredskaber og saltboder ved Nibe og Klitgaard og 118 lod guld samt sølv. Blandt løsøret sås en del bøger, herunder både en dansk og en tysk lovbog. Da Frederik var medlem af Guds Legems Lav og i en periode havde været chef for *Aalborg By's Borgervæbning*, hvor medlemmerne selv skulle bekoste deres udrustning, virker det ikke overraskende at finde en *Langbøsse* [6 rdlr.] på indbolsisten²⁾. I alt blev der 3000 rdlr. til deling mellem arvingerne.

Frederik var borgmester i perioden 1580-1614³⁾ og døde 1616. Hans enke Margrethe Jørgensdatter giftede sig omk. 1623 med *Christen Pedesen Munk* på Gettrup i Ulsted sogn, der var *Ridefoged* og enkemand. På grund af dette ægteskabs indgåelse skiftede Margrethe Jørgensdatter 02-DEC-1623 med sin datter Anne Frederiksdatter. Margrethe Jørgensdatter døde 1644 og begravnes 21-JAN samme år.

15393. Anne Nielsdatter Munk, født før 1545 Gården Hörna ved Varberg i Halland, Sverige, død senest 1602⁴⁾ Ålborg.

Anne var datter af *Niels Munk til Hörna* i Halland. Mens hendes far var af adelig slægt, synes dette ikke tilfældet med Anna's ukendte mor, der menes at være *ofrälse*⁵⁾. Ved dette ægteskab beholdt faderen adelsskabet, men mistede det for sine arvinger.

Men hendes afstamning har nok haft betydning, da hun 11-DEC-1567 fik Kgl. bevilling til at bosætte sig i Ålborg, drive næring dér, og være fri for skat *Hold og al Borgerlig Tynge*⁶⁾. Men den væsentligste årsag til denne kongelige gunst, skal nok snarere søges i, at Anne's bror, *Erik Nielsen Munk*⁷⁾, netop i 1567 var kommet i høj gunst hos kongen ved at generobre *Akershus Slot* fra svenskerne.

1) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1968, s. 79: Møllen var matr. nr. 29 i Uttrup, og blev opført omk. 1575 af Frederik's far, borgmester Christen Mikkelsen

2) Aalborg by's historie, bind II, s. 120 og 163-164

3) a) Aalborg by's historie, 1931, s. 111: Borgmester til sin død 1616; b) Lokal- og personalhistorikeren J. Jeppesen Jensens arkiv, A 20, lb. nr. 673 om Thuresen-slægten: Borgmester til 1614

4) Pers.Hist.Tids., 16. rk., bind 5, s. 177

5) Ofrälse (svensk) = skattepligtig og af ikke-adelig herkomst

6) Kancelliet's brevøger 11-DEC-1567

7) Se under ane 30786

Samme Erik Nielsen Munk havde sønnen *Jens*, der som 9-årig i 1588 kom til Ålborg, hvor han boede hos fasteren Anne (ane 15393) i tre år - og blev den senere kendte søfarer *Jens Munk* (1579-1628).

Anne Munk døde senest 1602 i Ålborg; måske af *Pest*, der netop disse år hærgede byen.

At hun endnu ved sin død havde arv tilgode i Halland, ses af et skifte mellem hendes svigersøn og datter Bente Frederiksdatter af 23-NOV-1623, hvori det siges: *Men hvad det Gods i Hallind [Halland] anbelangendes, som blev uskift efter Børnenes salig Mormoder Anne Munksdotter, det stander dennom endnu uskift emellom oc hvis deraf kan bekommes skal komme Moderen og Børnen i sin Tid til Skifte.*

15394. Hans Lambertsen¹⁾, Borgmester og Studehandler i Ålborg Kbst., Fleskum hrd, Ålborg amt, født mellem 1515-1520, død eft. 1588, viet Ukendt Fru Hans Lambertsen, børn: Ane Hansdatter født før 1565, Lambert Hansen, Ingeborg Hansdatter født omk. 1579, Sille Hansdatter.

Hans menes født mellem 1515-1520. Han blev 1543²⁾ *Gildebroder* i Guds Legems Lav i Ålborg og borger samme sted 1550. I 1573 blev han *Raadmand* (nr. 42) og efterfulgte *Borgemester Povl Popp*, da denne 01-MAJ-1579 trådte tilbage fra embedet³⁾.

Som sin storebror *Didrik* drev Hans en omfattende eksport af stude. Dette ses i toldregnskabet fra *Gottorp*, hvor brødrene Hans og *Didrik* fra slutningen af 1540'erne og til begyndelsen af 1550'erne som regel stod for 50% af Ålborg-købmændenes studedrivning; i slutningen af 1550'erne nåede deres andel snarere 60% og enkelte år endnu højere.

Efter broderen *Didrik's* død fortsatte dennes sønner *Lambert Didriksen* og *Jørgen Didriksen* okseeksporten sammen med Hans, og i årene fra 1564 til 1572 udgjorde deres eksport 1100-1200 dyr pr. år, og heraf var Hans's andel ca. 800 okser.

På grund af Holland og Frieslands opstand 1572 rettede *Hertug Albas* en offensiv mod nord og besatte de områder, hvor igennem oksevejene passerede ind i Nederlandene. Da rygterne om dette nåede Ålborg-købmændene, blev disse forsigtige; det var ikke let at skjule 800 okser i et krigshærget område, hvor soldaterne var på egen fouragering. Fra en årlig eksport via *Gottorp* på omk. 45.000 dyr, faldt denne til under 30.000 dyr, og Hans halverede eksporten til 400 dyr, men alligevel var det ikke alle okser, der nåede deres bestemmelsessted.

¹⁾ Alle data og oplysninger om Hans Lambertsen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, er hentet fra Odense Universitetsforlag: Festskrift til Knud Prange 6. juni 1990

²⁾ Fra Himmerland og Kjær Herred, 1914, bind III, s. 423: C Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 429

³⁾ A.H. Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, Ålborg 1879-1880, s. 96

Hans må have været omk. 60 år, da han 1578 stoppede efter 34 år som aktiv oksehandler, men som borgmester nævnes Hans endnu i 1588¹⁾.

15395. Ukendt Fru Hans Lambertsen.

15396. Ukendt Hr. Else Bang²⁾. Viet Else Bang, børn: Hans Felthus født senest 1585, Anders Olufsen Bang født senest 1595.

15397. Else Bang, født før 1565 Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, død mellem 1635-1645, viet (2) før 1716 Otto Wildstock, barn: Hans Ottosen Felthus født 1617.

Faderen til hendes to sønner af første ægteskab, Hans Felthus og Anders Olufsen Bang, kendes ikke.

Else Bangs søn Anders blev dræbt 1622 i Nørgaard i Slet hrd i Ålborg amt. Vidner udpegede Anders Nielsen som gerningsmand, der 25 MAJ 1622 blev dømt af Sandemændene i Slet Herred, som *gjorde deres Ed og Svor Anders Nielsen Manddød og fra hans Fred*³⁾.

I 1617 var Else gift med Otto Wildstock. Parret boede i Horsens, hvor han i 1627 ejede det ene af byens to stenhuse.

15406. Niels Christensen Bech⁴⁾, Ålborg Kbst., Fleskum hrd, Ålborg amt, født omk. 1550, død mellem 1608-1617. Viet (1) omk. 1575 Johanne Thomasdatter. Viet (2) omk. 1580⁵⁾ Mette Jensdatter, børn⁶⁾: Laurs Nielsen Guldsmed født omk. 1580, Johanne Nielsdatter født omk. 1580, Barbara Nielsdatter født omk. 1585⁷⁾, Christen Nielsen Bech⁸⁾.

Niels blev 1575⁹⁾ optaget i Guds Legems Lav i Ålborg, og året efter fik han borgerskab sammesteds.

¹⁾ Aalborg by's historie, 1931, s. 109: Blev borgmester 1579 - og var det også 1588

²⁾ Alle data og oplysninger om denne ane og hans hustru Else Bang er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægts- arkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

³⁾ Viborg Landstings Dombog 25 MAJ 1622

⁴⁾ Alle data og oplysninger om Niels Christensen Bech, hans hustruer og børn er, når intet andet oplyses, modtaget af Anton Blaabjerg

⁵⁾ Ægteparret får barn omk. dette tidspunkt

⁶⁾ Anton Blaabjerg, Viborg har Niels Christensen Bech's første hustru Johanne Thomasdatter som mor til børnene: Laurs, Johanne og Barbara. Men ved retssag 25-APR-1636 fremgår, at disses mor er Mette Jensdatter, der da samtidig nævnes som mor til sønnen Christen

⁷⁾ Se ane 7703

⁸⁾ Hans Gjedsted, Støvring: Christian Nielsen Bech døde i Svinesund i Norge

⁹⁾ Fra Himmerland og Kjær Herred, 1920, s. 299ff: C Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 302

Han var først gift med Johanne Thomasdatter¹⁾, der var enke efter *Laurs Guldsmed*, med hvem hun var blevet gift før 1562 og fik mindst tre børn. Niels ses ikke at have fået børn med sin første hustru, men omk. 1580 lod han og hans anden hustru Mette Jensdatter døbe en søn *Laurs*, og han blev vel opkaldt efter den første hustru's første mand.

Niels modtog 1587 på kongens vegne skøde af *Stiftsbefalingsmanden Ove Lunge* på to ejendomme, som arvinger efter *Tolder Niels Andersen* (død 1583) havde udlagt for dennes gæld.

Af *Jokum Steffensen* fik Niels et gældsbrev på 200 sldr., der var udstedt 12-JUN-1603. Endnu i 1617 var dette gældsbrev ikke fuldt indfriet, og på dette tidspunkt, ca. 5 år efter Niels's død, var sønnen Laurs Nielsen Guldsmed ejer af gældsbrevet. Den 27-JAN-1604 var en sag for *Raadstueretten* i Ålborg, og da optrådte en *Mogens Skriver* på sin svigerfar Niels's vegne.

Niels nævnes sidste gang 1608, hvor han skænker 66 rdl. 4 mk. til en *Kirke at fundere paa Skt. Jørgens Kirkegaard* samt 100 rdl. til de fattige.

15407. Mette Jensdatter, Ålborg Kbst., Fleskum hrd, Ålborg amt.

15520. Rasmus Krag²⁾, Sognepræst i Espe-Vantinge sogn, Salling hrd, Svendborg amt, død eft. 1550, viet Ukendt Fru Rasmus Krag, barn: Gregers Rasmussen Krag født omk. 1549.

Rasmus var *Sognepræst* i Espe-Vantinge sogn før 1551.

15521. Ukendt Fru Rasmus Krag.

15522. Jens Andersen Tuxen³⁾, Sognepræst i Vester Skerninge-Ulbølle sogne, Salling hrd, Svendborg amt, født omk. 1533, død 1604 Vester Skerninge sogn, viet Eline (viet) Tuxen, børn: Anders Jensen Tuxen født omk. 1555, Niels Jensen Tuxen, Morten Jensen Tuxen⁴⁾, Elisabeth Jensdatter Tuxen født før 1604.

Jens havde med hustruen Eline mindst 10 børn, hvoraf kun tre kendes.

Han var residerende *Kapellan* i Svendborg Nicolai Kirke og blev 2. Påskedag 1556 kaldet som præst til Vester Skerninge-Ulbølle sogne. Jens blev ved en bispevisitation i 1589⁵⁾ beskrevet således: *Jens Anderszøn [er] rødskeget (ligesaa*

1) Datter af Thomas Poulsen og Marine Sørensdatter i Ålborg

2) Data og oplysninger om Rasmus Krag hentet fra Wibergs præstehistorier

3) Data og oplysninger om Jens Andersen Tuxen er, hvor andet ikke oplyses, hentet fra Wiberg's Præstehistorier

4) Biskop Jacob Madsens Visitatsbog 1588 - 1604, side 223 og 241

5) Biskop Jacob Madsens visitatsbog 1588 - 1604, side 241

Sønnerne), god Røst, langsom [i liturgien], prædiker godt. "Hiartens Christen", en stor Smigger¹⁾. Drog aff Kiortelen, hand ville i Serken²⁾.

Sønnen Anders Jensen Tuxen blev sognepræst i Tranekær sogn på Langeland, hvor han døde 1629. Hans enke *Margrethe* blev derefter økonomisk støttet af eftermanden i embedet, der var en af hendes svigersønner.

Både svigersønnen og dennes hustru døde imidlertid kort efter, hvorved enken Margrethe blev uden forsørgelse. Dette ses af en skrivelse fra Det danske Kancelli³⁾ 1632 til ejeren af *Tranekær Slot*, der opfordres til at finde økonomisk støtte til enken.

15523. Eline (viet) Tuxen.

21472. Christen Nielsen⁴⁾, Gårdfæster i Lærkeholt, Ansager sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1565, viet Ukendt Fru Christen Nielsen, barn: Niels Christensen.

Christen ses 1537 og 1565 som fæstegaardmand i Lærkeholt, Ansager sogn.

21473. Ukendt Fru Christen Nielsen.

21488. Jep Høst⁵⁾, Herredsfoged, Selvejergårdmand i Krarup, Tistrup sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1580, viet Ukendt Fru Jep Høst, barn: Jens Høst.

Jep var selvejergårdmand i Krarup og nævnes som *Sandemand* i Øster Horne Herred 14-APR-1539 og 28-JUN-1543. Han ses som Sættedommer 19-JUN-1553, og fra omk. 1558 synes han at have afløst sin far *Peder Jepsen Høst* som *Herredsfoged*.

Folk fra Lærkeholt i Ansager sogn overfaldt 1568 *Jep Høst, Herredsfoged i Østre Herred, og nogle af Dronningens tjenere til Koldinghus og end true dem*. I den anledning befalede Frederik II sin *Lensmand paa Lundenæs⁶⁾*, at han skulle tage Boven af de stridbare Bønder, at de ikke gjorde andet, end de kunne gøre med Loven.

I et kongebrev af 18-JUN-1578 hedder det, at: *Jep Høst i Krarup, der en tid har tjent som Delefoged til Koldinghus og senere som Herredsfoged, for fritages for Halvdelen af sin Landgilde og for al Ægt, Arbejde og anden Tynge af sin Gaard.*

¹⁾ En indsmigrende person

²⁾ Særken

³⁾ Kancelliet's brevbøger 23-APR-1632

⁴⁾ Oplysningerne om Christen Nielsen er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

⁵⁾ Alle oplysninger om Jep Høst er, når intet andet oplyses, hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

⁶⁾ Kancelliet's brevbøger 1568, s. 413

Jep fæstede 1572 *Ansager Sogns Kongetiende for 18 Ørtug*, og i kongebrev af 06-JUN-1580 siges¹⁾, at: *Domkirken i Ribe maa herefter aarlig oppebære Afgiften af Kronens Korntidende af Andtzagger Sogn i Øster Herred, som Jep Høst nu har i Fæste, til Hjælp til Kirkens Bygning, da der ingen Skov findes til det Gods, som Domkirken har faaet i Mageskifte af Kronen*

Beboerne i Ansager sogn brød sig ikke om, at sognets tiende var fæstet til en udensogns, så efter Jep's død blev der en stor tvist og kiv om dette. *Domprovsten* måtte gribe ind i sagen og bortfæstede tienden til *Mads Christensen* i Stenderup i Ansager sogn, der gav *6 Ørte mere og betalte Jep Høst's Søn Indfæstningen og en hæderlig Foræring*.

Jep førte ligesom sin far Peder Jepsen, et hjerte i sit *segl*.

21489. Ukendt Fru Jep Høst.

30784. Christen Mikkelsen²⁾, Borgmester og Købmand, født 1515³⁾ Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, død 1596⁴⁾ og begravet Vor Frue Kirke, Ålborg, viet omk. 1540 Maren Turisdatter, børn: Frederik Christensen født før 1545, Peder Christensen født før 1545, Hans Christensen født før 1555.

Ved fastelavn 1538 blev Christen optaget i Guds Legems Lav i fødebyen Ålborg, og 1540 blev han optaget som borger i byen mod at betale 10 mk.. Den 09-JUN-1542 fik Christen, *Borger i Aalborg*, ejendomsbrev på et stykke jord på Skt. Peders øde kirkegaard, hvor han skulle opføre en god købstadsbygning.

Christen's gård i Ålborg lå tæt ved *Aalborghus Slot* og måtte derfor nedrives, da slottes befæstning efter *Klementsfejden* 1536 skulle udvides. Som erstatning fik *Christiern Mikkelsen* og hans arvinger 06-DEC-1547 udlagt jord udenfor *Skave Port* norden op til byens gamle grave. Måske var denne erstatning ikke nok, eller også har Christen måtte afstå uderligere jord, for 21-MAJ-1552 fik han og arvingerne også brev på et stykke jord på den gamle *Bispegaard's* plads (nu hjørnet af Bispensgade 10 og Maren Turisgade) *til Vederlag for en Ejendom, de udlagde til Slottets Bygnings Behov; de skulle opføre Kjøbstadsbygning derpaa og give Kronen aarlig 10½ Skil. danske*⁵⁾.

Fra 1553 ses Christen flere gange nævnt som *Raadmand*, men 1569 overtog han den ene af byens to borgmesterposter efter *Jørgen Køning*. Borgmester Christen fik 14-JAN-1572 af *Mette Christensdatter; salig Mikkell Skrædders efterle-*

1) Kancelliet's brevbøger 06-JUN-1580

2) Alle data og oplysninger om Christen Mikkelsen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

3) Lokal- og personalhistorikeren J.J. Jeppesen Jensen's arkiv, A 20, lb. nr. 673: Født 1515

4) a) Lokal- og personalhistorikeren J.J. Jeppesen Jensen's arkiv, A 20, lb. nr. 673: Død 1596; b) Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982, s. 340: Her menes han død inden 07-DEC-1582, da trolldomssagen mod hustruen påbegyndtes; argumentet er vistnok, at Christen ikke nævnes under denne sag

5) Fra Himmerland og Kjær Herred. 1963, s. 20

verske, pant for 140 dlr. i hendes iboende Hus i Vor Frue Sogn ved Østerport¹⁾; gælden var fra hendes mands tid, og Christen havde eftergivet hende en del af denne.

Han var Borgmester i Ålborg i en 10-årig periode indtil 10-JAN-1580²⁾, hvor kongen bevilgede at han, formedelst alderdom og skrøbelighed, blev fritaget for borgmesterværdigheden, hvorfor *Lensmanden paa Aalborghus* skulle *udvælge en duelig mand af Borgerne, tage ham i ed og siden lade dette forkynde paa Raadhuset*³⁾ - det blev Christen's søn Frederik, der samme år overtog borgmesterposten.

Christen blev 1568 og 1579 nævnt som fæster af en gård i Uttrup ved Nørresundby, og han menes også at være den, der opførte en mølle i Uttrup⁴⁾.

Han menes død 1596 og hustruen Maren Turisdatter året efter. De blev begravet i Vor Frue Kirke i Ålborg, hvor deres gravsten endnu kunne ses 1738. Af stenens tekst fremgik, at også deres sønnedatter *Bente Frederiksdatter*, der døde 1628, var bisat i graven.

30785. Maren Turisdatter, født 1520⁵⁾, død 1597⁶⁾ og begravet i Vor Frue Kirke, Ålborg.

Maren Turisdatter herkomst er usikker. Ved flere lejligheder er det nævnt, at hun er af den adelige *Bjelke-slægt*⁷⁾ i Sverige og dermed i slægt med *Kong Gustav Erichsen Vasa*. Men derfor taler vist alene navnet *Ture*, som dengang var udbredt i Bjelke-slægten. Hun kunne også være en søster til den *Jens Thuresen*, hvis enke senest 1558 blev gift med *Jens Laursen*, der nævnte år blev optaget i Guds Legems Lav⁸⁾ i Ålborg - eller Maren Turisdatter kunne være et barnebarn af borgmesteren i Ålborg i 1489 *Mikkel Thuresen* og hans stru *Else*⁹⁾.

Men uanset herkomst var Maren en af Ålborgs fornemste kvinder, idet hun var borgmesterfrue og tillige mor til ægtemandens efterfølger i dette embede, Frederik Christensen. Gennem denne søn blev Maren også oldemor til *Stadsøberst Fre-*

Maren Turisgade i Ålborg

1) Jydske Kjøbstadsarkiver, tillæg, s. 46, perg. 95

2) Ålborg by's Historie, 1931, s. 111

3) a) Kancelliet's brevøger, 1580-1583, s. 8; b) Ålborg by's Historie, bind I, 1931, s. 159

4) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1968, s. 79: Møllen var matr. nr. 29 i Uttrup

5) Lokal- og personalhistorikeren J.J. Jeppesen Jensen's arkiv, A 20, lb. nr. 673: Født 1520

6) Lokal- og Personalhistorikeren J.J. Jeppesen Jensens arkiv, A 20, lb. nr. 673: Død 1597

7) Denne teori nævnes bl.a. af Peder Dyrskjødt, Tauber og Lassen

8) Fra Himmerland og Kjær Herred, 1915-1917, s. 339ff: C Klitgaard: Gildebrødre i Guds Legems Lav, s. 342

9) a) Meddelelser om Slægten Secher (Siker), samlet af dr. jur. V.A. Secher, 2. udgave ved dr. med. Knud Secher, 1939, s. 21-23; b) Ålborg by's Historie, bind I, 1931, s. 158 og 160

derik Thuresen, der både blev berømmet og belønnet for sin indsats mod svenskerne på *Stormnatten* 10/11-FEB-1659, hvor han havde ansvaret for forsvaret af Københavns vestre flanke.

Om dette er baggrunden for, at Maren anses for at være den, der har lagt navn til den kendte *Maren Turis Gade* i Ålborg, vides ikke - men nedenstående kan måske også være årsagen:

Maren blev fængslet 1582. Lensmanden *Bjørn Andersen paa Aalborghus* modtog kort før jul 1582 et *Missive*¹⁾ datereret 07-DEC-1582²⁾. Missivet lød:

Vider, at Vi ere kommen udi Forfaring, hvorledes en Kvinde ved navn Maren Badekvinde, som for Troldom er paagreben och berøgt [angivet] af en anden Troldkvinde, som er bleven brent der for byen, skal sielf viligen upint hafve udlagt Maren Turis der udi Olborg for troldomssag och bekient, at Maren Turis och hun med flere skulle hafve forgiort och af dage tagit vor Mand og Raad Axel Viffert [død 1580], fordom Embitsmand paa vort Slot Olborghus och epterdi forskrevne Maren Turis tit och ofte tilforn udi lige maader er berøchtit, da bede Vi Eder och alfvorligen befalle, at I tiltenker at lade forskrefne Maren Turis udi hegte och nøjachtig forvaring Skanderborg den 7 Decembris Aar 1582.

Hun blev fængslet, men inden sagen kunne begynde, modtog lensmanden i Ålborg 13-FEB-1583 befaling om at udskyde denne. Man ønskede en udskydelse af sagen, fordi *Maren Badekvinde*, der havde beskyldt Maren Turisdatter for troldom, var frugtsommelig, og man ville så vente på, at *same Kvinde hafver fød hinde Foster* for at se, om Maren Badekvinde - i den alvorsfulde (smertefulde?) fødselsstund - ville fastholde sin tilståelse.

Men heller ikke denne gang synes der at være sket nyt i sagen; Maren Turesdatter sad i slutningen af 1583 stadig i fængsel. Hendes søn borgmester Frederik Christensen forsøgte ihærdigt, men forgæves, at få sin mor løsladt mod kaution, men opnåede dog at lensmanden 27-DEC-1583 fik en ny ordre: *da bede Vi Eder oc ville, at I ikke holde hinde i anden fenksel end udi erlig forvaringe der paa Slottet* Efter at have siddet i fængsel i et år, fik Maren Turisdatter i stedet *Husarrest* på slottet.

Sagens udfald kendes ikke, men brændt på bålet blev Maren Turisdatter næppe. Dels fortsatte hendes søn Frederik Christensen som borgmester, og dels levede Maren Turisdatter til 1597, hvor hun blev begravet i kirkelig jord, hvilket ellers ikke blev forundt brændte hekse.

30786. Niels Jensen Munk¹⁾, Adelsmand, født omk. 1500, død 1565²⁾ Varberg, Halland, Sverige, viet omk. 1530 Ukendt Fru Niels Jensen Munk, børn: Erik Nielsen Munk født omk. 1530, Anne Nielsdatter Munk født før 1545.

¹⁾ Missiver = lukkede breve fra kancelliet

²⁾ Kancelliet's brevbøger, 1580-1583, s. 584

Han var søn af Jens Munk, der var *Lensmand paa Lückaa Slot* i Blekinge Len i Sverige og tillige *Adelsmand*.

Niels's hustru kendes ikke, men hun formodes at være *ofrälse*³⁾, hvilket kan forklare, at Niels mistede adelskabet for sine børn. Han boede på gården *Hörna* ved Viskanellen ca. 10 km. nord for Varberg, og omk. 1529 solgte han otte gårde til *Abbeden i Bäckaskog*: tre i Skoglösa, tre i Vinslöv og to i Ulstorp.

Efter overfor *Ridderen Trud Ulfstrand* at havde bevist, at han *ikke havde været i Flok eller Følge, i Raad eller Daad* med nogle oprørske bønder, fik Niels 20-NOV-1542 kgl. brev på at måtte beholde sit og hustruen's bøndergods fri for skat⁴⁾. Samme år skrev Niels sig som *Herre til Hörna*.

Mærkeligt nok ejede *Munk-slægten*, der boede i Halland og Skåne, også gods i det vestlige *Jylland*. Dette fremgår bl.a. af en klage, som Niels 1548 sendte til Kancelliet, og hvori han anker over, at præsten *Hr. Kristen i Dybe* (Vandfuld hrd, Ringkøbing amt), har taget nogle enebærbuske fra en af Niels's bøndergårde.

Niels modtog 22-JUL-1551⁵⁾ af *Christian III* et livsbrev på færgestedet ved *Aas Kloster* i Halland: *Livsbrev for denne Brevviser*⁶⁾ *Nils Munck i Hiørnegaardt paa et Færgested ved Os [Aas] Kloster i Hallandt, som han nu selv har i Værge, mod at være Lensmanden i Os Kloster hørig og yde Klosteret sædvanlig Tynge og Tjeneste, samt altid holde gode Færger*.

Noget kunne tyde på, at Niels rangerede på grænsen mellem adel og bønder. Formuleringen i ovennævnte brev kunne tyde på, at Niels ikke var adelsmand. Men året efter (1552) er han opført på den liste, der viser, hvilket mandskab og udrustning adelen skulle stille med. Dette var i 1552 for Niels's vedkommende een *Skytte*.

Borgere i Varberg havde 1557⁷⁾ klager over, at der ved *Aassebroe* - nær ved det ovenfor nævnte færgested ved *Aas Kloster* og i nærheden af gården *Hörna* ved Viskanellen - blev drevet købmandsskab, samt at en ved navn *Niels Munk* og *andre knaber* byggede store skibe dér og udførte egetømmer til Tyskland imod kongens lov.

Niels nævnes 17-MAR-1559, hvor han og andre blev tilsagt for at dømme i en trætte mellem *Landsdommeren i Halland, Mads Steen, [og] Lensmanden paa Varberg Slot, Erik Rosenkrantz*.

1) Data og oplysninger om Niels Munk, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra a) Danmarks Adels Aarbog, 1905, s. 323-324; b) Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

2) a) Danmarks Adels Aarbog, 1905, s. 323-324; b) Pers.Hist.Tids., 1880, s. 121ff

3) Ofvälse (svensk) = skattepligtig og af ikke-adelig herkomst

4) Norsk Slegthistorisk Tidsskrift, 1969-1970, bind 22, s. 228

5) Kancelliet's brevbøger: Denne dato

6) Brevviser = person, der overbringer et brev

7) Kancelliet's brevbøger 1556-1560, s. 114 og 259

Han døde 1565, idet han blev *Slagen paa Varberg* - enten den 15-SEP under svenskernes erobring af Varberg Slot, eller ved tilbageerobringen under ledelse af *Daniel Rantzau*¹⁾.

Niels Jensen Munk's søn - *Erik Munk* - fik selv udstedt *Adelsbrev* 11-AUG-1580. Dette skete med begrundelsen: *Erik Munck, der baade i sin sidste Fejde med Sverrig og siden har tjent Riget troligt til Lands og til Vands, og hans ægte Børn og Efterkommere samme adelige Frihed, som andre Riddere og Svende have med følgende Skjold og Hjelm: 3 røde Haner med en gul Spærre i blaat Felt, de to Haner foroven ved Sparren*²⁾ *og den tredje nedenunder i Skjoldet, og til Hjelmtegn 2 Vesselhorn, halvt røde og halvt gule, med en rød Hane imellem.*

Erik Munk blev senere udnævnt til *Lensmand i Norge*; en stilling han bestred i perioden 1570-1583. Imidlertid medførte en hensynsløs udsugning af den norske befolkning, at han blev afskediget og fængslet, og 08-AUG-1586 blev han indsat i statsfængslet på *Dragsholm Slot* på Sjælland, hvor han hængte sig 1594 og *bleff begraffuith wnder Gallenn [galgen] sammested.*

Erik Munk's søn anmodede Christian IV om at få *noget af det af Erik Munks efterladte Gods*. Kongen bevilgede 01-OKT-1598 sønnen *en Sølvkande og Klæder til et Beløb af 80 rdl.*, mens resten af godset blev skænket til *Skolen i København.*

Erik Munk's våbenskjold før 1580

Erik Munk's våbenskjold efter 1580

30787. Ukendt Fru Niels Jensen Munk.

30788. Lambert Didriksen³⁾, Rådmand og Studehandler i Hjørring Købstad, Vennebjerg hrd, Hjørring amt, død 1551, begravet Skt. Katrines Kirke, Hjørring Købstad. viet Ukendt Fru Lambert Didriksen, børn: Niels Lambertsen, Didrik Lambertsen født omk. 1512, Hans Lambertsen født omk. 1518, Helvig Lambertsdatter.

1) Danmarks Adels Aarbog, 1905, s. 323-324

2) Sparre = to bjælker der danner et V, men med spidsen opad

3) Alle data og oplysninger om Lambert Didriksen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, er hentet fra Odense Universitetsforlag: Festskrift til Knud Prange 6. juni 1990

Lambert ses nævnt i Hjørring 1543, og i 1545 tiltales han af en præst i *Vrå for et hospital [?] og andet gods*, at have taget fra *Skt. Anne Kapel* og de fattige i byen. Han skal møde for kongens retterting, men sagens udfald kendes ikke.

Han blev *Borger* i Hjørring, og 1550 nævnes han som *Raadmand*, da han med sin hustrus samtykke gav en ejendom til *Latinskolen*.

Ligesom faderen havde Lambert en nær tilknytning til Ålborg. Han har måske endda haft borgerskab i byen, siden han i 1547, tillige med de to ansete Årborgborgere, *Jørgen Kønning* og *Christen Mikkelsen* (ane 30784), fik udlagt jord til erstatning for deres gårde, der blev nedbrudt af hensyn til udbygningen af *Ålborg Slot's* befæstning.

Disse gårde har vel været til overvintring og græsningsarealer for hans okser, der var en forudsætning for, at han kunne engagere sig i den store forårsdrivning af okser, som jyske oksehandlere netop i andet årti af 1500-tallet slog ind på med kurs mod udenlandske markeder i *Tyskland* og *Nederlandene*.

Lambert var med i denne udvikling af erhvervet, der sikrede de jyske oksehandlere store indkomster, og hans søn, Niels Lambertsen, menes at have overtaget faderens prangervirksomhed i Hjørring, idet hans anden søn, Didrik Lambertsen, i 1537 etablerede sig som studehandler i Ålborg, hvor også den tredje bror, Hans Lambertsen, var studehandler - og fra 1579 også *Borgmester*.

Han døde 1551 og blev begravet foran alteret i *Skt. Katrine Kirke* i Hjørring. Hans gravsted blev 1668 af slægten solgt til *Borgmester Jørgen Nielsen Muus*.

30789. Ukendt Fru Lambert Didriksen.

30794. Anders Olufsen (Bang?)¹⁾, Rådmand, Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, født før 1530, død mellem 1580-1590²⁾, viet omk. 1560 Sidsel Jørgensdatter, børn: Else Bang født før 1565, Jørgen Olufsen født før 1565, Margrethe Bang født før 1570, Maren Juel født før 1570, Jens Bang født omk. 1575, Anne Andersdatter Juel født før 1585.

Anders nævnes kun med efternavnet *Bang* i stamtavlen over den lærde *Ole Worm's* mødrende slægt, som litteraten *Jens Worm* opstillede 1767 på grundlag af *Ole Worm's* optegnelser fra 1611. Anders tilhørte antagelig en østjyds *Bang-slægt*, men kan muligvis også være søn af *Borgmester Bang* i Middelfart; dog nævnes Anders ikke sammen med denne borgmesters fire andre sønner, men deres bomærker minder lidt om Anders's søn, Jørgen Olufsen's. Tre af Anders's i alt seks børn fik *Bang-navnet* til efternavn.

¹⁾ Alle data og oplysninger om Anders Olufsen (Bang?), hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

²⁾ Han blev fritaget for *sise* 11-JUL-1580, levede måske også 1586 og hans hustru fik 20-NOV-1589 tilladelse til at uddrive 100 Øksne. a) O. Fabricius: Horsens Kjøbstads Beskrivelse og Historie, 1879, s. 221-222; b) Kancelliet's brevbøger 1588-1592, s. 749

Han boede i Horsens Købstad fra omk. 1560, hvor han 1566 nævnes som *Raadmand* og *Kirkeværge*. Han menes også at være den *Anders Olesen*, der sammen med sin hustru skænkede en prædikestol til byens Vor Frelser Kirke, og hvoraf selve stolens panelværk nu sidder i prædikestolen i *Klosterkirken*¹⁾.

Anders, der også ved denne lejlighed kaldes *Anders Olesen*, og flere andre blev 11-JUL-1580 fritaget for at svare *sise*²⁾ af 30 *Læster Rostock-øl*, som de efter skrivelse fra Frederik II havde købt for det tilfælde, at kongen og *Kurfyrsten af Sachsen* var kommet til Horsens.

Han menes død før 1590, idet hans hustru *Citzelle Jørgensdatter* og svigersønnen *Johan Butzius* 20-NOV-1589 fik kongelig tilladelse til at *uddrive 100 Øksne*³⁾, som de ikke kunne få foder til hos *Adelen* eller andre i Nørrejylland.

De mest kendte af Anders's børn var vel *Købmand* og *Borgmester Jørgen Olufsen* i *Aalborg* og den rige og stridbare *Jens Bang*, der byggede det kendte og prægtige stenhus, der er enestående i Norden: *Jens Bangs Stenhus* i Østerågade 9 i Ålborg.

30795. Sidsel Jørgensdatter⁴⁾, født før 1540 Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, død eft. 1592.

Sidsel nævnes som *Sidtsele*, *Anders Olufsens borgerske i Horsens*, der 01-MAR-1592 sammen med andre havde udført 10 tdr. saltet kød i strid med kongens forbud af 07-DEC-1588. De ønskede forseelsen eftergivet med den begrundelse, at de ikke havde kendt loven.

42976. Peder Jepsen Høst⁵⁾, Herredsfoged, Selvejergårdmand i Hodde By, Hodde sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1556, viet Ukendt Fru Peder Jepsen Høst, barn: Jep Høst.

Peder var selvejergårdmand i Hodde by og nævnes 1515 og 1518 som Sandemand i Øster Horne Herred. I årene 1525, 1539, 1543, 1544 og 1556 nævnes Peder tillige som *Herredsfoged*. Efter *Recessen* i 1536 antog Peder tilnavnet *HØST*, og førte et hjerte i sit *segl*.

42977. Ukendt Fru Peder Jepsen Høst.

¹⁾ TRAP, bind 20, s. 417

²⁾ Sise = forkortelse for accise = afgift til stat og/eller Købstad

³⁾ Øksne = kvæg

⁴⁾ Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611: Her nævnes hun at være datter af Borgmester Jørgen Olufsen og hustruen Maren Jensdatter Jul eller Juul

⁵⁾ Oplysningerne om Peder Jepsen Høst er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

61568. Mikkel Hansen¹⁾, Borgmester og Købmand i Ålborg Købstad, Fleskum hrd, Ålborg amt, født før 1490, død eft. 1562²⁾, viet før 1515 Ukendt fru Mikkel Hansen, barn: Christen Mikkelsen født før 1515, Peder Mikkelsen.

Mikkel blev viet før 1515 med en ukendt kvinde, og hverken hans eller hendes herkomst kendes.

Han levede 1494 i Ålborg, hvor han *skjødede sin Gard i Frue Sogn næst østen til Aaen og Norden til Severin Eskildsens Huus*. Fra før 1510 var Mikkel *Borger og Købmand* i Ålborg, hvor han 1511 nævnes som køber af en ejendom af *Las Willemesen*.

Mikkel havde 21-APR-1537 jord i nærheden af en *Jørgen Konning*.

Han nævnes som *Borgmester* i Ålborg i perioderne 1528-1534³⁾ og 1540-1553⁴⁾. Sidst-nævnte periode ser mærkelig ud, idet Mikkel udtrykkeligt nævnes som rådmænd i årene 1539, 1542 og 1549.

Måske har han i én eller flere perioder været afsat som borgmester - f.eks. i forbindelse med opgøret efter Klements-fejden 1536? I hvert fald var Mikkel borgmester fra omk. 1550 til 1562, hvor hans segl med bomærke⁵⁾ kendes fra et dokument.

61569. Ukendt Fru Mikkel Hansen.

61572. Jens Nielsen Munk⁶⁾, Adelsmand og Lensmand, født før 1475 Skoglösa, Vester Gynge Herred i Skåne, død eft. 09-JUN-1525, viet omk. 1500 Ukendt Fru Jens Nielsen Munk, børn: Niels Jensen Munk født omk. 1500.

Den skånsk-hallandske adelsmand *Jens Nielsen Munk* nævnes 1506 som væbner på en mandtalsliste over *Ridderskabet* i Skåne, i følge hvilken han kun skulle møde *Selvfferde*, medens de rigeste adelsmænd skulle møde med bevæbnede mænd.

¹⁾ Alle data og oplysninger om Mikkel Hansen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

²⁾ Lokal- og personalhistoriker J.J. Jeppesen Jensens's arkiv, A 20, lb. nr. 673

³⁾ a) P.C. Knudsen: Aalborg By's Historie, 1931, s. 111: Perioderne 1528-1534 og 1540-1553; b) Tauber og Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, 1879-1880. s. 93 og 95: Ud-nævnt til borgmester 1528 med bestalling, der konfirmeredes 1533

⁴⁾ P.C. Knudsen: Aalborg By's Historie, 1931, s. 111: Perioderne 1528-1534 og 1540-1553

⁵⁾ Bomærker er af meget gammel oprindelse og beregnet til at skære i træ. Et bomærke symboliserer *bolet*, ejendommen, og blev brugt til indskæring i ejendommens tilbehør og til brændemærkning, også af dyr. Senere overgik det til et personligt mærke, en slags våben eller segl sammen med en underskrift

⁶⁾ Alle data og oplysninger om Jens Munk er, når intet andet oplyses, hentet fra a) Danmarks Adels Aarbog 1905, s. 323-324 og samme sted 1923, s. 553; b) Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982

Fra 1508 til 1510 nævnes Jens som lensmand¹⁾ på den stærke stenfæstning *Lückaa Slot* i det nordøstlige *Blekinge* ved den gamle grænse mellem Danmark og Sverige.

Jens, *Vor Embedsmand (lensmand) i Lyckå Len*, fik 05-APR-1510 kongens skøde på fire gårde i *Skoglösa* og en gård i *Vinslöv*, som *Kronen* var tildømt efter *Hr. Niels Clausen* i Sverige.

Fra *Lückaa Slot* sendte Jens fire breve til *Kong Hans* om forholdene under Danmarks krig mod Sverige og *Lübeck*. Den 25-NOV-1509 meddelte han således kongen, at han havde stillet *4 Karle med Heste og Harnisk* til rådighed, ligesom han havde sendt en del proviant til *Kalmar Slot*, og den 29-JUL-1510 oplyste Jens om *Lübeck'*ernes og den svenske *Hr. Svante [Nilsson]'s* planer og meddelte, at den danske fæstning *Borgholm* på *Øland* var stærkt belejret, og at byen *Avaskär* i *Blekinge* var afbrændt. I brevet meddeler Jens også, at *Blekinge-bekolkningen* på *Hjortsbjerg Landsting* havde lovet at gå mand af huse med kongen.

Senere på året 1510 (efter 03-AUG) informerede Jens kongen om, at han havde slået nogle *Kalmar-borgere og Købmænd* ihjel og frataget dem en del gods, som de havde røvet, ligesom han meddelte en fanges udtalelser om svenskernes og *Lübeckernes* planer samt om belejringen af *Kalmar Slot* og *Borgholm*.

Jens's sidste brev til kongen er fra 15-AUG-1510, og heri berettede han, at *Lübeckerne* var afsejlet fra *Blekinge*, og at nogle svenskere havde fulgt dem til *Lübeck*. Jens beskrev udførligt situationen omkring *Borgholms* belejring og truede stilling og oplyste også, at borgerne i *Blekinge* havde vedtaget ikke at vilde betale skat, før de havde fået en stadig fred.

Han, der fra omk. 1510 led af sygdommen *pocker*²⁾, mistede 1510 det gods, han havde haft i forsvar eller forlening.

Jens tilhørte de halvfattige lavadelige, der 1525 holdt på den forkerte hest og sluttede sig til den fordrevne *Christian II* mod *Frederik I*. Således skal Jens 28-APR-1525 ved *Bunktofte* ved *Landskrona* have taget parti for *Søren Nordby* og de skånske bønder imod *Frederik I's* feltherre *Johan Rantzau*.

Få måneder senere, og før 09-JUN-1525, forlod *Jens Munk af Gyngø Herred* landet sammen med den højadelige *Niels Brahe til Vanaas* (eller *Vandaas*), og søgte tilflugt i *Mecklenburg*. Hvorvidt Jens døde dér i landflygtighed vides ikke.

Jens er den ældst-kendte i den lavadelige *Munk-slægt af Halland* og menes³⁾ at være en udenomsægteskabelig søn af *Frälsemannen*⁴⁾ *Niels Ericssön*, der bl.a. ejede ejendomme i *Skoglösa*, hvor Jens blev født og senere blev væbner. Som uægte søn arvede Jens hverken adelsskab, våbenmærke eller gods efter sin far Ni-

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog 1905, s. 323-324 og samme sted 1923, s. 553 med henvisning til *Danske Magasin*, 4-2, s. 159

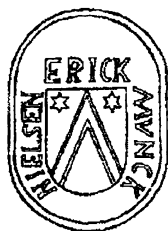
²⁾ *Tor Flensmarck*, Forlaget Monitor, Graagården i Vä, Kristianstad, Sverige: Fra 1509-1510 led Jens af *pocker* = syfilis

³⁾ *Tor Flensmarck*, Forlaget Monitor, Graagården i Vä, Kristianstad, Sverige: a) Faderen havde gods i *Skoglösa*; b) Jens søn *Niels* opkaldt efter Jens far; c) Sparren i våbenmærket havde både far og sønnesøn. Der foregår p.t. yderligere forskning i *Munk-slægten* i Sverige

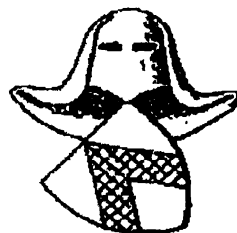
⁴⁾ *Frälsemann* = Adelsmand

els Ericssön (ane 123144). Hans vel nok mest kendte efterkommer må være hans oldesøn af samme navn *Jens Munk* (1579-1628), der 1619-1620 drog ud for at finde *Nordvestpassagen* - søvejen nord om *Amerika*¹⁾.

Jens Nielsen Munk's eget våbenmærke er ikke fundet, men menes at være det samme som²⁾, sønnesønnen Erik's, før denne fik selvstændigt adelsbrev i 1580³⁾. Både i sønnesønnen's og Jens's formodede far's våbenmærke ses skjoldet tredelt af en sparre⁴⁾.

Sønnesønnen Eriks's våbenmærke før 1580

Niels formodede far's våbenmærke

61573. Ukendt Fru Jens Nielsen Munk.

61576. Didrik Lambertsen⁵⁾, Hestepranger i Hjørring, født omk. 1455, død eft. 1505, viet Ukendt Fru Didrik Lambertsen, barn: Lambert Didriksen.

Didrik nævnes som borger i Hjørring 03-JUN-1497, da han sammen med *Møntmesteren i Aalborg* står som vidne i forbindelse med en Ålborgborgers pantsætning af en bod til en sognepræst i Hjørring. Og to år senere 04-APR-1499 pantsatte samme Ålborgborger atter en bod; denne gang til en *lybsk* hestehandler *Lutke Vormeier*, og også ved denne lejlighed var Didrik vidne.

Han var utvivlsomt *Vendsyssel's* største hestepranger i 1490'erne, og fra 1496 begyndte han tillige af handle med okser. Didrik havde tætte forbindelser til Ålborg, hvor han 1499⁶⁾ blev optaget i Guds Legems Lav.

I toldregnskabet for *Gottorp* ses Didrik 07-MAR-1491 som *D. Lambert* (7 heste); 18-JUL-1497 som *D. Lammerdes* (12 heste) og 26-MAJ-1498 som *D. Lambrecht* (14 heste). I toldregnskaberne i *Plön*, hvor han nævnes som *Didrik Lammerdes*, ses han som eksportør af heste: 1494 (15 heste); 1495 (26 heste); 1496 (20 heste og 18 okser); 1500 (17 heste); 1503 (13 heste) og i 1505 (2 heste).

I begyndelsen af 1500-tallet afholdtes hvert år i Ribe i SEP måned landets største okse- og hestemarked. Opkøbere strømmede til dette *Ribermarked* fra hele

¹⁾ a) TRAP, bind 1, s. 11; b) Lademann's Leksikon, 1985, bind 19, s. 167

²⁾ Slægtsarkivet, Viborg, 1982: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, s. 344

³⁾ Adelsbrev 11-AUG-1580

⁴⁾ Sparre = to bjælker der danner et V, men med spidsen opad

⁵⁾ Alle data og oplysninger om Lambert Didriksen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, er hentet fra Odense Universitetsforlag: Festskrift til Knud Prange 6. juni 1990

⁶⁾ C. Nyrop: Danmarks Gilde- og Lavsskraaer, bind I, s. 679

landet. Toldindtægterne fra dette marked tilfaldt kong Hans's dronning Christine, der sendte sin egen regnskabsfører til Ribe for at hente pengene. Men udenfor markedstiden var det Ribe-borgmesteren *Laurids Pedersen*, der opkrævede tolden, og han kendte åbenbart sine besøgende godt. I mange tilfælde brugte han kun disses fornavn i bogføringen, og en lille regnskabsstump fra 1504-1505¹⁾ viser dette: *Vinter af Holstebro, Markvard i Varde, Keld i Holstebro og - Didrik af Hjørring*. Ved Didrik er toldbeløbet noteret uden vareangivelse: 5 Mk. 4 Sk., men det relativt store beløb kan næsten kun dække over en okse- eller hesteflok, og i så fald på 44 dyr.

Efter 1505 ses Didrik ikke længere i toldregnskaberne, og da han på dette tidspunkt må være omk. 50 år gammel, menes han enten død på dette tidspunkt, eller også har han trukket sig ud af den hårde prangertilværelse.

Didrik grundlagde den store og betydningsfulde prangerfamilie, der fra Hjørring og Ålborg prægede oksehandelen fra det nordligste Jylland næsten et hundrede år. Fire generationer kom til at gennemleve oksehandelens omskiftelige udvikling på godt og ondt: Fra stor rigdom til sørgelig ruin.

61577. Ukendt Fru Didrik Lambertsen.

61590. Jørgen Olufsen²⁾, Borgmester og Studeeksportør, født før 1500 Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, død 08-APR-1551 Horsens Købstad, viet før 1532 Marine Jensdatter Juul, børn: Oluf Jørgensen født 1532, Sidsel Jørgensdatter født før 1540, Jens Jørgensen, Jens Jørgensen, Anna Jørgensdatter, Anna Jørgensdatter.

Jørgen blev født inden år 1500 i Horsens som søn af *Raadmand* Oluf Olufsen og Inger Madsdatter.

I en *Herredagsdom* fra 15-MAJ-1537³⁾ nævnes han gift med *Marine Juulsdatter*, med hvem han fik seks børn, hvoraf tre døde som små: Jens, Jens og Anna.

Han menes at være blevet *Borgmester* mellem 1539 og 1541, idet borgmestrene i 1539 var *Hans Thygesen* og *Peder Mikkelsen*, og ved en herredagsdom 28-JAN-1542 nævnes Jørgen og *Anders Skaaning* som borgmestre. Også i 1543 ses han som borgmester, og da kaldes han *Jørgen Olsen*⁴⁾.

1) Perioden 23-FEB-1504 til 12-JUL-1505

2) Alle data og oplysninger om Jørgen Olufsen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til Stamtavle over den lærde Ole Worm's mædrede slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611

3) Troels Dahlerup: Det kgl. Rettertings domme og Rigens forfølgninger fra Christian III's tid, bind I, 1959, s. 194

4) Troels Dahlerup: Det kgl. Rettertings domme og Rigens forfølgninger fra Christian III's tid, bind I, 1959, s. 793

Ved siden af embedet som borgmester var Jørgen også eksportør af *Øksne*¹⁾. I 1539 fik han i Haderslev fortoldet 405 okser²⁾, der skulles sendes sydpå, og i perioden 1545-1551 nævnes han i alle toldregnskaber fra *Gottorp* som eksportør af stude.

På stamtavlen fra 1767 (se noter ovenfor) anføres Jørgen død 08-APR-1581; men årstallet er forkert og skal i stedet være 1551³⁾ - i 1552 og 1553 ses hustruen at have overtaget rollen som eksportør, og hun nævnes da som *Marine Jurgenss i Horsens*.

61591. Marine Jensdatter Juul, født omk. 1500 Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, død 10-NOV-1567 Horsens Købstad. Viet (1) Rasmus Jensen.

Marine nævnes både som *Maren Jensdatter Juul*, *Marine Juulsdatter*, *Marine Juls* og som *Marine Jurgenss i Horsens*.

Da hun før 1532 blev viet til Jørgen Olufsen, var det som enke efter en *Rasmus Jensen*, med hvem hun havde mindst eet barn⁴⁾.

Efter i 1551 at være blevet enke for anden gang, fortsatte Marine mandens forretning med eksport af stude.

85952. Jep Pedersen⁵⁾, Herredsfoged, Selvejergårdmand i Hodde By, Hodde sogn, Øster Horne hrd, Ribe amt, død eft. 1495, viet Ukendt Fru Jep Pedersen, barn: Peder Jepsen Høst.

Jep nævnes 1491 og 1495 som selvejergårdmand i Hodde by og *Herredsfoged* i Øster Horne Herred.

85953. Ukendt Fru Jep Pedersen.

123144. Niels Ericssön⁶⁾, Adelsmand, død før 1498, viet Ukendt fru Niels Ericssön, barn: Jens Nielsen Munk født før 1475.

1) Øksne = kvæg

2) Poul Enemark: Studier i toldregnskabsmateriale i begyndelsen af det 16. århundrede, bind II, 1971, s. 176

3) Poul Enemark: Studier i toldregnskabsmateriale i begyndelsen af det 16. århundrede, bind II, 1971, s. 176

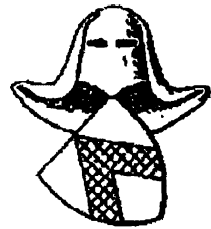
4) Troels Dahlerup: Det kgl. Rettertings domme og Rigens forfølgninger fra Christian III's tid, bind I, 1959, s. 194 og bind II, 1969, s. 345

5) Oplysningerne om Jep Pedersen er hentet fra Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1960: Efterkommere af Søren Jensen, født 1813, Gårdejer i Galtho, Tistrup sogn

6) Oplysningerne om Eric Mattissön er modtaget af Tor Flensmarck, Forlaget Monitor, Graagården i Vä, Kristianstad, Sverige

*Frälsemannen*¹⁾ *Niels Ericssön af Fjärlöv*, hvis slægt førte en *sparre* i våbenskjoldet, nævnes 07-JUL-1488 som ejer af gårde i *Skoglösa* i Vester Gyng Herred i Skåne, hvor hans formodede søn Jens Munk blev født (se ane 61572).

Niels menes ikke at have haft livsarvinger, idet en del af hans gods arvedes af hans to fastre. Sønnen Jens Nielsen Munk var ikke blandt arvingerne, hvorfor det antages, at *els Ericssön's* hustru har været en *ofrälse*²⁾ kvinde.

Niels Ericssön's
våbenskjold

123145. Ukendt Fru Niels Ericssön.

123180. Oluf Olufsen³⁾, Rådmand og Studeeksportør, født før 1475 Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, død 13-MAJ-1511, viet før 1500 Inger Madsdatter, børn: Jørgen Olufsen født før 1500, Niels Olufsen født før 1500, Oluf Olufsen født før 1500, Mads Olufsen, Tyge Olufsen, Anne Olufsdatter, Kirsten Olufsdatter, Bege Olufsdatter, Kirsten Olufsdatter, Anne Olufsdatter født omk. 1525.

Oluf og Inger Madsdatter fik i ægteskabet 10 børn, hvoraf dog seks døde før 12-års alderen: Mads (5 år), Tyge (7 år) Anne (12 år), Kirsten (5 år), Bege (7 år) og Kirsten (8 år).

Før 1500 var Oluf *Borger* i Horsens, hvor han også blev *Raadmand*.

Han nævnes 1509 som eksportør af *Øksne*, ligesom *Raadmand Oluf Olufsen*, der sammen med *Borgmester Ingel Esbensen* 1511 fik kgl. bevilling til at udføre 600 *Øksen*. Studene skulle føres *vesten om* for ikke at risikere, at disse faldt i hænderne på Lübeckerne eller andre af landets fjender.

Oluf menes død 1511, men i 1520, 1521 og 1524 udførtes stadigt stude fra Horsens i hans navn; så enten er dødsåret forkert, eller også har enken fortsat eksporten i hans navn.

123181. Inger Madsdatter, født før 1480, død 03-JAN-1567.

¹⁾ *Frälsemann* (svensk) = Adelsmand

²⁾ *Ofrälse* (svensk) = skattepligtig og af ikke-adelig herkomst

³⁾ Alle data og oplysninger om Oluf Olufsen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra **a**) Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til **b**) Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611 og **c**) J.G. Burman Becker's afskrift fra 1851 af af Jens Worm's stamtavle fra 1767, der i 1800-tallet tilhørte Horsens-historikeren Pastor J.O. Fabricius, som i sin bog om Horsens citerer Jens Worm for mere, end der findes på Burman Becker's stamtavle i Landsarkivet's håndskriftssamling, H. 1 (1) -8.

123182. Jens (Jes) Juul¹⁾. Studeeksportør i Horsens Købstad, Nim hrd, Skanderborg amt, født før 1470, død eft. 1525, viet Ukendt Fru Jens Juul, børn: Marine Jensdatter Juul født omk. 1500, Jep (Jacob) Juul født omk. 1500.

Jens nævnes i Horsens 1490-1525 som eksportør af stude, hvilket fremgår af byens toldregnskaber²⁾, hvor der også 1496 nævnes en *Hans Juel* som studehandler.

I 1491/1492 ses Jens i toldregnskaberne i Gottorp, ligesom han 1509 og 1524 nævnes i toldregnskaberne fra *Kolding*. Sønnen Jep Juul nævnes som studehandler i Horsens 1539-1559.

123183. Ukendt Fru Jens (Jes) Juul.

246288. Eric Mattissön³⁾, Adelsmand, død eft. 1454, viet Ukendt Fru Eric Mattissön, barn: Niels Ericssön.

Eric, hvis slægt førte en *sparre* i våbenskjoldet, nævnes 1454.

246289. Ukendt Fru Eric Mattissön

246360. Oluf Nielsen⁴⁾, Borgmester i Horsens Købstad, født omk. 1450 Ustrup, Uth sogn, Bjerre hrd, Vejle amt, død 1488, viet Bege Henriksdatter, børn: Oluf Olufsen født før 1475, Thyge Olufsen født før 1488, Kirsten Olufsdatter født før 1488, Mads Olufsen født før 1488.

Oluf var *Borgmester* i Horsens, og i hans borgmestertid synes Horsens at have været hjemsøgt af ildebrand, hvorfor *Kong Hans*⁵⁾ 1485 gav byen udvidede privilegier.

¹⁾ Alle data og oplysninger om Jens (Jes) Juul er, når intet andet oplyses, hentet fra Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611

²⁾ Poul Enemark: Studier i toldregnskabsmateriale i begyndelsen af det 16. århundrede, bind II, 1971, s. 257

³⁾ Oplysningerne om Eric Mattissön er modtaget af Tor Flensmarck, Forlaget Monitor, Graagården i Vä, Kristiansstad, Sverige

⁴⁾ Alle data og oplysninger om Oluf Nielsen, hans hustru og børn er, når intet andet oplyses, hentet fra a) Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til b) Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611 og c) J.G. Burman Becker's afskrift fra 1851 af af Jens Worm's stamtavle fra 1767, der i 1800-tallet tilhørte Horsens-historikeren Pastor J.O. Fabricius, som i sin bog om Horsens citerer Jens Worm for mere, end der findes på Burman Becker's stamtavle i Landsarkivet's håndskriftssamling, H. 1 (1) -8.

⁵⁾ O. Fabricius: Horsens Kjøbstads Historie, 1889, s. 189

Sønnen Thyge blev *Sognepræst* i Hatting-Ølsted sogne før *Reformationen*, mens sønnen Oluf blev *Raadmand* i Horsens. Den tredje søn Mads blev *Købmandskarl* i København.

246361. Bege Henriksdatter, født omk. 1450, død 1498.

492576. Mattis NN¹⁾, Adelsmand, viet Ukendt Fru Mattis, børn: Christina Mattisdatter²⁾, Erich Mattissön³⁾, NN Mattisdatter⁴⁾, Birgitta Mattisdatter⁵⁾, NN Mattisdatter⁶⁾.

Mattis er *måske* identisk med væbneren *Mattis Ericssön* (1400), hvis bror *muligvis* var væbneren *Peter Ericssön* i Halland (1409).

492577. Ukendt Fru Mattis

492720. Niels Tøgsen⁷⁾, født omk. 1425, viet Ukendt Fru Niels Tøgesen, barn: Oluf Nielsen født omk. 1450.

Niels (*Tøgsen*, *Tygesen* eller *Tøgersen*) var fra Ustrup By i Uth sogn, Bjerre hrd i Vejle amt.

492721. Ukendt Fru Niels Tøgsen.

492722. Henrik⁸⁾, Skrædder i Horsens, født omk. 1425 i Pommern, viet Bege Nielsdatter, barn: Bege Henriksdatter født omk. 1450.

492723. Bege Nielsdatter, født omk. 1425 i Kiel.

¹⁾ Oplysninger om NN Mattis er modtaget af Tor Flensmarck, Forlaget Monitor, Graagården i Vä, Kristianstad, Sverige

²⁾ Død efter 22-MAR-1498

³⁾ Nævnes 1454

⁴⁾ Gift med NN (*Gere?*)

⁵⁾ Menes gift med væbneren Eric Pederssön (Urup)

⁶⁾ Gift med væbneren Tage Lagessön (Balk) til Skepparslöv

⁷⁾ Niels Tøgsen, hans hustru og børn kendes kun fra **a)** Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til **b)** Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611

⁸⁾ Henrik, hans hustru og datter kendes kun fra **a)** Slægtsarkivet, Viborg: Bertelsen-Familien fra Østerbølle sogn, 1982 med henvisning til **b)** Stamtavle over den lærde Ole Worm's mødrende slægt, som litteraten Jens Worm opstillede 1767 på grundlag af Ole Worm's optegnelser fra 1611

Anebeskrivelser (adelige aner) for ane 1921

Der er ikke selvstændigt forsket i de adelige aner - oplysningerne om disse er blot afskrivninger fra følgende kilder: Danmarks Adels Aarbog, Trap Danmark's 5. Udgave, www.danskekonger.dk, www.kongehuset.dk, Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1976: Slægtsbog for efterkommere efter Niels Lauritsen, gårdejer i Søndergård i Krog, Grene Sogn, født 1787, Dansk Slægtsforskning, Fredericia, 1970: Slægtsbog for efterkommere efter Jens Jørgen Rasmussen, født 1838, Gårdejer i Skjold.

Forældre

2. Frederik von Ahlefeldt - se ane 3842.
3. Helvig Roepstorff - se ane 3843.

Bedsteforældre

4. Frederik von Ahlefeldt født 1551, Stilling: Amtmand i Åbenrå, gift (1) 28-JAN-1582, i Breitenburg, Catharine Rantzau, gift (2) 07-FEB-1592, Dorothea Blome. Frederik død 1607, begravet 22-DEC-1607.
5. Dorothea Blome født 21-FEB-1575, Hornsdorf, død efter 1623.
6. Henrich von Roepstorff født før 1600, Stilling: Oberstliutnant, gift Sophie Eleonora von Ahlefeldt.

Oldeforældre

8. Johan von Ahlefeldt gift 29-SEP-1555, i Søgaard, Dorothea von Ahlefeldt. Johan død 1559.
9. Dorothea von Ahlefeldt gift (1) 29-SEP-1555, i Søgaard, Johan von Ahlefeldt, gift (2) 1566, Daniel Rantzau. Dorothea død 13-JUL-1599.
10. Didrik Blome født 1542, Stilling: Amtmand i Tønder Amt, gift (1) omk. 1570, Elisabeth Rantzau, gift (2) Margrethe Clare. Didrik død 1612.
11. Elisabeth Rantzau født omk. 1550, død 1575.
12. Hans von Roepstorff født før 1580, Stilling: Dansk Major, gift Anna von Brockdorff.
13. Anna von Brockdorff død efter 1588.

Tip-Oldeforældre

16. Frederik von Ahlefeldt født 1492, Stilling: Ridder, gift 1532, Catharine Pogwisch. Frederik død 1541.
17. Catharine Pogwisch født omk. 1495, død 1562.
18. Frantz von Ahlefeldt gift Catharine Pogwisch. Frantz død 13-JUL-1559, v. Heide.
19. Catharine Pogwisch død omk. 1599.
20. Didrik Blome født omk. 1483, Stilling: Amtmand i Steinburg, gift (1) Abel Pogwisch, gift (2) Margrethe Meinstorf. Didrik død 1549.
21. Margrethe Meinstorf død 1600.
22. Ove Rantzau gift Sophie Reventlov.
23. Sophie Reventlov født 22-FEB-1525, død efter 1602.
26. Povl Brockdorff født 1530, gift Anna Buchwald. Povl død før 1592.
27. Anna Buchwald død efter 1600.

Tip-Tip-Oldeforældre

32. Hans von Ahlefeldt (også ane 90) født omk. 1450, Bjergslot Tørring, Stilling: Kongelig Raad og Amtmand, gift (1) 1476, Elsebe Eriksdatter Rosenkrantz, gift (2) før 1492, Adelheid von Bülow. Hans død 17-FEB-1500 v. Hemmingstedt.
33. Adelheid von Bülow.
34. Henning Pogwisch, Stilling: Kgl. Raad, gift Ukendt. Henning død efter 1525. (Der er nævnt 3 forskellige hustruer: Ukendt Meinstorf, Helene Köningsmark og Anna Rantzau).
36. Benedict von Ahlefeldt gift Eibe Rantzau. Benedict død omk. 1513.
37. Eibe Rantzau død omk. 1510.
38. Otto Pogwisch, Stilling: Hofjunker på Gottorp, gift Bertha Rantzau. Otto død efter 1543.
39. Bertha Rantzau.
40. Hans Blome (også ane 222) født omk. 1465, gift Abel Sested. Hans død 1500, v. Hemmingstedt.
41. Abel Sested (også ane 223) død efter 1514.
42. Ewald Meinstorf gift Lucie Rantzau.
43. Lucie Rantzau
44. Volf Rantzau født o.m.k 1485, gift (1) Elsebe von Ahlefeldt, gift (2) Dorothea Plesse. Volf død før 1568.
45. Elsebe von Ahlefeldt.

46. Iven Reventlow født omk. 1495, Stilling: Amtmand Segeberg, Gottorp, gift (1) omk. 1517, Anna von Ahlefeldt, gift (2) Anna Buchwald, gift (3) Margrethe Rantzau, gift (4) omk. 1550, Margrethe Rantzau. Iven død OKT-1569, begravet Lebrade Kirke.
47. Anna von Ahlefeldt født 27-APR-1488, død omk. 1530.
52. Ditlev Brockdorff, Stilling: Lensmand på Sønderborg, gift (1) 1527, Margrethe Rantzau, gift (2) 1532, Magdalene von der Wisch. Ditlev død 29-MAR-1538, Sønderborg Slot, begravet Sønderborg Kirke.
53. Margrethe Rantzau.
54. Jasar Buchwald født omk. 1528, gift Anna Caisdatter Rantzau. Jasar død 24-FEB-1587.
55. Anna Caisdatter Rantzau gift (1) Clement von der Wisch, gift (2) Jasar Buchwald. Anna død 02-OKT-1595.

Tip-3-Oldeforældre

64. Benedict von Ahlefeldt (også ane 150, 180 og 188) gift Dorothea Heesten. Benedict død omk. 1470.
65. Dorothea Heesten (også ane 151, 181 og 189) født omk. 1425, død efter 1497.
66. Steffen von Bülow gift Sophie von Quitzow.
67. Sophie von Quitzow.
68. Henning Pogwisch gift Margrethe Rantzau. Henning død 04-FEB-1481.
69. Margrethe Rantzau død efter 1467
72. Claus von Ahlefeldt (også ane 334), Stilling: Kgl. Raad, gift Ida Breide. Claus død omk. 1490.
73. Ida Breide (også ane 335).
74. Peter Rantzau født omk. 1430, Stilling: Amtmand, gift Margarethe von Ahlefeldt. Peter død før 1510.
75. Margarethe von Ahlefeldt død efter 1510.
76. Hartvig Pogwisch gift Ukendt. Hartvig død efter 1500.
78. Schack Rantzau, Stilling: Amtmand på Femern, gift Ukendt. Schack død efter 1506.
80. Didrik Blome født omk. 1425, gift Abel von Brockdorff. Didrik død før 1496.
81. Abel von Brockdorff.
82. Otto Sested gift Mette Walstorp. Otto død 1480.
83. Mette Walstorp død efter 1480.
84. Hartvig Meinstorf gift Ukendt.

86. Benedict Rantzau gift Catharine von Ahlefeldt. Benedict død før 1542.
87. Catharine von Ahlefeldt.
88. Ove Rantzau gift Beate. Ove død efter 1494.
89. Beate.
90. Hans von Ahlefeldt (også ane 32) født omk. 1450, Bjergslot Tørring, Stilling: Kongelig Raad og Amtmand, gift (1) 1476, Elsebe Eriksdatter Rosenkrantz, gift (2) før 1492, Adelheid von Bülow. Hans død 17-FEB-1500, v. Hemmingstedt.
91. Elsebe Eriksdatter Rosenkrantz død omk. 1492.
92. Joachim Reventlow, Stilling: Amtmand i Flensborg, gift Abel Buchwald. Joachim død 1519.
93. Abel Buchwald død efter 1519.
94. Henrik von Ahlefeldt, Stilling: Amtmand på Femern, gift Catharine Buchwald. Henrik død før 1520.
95. Catharine Buchwald.
104. Sivert Brockdorff gift Anna Buchwald. Sivert død 07-FEB-1500, v. Hemmingstedt.
105. Anna Buchwald.
106. Povl Rantzau født omk. 1481, Stilling: Marskal og Amtmand i Kiel, gift Abel Breide. Povl død 1521.
107. Abel Breide.
108. Markvard Buchwald, gift Margrethe Clausdatter Stake. Markvard død 1545.
109. Margrethe Clausdatter Stake død 1545, Lübeck.
110. Cai Rantzau født omk. 1488, Stilling: Amtmand i Rendsburg, gift 1511, Ida Blome. Cai død 1560.
111. Ida Blome født omk. 1490, død efter 1563.

Tip-4-Oldeforældre

128. Henrik von Ahlefeldt, Stilling: Ridder, gift Catharina Limbek. Henrik død omk. 1430.
129. Catharina Limbek.
130. Lorentz Heesten gift Elsabe Hummersbüttel.
131. Elsabe Hummersbüttel.
136. Benedict Pogwisch, Stilling: Kong Eriks Raad, gift omk. 1415, Ida Königsmark. Benedict død 11-JAN-1432, begravet Vadstena Klosterkirke.
137. Ida Königsmark gift (1) Thomas Vinzen, gift (2) omk. 1415, Benedict Pogwisch.
138. Markvard Rantzau gift Ukendt. Markvard død efter 1470.

144. Benedict von Ahlefeldt født omk. 1352, gift Catharine Dosenrode. Benedict død omk. 1440.
145. Catharine Dosenrode.
146. Joakim Breide, Stilling: Ridder, gift Ida. Joakim død efter 1462.
147. Ida.
148. Breide Rantzau (også ane 424), Stilling: Amtmand over Femern, gift Drude Rathlou. Breide død omk. 1460.
149. Drude Rathlou (også ane 425), død 1451.
150. Benedict von Ahlefeldt (også ane 64, 180 og 188) gift Dorothea Heesten. Benedict død omk. 1470.
151. Dorothea Heesten (også ane 65, 181 og 189) født omk. 1425, død efter 1497.
152. Otto Pogwisch gift Ukendt. Otto død efter 1451.
156. Cai Rantzau gift Ukendt. Cai død omk. 1485.
160. Didrik Blome født omk. 1397, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Didrik død efter 1447.
164. Benedict Sested gift Ukendt. Benedict død efter 1462.
166. Henneke Walstorp, Stilling: Amtmand i Flensborg, gift (1) Ide Sehested, gift (2) Abel von Ahlefeldt. Henneke død omk. 1490.
167. Abel von Ahlefeldt død før 1516.
168. Henneke Ottenson Meinstorf gift Ukendt. Henneke død efter 1494.
172. Benedict Rantzau, Stilling: Kongelig Raad, gift Margrethe. Benedict død 1485.
173. Margrethe død efter 1486.
174. Godske von Ahlefeldt født omk. 1400, gift Beke Stake. Godske død efter 1475.
175. Beke Stake.
176. Claus Rantzau (også ane 344), Stilling: Væbner, gift Abel Svave. Claus død efter 1473.
177. Abel Svave (også ane 345).
180. Benedict von Ahlefeldt (også ane 64, 150 og 188) gift Dorothea Heesten. Benedict død omk. 1470.
181. Dorothea Heesten (også ane 65, 151 og 189) født omk. 1425, død efter 1497.
182. Erik Ottesen Rosenkrantz født omk. 1427, Stilling: Righofmester, Høvedsmand, gift før 1456, Sophie Henriksdatter Gyldenstjerne. Erik død 07-JAN-1503, v. Mariager Kloster, begravet Kapel ved Mariager Kloster.
183. Sophie Henriksdatter Gyldenstjerne død 1477.

184. Ditlev Reventlow, Stilling: Ridder og Rigsraad, gift Sophie Jacobsdatter Bjørn. Ditlev død omk. 1475.
185. Sophie Jacobsdatter Bjørn død efter 1476.
186. Ditlev Buchwald (også ane 210 og 216) gift Ukendt. Ditlev død 17-FEB-1500, Ditmarsken.
188. Benedict von Ahlefeldt (også ane 64, 150 og 180) gift Dorothea Heesten. Benedict død omk. 1470.
189. Dorothea Heesten (også ane 65, 151 og 181) født omk. 1425, død efter 1497.
208. Henrik Brockdorff, Stilling: Marskal, Kansler og Foged, gift Ida Sested. Henrik død efter 1445.
209. Ida Sested.
210. Ditlev Buchwald (også ane 186 og 216) gift Ukendt. Ditlev død 17-FEB-1500, Ditmarsken.
212. Henrik Rantzau (også ane 220) født 1437, gift Øllegaard Buchwald. Henrik død 1497.
213. Øllegaard Buchwald (også ane 221) født 1458, død 1538.
214. Markvard Wolfsen Breide gift Catharine von Ahlefeldt. Markvard død efter 1506.
215. Catharine von Ahlefeldt gift (1) Markvard Wolfsen Breide, gift (2) før 1509, Claus Wolfsen Breide. Catharine død omk. 1558, Kiel.
216. Ditlev Buchwald (også ane 186 og 210) gift Ukendt. Ditlev død 17-FEB-1500, Ditmarsken.
218. Claus Stake gift Ukendt. Claus død omk. 1468.
219. Ukendt Fru Claus Stake.
220. Henrik Rantzau (også ane 212) født 1437, gift Øllegaard Buchwald. Henrik død 1497.
221. Øllegaard Buchwald (også ane 213) født 1458, død 1538.
222. Hans Blome (også ane 40) født omk. 1465, gift Abel Sested. Hans død 1500, v. Hemmingstedt.
223. Abel Sested (også ane 41) død efter 1514.

Tip-5-Oldeforældre

256. Johan von Ahlefeldt, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Johan død omk. 1390
258. Henneke Limbek gift Jutta af Tvedsgaard. Henneke død 1404, Ditmarsken.
259. Jutta af Tvedsgaard.
262. Hartvig Hummersbüttel (også ane 746), gift Ukendt. Hartvig død efter 1457.

272. Volf Pogwisch (også ane 578) gift Ukendt. Volf død efter 1408.
274. Henning Königsmark gift Ukendt
276. Henneke Rantzau gift Ukendt.
288. Claus von Ahlefeldt (også ane 348 og 1720), Stilling: Ridder, gift Anna Pogwisch. Claus død 04-AUG-1404 ved Süderhamme.
289. Anna Pogwisch (også ane 349 og 1721), død efter 1423.
292. Povl Breide, Stilling: Ridder, gift NN Ummereise. Povl død før 1420.
293. NN Ummereise.
296. Cai Rantzau gift Ukendt. Cai død efter 1411.
298. Emeke Rathlou gift Ukendt. Emeke død efter 1430.
304. Hartvig Pogwisch gift Ukendt. Hartvig død efter 1423.
312. Schack Rantzau (også ane 352), Stilling: Ridder, gift (1) Ukendt Fru Schack-1 Rantzau, gift (2) Ukendt Fru Schack-2 Rantzau. Schack død efter 1445.
320. Didrik Blome født før 1380, Stilling: Amtmand i Tønder, gift Ukendt.
328. Otto Sested, Stilling: Amtmand i Svavested, gift Ukendt. Otto død efter 1476.
332. Ditlev Walstorp gift Ukendt.
334. Claus von Ahlefeldt (også ane 72), Stilling: Kg. Raad, gift Ida Breide. Claus død omk. 1490.
335. Ida Breide (også ane 73).
336. Otto Meinstorf gift Ukendt. Otto død efter 1461.
344. Claus Rantzau (også ane 176), Stilling: Væbner, gift Abel Svave. Claus død efter 1473.
345. Abel Svave (også ane 177).
348. Claus von Ahlefeldt (også ane 288 og 1720), Stilling: Ridder, gift Anna Pogwisch. Claus død 04-AUG-1404 ved Süderhamme.
349. Anna Pogwisch (også ane 289 og 1721), død efter 1423.
350. Claus Stake gift Jutta. Claus død 18-OKT-1401, begravet Cismar Kloster.
351. Jutta, begravet Cismar Kloster.
352. Schack Rantzau (også ane 312), Stilling: Ridder, gift (1) Ukendt Fru Schack-1 Rantzau, gift (2) Ukendt Fru Schack-2 Rantzau. Schack død efter 1445.
354. Markvard Svave gift Ukendt. Markvard død 1500, v. Hemmingstedt.

364. Otte Nielsen Rosenkrantz født omk. 1395, Stilling: Ridder og Righshofmester, gift 1426, Else Holgersdatter Krognos. Otte død omk. 1477, begravet Gråbrødrekloster i Randers.
365. Else Holgersdatter Krognos (også ane 743), født 1379, gift (1) før 1408, Anders Uffesen Hvide, gift (2) 1426, Otte Nielsen Rosenkrantz. Else død 1470, begravet Gråbrødrekloster i Randers.
366. Henrik Knudsen Gyldenstjerne, Stilling: Rigsraad, gift Anna Mogensdatter Munk. Henrik død 1456.
367. Anna Mogensdatter Munk "Den Hofmodige", død efter 1461.
368. Hartvig Reventlow gift Ghese. Hartvig død efter 1447.
369. Ghese.
370. Joakim Bjørnsen Bjørn gift før 1427, Margrethe Andersdatter Hvide. Joakim død omk. 1467.
371. Margrethe Andersdatter Hvide død 1449.
372. Ditlev Buchwald (også ane 426), Stilling: Kgl. Raad og Amtmand, gift Magdalene Hummersbüttel. Ditlev død før 1488.
373. Magdalene Hummebüttel (også ane 427), død 11-NOV-1501, begravet i Itzehoe.
416. Markvard Brockdorff gift Ukendt. Markvard død efter 1421.
424. Breide Rantzau (også ane 148), Stilling: Amtmand over Femern, gift Drude Rathlou. Breide død omk. 1460.
425. Drude Rathlou (også ane 149) død 1451.
426. Ditlev Buchwald (også ane 372), Stilling: Kgl. Raad og Amtmand, gift Magdalene Hummersbüttel. Ditlev død før 1488.
427. Magdalene Hummersbüttel (også ane 373) død 11-NOV-1501, begravet i Itzehoe.
428. Wolf Breide gift Ukendt. Wolf død efter 1470
430. Claus von Ahlefeldt, Stilling: Slotshøvedsmand i Kiel, gift Ukendt. Claus død 1486.
431. Ukendt Fru Claus von Ahlefeldt
436. Otto Stake gift NN Pogwisch.
437. NN Pogwisch.

Tip-6-Oldeforældre

512. Benedict (II) von Ahlefeldt, (også ane 1152) født før 1300, Stilling: Ridder, gift Benedicte af Sæddinge. Benedict død omk. 1360.
513. Benedicte af Sæddinge (også ane 1153), død 13-MAR-1360, Sæddinge, begravet i Nysted Kirke.

516. Nicolaus Limbek, Stilling: Høvedsmand og Drost, gift Ide. Nicolaus død omk. 1370.
517. Ide.
524. Johan Hummersbüttel gift Ukendt. Johan død efter 1440.
544. Volf Pogwisch (også ane 1216), Stilling: Væbner, gift Ukendt. Volf død efter 1367.
552. Henneke Rantzau gift Ukendt. Henneke død efter 1397.
576. Benedict (III) von Ahlefeldt født før 1348, Stilling: Ridder og Kongelig Raad, gift Ukendt Fru Krummedige og Fru Catharine Limbek. Benedict død omk. 1404.
577. Ukendt Fru Krummedige eller Catharine Limbek. Mor til sønnen Claus var enten Ide Krummedige eller Catharine Limbek.
578. Volf Pogwisch (også ane 272) gift Ukendt. Volf død efter 1408.
584. Johan Breide gift Ukendt. Johan død efter 1398.
586. Johan Ummereise gift Benedicte Glysingsdatter.
587. Benedicte Glysingsdatter.
592. Cai Rantzau, Stilling: Væbner, gift Ukendt. Cai død efter 1377.
596. Nicolaus Rathlou gift Ukendt. Nicolaus død efter 1406.
608. Hartvig Pogwisch gift Ukendt. Hartvig død efter 1410
624. Volmer Rantzau Også ane 1104), Stilling: Ridder, gift Ukendt. Volmer død efter 1398.
656. Sivert Sested, Stilling: Ridder, gift Catharine von der Wisch. Sivert død før 1436.
657. Catharine von der Wisch død efter 1467.
672. Henneke Meinstorf gift Ukendt. Henneke død efter 1438.
700. Markvard Stake gift Ukendt. Markvard død efter 1369.
728. Niels Jensen Rosenkrantz, Stilling: Ridder, gift (1) Anne Ottesdatter Skinkel, gift (2) Birgitte Limbek, gift (3) NN Rantzau. Niels død efter 1424.
729. Anne Ottesdatter Skinkel.
730. Holger Gregersen Krognos, Stilling: Ridder, gift (1) Margrethe, gift (2) Karen Eriksdatter Saltensee. Holger død efter 1381.
731. Karen Eriksdatter Saltensee født før 1353, død efter 1381.
732. Knud Nielsen Gyldenstjerne gift Anne Christensdatter Vendelbo. Knud død før 1401
733. Anne Christensdatter Vendelbo.

734. Mogens Pedersen Munk, Stilling: Ridder og Høvedsmand, gift før 1396, Kirsten Pedersdatter Thott. Mogens død 12-AUG-1410 ved Sollerup.
735. Kirsten Pedersdatter Thott gift (1) Jep Mus Thott, gift (2) før 1396, Mogens Pedersen Munk.
736. Henrik Reventlow, Stilling: Ridder, gift Tzile. Henrik død før 1410.
737. Tzile død efter 1410.
740. Bjørn Olufsen Bjørn, Stilling: Lensmand på Vordingborg, gift (1) Ukendt Fru Bjørn Olufsen Bjørn, gift (2) Elsebe Henningsdatter Kabel. Bjørn død omk. 1433.
742. Anders Uffesen Hvide, Stilling: Rigsraad på Helsingborg, gift før 1408, Else Holgersdatter Krognos. Anders død omk. 1420.
743. Else Holgersdatter Krognos (også ane 365) født 1379, gift (1) før 1408, Anders Uffesen Hvide, gift (2) 1426, Otte Nielsen Rosenkrantz. Else død 1470, begravet Gråbrødrekloster i Randers.
744. Ditlev Buchwald, Stilling: Ridder og Kgl. Raad, gift Ukendt. Ditlev død efter 1460.
746. Hartvig Hummersbüttel (også ane 262) gift Ukendt. Hartvig død efter 1457.
832. Henrik Brockdorff, Stilling: Ridder, gift NN Rantzau. Henrik død efter 1404.
833. NN Rantzau.
856. Markvard Breide gift Ukendt. Markvard død efter 1429.
860. Johan von Ahlefeldt født før 1400, Stilling: Ridder og Hertugelig Raad, gift Anna Wiltberg. Johan død omk. 1463.
861. Anna Wiltberg.
872. Herding Stake, Stilling: Ridder, gift Giske. Herding død omk. 1435.
873. Giske.

Tip-7-Oldeforældre

1024. Benedict (I) von Ahlefeldt født omk. 1270, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Benedict død efter 1341.
1032. Otte Limbek gift Ukendt.
1048. Hartvig Hummersbüttel gift Ukendt. Hartvig død efter 1391.
1088. Otto Pogwisch, Stilling: Ridder, gift Adelheid. Otto død efter 1327.
1089. Adelheid.

1104. Volmer Rantzau (også ane 624), Stilling: Ridder, gift Ukendt. Volmer død efter 1398.
1152. Benedict (II) von Ahlefeldt (også ane 512) født før 1300, Stilling: Ridder, gift Benedicte af Sæddinge. Benedict død omk. 1360.
1153. Benedicte af Sæddinge (også ane 513) død 13-MAR-1360, Sæddinge, begravet Nysted Kirke.
1184. Johan Rantzau (også ane 1248), gift Abel Breide. Johan død efter 1326.
1185. Abel Breide (også ane 1249).
1216. Volf Pogwisch (også ane 544), Stilling: Væbner, gift Ukendt. Volf død efter 1367.
1248. Johan Rantzau (også ane 1184) gift Abel Breide. Johan død efter 1326.
1249. Abel Breide (også ane 1185).
1314. Claus von der Wisch gift Ukendt. Claus død efter 1469.
1344. Otto Meinstorf gift Ukendt. Otto død efter 1418.
1400. Otto Stake gift Ukendt. Otto død efter 1337.
1456. Jens Nielsen Rosenkrantz, Stilling: Ridder, gift Margrethe Timmesdatter Hvitkop. Jens død efter 1377.
1457. Margrethe Timmesdatter Hvitkop.
1458. Otto Strangesen Bild gift Ukendt. Otto død efter 1397.
1460. Gregers Pedersen Krognos gift Ose Kjørning Johnsdatter. Gregers død efter 1355.
1461. Ose Kjørning Johnsdatter.
1462. Erik Nielsen Saltensee gift Ukendt.
1464. Niels Eriksen Gyldenstjerne, Stilling: Ridder, gift Kirstine de Ager. Niels død før 1388.
1465. Kirstine de Ager.
1466. Christiern Pedersen Vendelbo, Stilling: Landshøvedsmand, gift Elene Bugge. Christiern død omk. 1400.
1467. Elene Bugge død efter 1401.
1468. Peder Poulsen Munk, Stilling: Ridder, gift NN Pedersdatter Vendelbo. Peder død efter 1377.
1469. NN Pedersdatter Vendelbo.
1470. Peder Axelsen Thott gift Juliane Pedersdatter Grubbe. Peder død før 1376.
1471. Juliane Pedersdatter Grubbe gift (1) Peder Axelsen Thott, gift (2) Claus Serlin. Juliane død efter 1376.
1472. Iven Reventlow gift Ukendt. Iven død efter 1359.

1480. Oluf Bjørnsen Bjørn, Stilling: Høvedsmand på Gurre, gift Hille Molkte. Oluf død 1381, begravet i Skt. Peders Kloster (Herlufholms Kirke).
1481. Hille Molkte begravet Skt. Peders Kloster (Herlufholms Kirke).
1484. Uffe Stigsen Hvide, Stilling: Ridder og Kammermester, gift Maren Jensdatter Munk. Uffe død 1359, Middelfart Købstad.
1485. Maren Jensdatter Munk.
1488. Snote Detlev Buchwald gift Ukendt. Snote død efter 1410.
1664. Markvard Brockdorff, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Markvard død omk. 1362.
1720. Claus von Ahlefeldt (også ane 288 og 348), Stilling: Ridder, gift Anna Pogwisch. Claus død 04-AUG-1404, v. Süderhamme.
1721. Anna Pogwisch (også ane 289 og 1721) død efter 1423.
1744. Johannes Stake, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Johannes død efter 1383.

Tip-8-Oldeforældre

2064. NN Limbek gift Ukendt.
2096. Hartvig Hummersbüttel, Stilling: Væbner, gift Alheid. Hartvig død efter 1374.
2097. Alheid død efter 1374.
2176. Ditlev Pogwisch gift Ukendt. Ditlev død efter 1283.
2628. Claus (III) von der Wisch gift Ukendt. Claus død efter 1421.
2688. Ditlev Meinstorf gift Ukendt. Ditlev død efter 1322.
2800. Markvard Stake (også ane 6976), gift Ukendt. Markvard død efter 1282.
2912. Niels Iversen Rosenkrantz, Stilling: Ridder, gift Susanne Nielsdatter Gyldenstjerne. Niels død før 1355.
2913. Susanne Nielsdatter Gyldenstjerne død efter 1355. D.A.AA 1985/1987 om Rosenkrantz-slægten, s. 675 D.A.AA 1926 om Gyldenstjerne-slægten, s. 7
2914. Timme Timmesen Abildgaard, Stilling: Ridder, gift Sophie Andersdatter Hvide. Timme død efter 1342.
2915. Sophie Andersdatter Hvide gift (1) Peder Vendelbo, gift (2) Timme Timmesen Abildgaard.
2916. Strange Ebbesen Bild, Stilling: Væbner, gift Mette Olufsdatter Glob. Strange død efter 1360.
2917. Mette Olufsdatter Glob.

2920. Peder Stigsen Krognos gift Regitze Løvenbalk. Peder død efter 1365.
2921. Regitze Løvenbalk.
2924. Niels NN Saltensee gift Ukendt.
2928. Erik Nielsen Gyldenstjerne, Stilling: Ridder, gift Cæcilie Pedersdatter Vendelbo. Erik død efter 1378.
2929. Cæcilie Pedersdatter Vendelbo.
2932. Peder Pedersen Vendelbo (også ane 2938 og 5858), Stilling: Drost og Marskal, gift Arine. Peder død 1346.
2933. Arine (også ane 2939 og 5859).
2934. Niels Bugge, Stilling: Væbner, gift Ukendt. Niels død 1359, Middelfart Købstad.
2936. Poul Jonsen Munk gift Ukendt
2938. Peder Pedersen Vendelbo (også ane 2932 og 5858), Stilling: Drost og Marskal, gift Arine. Peder død 1346.
2939. Arine (også ane 2933 og 5859).
2940. Absalon Aagesen Thott gift Christence Pedersdatter Wirtenberg. Absalon død efter 1343.
2941. Christence Pedersdatter Wirtenberg (Wittenberg?).
2942. Peder Grubbe, Stilling: Ridder, gift Ingeborg Saxesdatter Uldsaks. Peder død efter 1378.
2943. Ingeborg Saxesdatter Uldsaks død før 1397.
2944. Iven Reventlow gift Ukendt. Iven død efter 1249.
2960. Bjørn Olufsen Bjørn gift Ukendt. Bjørn død efter 1343.
2968. Stig Andersen Hvide, Stilling: Statholder i Estland, gift Tove Andersdatter. Stig død 1369, begravet Essenbæk Kloster.
2969. Tove Andersdatter begravet Essenbæk Kloster.
2976. Volrad Buchwald gift Ukendt. Volrad død efter 1353.
3488. Markvard Stake, Stilling: Ridder og Foged, gift Ukendt.

Tip-9-Oldeforældre

4192. Henneke Hummersbüttel, Stilling: Foged hos Grev Johan, gift Ukendt. Henneke død efter 1346.
5256. Claus (II) von der Wisch gift Ukendt. Claus død efter 1375.
5376. Markvard Meinstorf gift Ukendt. Markvard død efter 1281.
5824. Iver NN Rosenkrantz, Stilling: Drost, gift Ukendt. Iver død før 1290.
5826. Niels Eriksen Gyldenstjerne (også ane 5856), gift Edel Saltensee. Niels begravet efter 1314, Sønderholm Kirke, Sønderholm sogn, Hornum hrd.
5827. Edel Saltensee (også ane 5857).

5828. Timme Lauridsen Abildgaard, Stilling: Befalingsmand, gift Ukendt. Timme død efter 1308.
5830. Anders Stigsen Hvide (også ane 5936), Stilling: Ridder, gift Margrethe Nielsdatter Lændi. Anders død efter 1318.
5831. Margrethe Nielsdatter Lændi (også ane 5937).
5832. Ebbe Strangesen Bild gift Bege Buggesdatter
5833. Bege Buggesdatter.
5834. Oluf Glob gift Ukendt.
5840. Stig Pedersen Krognos, Stilling: Ridder, gift Sophie. Stig død 05-APR-1353.
5842. Christoffer II født 29 SEP 1276, Stilling: Konge af Danmark, gift Euphemia af Pommern. Christoffer død 02 AUG 1332, Nyborg Slot, Falster, begravet 10 AUG 1332, Sorø Kirke.
5843. Euphemia af Pommern død 26 JUL 1330, begravet i Sorø.
5856. Niels Eriksen Gyldenstierne (også ane 5826) gift Edel Saltensee. Niels begravet efter 1314, Sønderholm Kirke, Sønderholm sogn, Hornum hrd.
5857. Edel Saltensee (også ane 5827).
5858. Peder Pedersen Vendelbo (også ane 2932 og 2938), Stilling: Drost og Marskal, gift Arine. Peder død 1346.
5859. Arine (også ane 2933 og 2939).
5864. Peder Vendelbo født før 1279, Stilling: Væbner, gift Ukendt. Peder død efter 1328.
5868. Bugge Nielsen (også ane 11666), gift Ukendt. Bugge død efter 1332, ved Lyby Kirke.
5872. Jon NN Munk gift Ukendt.
5880. Aage Tordsen Thott gift Kirsten Kyrning.
5881. Kirsten Kyrning.
5884. Johannes Grubbe, Stilling: Ridder, gift Elsf Olufsdatter Saltensee. Johannes død 1327.
5885. Elsf Olufsdatter Saltensee død efter 1332.
5886. Saxe Pedersen Uldsaks gift Ukendt. Saxe død efter 1355.
5888. Gotskalk Reventlow gift Elizabeth. Gotskalk død efter 1247
5889. Elizabeth.
5920. Oluf Bjørnsen Bjørn gift Ukendt. Oluf død efter 1310.
5936. Anders Stigsen Hvide (også ane 5830), Stilling: Ridder, gift Margrethe Nielsdatter Lændi. Anders død efter 1318.
5937. Margrethe Nielsdatter Lændi (også ane 5831).
5952. Lange Sifridus Buchwald gift Ukendt. Lange død efter 1338.
6976. Markvard Stake (også ane 2800), gift Ukendt. Markvard død efter 1282.

Tip-10-Oldeforældre

8384. Hartvig Hummersbüttel, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Hartvig død 26-FEB-1309, begravet Hamborg Domkirke
10512. Markvard (III) von der Wisch gift Ukendt. Markvard død efter 1355.
11656. Laurids Tygesen Abildgaard gift Ukendt. Laurids død efter 1287.
11660. Stig Andersen Hvide, Stilling: Marsk, gift (1) Ossa Nielsdatter, gift (2) Ingeborg Pallesdatter, gift (3) NN Uffesdatter Neb. Stig død 1293, på øen Hjelm.
11661. NN Uffesdatter Neb død efter 1314.
11664. Strange Esgesen Bild gift Ellen Henriksdatter Limbek. Strange død efter 1326.
11665. Ellen Henriksdatter Limbek.
11666. Bugge Nielsen (også ane 5868) gift Ukendt. Bugge død efter 1332, ved Lyby Kirke.
11680. Peder Holgersen Krognos gift Ukendt.
11684. Erik Klipping født omk. 1249, Lolland, Stilling: Konge, gift omk. 1273, Agnes. Erik død 22-NOV1286, Finderup Lade ved Viborg.
11685. Agnes, Stilling: Rigsforstanderinde, gift (1) omk. 1273, Erik Klipping, gift (2) 1293, Gerhard II. Agnes død 29-SEP-1304, begravet Ringsted.
11686. Bogislav, Stilling: Fyrste af Pommern, gift Margrethe.
11687. Margrethe.
11736. Niels Bugge gift Ukendt. Niels død efter 1302.
11760. Tord Aagesen Thott gift Botildis Thott. Tord død efter 1288.
11761. Botildis Thott.
11768. Peder Grubbe gift Ukendt. Peder død efter 1298.
11770. Oluf Tokesen Saltensee, Stilling: Ridder, gift Christine Nielsdatter. Oluf død 1310. D.A.AA 1914 om Saltensee-slægten (Tystofte), s. 392-393
11771. Christine Nielsdatter.
11776. Hartvig Reventlow gift Ukendt.
11904. Sifridus Buchwald, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Sifridus død efter 1303.

Tip-11-Oldeforældre

16768. Lambert Hummersbüttel, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Lambert død efter 1266.
21024. Markvard (II) von der Wisch, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Markvard død efter 1344.
23312. Tyge Abildgaard født omk. 1230, Stilling: Drost, gift Ukendt. Tyge død efter 1293.
23322. Uffe Nielsen Neb, Stilling: Drost, gift Ukendt. Uffe død 1293.
23328. Esge Udsen Bild gift Ukendt.
23360. Holger Krognos gift Ukendt.
23368. Christoffer I født omk. 1219, Stilling: Konge af Danmark, gift Margrethe (Sprænghest) Sambiria. Christoffer død 29 MAJ 1259 i Ribe Købstad og begravet i Ribe Domkirke.
23369. Margrethe (Sprænghest) Sambiria, Stilling: Dronning, død DEC 1282, Rostock.
23370. Johan I, Stilling: Markgreve af Brandenburg, gift Hedevig af Pommern.
23371. Hedevig af Pommern.
23536. Johannes Grubbe gift Ukendt. Johannes død efter 1284.
23540. Toke NN Saltensee gift Margrethe Olufsdatter.
23541. Margrethe Olufsdatter begravet Sorø Klosterkirke.
23808. Sifridus Buchwald, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Sifridus død efter 1256.

Tip-12-Oldeforældre

42048. Albernus von der Wisch, Stilling: Ridder, gift Ukendt. Albernus død efter 1330.
46624. Tyge Abildgaard født omk. 1200, gift Ukendt. Tyge død omk. 1260.
46644. Niels Neb gift Ukendt.
46656. Ud Ebbesen Bild gift Ukendt.
46736. Valdemar II Sejr født 1170, Stilling: Konge, gift (1) Helene, gift (2) 1205, Dagmar af Bøhmen, gift (3) 1214, Berengaria af Portugal. Valdemar død 28 MAR 1241 i Vordingborg, begravet Skt. Bendts Kirke i Ringsted.
46737. Berengaria af Portugal død i barsels seng 27 MAR 1221, begravet Ringsted.

46738. Sambor af Østpommeren, Stilling: Fyrste, gift Mechtilde af Mecklenburg.
 46739. Mechtilde af Mecklenburg.
 47082. Oluf Glug gift Ukendt.
 47616. Sifridus Buchwald gift Ukendt. Sifridus død efter 1233.

Tip-13-Oldeforældre

93312. Ebbe Skammelsen Bild gift Ukendt.
 93472. Valdemar I den Store født 14 JAN 1131, Stilling: Konge, gift 1157 i Viborg med Sophie af Rusland. Valdemar død 12-MAJ-1182, begravet Skt. Bendts Kirke, Ringsted Kbst.
 93473. Sophie af Rusland født 1141, død 1198.
 93474. Sancho I af Portugal, Stilling: Konge, gift 1174, Dulcia af Aragon.
 93475. Dulcia af Aragon.
 95232. NN Buchwald gift Ukendt.

Tip-14-Oldeforældre

186944. Knud Lavard født 12-MAR-1096, gift Ingeborg af Rusland. Knud død 07-JAN-1131 i Haraldsted Skov.
 186945. Ingeborg af Rusland.
 186946. Vladimir af Halicz gift Richiza.
 186947. Richiza gift (1) Vladimir af Halicz, gift (2) Magnus Nielsson.
 186948. Alfons I af Portugal født JUL-1094, Stilling: Konge, gift omk. 1145, Mathilde af Savoyen. Alfons død 1185.
 186949. Mathilde af Savoyen født omk. 1125, død 04-NOV-1157.

Tip-15-Oldeforældre

373888. Erik Ejegod født omk. 1056, Slangstrup, Stilling: Konge, gift Bodil. Erik død 10-JUL-1103, Cypern.
 373889. Bodil død 1103, Oliebjerget v. Jerusalem.
 373890. Matislav af Kiev (også ane 747784), Stilling: Storfyrste, gift Christina af Sverige. Matislav død 1132.
 373891. Christina af Sverige (også ane 747785).
 373892. Vsevolod af Novgorod, Stilling: Fyrste, gift 1123, NN af Tzernigov. Vsevolod død 11-FEB-1136.
 373893. NN af Tzernigov.

373894. Boleslav III af Polen født 20-AUG-1086, Stilling: Konge af Polen, gift (1) 16-NOV-1103, Sbylava af Kiev, gift (2) 1113, Salome af Berg-Schelkingen. Boleslav død 28-OKT-1138.
373895. Salome af Berg-Schelkingen død 27-JUL-1144.
373896. Henrik af Burgund født omk. 1070, Stilling: Greve, gift 1093, Teresa af Castilien. Henrik død 01-NOV-1112.
373897. Teresa af Castilien født omk. 1070, død 01-NOV-1130.
373898. Amadeus III af Savoyen født omk. 1092, Stilling: Greve af Savoyen, gift Mathilde af Vienne. Amadeus død 20-AUG-1148 på Cypern.
373899. Mathilde af Vienne død efter 1144.

Tip-16 Oldeforældre

747776. Svend Estridssøn født omk. 1018, Stilling: Jarl og Konge, gift Ukendt. Svend død 28-APR-1074.
747778. Thorgaut Fagerskinna, Stilling: Hirdstyrer, gift Thorgunna Vagnsdatter. Thorgaut død efter 1062.
747779. Thorgunna Vagnsdatter.
747780. Vladimir II Monomachus født 1053, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift omk. 1070, Gyda af England. Vladimir død 19-MAJ-1125.
747781. Gyda af England.
747782. Inge I Steinkilsson, Stilling: Konge af Sverige, gift Ragnhild. Inge død efter 1083.
747783. Ragnhild.
747784. Matislav af Kiev (også ane 373890), Stilling: Storfyrste, gift Christina af Sverige. Matislav død 1132.
747785. Christina af Sverige (også ane 373891).
747786. Swiatoslaw af Lutzk født omk. 1080, Stilling: Munk og Fyrste af Lutzk, gift Anna af Kiev. Swiatoslaw død 14-OKT-1143.
747787. Anna af Kiev død efter 1136.
747788. Wladislav I Herman født 1040, Stilling: Konge af Polen, gift 1083, Judith af Böhmen. Wladislav død 05-JUN-1102.
747789. Judith af Böhmen født omk. 1057.
747790. Henrik af Berg-Schelkingen, Stilling: Greve og Munk, gift Adelheid af Mochental. Henrik begravet i Klostret i Zweifaltell.
747791. Adelheid af Mochental begravet Klostret i Zweifaltell.
747792. Henrik af Burgund født omk. 1035, Stilling: Hertug, gift omk. 1055, Sibille. Henrik død omk. 1072.
747793. Sibille.

747794. Alfons VI født 1040, gift Jimena Nuiiez de Guzman. Alfons død 30-JUN-1109.
747795. Jimena Nuiiez de Guzman.
747796. Humbert II af Savoyen, Stilling: Greve af Savoyen, gift Gisela af Burgund. Humbert død 18-SEP-1103.
747797. Gisela af Burgund gift (1) Humbert II af Savoyen, gift (2) 1105, Rainer af Montferrat.
747798. Guigo III gift Ukendt. Guigo død 1125.

Tip-17-Oldeforældre

1495552. Ulf Jarl, Stilling: Jarl i England og Danmark, gift Estrid. Ulf død 29-SEP-1026.
1495553. Estrid.
1495556. Ulf Galiciefarer gift Bodil Haakonsdatter. Ulf død efter 1062.
1495557. Bodil Haakonsdatter død efter 1062.
1495558. Vagn Aakessøn gift omk. 987, Ingeborg Torkelsdatter.
1495559. Ingeborg Torkelsdatter.
1495560. Vsevolod I født 1030, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift omk. 1046, Theodora Monomakus. Vsevolod død 13-APR-1093.
1495561. Theodora Monomakus, Stilling: Prinsesse af Byzans, død 1067.
1495562. Harald Godwinson født 1022, Stilling: Konge, gift Edgyth Svanehals. Harald død 14-OKT-1066, begravet Waltham Kloster.
1495563. Edgyth Svanehals.
1495564. Steinkil Ragnvaldsson, Stilling: Konge af Sverige, gift Ukendt. Steinkil død 1066.
1495572. David af Smolensk, Stilling: Fyrste af Smolensk, gift Theodosia. David død efter 1096.
1495573. Theodosia.
1495574. Sviatopolk II Michel født 1050, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift Ukendt. Sviatopolk død 16-APR-1113.
1495576. Casimir Karold af Polen født omk. 1015, Stilling: Konge af Polen, gift 1039, Dobroniega-Marie. Casimirdød 28-NOV-1058.
1495577. Dobroniega-Marie død 1087.
1495578. Wratislaw II af Böhmen født omk. 1035, Stilling: Konge af Böhmen, gift (1) 1055, Adelheid af Ungarn, gift (2) 1063, Swantawa af Polen. Wratislaw død 14-JAN-1092.
1495579. Adelheid af Ungarn født omk. 1039, død 27-JAN-1062.

1495580. Poppo af Berg-Schelklingen, Stilling: Greve, gift Ukendt. Poppo begravet i Klosteret i Berg-Schelklingen.
1495581. Ukendt Fru Poppo begravet i Klosteret i Berg-Schelklingen.
1495584. Robert I af Burgund født omk. 1011, Stilling: Hertug, gift omk. 1033, Helie af Semur. Robert død 21-MAR-1076.
1495585. Helie af Semur død 22-APR-1109.
1495588. Ferdinand I af Castilien, Stilling: Konge af Castilien, gift Sancha Beata. Ferdinand død 27-DEC-1065.
1495589. Sancha Beata død 13-DEC-1071, Klostret San Isidro, Leon.
1495592. Amadeus II af Savoyen, Stilling: Greve af Savoyen, gift omk. 1068, Johanna af Genf. Amadeus død 26-JAN-1080.
1495593. Johanna af Genf født omk. 1050.
1495594. Wilhelm I den Store, Stilling: Greve af Burgund og Macon, gift Stephania. Wilhelm død 11-NOV-1087.
1495595. Stephania.
1495596. Guigo II af Vienne, Stilling: Greve af Vienne, gift Ukendt. Guigo død omk. 1080.

Tip-18-Oldeforældre

2991104. Torgils Sprakalegg (også ane 5982250) f. omk. 980, gift Ukendt, Torgils død omk. 1003.
2991106. Svend Tveskæg (også ane 11964458 og 11964462), født omk. 960. Stilling: Konge i Danmark, gift Sigrid Storraade. Svend død 03 FEB 1014, Gainsburg, England.
2991107. Sigrid Storraade (også ane 11964459, 11964463 og 11964485), født Gøtaland, gift (1) Erik Bjørnsson Sejrsæl, gift (2) Svend Tveskæg.
2991114. Haakon Jarl den Yngre født omk. 996, Stilling: Jarl, gift omk. 1028, Gunhild. Haakon død 1030.
2991115. Gunhild død efter 1066.
2991116. Aake gift Thorgunna Vesetesdatter.
2991117. Thorgunna Vesetesdatter.
2991118. Torkel Leira, Stilling: Lendeman, gift Ukendt. Torkel død 986.
2991120. Jaroslav I (også ane 5982288, 5982296 og 5982318) født omk. 981, Stilling: Enehersker i Rusland, gift 1019, Ingegerd af Sverige. Jaroslav død 20-FEB-1054.
2991121. Ingegerd (også ane 5982289, 5982297 og 5982319) af Sverige død 10-FEB-1050.

2991122. Konstantin IX Monomachus af Byzans, Stilling: Kejser af Byzans, gift (1) Ukendt Fru Konstantin IX Monomachus, gift (2) 1042, Zoe. Konstantin død 11-JAN-1055.
2991124. Godwin af Wessex, Stilling: Jarl af Wessex, gift før 1019, Gyda Torkildsdatter. Godwin død 15-APR-1053.
2991125. Gyda Torkildsdatter død Skt. Omer i Flandern.
2991128. Ragnvald Ulfsson, Stilling: Svensk Høvding, gift før 1028, Astrid Njaalsdatter. Ragnvald død 1066.
2991129. Astrid Njaalsdatter død efter 1066.
2991144. Swiatoslaw II af Kiev født 1027, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift Ukendt. Swiatoslaw død 27-DEC-1076.
2991148. Isiaslav I af Kiev født 1025, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift 1043, Gertrud af Polen. Isiaslav død 03-OKT-1078.
2991149. Gertrud af Polen død 04-JAN-1107.
2991152. Mieszko II af Polen født 990, Stilling: Konge af Polen, gift Richeza af Saalfeld. Mieszko død 10-MAJ-1034.
2991153. Richeza af Saalfeld født omk. 1000, død 21-MAR-1063.
2991154. Vladimir I (også ane 5982240), Stilling: Storfyrste af Kiev, gift (1) Anna af Byzans, gift (2) Ukendt. Vladimir død 15-JUL-1015.
2991156. Bretislaw I af Böhmen født 1002, Stilling: Hertug af Böhmen, gift 1021, Judith. Bretislaw død 10-JAN-1055.
2991157. Judith gift (1) 1021, Bretislaw I af Böhmen, gift (2) Peter af Ungarn. Judith død 02-AUG-1058.
2991158. Andreas I af Ungarn, Stilling: Konge af Ungarn, gift omk. 1038, Anastasia af Kiev. Andreas død 1061.
2991159. Anastasia af Kiev født omk. 1021, død efter 1071.
2991168. Robert II af Frankrig født 970, Stilling: Konge, gift omk. 1002, Constance af Provence. Robert død 20-JUL-1031.
2991169. Constance af Provence født omk. 988, død 25-JUL-1032.
2991170. Dalmas I af Semur gift Ukendt.
2991176. Sancho III af Spanien født omk. 965, Stilling: Konge af Spanien, gift (1) Urraca, gift (2) Nunia. Sancho død FEB-1035
2991177. Nunia død 1040.
2991178. Alfons V af Castilien født 994, Stilling: Konge af Castilien, gift Elvira. Alfons død 05-MAJ-1027 ved Viscu.
2991179. Elvira.
2991184. Otto af Torino født 1020, Stilling: Greve af Torino, gift Adelheid af Susa. Otto død 19-JAN-1057.
2991185. Adelheid af Susa født omk. 1020, gift (1) Herman IV af Schwaben, gift (2) Otto af Torino. Adelheid død 19-DEC-1091.

2991188. Reinald I af Burgund født omk. 990, Stilling: Greve af Burgund, gift før 1016, Adelheid af Normandiet. Reinald død 04-SEP-1057.
2991189. Adelheid af Normandiet født omk. 1000.
2991192. Guigo I af Albon, Stilling: Greve af Albon og Munk, gift Adelaide.
2991193. Adelaide død efter 1035.

Tip-19-Oldeforældre

5982208. Bjørn Olavsson født omk. 958, gift Tyre Haraldsdatter. Bjørn død 982.
5982209. Tyre Haraldsdatter født efter 957, gift (1) Bjørn Olavsson, gift (2) omk. 985, Mieszko I af Polen, gift (3) omk. 998, Olav Trygvesson. Tyre død 19-SEP-1000.
5982212. Harald I Blaatand (også ane 11964418), født omk. 915-920. Harald I Blåtand (død senest 987), søn af Gorm den Gamle og Dronning Thyra. Indskriften på den store Jellingesten fortæller, at han erobrede hele Danmark og Norge; men den præcise geografiske udstrækning af hans kongemagt er uvis. Betydelige bygningsanlæg fra omkring 980 - ringborge, udbygningen af Dannevirke og broen over Ravning Enge - tyder dog på en vis rigssamling. Det anføres på samme Jellingesten, at han kristnede danerne, og opførelsen af den første trækirke i Jelling tilskrives ham. Hans tilnavn skyldes formentlig en iøjnefaldende dårlig tand. Den tyske historiker Adam af Bremen omtaler, at Harald Blåtand var gift med Dronning Gunhild. På en runesten der står ved Sønder Visning Kirke syd for Silkeborg beskriver en kvinde, som kalder sig Tove, sig selv som "Mistivojs datter, Harald den Godes, Gorms søns kone", så Harald må have været gift to gange.
5982213. Gunhild Olavsdatter (også ane 11964419), død omk. 987.
5982214. Skoguls-Toste, Stilling: Søkriger og Viking, gift Ukendt.
5982228. Erik Haakonsson Jarl født omk. 963, gift omk. 996, Gyda Svendsdatter af Danmark. Erik død omk. 1024, England.
5982229. Gyda Svendsdatter af Danmark født omk. 980.
5982230. Vortigern, Stilling: Vendisk Fyrste, gift omk. 1010, NN Svendsdatter af Danmark.
5982231. NN Svendsdatter af Danmark.

5982234. Vesete, Stilling: Høvding på Bornholm, gift Ukendt. Vesete død efter 986.
5982240. Vladimir I (også ane 2991154), Stilling: Storfyrste af Kiev, gift (1) Anna af Byzans, gift (2) Ukendt. Vladimir død 15-JUL-1015.
5982241. Anna af Byzans død omk. 1010.
5982242. Olaf Eiriksson Skötkonung, Stilling: Konge af Sverige, gift Ukendt. Olaf død 1021.
5982248. Wulfnoth gift Ukendt. Wulfnoth død efter 1009.
5982250. Torgils Sprakalegg (også ane 2991104) f. omk. 980 gift Ukendt. Torgils død omk. 1003.
5982258. Njaal Finssøn gift Ukendt. Njaal død SEP-1011.
5982288. Jaroslav I (også ane 2991120, 5982296 og 5982318), født omk. 981, Stilling: Enehersker i Rusland, gift 1019, Ingegerd af Sverige. Jaroslav død 20-FEB-1054.
5982289. Ingegerd af Sverige (også ane 2991121, 5982297 og 5982319), død 10-FEB-1050.
5982296. Jaroslav I (også ane 2991120, 5982288, og 5982318) født omk. 981, Stilling: Enehersker i Rusland, gift 1019, Ingegerd af Sverige. Jaroslav død 20-FEB-1054.
5982297. Ingegerd af Sverige (også ane 2991121, 5982289 og 5982319) død 10-FEB-1050.
5982298. Mieszko II af Polen (samme som generation 22) født 990, Stilling: Konge af Polen, gift Richeza af Saalfeld. Mieszko død 10-MAJ-1034.
5982299. Richeza af Saalfeld (samme som generation 22) født omk. 1000, død 21-MAR-1063.
5982304. Boleslav I af Polen født omk. 967, Stilling: Konge af Polen, gift (1) omk. 988, Hemmilde af Meissen, gift (2) Judith, gift (3) Conilde, gift (4) Oda af Meissen. Boleslav død 17-JUN-1025.
5982305. Hemmilde af Meissen.
5982306. Ezzo født omk. 954, Stilling: Pfalzgreve, gift Mathilde af Tyskland. Ezzo død 21-MAJ-1034.
5982307. Mathilde af Tyskland født omk. 981, Stilling: Abbedisse i Qvedlinburg, død 1025.
5982308. Svetoslav I af Kiev født omk. 945, Stilling: Storfyrste af Kiev, gift Matuscha. Svetoslav død 972.
5982309. Matuscha, Stilling: Tjenerinde.
5982312. Udalrik I af Böhmen, Stilling: Hertug af Böhmen, gift Bozena. Udalrik død 09-NOV-1037.
5982313. Bozena død 1052.
5982316. Vazul, Stilling: Ungarnsk fyrste, gift Ukendt.

5982318. Jaroslav I (også ane 2991120, 5982288 og 5982296) født omk. 981, Stilling: Enehersker i Rusland, gift 1019, Ingegerd af Sverige. Jaroslav død 20-FEB-1054.
5982319. Ingegerd af Sverige (også ane 2991121, 5982289 og 5982297) død 10-FEB-1050.
5982336. Hugo Capet af Frankrig født omk. 939, Stilling: Konge af Frankrig, gift før 969, Adelheid af Poitou. Hugo død 24-OKT-0996.
5982337. Adelheid af Poitou født omk. 950, død omk. 1004.
5982338. Wilhelm I af Provence, Stilling: Fyrste af Provence, Munk, gift (1) 968, Arsinda, gift (2) omk. 985, Adelheid af Anjou. Wilhelm død omk. 992.
5982339. Adelheid af Anjou, Stilling: Grevinde, gift (1) Raimond II af Gothien, gift (2) 982, Ludvig V af Frankrig, gift (3) omk. 985, Wilhelm I af Provence. Adelheid død efter 1026.
5982352. Garcia II af Navarra født før 1000, Stilling: Konge af Navarra, gift Jimena.
5982353. Jimena.
5982354. Sancho Garcez af Castilien, Stilling: Greve af Castilien, gift Ukendt. Sancho død omk. 1018, begravet Onas Kloster.
5982356. Bermudo II af Leon født 954, Stilling: Konge af Leon, gift (1) 983, Velasquita af Castilien, gift (2) omk. 992, Elvira. Bermudo død 999.
5982357. Elvira død 1027
5982358. Mendo Gonzales gift Ukendt.
5982368. Humbert I af Savoyen, Stilling: Greve af Savoyen, gift før 1023, Ancilla af Lenzburg. Humbert død 01-JUL-1051.
5982369. Ancilla af Lenzburg, Stilling: Grevinde.
5982370. Ulrik Meginfried af Susa og Torin, Stilling: Greve af Susa og Torin, gift Bertha af Este. Ulrik død 29-OKT-1033.
5982371. Bertha af Este død efter 1037.
5982376. Odo Wilhelm af Burgund og Macon født omk. 959, Stilling: Greve af Burgund og Macon, gift Irmentrud. Odo død 21-SEP-1026.
5982377. Irmentrud gift (1) Alberich II af Macon, gift (2) Odo Wilhelm af Burgund og Macon. Irmentrud død efter 1005.
5982378. Ricard II af Normandiet, Stilling: Hertug af Normandiet, gift før 1008, Judith af Bretagne. Ricard død 23-AUG-1027, Ab-baye de Fecamp.
5982379. Judith af Bretagne født omk. 982, død 1017.
5982384. Guigo III født før 990, Stilling: Kirkeadministrator, gift Gotelena. Guigo død før 1040.
5982385. Gotelena død efter 1040.

Tip-20-Oldeforældre

11964416. Olav Bjørnsson (også ane 11964426), Stilling: Konge i Sverige, gift Ukendt. Olav død efter 950.
11964418. Harald Blaatand (også ane 5982212) født 911, Stilling: Konge af Danmark, gift Gurid Olavsdaughter. Harald død omk. 983, Jomsborg.
11964419. Gurid Olavsdaughter (også ane 5982213) død omk. 987.
11964424. Gorm den Gamle (antagelig født mellem 908 og 918, død ca. 958), søn af Jellingdynastiets grundlægger, Knud I. Hårdeknud Svendsen, der kort efter 900 tog magten i Vestdanmark. Gorm omtales første gang som konge i de skriftlige kilder 936. Da han døde omkring 958, begravedes han i nordhøjen i Jelling, men blev senere begravet igen i den første trækirke i Jelling. Ifølge indskriften på den lille Jellingesten var han gift med Thyra (Dannebod), og på den store Jellingesten omtales han som Harald I. Blåtands fader. Børn: Harald I Blaatand, Knud Dana As, Gunhild Gormsdatter.
11964425. Thyra Danebod, Stilling: Dronning. Gravsat i Jelling, men gravstedet er ukendt. Gorm den Gamle rejste en runesten for hende, som står ved kirken i Jelling.
11964426. Olav Bjørnsson (også ane 11964416), Stilling: Konge i Sverige, gift Ukendt. Olav død efter 950.
11964456. Haakon Ladejarl født omk. 937, Stilling: Hersker over Trøndelagen, gift Tora Skagesdaughter. Haakon død FEB 995.
11964457. Tora Skagesdaughter.
11964458. Svend Tveskæg (også ane 2991106 og 11964462) født omk. 960, gift Sigrig Storraade. Svend død 03-FEB-1014, Gainsburg, England.
11964459. Sigrig Storraade (også ane 2991107, 11964463 og 11964485) født Gøtaland, gift (1) Erik Bjørnsson Sejrsæl, gift (2) Svend Tveskæg.
11964462. Svend Tveskæg (også ane 2991106 og 11964458) født omk. 960, gift Sigrig Storraade. Svend død 03-FEB-1014, Gainsburg, England.
11964463. Sigrig Storraade (også ane 2991107, 11964459 og 11964485) født Gøtaland, gift (1) Erik Bjørnsson Sejrsæl, gift (2) Svend Tveskæg.

11964482. Romanos II (også ane 23929230) af Byzans født omk. 938, Stilling: Kejser af Byzans, gift Theofano. Romanos død 15-MAR-0963.
11964483. Theofano (også ane 23929231), død omk. 970, øen Prote.
11964484. Erik Bjørnsson Sejrsæl gift Sigrid Storraade. Erik død omk. 995.
11964485. Sigrid Storraade (også ane 2991107, 11964459 og 11964463) født Gøtaland, gift (1) Erik Bjørnsson Sejrsæl, gift (2) Svend Tveskæg.
11964516. Fin Skjaalde, Stilling: Lendemand, gift Gunhild Halvdansdatter.
11964517. Gunhild Halvdansdatter.
11964608. Mieszko I af Polen født omk. 931, Stilling: Hertug af Polen, gift (1) 965, Dobrawka af Böhmen, gift (2) omk. 985, Tyre Haraldsdatter. Mieszko død 25-MAJ-0992.
11964609. Dobrawka af Böhmen død 977.
11964610. Dobremir, Stilling: Slavisk Stormand, gift Ukendt.
11964612. Herman I af Auelgau m.m., Stilling: Greve af Auelgau m.m., gift Heilweg af Dillingen. Herman død efter 999.
11964613. Heilweg af Dillingen, Stilling: Grevinde af Dillingen.
11964614. Otto II født 955, Stilling: Tysk-romersk Kejser, gift 14-APR-0972, Theofano. Otto død 07-DEC-0983, Rom.
11964615. Theofano født omk. 956, død 15-JUN-0991, Niemwegen
11964616. Igor I af Kiev født 875, Stilling: Fyrste af Kiev, gift Olga den Hellige. Igor død 945.
11964617. Olga den Hellige født 890, Stilling: Fyrstinde, død 969.
11964624. Boleslaw II af Böhmen og Mähren, Stilling: Hertug, gift Hemma af Sachsen. Boleslaw død 07-FEB-0999.
11964625. Hemma af Sachsen død 1006.
11964632. Michael af Ungarn, Stilling: Ungarnsk Fyrste, gift Ukendt. Michael død omk. 971.
11964672. Hugo den Store af Frankrig, Stilling: Hertug af France, gift 938, Hedvig. Hugo død 17-JUN-0956.
11964673. Hedvig død efter 965.
11964674. Wilhelm III af Poitou m.m. født omk. 915, Stilling: Hertug af Poitou m.m., gift Adele af Normandiet. Wilhelm død 03-APR-0963.
11964675. Adele af Normandiet født før 912, død efter 968.
11964677. Constance død efter 965.
11964678. Fulco II af Anjou (også ane 47859036), Stilling: Greve af Anjou, gift Ukendt. Fulco død 960.

11964704. Sancho II Abarca af Navarra (også ane 47858850), Stilling: Konge af Navarra, gift Urraca Fernandez. Sancho død 994.
11964705. Urraca Fernandez (også ane 47858851).
11964708. Garcia Fernandez af Castilien (også ane 11964714), født 938, Stilling: Greve af Castilien, gift (1) Argentina, gift (2) Anna. Garcia død 995.
11964709. Anna (også ane 11964715), Stilling: Frankisk prinsesse.
11964712. Ordogno III af Leon, Stilling: Konge af Leon, gift Urraca. Ordogno død AUG 955.
11964713. Urraca død 965, Kloster.
11964714. Garcia Fernandez af Castilien (også ane 11964708) født 938, Stilling: Greve af Castilien, gift (1) Argentina, gift (2) Anna. Garcia død 995.
11964715. Anna (også ane 11964709), Stilling: Frankisk prinsesse.
11964736. Berchtold af Savoyen, Stilling: Greve af Savoyen, gift Catharina af Scheyern. Berchtold død efter 1019.
11964737. Catharina af Scheyern, Stilling: Pfalzgrevinde.
11964738. Arnold, Stilling: Greve og Rigsfoged, gift Ukendt. Arnold død efter 976.
11964740. Manfred I af Turin født omk. 960, Stilling: Markgreve af Turin, gift Prangarda af Canossa. Manfred død 1001.
11964741. Prangarda af Canossa.
11964742. Otbert II af Este født omk. 945, Stilling: Markgreve af Este, gift før 999, Railenda. Otbert død omk. 1018.
11964743. Railenda, Stilling: Grevinde.
11964752. Adalbert af Italien født omk. 936, Stilling: Medkonge i Italien, gift Gerberge. Adalbert død efter 968
11964753. Gerberge født omk. 940, gift (1) Adalbert af Italien, gift (2) Henrik af Burgund. Gerberge død omk. 990.
11964754. Reinald af Reims og Roucy, Stilling: Greve af Reims og Roucy, gift omk. 945, Alberade af Lothringen. Reinald død 10-MAJ-0967.
11964755. Alberade af Lothringen født omk. 930.
11964756. Richard I født 932, gift (1) Emma, gift (2) omk. 969, Gunnor. Richard død 20-NOV-0996, Fecamp.
11964757. Gunnor født omk. 950, død omk. 1030.
11964758. Conan le Tort af Bretagne m.m., Stilling: Hertug af Bretagne m.m., gift omk. 980, Irmgard af Anjou. Conan død 27-JUN-0992.
11964759. Irmgard af Anjou.
11964768. Guigo II født før 970, gift Ukendt. Guigo død før 1009.

Tip-21-Oldeforældre

23928832. Bjørn Gamle (også ane 23928968), Stilling: Konge i Upsala, gift Ukendt. Bjørn død efter 932.
23928848. Knud I Hardeknud Svendsen, gift Ukendt. Knud I Hardeknud Svendsen, der kort efter 900 tog magten i Vestdanmark. Knud død efter 900.
23928912. Sigurd Ladejarl, Stilling: Kgl. Raadgiver, gift Bergljot Toresdatter. Sigurd død 962.
23928913. Bergljot Toresdatter.
23928914. Skage Skoftessøn, Stilling: Herse på Nordmør, gift Ukendt.
23928964. Konstantin VII Porfyrogennetos født før 905, Stilling: Kejser, gift 29-APR-0919, Helena af Byzans. Konstantin død 09-NOV-0959.
23928965. Helena af Byzans, Stilling: Prinsesse, død 19-SEP-0961.
23928966. Krateros, Stilling: Vinstuevært, gift Ukendt.
23928968. Bjørn Gamle (også ane 23928832) Stilling: Konge i Upsala, gift Ukendt. Bjørn død efter 932.
23929032. Eyvind Lambe, Stilling: Viking, gift (1) Sigrid Sigurdsdatter, gift (2) Ingeborg Haavardsdatter. Eyvind død efter 878.
23929033. Sigrid Sigurdsdatter gift (1) Bord Brynjulfssøn, gift (2) Torulf Kveldulfssøn, gift (3) Eyvind Lambe.
23929034. Halvdan Jarl gift Ingeborg Haraldsdatter af Norge.
23929035. Ingeborg Haraldsdatter af Norge.
23929216. Ziemomysl af Polen, Stilling: Hertug af Polen, gift Ukendt. Ziemomysl død 964.
23929218. Boleslav I af Böhmen (også ane 23929248), Stilling: Hertug, gift Bozena. Boleslav død 15-JUL-0967.
23929219. Bozena (også ane 23929249).
23929224. Irmfried af Bonngau m.m., Stilling: Greve af Bonngau m.m., gift Richwara. Irmfried død efter 965.
23929225. Richwara.
23929228. Otto I født 23-NOV-0912, Stilling: Romersk Kejser, gift (1) 929, Edith af England, gift (2) 25-DEC-0951, Adelheid af Burgund. Otto død 07-MAJ-0973.
23929229. Adelheid af Burgund født omk. 931, gift (1) Lothar af Italien, gift (2) 25-DEC-0951, Otto I. Adelheid død 16-DEC-0999, Kloster.
23929230. Romanos II af Byzans (også ane 11964482) født omk. 938, Stilling: Kejser af Byzans, gift Theofano. Romanos død 15-MAR-0963.
23929231. Theofano (også ane 11964483) død omk. 970 på øen Prote.

23929232. Rubrik, Stilling: Storfyrste af Novgorod, gift Ukendt. Rubrik død 879.
23929248. Boleslav I af Böhmen (også ane 23929218), Stilling: Hertug, gift Bozena. Boleslav død 15-JUL-0967.
23929249. Bozena (også ane 23929219).
23929264. Taxony af Ungarn, Stilling: Hertug af Ungarn, gift Ukendt. Taxony død 972.
23929344. Robert I, Stilling: Hertug Seine-Loire Landet, gift Ukendt. Robert død 923, v. Soisson.
23929346. Henrik I (også ane 47858456), født omk. 876, Stilling: Tysk Konge, gift FEB-0909, Mathilde af Ringelheim. Henrik død 02-JUL-0936.
23929347. Mathilde af Ringelheim (også ane 47858457) født omk. 890, død 14-MAR-0968.
23929348. Ebles Mancer af Poitou, Stilling: Greve af Poitou, gift (1) 892, Eremburge, gift (2) før 911, Emiliane. Ebles død 932.
23929349. Emiliane død før 929.
23929350. Rollo af Normandiet født omk. 866, Stilling: Hertug af Normandiet, gift (1) 886, Popa af Bayeux, gift (2) Gisela af Frankrig. Rollo død 931.
23929351. Popa af Bayeux.
23929352. Rotbald I gift Ukendt. Rotbald død efter 934.
23929356. Fulco I af Anjou, Stilling: Greve af Anjou og Abbed, gift før 929, Rocille. Fulco død omk. 942.
23929357. Rocille.
23929408. Garcia I af Navarra, Stilling: Konge af Navarra, gift Endregot Galindez af Aragonien. Garcia død 970.
23929409. Endregot Galindez af Aragonien, Stilling: Arvegrevinde.
23929416. Fernan Gonzales af Castilien (også ane 23929426), Stilling: Greve af Castilien m.m., gift før 912, Urraca. Fernan død 970.
23929417. Urraca (også ane 23929427).
23929424. Ramiro II af Leon m.m. født før 923, Stilling: Konge af Leon m.m.m., gift Terese Florantina af Navarra. Ramiro død 950, Zamora.
23929425. Terese Florantina af Navarra, Stilling: Grevinde.
23929426. Fernan Gonzales af Castilien (også ane 23929416), Stilling: Greve af Castilien m.m., gift før 912, Urraca. Fernan død 970.
23929427. Urraca (også ane 23929417).
23929472. Rudolf af Burgund, Stilling: Hertug af Burgund, gift (1) NN af Waldbeck, gift (2) Irmengard. Rudolf død efter 962.
23929473. Irmengard.

23929476. Ulrik af Schänis, Stilling: Greve af Schännis, gift Ukendt. Ulrik død efter 972.
23929480. Arduin III gift NN af Mosezzo. Arduin død 975.
23929481. NN af Mosezzo.
23929482. Adalbert-Atto II af Canossa, Stilling: Markgreve af Canossa, gift Ildegarda. Adalbert-Atto død før 982.
23929483. Ildegarda.
23929484. Otbert I, Stilling: Pfalzgreve, gift Alde af Spoleto. Otbert død før 975
23929485. Alde af Spoleto, Stilling: Markgrevinde.
23929486. Riprand af Commersee, Stilling: Greve af Commersee, gift Ukendt.
23929504. Berengar II af Italien født omk. 900, Stilling: Konge af Italien, gift Willa af Arles. Berengar død 06-AUG-0966, Bamberg.
23929505. Willa af Arles, Stilling: Nonne efter 06-AUG-0966, død efter 966.
23929507. Irmgard af Højburgund, Stilling: Grevinde af Højburgund, død omk. 948.
23929510. Giselbert af Lothringen født omk. 890, Stilling: Hertug af Lothringen, gift 929, Gerberge af Tyskland. Giselbert død 02-OKT-0939.
23929511. Gerberge af Tyskland født omk. 913, gift (1) 929, Giselbert af Lothringen, gift (2) 939, Ludvig IV af Frankrig. Gerberge død 05-MAJ-0984.
23929512. Wilhelm I af Normandiet født omk. 912, Rouen, Stilling: Hertug af Normandiet, gift (1) Sprota af Bretagne, gift (2) Luitgard. Wilhelm død 17-SEP-0942, begravet Katedralen i Rouen. K
23929513. Sprota af Bretagne død før 935.
23929516. Juhel Berengar af Rennes, Stilling: Greve af Rennes, gift Ukendt. Juhel død efter 952.
23929517. Ukendt Fru Juhel Berengar.
23929518. Gotfred I Grisgonell af Anjou, Stilling: Greve af Anjou, gift Adelheid af Troys. Gotfred død 21-JUL-0989.
23929519. Adelheid af Troys født omk. 950.
23929536. Guigo I, Stilling: Grenoble-Husets stamfader, gift Fredeburga. Guigo død omk. 995.
23929537. Fredeburga død efter 1016.

Tip-22-Oldeforældre

47857664. Erik Emundsson gift Ukendt. Erik død omk. 900.
47857928. Leo VI Filosofus af Byzans født 01-SEP-0866, Stilling: Kejser af Byzans, gift (1) 881, Theofano, gift (2) 894, Zoe, gift (3) Eudoxia, gift (4) Zoe Carbonopsina. Leo død 11-MAJ-0912.
47857929. Zoe Carbonopsina.
47857930. Romanos I Lakapenos, Stilling: Storadmiral og Medkejser, gift Theodora. Romanos død 25-JUL-0948.
47857931. Theodora død 20-FEB-0923.
47858432. Lesko IV af Polen, Stilling: Hertug af Polen, gift Ukendt. Lesko død efter 892.
47858436. Wratislav I af Böhmen, Stilling: Hertug af Böhmen, gift Drahomira af Stodor. Wratislav død 926.
47858437. Drahomira af Stodor.
47858448. Herman af Auelgau, Stilling: Greve af Auelgau, gift Ukendt. Herman død efter 948.
47858456. Henrik I (også ane 23929346) født omk. 876, Stilling: Tysk Konge, gift FEB-0909, Mathilde af Ringelheim. Henrik død 02-JUL-0936.
47858457. Mathilde af Ringelheim (også ane 23929347) født omk. 890, død 14-MAR-0968.
47858458. Rudolf II af Italien, Stilling: Konge af Italien, gift 922, Bertha af Schwaben. Rudolf død 11-JUL-0937.
47858459. Bertha af Schwaben født omk. 906, gift (1) 922, Rudolf II af Italien, gift (2) Hugo. Bertha død 02-JAN-0966.
47858528. Zoltan af Ungarn, Stilling: Hertug af Ungarn, gift Ukendt. Zoltan død 944.
47858688. Robert den Stærke, Stilling: Greve, gift Ukendt.
47858692. Otto af Sachsen født omk. 836, Stilling: Hertug af Sachsen, gift omk. 869, Hadwig af Babenberg. Otto død 30-NOV-0912.
47858693. Hadwig af Babenberg født omk. 850, død 24-DEC-0903.
47858694. Theoderik af Oldenburg m.m. født omk. 872, Stilling: Greve af Oldenburg m.m., gift Reginhil af Friesland. Theoderik død omk. 917.
47858695. Reginhil af Friesland.
47858696. Arnulf II af Poitou født omk. 855, Stilling: Greve af Poitou, gift Ukendt. Arnulf død 05-SEP0890.
47858700. Ragnvald Øysteinssøn Mørejarl gift Ragnhild Rovlsdatter. Ragnvald død 892.
47858701. Ragnhild Rovlsdatter.

47858702. Berengar af Bayeux, Stilling: Greve af Bayeux, gift Ukendt.
47858712. Ingelger gift Adele.
47858713. Adele.
47858714. Garnier gift Tescende.
47858715. Tescende.
47858816. Sancho I Garcez, Stilling: Konge og Munk, gift Tota. Sancho død 925.
47858817. Tota død efter 958.
47858818. Galindo Aznarez af Aragonien, Stilling: Greve af Aragonien, gift Ukendt.
47858832. Gonzalo Fernandes gift Ukendt
47858848. Ordogno II af Galicien og Leon, Stilling: Konge af Galicien og Leon, gift (1) Nunnia Elvira, gift (2) Aragonta, gift (3) Sancha. Ordogno død JAN-0924, Zamora.
47858849. Nunnia Elvira født før 900, død 922.
47858850. Sancho II Abarca af Navarra (også ane 11964704), Stilling: Konge af Navarra, gift Urraca Fernandez. Sancho død 994.
47858851. Urraca Fernandez ((også ane 11964705)).
47858952. Ukendt Hr. Hemma, Stilling: Adelsmand, gift Hemma.
47858953. Hemma.
47858960. Roger I af Auriate, Stilling: Greve af Auriate, gift Ukendt.
47858962. Manfred af Mosezzo gift Ukendt
47858964. Sigfrid gift Ukendt.
47858968. Adalbert I af Este, Stilling: Markgreve af Este, gift Ukendt. Adalbert død før 960.
47859008. Adalbert II af Ivrea, Stilling: Markgreve af Ivrea, gift før 900, Gisela af Italien. Adalbert død 923.
47859009. Gisela af Italien født omk. 883, død omk. 912.
47859010. Boso af Avignon m.m. født omk. 885, Stilling: Greve af Avignon m.m., gift Willa. Boso død omk. 938.
47859011. Willa død efter 936.
47859014. Manasses af Højburgund, Stilling: Greve af Højburgund, gift Ukendt.
47859020. Reginar I Langhals af Lothringen født omk. 850, Stilling: Hertug af Lothringen, gift Alberade. Reginar død omk. 915
47859021. Alberade død efter 916.
47859036. Fulco II af Anjou (også ane 11964678), Stilling: Greve af Anjou, gift Ukendt. Fulco død 960.
47859072. Guigo III af Vion gift Ukendt.
47859074. Richard af Vinnois, Stilling: Greve af Vinnois, gift Ukendt. Richard død efter 961.

Tip-23-Oldeforældre

95715856. Basilius I født 813, gift omk. 865, Eudoxia Ingerina af Byzans. Basilius død 29-AUG-0886.
95715857. Eudoxia Ingerina af Byzans, Stilling: Prinsesse.
95715860. Theofylaktus Adastakus gift Ukendt
95715862. Burchard af Berchtoldsbaar (også ane 382863448), født omk. 865, Stilling: Greve af Berchtoldsbaar, gift Ukendt. Burchard død 911.
95716864. Ziemovitus af Polen, Stilling: Hertug af Polen, gift Ukendt. Ziemovitus død 892.
95716872. Borzivoj I af Böhmen, Stilling: Hertug af Böhmen, gift Ludmilla af Mielnick. Borzivoj død efter 905.
95716873. Ludmilla af Mielnick, Stilling: Grevinde, død 15-SEP-0927.
95716916. Rudolf I af Burgund født omk. 860, Stilling: Abbed og Konge af Burgund, gift Willa. Rudolf død 25-OKT-0912.
95716917. Willa.
95716918. Burchard I af Schwaben født omk. 885, Stilling: Hertug af Schwaben, gift Reginlinda. Burchard død APR-0926, Ivrea.
95716919. Reginlinda, Stilling: Abbedisse i St. Felix, gift (1) Burchard I af Schwaben, gift (2) Herman I af Schwaben. Reginlinda død 23-APR-0958, Zürich.
95717377. Adelheid af Tours, Stilling: Grevinde, gift (1) Ukendt Hr. Adelheid af Tours, gift (2) Konrad I af Schwaben.
95717384. Liudolf af Sachsen født omk. 806, Stilling: Storhertug af Sachsen, gift omk. 836, Oda. Liudolf død 866.
95717385. Oda født omk. 806, død MAJ-0913.
95717386. Henrik af Babenberg, Stilling: Markgreve, gift Baba af Spoleto. Henrik død 28-DEC-0886.
95717387. Baba af Spoleto.
95717388. Walpert af Ringelheim m.m., Stilling: Greve af Ringelheim m.m., gift Altberg. Walpert død 28-NOV-0890.
95717389. Altberg.
95717390. Gotfred af Friesland, Stilling: Greve af Friesland, gift Mathilde. Gotfred død 885.
95717391. Mathilde død efter 909.
95717392. Ranulf I af Aquitanien, Stilling: Hertug af Aquitanien, gift Ukendt. Ranulf død 866.
95717424. Tertulle gift Ukendt.
95717632. Garcia Jimenez af Aragonien, Stilling: Greve af Aragonien, gift Urraca. Garcia død omk. 883.
95717633. Urraca.

95717636. Aznar af Aragonien, Stilling: Greve af Aragonien, gift Ukendt. Aznar død 795.
95717696. Alfons III af Leon født 848, Stilling: Konge af Leon, gift 877, Jimena af Aragonien. Alfons død 20-DEC-0912, Zamora.
95717697. Jimena af Aragonien, Stilling: Grevinde.
95717920. Arduin I gift Ukendt.
95718016. Anskar, Stilling: Markgreve, gift Ukendt. Anskar død 899.
95718018. Berengar I af Italien født omk. 855, Stilling: Kejser af Italien, gift før 890, Bertila af Spoleto. Berengar død 07-APR-0924.
95718019. Bertila af Spoleto, Stilling: Grevinde, død før 916.
95718020. Theotbald af Arles (også ane 382872580), Stilling: Greve af Arles, gift Bertha af Lothringen. Theotbald død omk. 893.
95718021. Bertha af Lothringen (også ane 382872581), født 863, gift (1) Theotbald af Arles, gift (2) Adalbert af Tusciens. Bertha død 08-MAR-0925.
95718040. Giselbert gift før 846, Ukendt Datter af Lothar I
95718144. Guigo II af Vion gift Gandalmodis af Vienne.
95718145. Gandalmodis af Vienne, Stilling: Grevinde.
95718148. Karl Konstantin af Vienne født efter 900, Stilling: Greve af Vienne, gift Teutberge. Karl død efter 960.
95718149. Teutberge.

Tip-24-Oldeforældre

191431714. Theofilus, Stilling: Østromersk Kejser, gift 830 Theodora. Theofilus død 20-JAN-0842.
191431715. Theodora død 867, Kloster.
191431724. Adalbert II, Stilling: Greve, gift 864, Judith af Friaul. Adalbert død omk. 905.
191431725. Judith af Friaul.
191433832. Konrad II af Stratlingen, Stilling: Greve af Stratlingen, gift Waldrada. Konrad død før 876.
191433833. Waldrada.
191434768. Bruno I af Sachsen, Stilling: Hertug af Sachsen, gift Svana af Montfort. Bruno død 843.
191434769. Svana af Montfort, Stilling: Grevinde af Montfort.
191434770. Billung af Sachsen, Stilling: Greve af Sachsen, gift Aida.
191434771. Aida.
191434774. Berengar gift Helletrude af Spoledeo. Berengar død før 866
191434775. Helletrude af Spoledeo.

191434776. Wikbert af Westphalen m.m. (også ane 382869536), Stilling: Hertug af Westphalen m.m., gift (1) Ordrud, gift (2) Sindacilla af Friesland.
191434777. Ordrud.
191434784. Gerard af Auvergne, Stilling: Greve af Auvergne, gift før 839, Mathilde af Aquitanien. Gerard død 25-JUN-0841.
191434785. Mathilde af Aquitanien, Stilling: Grevinde.
191435264. Iniego Arista af Pampelona, Stilling: Konge af Pampelona, gift Teuda. Iniego død 880.
191435265. Teuda død Klostret San Salvador i Navarra.
191435392. Ordogno I af Leon, Stilling: Konge af Leon, gift Munia. Ordogno død 866, Qviedo.
191435393. Munia.
191436036. Eberhard gift omk. 838, Gisela af Franken. Eberhard død omk. 866.
191436037. Gisela af Franken født 820, død efter 873.
191436038. Suppo af Spoledo, Stilling: Markgreve af Spoledo, gift Ukendt. Suppo død omk. 824.
191436042. Lothar II af Lothringen m.m. født omk. 835, Stilling: Konge af Lothringen m.m., gift 862, Waldrade. Lothar død 08-AUG-0869, Piacenza.
191436043. Waldrade død 09-APR-0868.
191436288. Guigo I gift Ukendt. Guigo død omk. 895.
191436290. Hugo af Italien født omk. 880, Stilling: Konge af Italien, gift Ukendt. Hugo død 10-APR-0947
191436291. Ukendt Fru Hugo.
191436296. Busonides af Italien født omk. 883, Stilling: Kejser af Italien, gift Adelheid. Busonides død efter 905.
191436297. Adelheid.

Tip-25-Oldeforældre

382863428. Michael II, Stilling: Staldkarl og Kejser, gift (1) Thekla, gift (2) 823, Euphrosyne. Michael død 01-OKT-0829.
382863429. Thekla død omk. 822.
382863448. Burchard af Berchtoldsbaar (også ane 95715862) født omk. 865, Stilling: Greve af Berchtoldsbaar, gift Ukendt. Burchard død 911.
382867664. Rudoif gift Ukendt. Rudoif død 06-JAN-0866.
382869536. Wikbert af Westphalen m.m. (også ane 191434776), Stilling: Hertug af Westphalen m.m., gift (1) Ordrud, gift (2) Sindacilla af Friesland.
382869537. Sindacilla af Friesland.

382869540. Amalung gift Ukendt. Amalung død omk. 811.
382869548. Berengar af Spoledo, Stilling: Greve af Spoledo, gift Ukendt. Berengar død omk. 843.
382869550. Lothar I (også ane 382872084), født 795, Stilling: Tysk kejser, gift 15-OKT-0821, Irmengard af Tours. Lothar død 29-SEP-0855.
382869551. Irmengard af Tours (også ane 382872085), død 20-MAR-0851.
382869570. Pipin af Aquitanien født omk. 803, Stilling: Konge af Aquitanien, gift 822, Ingeltrud. Pipin død 03-DEC-0838.
382869571. Ingeltrud død efter 835.
382870528. Jimeno Garcia, Stilling: Konge, gift Ukendt.
382870784. Ramiro I af Asturien født før 791, Stilling: Konge af Asturien, gift Paterna. Ramiro død 850, v. Oviedo.
382870785. Paterna.
382872072. Unruoch af Friaul, Stilling: Markgreve af Friaul, gift Ukendt.
382872074. Ludvig den Fromme af Aquitanien (også ane 765739100), født AUG-0778, Stilling: Konge af Aquitanien m.m., gift (1) omk. 794, Irmgard, gift (2) FEB-0819, Judith. Ludvig død 20-JUN-0840.
382872075. Judith (også ane 765739101), død 19-APR-0843, Tours.
382872084. Lothar I (også ane 382869550) født 795, Stilling: Tysk kejser, gift 15-OKT-0821, Irmengard af Tours. Lothar død 29-SEP-0855.
382872085. Irmengard af Tours (også ane 382869551) død 20-MAR--0851.
382872576. Rostain II, Stilling: Landfoged, gift Bertilde. Rostain død før 890.
382872577. Bertilde.
382872580. Theotbald af Arles (også ane 95718020), Stilling: Greve af Arles, gift Bertha af Lothringen. Theotbald død omk. 893.
382872581. Bertha af Lothringen (også ane 95718021), født 863, gift (1) Theotbald af Arles, gift (2) Adalbert af Tuscien. Bertha død 08-MAR-0925.
382872592. Boso af Nedre Burgund, Stilling: Konge af Nedre Burgund, gift 876, Irmgard af Italien. Boso død 11-JAN-0887.
382872593. Irmgard af Italien født omk. 855, død omk. 897.

Tip-26-Oldeforældre

765739074. Radbod af Friesland, Stilling: Konge af Friesland, gift Ukendt. Radbod død 719.
765739100. Ludvig den Fromme af Aquitanien (også ane 382872074) født AUG-0778, Stilling: Konge af Aquitanien m.m., gift (1) omk. 794, Irmgard, gift (2) FEB-0819, Judith. Ludvig død 20-JUN-0840.
765739101. Judith (også ane 382872075) død 19-APR-0843, Tours.
765739140. Theodebert af Madrie gift Ukendt.
765741568. Bermudo I af Leon, Stilling: Konge af Leon, gift Nunilona af Navarra. Bermudo død efter 791.
765741569. Nunilona af Navarra.
765744148. Karl den Store født 02-APR-0747, Stilling: Romersk Kejser, gift Hildegard. Karl død 28-JAN-0818, Aachen
765744149. Hildegard født 758, død 30-APR-0783.
765744150. Welf I af Bayern, Stilling: Greve af Bayern, gift Aigilwich. Welf død omk. 824.
765744151. Aigilwich.
765745152. Rostain I af Vion, Stilling: "Sire" af Vion, gift Ukendt. Rostain død før 845.
765745186. Ludvig II af Italien født omk. 826, Stilling: Kejser af Italien, gift 05-OKT-0851, Engelberga. Ludvig død 12-AUG-0875.
765745187. Engelberga død omk. 900.

Tip-27-Oldeforældre

1531478280. Nebelon, Stilling: Greve, gift Ukendt.
1531483136. Fruela af Cantabrien gift Ukendt.
1531488296. Pipin den Lille af Burgund født 714, Stilling: Konge af Burgund m.m., gift Bertha af Laon. Pipin død 24-SEP-0768, ved Paris.
1531488297. Bertha af Laon død 13-JUL-0783.
1531488298. Ukendt Hr. Imma gift Imma.
1531488299. Imma død 790.
1531488300. Isenbrand af Thurgau, Stilling: Greve af Thurgau, gift Irmentrud. Isenbrand død efter 811.
1531488301. Irmentrud.

Tip-28-Oldeforældre

3062956560. Hildebrand, Stilling: Majordomus, gift Ukendt.
3062966272. Pedro af Cantabrien, Stilling: Hertug af Cantabrien, gift Ukendt.
3062976592. Karl Martel født omk. 690, Stilling: Majordomus, gift Ukendt. Karl død 22-OKT-0741, Kirsey v. Oise.
3062976594. Charibert af Leon, Stilling: Greve af Leon, gift Ukendt.
3062976598. Nebi, Stilling: Allemannisk Folkehertug, gift Ukendt. Nebi død efter 720.
3062976600. Warin af Althoff m.m., Stilling: Greve af Althoff m.m., gift Ukendt. Warin død efter 775.

Tip-29-Oldeforældre

6125953184. Pipin af Heristal, Stilling: Hertug af Brabant m.m., gift Plestrudis. Pipin død 16-DEC-0714 i Jüpelle.
6125953185. Plestrudis.

Tip-30-Oldeforældre

12251906368. Ansegis af Austrasien, Stilling: Majordomus af Austrasien, gift Begga. Ansegis død 685.
12251906369. Begga død 17-DEC-0694, Klostret Audane v. Maas.

Tip-31-Oldeforældre

24503812736. Arnulf den Hellige født omk. 582, Laye-Saint-Christophe, Stilling: Statsmand og Munk, gift Doda af Sachsen. Arnulf død 16-AUG-0640.
24503812737. Doda af Sachsen.
24503812738. Pipin af Landen, Stilling: Greve eller Hertug, gift Ida af Schelde. Pipin død 639.
24503812739. Ida af Schelde død 652.

Tip-32-Oldeforældre

49007625472. Arnold af Schelde, Stilling: Markgreve af Schelde, gift Oda af Schwaben. Arnold død 601.
49007625473. Oda af Schwaben død 28-OKT-0640, begravet S. Quen.
49007625476. Karlomann, Stilling: Majordomus, gift Ukendt. Karlomann død 615.

Tip-33-Oldeforældre

98015250944. Austirtius gift Butilde af Franken.
98015250945. Butilde af Franken.
98015250952. Karl af Brabant, Stilling: Greve, gift Ukendt.

Tip-34-Oldeforældre

196030501890. Chlotacar af Frankerriget, Stilling: Konge over Frankerriget, gift Ukendt.
196030501891. Ukendt Fru Chlotacar.

Tip-35-Oldeforældre

392061003780. Choderich I af Franken, Stilling: Konge af Franken, gift Chlotilde af Bourgogne.
392061003781. Chlotilde af Bourgogne død 545.

Tip-36-Oldeforældre

784122007562. Chulpene af Bourgogne, Stilling: Konge af Bourgogne, gift Agrippina.
784122007563. Agrippina.

Tip-37-Oldeforældre

1568244015126. Gundioch, Stilling: Konge, gift Carabene. Gundioch død 475.
1568244015127. Carabene.

Tip-38-Oldeforældre

3136488030252. Gundahaire af Burgund, Stilling: Konge af Burgund, gift Ukendt. Gundahaire død 440.

Tip-39-Oldeforældre

6272976060504. Gislahaire af Burgund, Stilling: Konge af Burgund, gift Ukendt.

Tip-40-Oldeforældre

12545952121008. Godomar af Burgund født omk. 350, Stilling: Konge af Burgund, gift Ukendt.

Tip-41-Oldeforældre

25091904242016. Gibica af Burgund født omk. 325, Stilling: Konge af Burgund, gift Ukendt.

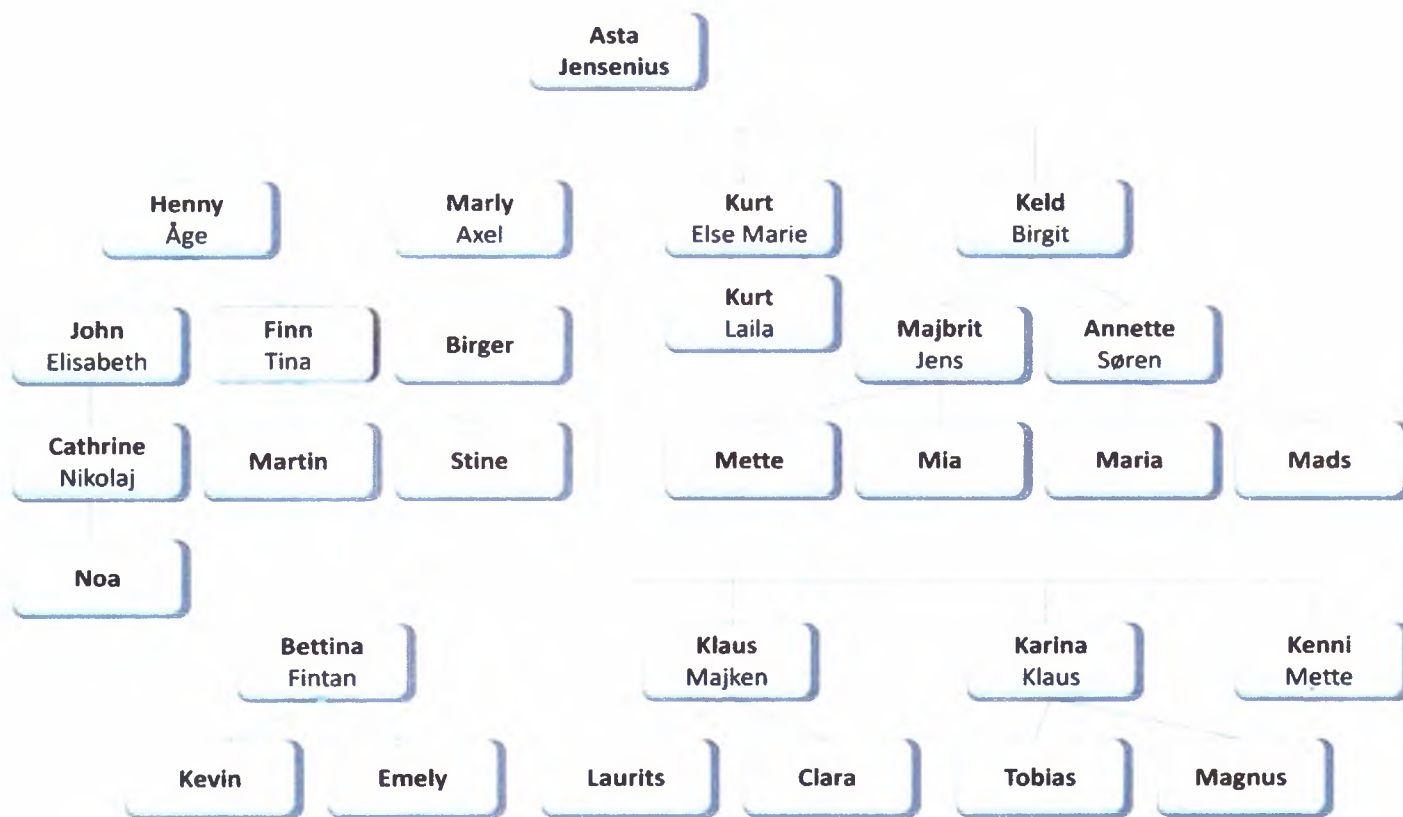
Efterslægtstavle I:

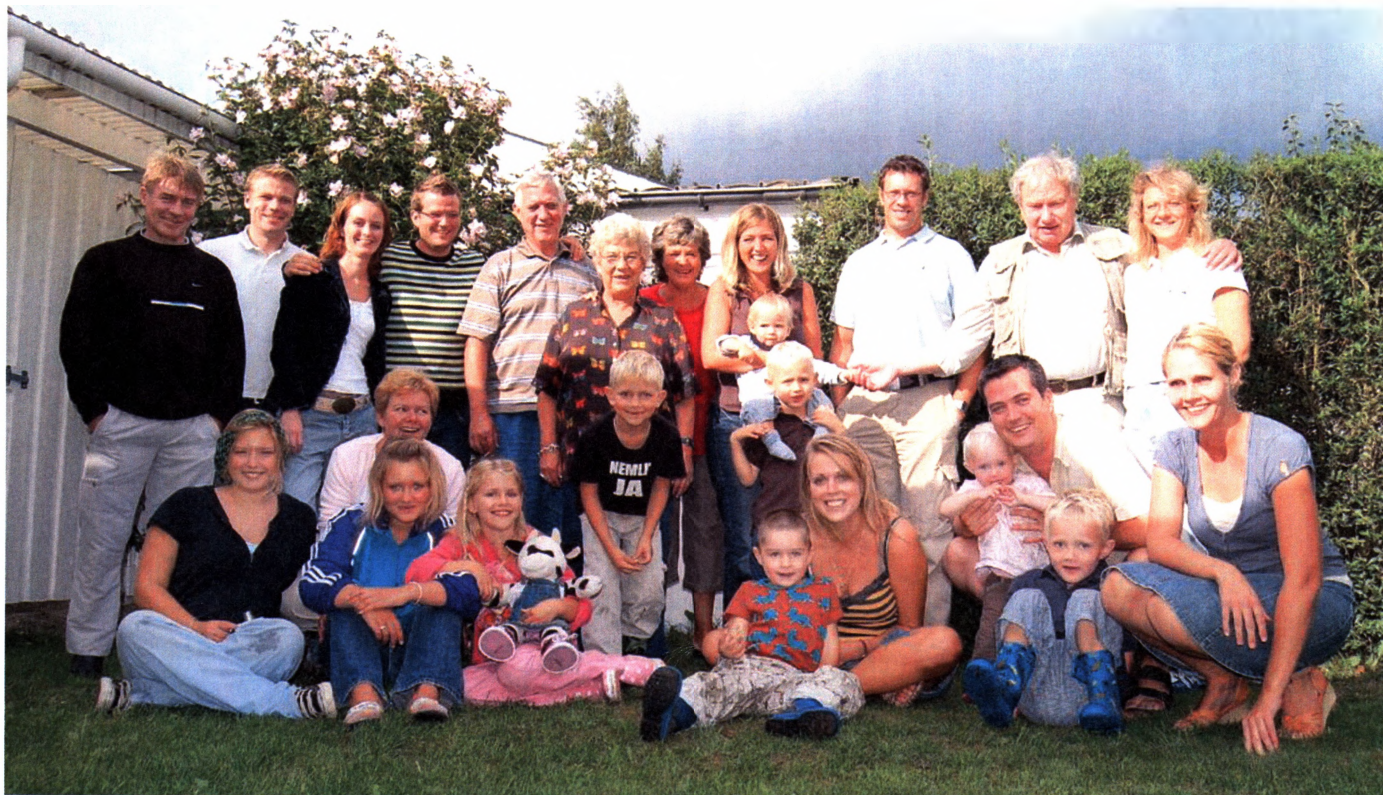
- 1 **Henny Krista Dalby Pedersen**, født 15-DEC-1927, død 23-APR-1981,
gift 29-OKT-1945 Niels Aage Carlo Hansen, født 28-JUL-1920.
 - * John Hansen, født 29-MAR-1947
partner Elisabeth Nyholm, født 02-DEC-1940
 - * Cathrine Ivara Nyholm, født 10-SEP-1975,
partner Nikolaj Brachér
 - * Noa Nyholm Brachér, født 03-APR-2003
 - * Finn Hansen, født 15-SEP-1955,
gift 06-JUN-1996 Tina Ungermann, født 10-JUL-1957, skilt
 - * Martin Jonas Ungermann Hansen, født 27-SEP-1978.
 - * Stine Ungermann Hansen, født 16-MAR-1982.

- 2 **Marly Bibbi Dalby Pedersen**, født 07-JUN-1933,
gift 01-AUG-1953 Preben Lindenskov, født 17-MAR-1933, skilt 1956,
gift 19-DEC-1970 Axel Arnoldus, født 01-APR-1918 død 24-MAJ-1991,
skilt 1988.
 - * Birger Holger Arnoldus, født 08-NOV-1954, adopteret af Axel Arnoldus
12-AUG-1971

- 3 **Kurt Teddy Dalby**, født 13-NOV-1939,
gift 1961 Connie Larsen, født 17-DEC-1941, skilt 1968,
partner Else Marie Haaning.
 - * Bettina Haaning, født 28-JAN-1964
gift 07-NOV-1986 Fintan Roche.
 - * Kevin Roche, født 20-OKT-1987.
 - * Emely Roche, født 04-APR-1993.gift 18-OKT-1969 Laila Alice Due Rasmussen, født 21-FEB-1946.
 - * Klaus Rainer Dalby, født 01-JAN-1970,
gift 08-AUG-1998 Majken Janni Sass Hansen, født 10-MAJ-1972.
 - * Laurits Sass Dalby, født 07-OKT- 2001.
 - * Clara Sass Dalby, født 24-APR-2005.
 - * Karina Klaudia Dalby Pedersen, født 30-SEP-1971,
gift 18-AUG-2001 Klaus Stensbjerg Jensen, født 08-JUL-1971
 - * Tobias Dalby Jensen, født 09-JUN-2002.
 - * Magnus Dalby Jensen, født 19-SEP-2005.
 - * Kenni Dalby, født 21-AUG-1980,
gift 30-JUN-2007 Mette Kaufmann Laursen, født 18-MAJ-1980.

- 4 **Keld Teddy Dalby Pedersen**, født 06-MAJ-1942,
gift 23-NOV-1964 Birgit Wivi Elsebeth Bluhme Denbak, født 02-SEP-1943,
skilt 2004.
- * Majbrit Dalby Pedersen, født 03-MAJ-1963,
gift 01-OKT-1988 Jens Thorup, født 22-APR-1946, skilt 16-AUG-2001
 - * Mette Marie Thorup, født 19-JUN-1988.
 - * Mia Thorup, født 16-FEB-1991.
 - gift 31-AUG-2002 Frank Kaufmann, født 27-SEP-1964.
 - * Annette Dalby Pedersen, født 18-OKT-1967,
gift 24-AUG-1996 Søren Kamper, født 22-AUG-1965.
 - * Maria Dalby Kamper, født 16-MAR-1997.
 - * Mads Dalby Kamper, født 26-MAR-2000.

Generationsopdelt aneliste (ikke-adelige)

Anenr.	Navn	Født	Død
Forældre			
2	Jensenius Peder Dalby Pedersen	24-AUG-1904	13-MAJ-1971
3	Asta Elisabeth Cecilie Hansen	05-DEC-1904	29-JAN-1963
Bedsteforældre			
4	Anders Peder Pedersen	04-MAJ-1877	04-SEP-1939
5	Anna Nielsen	08-JUN-1878	05-FEB-1908
6	Christian Hansen	03-JUL-1864	07-OKT-1927
7	Juliane Amalie Bechmann	06-JUN-1874	08-DEC-1946
Oldeforældre			
8	Jens Pedersen	07-JUL-1850	24-JAN-1905
9	Johanne Marie Hansen	01-MAJ-1854	12-FEB-1939
10	Christen Nielsen	25-MAR-1849	05-JUL-1881
11	Ingeborg Christiane Nielsen	22-JAN-1837	20-MAJ-1922
12	Andreas Hansen	10-AUG-1831	04-FEB-1914
13	Maren Kirstine Christiansdatter	21-OKT-1839	16-OKT-1913
14	Carl Vilhelm Færch Bechmann	24-FEB-1850	05-DEC-1933
15	Sofie Petrea Stennecke	15-OKT-1855	20-APR-1905
Tip-Oldeforældre			
16	Peder Nielsen	1797	24-JUL-1870
17	Anne Marie Pedersdatter	06-FEB-1808	13-FEB-1881
18	Hans Pedersen Dalby	23-MAR-1822	27-APR-1890
19	Ane Kierstine Jørgensdatter	28-APR-1830	19-NOV-1909
20	Niels Christensen	29-OKT-1823	07-OKT-1850
21	Kirstine Pedersdatter	15-MAJ-1821	11-JUN-1854
22	Niels Hermansen	31-JUL-1805	24-APR-1868
23	Anna Nielsdatter	01-OKT-1811	16-MAJ-1902
24	Hans Andersen (Holm)	1788	08-MAR-1870
25	Maren Andersdatter	1800	24-NOV-1866
26	Christian Frederik Nielsen	21-JUN-1814	29-MAJ-1847
27	Nicoline Jørgine Pedersdatter	09-JUN 1812	03-JUL-1891
28	Carl Heinrich Georg Bechmann	02-APR-1829	19-MAJ-1860
29	Ane Margrethe Wilhelmine Færch	04-SEP-1828	eft. MAJ-1860
30	Johan Peter Christian Stennecke	13-FEB-1821	18-JUN-1867
31	Sofie Amalie Bech	29-JAN-1834	11-NOV-1896

Tip-Tip-Oldeforældre

32	Niels Pedersen	omk. 1745	02-MAR-1820
33	Else Cathrine Christensdatter	omk. 1762	29-APR-1834
34	Peder Pedersen	1772	21-MAR-1846
35	Mette Kirstine Hansdatter	1774	05-AUG-1821
36	Peder Rasmussen Dalby	1752	29-NOV-1829
37	Margrethe Maria Hansdatter	14-MAR-1794	25-AUG-1861
38	Jørgen Christoffersen Lihme	1795	08-OKT-1857
39	Johanne Marie Nielsdatter	1798	20-AUG-1861
40	Christen Nielsen Degn	1757	24-MAR-1836
41	Christine Hansdatter	1783	28-SEP-1854
42	Peder Andersen Thorlund	1784	30-APR-1831
43	Ellen Knudsdatter	1795	17-SEP-1839
44	Herman Nielsen	1775	11-OKT-1840
45	Mette Poulsdatter	24-SEP-1786	30-JUL-1814
46	Niels Jensen	1767	23-NOV-1856
47	Ingeborg Christiane Jensdatter	1784	26-FEB-1853
48	Anders Hansen	1751	1800
49	Anne Christensdatter	1760	08-AUG-1826
50	Anders Christensen	1755	03-JAN-1818
51	Else Christensdatter	1763	30-DEC-1834
52	Niels Jensen Krag	1777	10-MAR-1845
53	Ellen Danielsdatter	1781	11-MAJ-1857
54	Peder Jensen	omk. 1749	01-MAR-1812
55	Cathrine Jørgensdatter	omk. 1764	19-AUG-1850
56	Johann Joachim Georg Bechmann	12-SEP-1802	05-FEB-1843
57	Anna Kirstine Jacobsdatter	1794	20-FEB-1850
58	Andreas Jacob Færch	1795	07-DEC-1867
59	Anne Kirstine Puch	1804	09-NOV-1884
60	Gerth Watkinson Bech	1793	08-DEC-1832
61	Dideriche Michaeline Stennecke	1801	24-FEB-1821
62	Niels Christian Bech	10-NOV-1780	24-SEP-1855
63	Maria Christina Berg	23-AUG-1792	eft. 1855

Tip-3-Oldeforældre

68	Peder Andersen	1725	1772
69	Karen Christensdatter	omk. 1728	03-DEC-1798
70	Hans Sørensen	omk. 1734	29-APR-1808
71	Elisabeth Nielsdatter	1737	07-JAN-1817
72	Rasmus Andersen	1711	før OKT-1763
73	Anna Sørensdatter	1717	23-JUL-1802
74	Hans Christensen Kjær	10-JUL-1757	19-FEB-1816
75	Birthe Marie Nielsdatter	18-SEP-1757	24-JUL-1803

76	Christoffer Jensen	1741	14-OKT-1810
77	Bodil Jørgensdatter	1753	04-OKT-1819
78	Niels Jensen Puusholm	omk. 1747	13-MAJ-1838
79	Johanne Kirstine Rasmusdatter	omk. 1757	28-FEB-1837
80	Niels Pedersen Degn	1700	1771
81	Engel Christensdatter	omk. 1723	1803
82	Hans Madsen	1748	18-JAN-1824
83	Maren Nielsdatter	1756	DEC-1790
84	Anders Sørensen Thorlund	omk. 1730	1788
85	Maren Pedersdatter	omk. 1751	1824
86	Knud Lund Jørgensen Tranbjerg	1774	20-JAN-1860
87	Ingeborg Pedersdatter	18-DEC-1774	1814
88	Niels Hermansen	1744	1780
89	Mette Thomasdatter	1746	31-OKT-1823
90	Poul Sillasen	1747	1807
91	Anne Jensdatter	1764	11-JAN-1821
92	Jens Nielsen Smed	1717	1807
93	Ane Pedersdatter	omk. 1742	07-APR-1825
94	Jens Thomsen	1750	30-JUN-1828
95	Mette Thomasdatter	1746	31-OKT-1823
96	Hans Andersen	omk. 1723	1785
97	Sidsel Christensdatter	omk. 1720	12-MAR-1805
98	Christen Christensen Møller	omk. 1711	1789
99	Maren Hansdatter	omk. 1710	1784
100	Christen Bertelsen	1713	1775
101	Anna Thomasdatter	03-JUL-1718	1777
102	Christen Laursen	1725	1783
103	Johanne Thomasdatter	1722	1768
104	Jens Bertelsen		før 1787
105	Kirsten Nielsdatter	omk. 1743	
106	Daniel Jørgensen	1758	1786
107	Cathrine Larsdatter	omk. 1750	01-OKT-1831
110	Jørgen Simonsen	omk. 1740	29-DEC-1804
111	Kirsten Nielsdatter	omk. 1731	31-JAN-1816
112	Johann Heinrich Jacob Bechmann	1773	05-FEB-1848
113	Anna Elisabeth Baack	1782	25-DEC-1849
114	Jacob Nielsen	omk. 1760	07-JAN-1815
115	Anna Mortensdatter	omk. 1760	03-AUG-1831
116	Andreas Andersen Færch	1768	omk. 1807
117	Birgitte Jacobsdatter Holst	1773	09-FEB-1850
118	Niels Ludvig Puch	omk. 1774	eft. 1826
119	Sidse Marie Hansen	omk. 1780	21-FEB-1826
120	Peter Gertsen Bech	1769	22-APR-1854

121	Maria Margrethe Bergen	1767	30-MAJ-1828
122	Johan Christian Stennecke	omk. 1777	10-MAR-1833
123	Cathrine Marie Friedlein	omk. 1775	10-OKT-1816
124	Ole Friderichsen Bech	omk. 1744	eft. 1801
125	Maren Hansdatter		
126	Hans Jonsen Berg	omk. 1763	11-DEC-1824
127	Anna Maria Petersen	omk. 1765	18-AUG-1813

Tip-4-Oldeforældre

136	Anders Knudsen	omk. 1695	
137	Ukendt Fru Knudsen		
142	Niels Andreasen	22-JUL-1706	1759
143	Johanne Andersdatter	1708	30-DEC-1799
144	Anders Hansen	1675	1756
145	Mette Mogensdatter	1682	1749
146	Søren Pedersen		1746
147	Anne Kirstine Nielsdatter	omk. 1692	1741
148	Christen Jensen Kjær	omk. 1716	19-MAR-1795
149	Maren Sørens datter	omk. 1716	07-APR-1781
150	Niels Thomsen	omk. 1728	08-JUL-1771
151	Karen Jepsdatter	omk. 1731	05-NOV-1794
152	Jens Nielsen		
153	Karen Jellesdatter	1711	1787
154	Jørgen Iversen Fynboe		
155	NN Christensdatter		
156	Jens Puusholm	omk. 1713	1763
157	Ukendt Fru Puusholm		
160	Peder Nielsen Moyvig	omk. 1663	1732
161	Elizabeth Hansdatter	omk. 1674	1741
162	Christen Sørensen	omk. 1686	1743
163	Ellen Sørens datter	1687	1770
164	Mads Christensen Østergaard	omk. 1700	1770
165	Karen Hansdatter	1725	07-FEB-1816
166	Niels Thomsen	1725	1811
167	Ellen Sørens datter	1733	1770
172	Jørgen Hansen Tranbjerg	1736	07-JUL-1815
173	Ellen Nielsdatter	11-JAN-1747	1808
174	Peder Madsen Vesterlist	1743	1807
175	Appelone Nielsdatter	1755	11-FEB-1831
176	Herman Nielsen	1691	1762
177	Kirsten Christensdatter	omk. 1715	1750
178	Thomas Rasmussen	1721	eft. 1780
179	Ukendt Fru Rasmussen		

180	Sillas Poulsen	1711	31-MAR-1778
181	Anne Mortensdatter	1708	18-AUG-1779
182	Jens Mortensen	1726	14-JAN-1800
183	Mette Laugesdatter	1744	1766
184	Niels Jensen Smed	omk. 1681	1765
185	Ukendt Fru Jensen Smed		1721
188	Thomas Pedersen	omk. 1726	1764
189	Anne Jensdatter	1720	15-AUG-1795
190	Thomas Rasmussen	1721	eft. 1780
191	Ukendt Fru Rasmussen		
200	Bertel Andersen	1688	1764
201	Anne Nielsdatter	1689	OKT-1775
202	Thomas Jensen	omk. 1660	1747
203	Giertrud Bodelsdatter	1678	1741
204	Lauridts Christensen		eft. 1725
205	Anne Enevoldsdatter	1696	
206	Thomas Jensen	omk. 1660	1747
207	Giertrud Bodelsdatter	1678	1741
212	Jørgen Andersen	1719	1781
213	Maren Larsdatter	omk. 1721	1795
224	Johann Joachim Bechmann	omk. 1732	19-SEP-1803
225	Maria Margareta Franck	1735	27-MAJ-1811
226	Cordt Jürgen Baack	1747	26-MAJ-1827
227	Ann Dorothe Burmeister	1747	17-NOV-1823
232	Anders Larsen Færch	omk. 1739	1795
233	Else Marie Jensdatter	1739	SEP-1800
234	Jacob Pedersen Holst	omk. 1744	1784
235	Karen Andersdatter Hall	omk. 1744	25-NOV-1815
240	Giert Bech	omk. 1736	26-AUG-1798
241	Anna Margrethe Sivard	11-APR-1742	eft. 1816
242	Christoffer Watkinson Bergen	1725	26-MAR-1767
243	Helene Poulsdatter Lind	1740	27-DEC-1812
244	Martin Henrich Stennecke	omk. 1736	16-JAN-1820
245	Dideriche Poulsen	omk. 1750	1789
248	Friderich Olsen Bech	1705	1780
249	Sophia Amalia Hansdatter Kappel	omk. 1709	1769
250	Hans Møller		
251	Cathrine Møller		

Tip-5-Oldeforældre

272	Knud Rasmussen		1702
273	Anne Sørensdatter		eft. 1702
284	Andreas Nielsen	omk. 1671	1727

285	Maren Madsdatter	omk. 1661	1746
286	Anders Pedersen Wissing		eft. 1739
287	Else Michelsdatter		1735
288	Hans Hansen		
289	Boel Christensdatter		
290	Mogens Madsen	omk. 1640	1695
291	Ukendt Fru Madsen		
306	Jelle Pedersen	omk. 1661	1721
307	Anna Christensdatter		eft. 1757
312	Ukendt Hr. Kirsten Nielsdatter		
313	Kirsten Nielsdatter	1677	JAN-1757
320	Niels Christensen Moyvig		OKT-1714
321	Ellen (viet) Moyvig		
322	Hans Jensen Sæby	omk. 1648	1726
323	Sidsel Pedersdatter		1708
326	Søren Mikkelsen Baggesgaard	omk. 1659	1730
327	Kirsten Nielsdatter	omk. 1660	1741
330	Hans Christensen Smed	omk. 1698	1776
331	Anna Hansdatter	omk. 1700	1775
332	Thomas Madsen	omk. 1696	1771
333	Ellen Nielsdatter	omk. 1692	1756
334	Søren Christensen	omk. 1702	1789
335	Maren Jeppesdatter	omk. 1702	1765
344	Hans Hansen Tranbjerg	1695	1748
345	Margrete Nielsdatter	1694	1768
346	Niels Hermansen	1717	1773
347	Anne Jensdatter	omk. 1713	1773
348	Mads Nielsen Medum	omk. 1700	1785
349	Ingeborg Nielsdatter	omk. 1699	1791
350	Niels Hansen List	1733	1792
351	Kirsten Jensdatter Thorlund	1731	1795
352	Niels Laugesen	omk. 1640	1715
353	Mette Hermansdatter	1665	1735
356	Rasmus Sørensen		1743
357	Ukendt Fru Sørensen		1743
360	Poul Sillasen	1684	1739
361	Maren Andersdatter		
362	Morten Jensen	omk. 1675	1738
363	Maren Nielsdatter		
364	Morten Jensen	omk. 1675	1738
365	Maren Nielsdatter		
366	Lauge Nielsen	1702	1761
367	Inger Therkelsdatter	1704	1761

378	Jens Bennedsen	omk. 1688	1770
379	Mette Nielsdatter Knurborg	1692	1765
380	Rasmus Sørensen		1743
381	Ukendt Fru Sørensen		1743
400	Anders Christensen	omk. 1663	1741
401	Kirsten Bertelsdatter	omk. 1647	1722
402	Niels Andersen	omk. 1645	1724
403	Birgitte Pedersdatter	omk. 1659	1725
406	Bodel Jensen	omk. 1636	1689
407	Margrethe Andersdatter Holst	omk. 1636	1710
410	Enevold Pedersen		eft. 1695
411	Maren Andersdatter		
414	Bodel Jensen	omk. 1636	1689
415	Margrethe Andersdatter Holst	omk. 1636	1710
424	Anders Christensen	1692	1775
425	Maren Jørgensdatter	1689	1765
450	Carsten Franck	1690	før 1776
451	Christina Margreta Hennings	1698	1776
452	Hans Jochim Baack	før 1711	1774
453	Anne Reibe	1709	1769
454	Johann Diderich Burmeister		
455	Magdalena Dorothe Bonaths		
466	Jens Jensen		
467	Maren Pedersdatter	omk. 1700	
468	Peder Holst	omk. 1718	
469	Ukendt Fru Holst	omk. 1722	
480	Peter Giertsen Bech	omk. 1707	1742
481	Maren Frederiksdatter Felthus	04-NOV-1713	1743
482	Johan Johansen Sivard	omk. 1688	omk. 1760
483	Juditte Augusta Olsdatter Berrig	30-MAR-1720	omk. 1810
484	Samuel Christopher Bergen	10-JUN-1686	31-MAR-1738
485	Christine Krag	1691	1753
486	Poul Lind	omk. 1708	eft. 1776
487	Ukendt Fru Lind	omk. 1710	eft. 1771
488	Johan David Stennecke	omk. 1700	
489	Kirstine Margrethe Mejers	omk. 1700	
496	Oluf (Ole) Jørgensen Hjulmand		eft. 1720
497	Ukendt Fru Hjulmand	omk. 1680	1720
498	Ukendt Hr. Cathrine Cappel		
499	Cathrine Cappel		

Tip-6-Oldeforældre

572	Peder Andersen Wissing		1713
573	Boeld Jensdatter		1719
660	Ukendt Christen		
661	Ukendt (viet) Christen	omk. 1660	1746
666	Niels Christensen Bundgaard	før 1675	1721
667	Ukendt Fru Bundgaard	før 1675	1720
670	Jeppe Olufsen	1669	1743
671	Elle Christensdatter	1673	1734
688	Hans Hansen Tranbjerg	1665	1725
689	Marie Hansdatter	04-NOV-1672	1751
690	Niels Nielsen	1661	
691	Margrethe Hansdatter	omk. 1656	1746
692	Herman Frandsen	1683	1763
693	Ellen (viet) Herman Frandsen		1783
696	Niels Olufsen Medum	omk. 1675	1739
697	Maren Nielsdatter		omk. 1716
698	Niels Christensen	omk. 1660	
699	Ukendt Fru Christensen		
700	Hans Nielsen List	1699	1764
701	Maren Hansdatter	omk. 1689	1767
702	Jens Christensen Thorlund	omk. 1675	1761
703	Maren Nielsdatter	omk. 1683	1765
706	Herman Nielsen		1688
707	Margrete Hermansdatter		1688
720	Sillas Poulsen	omk. 1646	1692
721	Maren Nielsdatter	1661	1725
722	Anders Jessen	omk. 1646	1726
723	Maren Pedersdatter	omk. 1656	1736
732	Niels Laugesen	omk. 1640	1715
733	Mette Hermansdatter	1665	1735
734	Therkel Hansen	omk. 1672	omk. 1741
735	Kirsten (viet) Therkel Hansen		
758	Niels Pedersen Knurborg	omk. 1644	1740
759	Ingeborg Hansdatter		1701
802	Bertel Jensen		eft. 1688
803	Ukendt Fru Jensen		
814	Anders Pedersen Holst		omk. 1648
815	Maren Hansdatter		eft. 1666
820	Peder Olufsen		1666
821	Ukendt Fru Olufsen		eft. 1666
830	Anders Pedersen Holst		omk. 1648
831	Maren Hansdatter		eft. 1666

848	Christen Christensen	omk. 1642	1730
849	Ane Jensdatter		
850	Jørgen Pedersen Sandersen		
851	Maren Jørgensdatter		
900	Hinrich Franck		
901	Anna Franck		
902	Christian Hennings		
903	Maria Körner		
904	Cordt Baack	1680	1738
905	Catharina Wefer	1684	omk. 1760
906	Frantz Reibe	1685	1762
907	Anna Maria Beul		1756
960	Gehrt Bech	omk. 1665	omk. 1715
961	Margrethe Sigvardsdatter	omk. 1666	1741
962	Frederik Diderichsen Felthus	1675	1733
963	Karen NN		eft. 1742
968	Christian Arentsen Bergen	24-MAR-1646	1723
969	Elisabeth Jørgensdatter		eft. 1699
970	Knud Hansen Krag	omk. 1649	30-JAN-1707
971	Sille Brodersdatter Riisbrich	omk. 1650	eft. 1690
992	Jørgen NN		før 1666
993	Ane NN		eft. 1666

Tip-7-Oldeforældre

1340	Oluf Lassen	omk. 1630	
1341	Ukendt Fru Lassen		
1342	Christen Jensen	omk. 1632	1721
1343	Elle Jensdatter	28-NOV-1650	04-MAR-1712
1376	Hans Knudsen Tranbjerg	1612	26-MAR-1688
1377	Enne Hansdatter	omk. 1635	28-MAR-1725
1380	Niels Nielsen		MAJ-1704
1381	Ukendt Fru Nielsen	omk. 1618	1697
1382	Hans Frandsen		eft. 1697
1383	Ukendt Fru Frandsen		
1384	Frands Hermansen	omk. 1653	1740
1385	Mette Nielsdatter	omk. 1661	1731
1392	Oluf Madsen Medum	omk. 1628	omk. 1708
1393	Kirsten (viet) Medum	1634	1709
1442	Niels (Major) Jørgensen		1704
1443	Berethe Lauridsdatter		1680
1466	Herman Nielsen		1688
1467	Margrete Hermansdatter		1688
1468	Hans Therkelsen	omk. 1629	1698

1469	Maren Christensdatter		eft. 1700
1640	Oluf Andersen		før 1610
1641	Karen Dal		eft. 1636
1700	Peder Sander		1728
1701	Anna Jensdatter		1710
1802	Hinrich Franck		
1803	Ukendt Frau Franck		
1806	Jochim-Körner		
1807	Christina Körners		
1808	Erdmann Baack (Bake)	omk. 1651	omk. 1712
1809	Catharina Reibe	1655	1729
1810	Erdmann Wefer	omk. 1650	1691
1811	Catharina Janecke	1653	1726
1812	Christian Reibe	omk. 1660	1721
1813	Ukendt Frau Reibe		1713
1920	Thomas Bech	før 1620	28-JAN-1680
1921	Anna Catharina von Ahlefeldt	før 1650	eft. 1704
1924	Diderich Christensen Felthus	1641	før 1718
1925	Abel Eriksdatter	1639	omk. 1718
1936	Arent Berntsen Bergen	12-MAJ-1610	29-DEC-1680
1937	Karen Arentzdatter		SEP-1652
1940	Hans Krag	omk. 1615	omk. 1679
1941	Johanne Hansdatter Berntsdatter	før 1630	1660
1942	Broder Brodersen Riisbrich	1611	17-MAR-1674
1943	Maren Jensdatter	1610	10-JUL-1694

Tip-8-Oldeforældre

2684	Jens Christensen	omk. 1600	1654
2685	Ukendt Fru Christensen		
2686	Jens Pedersen Høst	omk. 1600	omk. 1660
2687	Johanne Raskdatter		1653
2760	Niels Jørgensen	SEP-1655	
2761	NN. Thygesdatter Juel		før 1637
2764	Frands Jessen		JAN-1637
2765	Boel Nisdatter		omk. 1661
2768	Herman Nielsen		1688
2769	Margrete Hermansdatter		1688
2884	Jørgen Mikkelsen	før 1606	omk. 1655
2885	Marin Nielsdatter		1655
2886	Laurids Bennedsen		JAN-1637
2887	Anne Jensdatter		omk. 1653
2936	Therkel Mortensen	omk. 1603	1667
2937	Ukendt Fru Mortensen		

3280	Anders Madsen		omk. 1540
3281	Johanne Olufsdatter		1569
3616	Cheel Baack (Bake)	omk. 1619	1679
3617	Sanna Köpen	omk. 1621	1681
3618	Carsten Reibe	omk. 1625	1694
3619	Sophia Jalaß	omk. 1635	1692
3622	Thomas Janecke	omk. 1625	eft. 1668
3623	Ann Schueren	omk. 1619	eft. 1668
3842	se aneliste til ane 1921		
3843	se aneliste til ane 1921		
3848	Christen Thuresen	omk. 1604	1656
3849	Sidsel Hansdatter Felthus	omk. 1613	omk. 1645
3850	Erik Jensen	omk. 1580	09-NOV-1640
3851	Anne Knudsdatter	omk. 1605	16-MAJ-1660
3872	Bernt Andersen		
3873	Maren Jensdatter		
3880	Knud Gregersen Krag		omk. 1638
3881	Ukendt Fru Gregersen Krag		
3884	Broder Thadersen		
3885	Sille Diderichsdatter		

Tip-9-Oldeforældre

5368	Christen Nielsen	omk. 1580	eft. 1629
5369	Ukendt Fru Nielsen		
5372	Peder Jensen Høst		eft. 1625
5373	Ukendt Fru Jensen Høst		
5374	Rask Hansen		
5375	Ukendt Fru Hansen		
5522	Thyge Juel		før 1636
5523	Marin Thyges		før 1636
5528	Jens Nielsen		1637
5529	Anne Jenskone		før 1637
5530	Nis Sørensen		før 1619
5531	Else Niskone		omk. 1619
5770	Niels Laursen		før 12-SEP-1637
5771	Kirsten Nielskone		før 12-SEP-1637
5774	Jens Hansen		eft. 1637
5775	Ukendt Fru Hansen		
7696	Thure Frederiksen	før 1570	1614
7697	Ingeborg Hansdatter	omk. 1579	1661
7698	Hans Olufsen Felthus	før 1585	1648
7699	Maren Jørgensdatter		1650
7702	Knud Rasmussen de Hemmer	før 1565	19-FEB-1622

7703	Barbara Nielsdatter	omk. 1590	09-DEC-1667
7760	Gregers Rasmussen Krag	omk. 1549	eft. 1608
7761	Elisabeth Jensdatter Tuxen		

Tip-10-Oldeforældre

10736	Niels Christensen		eft. 1576
10737	Ukendt Fru Christensen		
10744	Jens Høst		eft. 1599
10745	Ukendt Fru Høst		
15392	Frederik Christensen	før 1545	1616
15393	Anne Munk	før 1545	før 1602
15394	Hans Lambertsen	omk. 1518	eft. 1588
15395	Ukendt Fru Lambertsen		
15396	Ukendt Hr. Else Bang		
15397	Else Bang	før 1565	omk. 1640
15406	Niels Christensen Bech	omk. 1550	omk. 1612
15407	Mette Jensdatter		
15520	Rasmus Krag		eft. 1550
15521	Ukendt Fru Krag		
15522	Jens Andersen Tuxen	omk. 1533	1604
15523	Eline (viet) Tuxen		

Tip-11-Oldeforældre

21472	Christen Nielsen		eft. 1565
21473	Ukendt Fru Nielsen		
21488	Jep Høst		eft. 1580
21489	Ukendt Fru Høst		
30784	Christen Mikkelsen	1515	1596
30785	Maren Turisdatter	1520	1597
30786	Niels Munk	omk. 1500	1565
30787	Ukendt Fru Niels Munk		
30788	Lambert Dideriksen		1551
30789	Ukendt Fru Dideriksen		
30794	Anders Olufsen (Bang?)	før 1530	før 1590
30795	Sidsel Jørgensdatter	før 1540	eft. 1592

Tip-12-Oldeforældre

42976	Peder Jepsen Høst		eft. 1556
42977	Ukendt Fru Peder Jepsen Høst		
61568	Mikkel Hansen	før 1490	eft. 1562
61569	Ukendt Fru Hansen		
61572	Jens Munk	før 1475	eft. 1525
61573	Ukendt Fru Munk		

61576	Didrik Lambertsen	omk. 1455	eft. 1505
61577	Ukendt Fru Lambertsen		
61590	Jørgen Olufsen	før 1500	08-APR-1551
61591	Maren Jensdatter Juul	omk. 1500	10-NOV-1567

Tip-13-Oldeforældre

85952	Jep Pedersen	eft. 1495	
85953	Ukendt Fru Pedersen		
123144	Niels Ericsson		før 1498
123145	Ukendt Fru Niels Ericsson		
123180	Oluf Olufsen	før 1475	13-MAJ-1511
123181	Inger Madsdatter	før 1480	03-JAN-1567
123182	Jens Juul	før 1470	eft. 1525
123183	Ukendt Fru Juul		

Tip-14-Oldeforældre

246288	Eric Mattissön		eft. 1454
246289	Ukendt Fru Mattissön		
246360	Oluf Nielsen	omk. 1450	1488
246361	Bege Henriksdatter	omk. 1450	1498

Tip-15-Oldeforældre

492720	Niels Tøgsen	omk. 1425	
492721	Ukendt Fru Tøgsen		
492722	Henrik NN	omk. 1425	
492723	Bege Nielsdatter	omk. 1425	

Sogneopdelt aneliste (ikke-adelige)

Sogn	Herred	Amt	Anenummer
Alstrup	Hvetbo	Hjørring	24, 25
Ansager	Øster Horne	Ribe	41, 82, 83, 164, 165, 166, 167, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 661, 666, 667, 670, 671, 1340, 1342, 1343, 2684, 5368, 5374, 21472
Asminderød	Lynge-Kronborg	Frederiksborg	118, 236, 237, 472, 473
Augustenborg	Als Sønder	Sønderborg	20
Bjerre	Bjerre	Vejle	19, 39, 78, 79, 156, 312, 624
Ejby	Ramsø	Roskilde	52, 53
Endeslev	Bjæverskov	Præstø	106, 212, 213
Espe-Vantinge	Sallinge	Svendborg	7760, 15520, 15521
Fredericia	Elbo	Vejle	4, 5, 10, 11
Frederiksberg		København	12, 124, 125, 248, 249, 250, 251, 499
Føvling	Malt	Ribe	88
Fåborg	Skast	Ribe amt	86, 89, 95, 172, 173, 178, 346, 347, 356, 357, 1376, 1377, 1453, 2885, 2906, 2907
Gislev	Gudme	Svendborg	971, 1942, 1943
Grene	Slavs	Ribe	81
Grimstrup	Skast	Ribe	10, 11, 22, 23, 44, 45, 46, 47, 88, 89, 90, 91, 94, 176, 177, 182, 183, 188, 189, 346, 352, 353, 366, 367, 378, 379, 692, 706, 707, 732, 733, 734, 758, 759, 1468, 1469, 2936
Grindsted	Slavs	Ribe	20, 40, 80, 81, 162, 163
Gørding	Gørding	Ribe	2887, 5774, 5775
Hallund	Dronninglund	Hjørring	24, 48, 49, 96, 97, 98, 99
Hals	Kær	Ålborg	235
Hansted	Voer	Skanderborg	4, 8, 9, 16, 32, 33
Hatting	Hatting	Vejle	18, 36, 37, 71, 142, 143, 284, 285
Hedensted	Hatting	Vejle	72, 144, 145, 290, 291
Hejnsvig	Slavs	Ribe	320, 321
Helsingør		Frederiksborg	237, 474, 475

Herfølge	Bjæverskov	Præstø	53, 212, 213, 424, 425, 848, 849, 850, 1700, 1701
Herlufmagle	Tybjerg	Præstø	240, 241
Herstedøster	Smørum	København	113
Hjørring		Hjørring	30788, 61576
Hodde	Øster Horne	Ribe	42976, 85952
Horne	Øster Horne	Ribe	84,85
Horsens		Skanderborg	38, 7698, 15397, 30794, 30795, 61590, 61591, 492722, 492723
Hunseby	Musse	Maribo	482
Hæstrup	Børglum	Hjørring	102
Jetsmark	Hvetbo	Hjørring	13, 24, 25
Kalundborg		Holbæk	242, 484, 485
Kirke Helsingø	Løve	Holbæk	121, 242
Kirke Hyllinge	Voldborg	København	52
Kirke Sonnerup	Voldborg	København	104
Kirke Såby	Voldborg	København	55, 110
København		København	2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 14, 15, 28, 29, 30, 31, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 118, 119, 124, 126, 127, 968, 1936, 1937
Lellinge	Bjæverskov	Præstø	53, 106, 107
Lem	Rødning	Viborg	76, 77
Lihme	Rødning	Viborg	38, 76, 77, 153, 306, 307
Lundum	Voer	Skanderborg	70
Lyndby	Voldborg	København	53
Mesinge	Bjerge	Odense	970, 1940, 1941
Møgeltønder	Tønder	Tønder	407, 814, 815
Nakskov		Maribo	963, 1924
Nebbelunde	Fuglse	Maribo	480, 481, 961, 962
Nykøbing Falster		Maribo	57, 114, 115
Nysted	Musse	Maribo	481
Næstelø	Hammer	Præstø	120, 121, 240
Næstved		Præstø	30, 60, 61, 122, 123, 244, 245
Ramsing	Rødning	Viborg	77, 154, 155, 310, 311, 622, 623
Randers		Randers	1920
Roskilde		Roskilde	2, 118, 119, 968, 969
Rye	Voldborg	København	12, 13, 26, 27, 52, 54, 55, 105

Rårup	Bjerre	Vejle	78, 156, 313
Skast	Skast	Ribe	691, 1382, 5530, 5531
Skjold	Bjerre	Vejle	37
Slagelse		Sorø	120, 121, 243
Soderup	Merløse	Holbæk	111
Sorø		Sorø	120
Stege		Præstø	484, 968
Stenstrup	Sunds	Svendborg	1940, 7760
Store Dalby	Hatting	Vejle	36, 72, 73
Strellev	Nørre Horne	Ringkøbing	332, 664, 665
Sæby		Hjørring	58, 116, 117, 232, 233, 234, 235, 466, 467, 468, 469
Sæby	Løve	Holbæk	242, 243, 487
Sæby	Voldborg	København	6, 52
Sædder	Bjæverskov	Præstø	212, 213
Særslev	Skovby	Odense	248, 496, 497
Sønder Omme	Nørvang	Vejle	80, 160, 161, 322, 323, 326, 327
Tistrup	Øster Horne	Ribe	2686, 5372, 10744, 10745, 21488
Tjæreborg	Skast	Ribe	2764, 2765, 5528, 5529
Tolstrup	Voer	Skanderborg	37, 74, 75, 148, 149, 150, 151
Tullebølle	Langelands Nørre	Svendborg	480, 960, 1920, 1921
Ulbølle	Sallinge	Svendborg	485, 970, 7761
Underup	Nim	Skanderborg	8, 16, 17
Uth	Bjerre	Vejle	246360, 492720
Varde		Ribe	1469
Vejrup	Gørding	Ribe	173
Vester Nebel	Skast	Ribe	1443, 2886, 2887
Vester Nykirke	Skast	Ribe	22, 23, 46, 47, 92, 93, 176, 177, 184, 185
Vester Skerninge	Sallinge	Svendborg	15522
Vrejlev	Børglum	Hjørring	25, 50, 51, 100, 101, 102, 103, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 400, 401, 402, 403, 408, 409, 410, 411, 800, 802, 804, 805, 806, 807, 820, 821, 1612, 1640, 1641, 3280, 3281
Ølgod	Øster Horne	Ribe	10, 20, 21, 41, 42, 43, 84, 85, 86, 87, 172, 173, 174,

			175, 348, 349, 350, 351, 696, 697, 698, 700, 701, 702, 703, 1392, 1393
Ølsted	Hatting	Vejle	8, 9, 18, 19, 39, 73, 78, 146, 147
Ørum	Dronninglund	Hjørring	815
Østbirk	Voer	Skanderborg	17, 34, 35, 68, 69, 70, 71, 136, 143, 272, 273, 284, 287, 572, 573
Øster Brønderslev	Børglum	Hjørring	202, 203, 207, 207, 406, 407, 812, 813
Østofte	Fuglse	Maribo	241
Ålborg		Ålborg	- 814, 962, 1924, 1925, 3848, 3849, 3850, 3851, 7696, 7697, 7698, 7699, 7702, 7703, 15392, 15393, 15394, 15406, 15407, 30784, 61568
Årre	Skast	Ribe	90, 172, 180, 181, 182, 344, 345, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 688, 689, 690, 691, 721, 722, 723, 726, 727, 1376, 1377, 1380, 1381, 1442, 1443, 1454, 1455, 2760, 2761, 2884, 2885, 5522, 5523
Udland			
Norge			126, 1936, 3872, 3873
Sverige			15393, 30786, 61572
Tyskland	Mechlenburg-Vorpommern		56, 112, 113, 127, 224, 225, 226, 227, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 1802, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1942, 3616, 3617, 3618, 3619, 3622, 3623, 492722, 492723

Navneliste (ikke-adelige aner)

Ahlefeldt, Anna Catharina von	1921	Bechmann, Juliane Amalie	7
Andersdatter, Johanne	143	Bennedsen, Jens	378
Andersdatter, Maren	25	Bennedsen, Laurids	2886
Andersdatter, Maren	361	Berg, Hans Jonsen	126
Andersdatter, Maren	411	Berg, Maria Christina	63
Andersen, Bernt	3872	Bergen, Arent Berntsen	1936
Andersen, Bertel	200	Bergen, Christian Arentsen	968
Andersen, Hans	96	Bergen, Christoffer Watkinson	242
Andersen, Jørgen	212	Bergen, Maria Margrethe	121
Andersen, Niels	402	Bergen, Samuel Christopher	484
Andersen, Oluf	1640	Berrig, Juditte Augusta Olsdatter	483
Andersen, Peder	68	Bertelsdatter, Kirsten	401
Andersen, Rasmus	72	Bertelsen, Christen	100
Andreasen, Niels	142	Bertelsen, Jens	104
Arentzdatter, Karen	1937	Beul, Anna Maria	907
Baack, Anna Elisabeth	113	Bodelsdatter, Giertrud	203/207
Baack, Cord	904	Bonaths, Magdalena Dorothe	455
Baack, Cordt Jürgen	226	Bundgaard, Niels Christensen	666
Baack, Hans Jochim	452	Bundgaard, Ukendt Fru	667
Baack (Bake), Cheel	3816	Burmeister, Ann Dorothe	227
Baack (Bake), Erdmann	1808	Burmeister, Johann Diderich	454
Baggesgaard, Søren Mikkelsen	326	Cappel, Cathrine	49
(Bang?), Anders Olufsen	30794	Cappel, Ukendt Hr. Cathrine	498
Bang, Ukendt Hr. Else	15396	Christensdatter, Anna	307
Bang, Else	15397	Christensdatter, Anne	49
Bech, Friderich Olsen	248	Christensdatter, Boel	289
Bech, Gerth	960	Christensdatter, Elle	671
Bech, Giert Watkinson	60	Christensdatter, Else	51
Bech, Giert	240	Christensdatter, Else Cathrine	33
Bech, Niels Christensen	15406	Christensdatter, Engel	81
Bech, Niels Christian	62	Christensdatter, Karen	69
Bech, Ole Friderichsen	124	Christensdatter, Kirsten	177
Bech, Peter Gertsen	120	Christensdatter, Maren	1469
Bech, Peter Giertsen	480	Christensdatter, Dorothe	155
Bech, Sofie Amalie	31	Christensdatter, Sidsel	97
Bech, Thomas	1920	Christensen, Anders	50
Bechmann, Carl Heinrich Georg	28	Christensen, Anders	400
Bechmann, Carl Vilhelm Færch	14	Christensen, Anders	424
Bechmann, Johann Joachim Georg	56	Christensen, Christen	848
Bechmann, Johann H. Jacob	112	Christensen, Frederik	15392
Bechmann, Johann Joachim	224	Christensen, Jens	2684

Christensen, Lauridts	204	Færch, Ane Margrethe Wilhelmine	29
Christensen, Niels	20	Hall, Karen Andersdatter	235
Christensen, Niels	698	Hansdatter, Anna	331
Christensen, Niels	10736	Hansdatter, Christine	41
Christensen, Søren	334	Hansdatter, Elizabeth	161
Christensen, Ukendt Fru	699	Hansdatter, Enne	1377
Christensen, Ukendt Fru	2685	Hansdatter, Ingeborg	759
Christensen, Ukendt Fru	10737	Hansdatter, Ingeborg	7697
Christiansdatter, Maren Kirstine	13	Hansdatter, Johanne	1941
Dal, Karen	1641	Hansdatter, Karen	165
Dalby, Hans Pedersen	18	Hansdatter, Maren	99
Dalby, Peder Rasmussen	36	Hansdatter, Maren	125
Danielsdatter, Ellen	53	Hansdatter, Maren	701
Degn, Christen Nielsen	40	Hansdatter, Maren	815/831
Degn, Niels Pedersen	80	Hansdatter, Marie	689
Diderichsdatter, Sille	3885	Hansdatter, Margrethe	691
Dideriksen, Lambert	30788	Hansdatter, Margrethe Maria	37
Dideriksen, Ukendt Fru	30789	Hansdatter, Mette Kirstine	35
Enevoldsdatter, Anne	205	Hansen, Anders	48
Ericsson, Niels	123144	Hansen, Anders	144
Ericsson, Ukendt Fru	123145	Hansen, Andreas	12
Eriksdatter, Abel	1925	Hansen, Christian	6
Felthus, Diderich Christensen	1924	Hansen, Hans	288
Felthus, Frederik Diderichsen	962	Hansen, Jens	5774
Felthus, Hans Olufsen	7698	Hansen, Johanne Marie	9
Felthus, Maren Frederiksdatter	481	Hansen, Kirsten (viet) Therkel	735
Felthus, Sidsel Hansdatter	3849	Hansen, Mikkel	61568
Franck, Anna	901	Hansen, Rask	5374
Franck, Carsten	450	Hansen, Sidse Marie	119
Franck, Hinrich	900	Hansen, Therkel	734
Franck, Hinrich	1802	Hansen, Ukendt Fru	5775
Franck, Maria Margareta	225	Hansen, Ukendt Fru	61569
Franck, Ukendt Frau	1803	Hansen, Ukendt Fru	5375
Frandsen, Ellen (viet) Herman	693	Hemmer, Knud Rasmussen de	7702
Frandsen, Hans	1382	Hennings, Christian	902
Frandsen, Herman	692	Hennings, Christina Margreta	451
Frandsen, Ukendt Fru	1383	Henriksdatter, Bege	246361
Frederiksen, Thure	7696	Hermansdatter, Marg.	707/1467/2769
Friedlein, Cathrine Marie	123	Hermansdatter, Mette	353/733
Fynboe, Jørgen Iversen	154	Hermansen, Frands	1384
Færch, Anders Larsen	232	Hermansen, Niels	22
Færch, Andreas Andersen	116	Hermansen, Niels	88
Færch, Andreas Jacob	58	Hermansen, Niels	346

Hjulmand, Oluf (Ole) Jørgensen	496	Jensen, Niels	46
Hjulmand, Ukendt Fru	497	Jensen, Peder	54
(Holm), Hans Andersen	24	Jensen, Thomas	202/206
Holst, Anders Pedersen	814/830	Jensen, Ukendt Fru	803
Holst, Birgitte Jacobsdatter	117	Jenskone, Anne	5529
Holst, Jacob Pedersen	234	Jeppesdatter, Maren	335
Holst, Margrethe Andersdatter	407/415	Jepsdatter, Karen	151
Holst, Peder	468	Jessen, Anders	722
Holst, Ukendt Fru	469	Jessen, Frands	2764
Høst, Jens	10744	Juel, NN. Thygesdatter	2761
Høst, Jens Pedersen	2686	Juel, Thyge	5522
Høst, Jep	21488	Juul, Jens	123182
Høst, Peder Jensen	5372	Juul, Maren Jensdatter	61591
Høst, Peder Jepsen	42976	Juul, Ukendt Fru	123183
Høst, Ukendt Fru	10745	Jørgensdatter, Ane Kierstine	19
Høst, Ukendt Fru	21489	Jørgensdatter, Bodil	77
Høst, Ukendt Fru	5373	Jørgensdatter, Cathrine	55
Høst, Ukendt Fru	42977	Jørgensdatter, Elisabeth	969
Jacobsdatter, Anna Kirstine	57	Jørgensdatter, Maren	425
Jellesdatter, Karen	153	Jørgensdatter, Maren	851
Jalaß, Sophia	3619	Jørgensdatter, Maren	7699
Janecke, Catharina	1811	Jørgensdatter, Sidsel	30795
Janecke, Thomas	3622	Jørgensen, Daniel	106
Jensdatter, Anna	1701	Jørgensen, Niels	2760
Jensdatter, Ane	849	Jørgensen, Niels (Major)	1442
Jensdatter, Anne	91	Kappel, Sophia Amalia Hansdatter	249
Jensdatter, Anne	189	Kjær, Christen Jensen	148
Jensdatter, Anne	347	Kjær, Hans Christensen	74
Jensdatter, Anne	2887	Knudsdatter, Anne	3851
Jensdatter, Boeld	573	Knudsdatter, Ellen	43
Jensdatter, Elle	1343	Knudsen, Anders	136
Jensdatter, Else Marie	233	Knudsen, Ukendt Fru	137
Jensdatter, Ingeborg Christiane	47	Knurborg, Mette Nielsdatter	379
Jensdatter, Maren	1943	Knurborg, Niels Pedersen	758
Jensdatter, Maren	3873	Krag, Christine	485
Jensdatter, Mette	15407	Krag, Gregers Rasmussen	7760
Jensen, Bertel	802	Krag, Hans	1940
Jensen, Bodel	406/414	Krag, Knud Gregersen	3880
Jensen, Christen	1342	Krag, Knud Hansen	970
Jensen, Christoffer	76	Krag, Niels Jensen	52
Jensen, Erik	3850	Krag, Rasmus	15520
Jensen, Jens	466	Krag, Ukendt Fru	3881
Jensen, Morten	362/364	Krag, Ukendt Fru	15521

Köpen, Sanna	3617	Mortensen, Jens	182
Körner, Christina Margretha	1807	Mortensen, Therkel	2936
Körner, Jochim	1806	Mortensen, Ukendt Fru	2937
Körner, Maria	903	Moyvig, Ellen (viet)	321
Lambertsen, Didrik	61576	Moyvig, Niels Christensen	320
Lambertsen, Hans	15394	Moyvig, Peder Nielsen	160
Lambertsen, Ukendt Fru	61577	Munk, Anne	15393
Lambertsen, Ukendt Fru	15395	Munk, Jens	61572
Larsdatter, Cathrine	107	Munk, Niels	30786
Larsdatter, Maren	213	Munk, Ukendt Fru	61573
Lassen, Oluf	1340	Munk, Ukendt Fru	30787
Lassen, Ukendt Fru	1341	Møller, Cathrine	251
Laugesdatter, Mette	183	Møller, Hans	250
Laugesen, Niels	352/732	Møller, Christen Christensen	98
Lauridsdatter, Berethe	1443	Nielsdatter, Anna	23
Laursen, Christen	102	Nielsdatter, Anne	201
Laursen, Niels	5770	Nielsdatter, Anne Kirstine	147
Lihme, Jørgen Christoffersen	38	Nielsdatter, Appelone	175
Lind, Helene Poulsdatter	243	Nielsdatter, Barbara	7703
Lind, Poul	486	Nielsdatter, Bege	492723
Lind, Ukendt Fru	487	Nielsdatter, Birthe Marie	75
List, Hans Nielsen	700	Nielsdatter, Elisabeth	71
List, Niels Hansen	350	Nielsdatter, Ellen	173
Madsdatter, Inger	123181	Nielsdatter, Ellen	333
Madsdatter, Maren	285	Nielsdatter, Ingeborg	349
Madsen, Anders	3280	Nielsdatter, Johanne Marie	39
Madsen, Hans	82	Nielsdatter, Kirsten	105
Madsen, Mogens	290	Nielsdatter, Kirsten	111
Madsen, Thomas	332	Nielsdatter, Kirsten	313
Madsen, Ukendt Fru	291	Nielsdatter, Kirsten	327
Mattissön, Eric	246288	Nielsdatter, Maren	83
Mattissön, Ukendt Fru	246289	Nielsdatter, Maren	363/365
Medum, Kirsten (viet)	1393	Nielsdatter, Maren	697
Medum, Mads Nielsen	348	Nielsdatter, Maren	703
Medum, Niels Olufsen	696	Nielsdatter, Maren	721
Medum, Oluf Madsen	1392	Nielsdatter, Margrete	345
Mejers, Kirstine Margrethe	489	Nielsdatter, Marin	2885
Michelsdatter, Else	287	Nielsdatter, Mette	379
Mikkelsen, Christen	30784	Nielsdatter, Mette	1385
Mikkelsen, Jørgen	2884	Nielsdatter, Ukendt Hr. Kirsten	312
Mogensdatter, Mette	145	Nielsen, Andreas	284
Mortensdatter, Anna	115	Nielsen, Anna	5
Mortensdatter, Anne	181	Nielsen, Christen	10

Nielsen, Christen	5368	Pedersen, Anders Peder	4
Nielsen, Christen	21472	Pedersen, Enevold	410
Nielsen, Christian Frederik	26	Pedersen, Jelle	306
Nielsen, Herman	44	Pedersen, Jens	8
Nielsen, Herman	176	Pedersen, Jensenius Peder Dalby	2
Nielsen, Herman	706/1466/2768	Pedersen, Jep	85952
Nielsen, Ingeborg Christiane	11	Pedersen, Niels	32
Nielsen, Jacob	114	Pedersen, Peder	34
Nielsen, Jens	152	Pedersen, Søren	146
Nielsen, Jens	5528	Pedersen, Thomas	188
Nielsen, Lauge	366	Pedersen, Ukendt Fru	85953
Nielsen, Niels	690	Petersen, Anna Maria	127
Nielsen, Niels	1380	Poulsdatter, Mette	45
Nielsen, Oluf	246360	Poulsen, Dideriche	245
Nielsen, Peder	16	Poulsen, Sillas	180
Nielsen, Ukendt Fru	5369	Poulsen, Sillas	720
Nielsen, Ukendt Fru	21473	Puch, Anne Kirstine	59
Nielsen, Ukendt Fru	1381	Puch, Niels Ludvig	118
Nielskone, Kirsten	5771	Puusholm, Jens	156
Nisdatter, Boel	2765	Puusholm, Niels Jensen	78
Niskone, Else	5531	Puusholm, Ukendt Fru	157
NN, Ane	993	Raskdatter, Johanne	2687
NN, Henrik	492722	Rasmusdatter, Johanne Kirstine	79
NN, Jørgen	992	Rasmussen, Knud	272
NN, Karen	963	Rasmussen, Thomas	178/190
NN, Mattis	492576	Rasmussen, Ukendt Fru	179/191
NN, Ukendt Fru	492577	Reibe, Anne	453
Olufsdatter, Johanne	3281	Reibe, Carsten	3618
Olufsen, Jeppe	670	Reibe, Catharina	1809
Olufsen, Jørgen	61590	Reibe, Christian	1812
Olufsen, Oluf	123180	Reibe, Frantz	906
Olufsen, Peder	820	Reibe, Ukendt Frau	1813
Olufsen, Ukendt Fru	821	Riisbrich, Broder Brodersen	1942
Pedersdatter, Ane	93	Riisbrich, Sille Brodersdatter	971
Pedersdatter, Anne Marie	17	Sander, Peder	1700
Pedersdatter, Birgitte	403	Sandersen, Jørgen Pedersen	850
Pedersdatter, Ingeborg	87	Schueren, Ann	3823
Pedersdatter, Kirstine	21	Sigvardsdatter, Margrethe	961
Pedersdatter, Maren	85	Sillasen, Poul	90
Pedersdatter, Maren	467	Sillasen, Poul	360
Pedersdatter, Maren	723	Simonsen, Jørgen	110
Pedersdatter, Nicoline Jørgine	27	Sivard, Anna Margrethe	241
Pedersdatter, Sidsel	323	Sivard, Johan Johansen	482

Smed, Hans Christensen	330	Turisdatter, Maren	30785
Smed, Jens Nielsen	92	Tuxen, Eline (viet)	15523
Smed, Niels Jensen	184	Tuxen, Elisabeth Jensdatter	7761
Smed, Ukendt Hr.	660	Tuxen, Jens Andersen	15522
Smed, Ukendt Fru	185	Tøgsen, Niels	492720
Smed, Ukendt Fru	661	Tøgsen, Ukendt fru	492721
Stennecke, Dideriche Michaeline	61	Vesterlist, Peder Madsen	174
Stennecke, Johan Christian	122	Wefer, Catharina	905
Stennecke, Johan David	488	Wefer, Erdmann	1810
Stennecke, Johan Peter Christian	30	Wissing, Anders Pedersen	286
Stennecke, Martin Henrich	244	Wissing, Peder Andersen	572
Stennecke, Sofie Petrea	15	Østergaard, Mads Christensen	164
Sæby, Hans Jensen	322		
Sørensdaughter, Anna	73		
Sørensdaughter, Anne	273		
Sørensdaughter, Ellen	163		
Sørensdaughter, Ellen	167		
Sørensdaughter, Maren	149		
Sørensen, Christen	162		
Sørensen, Hans	70		
Sørensen, Nis	5530		
Sørensen, Rasmus	356/380		
Sørensen, Ukendt Fru	357/381		
Thadersen, Broder	3884		
Therkelsdatter, Inger	367		
Therkelsen, Hans	1468		
Thomasdatter, Anna	101		
Thomasdatter, Johanne	103		
Thomasdatter, Mette	89/95		
Thomsen, Jens	94		
Thomsen, Niels	150		
Thomsen, Niels	166		
Thorlund, Anders Sørensen	84		
Thorlund, Jens Christensen	702		
Thorlund, Kirsten Jensdatter	351		
Thorlund, Peder Andersen	42		
Thuresen, Christen	3848		
Thyges, Marin	5523		
Tranbjerg, Hans Hansen	344		
Tranbjerg, Hans Hansen	688		
Tranbjerg, Hans Knudsen	1376		
Tranbjerg, Jørgen Hansen	172		
Tranbjerg, Knud Lund Jørgensen	86		

Ordforklaringer og forkortelser

Mange ords betydning er vist i bogens fodnoter. Nedenstående er kun medtaget ord, der forekommer mange gange i teksten og/eller ord, hvortil forklaringen er mere detaljeret.

Arv. Indtil 1857 var sønners *boslod* (arvelod = andel af en arv) dobbelt så stor som døtrenes boslod. **Arveafkald** (afkalder arv) = en erklæring, hvorved man frasier sig arv eller bekræfter, at man har modtaget den arv, man har krav på.

Bol. Et bol var i Sønderjylland en betegnelse for en almindelig gård, men i det øvrige kongerige var det en betegnelse for et landbrug, der var større end et hus men mindre end en 1/2-gård.

FT = Folketælling.

Folketællinger = **FT**. Udover de egentlige folketællinger er i slægtsbogen også anvendt *Oeders Efterretninger*, der 1771 optalte alle gifte personer, enker og enkemænd i Sjællands stift. De egentlige folketællinger blev foretaget 01-JUL-1787, 01-FEB-1801, 18-FEB-1834, 01-FEB-1840, og derefter 01-FEB i årene 1845, 1850, 1855, 1860, 1870, 1880, 1885 (kun København og Frederiksberg), 1890, 1895 (kun København og Frederiksberg), 1901, 1911, 1916, 1921, 1925, 1930. I 1940 var optællingsdagen 05-NOV. Alle i en husstand boende personer blev optalt; også eventuelle lejere, gæster og tjenestefolk. Alle tællinger indeholder oplysninger om navn, adresse, alder og køn. I flere af tællingerne opgives endvidere ejendommens matr. nr., personernes ægteskabelige stilling, trossamfund, fødested, stilling i husstanden og erhverv.

Folketællinger yngre end 75 år er ikke umiddelbart tilgængelige, men de 7 folketællinger i perioden 1940-1970 kan ses på Rigsarkivet, hvis formålet er slægtsforskning.

Fæstebrev er en aftale, der oprettes mellem en godsejer og en fæster. Godsejeren kunne være en privat person eller f.eks. et universitet eller kongen. Fæsteren måtte bo på ejendommen og dyrke jorden, hvorfor han skulle betale en *Indfæstning* (en slags udbetaling) og *Landgilde* (en årlig afgift, der ofte blev betalt med naturallier) samt yde *Hoveri* (arbejde) for ejeren uden løn. Hoveriet blev dog gradvist ophævet og var helt borte i 1850.

En bekendtgørelse den 23-JAN-1719 bestemte, at fæstebreve skulle udfærdiges i 2 eksemplarer - et til ejeren og et til fæsteren. Ved lov i 1810 blev det bestemt, at godsejere herefter skulle lade fæstebreve tinglyse. Fæstevæsnets blev ophævet 1919.

Guds Legems Lav: *Det hellige Guds Legeme til Lov, Ære og Værdighed.* Et papegøjegilde eller fugleskydningsselskab, der 1431 blev stiftet i Ålborg.

Halbhüfner. Tysk betegnelse for en gårdejer eller -fæster, der kun havde halvt så megen jord, som ellers var nødvendigt for at ernære sin familie.

Hartkorn. Navnet kom oprindeligt af, at man kaldte byg og rug for "hartkorn" (hårdt korn) i modsætning til f.eks. havre. I 1664 indførtes hartkorns-beregningen, som skulle være grundlaget for fastsættelse af skatter og landgilder (se dette).

Beregningsgrundlaget viste sig for unøjagtigt, og i 1688 udarbejdedes en ny model, hvor jordene blev værdisat efter godhed (bonitet). Jordene blev klassificeret i seks grupper: *Allerbedst, god, middel, skrap, ond* og *allerværst*. For at kunne avle 1 tdr. (hart)korn på den allerbedste jord, behøvedes kun 2 tønder land (flademål), mens der på god jord måtte 4 tønder land til. På middel jord krævedes 6 tønder land, skrap jord fordrede 9 tønder land, ond jord 12 tønder land, og på den allerværste jord måtte man have 16-20 tønder land for at kunne frembringe 1 tdr. hartkorn. I visse visse egne af landet, f.eks. ved Herning, var jorden så mager og tør, at man skulle helt op til 45 tønder land for at kunne producere 1 tdr. hartkorn.

Lignende beregninger foretoges ved måling af græsnings-, eng- og skovarealers kvalitet. Jordvurderingerne blev foretaget af stedlige edsvorne bonitetsmænd, til hvis erfaring og dømmekraft der herskede fuld tillid. Bonitetsmændene måtte *indenfor Tingstokkene* gøre ed på, at de ville gøre ret og skel.

Disse hartkorns-ansættelser gjaldt som skattegrundlag indtil 1903, hvor vi i stedet fik ejendomsvurderingen som skattegrundlag.

Hartkorn i tdr., skpr., fjdk. og alb.: 1 tønde land (5516,2 m²) = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.

Hrd = Herred.

Ibm. eller **ibid.**. Forkortelser for ibidem, som betyder *samme sted*.

IGI-kort. Mormonkirkens *International Genealogical Index* på mikrokort.

Inderste. Betegnelse for dem, der boede i inderstehuse; huse, der ikke hørte til noget gods men til en bondegård. Inderster omfattede forskellige grupper: Foruden egentlige landarbejdere også en del tidligere gårdbrugere, som modtog aftægtsydelse fra den gård, de forhen havde beboet; desuden en del medbrugere af gårde, idet det navnlig i 1600-årene forekom, at en gård havde to brugere. Også faste tjenestefolk kunne være inderster, som regel gifte, der boede i et hus tilhørende den gård, hvor de tjente; og endelig var der, hvad man kaldte *stakler*, som var enker og andre enligstillede kvinder, invalider og gamle. Disse sidste var i reglen yderst fattige og måtte ofte ernære sig ved tiggeri.

Indsiddet. En person eller et par, der bor til leje i et hus eller på en gård, ofte kun i et enkelt værelse.

Introduktion til kirken. En kvinde ansås for uren, når hun havde født. Derfor skulle hun ca. seks uger efter fødslen, ifølge en gammel vedtægt, ved sin første kirkegang "ledes ind" af præsten, før hun måtte betrede selve kirken. I 1748 blev rangspersoner fritaget for "indledelsen", og i 1754 blev det overladt til den enkelte selv at afgøre, om hun ønskede introduktion. Moderen kunne ikke være til stede ved dåben, idet Danske Lov af 1683 havde bestemt, at børn skulle døbes senest 8 dage efter fødslen, medmindre der var tale om et svageligt barn.

Kalender. Julius Cæsar indførte år 46 f. Kr. den Julianske Kalender (*gammel stil*). I denne indskød man hvert 4. år en skuddag, og året var således i gennemsnit 365 dage og 6 timer. Dette var imidlertid 11 minutter og 12 sekunder for langt. I 1582, da fejlen var vokset til 10 dage, indførte pave Gregor XIII den Gregorianske Kalender (*ny stil*). Man udelod de 10 dage, og for at ophæve fejlen i fremtiden fastsattes, at man i hundredårene, som efter den Julianske Kalender var skudår, skulle udelade skuddagen; dog beholdt man den hvert fjerde hundrede år. Denne kalender (*ny stil*) blev indført i Danmark i år 1700.

KB = Kirkebog.

Kirkebøger = KB. Den ældst-bevarede af kongerigets kirkebøger er fra Nordby på Fanø, og den påbegyndtes allerede 1611. I de følgende år begyndte adskillige præster af sig selv at føre kirkebog, og 1641 pålagde biskoppen over Sjælland alle præsterne i stiftet at gøre det samme. Ved kongebreve 1645 og 1646 blev pligten officielt fastslået, men detaljerede regler for indførsler i kirkebogen blev ikke givet, hvorfor de ældste kirkebøger indhold er meget varieret.

Indtil slutningen af 1700-årene anførtes som regel kun dåbs- og begravelsesdag; ikke fødsels- og dødsdag. Konfirmationer og trolovelser blev også indført i kirkebogen; førstnævnte er stadig kirkelige handlinger, mens den tvungne kirkelige trolovelse ophævedes 1799.

I 1812 indførtes trykte kirkebogsskemaer, der foruden de sædvanlige oplysninger også indeholdt rubrikker for til- og afgang samt et jævnførelsesregister, hvor man på eet sted skulle kunne finde samtlige kirkebogsindførsler vedrørende en bestemt person. Disse er dog ofte mangelfuldt ført. Samtidig bestemtes, at kirkebogen skulle udføres i to enslydende eksemplarer; et af præsten (hovedministerialbogen) og et af degnen eller kirkesangeren (kontraministerialbogen). Bortset fra de bøger der er gået tabt ved brand o.l., findes alle landets kirkebøger i dag på mikrokort på Rigsarkivet i København og Landsarkiverne i Viborg og København, hvor de både kan lånes og købes. Kirkebøger på mikrokort findes også på de mange lokalhistoriske arkiver.

Kirkebogsoplysninger yngre end 50 år er ikke umiddelbart tilgængelige, mens oplysninger om begravelser er tilgængelige efter kun 10 år (jf. Arkivlov 2002).

Kirkedage

Faste kirkedage som følger kalenderåret:

Novi Anni	= Nytårsdag = 1. januar
Circumcisio Domino	= Kristi omskærelses dag = 1. januar
Ephiphania	= Hellig tre Konger = 6. januar
Baptismus Christi	= Hellig tre Konger = 6. januar
Purificatio Mariæ Virginis	= Mariæ rensesdag (Kyndelmisse) = 2. februar
Annuntatio Mariæ Virginis	= Mariæ bebudelse = 25. marts
Joh Baptista Nativitas	= Sct Hans dag (Midsommer) = 24. juni
Visitatio Mariæ	= Mariæ besøgelse = 2. juli
Festo Michaelis	= Sct Michaels dag (Mikkelsdag) = 29. Septem.
Omnium sanctorum festum	= Alle Helgensdag = 1. november
Martinus ep. Conf	= Morten Bisp, Mortens dag = 11. november
Natalis Domino	= Juledag = 25. december
Stephanus Protomartyr	= Sct Stefansdag, 2. Juledag = 26. december

Bevægelige kirkedage, som styres af Påsken:

Påsken falder på den første søndag efter første fuldmåne efter forårsjævn døgn (21. marts). Påskesøndag eller påskedag falder tidligst den 22. marts og senest den 25. april. Mellem Hellig tre Konger og den første "bevægelige søndag" Dom. Septuagesima, ligger der fra 1 til 6 søndage, som betegnes "Søndag efter Hellig tre Konger" med numrene 1-6.

Dom. Septuagesima	= 9. søndag før Påske
Dom. Sexagesima	= 8. søndag før Påske
Dom. Esto Mihi	= Fastelavnssøndag = 7. søndag før Påske
Quinquagesima	= Fastelavnssøndag
Dom. Invocavit	= 1. søndag i Fasten = 6. søndag før Påske
Dom. Quintana	= 1. søndag i Fasten
Dom. Reminiscere	= 2. søndag i Fasten = 5. søndag før Påske
Dom. Oculi	= 3. søndag i Fasten = 4. søndag før Påske
Dom. Lætare	= 4. søndag i Fasten = 3. søndag før Påske
Dom. Judica	= 5. søndag i Fasten = 2. søndag før Påske
Dom. Palmarum	= Palmesøndag = søndag før Påske
Palmarum Dies	= Palmesøndag
Dies Viridium	= Skærtorsdag = torsdag før Påske
Coena Domini	= Skærtorsdag
Passio Domini	= Langfredag = fredag før Påske
Soteris	= Langfredag
Festum Paschatos	= Påskesøndag
Festum resurrectionis Domini	= Påskesøndag

Dominica Sancti Domini	= Påskesøndag
Dom. Quasimodogeniti	= 1. søndag efter Påske
Dom. Miserecordia	= 2. søndag efter Påske
Dom. Jubilate	= 3. søndag efter Påske
Store Bededag	= 4. fredag efter Påske
Dom. Cantate	= 4. søndag efter Påske
Dom. Rogate	= 5. søndag efter Påske
Ascencio Christi	= Kristi Himmelfart = 6. torsdag efter Påske
Ascencio Domini	= Kristi Himmelfartsdag
Dom. Exaudi	= 6. søndag efter Påske
Pentecoste	= Pinsedag = 7. søndag efter Påske
Festum Sancti Spiritus	= Pinsedag
2 Pinsedag	= 8. mandag efter Påske
Trinitatis Dominica	= 8. søndag efter Påske
Dom. 1. p. trin	= 1. søndag efter Trinitatis, 9. søndag efter Påske
Dom. 2. p. trin	= 2. søndag efter Trinitatis, 9. søndag efter Påske
o.s.v.	

Afhængig af hvornår Påsken falder, kan der være mellem 22 og 27 søndage efter Trinitatis, og derefter falder 1. søndag i Advent, som er kirkeårets begyndelse. Derfor er en dåb i december ofte noteret under det følgende årstal i kirkebogen. 1. søndag i Advent er altid den 4. søndag før Jul, den falder tidligst 27. november og senest 3. december.

Kirkehist.Saml. Kirkehistoriske Samlinger.

Landgilde var fæsterens årlige afgift i penge, korn eller naturalier til ejeren. Landgilde bestod først og fremmest af jordens frembringelser, korn, hø, kvæg smør o.s.v. Men dertil kom penge som erstatning for tjenester og ydelser, f.eks. gæsteripenge, arbejdspenge, plovpenge og tærskpenge. De enkelte poster i landgildet kaldtes *persiller* (parceller), og allerede i middelalderen kunne de efter faste landgilde-takster omregnes til penge (sølv).

Lejermålssager. Sager om utroskab. Lejermål = samleje udenfor ægteskab.

Lægdsruller. Før 1788 var det godsejerne, der sørgede for udskrivningen af de værnepligtige, men ved stavnsbåndets indførelse 1788 overtog staten selv udskrivningen. Det var kun *bondestandens mandkøn*, der skulle være soldat, mens børn af adelspersoner, gejstlige og verdslige embedsmænd, degne og skoleholdere var fritaget.

Matr. = matrikel.

Matriklen 1662 og 1664. Som grundlag for de hartkorns-skatter, der pålagdes efter enevældens indførelse 1660, lod regeringen indrette de såkaldte matrikler, først *kommissionsmatriklen* 1661-1662, og da denne fandtes utilfredsstillende så *amtsstuematriklen* 1664. Heller ikke dén var man tilfreds med, og den afløstes af matriklen 1688.

Matriklen 1688. For at skaffe et bedre grundlag for beskatning end landgildematrikuleringen 1664 satte regeringen først i 1680-erne ind med en omfattende opmåling og taksering af al landets jord. Arbejdet begyndte med en opmåling af hver by's marker, enge, skove, åer og søer, og samtidig blev både brugers og ejers navne registreret. Sammen med opmålingen foretoges en taksation af jordenes *godhed* (inddelt i fire eller seks klasser); marker takseredes efter bonitet; enge efter det antal kreaturer der kunne græsse; skove efter *svins olden* (antal svin skoven kunne ernære) o.s.v.. Det hele omregnedes (i henhold til areal og kvalitet) til hartkorn. I matrikelbøgerne ses de enkelte byer og gårde anført med matr. nr., bruger (fæster) og ejernavn samt både den gamle og den nye hartkorn-ansættelse. Matriklen 1688 var i kraft i over 150 år og afløstes først af matriklen 1844.

Matriklen 1844. Efter indførelsen af landboreformerne var den gamle matrikel helt forældet, og man måtte tage fat på at udarbejde en ny matrikel. Rentekammerets plan hertil forelå allerede 1804, og samme år begyndte forarbejderne. Selve arbejdet med opmåling og taksering i hele landet var ikke afsluttet før 1827, og først i 1844 kunne den nye matrikel sættes i kraft.

m.f.p. eller m.p.p. = med paaholden pen (ført pen).

Mål. 1 favn = 188,312 cm; 1 alen = 62,771 cm; 1 fod 31,385 cm; 1 tomme = 2,615 cm.

Navneskik. For 1600- og 1700-årenes vedkommende er det muligt at opstille visse retningslinier for danske *opkaldsskikke*: Bedsteforældrenes navne kan genfindes i disses børnebørns navne; skiftende fra fars til mors side. Men hvis en far døde før sin søns fødsel, fik sønnen dog faderens navn, ligesom den datter, hvis mor døde i barselseng, hyppigst arvede moderens navn. Næsten regelmæssigt vil man finde det første barn i et nyt ægteskab opkaldt efter den afdøde ægtefælle, forudsat det er af samme køn. Normalt fik barnet kun ét fornavn; først fra omk. 1650 blev, under tysk påvirkning, dobbelte fornavne mere almindeligt i de højere kredse.

I denne slægtsbog forekommer dobbelt-fornavne 14 gange for mænd og 29 gange for kvinder. Ingen af de 14 mænd havde de samme to fornavne, men hos kvinderne forekommer det flere gange: Ane/Anna Margrethe (to gange), Ane/Anne/Anna Kirstine (fire gange), Anne/Anna Marie (to gange) og Sofie/Sophia Amalie/Amalia (to gange).

Fornavne har altid eksisteret, mens egentlige efternavne er en langt senere foreteelse. Helt fra oldtiden og langt op i 1600-tallet var det almindeligt blot at tilføje et *s* til enten faderens eller moderens fornavn for at markere et tilhørsforhold; f.eks. var *Maren Pers* en datter af Per o.s.v.. I bondestanden har faderens navn været anvendt som et ægte patronymikon, d.v.s. skiftende fra generation til generation¹⁾. Et barn fik ved dåben ikke noget efternavn indført i kirkebogen, og kunne livet igennem kalde sig med forskellige efternavne. Først ved en forordning 1828 blev det påbudt, at børn ved dåben skulle tillægges et efternavn, og ved en bekendtgørelse i 1856 blev det således givne efternavn fastslået som slægtsnavn. Egentlige slægtsnavne træffes først hos adelen i 1200-årene og 1300-årene, idet tilnavnene blev arvelige, men da en forordning 1526 påbød adelen at antage faste slægtsnavne, havde endnu 40 % af slægterne intet sådant navn. I slutningen af 1700-årene og begyndelsen af 1800-årene var det almindeligt, at de indkaldte soldater fik efternavn efter den landsby, hvorfra de kom.

Patronymikon. Efternavn dannet ud fra fars eller mors fornavn og tilføjet endelsen *-sen* eller *-datter*; dog ofte kun *-s*.

Penge

1400-1500-tallets mønter:

- 1 mark = 16 skilling = 192 penninge
- 1 skilling = 3 albi = 4 sterling = 12 penninge
- 1 skilling grot = 9 skilling = 108 penninge
- 1 albi = 4 penninge
- 1 sterling = 3 penninge

Mønterne prægedes i sølv og deres værdi, d.v.s. købekraft, var mere afhængig af møntens lødighed og vægt end dens pålydende, og brudstykker af mønter var lige så gangbare som hele mønter. Udenlandsk-prægede mønter var almindeligt forekommende, især mønter præget i Lübeck. Disse havde en lidt større lødighed end de tilsvarende danske mønter og der skelnes derfor mellem “skilling dansk” og “mark dansk” på den ene side og “skilling lübsk” og “mark lübsk” på den anden side.

Købekraft: På 1400-1500-tallet kostede en

- tønde byg for 12 skilling dansk.(år 1420)
- fed ko for 27 skilling dansk = 3 skilling grot. (år 1458)
- høne for 1 skilling dansk (år 1465)
- gås for 1 skilling dansk (år 1510)

1600-1700-tallets mønter:

- 1 daler = = 1 rigsdaler (Rdl.) = 6 mark (Mk.) = 96 skilling (Sk.)
- 1 sletdaler (Sdl.) = 4 mark (Mk.) = 64 skilling (Sk.)

¹⁾ F.eks. Hans Andersen - Anders Hansen - Hans Andersen o.s.v.

1 mark (Mk.) = 16 skilling (Sk.)

Købekraft: I 1740-erne kostede

1 pund oksekød for 4-5 skilling

1 pund svinekød for 6-7 skilling

1 dagløn til f.eks. en murersvend 40 skilling

Pers.Hist.Tids. Personalhistorisk Tidsskrift, årgange 1880-1995. Udgivet af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie. Indholdsfortegnelse med forfatter- og titelregistre af Poul Steen udgivet 1992.

Publice Absolution. Både mænd og kvinder skulle stå offentligt til skrifte i kirken og angre sine synder hele menighedens påhør for at opnå syndsforladelse.

Recessen. I det 15., 16. og 17. århundrede en betegnelse for større love, håndfæstninger og traktater.

Sandemænd. I følge Jydske Lov (1241) skulle der i hvert herred være otte sandemænd, som udnævntes for livstid af kongen, til hvem afgørelsen i grovere sager var henlagt. I Danske Lov (1683) indførtes sandemænd i hele landet, men de forsvandt vistnok de fleste steder i løbet af kort tid.

Sst. = samme sted.

Stervbo. Dødsbo (afledt af tysk: sterben = at dø).

Testes = vidner, faddere ved dåb.

Trolovelse og vielse. I 1582 blev det bestemt, at et ægteskab skulle fuldbyrdes af præsten. Før vielsen skulle der finde en trolovelse sted i præstens og fem andre personers nærværelse. Trolovelsen var forpligtende og kunne kun ophæves i ganske særlige tilfælde. Det var under straf forbudt de to trolovede *at søge seng med hinanden* før vielsen. Som et ydre tegn på trolovelsen bar fornemme personer fra slutningen af middelalderen en fingerring; den skulle *Være af guld, være trind, at han haver ingen ende, og sættes på den fjerde finger, thi vise mestre og læger skriver, at der ganger en åre fra hjertet op til den fjerde finger.*

Oprindelig var der kun tale om *fæstering* eller *viering* båret af bruden, men efter enevælden 1660 blev det almindeligt med to ringe. Iøvrigt var det også skik, at der ved trolovelser blev udvekslet *fæstensgaver*. Den tvungne kirkelige trolovelse blev ophævet 1799.

UBF = Udlagt som barnefar.

Årstal og begivenheder

- 0936 Gorm den Gamle nævnt som konge og døde omk. 0958. Blev begravet i nordhøjen i Jelling men senere genbegravet i Jellings første trækirke.
- 0987 Harald I Blåtand senest død dette år. Indskrifter på Den store Jellingesten fortæller bl.a., at han kristnede dannerne.
- 1014 Svend I Tveskæg døde i York i England, men hans lig blev senere bragt tilbage til Danmark.
- 1014 Harald II konge til 1018.
- 1018 Knud II den Store konge af Danmark til 1035 samt konge af England 1016-1035 og af Norge 1028-1035.
- 1035 Knud den III Hardeknud konge af Danmark og af England fra 1040. Døde og begravedes i England 1042 ved siden af sin fader.
- 1042 Magnus den Gode konge til 1047. Gravsat i Nidaros Domkirke i Bergen.
- 1047 Svend II Estridsen konge til 1074. Døde 28-APR-1076 og blev gravsat i Roskilde Domkirke.
- 1074 Harald III Hen konge til 1080. Tilnavnet *Hen* betyder *Hvæssesten*.
- 1080 Knud IV den Hellige konge til 1086. Dræbt 10-JUL-1086 af utilfredse undersåtter i Albani Kirke i Odense. Hans jordiske rester blev senere skrinlagt i Skt. Knuds Kirke i Odense.
- 1086 Oluf I Hunger konge til 1095. Tilnavnet *Hunger* fik han som led i bestræbelserne på at få sin broder Knud helgenkåret.
- 1095 Erik I Ejegod konge til 1103. Døde under en pilgrimsrejse til Jerusalem 1103 på Cypern, hvor han også blev begravet.
- 1104 Niels konge til 1134. Hans støtte til sønnen Magnus efter dennes drab i 1131 på Knud Lavard, udløste en borgerkrig, som Niels tabte i slaget ved *Fodevig* 1134. Tre uger efter dette slag blev den flygtede konge dræbt af borgere i Slesvig.
- 1134 Erik II Emune konge til 1137. Han blev dræbt under et tingmøde den 18-JUL.1137 og begravedes i Ribe Domkirke. Tilnavn betyder *Den altid Huskede*.
- 1137 Erik III Lam konge til 1146. Som hans tilnavn indikerer var han et fromt menneske. Han begunstigede de kirkelige institutioner, derunder især Skt. Knuds Kloster i Odense, hvortil han kort før sin død trak sig tilbage efter frivilligt at have givet afkald på tronen.
- 1146 Svend III, Knud V og Valdemar I var samtidigt konger i Danmark til 1157. I hele denne periode lå landet i borgerkrig, og i 1157 lykkedes det at opnå et forlig mellem kongerne. De tre konger mødtes 09-AUG-1157 i Roskilde for at bekræfte forliget. Under mødet - der huskes som *Blodgildet i Roskilde* - søgte Svend at dræbe de to andre. Knud blev dræbt, mens Valdemar undslap. Ved et efterfølgende slag på *Grathe Hede* faldt Svend - og Valdemar stod som sejrherre og enekonge i Danmark.

- 1157 Valdemar I den Store konge til 1182. Som enekonge opbyggede han en stærk kongemagt og et samlet rige. Ved sin død 1182 efterlod han samlet rige. Han blev gravsat i Skt. Bendts Kirke i Ringsted.
- 1182 Knud VI konge til 1202. Han videreførte sin fars konsolidering af kongemagten og gennemførte tillige en ekspansionspolitik i Nordtyskland, der gjorde Danmark til Nordeuropas stærkeste stat. Fra hans tid stammer titlen *De Venders Konge* - der indtil 1972 indgik i den danske kongetittel.
- 1202 Valdemar II Sejr konge til 1241. I hans regeringstid nåede det danske rige sin største udstrækning, kulminerende med erobringen af Estland i 1219, hvor Dannebrog ifølge legenden dalede ned fra himlen. Derefter gik det imidlertid ned ad bakke, og i 1227 sluttede Danmarks kortvarige stormagtsstatus. I 1241 - i Valdemars regeringstid - fik vi *Jyske Lov*. Han er gravlagt ved sin faders side i Skt. Bendts Kirke i Ringsted.
- 1241 Erik IV Plovpenning konge til 1250. Han strides med sin bror Abel, der var hertug i Sønderjylland. Det udartede sig til regulær krig, der tvang kongen til at udskrive en særlig plovskat, hvilket gav ham sit tilnavn. Under et af disse opgør blev Erik snigmyrdet af Abels mænd og hans lig kastet i *Slien* nær Slesvig by. Hans døde 1250 og hans jordiske rester blev 1258 overført til Skt. Bendts Kirke i Ringsted.
- 1250 Abel konge til 1252. Han nåede kun at regere i godt halvandet år. Under et felttog mod friserne i 1252 faldt han og gav dermed plads på tronen for sin yngre broder, Christoffer I.
- 1252 Christoffer I konge til 1259. Hans regeringstid blev stærkt præget af de åbne stridigheder mellem stat og kirke, der kulminerede med kongens arrestation af ærkebiskop Jakob Erlandsen i 1259 - samme år, som Christoffer I døde og blev gravlagt i Ribe Domkirke.
- 1259 Erik V Klipping konge til 1286. Han blev kronet som 10-årig og stod de første år under formynderskab af sin moder, Dronning Margrete af Sambiria. Under aldrig opklarede omstændigheder blev han NOV-1286 myrdet i *Finderup Lade* ved Viborg og gravsat i Viborg Domkirke. Betydningen af hans tilnavn er usikker, men menes at *betyde klippet skind*.
- 1286 Erik VI Menved konge til 1319. Han blev født i 1174 og var således endnu umyndig og tiltrådte først 1293 regeringen. Erik døde barnløs i 1319 og blev gravlagt i Skt. Bendts Kirke i Ringsted.
- 1319 Christoffer II kronet til konge af Danmark i Vordingborg. For at indfri bror Eriks store krigsgæld måtte Christoffer pantsætte det meste af riget til tyske kreditorer, der i årene 1326-29 indsatte den unge Valdemar (3.) af Sønderjylland som marionetkonge. Christoffer blev ved sin død gravsat i Sorø Kirke, og de følgende otte år stod tronen ledig.
- 1332 Interregnum. Danmark uden konge til 1340.
- 1340 Valdemar IV Atterdag konge til 1375. Systematisk og med stor handlekraft samlede han sit splittede, pantsatte rige og genopbyggede konge-

- magten. En særlig triumf var erobringen af Gotland i 1361. Ved sin død på sit elskede *Gurre Slot* efterlod han et stærkt, genrejst rige.
- 1375 Oluf II konge til 1387. Han var søn af kong Håkon VI af Norge og Valdemar IV Atterdags datter Margrete. Ved kong Valdemar IV Atterdags død 1375 blev den da kun 5-årige Oluf valgt til dansk konge med sine forældre som formyndere. Faderen kong Håkon VI af Norge døde i 1380, hvorefter Oluf også blev konge af Norge med moderen som formynder. Oluf døde kun 17 år gammel i 1387 uden at efterlade sig arvinger. Han blev gravsat i Sorø Klosterkirke.
- 1387 Margrete I dronning til 1412. Ved sønnens død i 1387 blev hun i Danmark kåret til *fuldmægtig frue og husbond og det ganske rige Danmarks formynder*. Kort efter fik hun den tilsvarende titel i Norge og i 1388 også i Sverige, der var plaget af dynastisk strid. Med dette som udgangspunkt oprettede Margrete I i 1397 *Kalmarunionen*, der forenede de tre nordiske riger under hendes ledelse. Ved sin død blev hun stedt til hvile i Sorø Klosterkirke, men blev siden overført til Roskilde Domkirke.
- 1412 Erik VII af Pommern konge til 1439. Han indførte *Øresundstolden* i 1429, der i ændret skikkelse bestod indtil 1857. Han blev i 1439 afsat som unionskonge og tog derefter i en periode ophold på Gotland, hvorefter han indtil sin død levede i Rügenwalde i Pommern.
- 1440 Christoffer III af Bayern. Som konge viste han sig som en dygtig politiker, der formåede at holde de tre unionslandes rigsråd i skak og styrke kongemagten efter svækkelsen i forbindelse med Erik VII's afsættelse i 1439. Han døde barnløs på Helsingborg Slot og blev gravsat i Roskilde Domkirke. Ved hans død gik kongemagten over til den oldenborgske gren af kongeslægten, der regerede Danmark helt frem til 1863.
- 1448 Christian I konge til 1481. Som den første af den oldenborgske slægt valgtes han til dansk konge efter at have ægtet den barnløse Christoffer af Bayerns 18-årige enke, Dorothea af Brandenburg. Han var konge af Danmark 1448-1481, konge af Norge 1449-1481 og af Sverige 1457-1464. Kroningen som Norges konge skete i Nidaros Domkirke i Trondheim og en aftale slår fast, at de to lande skal være under samme konge til evig tid, og rigerne skal være ligestillede. Fra 1460 var Christian I tillige hertug af *Slesvig* og siden af den tyske kejser også forlenet med hertugdømmet Holsten samt landskaberne *Stormarn* og *Ditmarsken*. Efter pavelig godkendelse grundlagde han Københavns Universitet i 1479.
- 1482 Hans konge til 1513. Han var konge af Danmark og Norge 1482-1513, og konge af Sverige 1497-1513. Efter et sejrrikt felttog i Sverige lykkedes det ham i 1497 at genoprette *Kalmarunionen*, der i faderens tid var gået delvis i opløsning; men et katastrofalt nederlag 1500 i Ditmarsken og voksende stridigheder i hertugdømmerne svækkede hans greb om

- unionsmagten. Kongens sidste regeringsår var en forgæves kamp for at genvinde den.
- 1492 Christoffer Columbus opdagede Amerika.
- 1500 En dansk-hollandsk adelskæde angriber Ditmarsken, men lider nederlag i slaget ved Hemmingstedt. (Mindst seks af denne slægtsbogs adelsmænd omkom ved Hemmingstedt i år 1500).
- 1500 I begyndelse af 1500-tallet fremstilles de første smedede bagladekanoner.
- 1513 Christian II konge til 1523. Han var konge af Danmark og Norge 1513-1523. Efter en sejrrik krig lykkedes det ham 1520 at tvinge Sverige tilbage i Unionen; men det efterfølgende *Stockholmske Blodbad* udløste en svensk opstand, der i 1523 fik *Kalmarunionen* opløst. Samme år gjorde også den danske højadel oprør, og kongen måtte flygte til udlandet. Under et forsøg på at tilbageerobre riget blev han 1531 pågrebet og indsat som livsfange på Sønderborg Slot. I 1549 overførtes han til Kalundborg, hvor han levede i mild internering indtil sin død.
- 1523 Frederik I konge til 1533. Han var konge af Danmark og Norge 1523-1533. Han tog udstrakt hensyn til højadelens interesser, og hans regeringstid blev stærkt præget af reformationsrøret. Hans død i 1533 udløste *Grevefejden*, der sluttede 1536 med *Reformationens* indførelse i Danmark.
- 1533 Interregnum. Danmark uden konge til 1534.
- 1534 Christian III konge til 1559. Han var konge af Danmark og Norge 1536-1559. Den lutheransk-sindede Christian måtte under *Grevefejden* erobre sit rige med sværd i hånd mod de kræfter, der ønskede Christian II genindsat. Efter den endelige sejr i 1536 gennemførte han med stor beslutsomhed *Reformationen* i den danske kirke, der i løbet af hans regeringstid blev en *evangelisk-luthersk* kirke under kongens ledelse.
- 1559 Frederik II konge til 1588. Han var konge af Danmark og Norge 1559-1588. Hans regeringstid blev stærkt præget af det voksende modsætningsforhold til Vasatidens Sverige og den skærpede religionskamp i Europa. Konflikten med Sverige kulminerede i *Den nordiske Syvårskrig* 1563-70, der dog ikke bragte nogen egentlig afklaring. Krigen tvang ham til store forhøjelser af Øresundstolden, der opkrævedes ved hans nye, stærke fæstning *Kronborg*, ved indsejlingen til Øresund.
- 1588 Christian IV konge til 1648. Han var konge af Danmark og Norge 1588-1648 - og dermed den længst regerende af samtlige danske monarker. Hans regeringstid blev stærkt præget af de europæiske konflikter, der kulminerede i *Trediveårskrigen* 1618-48. Danmarks aktive deltagelse i konflikten og kongens nederlag ved *Lutter am Barenberg* 1626 til den katolske modstander blev begyndelsen til den nedgang og krisestemning, der kom til at sætte sit tydelige præg på resten af hans regeringstid.

- 1648 Frederik III konge til 1670. Han var konge af Danmark og Norge 1648-1670. Ved valget af konge i 1648 måtte han underskrive en overordentlig streng håndfæstning; men med stor taktisk dygtighed lykkedes det ham alligevel i 1660 at få afskaffet det gamle *Valgkonedømme* til fordel for et arveligt, *enevældigt styre*, der bestod indtil 1848.
- 1652 Alle bønderkarle mellem 16 og 40 år registreres som udskrivningsgrundlag for en national hær.
- 1654 Pest hærgede Danmark; alene i København døde en 1/3-del af befolkningen; over 9000 mennesker. 1. maj fastsættes som opsigelses- og fratrædelsesdato for fæstere.
- 1662 Lensvæsenet ophørte og omdøbtes til amter.
- 1670 Christian V konge til 1699. Han var konge af Danmark og Norge 1670-1699. Gennem en lang række grundlæggende reformer i finansvæsen, forvaltningssystem og retsvæsen i første halvdel af regeringstiden konsoliderede han det enevældige styre efter *Statsomvæltningen* 1660. Christian V forstod at forene værdigheden som enevældig monark med en jævn folkelig fremtræden, hvilket gjorde ham til en af de mest folkekære monarker i den enevældige kongerække.
- 1671 Der oprettedes fire nationale rytterregimenter; ialt ca. 4000 mand.
- 1683 Christian V's danske lov blev offentliggjort som den første samlede lov-bog for hele landet og som bl. a. påbød, at der skulle skiftes, før en efterlevende ægtefælle kunne indgå nyt ægteskab.
- 1688 *Træhest* og *Hundehus* kom i anvendelse.
- 1690 Det begyndte at blive almindeligt at bære paryk.
- 1699 Frederik IV konge til 1730. Han var konge af Danmark og Norge 1699-1730. I hans regeringstid udspillede sig det sidste store krigeriske opgør med Sverige, *Den store nordiske Krig 1709-20*. Det uafgjorte udfald førte til endelig opgivelse af håbet om generobring af Skånelandene, men til gengæld betød krigen en styrkelse af Danmarks sikkerhedspolitiske stilling. I kraft af sin samvittighedsfulde varetagelse af regeringsforretningerne kom han tæt på at realisere *Kongelovens* ideal om kongelig personlig enevælde.
- 1701 Værnepligt for bønderkarle indførtes, og landmilitisen som en nationalhær på over 15.000 mand oprettedes. Landet blev inddelt i lægder, som hver skulle stille én soldat. Tjenestetiden var 6 år.
- 1709-1920 Den Store Nordiske Krig. Med håbet om at vinde tabte landområder tilbage allierer Danmark sig med Sveriges fjender bl.a. Rusland .
- 1711 Byldepest i København, hvor over 23.000 mennesker døde - mere end en trediedel af befolkningen.
- 1721 Der indførtes adskillige ekstraskatter på grund af den store statsgæld.
- 1728 Storbrand i København. 2/5-dele af byen går til, deriblandt Rådhuset, mange kirker og 1.700 huse. Omkring 4.000 familier bliver husvilde.

- 1730 Christian VI konge til 1746. Han var konge af Danmark og Norge 1730-1746. Han var den første i den oldenborgske kongerække, i hvis regeringstid riget ikke var i krig. Til gengæld var tiden præget af en svær økonomisk krise, der dog ikke forhindrede opførelsen af det nye pragtfulde residensslot *Christiansborg*, til erstatning for det forfaldne *Københavns Slot*. Den stærkt religiøse konge indførte 1735 streng kirketugt, der forbød enhver forlystelse på helligdage, ligesom han 1736 indførte *Konfirmationen* med obligatorisk konfirmationsforberedelse. Landmilitisen opløstes.
- 1731 Den militære tjenestetid for bønderkarle under 29 år blev sat til 8 år; og for bønderkarle over denne alder til 6 år.
- 1732 Indrulleres godsernes bønderkarle, når de er mellem 14 og 40 år.
- 1733 Stavnsbåndet indførtes og landmilitisen genoprettedes. Værnepligtige bønder mellem 14 og 36 år måtte herefter ikke forlade det gods, hvortil de hørte.
- 1736 Konfirmation indførtes men blev ikke straks af alle præster indskrevet i kirkebogen.
- 1741 Var der optaget 79.403 bønderkarle i reserverullen, men kun 19.634 blev erklæret for tjenstdygtige.
- 1746 Det blev forbudt skræddere på landet at sy klæder af udenlandske stoffer
Frederik V konge til 1766. Han var konge af Danmark og Norge 1746-1766. Han regeringstid var - i lighed med faderens - en fredperiode. Økonomisk var det tillige en fremgangstid, hvilket bl.a. gav sig udtryk i en udvidelse af København med *Frederiksstaden* med de fire *Amalienborg-palæer* som centrum. Gennem hele regeringstiden støttede han sig til dygtige ministre som *overhofmarskal A.G. Moltke* og *udenrigsminister J.H.E. Bernstorff*, der med sikker sans for statens tarv varetog de daglige regeringsforretninger.
- 1746 Der indførtes stambøger i hæren.
- 1762 Hæren sattes på krigsfod (70.000 mand) pga. truende krig mod Rusland.
- 1764 Stavnsbåndet udvidedes til at omfatte alle bønder fra 4 år til 40 år.
- 1766 Christian VII konge til 1808. Han var konge af Danmark og Norge. 1766-1808. Kongen var et sart og nervøst gemyt, og en uhensigtsmæssig opdragelse medførte, at han udviklede *kronisk skizofreni*. I den syge konges sted varetoges regeringen af stærke personligheder i hans omgivelser, først af *Livlæge J.F. Struensee* og efter dennes fald i 1772 af *Geheimstatsminister Ove Høegh-Guldberg*. Fra 1784 var kronprins Frederik VI reelt kongemagtens legitime repræsentant.
- 1771 På Fødselsstiftelsen på Frederiks Hospital indbyggedes en kasse i muren, der kunne trækkes ud og ind. Heri kunne ugifte mødre anonymt lægge deres nyfødte barn. Heraf udtrykket *Skuffebarn*.
- 1776 Den amerikanske Uafhængighedserklæring.
- 1783 Det blev forbudt trolovede at flytte sammen før vielsen.

- 1788 Stavnsbåndet ophævedes. Staten overtog udskrivning af soldater; der førtes nu militære ruller over alle mænd i bondestanden lige fra fødslen.
- 1789 Den franske Revolution.
- 1791 Landet inddeles i 1656 lægder, der stort set svarede til sogneinddelingen
- 1795 Ny storbrand i København.
- 1801 Slaget på Reden den 02-APR. England vinder over den danske flåde
- 1802 En fattiglov indførtes, hvorefter hvert sogn havde pligt til at holde personer, født i sognet, i live. Der opstilledes en national hær af værnepligtige bønder på 35.000 mand og 79.000 mand i reserven.
- 1803 Alle regimente var nu nationale, og hvervning var ophørt.
- 1807 Københavns bombardement.
- 1808 Frederik VI konge til 1839. Han var konge af Danmark 1808-1839 og af Norge 1808-1814. Som kronprins støttede han helhjertet de store landboreformer i 1780-erne, der førte Danmark ind i den moderne tid. Storpolitisk var det en svær tid. *Slaget på Rheden 1801*, *København's Bombardement 1807* og tabet af flåden var svære slag. Også *Statsbankerotten 1813* og tabet af Norge 1814 trak dybe spor, men kongens omsorg for sit folk bevirkede, at han nød stor folkelig respekt og fremstod som en elsket landsfader.
- 1810 Tvungen koppevaccination skulle indskrives i kirkebøger ved konfirmation og vielser.
- 1813 Statsbankerotten som følge af finanskrisen efter Napoleonskrigen.
- 1814 Danmark inddeltes i skoledistrikter. Tvungen skolegang gennemførtes fra det 7. til det 14. år.
- 1814 Danmark mistede Norge til Sverige - og dermed 1 mio. af sine 2,7 mio. indbyggere.
- 1816 En ny hærforordning fastsatte tjenestetiden til 2 år og kortere omskolingsindkaldelser i 4 år. Politiet indførte mandtalslister. Krav om borgerkab indførtes som en betingelse for måtte drive handel.
- 1818 Der opstod krise i landbruget, som varede til ca. 1828. Bønderne fik skattelettelser, og der oprettedes lånefonde for bønderne.
- 1827 De fattiges vilkår var blevet så ringe, at de nødtes til at tigge, hvilket blev straffet med fængsel eller forbedringshus. Sogne og købstæder ansatte fattigfogeder (stodderkonger).
- 1828 Forordning om, at børn skulle døbes med både for- og efternavn, som skulle bæres uforandret fremover.
- 1829 Ny værnepligtsordning blev indført. Værnepligten påhvilede herefter også sønner af møllere, kromænd og skoleholdere (degne) på landet. En værnepligtig kan dog stille med en anden mand og derved selv blive fri for militærtjenesten.
- 1839 Christian VIII konge til 1848. Han var en fætter til Frederik VI, der ikke efterlod sig mandlige arvinger. En kort periode i 1814 havde Christian

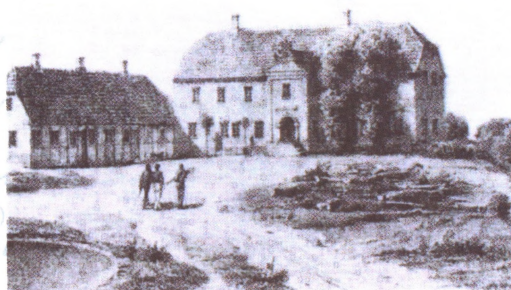
- VIII været konstitutionel konge i et selvstændigt Norge, men vendte hjem som kronprins, da Norge samme år gik i union med Sverige. Han var en velbegavet skønånd med stor interesse for kunst og videnskab; men hans korte regeringstid blev stærkt præget af de nationale og liberale strømninger, der efter hans død førte til en demokratisk forfatning
- 1840 Brændemærkning som straf for tyveri blev afskaffet.
- 1848 Frederik VII konge til 1863. Han blev den sidste oldenborger på den danske trone, da han døde uden arvinger. Hans regeringstid blev stærkt præget af det voksende modsætningsforhold til Tyskland. I eftertiden huskes han dog især som giveren af den demokratiske grundlov 1849, hvorved *Det kongelige Enevælde* ophørte - hvilket allerede i samtiden gav ham tilnavnet *Frederik Folkekær*. Ved hans død gik tronen over til den *Glücksborgske* sideline af kongeslægten.
- 1849 Krav om amtspas afskaffedes. Lov om almindelig værnepligt gennemført Herremænds revselsesret overfor gifte husmænd blev afskaffet.
- 1851 Der blev givet tilladelse til borgerlig vielse.
- 1853 Koleraepidemi i København. Halvdelen af de angrebne døde, ialt 4.337.
- 1854 Tyendeloven gennemføres.
- 1856 Fattiggasser indførtes.
- 1857 Der vedtages lov om næringsfrihed, hvorved byernes handelsmonopol brydes. Dåbstvang blev afskaffet. Myndighedsalderen fastsattes til 25 år. Lige arveret for mænd og kvinder blev vedtaget.
- 1859 Gadenumre indførtes i København.
- 1863 Christian IX konge til 1906. Som konge af Danmark 1863-1906 var han den første konge af den glücksborgske linie på den danske trone. Han tiltrådte regeringen umiddelbart inden krigen og det påfølgende nederlag i 1864. Hans regeringstid faldt sammen med den forbitrede forfatningskamp, der fulgte af ydmygelsen i 1864. Den sluttede omsider med partiet Venstres sejr ved Systemskiftet i 1901, hvor princippet om *Folketingsparlamentarisme* - dvs. at regeringen ikke må være i uoverensstemmelse med Folketingets flertal - blev knæsat. Trods langvarig modstand mod gennemførelse af dette princip udviklede kongen i sine sidste regeringsår et harmonisk samarbejde med de skiftende venstre-regeringer.
- 1864 Danmark måtte afstå hertugdømmerne, og befolkningstallet gik ned fra 2,5 til 1,7 millioner.
- 1865 Afstraffelsespælen *Kagen* blev afskaffet.
- 1867 Kom atter en ny hærlov, der fastsatte en krigsstyrke på 60.000 mand, og *stillingsvæsenet* (at betale en anden for at udføre ens værnepligtstjeneste) blev afskaffet.
- 1872 Gældsfængsel afskaffedes.
- 1873 Møntsystemet *Kroner og Ører* blev indført (skandinavisk møntunion).
- 1891 Alderdomsunderstøttelsesloven blev vedtaget. Fattigloven blev bl.a. æn-

- dret med et forbud mod bortlicitation af de fattige (anbringelse hos den billigste familie).
- 1904 Navneloven vedtoges og gav ret til, mod en ringe betaling, at genoptage et tidligere slægtsnavn, der dermed samtidigt beskyttedes.
- 1906 Frederik VIII konge til 1912. Han var 62 år gammel, da han overtog tronen efter sin afdøde fader. Hans regeringstid blev derfor forholdsvis kort, men faldt til gengæld sammen med en kritisk periode i landets historie. Udadtill skulle Danmark forsøge at finde sin plads i den hastigt optrækkende konflikt mellem stormagterne, og indadtill skulle det politiske liv tilpasse sig de nye magtforhold og parlamentariske former efter *Systemskiftet* i 1901. I begge disse henseender var den demokratisk sindede konge en aktiv og vidende medspiller indtil sin pludselige død i 1912.
- 1907 Loven om metersystemet for mål og vægt blev vedtaget med ikrafttrædelse fra 1912.
- 1910 Kilometerstenen afløste milepælen.
- 1912 Christian X konge til 1947. Hans lange regeringstid indrammedes af de to verdenskrige, der på afgørende punkter ændrede Europas og Danmarks sikkerhedspolitiske situation. Den fik desuden sit særlige præg af den store verdenskrise i 1930-erne, der vendte op og ned på tilvante strukturer og forestillinger. I denne voldsomme forandringsproces formåede han at fastholde og udbygge sin position som nationalt samlingsmærke, hvilket især fandt synligt udtryk i forbindelse med *Sønderjyllands Genforening* i 1920 og i de mørke år under den tyske besættelse 1940-45.
- 1914-1918 Danmark undgik at blive inddraget i 1. Verdenskrig ved bl.a. at udlægge miner i de danske farvande. En sikringsstyrke på 60.000 mand blev indkaldt for at sikre Danmarks neutralitet .
- 1918 Var der mange dødsopfre p.g.a. influenza-epidemi og Den spanske syge.
- 1920 De allierede overdrog Nordslesvig til Danmark.
- 1921 Love om sygekasser og invaliderente blev vedtaget. Skudsmålsbøgerne blev afskaffet.
- 1924 De centrale folkeregistre blev indført.
- 1930 Tugthus- og dødsstraf blev afskaffet.
- 1939 Tyskland starter 2. Verdenskrig i Europa. Danmark besat 1940-1945
- 1947 Frederik IX konge til 1972. Hans regeringstid var sammenfaldende med opgivelsen af den traditionelle neutralitetspolitik til fordel for NATO-medlems-skabet og den samtidige opbygning af den danske velfærdsstat - begge dele resultat af erfaringerne fra verdenskrigene og 1930-ernes kriser. Med sans for tidens krav gennemførte kongen i takt dermed den nødvendige omstilling af monarkiet fra en fjern, ophøjet institution til et symbolsk udtryk for den standsudjævning og lighedstænkning, der var en følge af moderniseringen.

- 1972 Margrethe II krones. Med vedtagelsen af *Tronfølge*loven i 1953, der åbnede mulighed for kvindelig arvefølge, blev *Prinsesse Margrethe* i en alder af 13 år tronfølger og efterfulgte derfor sin fader på tronen ved dennes død i 1972. Dronningen har i sin regeringstid videreført Frederik IX's arbejde med at modernisere monarkiet og åbne det ud mod omverdenen.
- 1973 Danmark indtræder i EF (nu EU).
- 1989 Berlinmurens fald - Vesttyskland og DDR genforenes året efter.
- 2009 USA får sin første farvede præsident.

*De vidste ikke,
hvad vi véd i dag
- og vi ikke, hvad
man véd i morgen
Men vi skylder dem
at huske at de var.*

Kurt Dalby

Asta og Jensenius

...en syerske
og en maler

Kurt Dalby
- eget forlag
2009

ISBN 978-87-992923-0-1